

โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็ง ทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

รายงานฉบับสมบูรณ์ Final Report

เสนอ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

โดย บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

สิงหาคม 2568

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย
การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

เสนอต่อ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

โดย

บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

สิงหาคม 2568

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก-1
บทที่ 1 บทนำ.....	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-3
1.3 กรอบแนวคิดการศึกษา	1-3
1.4 วิธีการดำเนินโครงการ.....	1-4
1.4.1 การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)	1-4
1.4.2 การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมัน ในส่วนภูมิภาค	1-7
1.4.3 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน).....	1-10
1.4.4 การลงพื้นที่ศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้า ในต่างประเทศ.....	1-12
1.4.5 การจัดสัมมนาเสนอผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม.....	1-13
1.4.6 การจัดทำรายงานผลการศึกษา และสื่อประชาสัมพันธ์	1-14
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม.....	2-1
2.1 ความเป็นมาของปาล์มน้ำมัน	2-1
2.2 ขอบเขตการศึกษา.....	2-2
2.3 โครงสร้างการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	2-3
2.3.1 อุตสาหกรรมต้นน้ำ.....	2-5
2.3.2 อุตสาหกรรมกลางน้ำ	2-7
2.3.3 อุตสาหกรรมปลายน้ำ.....	2-9
2.3.4 อุตสาหกรรมต่อเนื่อง.....	2-11
บทที่ 3 สถานการณ์การผลิตและการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม.....	3-1
3.1 การผลิตสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	3-1
3.2 การบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม.....	3-15
3.3 สถานการณ์การผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน	3-50

สารบัญ (ต่อ)

3.3.1	มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน.....	3-50
3.3.2	ข้อมูลการผลิตปาล์มน้ำมันยั่งยืน	3-57
บทที่ 4	สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม ...	4-1
4.1	สถานการณ์การนำเข้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	4-1
4.1.1	เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10)	4-1
4.1.2	น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511)	4-9
4.1.3	น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)	4-33
4.1.4	กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 2306.60)	4-57
4.2	สถานการณ์การส่งออกสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	4-65
4.2.1	เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10)	4-65
4.2.2	น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511)	4-73
4.2.3	น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)	4-98
4.2.4	กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 2306.60)	4-124
4.3	ทิศทาง แนวโน้ม และรูปแบบการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม และสินค้าจากอุตสาหกรรมต่อเนื่องของปาล์มน้ำมัน	4-133
4.4	พันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.10 1511.90 1513.21 และ 1513.29) ของไทยและคู่ภาคี.....	4-138
4.5	สถานการณ์การค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มยั่งยืน (CSPO)	4-140
4.5.1	ปริมาณการค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน	4-141
4.5.2	ราคาพรีเมียม (Premium Price)	4-145
บทที่ 5	กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน และ น้ำมันปาล์ม	5-1
5.1	ไทย	5-1

สารบัญ (ต่อ)

5.1.1 กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต	5-1
5.1.2 กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้า	5-42
5.2 อินโดนีเซีย.....	5-50
5.2.1 หน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	5-50
5.2.2 นโยบายที่เกี่ยวข้อง	5-50
5.2.3 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	5-55
5.3 มาเลเซีย	5-56
5.3.1 หน่วยงานกำกับดูแลหรือที่เกี่ยวข้อง	5-56
5.3.2 นโยบายที่เกี่ยวข้อง	5-60
5.3.3 ความร่วมมือระหว่างประเทศ	5-80
5.4 อินเดีย	5-82
5.4.1 หน่วยงานกำกับดูแลหรือที่เกี่ยวข้อง	5-82
5.4.2 แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง	5-82
5.4.3 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	5-86
5.5 สหภาพยุโรป.....	5-91
5.5.1 นโยบายที่เกี่ยวข้อง	5-91
5.5.2 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	5-92
5.6 เปรียบเทียบกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการและนโยบายระหว่างไทยและประเทศ กรณีศึกษา	5-104
บทที่ 6 การวิเคราะห์การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็ง ทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม	6-1
6.1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)	6-1
6.2 การวิเคราะห์ข้อเสนอลงนโยบายผ่าน TOWS Matrix	6-7
6.3 แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมัน ปาล์ม.....	6-12
6.3.1 อุตสาหกรรมต้นน้ำ (เกษตรกร และลานเท)	6-13
6.3.2 อุตสาหกรรมกลางน้ำ (โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ)	6-16
6.3.3 อุตสาหกรรมปลายน้ำ (โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	6-18

สารบัญ (ต่อ)

6.3.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	6-20
บรรณานุกรม.....	บ-1
ภาคผนวก 1 แผนการดำเนินงานและคณะที่ปรึกษา	พ 1-1
ภาคผนวก 2 การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก.....	พ 2-1
ภาคผนวก 3 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	พ 3-1
ภาคผนวก 4 มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable Sustainable Palm Oil: RSPO)	พ 4-1
ภาคผนวก 5 การสัมภาษณ์เชิงลึกหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ	พ 5-1
ภาคผนวก 6 การศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้าในต่างประเทศ.....	พ 6-1
ภาคผนวก 7 รายงานสรุปผลการสัมมนาโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)	พ 7-1

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการศึกษา	1-4
ภาพที่ 1-2 สถิติปริมาณเนื้อที่ให้ผลปาล์ม (ไร่) ของไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2563-2567	1-9
ภาพที่ 1-3 กระบวนการศึกษาแบบการเน้นการมีส่วนร่วม	1-11
ภาพที่ 2-1 ห่วงโซ่อุปทานและอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมัน ปาล์มของไทย	2-4
ภาพที่ 2-2 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทย ระหว่างปี 2563-2567 และจำนวนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร (ปี 2567)	2-6
ภาพที่ 3-1 สัดส่วนการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไนจีเรีย ไทย และ โคลอมเบีย	3-21
ภาพที่ 3-2 สัดส่วนการบริโภคน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซีย มาเลเซีย อินเดีย สหภาพยุโรป และ ไทย	3-30
ภาพที่ 3-3 สัดส่วนการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มของอินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน สหภาพยุโรป ไทย และอินเดีย	3-38
ภาพที่ 3-4 สัดส่วนการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของอินโดนีเซีย นิวซีแลนด์ จีน สหภาพยุโรป ไทย และไนจีเรีย	3-44
ภาพที่ 3-5 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Identity Preserved	3-54
ภาพที่ 3-6 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Segregated	3-55
ภาพที่ 3-7 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Mass Balance	3-56
ภาพที่ 4-1 รูปแบบช่องทางการขาย CSPO	4-144
ภาพที่ 4-2 รูปแบบการขายและรับรองผ่านระบบ RSPO Credit	4-147
ภาพที่ 4-3 มูลค่าการซื้อขาย CSPO Credit รายเดือน ระหว่างปี 2563 - 2567	4-149
ภาพที่ 4-4 มูลค่าการซื้อขาย CSPO Credit รายเดือน ระหว่างปี 2563 - 2567 หลังหักข้อมูล ที่ผิดปกติ	4-150
ภาพที่ 4-5 มูลค่าการซื้อขาย CSPKO Credit รายเดือน ระหว่างปี 2563 - 2567	4-151

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1-1 แหล่งที่มาของข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม	1-5
ตารางที่ 2-1 สรุปจำนวนลานเท โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม และโรงงานผลิต ไบโอดีเซล รายจังหวัด	2-10
ตารางที่ 2-2 ประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารสำหรับมนุษย์	2-12
ตารางที่ 2-3 ประเภทธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอ	2-16
ตารางที่ 2-4 ประเภทธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการผลิตกระดาษ	2-19
ตารางที่ 2-5 สรุปรายชื่อผู้ประกอบการโรงงานผลิตไบโอดีเซลและกำลังการผลิต ปี 2567	2-21
ตารางที่ 3-1 นิยามของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มตามพิกัดศุลกากร (HS Code) ของ ฐานข้อมูลการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรโดยกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (FAS)	3-1
ตารางที่ 3-2 ปริมาณผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศ ผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก	3-3
ตารางที่ 3-3 ปริมาณผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศที่มีผลผลิตต่อเฮกตาร์สูงสุด 10 อันดับแรก	3-5
ตารางที่ 3-4 จำนวนพื้นที่ให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศ ผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก	3-7
ตารางที่ 3-5 ปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของโลก และประเทศผู้ผลิตหลัก 10 อันดับ แรก	3-10
ตารางที่ 3-6 ปริมาณผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ผลิต หลัก 10 อันดับแรก	3-12
ตารางที่ 3-7 ปริมาณผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของ โลก และประเทศผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก	3-14
ตารางที่ 3-8 ปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) เพื่อการสกัดน้ำมัน (Crush) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก	3-16
ตารางที่ 3-9 ปริมาณการบริโภคของเสียจากเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) เพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมด ที่มีการบริโภครูปแบบดังกล่าว	3-18

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 3-10 ปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) รวมภายในประเทศ ทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก	3-20
ตารางที่ 3-11 ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก.....	3-23
ตารางที่ 3-12 ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) เพื่อการประกอบอาหาร (Food Use Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก	3-25
ตารางที่ 3-13 ปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) เพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมดที่มีการบริโภครูปแบบ ดังกล่าว.....	3-27
ตารางที่ 3-14 ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) รวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก	3-29
ตารางที่ 3-15 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก	3-32
ตารางที่ 3-16 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) เพื่อการประกอบ อาหาร (Food Use Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก....	3-34
ตารางที่ 3-17 ปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) เพื่อเป็น อาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมด ที่มีการบริโภครูปแบบดังกล่าว	3-35
ตารางที่ 3-18 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) รวมภายในประเทศ ทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก	3-37
ตารางที่ 3-19 ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมด ที่มีการบริโภครูปแบบดังกล่าว	3-39
ตารางที่ 3-20 ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) เพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก	3-41
ตารางที่ 3-21 ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) รวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับ แรก.....	3-43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 3-22 สรุปอันดับประเทศผู้นำด้านการผลิตและการบริโภค ในแต่ละประเภทสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม ในปี 2567.....	3-45
ตารางที่ 3-23 ร้อยละน้ำมันที่สามารถสกัดได้จากปาล์ม (Oil Extraction Rate: OER) ระหว่างปี 2566-2567 ของไทยและมาเลเซีย	3-46
ตารางที่ 3-24 การเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตและร้อยละการเปลี่ยนแปลง รายสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม ของประเทศผู้นำด้านการผลิต (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย และไนจีเรีย)	3-48
ตารางที่ 3-25 ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือ ประมวลจากการแจ้งของ ผู้ประกอบการ ปี 2563-2567	3-49
ตารางที่ 3-26 ข้อมูลพื้นที่ พื้นที่การผลิต ปริมาณการผลิตทะลายปาล์มสด ปริมาณการผลิตน้ำมัน ปาล์ม ปริมาณการผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม และโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง ในปี 2567	3-58
ตารางที่ 3-27 พื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรอง CSPO ของประเทศผู้นำผลิตปาล์มน้ำมัน ระหว่าง ปี 2563-2567	3-63
ตารางที่ 4-1 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศ ผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*	4-2
ตารางที่ 4-2 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของไทย และประเทศ ผู้ส่งออกหลักให้ไทย*	4-5
ตารางที่ 4-3 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของมาเลเซีย และ ประเทศผู้ส่งออกหลักให้มาเลเซีย*	4-6
ตารางที่ 4-4 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของคอซตาริกา และ ประเทศผู้ส่งออกหลักให้คอซตาริกา*	4-7
ตารางที่ 4-5 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของกัวเตมาลา และ ประเทศผู้ส่งออกหลักให้กัวเตมาลา*	4-8
ตารางที่ 4-6 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของโลก และประเทศผู้นำเข้า หลัก 10 อันดับแรก*	4-10
ตารางที่ 4-7 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออก หลักให้อินเดีย*	4-13

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4-8 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เนเธอร์แลนด์*	4-14
ตารางที่ 4-9 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของเคนยา และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เคนยา*	4-15
ตารางที่ 4-10 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*	4-17
ตารางที่ 4-11 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*	4-21
ตารางที่ 4-12 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*	4-22
ตารางที่ 4-13 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของปากีสถาน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ปากีสถาน*	4-23
ตารางที่ 4-14 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้อินเดีย*	4-24
ตารางที่ 4-15 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*	4-26
ตารางที่ 4-16 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*	4-29
ตารางที่ 4-17 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้อินเดีย*	4-30
ตารางที่ 4-18 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*	4-31
ตารางที่ 4-19 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของปากีสถาน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ปากีสถาน*	4-32

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4-20 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*	4-34
ตารางที่ 4-21 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของเยอรมนี และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เยอรมนี*	4-37
ตารางที่ 4-22 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เนเธอร์แลนด์*	4-38
ตารางที่ 4-23 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้อินเดีย*	4-39
ตารางที่ 4-24 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*	4-41
ตารางที่ 4-25 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*	4-45
ตารางที่ 4-26 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*	4-46
ตารางที่ 4-27 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของสหรัฐอเมริกา และประเทศผู้ส่งออกหลักให้สหรัฐอเมริกา*	4-47
ตารางที่ 4-28 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของบราซิล และประเทศผู้ส่งออกหลักให้บราซิล*	4-48
ตารางที่ 4-29 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*	4-50
ตารางที่ 4-30 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*	4-53
ตารางที่ 4-31 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*	4-54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4-32 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของสหรัฐอเมริกา และ ประเทศผู้ส่งออกหลักให้สหรัฐอเมริกา*	4-55
ตารางที่ 4-33 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของเยอรมนี และประเทศ ผู้ส่งออกหลักให้เยอรมนี*	4-56
ตารางที่ 4-34 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของ โลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*	4-58
ตารางที่ 4-35 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของ ไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*	4-61
ตารางที่ 4-36 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของ ญี่ปุ่น และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ญี่ปุ่น*	4-62
ตารางที่ 4-37 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของ นิวซีแลนด์ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้นิวซีแลนด์*	4-63
ตารางที่ 4-38 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของ เกาหลีใต้ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เกาหลีใต้*	4-64
ตารางที่ 4-39 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศ ผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*	4-66
ตารางที่ 4-40 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของไทย และประเทศ ผู้นำเข้าหลักจากไทย*	4-69
ตารางที่ 4-41 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของคอซตาริกา และ ประเทศผู้นำเข้าหลักจากคอซตาริกา*	4-70
ตารางที่ 4-42 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของปานามา และ ประเทศผู้นำเข้าหลักจากปานามา*	4-71
ตารางที่ 4-43 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของนิการากัว และ ประเทศผู้นำเข้าหลักจากนิการากัว*	4-72
ตารางที่ 4-44 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของโลก และประเทศผู้ส่งออก หลัก 10 อันดับแรก*	4-74
ตารางที่ 4-45 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของไทย และประเทศผู้นำเข้า หลักจากไทย*	4-77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4-46 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของมาเลเซีย และประเทศ ผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*	4-78
ตารางที่ 4-47 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของอินโดนีเซีย และประเทศ ผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*	4-79
ตารางที่ 4-48 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของปาปัวนิวกินี และประเทศ ผู้นำเข้าหลักจากปาปัวนิวกินี*	4-80
ตารางที่ 4-49 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*	4-82
ตารางที่ 4-50 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักให้ไทย*	4-86
ตารางที่ 4-51 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักให้ อินโดนีเซีย*	4-87
ตารางที่ 4-52 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักให้ มาเลเซีย*	4-88
ตารางที่ 4-53 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้นำเข้าหลัก ให้เนเธอร์แลนด์*	4-89
ตารางที่ 4-54 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*	4-91
ตารางที่ 4-55 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจาก ไทย*	4-94
ตารางที่ 4-56 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลัก จากอินโดนีเซีย*	4-95
ตารางที่ 4-57 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลัก จากมาเลเซีย*	4-96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4-58 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้นำเข้าหลักจากเนเธอร์แลนด์*	4-97
ตารางที่ 4-59 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*	4-99
ตารางที่ 4-60 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*	4-103
ตารางที่ 4-61 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*	4-104
ตารางที่ 4-62 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของโคลอมเบีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากโคลอมเบีย*	4-105
ตารางที่ 4-63 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของปาปัวนิวกินี และประเทศผู้นำเข้าหลักจากปาปัวนิวกินี*	4-106
ตารางที่ 4-64 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*	4-108
ตารางที่ 4-65 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*	4-112
ตารางที่ 4-66 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*	4-113
ตารางที่ 4-67 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*	4-114
ตารางที่ 4-68 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้นำเข้าหลักจากเนเธอร์แลนด์*	4-115
ตารางที่ 4-69 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*	4-117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4-70 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*	4-120
ตารางที่ 4-71 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*	4-121
ตารางที่ 4-72 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*	4-122
ตารางที่ 4-73 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโคลอมเบีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากโคลอมเบีย*	4-123
ตารางที่ 4-74 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*	4-125
ตารางที่ 4-75 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*	4-129
ตารางที่ 4-76 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*	4-130
ตารางที่ 4-77 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*	4-131
ตารางที่ 4-78 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้นำเข้าหลักจากเนเธอร์แลนด์*	4-132
ตารางที่ 4-79 ประเทศผู้ส่งออก และนำเข้าหลักของโลก ปี 2567 จำแนกตามประเภทสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม	4-134
ตารางที่ 4-80 มูลค่า ส่วนแบ่งตลาด (ปี 2566) ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (2565/2566) และอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ในช่วงปี 2563-2567 ทั้งการนำเข้าจากโลกและส่งออกไปยังโลก จำแนกตามสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย	4-137
ตารางที่ 4-81 ข้อมูลพันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มของไทย (ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567)	4-138
ตารางที่ 4-82 ข้อมูลพันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มของคู่ภาคี (ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567)	4-139
ตารางที่ 4-83 การเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มของไทยและประเทศคู่ภาคีภายใต้ RCEP (ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567)	4-140

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4-84 ปริมาณปาล์มน้ำมันทั้งทะเลของผู้ประกอบการขนาดเล็ก ที่ได้รับการรับรอง ระหว่างปี 2564 - 2566.....	4-142
ตารางที่ 4-85 ปริมาณและสัดส่วนน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืนต่ออุปทาน น้ำมันปาล์มโลก ระหว่างปี 2564-2566.....	4-143
ตารางที่ 4-86 สัดส่วนรูปแบบ CSPO ที่ถูกนำมาขาย ระหว่างปี 2564 - 2566.....	4-144
ตารางที่ 4-87 สัดส่วนราคาพรีเมียมจากราคาฐานของสินค้าปาล์มน้ำมัน ที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานความยั่งยืน ในปี 2562.....	4-145
ตารางที่ 5-1 หลักเกณฑ์และเกณฑ์กำหนดของหลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม อย่างยั่งยืน (มกษ. 5909).....	5-6
ตารางที่ 5-2 หลักเกณฑ์และเกณฑ์กำหนดของหลักการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนสำหรับ เกษตรกรรายย่อยอิสระ (มกษ. 5913)	5-10
ตารางที่ 5-3 เกณฑ์กำหนดและวิธีตรวจประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติที่ดี สำหรับลานทะเลลาย ปาล์มน้ำมัน	5-16
ตารางที่ 5-4 ชนิดสารพิษตกค้างและปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดต่อกิโลกรัม ตาม มกษ. 9002	5-18
ตารางที่ 5-5 ชนิดสารพิษตกค้างและปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ต่อกิโลกรัม ตาม มกษ. 9003.....	5-19
ตารางที่ 5-6 การปฏิรูปและยกระดับศักยภาพการผลิตน้ำมันปาล์มและน้ำมันไบโอดีเซลของไทย	5-32
ตารางที่ 5-7 ประเภทกิจการที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่มีการส่งเสริมการลงทุน	5-34
ตารางที่ 5-8 มาตรฐานคุณลักษณะภายนอกและส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม แบ่งตามกระบวนการผลิต	5-36
ตารางที่ 5-9 มาตรฐานคุณลักษณะภายนอกและส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม แบ่งตามประเภท น้ำมันปาล์ม	5-37
ตารางที่ 5-10 มาตรฐานองค์ประกอบของกรดไขมันเป็นร้อยละของกรดไขมันทั้งหมดในน้ำมัน ปาล์มแต่ละประเภท	5-39
ตารางที่ 5-11 หลักการและเกณฑ์ของ ISPO	5-51
ตารางที่ 5-12 มาตรฐานส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม ตาม FSSAI	5-88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 5-13 มาตรฐานส่วนประกอบของปาล์มโอเลอิน ตาม FSSAI	5-88
ตารางที่ 5-14 มาตรฐานส่วนประกอบของน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ตาม FSSAI	5-89
ตารางที่ 5-15 เงื่อนไขการแบ่งขนาดผู้ประกอบการของสหภาพยุโรป	5-98
ตารางที่ 5-16 ผลการเปรียบเทียบกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายของไทยและ ประเทศกรณีศึกษา	5-105
ตารางที่ 5-17 หลักการของ TAS 5909 RSPOP&C ISPO และ MSPO ฉบับล่าสุด.....	5-108
ตารางที่ 5-18 เปรียบเทียบหลักการของ TAS 5909 RSPOP&C ISPO และ MSPO ฉบับล่าสุด ตามประเด็นต่างๆ.....	5-109
ตารางที่ 6-1 ตารางสรุปแนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม	6-23

บทสรุปผู้บริหาร

ปาล์มน้ำมัน เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทย ซึ่งถูกใช้เป็นวัตถุดิบในหลากหลายอุตสาหกรรม เช่น ไบโอดีเซล เคมีภัณฑ์ และอาหาร เป็นต้น เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตต่ำและคุณค่าทางโภชนาการสูง รวมถึงความต้องการใช้น้ำมันปาล์มในตลาดโลกยังคงมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเผชิญกับความท้าทายในหลายมิติ ทั้งในด้านการพัฒนาของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรการต่าง ๆ ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ ตลอดจนปัจจัยด้านต้นทุนการผลิต รวมทั้งความท้าทายด้านการค้า โดยเฉพาะกฎเกณฑ์ทางการค้าใหม่ อาทิ กฎหมายสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EU Deforestation Regulation: EUDR) และการขอรับรองมาตรฐานปาล์มยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) ซึ่งความท้าทายเหล่านี้ ล้วนส่งผลให้เกษตรกร ผู้ประกอบการปาล์มน้ำมัน และอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ต้องปรับตัวเตรียมรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดได้

นอกจากนี้ จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยในปี 2657 พบว่า ประเทศไทยผลิตน้ำมันปาล์มอยู่ในอันดับที่ 3 ของโลก รองลงมาจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย โดยมีปริมาณการผลิตรวมทั้งสิ้น 3.70 ล้านตัน จากพื้นที่ให้ผลผลิตประมาณ 6 ล้านไร่ บริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันอันดับที่ 7 ของโลก รวมทั้งสิ้น 2.68 ล้านตัน และส่งออกน้ำมันปาล์มสูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 872,311 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 28,275.96 ล้านบาท) โดยทั้งการผลิต บริโภค และการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ร้อยละ 4.65 1.91 และ 53.45 ตามลำดับ รวมถึงมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในทุก ๆ ปี กว่า 400,000 ครัวเรือน

จากเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปาล์มน้ำมัน ซึ่งถือเป็นสินค้าที่มีโอกาสและศักยภาพ ทั้งการเพาะปลูกและการแปรรูปเป็นน้ำมัน เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าทางการค้าได้จึงได้ดำเนินโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) เพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ต่าง ๆ และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้า เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า

และศักยภาพในการแข่งขันให้กับสินค้าปาล์มน้ำมัน ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ และมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ เกษตรกร นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ภายใต้การศึกษาของโครงการนี้ได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมัน การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การศึกษาดูงานในต่างประเทศ นำไปสู่การจัดทำแนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน โดยมีสาระสำคัญจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมได้ ดังนี้

อุตสาหกรรมต้นน้ำ (เกษตรกร และลานเท)

ระยะสั้น: มุ่งพัฒนาเกษตรกรและผู้เก็บเกี่ยวให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยี มาตรฐาน การเก็บเกี่ยว การเงิน และการบริหารธุรกิจ ควบคู่กับการจัดทำและบังคับใช้กฎระเบียบ ที่เป็นธรรมในการรับซื้อผลผลิต ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO ตรวจสอบและปรับปรุง การใช้ที่ดิน คุณภาพดิน และระบบชลประทาน รวมถึงสนับสนุนการจัดหาปุ๋ยและยารักษาโรค ที่มีต้นทุนต่ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ระยะกลาง: เน้นการพัฒนาและปรับปรุงระบบชลประทาน บริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้ เพียงพอและเข้าถึงได้ ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ปาล์มที่เหมาะสมกับพื้นที่ของประเทศเพื่อให้ได้อัตรา การสกัดน้ำมัน (OER) สูง และกระจายพันธุ์คุณภาพให้เกษตรกรอย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร เช่น เกษตรแปลงใหญ่หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้าง ความประหยัดต่อขนาดและลดต้นทุนการผลิตเฉลี่ย เป็นต้น

ระยะยาว: พัฒนาเทคโนโลยีการตรวจสอบคัดเลือกและการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันที่สูง และเหมาะสม เพื่อประเมิน OER ในเบื้องต้น และเพื่อคงคุณภาพการเก็บรักษาผลปาล์มภายหลัง การเก็บเกี่ยว

อุตสาหกรรมกลางน้ำ (โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ)

ระยะสั้น: มุ่งส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อลดการสูญเสียน้ำมัน ในกระบวนการผลิต พัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลผลผลิตและปริมาณน้ำมันปาล์มที่กักเก็บ ทั่วประเทศ กำหนดให้หน่วยงานกักเก็บติดตั้งระบบวัดปริมาณในภาชนะทุกขนาด จัดทำ

ข้อกำหนดชัดเจนสำหรับการจดทะเบียนโรงสกัดประเภท A ให้สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตในพื้นที่ และจำกัดการจดทะเบียนโรงสกัดประเภท B ให้สอดคล้องกับกฎหมายกำกับดูแลการคัดเลือกร่วงของปาล์มน้ำมัน

ระยะกลาง: กำหนดข้อบังคับและเกณฑ์รับซื้อผลผลิตปาล์มที่ไม่ได้มาตรฐาน พร้อมกำหนดอัตราารับซื้อแบบขั้นบันได เพื่อจูงใจเกษตรกรบริหารจัดการสวนและเก็บเกี่ยวผลปาล์มให้ได้ OER มากกว่าร้อยละ 18 สนับสนุนการเข้าร่วมมาตรฐาน RSPO เพื่อสร้างความต้องการผลผลิตมาตรฐาน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบกับเกษตรกรทั้งด้านเทคนิคและการเงิน เพื่อให้ได้ผลผลิตคุณภาพสูงและต่อเนื่อง

ระยะยาว: ทบทวนโครงการประกันรายได้เกษตรกร หรือกำหนดแนวนโยบายสร้างแรงจูงใจจากผลการดำเนินงานที่ได้ของเกษตรกร เช่น การกำหนดราคารับซื้อตามระดับความสุกของผลผลิตปาล์ม เป็นต้น

อุตสาหกรรมปลายน้ำ (โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

ระยะสั้น: ศึกษาสร้างตลาดเป้าหมายสำหรับสินค้าปาล์มน้ำมันที่ได้รับมาตรฐานยั่งยืน และพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มเพื่อสุขภาพให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

ระยะกลาง: ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยเข้าถึงตลาดที่มีศักยภาพผ่านมาตรการจูงใจทางภาษี สนับสนุนการส่งออก และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พร้อมกำหนดแผนนโยบายบริหารการใช้น้ำมันปาล์มดิบในอุตสาหกรรมไบโอดีเซลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการวางแผนและบริหารจัดการ

ระยะยาว: มุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น โอเลโอเคมีคอลและชีวเคมี เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายตลาดไปต่างประเทศ พร้อมสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมในการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าปาล์มน้ำมัน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) เพื่อสนับสนุนด้านเทคนิคและการเงิน รวมทั้งสร้างความร่วมมือในโครงการที่มีศักยภาพ อาทิ โครงการ EnPAT ภายใต้ ENTEC

และ สวทช. พร้อมศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมตรีประเทศผู้ผลิตน้ำมัน
ปาล์ม (CPOPC) อย่างละเอียด รวมถึงส่งเสริมการจัดตั้งหน่วยงานรับรอง (Certified Body)
ของไทย จัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์มเป็นต้นแบบระบบนิเวศน์เอื้อต่อการค้าและผลิต พิจารณา
แนวทางเปิดตลาดเสรีหรือกำหนดโควตาการนำเข้าเฉพาะช่วงที่ผลผลิตไม่เพียงพอ และเร่งรัด
การตราพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ และการกำกับ
ดูแลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งระบบ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภาคเกษตรมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยในปี 2567 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)¹ จากภาคเกษตรมีมูลค่าถึง 1,619.15 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.71 ของ GDP รวมของประเทศ (18,578.92 พันล้านบาท) และขยายตัวร้อยละ 5.32 จากปี 2566 (1,537.42 พันล้านบาท) และเติบโตเฉลี่ยแบบทบต้น (CAGR) ตลอดระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 4.40 ต่อปี ส่วนการส่งออก ในปี 2567² สินค้าเกษตร มีมูลค่าทั้งสิ้น 28,862.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร³ มีมูลค่าทั้งสิ้น 23,420.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และรวมสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรมีมูลค่าทั้งสิ้น 52,283.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.60 7.79 และ 17.38 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด (300,739.79 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกรวมสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรขยายตัวร้อยละ 6.15 จากปี 2566 (49,255.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยจำแนกเป็นปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) น้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.10 1511.90 1513.21 และ 1513.29) และกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 0.03 ร้อยละ 1.97 และร้อยละ 0.01 ของมูลค่าการส่งออกรวมสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ

ปาล์มน้ำมันเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทย สามารถนำมาสกัดเป็นน้ำมันปาล์ม และได้รับความนิยมนำมาใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมไบโอดีเซล อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมอาหาร เป็นต้น เนื่องจากเป็นน้ำมันพืชที่มีต้นทุนการผลิตต่ำสุดเมื่อเทียบกับน้ำมันชนิดอื่น ๆ และมีคุณสมบัติประโยชน์มาก ส่งผลให้มีความต้องการใช้น้ำมันปาล์ม

¹ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาตลาด (Gross Domestic Product at Current Market Prices) โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เข้าถึงได้จาก https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=qgdp_page สืบค้นเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2568

² ระบบข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย (Thailand's Trade Statistic) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เข้าถึงได้จาก <https://tradereport.moc.go.th/th/stat/reportmonth03> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568

³ การวิเคราะห์ดังกล่าวพิจารณาสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ด้วยเนื่องจากน้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ถูกจัดให้เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรในระบบข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย (Thailand's Trade Statistic) ดังกล่าว

ทั่วโลกมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลก⁴ ในปี 2567 คือ อินโดนีเซีย (ร้อยละ 57.99) และมาเลเซีย (ร้อยละ 23.53) สำหรับไทยมีผลผลิตเป็นอันดับ 4 ของโลก โดยสัดส่วนการผลิตร้อยละ 4.24 ของผลผลิตโลก มีเนื้อที่ให้ผลผลิตมากกว่า 6 ล้านไร่ ผลผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ที่ประมาณ 15-19 ล้านตันต่อปีในช่วงปี 2564-2567 เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า 400,000 ครัวเรือน และมีจำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากภาครัฐมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางที่ยื่นขอโค่นและปลูกทดแทน โครงการประกันรายได้เกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน โดยกำหนดราคารับซื้อผลปาล์มสดและน้ำมันปาล์ม โครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกิน มาตรการส่งเสริมการขับเคลื่อนการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มตามยุทธศาสตร์ของแผนพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกของประเทศ อีกทั้งความหลากหลายในอุตสาหกรรมปลายน้ำและอุตสาหกรรมต่อเนื่องของไทย

ปัจจุบันอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันต้องเผชิญความท้าทายทางการค้าและกฎเกณฑ์ทางการค้าใหม่ ทั้งกฎหมายสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EU Deforestation Regulation: EUDR) และการขอรับรองมาตรฐานปาล์มยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยด้านความผันผวนของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ที่ออกมาเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ ตลอดจนปัจจัยด้านต้นทุนการผลิต เช่น ราคาปุ๋ย แรงงาน วัสดุ/อุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น ซึ่งความท้าทายเหล่านี้ ล้วนส่งผลกระทบต่อเกษตรกร ผู้ประกอบการปาล์มน้ำมัน และอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ต้องปรับตัวเตรียมรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดได้

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของพืชสวน โดยเฉพาะปาล์มน้ำมันว่า เป็นสินค้าที่มีโอกาสและศักยภาพ ทั้งการเพาะปลูกและการแปรรูปเป็นน้ำมัน เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าทางการค้าได้ จึงดำเนินกิจกรรมการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) เพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูล สถานการณ์ต่าง ๆ และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้า เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและศักยภาพในการแข่งขันให้กับสินค้าปาล์มน้ำมัน ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ และมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ เกษตรกร นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

⁴ USDA สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568

1.2 วัตถุประสงค์

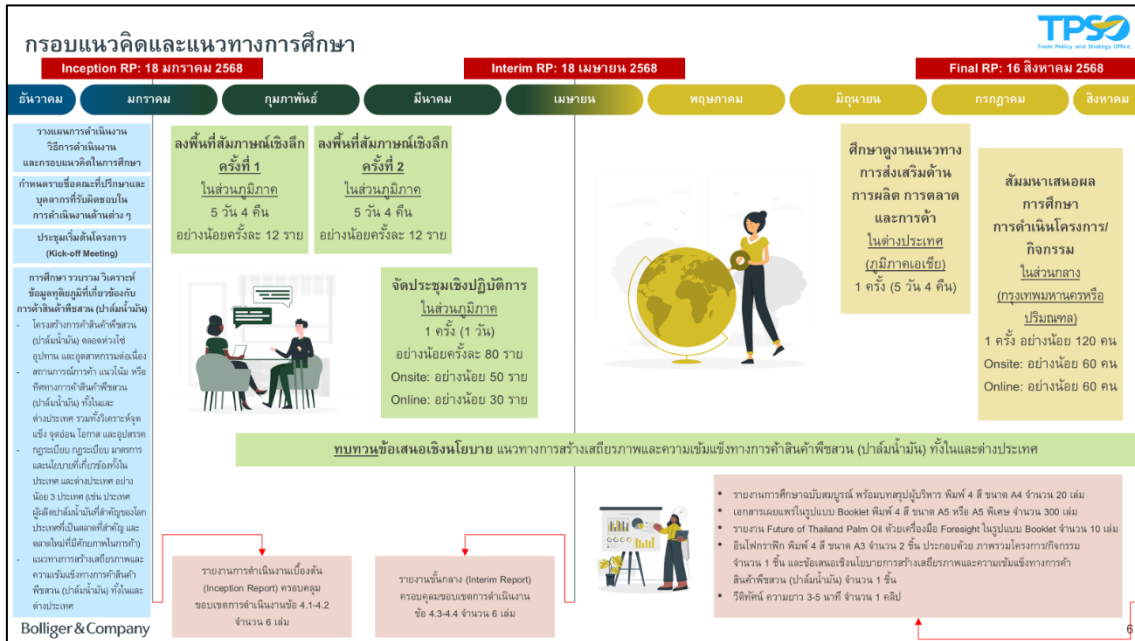
- เพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูล สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค อันนำไปสู่แนวทางการปรับตัวให้สินค้าเกษตรของไทยสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที
- เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แนวทางการสร้างเสถียรภาพ เพิ่มโอกาส ช่องทางการตลาด และศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าให้กับการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ
- เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการศึกษา และข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ต่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน วิสาหกิจ และเกษตรกร ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1.3 กรอบแนวคิดการศึกษา

โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) มีระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 240 วัน โดยคณะผู้วิจัยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2567 และดำเนินการให้แล้วเสร็จในวันที่ 16 สิงหาคม 2568 โดยมีกรอบแนวคิดการศึกษาครอบคลุมการดำเนินงาน 6 หัวข้อ ดังนี้

- การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)
- การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมันในส่วนภูมิภาค
- การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)
- การศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้าในต่างประเทศ
- การจัดสัมมนาเสนอผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
- การจัดทำรายงานผลการศึกษา และสื่อประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการศึกษา

1.4 วิธีการดำเนินโครงการฯ

ดังที่กล่าวไปในแล้วในกรอบแนวคิดการศึกษา วิธีการดำเนินงานในแต่ละหัวข้อสำคัญ
มีรายละเอียด ดังนี้

1.4.1 การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์ม (ปาล์มน้ำมัน)

สำหรับการศึกษาในส่วนนี้คณะผู้วิจัยจะศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ
ที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มจากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น ดังนี้

- นิยามและขอบเขตของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในการศึกษา
- โครงสร้างการค้าสินค้าปาล์ม (ปาล์มน้ำมัน) ตลอดห่วงโซ่อุปทาน และอุตสาหกรรม
ต่อเนื่อง
- สถานการณ์การค้า แนวโน้ม หรือทิศทางการค้าสินค้าปาล์ม (ปาล์มน้ำมัน)
ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

- กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ (ไทย) และต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ประเทศ เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย อินเดีย และสหภาพยุโรป
- แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ทั้งในและต่างประเทศ

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมแหล่งที่มาของข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ที่คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ในการศึกษาได้ดังแสดงในตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1 แหล่งที่มาของข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	แหล่งที่มาของข้อมูล
โครงสร้างการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ตลอดห่วงโซ่อุปทาน และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	- กรมการค้าภายใน - สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - กรมวิชาการเกษตร
สถานการณ์การค้า แนวโน้ม หรือทิศทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)	- กรมการค้าภายใน - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - การเจรจาโต๊ะกลมเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) - ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) - ธนาคารโลก (World Bank) - ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ - ศูนย์พาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) - ศูนย์วิจัยธนาคารกรุงศรีอยุธยา - สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า - สำนักงานบริการด้านการเกษตรต่างประเทศ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (Foreign Agricultural Service: FAS ภายใต้ U.S. Department of Agriculture: USDA)
กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) - กระทรวงสาธารณสุข

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	แหล่งที่มาของข้อมูล
	- คณะกรรมการน้ำมันปาล์มมาเลเซีย (Malaysian Palm Oil Board: MPOB) - คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) - ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) - ราชกิจจานุเบกษา - ศูนย์พาณิชยกรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) - ศูนย์วิจัยธนาคารกรุงศรีอยุธยา - สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา - สมาคมน้ำมันปาล์มอินโดนีเซีย (Indonesian Palm Oil Association: IPOA) - สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - หน่วยงานกำกับดูแลความปลอดภัยด้านอาหารของอินเดีย (Food, Safety and standards Authority of India: FSSAI) - องค์การการค้าโลก (WTO)
แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)	- สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - ศูนย์วิจัยธนาคารกรุงศรีอยุธยา - คณะทำงานขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มจังหวัดกระบี่

1.4.2 การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมัน ในส่วนภูมิภาค

คณะผู้วิจัยจะจัดการลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมันในส่วนภูมิภาค เช่น เกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร ผู้รวบรวม ผู้ประกอบการ สมาคม ผู้ส่งออก หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อเก็บข้อมูล รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 5 วัน 4 คืน อย่างน้อยครั้งละ 12 ราย และจัดเตรียมของที่ระลึกสำหรับผู้ให้ข้อมูล อย่างน้อย 24 ชิ้น โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าเข้าร่วมอย่างน้อย 5 คน

สำหรับการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการสำรวจและเก็บข้อมูล คณะผู้วิจัยจะดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งประกอบไปด้วยอย่างน้อย เกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร ผู้รวบรวม ผู้ประกอบการ สมาคม ผู้ส่งออก หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน
2. ระบุพื้นที่และคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย สำหรับลงพื้นที่เก็บข้อมูล โดยศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม สินค้าและบริการที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ แผนการพัฒนาจังหวัด นโยบาย/โครงการสำคัญในพื้นที่ เป็นต้น
3. รวบรวมรายชื่อกิจการในพื้นที่เป้าหมาย โดยสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานในพื้นที่ เช่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมต่าง ๆ เป็นต้น ร่วมกับการสัมภาษณ์กิจการเบื้องต้นผ่านทางโทรศัพท์

คณะผู้วิจัยขอเสนอพื้นที่สำหรับการลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ พื้นที่ภาคใต้ (ตอนบน) และพื้นที่ภาคใต้ (ตอนล่าง) โดยข้อเสนอพื้นที่ดังกล่าวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม และตามการหารือร่วมกับสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

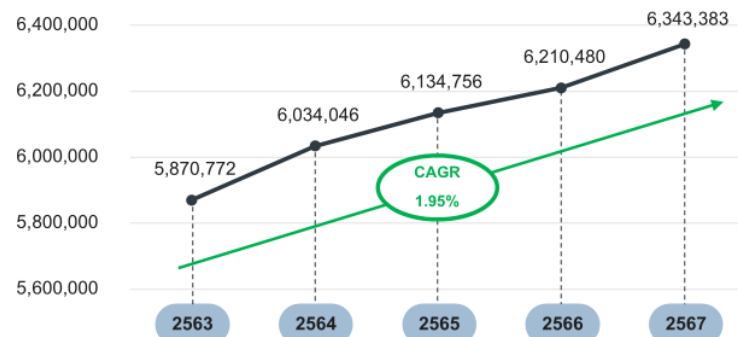
- พื้นที่ภาคใต้ (ตอนบน) ซึ่งครอบคลุมจังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่ให้ผลปาล์มมากที่สุดในประเทศไทย⁵ และจังหวัดชุมพร เนื่องจากเป็นจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของหน่วยงานภาคเอกชนรายใหญ่ ที่มีบทบาทในช่วงกลางน้ำถึงปลายน้ำในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน อีกทั้งยังเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองการผลิตหรือจัดการน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (CSPO) จาก RSPO
- พื้นที่ภาคใต้ (ตอนล่าง) ซึ่งครอบคลุมจังหวัดกระบี่ และตรัง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่ให้ผลปาล์มมากที่สุดในอันดับที่ 2 และ 5 ของประเทศไทย ตามลำดับ และจังหวัดสงขลา เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ได้แก่ สถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

⁵ จากข้อมูลเนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของปาล์มน้ำมัน ปี 2567 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า จังหวัดที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุดในประเทศไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช และตรัง ตามลำดับ (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2568)

ภาพที่ 1-2 สถิติปริมาณเนื้อที่ให้ผลปาล์ม (ไร่) ของไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2563-2567

ปาล์มน้ำมันในประเทศไทย

ปริมาณเนื้อที่ให้ผลปาล์ม (ไร่) พ.ศ. 2563-2567

สาขา	2563	2564	2565	2566	2567
สุราษฎร์ธานี	1,300,813	1,323,034	1,345,692	1,371,883	1,407,484
กระบี่	1,122,439	1,140,723	1,164,696	1,172,660	1,189,674
ชุมพร	1,000,431	1,010,777	1,011,178	1,013,020	1,025,214
นครศรีธรรมราช	610,031	635,413	646,767	654,963	675,969
ตรัง	268,699	280,840	287,161	291,475	305,112
พังงา	233,954	251,796	254,966	259,459	268,482
ระนอง	144,302	149,257	152,907	153,816	158,674
ประจวบคีรีขันธ์	136,005	140,688	144,798	150,790	151,423
สตูล	118,281	122,191	126,791	130,096	132,013
ชลบุรี	109,374	109,298	109,370	110,030	110,928
อื่นๆ	826,443	870,029	890,430	902,288	918,410

ประวัติการปลูก
ปาล์มน้ำมัน

ปี 2472

นำเข้ามาปลูกที่สถานีทดลองยางจังหวัดสงขลา
และสถานีการกสิกรรมพลู จังหวัดจันทบุรีเริ่มปลูกเพื่อการค้าครั้งแรกโดยหม่อมเจ้าอมร
สมานลักษณ์ กิติยากร ได้ปลูกในเนื้อที่ 1,000 ไร่
ที่ตำบลปรัง อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ปี 2511

โครงการปลูกปาล์มน้ำมันโดยกรม
ประชาสัมพันธ์ ในนิคมสร้างตนเองพัฒนา
ภาคใต้ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

ปี 2567

3rd
1st
2nd

- เนื้อที่ยืนต้นและเนื้อที่ให้ผลปาล์มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องระหว่างปี 2563-2567
- พื้นที่หลักที่ให้ผลปาล์มได้ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้
- 3 จังหวัดหลักที่มีพื้นที่ให้ผลปาล์มสูง (สัดส่วนการครองพื้นที่ให้ผลจากทั่วประเทศ) ได้แก่ สุราษฎร์ธานี (22.19%) กระบี่ (18.75%) และชุมพร (16.16%) ตามลำดับ

Bolliger & Company

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เข้าถึงได้จาก <https://www.oae.go.th/view/1/ปาล์มน้ำมันTH-TH>

10

ภายหลังการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย บริษัทฯ จะลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายจำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 5 วัน 4 คืน อย่างน้อยครั้งละ 12 ราย ซึ่งอาจแบ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน (อุตสาหกรรมต้นน้ำ) โรงงานสกัดปาล์มน้ำมันดิบ (อุตสาหกรรมแปรรูปกลางน้ำ) โรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (อุตสาหกรรมแปรรูปปลายน้ำ) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่อุปทานสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

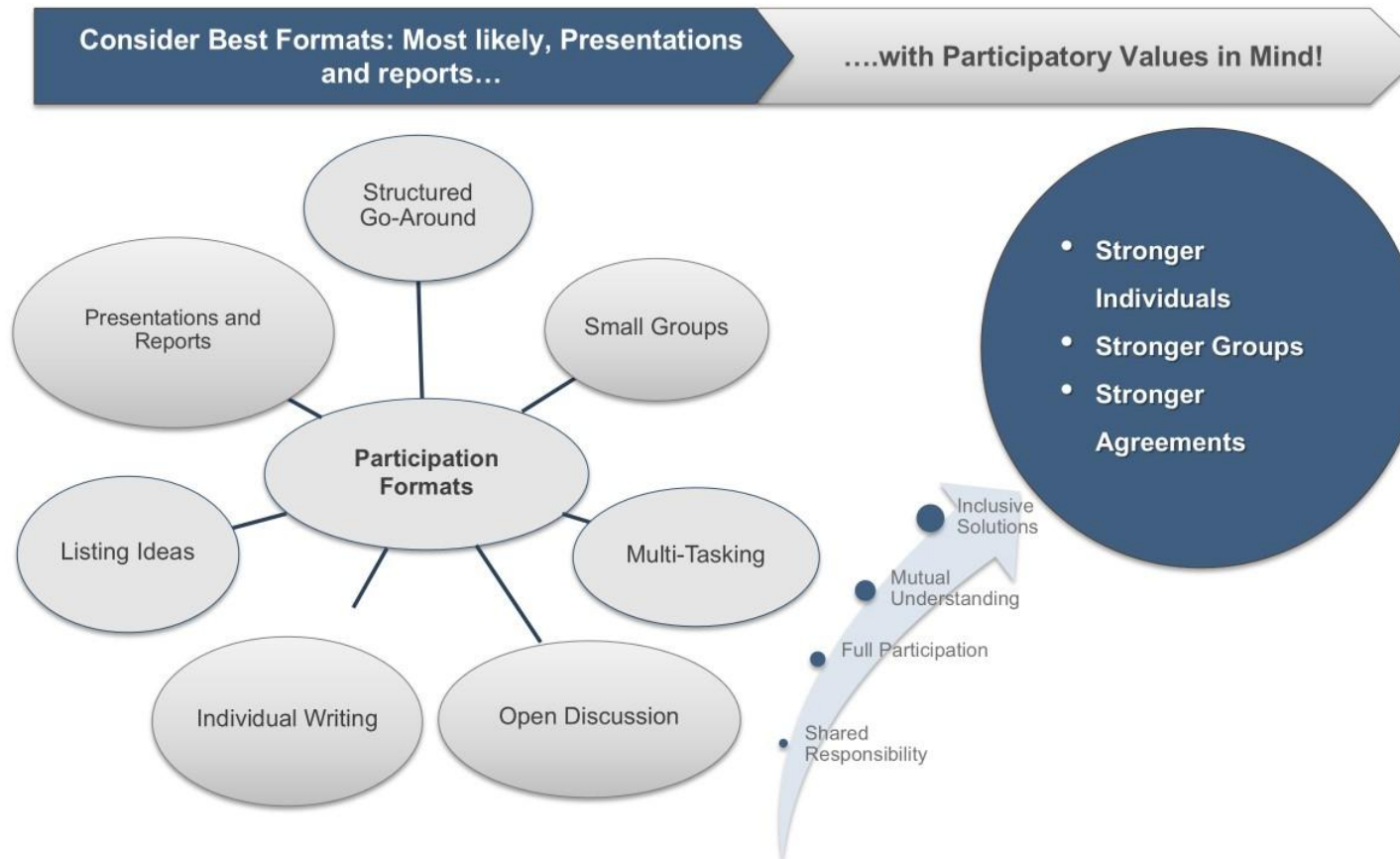
1.4.3 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนนับเป็นขั้นตอนสำคัญภายใต้การดำเนินงานทุกโครงการการศึกษา ดังนั้น การจัดการประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูลและรับทราบความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่าง ๆ ภายใต้โครงการนี้ จึงสอดคล้องกับหลักการสำคัญในการดำเนินงานของคณะผู้วิจัยที่มุ่งเน้นกระบวนการได้มาซึ่งความคิดเห็นที่หลากหลายจากผู้ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ

คณะผู้วิจัยจะเลือกสรรกระบวนการระดมความคิดเห็นที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแต่ละโจทย์คำถามมาใช้ในโครงการนี้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังแสดงตามภาพ

ภาพที่ 1-3 กระบวนการศึกษาแบบการเห็นการมีส่วนร่วม

โครงการฯ ให้ความสำคัญกับการรวบรวมความคิดเห็น ความต้องการ และความคาดหวังจากทุกภาคส่วนเพื่อนำมาประมวลและประกอบการศึกษาตามแนวทางการดำเนินงานที่เห็นการมีส่วนร่วม

Bolliger & Company

สำหรับการดำเนินงานในส่วนนี้ ทางคณะผู้วิจัยจะใช้ฐานข้อมูลที่มีอยู่ในการรวบรวมรายชื่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรและสมาคมต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยเฉพาะบริษัทที่มีศักยภาพสูง เพื่อระดมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีบทบาทในกลุ่มอุตสาหกรรม จากนั้นจะประสานความร่วมมือกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังกล่าวเพื่อรวบรวมข้อมูลและระดมความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบทบาทการดำเนินงานของแต่ละภาคส่วน ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยจะเข้าหารือกับสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า เพื่อสรุปแนวทางการประสานงานเพื่อที่จะทำให้ได้รับทราบข้อมูลอันเป็นประโยชน์สูงสุด

คณะผู้วิจัยจะดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติ จำนวน 1 ครั้ง (1 วัน) เพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ในส่วนภูมิภาค โดยมีผู้เข้าร่วมฯ อย่างน้อย 80 คน ประกอบด้วยผู้เข้าร่วมประชุมฯ ณ สถานที่ประชุม อย่างน้อย 50 คน และผู้เข้าร่วมประชุมฯ ในรูปแบบออนไลน์ อย่างน้อย 30 คน โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าเข้าร่วม 4 คน

1.4.4 การลงพื้นที่ศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้าในต่างประเทศ

สำหรับการศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้าในต่างประเทศ โดยกำหนดขอบเขตให้เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชีย จำนวน 1 ครั้ง 5 วัน 4 คืน โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าเข้าร่วมอย่างน้อย 4 คน

คณะผู้วิจัยขอเสนอประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศปลายทางสำหรับการศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้าในต่างประเทศ เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศผู้นำทั้งในด้านการเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้บริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม อีกทั้งยังเป็นประเทศที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) อีกด้วย โดยตัวอย่างหน่วยงานหลักสำคัญในอินโดนีเซียที่เป็นหน่วยงานเป้าหมายในการศึกษาดูงาน เช่น (1) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา (2) กระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย (3) Dewan Minyak Sawit Indonesia (DMSI) หรือ Indonesian Palm Oil Board (4) the Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) (5) The Indonesian Palm Oil Association (IPOA) หรือ Gabungan Pengusaha Kelapa Sawit Indonesia (GAPKI) และ (6) PT Sinar Mas Agro Resources and

Technology Tbk (PT SMART Tbk) ซึ่งเป็นบริษัทที่มุ่งเน้นการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์ม รวมไปถึงมีการใช้น้ำมันปาล์มในอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล และอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงและพลังงานชีวภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยจะเสนอประเด็นหรือสำคัญในการเก็บข้อมูล อาทิ แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซียในปัจจุบัน อุปสรรคและข้อจำกัดในการพัฒนาทั้งบริบทภายในประเทศและต่างประเทศ และแนวทางการร่วมมือในอนาคตเกี่ยวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งในภาพรวมและของประเทศไทย

ในการเดินทางลงพื้นที่ คณะผู้วิจัยจะดำเนินการประสาน นัดหมาย บริหารจัดการ รวมถึงจัดหาอุปกรณ์ สถานที่ รวมทั้ง จัดเตรียมบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินการ พร้อมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้การศึกษาดูงานของคณะเดินทางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความสะดวก อีกทั้ง เตรียมของที่ระลึกอย่างน้อย 6 ชิ้น

1.4.5 การจัดสัมมนาเสนอผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

คณะผู้วิจัยจะจัดสัมมนาเสนอผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม จำนวน 1 ครั้ง ในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล) โดยมีผู้เข้าร่วม อย่างน้อย 120 คน ประกอบด้วย ผู้เข้าร่วมสัมมนา ณ สถานที่จัดประชุม อย่างน้อย 60 คน และผู้เข้าร่วมสัมมนาในรูปแบบออนไลน์ อย่างน้อย 60 คน เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องต่อข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม แนวทางการสร้างเสถียรภาพ เพิ่มโอกาส ช่องทางการตลาด และศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าให้กับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ

1.4.6 การจัดทำรายงานผลการศึกษา และสื่อประชาสัมพันธ์

คณะผู้วิจัยจะจัดทำรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในโครงการ ให้เป็นไปตามขอบเขตการดำเนินงาน โดยในโครงการนี้ คณะผู้วิจัยจะจัดทำรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ดังนี้

- รายงานการดำเนินงานเบื้องต้น (Inception Report) ครอบคลุมขอบเขตการดำเนินงานข้อ 4.1-4.2 จำนวน 6 เล่ม พร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลลงในไดรฟ์บันทึกข้อมูลพกพา (USB Flash Drive) เช่น Microsoft Word Excel PDF หรือรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 6 อัน เป็นต้น
- รายงานขั้นกลาง (Interim Report) ครอบคลุมขอบเขตการดำเนินงานข้อ 4.3-4.4 จำนวน 6 เล่ม พร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลลงในไดรฟ์บันทึกข้อมูลพกพา (USB Flash Drive) เช่น Microsoft Word, Excel, PDF หรือรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 6 อัน เป็นต้น
- รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ พร้อมบทสรุปผู้บริหาร พิมพ์ 4 สี ขนาด A4 จำนวน 20 เล่ม พร้อมไฟล์บันทึกข้อมูลลงในไดรฟ์บันทึกข้อมูลพกพา (USB Flash Drive) เช่น Microsoft Word Excel PDF หรือรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 6 อัน เป็นต้น
- เอกสารเผยแพร่ในรูปแบบ Booklet พิมพ์ 4 สี ขนาด A5 หรือ A5 พิเศษ จำนวน 300 เล่ม
- รายงาน Future of Thailand Palm Oil ด้วยเครื่องมือ Foresight (จากทัศนอนาคตการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน) ในรูปแบบ Booklet จำนวน 10 เล่ม

คณะผู้วิจัยจะทำสื่อประชาสัมพันธ์ภายใต้โครงการอย่างน้อย ได้แก่

- อินโฟกราฟิก พิมพ์ 4 สี ขนาด A3 จำนวน 2 ชิ้น ประกอบด้วย ภาพรวมโครงการ/กิจกรรม จำนวน 1 ชิ้น และข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) จำนวน 1 ชิ้น
- วิดีทัศน์ ความยาว 3-5 นาที จำนวน 1 คลิป

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไปของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

2.1 ความเป็นมาของปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมัน เป็นพืชที่จัดอยู่ในตระกูลปาล์ม เช่นเดียวกับ มะพร้าว ตาล โหนด และอินทผลัม จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า ปาล์มน้ำมันมีถิ่นกำเนิดในแถบแอฟริกา และพบมากทางฝั่งตะวันตก ปาล์มน้ำมันในแถบแอฟริกาดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ที่มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Elaeis guineensis* ปาล์มน้ำมันในกลุ่มนี้อาจเรียกได้ว่า African Oil Palm ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ปลูกเชิงการค้าอยู่ในปัจจุบัน และมีการสันนิษฐานว่าปาล์มน้ำมันได้แพร่หลายเข้าไปยังทวีปอเมริกาใต้ในยุคล่าอาณานิคม นอกจากนี้ ยังมีการค้นพบปาล์มอีก 2 ชนิด ในเขตลุ่มน้ำอเมซอนในทวีปอเมริกาใต้ยาวติดต่อกันไปถึงอเมริกากลางและคอ스타ริกา ซึ่งเชื่อกันว่าพันธุ์ปาล์มดังกล่าวเป็นพันธุ์พื้นเมืองในแถบนั้น คือ *Elaeis oleifera* หรืออาจเรียกว่า American Oil Palm ในอเมริกาใต้ โดยพันธุ์ดังกล่าวไม่นิยมปลูกเพื่อการพาณิชย์ เนื่องจากเจริญเติบโตช้า ผลขนาดเล็ก และให้ปริมาณน้ำมันต่ำกว่าปาล์มน้ำมันชนิดแรก อย่างไรก็ตาม ปาล์มน้ำมันในกลุ่มนี้มีลักษณะเด่นหลายประการ อาทิ ต้นเตี้ย ต้านทานต่อโรคตาเน่า ร้อยละกรดไขมันไม่อิ่มตัวสูง ค่าไอโอดีนสูง รวมทั้งวิตามินเอและอีสูง จึงมีการพัฒนาพันธุ์โดยอาศัยพันธุ์ดังกล่าวเป็นเชื้อพันธุ์กรรม และได้พันธุ์ปาล์มอีกชนิดหนึ่ง คือ *Elaeis odora* ซึ่งเดิมทีจัดอยู่ใน *Barcella odora* โดยลักษณะของปาล์มชนิดนี้ต่างจาก 2 พันธุ์แรกคือ ในช่อดอกเดียวกันมีทั้งส่วนของดอกตัวผู้และตัวเมีย อย่างไรก็ตาม ลักษณะดังกล่าวสามารถพบได้ใน *E. guineensis* และ *E. odora* ที่ผลิตปกติได้ โดยเฉพาะในต้นปาล์มที่มีอายุน้อย

สำหรับทวีปเอเชีย ปาล์มน้ำมันได้ถูกนำเข้ามาปลูกเป็นครั้งแรกเมื่อประมาณ ปี 2391 ซึ่งนำเข้ามาปลูกเป็นจำนวน 4 ต้น ที่สวนพฤกษศาสตร์ เมืองโบเกอร์ ประเทศอินโดนีเซีย โดยชาวโปรตุเกส จากนั้นจึงได้แพร่กระจายพันธุ์ไปยังเกาะสุมาตราในช่วงปี 2396-2400 และเริ่มปลูกเพื่อการพาณิชย์อย่างจริงจังเมื่อปี 2454 สำหรับประเทศมาเลเซียได้เริ่มปลูกปาล์มน้ำมันครั้งแรกประมาณปี 2413 และปลูกเพื่อการพาณิชย์ในปี 2460 ทั้งนี้ ในปัจจุบันอินโดนีเซียและมาเลเซียนับเป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่ของโลก

สำหรับประเทศไทยนั้น พบว่าตั้งแต่ปี 2472 ได้มีผู้นำเข้ามาปลูกในประเทศไทยที่สถานีทดลองยางจังหวัดสงขลา และสถานีสิกรรมพลี จังหวัดจันทบุรี โดยปลูกเป็นปาล์มประดับ และ

เริ่มปลูกเพื่อการพาณิชย์ครั้งแรกโดยหม่อมเจ้าอมรสมานลักษณ์ กิตติยากร ได้ปลูกในเนื้อที่ 1,000 ไร่ ที่ตำบลปริก อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา ต่อมาในปี 2511 ได้มีโครงการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยกรมประชาสัมพันธ์ ในนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกประมาณ 20,000 ไร่ ขณะเดียวกันภาคเอกชนได้ดำเนินการปลูกปาล์มน้ำมันจากการขอสัมปทานพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม โดยเริ่มต้นที่ตำบลปลายพระยา 2 อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ พื้นที่จำนวน 16,262 ไร่ พันธุ์ปาล์มที่ใช้ปลูกในช่วงนั้นเป็นพันธุ์ลูกผสมเทเนอร่า (DxP) จากประเทศมาเลเซีย ต่อมาได้มีการขยายพื้นที่ปลูกในนิคมต่าง ๆ มากขึ้น โดยในปี 2567 ไทยมีเนื้อที่ยืนต้นสำหรับปาล์มน้ำมันทั่วประเทศทั้งสิ้น 1.06 ล้านเฮกตาร์ (6.65 ล้านไร่) โดยเป็นเนื้อที่ให้ผลทั้งสิ้น 1.01 ล้านเฮกตาร์ (6.34 ล้านไร่) สำหรับจังหวัดที่มีเนื้อที่ให้ผลมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี (0.23 ล้านเฮกตาร์ หรือ 1.41 ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนจากเนื้อที่ให้ผลทั่วประเทศร้อยละ 22.19) กระบี่ (0.19 ล้านเฮกตาร์ หรือ 1.19 ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนจากเนื้อที่ให้ผลทั่วประเทศร้อยละ 18.75) และชุมพร (0.16 ล้านเฮกตาร์ หรือ 1.03 ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนจากเนื้อที่ให้ผลทั่วประเทศร้อยละ 16.16) ตามลำดับ ทั้งนี้ 3 จังหวัดดังกล่าวข้างต้นมีเนื้อที่ให้ผลรวมทั้งสิ้นคิดเนื้อที่กว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อที่ให้ผลทั้งหมดของประเทศไทย (ร้อยละ 57.10)

2.2 ขอบเขตการศึกษา

สำหรับการวิเคราะห์สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม เพื่อให้มีขอบเขตการวิเคราะห์ที่ชัดเจน คณะผู้วิจัยจึงกำหนดพิกัดศุลกากร (HS Code) ของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ได้แก่

- พิกัด 1207.10 เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Palm nuts and kernels)
- พิกัด 1511.10 น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil)
- พิกัด 1511.90 น้ำมันปาล์มอื่น ๆ (Other Palm Oil) เช่น น้ำมันปาล์มที่ทำให้บริสุทธิ์ (Refined Palm Oil) และเศษของน้ำมันปาล์มที่ทำให้บริสุทธิ์ (Fraction of refined palm oil)
- พิกัด 1513.21 น้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil)
- พิกัด 1513.29 น้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มอื่น ๆ (Other Palm Kernel Oil) เช่น เศษของน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มหรือเศษของน้ำมันบาบาสสุที่ไม่ทำให้บริสุทธิ์ (Fractions of Unrefined Palm Kernel Oil or of Unrefined Babassu Oil) โอเลอินของน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มที่ทำให้บริสุทธิ์ ฟอก และกำจัดกลิ่น (อาร์บีดี) (Palm Kernel Olein, Refined, Bleached and Deodorized (RBD)) และน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์มที่ทำให้บริสุทธิ์ ฟอก และ

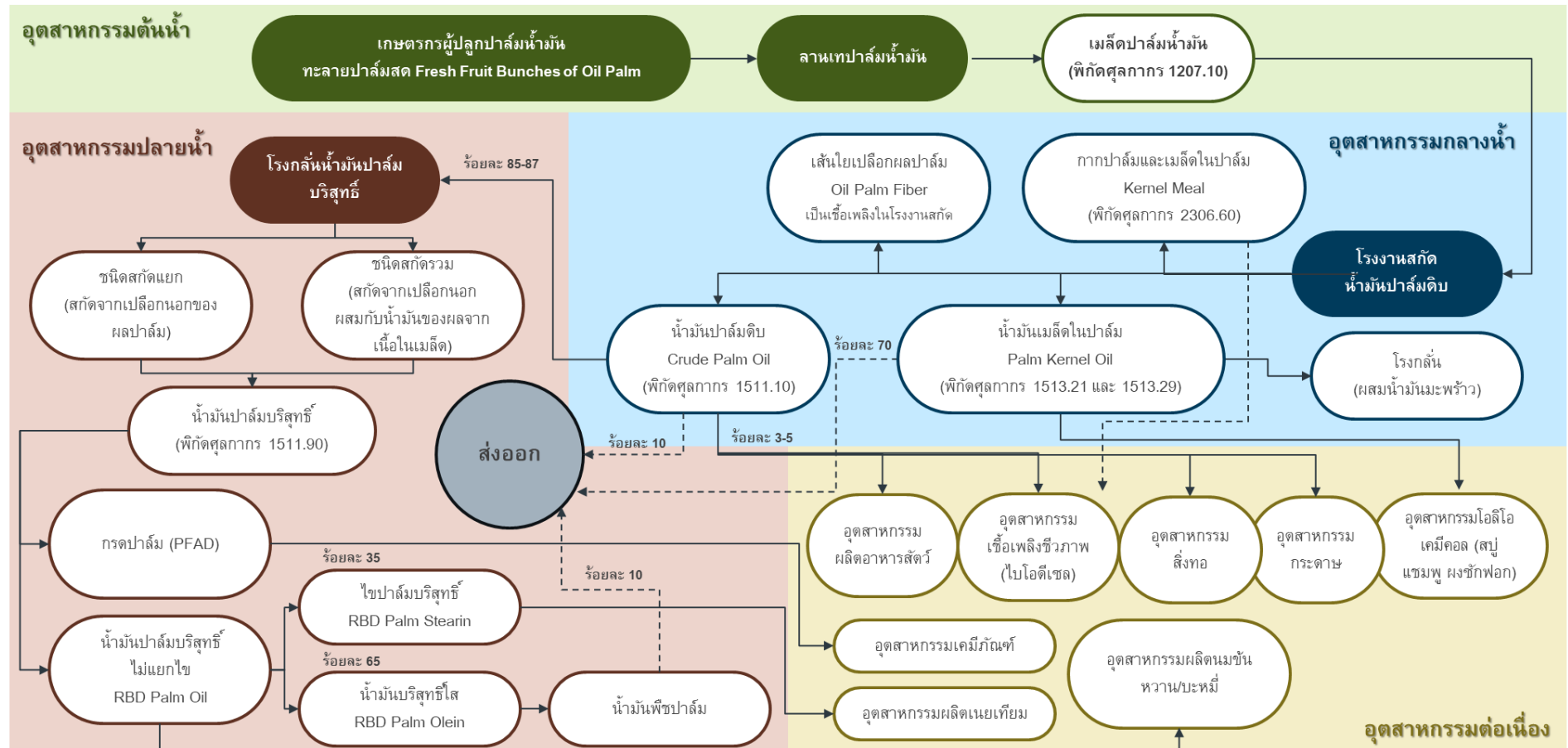
กำจัดกลิ่น (อาร์บีดี) (Palm Kernel Oil, Refined, Bleached and Deodorized (RBD)) เป็นต้น

- พิกัด 2306.60 กากน้ำมัน (ออยล์เค้ก) และกากแข็งอื่น ๆ ที่ได้จากการสกัดไขมันหรือน้ำมันพืชหรือจุลินทรีย์ของผลปาล์มหรือเนือในเมล็ดปาล์ม (Oil-cake and other solid residues resulting from the extraction of vegetable or microbial fats or oils of palm nuts or kernels)

2.3 โครงสร้างการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

น้ำมันปาล์ม (Palm Oil) เป็นผลผลิตที่ได้จากทะลายปาล์มสด (Fresh Fruit Bunches: FFB) ของต้นปาล์มน้ำมัน (Oil Palm) โดยโครงสร้างการค้าปาล์มน้ำมันตลอดห่วงโซ่อุปทาน สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1) อุตสาหกรรมต้นน้ำ (2) อุตสาหกรรมกลางน้ำ (3) อุตสาหกรรมปลายน้ำ และ (4) อุตสาหกรรมต่อเนื่อง

ภาพที่ 2-1 ห่วงโซ่อุปทานและอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี ประมวลผลจากเอกสารแนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า และจำนวนลานเท โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม และโรงงานผลิตไบโอดีเซล รายจังหวัด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เข้าถึงได้จาก <https://uploads.tpso.go.th/แนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2568 และเอกสารโดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

2.3.1 อุตสาหกรรมต้นน้ำ

สำหรับอุตสาหกรรมต้นน้ำ ครอบคลุมส่วนการผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ซึ่งประกอบไปด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก 2 ส่วน ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และลานเทปาล์มน้ำมัน

➤ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

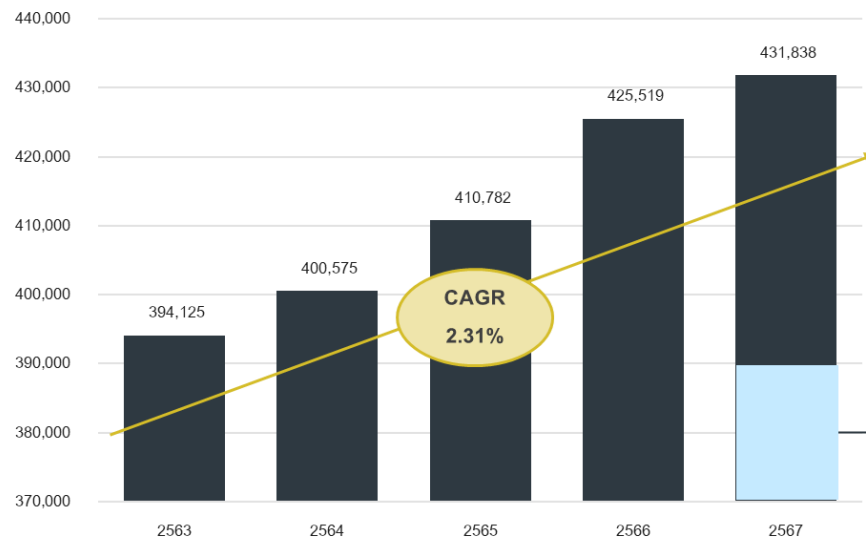
สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันนับเป็นปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานที่สำคัญในฐานะแรงงานในกระบวนการปลูก ใส่ปุ๋ย ดูแล จนกระทั่งเก็บเกี่ยว โดยทั่วไป ปาล์มน้ำมันใช้ระยะเวลาดังแต่เริ่มปลูกจนกระทั่งสามารถเก็บเกี่ยวเพื่อจำหน่ายผลปาล์มได้ทั้งสิ้น 3-4 ปี ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงไปตามการดูแล สภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ

ข้อมูลจากเอกสารสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2567 ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน คาดการณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2563-2567 โดยในปี 2567 มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน คาดการณ์ทั้งสิ้น 431,838 ครัวเรือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.49 จากปีก่อนหน้า (ปี 2566 มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน คาดการณ์ทั้งสิ้น 425,519 ครัวเรือน) ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน คาดการณ์มีผลสืบเนื่องจากราคापาล์มน้ำมันอยู่ในเกณฑ์ดีตั้งแต่ปี 2564 เกษตรกรจึงขยายเนื้อที่ปลูกปาล์มเมื่อปี 2564 ทดแทนยางพารา และบางส่วนขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันแทนพื้นที่นาและพื้นที่รกร้าง ซึ่งเริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยเป็นสถิติที่ได้จากศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ พบว่า ในปี 2567 ประเทศไทยมีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรจำนวนทั้งสิ้น 385,540 ครัวเรือน โดยจังหวัดที่มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (80,191 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรทั้งหมด) รองลงมา คือ นครศรีธรรมราช (61,166 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.87) ชุมพร (48,889 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.68) กระบี่ (41,517 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.77) และตรัง (23,104 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.99) ตามลำดับ

ภาพที่ 2-2 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทย ระหว่างปี 2563-2567
และจำนวนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร (ปี 2567)

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันคาดการณ์
พ.ศ. 2563-2567

ที่มา: สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2567, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เข้าถึงได้จาก <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2568/commodity2567.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2568
ระบบให้บริการข้อมูลสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เข้าถึงได้จาก <https://production.doae.go.th/> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน (พ.ศ. 2567)
รายจังหวัดที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

จังหวัด	จำนวนครัวเรือน
รวม	385,540
กระบี่	41,517
สุราษฎร์ธานี	80,191
นครศรีธรรมราช	61,166
ชุมพร	48,889
ตรัง	23,104
พังงา	16,172
พัทลุง	15,171
สตูล	10,719
ระนอง	10,167
ประจวบคีรีขันธ์	9,500
สงขลา	8,417
นราธิวาส	6,187
ปัตตานี	3,998
ชลบุรี	3,704
บึงกาฬ	3,420
สกลนคร	3,337
เลย	2,893
อุดรธานี	2,890
ตราด	2,596
อุบลราชธานี	2,594
อื่นๆ	28,909

➤ ลานเทปาล์มน้ำมัน

ลานเทปาล์มน้ำมันเป็นจุดรวมระหว่างทางที่รวบรวมทะลายปาล์มน้ำมันจากเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันก่อนจัดส่งให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบต่อไป โดยลานเทปาล์มน้ำมันนับเป็นสถานที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญในการส่งเสริมให้มีการปลูกปาล์มที่มีคุณภาพ รวมไปถึงส่งเสริมการจัดส่งปาล์มที่มีคุณภาพไปเป็นวัตถุดิบที่ดีในกระบวนการแปรรูปและผลิตน้ำมันปาล์ม ในการนี้ คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรได้กำหนดมาตรฐานสินค้า เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับลานเททะลายปาล์มน้ำมัน ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพและปลอดภัย

ข้อมูลจำนวนลานเท โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม และโรงงานผลิตไบโอดีเซล รายจังหวัด โดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ปี 2567 ระบุว่า มีลานเทปาล์มน้ำมันในประเทศรวมทั้งสิ้น 3,308 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปี 2565 คิดเป็นร้อยละ 10.05 โดยลานเทส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคใต้จำนวน 3,094 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 93.53 ของจำนวนลานเทปาล์มน้ำมันทั้งหมด) และกระจายไปในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศอีกจำนวน 214 แห่ง ทั้งนี้ หากพิจารณาจังหวัดที่มีลานเทมากที่สุด 5 อันดับแรกของประเทศไทย ได้แก่ สุราษฎร์ธานี มีลานเทปาล์มน้ำมันมากที่สุดจำนวน 752 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 22.73) รองลงมา คือ กระบี่ จำนวน 583 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 17.62) นครศรีธรรมราช จำนวน 459 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 13.88) ชุมพร จำนวน 458 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 13.85) และตรัง จำนวน 184 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 5.56) ตามลำดับ

2.3.2 อุตสาหกรรมกลางน้ำ

➤ โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ

สำหรับอุตสาหกรรมกลางน้ำจะครอบคลุมการแปรรูปขั้นแรกของปาล์มน้ำมัน ได้แก่ โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ โดยในขั้นตอนนี้จะ เป็นกระบวนการที่นำทะลายปาล์มสดผ่านเข้าระบบหนึ่งทะลายปาล์ม เพื่อให้ทะลายปาล์มง่ายต่อการแยกผลปาล์มสดออกจากทะลายปาล์ม ทั้งนี้ ส่วนของผลปาล์มสดจะผ่านเข้าเครื่องย่อยและหีบน้ำมันเพื่อแยกน้ำมันจากเนื้อปาล์มและเมล็ดในปาล์มออกจากกัน ส่วนของเนื้อปาล์มจะถูกส่งผ่านเข้าเครื่องแยกน้ำมัน น้ำ และสิ่งเจือปน โดยผลผลิตที่ได้คือ น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) (พิกัดศุลกากร 1511.10) ซึ่งจะถูกส่งไปยังเครื่องไล่ความชื้นก่อนที่จะนำส่งเข้าถังเก็บเพื่อรอกระบวนการผลิตและแปรรูปขั้นต่อไป ส่วนเมล็ดในปาล์มจะถูกนำไปสกัดเพื่อแยกกากเมล็ดในปาล์มออกเป็นน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ

(Crude Palm Kernel Oil) (พิกัดศุลกากร 1513.29) สำหรับการนำไปใช้ประกอบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ทั้งนี้ กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Kernel Meal) (พิกัดศุลกากร 2306.60) ซึ่งเป็นอีกหนึ่งผลได้จากกระบวนการสกัดน้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์ม สามารถนำไปใช้ผสมเพื่อผลิตเป็นอาหารสัตว์ หรือนำไปหมักเพื่อผลิตปุ๋ยได้ เนื่องจากยังคงเหลือประโยชน์ทางโภชนาการบางส่วนอยู่ อาทิ โปรตีน คาร์โบไฮเดรต และไขมัน นอกจากนี้ ในกระบวนการสกัดน้ำมันปาล์มยังได้เส้นใยเปลือกผลปาล์ม (Oil Palm Fiber) ซึ่งสามารถนำไปเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มได้

จากข้อมูลจำนวนลานเท โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม โรงงานผลิตไบโอดีเซล รายจังหวัด โดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568 มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มในประเทศไทยรวมทั้งสิ้นจำนวน 125 แห่ง ลดลงจากปี 2565 คิดเป็นร้อยละ 16.11 ทั้งนี้ หากพิจารณาจังหวัดที่มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมากที่สุด 5 อันดับแรกของประเทศไทย พบว่า ชุมพร มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมากที่สุดจำนวน 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.60 ของจำนวนโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มทั้งหมด) รองลงมา คือ สุราษฎร์ธานี จำนวน 25 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 20.00) กระบี่ จำนวน 24 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 19.20) ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 7 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 5.60) และนครศรีธรรมราชจำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 4.80) โดยทั่วไปสามารถแบ่งรูปแบบการดำเนินงานโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มได้ทั้งสิ้น 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบแบบมาตรฐาน หรือโรงงานแบบหีบแยก (โรงงานประเภท A) ซึ่งเป็นโรงงานทั่วไปที่แยกหีบระหว่างน้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์มและน้ำมันปาล์มจากเมล็ดในปาล์ม รวมทั้งสิ้นจำนวน 86 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 68.80 และ (2) โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบแบบรวม หรือโรงงานแบบหีบผสม (โรงงานประเภท B) ซึ่งเป็นโรงงานขนาดเล็ก ใช้ผลปาล์มร่วงหรือสับทะลายปาล์มให้ผลปาล์มร่วงเป็นวัตถุดิบ รวมทั้งสิ้นจำนวน 39 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.20 ทั้งนี้ หากพิจารณาจังหวัดที่มีโรงงานสกัดประเภท A มากที่สุด 5 อันดับแรกของประเทศไทย พบว่า สุราษฎร์ธานี มีโรงงานสกัดประเภท A มากที่สุดจำนวน 20 แห่ง รองลงมา คือ กระบี่ จำนวน 18 แห่ง ชุมพร จำนวน 14 แห่ง นครศรีธรรมราช จำนวน 5 แห่ง ตรัง และประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดละ 4 แห่ง ในขณะที่จังหวัดที่มีโรงงานสกัดประเภท B มากที่สุด 5 อันดับแรกของประเทศไทย พบว่า ชุมพร มีโรงงานสกัดประเภท B มากที่สุด จำนวน 13 แห่ง รองลงมา คือ กระบี่ จำนวน 6 แห่ง สุราษฎร์ธานี จำนวน 5 แห่ง สงขลา จำนวน 3 แห่ง และประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 3 แห่ง หากเปรียบเทียบอัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) ของทั้ง 2 ประเภทโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม พบว่า โรงงานประเภท A จะมี OER ต่ำกว่า โรงงานประเภท B เนื่องจากวัตถุดิบที่นำเข้าสู่กระบวนการสกัดน้ำมัน คือ ทะลายปาล์มน้ำมัน ซึ่งอาจมีปัจจัยที่ทำให้ OER ต่ำลง อาทิ

ทะลายปาล์มที่ยังไม่สุกเต็มที่และครบถ้วนทั้งทะลายและขนาดก้านทะลาย ในขณะที่โรงประเภท B ใช้วัตถุดิบเมล็ดปาล์มน้ำมันร่วง (สุกเต็มที่) ทำให้มี OER สูงกว่า

2.3.3 อุตสาหกรรมปลายน้ำ

➤ โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์

เมื่อผ่านขั้นตอนการแปรรูปในโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ (อุตสาหกรรมกลางน้ำ) แล้ว จะผ่านเข้าสู่อุตสาหกรรมแปรรูปปลายน้ำ ได้แก่ โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ โดยในขั้นตอนนี้ จะเป็นกระบวนการนำน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) เข้าสู่กระบวนการกลั่น และนำน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (Refined Palm Oil) (พิกัดศุลกากร 1511.90) ที่กลั่นมาได้ มาผ่านกรรมวิธีการแยกไขเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ส่วนชั้น หรือไขปาล์มบริสุทธิ์ หรือน้ำมันปาล์มสเตียรีน (Palm Stearin) ซึ่งสามารถนำไปใช้ผลิตเนยเทียมและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ ส่วนน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ส่วนใส หรือน้ำมันปาล์มโอเลอิน (RBD Palm Olein) จะสามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ในการปรุงอาหาร น้ำมันปาล์มโอเลอินดังกล่าวมีคุณค่าวิตามินจากธรรมชาติอย่างครบถ้วน

จากข้อมูลสรุปจำนวนลานเท โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม โรงงานผลิตไบโอดีเซลของประเทศไทย โดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ณ เดือนกรกฎาคม 2568 ระบุว่า มีโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มจำนวนทั้งสิ้น 22 แห่ง ซึ่งเท่ากับจำนวนโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มในปี 2565 กระจายอยู่ในพื้นที่ภาคกลางและภาคใต้ ในการนี้ หากพิจารณาจังหวัดที่มีโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มมากที่สุด 5 อันดับแรกของประเทศไทย พบว่า สมุทรปราการ มีจำนวนโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มมากที่สุดจำนวนโรงงาน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 22.73 ของจำนวนโรงงานกลั่นทั้งหมด) อันดับรองลงมา คือ ชลบุรี จำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 18.18) ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 13.64) ชุมพร จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.09) และสมุทรสาคร จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 9.09) ตามลำดับ ทั้งนี้ สามารถเปรียบเทียบจำนวนลานเท โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม และโรงงานผลิตไบโอดีเซล รายจังหวัดได้ ดังตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 สรุปเปรียบเทียบจำนวนลานเท โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม
และโรงงานผลิตไบโอดีเซล รายจังหวัด

จังหวัด	ลานเท (แห่ง)		% การ เปลี่ยน แปลง	โรงงานสกัด (แห่ง)				% การ เปลี่ยน แปลง	โรงกลั่น (แห่ง)		% การ เปลี่ยน แปลง	โรงไบโอดีเซล (แห่ง)		% การ เปลี่ยน แปลง
	2565	2567		2565	2568				2565	2568		2565	2568	
					โรง A	โรง B	รวม							
สุราษฎร์ธานี	1,074	752	-29.98%	29	20	5	25	-13.79%	1	1	0.00%	1	1	0.00%
กระบี่	477	583	22.22%	27	18	6	24	-11.11%	-	-	-	-	-	-
ชุมพร	293	458	56.31%	32	14	13	27	-15.63%	2	2	0.00%	2	1	-50.00%
นครศรีธรรมราช	299	459	53.51%	9	5	1	6	-33.33%	-	-	-	-	-	-
ตรัง	156	184	17.95%	6	4	-	4	-33.33%	-	-	-	1	1	0.00%
พังงา	153	182	18.95%	4	2	2	4	0.00%	-	-	-	-	-	-
ระนอง	63	107	69.84%	3	1	-	1	-66.67%	-	-	-	-	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	54	61	12.96%	9	4	3	7	-22.22%	3	3	0.00%	1	1	0.00%
สตูล	46	114	147.83%	4	3	2	5	25.00%	-	-	-	-	-	-
ชลบุรี	3	2	-33.33%	3	2	-	2	-33.33%	3	4	33.33%	2	2	0.00%
พัทลุง	33	96	190.91%	3	1	1	2	-33.33%	-	-	-	-	-	-
สงขลา	33	71	115.15%	2	-	3	3	50.00%	-	-	-	-	-	-
ตราด	9	6	-33.33%	3	2	-	2	-33.33%	-	-	-	-	-	-
นราธิวาส	35	69	97.14%	1	2	-	2	100.00%	-	-	-	-	-	-
ระยอง	4	2	-50.00%	-	-	-	0	-	1	1	0.00%	2	2	0.00%
ฉะเชิงเทรา	1	1	0.00%	1	-	-	0	-100.00%	1	1	0.00%	-	-	-
ปัตตานี	11	11	0.00%	1	1	-	1	0.00%	-	-	-	-	-	-
เลย	17	10	-41.18%	1	-	-	0	-100.00%	-	-	-	-	-	-
ปราจีนบุรี	5	4	-20.00%	-	-	-	0	-	-	-	-	1	1	0.00%
หนองคาย	18	4	-77.78%	1	1	-	1	0.00%	-	-	-	-	-	-
ปทุมธานี	2	2	0.00%	-	-	-	0	-	1	1	0.00%	2	2	0.00%
กาญจนบุรี	8	7	-12.50%	1	1	-	1	0.00%	-	-	-	-	-	-
สกลนคร	9	19	111.11%	3	3	-	3	0.00%	-	-	-	-	-	-
เพชรบุรี	6	4	-33.33%	1	-	-	0	-100.00%	1	1	0.00%	-	-	-
เพชรบูรณ์	-	-	-	1	1	-	1	0.00%	-	-	-	-	-	-
นครราชสีมา	2	1	-50.00%	-	-	-	0	-	-	-	-	1	1	0.00%
เชียงราย	4	-	-	2	-	2	2	0.00%	-	-	-	-	-	-
อุทัยธานี	7	6	-14.29%	1	-	-	0	-100.00%	-	-	-	-	-	-
ลพบุรี	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
นครสวรรค์	-	-	-	1	-	1	1	0.00%	-	-	-	-	-	-
พระนครศรีอยุธยา	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	2	1	-50.00%
นครปฐม	-	-	-	-	-	-	0	-	1	1	0.00%	-	-	-
สมุทรปราการ	-	-	-	-	-	-	0	-	6	5	-16.67%	-	-	-
สมุทรสาคร	-	-	-	-	-	-	0	-	2	2	0.00%	2	3	50.00%

จังหวัด	ลานเท (แห่ง)		% การ เปลี่ยน แปลง	โรงงานสกัด (แห่ง)				% การ เปลี่ยน แปลง	โรงกลั่น (แห่ง)		% การ เปลี่ยน แปลง	โรงไบโอดีเซล (แห่ง)		% การ เปลี่ยน แปลง
	2565	2567		2565	2568				2565	2568		2565	2568	
					โรง A	โรง B	รวม							
สมุทรสงคราม	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ (42 จังหวัด)	184	93	-49.46%	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
รวม ทั้งประเทศ	3,006	3,308	10.05%	149	86	39	125	-16.11%	22	22	0.00%	17	16	-5.88%

หมายเหตุ: *จำนวนลานเท จากการตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งของกองชั่งตวงวัด (ปี 2567)
**จำนวนโรงสกัด โรงกลั่น และโรงผลิตไบโอดีเซล จากการตรวจสอบของคณะทำงานตรวจสอบสต็อกน้ำมันปาล์ม
คงเหลือทั้งระบบ ระดับจังหวัด (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568)
ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมปลายน้ำหรือโรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์หรือเรียกว่า ผู้ผลิตน้ำมันปาล์มเพื่อบริโภคที่มีรายชื่อตราสินค้าในตลาดที่เป็นนิยม อาทิ ตราโอสลิน (บริษัท โอสลิน จำกัด) ตราหยก (บริษัท ล้ำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)) ตรามรกต (บริษัท ไชม์ ดาร์บี้ ออยส์ มรกต จำกัด (มหาชน)) ตราลีลา (บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)) ตราเกสร (บริษัท ปทุมธานีน้ำมันพืช จำกัด) ตราผึ้ง (บริษัท กลุ่มปาล์มธรรมชาติ จำกัด)

2.3.4 อุตสาหกรรมต่อเนื่อง

น้ำมันปาล์มนับเป็นน้ำมันจากพืชที่มีต้นทุนการผลิตต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำมันที่ได้จากพืชชนิดอื่น ๆ เนื่องจากผลผลิตน้ำมันต่อไร่ของผลปาล์มสดที่สกัดได้มีปริมาณสูงกว่าพืชน้ำมันชนิดอื่นประมาณ 6-10 เท่า นอกจากนี้ยังอุดมไปด้วยคุณประโยชน์ทางโภชนาการจึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ได้เพิ่มเติม อาทิ

➤ อุตสาหกรรมอาหาร

น้ำมันปาล์มมีคุณสมบัติเด่นทางเคมี คือ จุดหลอมเหลวสูง ทนต่อความร้อนได้ดี จึงเป็นน้ำมันที่เหมาะสมกับการทอด เนื่องจากจะไม่สร้างกลิ่นหืน อีกทั้งยังสามารถหาซื้อได้ง่าย และมีราคาไม่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำมันประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ยังอุดมไปด้วยวิตามินอี วิตามินเอ ปราศจากคอเลสเตอรอล และมีโอเมก้า 3 จึงมักนิยมถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารต่าง ๆ ได้แก่

- น้ำมันปรุงอาหาร และน้ำมันสำหรับทอด
- ส่วนประกอบในอาหารแปรรูป เช่น ซอสบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ขนมเค้ก ขนมปัง ครีมเทียม และเนยเทียม เป็นต้น
- ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม

ข้อมูลธุรกิจจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse¹) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในประเภทธุรกิจภายใต้อุตสาหกรรมอาหารที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการทอด และการใช้น้ำมันปาล์ม¹ (ดังแสดงในตารางที่ 2-2) พบว่า ปัจจุบันมีนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ในประเภทธุรกิจดังกล่าวทั้งสิ้น 1,581 ราย จากจำนวนนิติบุคคลทั้งหมดที่ดำเนินกิจการอยู่ทั้งสิ้น 929,377 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.17 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568) ทั้งนี้ ประเภทธุรกิจที่คัดเลือกมาดังกล่าว เป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้หมวดย่อย 10 การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร ซึ่งคัดเลือกเฉพาะประเภทธุรกิจที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อการผลิต ประกอบอาหาร และแปรรูปเนื้อสัตว์ โดยไม่รวมการผลิตน้ำมันปาล์ม และการผลิตอาหารสัตว์ เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารที่เน้นผู้บริโภคที่เป็นมนุษย์

ตารางที่ 2-2 ประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารสำหรับมนุษย์

รหัสประเภทธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	คำอธิบายธุรกิจ	จำนวนนิติบุคคล (ราย)
10139	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากเนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์ปีก ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น (Processing and preserving other meat and poultry meat products, not elsewhere classified)	การผลิตแฮม เนื้อหมู เนื้อหมูแผ่น หมูหยอง เนื้อสวรรค์ หมูหวาน การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากเนื้อสัตว์ และเนื้อสัตว์ปีก ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	208
10291	การผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ด้วยการอบแห้ง การรมควัน การทำเค็ม การหมักในน้ำเกลือ หรือน้ำส้มสายชู (Manufacture of fish, crustaceans and mollusks: drying, smoking, salting, immersing in brine or vinegar)	การถนอมและการแปรรูปเนื้อสัตว์น้ำ ที่เป็นการแปรรูปในขั้นต้นเพื่อไม่ให้เสียโดยกรรมวิธีการอบแห้ง รมควัน ทำเค็ม การหมักในน้ำเกลือ ในน้ำมัน รวมถึงการล้าง ซ้ำแหละ แกะ ต้ม นึ่ง ทอด สับ บด อาทิ ปลาเค็ม ปลาดุกแห้ง กุ้งแห้ง ปลารมควัน หอยดอง ฯลฯ	196

¹ หมายเลขธุรกิจดังกล่าวอ้างอิงการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมในประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification: TSIC)

รหัสประเภทธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	คำอธิบายธุรกิจ	จำนวนนิติบุคคล (ราย)
10295	การแปรรูปสาหร่าย (Processing of seaweeds)	การแปรรูปสาหร่ายทั้งชนิดน้ำจืดและน้ำเค็ม เช่น สาหร่ายอบแห้ง สาหร่ายทอด สาหร่ายปรุงรส รวมถึงการผลิตสาหร่ายเพื่อใช้เป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์	31
10616	การผลิตแป้งผสมหรือแป้งสำเร็จรูปสำหรับใช้ทำขนมปังและประกอบอาหารอื่น ๆ (Manufacture of flour mixes and prepared blended flour)	การผลิตแป้งผสมหรือแป้งสำเร็จรูปสำหรับใช้ทำขนมปัง เค้ก ขนมปังกรอบ แพนเค้ก โดนัทหรือขนมอบอื่น ๆ การผลิตแป้งผสมหรือแป้งสำเร็จรูปสำหรับชุบทอดกรอบสำหรับใช้ทำขนมไทย สำหรับประกอบอาหารอื่น ๆ อาทิ ทำปาตองโก๋ และขนมจีน ฯลฯ	103
10751	การผลิตอาหารปรุงสำเร็จแช่แข็ง (Manufacture of frozen prepared meals and dishes)	การผลิตอาหารปรุงสำเร็จแช่แข็ง (ที่วีนเนอร์) การผลิตอาหารทะเลปรุงสำเร็จ แช่แข็ง การผลิตอาหารว่างปรุงสำเร็จ แช่แข็ง การผลิตเบเกอรี่ ขนมหวาน และอาหารปรุงสำเร็จแช่แข็งอื่น ๆ การผลิตอาหารฟาส์ฟู้ดปรุงสำเร็จแช่แข็ง อาทิ พิชซ่า สเปกเก็ตตี้ ลาซานย่า ฯลฯ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการผลิตเนื้อสัตว์ และเนื้อสัตว์ปีกปรุงสำเร็จแช่แข็ง	333
10752	การผลิตอาหารปรุงสำเร็จบรรจุในภาชนะปิดสนิทโดยวิธีสุญญากาศ (Manufacture of prepared meals and dishes in sealed vacuum containers)	การผลิตอาหารปรุงสำเร็จบรรจุกระป๋อง ขวดแก้วหรือในภาชนะปิดสนิทโดยวิธีสุญญากาศ (เช่น พลาสติกสุญญากาศ) โดยผ่านกรรมวิธีให้ความร้อน	149
10791	การผลิตขนมขบเคี้ยว/ขนมกรุบกรอบ (Manufacture of snack products)	การผลิตขนมขบเคี้ยว/ขนมกรุบกรอบ ข้าวเกรียบ ข้าวอบกรอบ ข้าวโพดอบกรอบ แป้งทอด	234
10792	การผลิตขนมไทยและขนมพื้นเมือง (ยกเว้น ขนมอบ) (Manufacture of Thai and traditional dessert (except bakery products))	การผลิตขนมหวาน (ยกเว้น ผลไม้กวน) เช่น ลูกชุบ เปียกปูน ลี้มกลืน กะละแม ตะโก้ ข้าวเหนียวแก้ว เป็นต้น การผลิตขนมเชื่อมสด (ยกเว้น ผักและผลไม้เชื่อม) เช่น ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง เม็ดขนุน เป็นต้น การผลิตขนม	78

รหัส ประเภท ธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	คำอธิบายธุรกิจ	จำนวน นิติบุคคล (ราย)
		ทอด เช่น ดอกจอก ผักบัว มันรังก กล้วยแขก ขนมกง ทองพลุ การผลิตขนม ต้ม เช่น ต้มแดง ต้มขาว ข้าวต้มน้ำอุ่น การผลิตขนมหนึ่ง เช่น ขนมชั้น ปุยฝ้าย ถ้วยฟู ใส้ไส้ ขนมตาล ขนมกล้วย ขนมถ้วย เป็นต้น การผลิตขนมอื่น ๆ เช่น จ่ามงกุฏ ทองเอก วุ้นกะทิ เป็นต้น	
10794	การผลิตอาหารพร้อมปรุง และอาหารที่เน่าเสียง่าย (Manufacture of perishable prepared foods)	การผลิตอาหารพร้อมปรุง การผลิต อาหารที่เน่าเสียง่าย เช่น กับข้าวสำเร็จรูป แซนด์วิช พิชซ่าสด (ที่ยังไม่ได้อบ) เป็นต้น	249
รวม			1,581

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse+)
โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

➤ อุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์

เนื่องจากคุณสมบัติในการเป็นแหล่งไขมันและพลังงาน อีกทั้งยังมีราคาถูกกว่าน้ำมันพืชชนิดอื่น ๆ น้ำมันปาล์มจึงมักถูกเลือกนำมาใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ชนิดต่าง ๆ

ข้อมูลธุรกิจจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse⁺) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในประเภทธุรกิจ 10802 การผลิตอาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงปศุสัตว์ในฟาร์ม (Manufacture of prepared feeds for farm animals) ครอบคลุมการผลิตอาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงปศุสัตว์ในฟาร์ม อาหารผสมสำเร็จรูป และอาหารเสริมสำหรับสัตว์ การผลิตหัวอาหารหรืออาหารเข้มข้น อาหารเสริมพวกวิตามินและเกลือแร่ต่าง ๆ การผลิตอาหารที่ยังไม่ผสมสำหรับปศุสัตว์ในฟาร์ม นอกจากนี้ ยังรวมถึงกรรมวิธีจัดการกับของเหลือหรือผลพลอยได้จากการฆ่าสัตว์เพื่อนำมาผลิตเป็นอาหารสัตว์ พบว่า ปัจจุบันมีนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ในประเภทธุรกิจดังกล่าวทั้งสิ้น 380 ราย จากจำนวนนิติบุคคลทั้งหมดที่ดำเนินกิจการอยู่ทั้งสิ้น 929,377 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.04 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568) ทั้งนี้ ประเภทธุรกิจที่คัดเลือกมาดังกล่าวเป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้หมวดย่อย 10 การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร ซึ่งคัดเลือกเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหารเลี้ยงปศุสัตว์ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปปาล์มน้ำมันอาทิ ชีเค้ก หรือกากปาล์มน้ำมันมักถูกนำไปใช้ในการเลี้ยงปศุสัตว์

➤ อุตสาหกรรมสิ่งทอ

กระบวนการเตรียมผ้า การย้อมสี และการตกแต่งขั้นสุดท้ายในอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำเป็นต้องใช้สารลดแรงตึงผิว สารทำให้นุ่ม สารหล่อลื่น และสารเคลือบผิวหลากหลายชนิด ซึ่งน้ำมันปาล์มและอนุพันธ์ของน้ำมันปาล์ม เช่น Fatty Acid Esters และ Fatty Alcohols มีบทบาทสำคัญในกระบวนการเหล่านี้ ยกตัวอย่างเช่น Fatty Acid Esters ที่ได้จากน้ำมันปาล์มสามารถใช้เป็นส่วนประกอบหลักในสารเคลือบกันน้ำสำหรับผ้า ซึ่งช่วยให้ผ้ามีคุณสมบัติกันน้ำและกันความชื้นได้ดี (Tantathertdam et al., 2017) ในขณะเดียวกัน Fatty Alcohols และอนุพันธ์ประเภท Esterquats จากน้ำมันปาล์มยังถูกนำมาใช้เป็นสารทำให้นุ่มที่สามารถลดแรงเสียดทานของเส้นใย ลดไฟฟ้าสถิต และเพิ่มความนุ่มลื่นให้แก่ผ้า โดยยังคงคุณสมบัติด้านความคงทนของเนื้อผ้าในระหว่างการใช้งานและซักล้าง (Goh et al., 2018; Alhaji et al., 2024)

ข้อมูลธุรกิจจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse⁺) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในประเภทธุรกิจที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการสิ่งทอ (ดังแสดงในตารางที่ 2-3) พบว่า

ปัจจุบันมีนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ในประเภทธุรกิจดังกล่าวทั้งสิ้น 1,436 ราย จากจำนวนนิติบุคคลทั้งหมดที่ดำเนินกิจการอยู่ทั้งสิ้น 929,377 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.15 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568) ทั้งนี้ ประเภทธุรกิจที่คัดเลือกมาดังกล่าวเป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้หมวดย่อย 13 การผลิตสิ่งทอ ซึ่งคัดเลือกเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการปั่นด้าย การทอ และการตกแต่งสำเร็จสิ่งทอ เนื่องจากกรดโอเลอิกที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปน้ำมันปาล์มสามารถนำมาใช้เป็นสารลดแรงตึงผิวเพื่อช่วยในการย้อมสี สารหล่อลื่นในการปั่นเส้นด้ายและทอ สารตกแต่งผิวในการทำผ้าให้นุ่มหรือขึ้นเงาและสารเคลือบและกันน้ำได้

ตารางที่ 2-3 ประเภทธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอ

รหัสประเภทธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	คำอธิบายธุรกิจ	จำนวนนิติบุคคล (ราย)
13111	การเตรียมเส้นใย (Preparation of textile fibres)	การเตรียมเส้นใยสิ่งทอ การสาว การล้างไหม การลอกกาไหม การกำจัดไขมันและสิ่งสกปรกออกจากขนสัตว์ การสาว การหิวขนสัตว์ เส้นใยจากพืช เช่น ปอกระเจา ป่านศรนารายณ์ แพลกส์ หรือป่านรามี่ ป่านมะนิลา ไยมะพร้าว หรือเส้นใยจากพืชหรือสัตว์อื่น ๆ เป็นต้น และเส้นใยสังเคราะห์ทุกชนิด รวมถึงการผลิตผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุจากการสาวเส้นใย	26
13112	การปั่นด้ายจากเส้นใยธรรมชาติ (Spinning of natural textile fibres)	การผลิตด้ายหรือเส้นด้ายจากเส้นใยธรรมชาติ อาทิ ฝ้าย ไหม ขนแกะ ฯลฯ สำหรับการทอหรือการเย็บ การนำไปผ่านกระบวนการอื่น ด้ายหรือเส้นด้าย อาจเป็นส่วนประกอบของเส้นใยธรรมชาติรวมกับเส้นใยอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการผลิตเส้นด้ายที่ทำจากเซลลูโลสด้วย	77
13113	การปั่นด้ายจากเส้นใยสังเคราะห์	การผลิตด้ายหรือเส้นด้ายจากเส้นใยสังเคราะห์ เช่น เส้นใยพอลิเอสเตอร์เส้นใยไนลอน เส้นใยเรยอน เส้นใยอะคริลิก สำหรับการทอหรือการเย็บ เป็นต้น การนำไปผ่านกระบวนการอื่น การผลิตเส้นด้ายยัดหรือด้ายย่น การตีเกลียว การควม การควั่นเกลียวและการจุ่มเส้นด้ายสังเคราะห์หรือเส้นด้ายเทียม	113

รหัส ประเภท ธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	คำอธิบายธุรกิจ	จำนวน นิติบุคคล (ราย)
13121	การทอผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ (Weaving of natural textiles)	การผลิตผ้าทอจากเส้นใยธรรมชาติ เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหมหรือเศษไหม ผ้าขนสัตว์ ผ้าป่าน ผ้าลินิน และผ้าที่ทอจากเส้นใย ธรรมชาติอื่น ๆ รวมถึงผ้าทอจาก เส้นใย เซลลูโลส เป็นต้น	121
13122	การทอผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์ (Weaving of synthetic textiles)	การผลิตผ้าทอจากเส้นใยสังเคราะห์ อาทิ ผ้าไนลอน ผ้าโพลีเอสเตอร์ ผ้าเรยอน ผ้าที่ทอจากเส้นใยอะคริลิก ฯลฯ	377
13129	การทอผ้าจากเส้นใยอื่น ๆ ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น (Weaving of other textiles, not elsewhere classified)	การผลิตผ้าชนิดพิเศษ อาทิ ผ้ากำมะหยี่ หรือผ้าทอแบบเชนิลล์ ผ้าขนหนู ผ้าก๊อช (ทอผ้าบางเพื่อทำผ้าพันแผล) ฯลฯ การผลิตสิ่งทอจากใยแก้ว การผลิตเส้นใย ไบคาร์บอน และการผลิตเส้นด้ายอารมิต การผลิตผ้าหนังขนสัตว์เทียม และการผลิต สิ่งทออื่น ๆ เช่น ผ้ายัด เป็นต้น ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	115
13131	การขจัดไข่มันและสิ่งสกปรก การฟอกขาวและการย้อมสี (Bleaching and dyeing of textile)	การขจัดไข่มัน และสิ่งสกปรก การฟอกขาว และการย้อมสีเส้นใย เส้นด้าย ผ้า และวัสดุสิ่งทอ รวมทั้งผ้าสำหรับ ตัดเครื่องแต่งกาย การฟอกยีน	89
13132	การพิมพ์ผ้า (Printing and painting of textiles)	การพิมพ์ผ้า เช่น การพิมพ์ซิลค์สกรีน บนสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย เป็นต้น การเขียนลายผ้า อาทิ การทำผ้าบาติก	370
13139	การตกแต่งสำเร็จสิ่งทอ ด้วยวิธีอื่น ๆ ซึ่งมิได้จัดประเภท ไว้ในที่อื่น (Other finishing of textiles, not elsewhere classified)	การตกแต่ง การอบแห้ง การอบไอน้ำ การทำผ้าให้หดตัวได้ขนาดก่อนเข้าสู่ กระบวนการตกแต่งสำเร็จ การควบคุม การยืดหดของผ้าและการชุบมัน สิ่งทอ วัสดุสิ่งทอ และผ้าสำหรับตัดเครื่องแต่งกาย การอัดฟลิตและการจับจีบ การกันน้ำ การเคลือบหรือการฉาบผิวด้วยยาง รวมทั้งการตกแต่งสำเร็จเสื้อผ้าสำเร็จรูป	148
รวม			1,436

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse+) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

➤ อุตสาหกรรมผลิตกระดาษ

น้ำมันปาล์มและอนุพันธ์ของน้ำมันถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับอาหารอย่างหลากหลาย เช่น สารลดแรงตึงผิว สารหล่อลื่น สารเคลือบผิว และเคลือบโลหะ รวมถึงในเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยทั่วไป (Alhaji et al., 2024) โดยเฉพาะ Fatty Acid Esters ซึ่งได้จากการดัดไขมันในน้ำมันปาล์ม มีคุณสมบัติช่วยลดแรงตึงผิวและเพิ่มความสามารถในการเคลือบพื้นผิว จึงถูกนำมาใช้เป็นสารเคลือบผิวกระดาษ เพื่อเพิ่มคุณสมบัติกันน้ำและความทนทานขึ้น ในขณะที่ Fatty Alcohols ซึ่งเป็นอีกหนึ่งอนุพันธ์ของน้ำมันปาล์ม มักใช้เป็นสารลดฟองในกระบวนการผลิตเยื่อกระดาษ เพื่อควบคุมการเกิดฟอง และช่วยให้พื้นผิวกระดาษเรียบลื่นยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ เส้นใยที่ได้จากวัสดุเหลือใช้ของต้นปาล์มน้ำมัน เช่น ทะลายปาล์มเปล่า (Empty Fruit Bunches: EFB) ใบทาง และลำต้น ยังสามารถนำมาแปรรูปเป็นเยื่อกระดาษได้เช่นกัน โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งให้ผลผลิตเยื่อที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับไม้เนื้อแข็งในแง่ความแข็งแรงและความสามารถในการดูดซึมหมึกพิมพ์ แม้จะมีข้อจำกัดด้านองค์ประกอบทางเคมี เช่น ปริมาณเถ้าและซิลิกาสูง เป็นต้น แต่สามารถจัดการได้ด้วยเทคนิคการแปรรูปที่เหมาะสม (Wan Rosli & Law, 2011)

ข้อมูลธุรกิจจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse+) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในประเภทธุรกิจที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการผลิตกระดาษ (ดังแสดงในตารางที่ 2-4) พบว่า ปัจจุบันมีนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ในประเภทธุรกิจดังกล่าวทั้งสิ้น 2,021 ราย จากจำนวนนิติบุคคลทั้งหมดที่ดำเนินกิจการอยู่ทั้งสิ้น 929,377 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.22 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568) ทั้งนี้ ประเภทธุรกิจที่คัดเลือกมาดังกล่าว เป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้หมวดย่อย 17 การผลิตเยื่อกระดาษ กระดาษ และกระดาษแข็ง ซึ่งคัดเลือกธุรกิจทั้งหมดภายใต้หมวดย่อยดังกล่าว เนื่องจากกรดไขมัน อาทิ กรดสเตียริก และกรดโอเลอิกที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปน้ำมันปาล์มสามารถนำมาใช้เป็นสารลดแรงตึงผิวและสารช่วยกระจายตัวในการย้อมสี สารเคลือบผิวกระดาษให้เรียบเนียน สารช่วยยึดเกาะเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กระดาษ และสารเพิ่มหรือแต่งเติมคุณสมบัติพิเศษ อาทิ ความทึบแสง การกันน้ำ และการย่อยสลายได้

ตารางที่ 2-4 ประเภทธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการผลิตกระดาษ

รหัส ประเภท ธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	คำอธิบายธุรกิจ	จำนวน นิติบุคคล (ราย)
17011	การผลิตเยื่อกระดาษ (Manufacture of pulp)	การผลิตเยื่อกระดาษชนิดฟอกขาว ชนิดกึ่งฟอกขาวหรือชนิดไม่ฟอกขาว ด้วยกระบวนการทางกล กระบวนการ ทางเคมีหรือกระบวนการกึ่งเคมี การผลิตเยื่อฝ้ายและกระบวนการ แยกหมึกออกจากเศษกระดาษ	28
17012	การผลิตกระดาษและ กระดาษแข็ง (Manufacture of paper and paperboard)	การผลิตกระดาษและกระดาษแข็ง เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการแปรรูปถัดไป และรวมถึงกระบวนการแปรรูปกระดาษ และกระดาษแข็ง การเคลือบและ การอบซึมกระดาษ การทำกระดาษย่น การลามิเนตและเคลือบฟอยล์บนกระดาษ การผลิตกระดาษด้วยมือ การผลิต กระดาษหนังสือพิมพ์และกระดาษ พิมพ์เขียน การผลิตเซลลูโลสอัดตั้ง หรือแผ่นเส้นใยเซลลูโลสต่าง ๆ การผลิต กระดาษคาร์บอนหรือกระดาษไข อัดสำเนาที่เป็นม้วนหรือแผ่นขนาดใหญ่	263
17020	การผลิตกระดาษลอนลูกฟูก และกระดาษแข็งลอนลูกฟูก และการผลิตกล่องจากกระดาษ และกระดาษแข็ง (Manufacture of corrugated paper and paperboard and of containers of paper and paperboard)	การผลิตกระดาษลอนลูกฟูก และกระดาษแข็งลอนลูกฟูก การผลิต กล่องกระดาษลอนลูกฟูก หรือกล่อง กระดาษแข็ง การผลิตกล่องกระดาษแข็ง เพื่อเป็นกล่องชั้นใน การผลิตกล่อง จากกระดาษอัดแข็งซ้อนกันหลายชั้น การผลิตกล่องต่าง ๆ จากกระดาษและ กระดาษแข็ง การผลิตถุงกระดาษ หลายชั้น หรือถุงกระดาษ การผลิตกล่อง กระดาษใส่แฟ้ม และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน	1,316
17091	การผลิตผลิตภัณฑ์ที่แปรรูป จากกระดาษเพื่อใช้ในครัวเรือน และสุขอนามัย (Manufacture of household and personal hygiene paper)	การผลิตกระดาษเพื่อใช้ในครัวเรือน และกระดาษอนามัย และผลิตภัณฑ์ จากเซลลูโลสอัดตั้ง เช่น กระดาษ ทำความสะอาด กระดาษเช็ดมือ กระดาษเช็ดหน้า กระดาษเช็ดปาก	126

รหัส ประเภท ธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	คำอธิบายธุรกิจ	จำนวน นิติบุคคล (ราย)
		กระดาษชำระ กระดาษอเนกประสงค์ ผ้าอนามัยแบบธรรมดาและแบบสอด ผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับเด็ก ถ้วย จาน และถาด เป็นต้น การผลิตเส้นใยอัด อาทิ ผ้าอนามัยแบบธรรมดาและแบบสอด ฯลฯ การผลิตกระดาษบรรจุไข่ และบรรจุภัณฑ์อื่น ๆ ที่ขึ้นรูปจากเยื่อกระดาษ ฯลฯ	
17092	การผลิตอุปกรณ์เครื่องเขียน จากกระดาษ (Manufacture of paper stationery)	การผลิตกระดาษพิมพ์เขียนพร้อมใช้งาน การผลิตกระดาษต่อเนื่องพร้อมใช้งาน สำหรับคอมพิวเตอร์ การผลิตกระดาษ สำเนาในตัวพร้อมใช้งาน การผลิต กระดาษไขอัดสำเนาและกระดาษคาร์บอน แบบพร้อมใช้ การผลิตกระดาษกาว การผลิตซองจดหมายและไปรษณียบัตร การผลิตสมุด สมุดลงทะเบียน สมุดบัญชี แฟ้ม อัลบั้ม และเครื่องเขียนเพื่อการศึกษา และการพาณิชย์ การผลิตกล่อง ถุง ซอง และเครื่องเขียนที่ใช้ในสำนักงาน หลาย ๆ ประเภท	123
17099	การผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่น ๆ ที่ทำจากกระดาษและกระดาษ แข็ง ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ ในที่อื่น (Manufacture of other articles of paper and paperboard, not elsewhere classified)	การผลิตวอลเปเปอร์และผลิตภัณฑ์ ปิดผนังที่คล้ายกัน รวมถึงวอลเปเปอร์ ที่เคลือบไวนิลและที่ผสมกับสิ่งทอ การผลิตกระดาษสำหรับทำฉลาก การผลิตกระดาษกรองจากกระดาษและ กระดาษแข็ง การผลิตแกนกระดาษแข็ง หลอด กรวยที่ทำจากกระดาษ การผลิต กระดาษ หรือกระดาษแข็งสำหรับใช้ กับเครื่องทอระบบแจ็กการ์ด การผลิต ผลิตภัณฑ์แบบใหม่ ๆ จากกระดาษ เช่น ถัง กระป๋อง เป็นต้น	165
รวม			2,021

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse+) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

➤ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ

น้ำมันปาล์มเป็นไขมันจากพืชที่เป็นสารประกอบอินทรีย์ประเภทไตรกลีเซอไรด์ ซึ่งเมื่อผ่านกระบวนการทรานเอสเทอร์ฟิเคชัน (Trans-esterification) หรือการเติมแอลกอฮอล์ เช่น เมทานอล หรือเอทานอล เป็นต้น และมีตัวเร่งปฏิกิริยา อาทิ โซเดียมไฮดรอกไซด์ ภายใต้ภาวะอุณหภูมิสูง จะสามารถเปลี่ยนไขมันให้เป็นเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน (Fatty acid methyl ester) หรือเอทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน (Fatty acid ethyl ester) และนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงชีวภาพที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า ไบโอดีเซล หรือ B100 ที่สามารถใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลได้

รายชื่อผู้ประกอบการโรงงานผลิตไบโอดีเซลเชิงพาณิชย์ ซึ่งใช้วัตถุดิบจากน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) น้ำมันปาล์มกึ่งบริสุทธิ์ (Refined Bleached Deodorized Palm Oil: RBDPO) ปาล์มสเตียรีนกึ่งบริสุทธิ์ (Refined Bleached Deodorized Palm Stearin: RBDPS) กรดปาล์ม (Palm Fatty Acid Distillate: PFAD) และน้ำมันปาล์มดิบกรดสูง (Acid Oil) จากข้อมูลของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน² ในปี 2567 มีจำนวนทั้งสิ้น 14 ราย ได้แก่

ตารางที่ 2-5 สรุปรายชื่อผู้ประกอบการโรงงานผลิตไบโอดีเซลและกำลังการผลิต ปี 2567

ผู้ประกอบการโรงงานผลิตไบโอดีเซล	กำลังการผลิต (ลิตร/วัน)
1. บริษัท เอไอ เอนเนอร์จี จำกัด (มหาชน)	722,222
2. บริษัท บีบีจีไอ ไบโอดีเซล จำกัด	1,000,000
3. บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)	1,927,962
- โรงงานชลบุรี	693,642
- โรงงานระยอง	1,234,320
4. บริษัท นิว ไบโอดีเซล จำกัด	1,300,000
5. บริษัท พีพีพี กรีน คอมเพล็กซ์ จำกัด	630,000
6. บริษัท น้ำมันพืชปทุม จำกัด	3,400,000
7. บริษัท วีระสุวรรณ จำกัด	200,000
8. บริษัท โกลบอล ไปโอ พาวเวอร์ จำกัด	400,000
9. บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด	150,000
10. บริษัท ไปโอซินเนอร์จี จำกัด	30,000
11. บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)	650,000
12. บริษัท พลังงานสุขสมบูรณ์ จำกัด	450,000

² รายชื่อผู้ผลิตไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน ที่ได้รับความเห็นชอบการจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายไบโอดีเซลจากกรมธุรกิจพลังงาน (ณ วันที่ 20 มกราคม 2568) เข้าถึงได้จาก <https://www.doeb.go.th/info/data/dataoil/Methyl-ester.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2568

ผู้ประกอบการโรงงานผลิตไบโอดีเซล	กำลังการผลิต (ลิตร/วัน)
13. บริษัท เซอร์คูล่า เอ็นเนอร์ยี จำกัด	600,000
14. บริษัท แมทเทอร์ ออยล์ ซินเนอร์ยี จำกัด	200,000
รวม	11,660,184

ที่มา: กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน

➤ อุตสาหกรรมโอลิโอเคมีคอล

น้ำมันปาล์มสามารถนำไปผ่านกระบวนการทางเคมีภายในการผลิตของอุตสาหกรรมโอลิโอเคมีคอล ซึ่งจะได้ผลผลิตซึ่งถูกนำไปใช้เป็นวัตถุดิบหรือส่วนผสมในการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคสำเร็จรูปต่าง ๆ เช่น สบู่ เครื่องสำอาง แชมพู น้ำมันหล่อลื่น และผงซักฟอก เป็นต้น ในส่วนของอุตสาหกรรมเครื่องสำอางจะมีการนำน้ำมันเมล็ดในปาล์มมาเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิต หรือที่เรียกว่า Surfactant ที่มีคุณสมบัติเพิ่มความชุ่มชื้นต่อผิวเช่นเดียวกับน้ำมันมะพร้าว ซึ่งสามารถทดแทนน้ำมันมะพร้าวได้ โดยผลิตภัณฑ์ทางเคมีเหล่านี้สามารถแบ่งเป็นระดับกลางน้ำและปลายน้ำของโอลิโอเคมีคอลได้ ดังนี้

- ระดับกลางน้ำโอลิโอเคมีคอล ได้แก่ กรดไขมันประเภทต่าง ๆ เอสเทอร์ของกรดไขมัน แอลกอฮอล์ของกรดไขมัน และกลีเซอริน
- ระดับปลายน้ำโอลิโอเคมีคอล ได้แก่ สารอนุพันธ์ของกรดไขมันและของแอลกอฮอล์ อีท็อกซิเลทของแอลกอฮอล์ อีท็อกซิเลทของเอสเทอร์ เอมีนและอนุพันธ์ของเอมีน อาไมด์และอนุพันธ์ของอาไมด์ กลีเซอรินบริสุทธิ์และอนุพันธ์ของกลีเซอริน โพรพิลีนไกลคอล และเอทิลีนไกลคอล กรดอะคริลิก อะคริไลไนไตร์ และอะโครลีน เป็นต้น

ข้อมูลธุรกิจจากระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse³) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในประเภทธุรกิจ 20299 การผลิตผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น (Manufacture of other chemical products, not elsewhere classified)³ ครอบคลุมการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีชนิดอื่น ๆ อาทิ เพปไทด์ สารอนุพันธ์ของเพปไทด์ สารโปรตีนอื่น ๆ และสารอนุพันธ์ของโปรตีนซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น น้ำมัน และไขมันที่ผลิตด้วยกรรมวิธีทางเคมี วัสดุที่ใช้ในการตกแต่งสำเร็จ สิ่งทอ หรือเครื่องหนัง ผงและกาวเหลวที่ใช้ในการบัดกรี การขัดทองเหลือง และการเชื่อมโลหะ สารที่ใช้ในการชุบโลหะ สารเติมแต่งสำเร็จรูปของปูนซีเมนต์ ถ่านกัมมันต์ สารเพิ่มคุณภาพในน้ำมันหล่อลื่น ตัวเร่งการทำยาง ตัวเร่งปฏิกิริยาทางเคมี และผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ

³ ประเภทธุรกิจ 20299 เป็นประเภทธุรกิจที่ครอบคลุมทั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ และอุตสาหกรรมโอลิโอเคมีคอล โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายประเภทธุรกิจโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ที่ใช้ในงานอุตสาหกรรม สารด้านการน็อคและสารด้านการเยือกแข็ง สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์ ทดลองและสังเคราะห์ในห้องปฏิบัติการรวมทั้งการผลิตหมึกสำหรับเขียนและวาด การผลิต ไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชและไขมันสัตว์หรือน้ำมันที่ใช้แล้ว รวมถึงการผลิตเอทานอลจากพืช การผลิตแอลกอฮอล์จากมันสำปะหลัง พบว่า ปัจจุบันมีนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ในกลุ่มประเภท ธุรกิจดังกล่าวทั้งสิ้น 627 ราย จากจำนวนนิติบุคคลทั้งหมดที่ดำเนินกิจการอยู่ทั้งสิ้น 929,377 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.07 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568) ทั้งนี้ ประเภทธุรกิจที่คัดเลือก มาดังกล่าว เป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้หมวดย่อย 20 การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี ซึ่งครอบคลุมผลิตภัณฑ์ทางเคมีที่ได้จากการแปรรูปน้ำมันปาล์มผ่านกระบวนการทางเคมีสำหรับ นำไปใช้ต่อยอดในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่สร้างมูลค่าเพิ่มได้ต่อไป

ตารางที่ 2-6 สรุปจำนวนผู้เล่นในแต่ละอุตสาหกรรมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และต่อเนื่อง

อุตสาหกรรม	จำนวนผู้เล่น ในอุตสาหกรรม	หน่วย	หมายเหตุ
อุตสาหกรรมต้นน้ำ			
เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน*	439,460	ครัวเรือน	2567
ลานเทปาล์มน้ำมัน**	3,308	แห่ง	2567
อุตสาหกรรมกลางน้ำ			
โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ**	125	แห่ง	ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568
อุตสาหกรรมปลายน้ำ			
โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์**	22	แห่ง	ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568
อุตสาหกรรมต่อเนื่อง			
อุตสาหกรรมอาหาร***	1,581	ราย	ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568
อุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์***	380	ราย	ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568
อุตสาหกรรมสิ่งทอ***	1,436	ราย	ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568
อุตสาหกรรมผลิตกระดาษ***	2,021	ราย	ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568
อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ****	14	ราย	ข้อมูล ณ วันที่ 20 มกราคม 2568
อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล***	627	ราย	ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568

หมายเหตุ: ข้อมูลผู้เล่นในแต่ละอุตสาหกรรมมีแหล่งที่มาที่แตกต่างกัน

ที่มา: * สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

** กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

*** ระบบคลังข้อมูลธุรกิจ (DBD DataWarehouse+) โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

**** กรมพัฒนาธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน

บทที่ 3

สถานการณ์การผลิตและการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม

สำนักงานบริการด้านการเกษตรต่างประเทศ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (Foreign Agricultural Service (FAS), United States Department of Agriculture (USDA)) ได้รวบรวมข้อมูลการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรประเภทต่าง ๆ ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกไว้ ซึ่งครอบคลุมถึงสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มด้วย ทั้งนี้ จากการสืบค้นจากฐานข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลการผลิตและการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแบ่งออกเป็น 4 สินค้า ได้แก่ (1) เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (2) น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (3) น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) และ (4) กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3-1 นิยามของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มตามพิกัดศุลกากร (HS Code) ของฐานข้อมูลการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรโดยกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (FAS)

	เมล็ด (Seed)	กาก (Meal)	น้ำมัน (Oil)
เมล็ดในปาล์ม (Palm Kernel)	(1) - 1207.10	(4) 2306.60	(3) - 1513.21, 1513.29
ปาล์ม (Palm)			(2) - 1511

ที่มา: Oilseeds: World Market and Trade (December 2024), Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

3.1 การผลิตสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

➤ เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10)

ผลผลิต (Production)

สำหรับเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) พบว่า ปริมาณผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2567 โลกมีปริมาณผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 20,618 พันตัน และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ตั้งแต่ว่าปี 2563-2567 อยู่ที่ร้อยละ 1.94 โดยประเทศที่เป็นผู้ผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ที่สามารถผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันได้ทั้งสิ้น 12,090 พันตัน หรือมีส่วนแบ่งตลาดคิดเป็นร้อยละ 58.64 ของจำนวนผลผลิต

เมลิคปาล์มน้ำมันทั่วโลก และรองลงมา คือ มาเลเซียที่ 4,632 พันตัน (ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 22.47) และไนจีเรียที่ 1,100 พันตัน (ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 5.34) ตามลำดับ (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2567)

สำหรับประเทศไทยนับเป็นผู้ผลิตเมลิคปาล์มน้ำมันอันดับที่ 4 ของโลก โดยในปี 2567 สามารถผลิตเมลิคปาล์มน้ำมันได้ทั้งสิ้น 962 พันตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.67 ของจำนวนผลผลิตเมลิคปาล์มน้ำมันของทั่วโลก อีกทั้งยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) สูงถึงร้อยละ 5.05 ดังแสดงในตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 ปริมาณผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
โลก	19,089	18,875	19,749	19,676	20,618	100.00	4.79	1.94
อินโดนีเซีย	11,460	10,920	11,700	11,000	12,090	58.64	9.91	1.35
มาเลเซีย	4,344	4,448	4,488	4,828	4,632	22.47	-4.06	1.62
ไนจีเรีย	815	900	900	1,100	1,100	5.34	0.00	7.79
ไทย	790	830	860	936	962	4.67	2.78	5.05
โคลอมเบีย	292	316	319	325	330	1.60	1.54	3.11
กัวเตมาลา	170	175	178	180	185	0.90	2.78	2.14
ปาปัวนิวกินี	162	165	170	175	180	0.87	2.86	2.67
บราซิล	140	145	150	155	158	0.77	1.94	3.07
ฮอนดูรัส	128	160	160	155	155	0.75	0.00	4.90
แคเมอรูน	145	145	145	145	145	0.70	0.00	0.00
อื่น ๆ	643	674	679	677	681	3.30	0.59	1.45

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากสถานะการเป็นประเทศผู้ผลิตหลักเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

ผลผลิตต่อเฮกตาร์ (Yield) และพื้นที่ให้ผลผลิต (Area Harvested)

สำหรับสถิติผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกมีความผันผวนตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา โดยผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มลดลงในช่วงแรก และเริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2567 ที่ผ่านมา โดยในปี 2567 โลกมีผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมันอยู่ที่ 0.76 ตันต่อเฮกตาร์ (0.12 ตันต่อไร่) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 2.70 อย่างไรก็ดี อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ของผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมันอยู่ที่ร้อยละ -0.65

เมื่อพิจารณาสถิติผลผลิตต่อเฮกตาร์ในปี 2567 ประเทศที่มีจำนวนผลผลิตต่อเฮกตาร์สูงที่สุด คือ หมู่เกาะโซโลมอน ซึ่งมีจำนวนผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมันอยู่ที่ 1 ตันต่อเฮกตาร์ (0.16 ตันต่อไร่) รองลงมาคือ กัวเตมาลา 0.94 ตันต่อเฮกตาร์ (0.15 ตันต่อไร่) และไทย 0.93 ตันต่อเฮกตาร์ (0.15 ตันต่อไร่) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 ปริมาณผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศที่มีผลผลิตต่อเฮกตาร์สูงสุด 10 อันดับแรก

หน่วย: ตันต่อเฮกตาร์ (ตันต่อไร่)

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	0.78 (0.12)	0.75 (0.12)	0.75 (0.12)	0.74 (0.12)	0.76 (0.12)	2.70	-0.65
หมู่เกาะโซโลมอน	0.86 (0.14)	0.86 (0.14)	0.96 (0.15)	1.00 (0.16)	1.00 (0.16)	0.00	3.84
กัวเตมาลา	0.91 (0.15)	0.92 (0.15)	0.90 (0.14)	0.91 (0.15)	0.94 (0.15)	3.30	0.81
ไทย	0.81 (0.13)	0.84 (0.13)	0.86 (0.14)	0.92 (0.15)	0.93 (0.15)	1.09	3.51
อินโดนีเซีย	0.94 (0.15)	0.87 (0.14)	0.87 (0.14)	0.82 (0.13)	0.86 (0.14)	4.88	-2.20
ปาปัวนิวกินี	0.83 (0.13)	0.84 (0.13)	0.84 (0.13)	0.83 (0.13)	0.86 (0.14)	3.61	0.89
แคเมอรูน	0.85 (0.14)	0.85 (0.14)	0.85 (0.14)	0.85 (0.14)	0.85 (0.14)	0.00	0.00
คอซตาริกา	0.68 (0.11)	0.87 (0.14)	0.88 (0.14)	0.90 (0.14)	0.85 (0.14)	-5.56	5.74
ฮอนดูรัส	0.70 (0.11)	0.88 (0.14)	0.88 (0.14)	0.85 (0.14)	0.84 (0.13)	-1.18	4.66
มาเลเซีย	0.80 (0.13)	0.82 (0.13)	0.82 (0.13)	0.87 (0.14)	0.83 (0.13)	-4.60	0.92
บราซิล	0.78 (0.12)	0.78 (0.12)	0.79 (0.13)	0.80 (0.13)	0.79 (0.13)	-1.25	0.32

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากสถานะการเป็นประเทศผู้นำที่มีผลผลิตต่อเฮกตาร์ของเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) สูงสุด 10 อันดับแรกของโลก

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

เนื่องจากฐานข้อมูลการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร โดยกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ไม่มีข้อมูลพื้นที่ให้ผลผลิตของสินค้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน คณะผู้วิจัยจึงอาศัยหลักการทางคณิตศาสตร์ เพื่อคำนวณย้อนกลับจากข้อมูลผลผลิต (Production) และข้อมูลผลผลิตต่อเฮกตาร์ (Yield) ที่มีอยู่ เนื่องจาก สูตรการคำนวณผลผลิตต่อเฮกตาร์ เท่ากับจำนวนผลผลิตหารด้วยพื้นที่ให้ผลผลิต

จากการคำนวณย้อนกลับพบว่า พื้นที่ให้ผลผลิตของเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 โลกมีพื้นที่ให้ผลผลิตของเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 27.13 ล้านเฮกตาร์ (169.56 ล้านไร่) ภายใต้การเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ที่ร้อยละ 2.61 โดยประเทศที่มีพื้นที่ให้ผลของเมล็ดปาล์มน้ำมันมากที่สุด คือ อินโดนีเซีย ซึ่งมีพื้นที่ให้ผลจำนวนทั้งสิ้น 14.06 ล้านเฮกตาร์ (87.86 ล้านไร่) หรือคิดเป็นส่วนแบ่งพื้นที่ให้ผลจากพื้นที่ให้ผลผลิตทั้งโลกที่ร้อยละ 51.82 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีพื้นที่ให้ผลทั้งสิ้น 5.58 ล้านเฮกตาร์ (34.88 ล้านไร่) (คิดเป็นส่วนแบ่งพื้นที่ร้อยละ 20.57) และไนจีเรีย ซึ่งมีพื้นที่ให้ผลทั้งสิ้น 3.24 ล้านเฮกตาร์ (20.22 ล้านไร่) (คิดเป็นส่วนแบ่งพื้นที่ร้อยละ 11.93) ตามลำดับ

สำหรับประเทศไทย พื้นที่ให้ผลของเมล็ดปาล์มน้ำมันมีจำนวนสูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก โดยมีพื้นที่ให้ผลผลิตทั้งสิ้น 1.03 ล้านเฮกตาร์ (6.47 ล้านไร่) หรือคิดเป็นส่วนแบ่งพื้นที่ร้อยละ 3.81 จากพื้นที่ให้ผลผลิตทั้งหมดของโลก ทั้งนี้ ข้อสังเกตที่พบได้จากข้อมูลดังกล่าว คือ แม้ว่าประเทศไทยจะมีจำนวนผลผลิตต่อเฮกตาร์ที่สูงกว่าอินโดนีเซีย และมาเลเซียซึ่งนับเป็นผู้นำในการผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลก จำนวนพื้นที่ให้ผลผลิตที่สามารถเพาะปลูกเพื่อสร้างผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันอาจเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยให้เติบโตขึ้นได้ เนื่องจากการพัฒนาและเพิ่มผลผลิตต่อเฮกตาร์ อาจมีข้อจำกัดและมีจำนวนผลผลิตต่อเฮกตาร์สูงที่สุดที่สามารถพัฒนาได้กำหนดอยู่ ภายใต้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในปัจจุบัน ดังแสดงในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3-4 จำนวนพื้นที่ให้ผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก

หน่วย: ล้านเฮกตาร์ (ล้านไร่)

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งพื้นที่ ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
โลก	24.47 (152.96)	25.17 (157.29)	26.33 (164.58)	26.59 (166.18)	27.13 (169.56)	100.00	2.03	2.61
อินโดนีเซีย	12.19 (76.20)	12.55 (78.45)	13.45 (84.05)	13.41 (83.84)	14.06 (87.86)	51.82	4.80	3.63
มาเลเซีย	5.43 (33.94)	5.42 (33.90)	5.47 (34.21)	5.55 (34.68)	5.58 (34.88)	20.57	0.56	3.62
ไนจีเรีย	2.81 (17.56)	3.00 (18.75)	3.00 (18.75)	3.24 (20.22)	3.24 (20.22)	11.93	0.00	0.68
ไทย	0.98 (6.10)	0.99 (6.18)	1.00 (6.25)	1.02 (6.36)	1.03 (6.47)	3.81	1.67	0.69
โคลอมเบีย	0.48 (2.99)	0.49 (3.04)	0.51 (3.16)	0.52 (3.22)	0.52 (3.27)	1.93	1.54	3.62
กัวเตมาลา	0.19 (1.17)	0.19 (1.19)	0.20 (1.24)	0.20 (1.24)	0.20 (1.23)	0.72	-0.50	3.59
ปาปัวนิวกินี	0.20 (1.22)	0.20 (1.23)	0.20 (1.26)	0.21 (1.32)	0.21 (1.31)	0.77	-0.73	1.25
บราซิล	0.18 (1.12)	0.19 (1.16)	0.19 (1.19)	0.19 (1.21)	0.20 (1.25)	0.74	3.23	1.48
ฮอนดูรัส	0.18 (1.14)	0.18 (1.14)	0.18 (1.14)	0.18 (1.14)	0.18 (1.15)	0.68	1.19	2.02

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งพื้นที่ ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
แอฟริกา	0.17 (1.07)	0.17 (1.07)	0.17 (1.07)	0.17 (1.07)	0.17 (1.07)	0.63	0.00	0.00
อื่น ๆ	1.67 (10.45)	1.79 (11.20)	1.96 (12.26)	1.90 (11.88)	1.74 (10.85)	6.40	-8.73	0.94

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้ผลิตหลักที่มีจำนวนพื้นที่ให้ผลเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) สูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ **น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511)**

จากห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม หนึ่งในผลผลิตที่เกิดขึ้นเมื่อปาล์มน้ำมันผ่านอุตสาหกรรมต้นน้ำมายังโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ (อุตสาหกรรมกลางน้ำ) คือ น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ซึ่งเมื่อพิจารณาสถิติผลผลิตน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของโลก พบว่า ปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มของโลกมีความผันผวนตลอดช่วงปี 2563-2567 แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอดระยะ 5 ปีที่ร้อยละ 2.07 โดยมีอินโดนีเซียเป็นประเทศผู้นำที่มีปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มสูงที่สุดในโลก ซึ่งในปี 2567 อินโดนีเซียสามารถผลิตน้ำมันปาล์มได้ถึง 46,500 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตน้ำมันปาล์มโลกร้อยละ 58.40

นอกจากนี้ ในปี 2567 ประเทศที่สามารถผลิตน้ำมันปาล์มได้สูงรองลงมาจากอินโดนีเซียคือ มาเลเซีย ซึ่งสามารถผลิตน้ำมันปาล์มได้จำนวน 19,300 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตน้ำมันปาล์มโลกร้อยละ 24.24 และไทยที่อยู่ในอันดับที่ 3 ซึ่งสามารถผลิตน้ำมันปาล์มได้จำนวน 3,700 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตน้ำมันปาล์มโลกร้อยละ 4.65 ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า แม้ว่าไนจีเรียจะมีผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันมากกว่าไทย และเป็นผู้ผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันอันดับที่ 3 ของโลก แต่เมื่อพิจารณาในส่วนการผลิตน้ำมันปาล์มแล้ว ไทยมีความสามารถในการผลิตน้ำมันปาล์มที่สูงกว่า ส่งผลให้ไทยสามารถผลิตน้ำมันปาล์มได้ปริมาณที่มากกว่า ดังแสดงในตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3-5 ปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของโลก และประเทศผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
โลก	73,365	73,172	76,625	76,259	79,629	100.00	4.42	2.07%
อินโดนีเซีย	43,500	42,000	45,000	43,000	46,500	58.40	8.14	1.68%
มาเลเซีย	17,854	18,152	18,389	19,710	19,300	24.24	-2.08	1.97%
ไทย	2,963	3,376	3,328	3,600	3,700	4.65	2.78	5.71%
โคลอมเบีย	1,628	1,762	1,853	1,875	1,900	2.39	1.33	3.94%
ไนจีเรีย	1,275	1,400	1,400	1,500	1,500	1.88	0.00	4.15%
กัวเตมาลา	942	960	1,010	890	990	1.24	11.24	1.25%
ปาปัวนิวกินี	720	765	800	820	830	1.04	1.22	3.62%
โกตดิวัวร์	550	575	600	600	600	0.75	0.00	2.20%
บราซิล	545	550	570	585	600	0.75	2.56	2.43%
ฮอนดูรัส	450	600	600	595	595	0.75	0.00	7.23%
อื่น ๆ	2,938	3,032	3,075	3,084	3,114	3.91	0.97	1.47%

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ที่มีปริมาณการผลิตสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

➤ **น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)**

นอกจากการใช้เนื้อปาล์มเพื่อการสกัดน้ำมันปาล์มดิบแล้ว เมล็ดในปาล์มสามารถนำมาผ่านกระบวนการสกัดเพื่อให้ได้น้ำมันเมล็ดในปาล์มได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาสถิติผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโลก พบว่า ปริมาณผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลก มีความผันผวนตลอดช่วงปี 2563-2567 เช่นเดียวกันกับปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์ม ทั้งนี้ อาจเกิดขึ้นจากปริมาณผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกที่ผันผวน จึงส่งผลต่อผลผลิตอื่น ๆ ที่เกิดจากการสกัดและแปรรูปต่อยอดจากเมล็ดปาล์มน้ำมัน อย่างไรก็ตามปริมาณผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตลอดระยะเวลา 5 ปี ที่ร้อยละ 1.88 โดยมีอินโดนีเซียที่เป็นประเทศผู้นำในการผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ซึ่งในปี 2567 อินโดนีเซียสามารถผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มได้จำนวน 5,225 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 57.56

นอกจากนี้ ในปี 2567 ประเทศที่สามารถผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มได้สูงรองลงมาจากอินโดนีเซีย คือ มาเลเซีย ซึ่งสามารถผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มได้จำนวน 2,139 พันตัน โดยครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 23.56 และไนจีเรียที่อยู่ในอันดับที่ 3 ซึ่งสามารถผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มได้จำนวน 460 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 5.07

ประเทศไทยนับเป็นผู้ผลิตที่สามารถผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มได้สูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ในปี 2567 โดยผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มได้ทั้งสิ้น 433 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 4.77 อีกทั้งปริมาณยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) ที่ร้อยละ 4.72 ดังแสดงในตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3-6 ปริมาณผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
โลก	8,427	8,241	8,747	8,666	9,078	100.00	4.75	1.88
อินโดนีเซีย	4,958	4,729	5,061	4,763	5,225	57.56	9.70	1.32
มาเลเซีย	2,006	1,952	2,095	2,208	2,139	23.56	-3.13	1.62
ไนจีเรีย	356	393	393	459	460	5.07	0.22	6.62
ไทย	360	372	390	423	433	4.77	2.36	4.72
โคลอมเบีย	118	128	129	131	133	1.47	1.53	3.04
กัวเตมาลา	77	82	81	81	86	0.95	6.17	2.80
ปาปัวนิวกินี	74	74	75	77	80	0.88	3.90	1.97
ฮอนดูรัส	60	77	77	75	74	0.82	-1.33	5.38
บราซิล	64	64	66	69	70	0.77	1.45	2.27
แคเมอรูน	63	63	63	63	63	0.69	0.00	0.00
อื่น ๆ	291	307	317	317	315	3.47	-0.63	2.00

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ที่มีปริมาณการผลิตสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

➤ **กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 2306.60)**

ผลผลิตที่ได้จากการกระบวนการสกัดน้ำมันจากเมล็ดปาล์มน้ำมัน ไม่ได้มีเพียงน้ำมันจากเนื้อปาล์ม และน้ำมันจากเมล็ดในปาล์มเท่านั้น แต่การผลิตยังให้กากปาล์มและเมล็ดในปาล์มที่อาจนับเป็นของเสียที่ได้จากการกระบวนการผลิต อย่างไรก็ตาม กากปาล์มและเมล็ดในปาล์มสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ อาทิ การผสมเพื่อผลิตอาหารสัตว์ และการหมักปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งเมื่อพิจารณาสถิติผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของโลก พบว่า ปริมาณผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลกมีความผันผวนตลอดช่วงปี 2563-2567 อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมปริมาณผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 1.80 โดยมีอินโดนีเซียที่เป็นประเทศผู้นำในการผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม ซึ่งในปี 2567 อินโดนีเซียสามารถผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มได้จำนวน 6,286 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 58.65

นอกจากนี้ ในปี 2567 ประเทศที่สามารถผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มได้สูงรองลงมาจากอินโดนีเซีย คือ มาเลเซีย ซึ่งสามารถผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มได้จำนวน 2,402 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 22.41 และไนจีเรียที่อยู่ในอันดับที่ 3 ซึ่งสามารถผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มได้จำนวน 575 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 5.37

ประเทศไทยนับเป็นผู้ผลิตที่สามารถผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มได้สูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ในปี 2567 โดยผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มได้ทั้งสิ้น 462 พันตัน ครอบครองส่วนแบ่งตลาดผู้ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มโลกร้อยละ 4.31 อีกทั้งปริมาณยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) ที่ร้อยละ 4.66 ดังแสดงในตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3-7 ปริมาณผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ผลิตหลัก 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
โลก	9,977	9,711	10,279	10,148	10,717	100.00	5.61	1.80
อินโดนีเซีย	5,967	5,691	6,090	5,733	6,286	58.65	9.65	1.31
มาเลเซีย	2,293	2,187	2,315	2,427	2,402	22.41	-1.03	1.17
ไนจีเรีย	428	472	472	551	575	5.37	4.36	7.66
ไทย	385	398	420	452	462	4.31	2.21	4.66
โคลอมเบีย	162	176	178	181	183	1.71	1.10	3.09
กัวเตมาลา	85	90	89	89	95	0.89	6.74	2.82
ปาปัวนิวกินี	88	90	92	94	95	0.89	1.06	1.93
บราซิล	78	81	84	86	88	0.82	2.33	3.06
โกตดิวัวร์	72	77	78	78	78	0.73	0.00	2.02
ฮอนดูรัส	66	81	81	79	78	0.73	-1.27	4.26
อื่น ๆ	353	368	380	378	375	3.50	-0.79	1.52

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ที่มีปริมาณการผลิตสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

3.2 การบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

➤ เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในส่วน เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10) สามารถแบ่งรูปแบบ การบริโภคออกได้ทั้งสิ้น 2 ส่วน ได้แก่ (1) การบริโภคเพื่อการสกัดน้ำมัน (Crush) (2) การบริโภค ของเสียจากเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) รวมเป็นการบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) (การบริโภค เพื่อการสกัดน้ำมันและการบริโภคของเสียจากการแปรรูปปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์) โดยสามารถแสดง รายละเอียดได้ ดังนี้

การบริโภคเพื่อการสกัดน้ำมัน (Crush)

เมล็ดปาล์มน้ำมัน เมื่อผ่านกระบวนการแยกจากทะลาย จะถูกนำไปแปรรูป ด้วยกระบวนการสกัดเป็นน้ำมัน โดยปริมาณการบริโภคเพื่อการสกัดน้ำมันดังกล่าวของโลก ในภาพรวมตั้งแต่ปี 2563-2567 มีแนวโน้มเติบโตขึ้น ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 1.93

ประเทศที่มีการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อการสกัดน้ำมันมากที่สุด คือ อินโดนีเซีย โดยมีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อการสกัดน้ำมันในปี 2567 ทั้งสิ้น 11,955 พันตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 9.68 (ปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อการสกัดน้ำมัน ในปี 2566 เท่ากับ 10,900 พันตัน) รองลงมา คือ มาเลเซีย ที่มีปริมาณการบริโภคเพื่อการสกัดน้ำมัน ทั้งสิ้น 4,700 พันตัน และไนจีเรีย ที่มีปริมาณการบริโภคเพื่อการสกัดน้ำมันทั้งสิ้น 1,100 พันตัน ตามลำดับ

สำหรับประเทศไทยนับเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อการสกัด น้ำมันสูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก โดยในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภครูปแบบดังกล่าวทั้งสิ้น 947 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.27 ภายใต้การเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ที่ร้อยละ 4.70 ดังแสดงในตารางที่ 3-8

ตารางที่ 3-8 ปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) เพื่อการสกัดน้ำมัน (Crush) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
โลก	19,087	18,729	19,769	19,589	20,603	100.00	5.18	1.93
อินโดนีเซีย	11,345	10,820	11,580	10,900	11,955	58.03	9.68	1.32
มาเลเซีย	4,410	4,358	4,575	4,825	4,700	22.81	-2.59	1.60
ไนจีเรีย	815	900	900	1,050	1,100	5.34	4.76	7.79
ไทย	788	815	854	926	947	4.60	2.27	4.70
โคลอมเบีย	292	316	319	325	330	1.60	1.54	3.11
กัวเตมาลา	166	172	170	179	185	0.90	3.35	2.75
ปาปัวนิวกินี	162	165	170	173	180	0.87	4.05	2.67
บราซิล	140	145	150	155	158	0.77	1.94	3.07
ฮอนดูรัส	129	160	160	156	155	0.75	-0.64	4.70
แคเมอรูน	145	145	145	145	145	0.70	0.00	0.00
อื่น ๆ	695	733	746	755	748	3.63	-0.93	1.85

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) เพื่อการสกัดน้ำมัน (Crush) สูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภคของเสียจากเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption)

การบริโภคของเสียจากเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อเป็นอาหารสัตว์ เป็นการบริโภคที่มีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับการบริโภคในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคในรูปแบบดังกล่าวของโลก แม้จะมีการลดลงในปี 2567 แต่ในภาพรวมตั้งแต่ปี 2563-2567 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 8.33

ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคของเสียจากเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อเป็นอาหารสัตว์สูงที่สุดของโลก ในปี 2567 คือ อินโดนีเซีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคในรูปแบบดังกล่าวทั้งสิ้น 115 พันตัน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2563-2567 ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีที่ร้อยละ 7.85 รองลงมา คือ ไนจีเรีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคในรูปแบบดังกล่าวทั้งสิ้น 15 พันตัน และโดมินิกัน ซึ่งมีปริมาณการบริโภคในรูปแบบดังกล่าวทั้งสิ้น 11 พันตัน ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3-9

ตารางที่ 3-9 ปริมาณการบริโภคของเสียจากเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) เพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมดที่มีการบริโภครูปแบบดังกล่าว

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	114	114	125	169	157	100.00	-7.10	8.33
อินโดนีเซีย	85	90	100	110	115	73.25	4.55	7.85
ไนจีเรีย	3	3	4	29	15	9.55	-48.28	49.53
โตมิกัน	11	11	11	11	11	7.01	0.00	0.00
สหราชอาณาจักร	6	2	2	3	4	2.55	33.33	-9.64
โกตดิวัวร์	2	1	3	3	3	1.91	0.00	10.67
ฮอนดูรัส	3	3	1	3	3	1.91	0.00	0.00
อินเดีย	0	0	0	2	3	1.91	50.00	n/a
คองโก	1	1	1	1	2	1.27	100.00	18.92
ไลบีเรีย	1	1	1	0	1	0.64	n/a	0.00
กัวเตมาลา	0	0	0	7	0	0.00	-100.00	n/a
กินี-บิสเซา	1	1	1	0	0	0.00	n/a	-100.00
เซาตูเมและปรินซิปี	1	1	1	0	0	0.00	n/a	-100.00

หมายเหตุ: 1. ค่า n/a ในตารางเกิดจากการคำนวณอัตราการเติบโตที่ตัวหารในการคำนวณมีค่าเท่ากับ 0 จึงไม่สามารถแสดงผลได้

2. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการของเสียจากเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) เพื่อเป็นอาหารสัตว์สูงสุด 10 อันดับแรกของโลก

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมดของโลกมีความผันผวนตลอดช่วงปี 2563-2567 แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีที่ร้อยละ 1.97 ทั้งนี้ อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศสูงที่สุดในโลก โดยในปี 2567 มีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 12,070 พันตัน รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 4,700 พันตัน และไนจีเรีย ที่มีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 1,115 พันตัน ตามลำดับ

ขณะที่ไทยเป็นประเทศที่บริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศสูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ซึ่งในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศจำนวน 947 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.27 โดยปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตลอดช่วงปี 2563-2567 ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอด 5 ปี ที่ร้อยละ 4.70 โดยอาจเป็นผลจากการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจซึ่งการบริโภคอาหาร รวมถึงสินค้าอุปโภคบริโภคที่ฟื้นตัวกลับมาภายหลังการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 โดยส่งผลให้ความต้องการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปแปรรูปต่อในอุตสาหกรรมกลั่นน้ำ ปลายน้ำ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพิ่มสูงขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 3-10

ตารางที่ 3-10 ปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) รวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก
และประเทศ 10 อันดับแรก

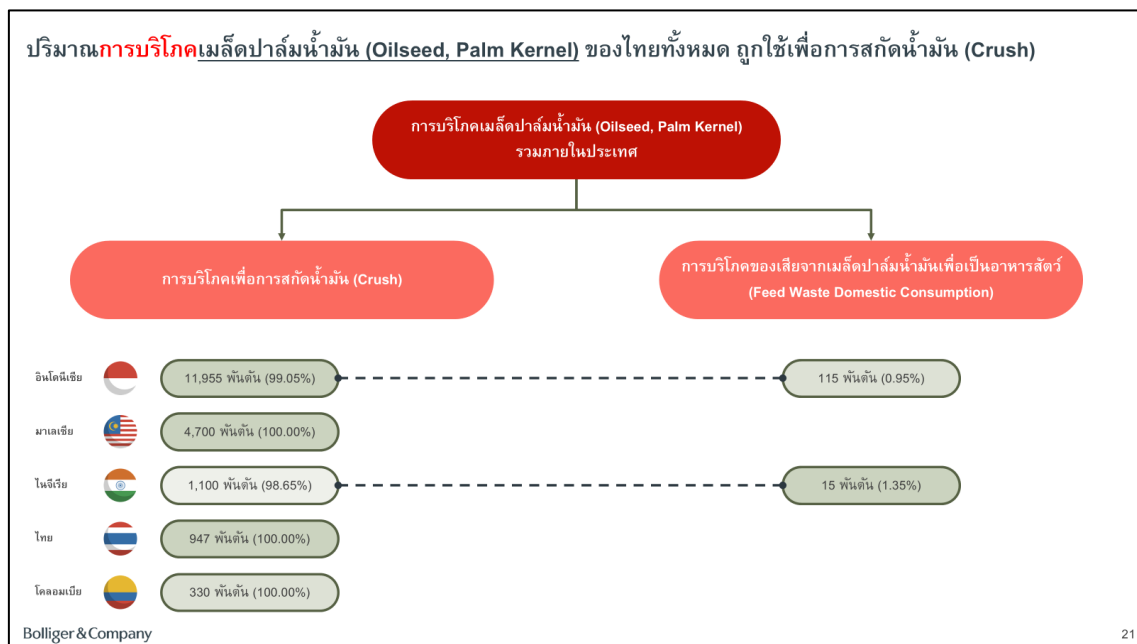
หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	19,201	18,843	19,894	19,758	20,760	100.00	5.07	1.97
อินโดนีเซีย	11,430	10,910	11,680	11,010	12,070	58.14	9.63	1.37
มาเลเซีย	4,410	4,358	4,575	4,825	4,700	22.64	-2.59	1.60
ไนจีเรีย	818	903	904	1,079	1,115	5.37	3.34	8.05
ไทย	788	815	854	926	947	4.56	2.27	4.70
โคลอมเบีย	292	316	319	325	330	1.59	1.54	3.11
กัวเตมาลา	166	172	170	186	185	0.89	-0.54	2.75
ปาปัวนิวกินี	162	165	170	173	180	0.87	4.05	2.67
บราซิล	140	145	150	155	158	0.76	1.94	3.07
ฮอนดูรัส	132	163	161	159	158	0.76	-0.63	4.60
แคเมอรูน	145	145	145	145	145	0.70	0.00	0.00
อื่น ๆ	718	751	766	775	772	3.72	-0.39	1.83

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) รวมภายในประเทศสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

จากข้อมูลการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ดังที่แสดงข้างต้น หากพิจารณาจากประเทศที่ปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันมากที่สุด 5 อันดับแรกของโลก พบว่า ประเทศผู้บริโภคมเมล็ดปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่ จะใช้เมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อเข้าสู่กระบวนการสกัดน้ำมันปาล์ม (Crush) อาทิ อินโดนีเซีย ที่ใช้เมล็ดปาล์มน้ำมันร้อยละ 99.05 ในการสกัดน้ำมันปาล์ม และใช้เมล็ดปาล์มน้ำมันร้อยละ 0.95 ในการผลิตอาหารสัตว์ ขณะที่ไทยใช้เมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งหมดในการสกัดน้ำมันปาล์ม ดังแสดงในภาพ 3-1

ภาพที่ 3-1 สัดส่วนการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไนจีเรีย ไทย และโคลอมเบีย

➤ น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในส่วนน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511) สามารถแบ่งรูปแบบการบริโภคออกได้ทั้งสิ้น 3 ส่วน ได้แก่ (1) การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) (2) การบริโภคเพื่อการประกอบอาหาร (Food Use Domestic Consumption) (3) การบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ซึ่งการบริโภคทั้ง 3 ส่วนรวมกันเป็นการบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) (การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม การบริโภคเพื่อการประกอบอาหาร และการบริโภคของเสียจากการแปรรูปปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์) โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมของโลกมีความผันผวนเล็กน้อยในช่วงระยะปี 2563-2567 โดยลดลงในช่วงแรกและเพิ่มขึ้นจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 3.68

ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมมากที่สุดของโลกคือ อินโดนีเซีย โดยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมในปี 2567 ทั้งสิ้น 14,500 พันตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 7.41 (ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมในปี 2566 เท่ากับ 13,500 พันตัน) รองลงมา คือ มาเลเซีย ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 2,750 พันตัน และจีน ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรม 2,000 พันตัน ตามลำดับ

สำหรับไทยนับเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมสูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก รองลงมาจากสหภาพยุโรป โดยในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 1,325 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 6.00 (ปี 2566 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมจำนวน 1,250 พันตัน) อย่างไรก็ตาม ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมของไทยในช่วงปี 2563-2567 มีการลดลงในช่วงปี 2563-2564 และกลับมาเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงปี 2564-2567 แม้ว่าในปัจจุบันจะยังเพิ่มขึ้นกลับมาไม่เทียบเท่าเดิมเมื่อปี 2563 ดังแสดงในตารางที่ 3-11

ตารางที่ 3-11 ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	23,509	22,884	25,385	26,123	27,163	100.00	3.98	3.68
อินโดนีเซีย	9,200	10,500	11,900	13,500	14,500	53.38	7.41	12.05
มาเลเซีย	2,402	2,423	3,000	2,725	2,750	10.12	0.92	3.44
จีน	2,350	1,800	2,400	2,100	2,000	7.36	-4.76	-3.95
สหภาพยุโรป	3,860	2,700	2,200	1,800	1,750	6.44	-2.78	-17.94
ไทย	1,350	1,150	1,250	1,250	1,325	4.88	6.00	-0.47
โคลอมเบีย	670	740	770	785	810	2.98	3.18	4.86
บราซิล	720	700	675	720	730	2.69	1.39	0.35
อินเดีย	375	350	600	650	650	2.39	0.00	14.74
เม็กซิโก	440	460	470	460	460	1.69	0.00	1.12
เกาหลีใต้	380	370	390	395	400	1.47	1.27	1.29
อื่น ๆ	1,762	1,691	1,730	1,738	1,788	6.58	2.88	0.37

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ในภาคอุตสาหกรรมสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภคเพื่อการประกอบอาหาร (Food Use Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารของโลกมีความผันผวนเล็กน้อยในช่วงระยะปี 2563-2567 โดยลดลงในช่วงแรกและเพิ่มขึ้นจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 1.19

ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารมากที่สุดของโลกคือ อินเดีย โดยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารในปี 2567 ทั้งสิ้น 9,500 พันตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 13.91 (ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารในปี 2566 เท่ากับ 8,340 พันตัน) รองลงมา คือ อินโดนีเซีย ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารทั้งสิ้น 7,550 พันตัน และปากีสถาน ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารจำนวน 3,220 พันตัน ตามลำดับ

สำหรับไทยนับเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารสูงเป็นอันดับที่ 9 ของโลก โดยในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารทั้งสิ้น 1,320 พันตัน ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 1.49 (ปี 2566 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารจำนวน 1,340 พันตัน) ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการประกอบอาหารของไทยในช่วงปี 2563-2567 ในภาพรวมเพิ่มขึ้น แม้จะลดลงในช่วงปี 2566-2567 ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปี ที่ร้อยละ 4.66 ดังแสดงในตารางที่ 3-12

ตารางที่ 3-12 ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) เพื่อการประกอบอาหาร (Food Use Domestic Consumption) ของโลก
และประเทศ 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	48,258	45,882	48,225	48,378	50,605	100.00	4.60	1.19
อินเดีย	8,850	7,800	8,300	8,340	9,500	18.77	13.91	1.79
อินโดนีเซีย	6,225	6,650	6,950	7,300	7,550	14.92	3.42	4.94
ปากีสถาน	3,325	3,050	3,500	3,025	3,220	6.36	6.45	-0.80
จีน	4,200	3,300	3,200	2,850	3,150	6.22	10.53	-6.94
สหภาพยุโรป	2,300	1,950	2,050	1,900	2,000	3.95	5.26	-3.43
ไนจีเรีย	1,410	1,475	1,550	1,625	1,710	3.38	5.23	4.94
สหรัฐอเมริกา	1,323	1,286	1,601	1,632	1,572	3.11	-3.68	4.41
บังกลาเทศ	1,380	1,420	1,550	1,525	1,495	2.95	-1.97	2.02
ไทย	1,100	1,150	1,300	1,340	1,320	2.61	-1.49	4.66
อียิปต์	1,100	1,100	1,000	1,100	1,100	2.17	0.00	0.00
อื่น ๆ	17,045	16,701	17,224	17,741	17,988	35.55	1.39	1.36

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) เพื่อการประกอบอาหารสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption)

การบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ เป็นการบริโภคที่มีสัดส่วนน้อย เมื่อเทียบกับการบริโภคในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์ม เพื่อเป็นอาหารสัตว์ของโลกลดลงในภาพรวมตั้งแต่ปี 2563-2567 โดยมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 5.64

ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์สูงที่สุดของโลก ในปี 2567 คือ อินโดนีเซีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคในรูปแบบดังกล่าวทั้งสิ้น 275 พันตัน โดยมี ปริมาณการบริโภคตั้งแต่ปี 2563-2567 รองลงมา คือ สหภาพยุโรปซึ่งมีปริมาณการบริโภค ในรูปแบบดังกล่าวทั้งสิ้น 100 พันตัน และมาเลเซีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคในรูปแบบดังกล่าว ทั้งสิ้น 75 พันตัน ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3-13

ตารางที่ 3-13 ปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) เพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมดที่มีการบริโภคในรูปแบบดังกล่าว

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	700	654	662	594	555	100.00	-6.57	-5.64
อินโดนีเซีย	275	275	275	275	275	49.55	0.00	0.00
สหภาพยุโรป	200	200	150	130	100	18.02	-23.08	-15.91
มาเลเซีย	70	67	120	77	75	13.51	-2.60	1.74
โคลอมเบีย	40	45	50	45	45	8.11	0.00	2.99
ไทย	35	35	35	35	35	6.31	0.00	0.00
ปากีสถาน	75	25	25	25	25	4.50	0.00	-24.02
เวียดนาม	5	7	7	7	0	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้นำในระดับโลกที่มีปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) เพื่อเป็นอาหารสัตว์
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศทั้งหมดของโลกมีความผันผวนเล็กน้อยในช่วงปี 2563-2564 และกลับมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปี 2567 ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 78,323 พันตัน ซึ่งในภาพรวมนับว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 1.96 ทั้งนี้ อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศสูงที่สุดในโลก โดยในปี 2567 มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 22,325 พันตัน รองลงมา คือ อินเดีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 10,150 พันตัน และจีน ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 5,150 พันตัน ตามลำดับ

ขณะที่ไทยเป็นประเทศที่บริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศสูงเป็นอันดับที่ 7 ของโลก ซึ่งในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศจำนวน 2,680 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.10 ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมภายในประเทศของไทยในภาพรวมตั้งแต่ปี 2563-2567 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอด 5 ปี ที่ร้อยละ 1.91 แม้ว่าจะมีการลดลงเล็กน้อยในช่วงปี 2563-2564 ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม และการรักษาสุขภาพตลอดจนแนวโน้มการใช้ยานพาหนะที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ดังแสดงในตารางที่ 3-14

ตารางที่ 3-14 ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) รวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

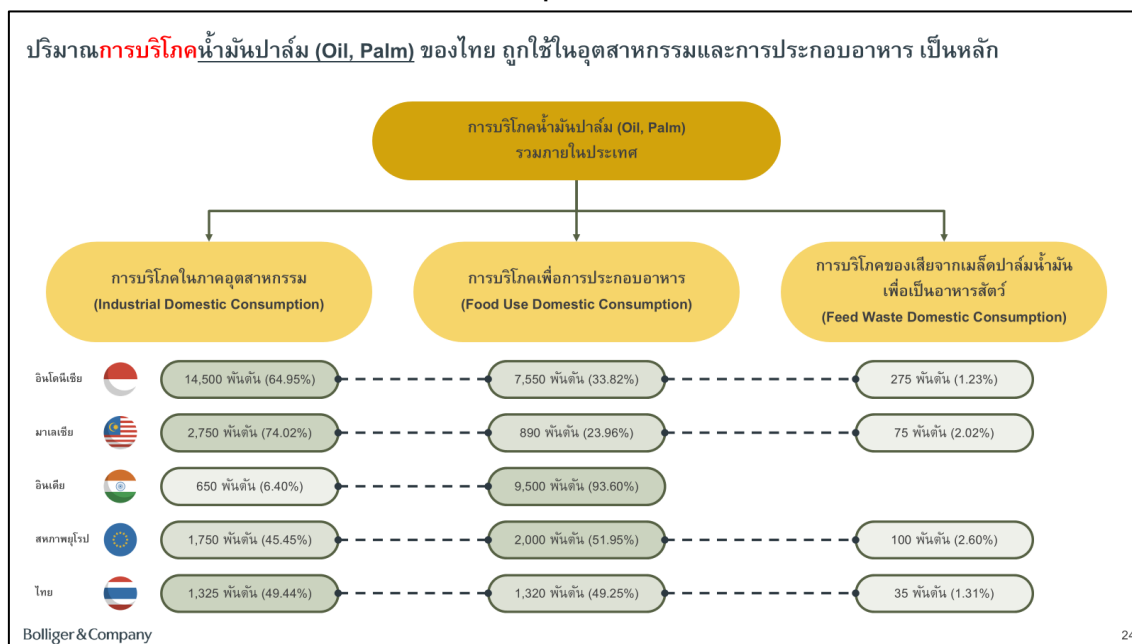
ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	72,467	69,420	74,272	75,095	78,323	100.00	4.30	1.96
อินโดนีเซีย	15,700	17,425	19,125	21,075	22,325	28.50	5.93	9.20
อินเดีย	9,225	8,150	8,900	8,990	10,150	12.96	12.90	2.42
จีน	6,550	5,100	5,600	4,950	5,150	6.58	4.04	-5.83
สหภาพยุโรป	6,360	4,850	4,400	3,830	3,850	4.92	0.52	-11.79
มาเลเซีย	3,242	3,300	3,975	3,667	3,715	4.74	1.31	3.46
ปากีสถาน	3,470	3,145	3,595	3,120	3,315	4.23	6.25	-1.14
ไทย	2,485	2,335	2,585	2,625	2,680	3.42	2.10	1.91
ไนจีเรีย	1,650	1,715	1,790	1,865	1,950	2.49	4.56	4.26
สหรัฐอเมริกา	1,598	1,561	1,876	1,907	1,847	2.36	-3.15	3.69
บังกลาเทศ	1,430	1,470	1,600	1,575	1,570	2.00	-0.32	2.36
อื่น ๆ	20,757	20,369	20,826	21,491	21,771	27.80	1.30	1.20

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้นำในการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) รวมภายในประเทศทั้งหมด หรือเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางการตลาดสูง ซึ่งถือเป็นตลาดเป้าหมายที่มีความสำคัญ ต่อการส่งออกของไทย เช่น สหภาพยุโรป และประเทศอินเดีย เป็นต้น

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

จากข้อมูลการบริโภคน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ดังที่แสดงข้างต้น หากพิจารณาจากประเทศที่ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มสูง พบว่า ประเทศผู้บริโภคน้ำมันปาล์มมีรูปแบบการบริโภคน้ำมันปาล์มที่แตกต่างกัน ได้แก่ การบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ อาทิ อินโดนีเซีย ซึ่งใช้น้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 64.95 ใช้เพื่อการประกอบอาหาร ร้อยละ 33.82 และใช้เพื่อผลิตอาหารสัตว์ ร้อยละ 1.23 และมาเลเซีย ซึ่งใช้น้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 74.02 ใช้เพื่อการประกอบอาหาร ร้อยละ 23.96 และใช้เพื่อผลิตอาหารสัตว์ ร้อยละ 2.02 ขณะที่ บางประเทศใช้น้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรมและการประกอบอาหารในสัดส่วนใกล้เคียงกัน อาทิ ไทย ซึ่งใช้น้ำมันปาล์มในภาคอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมการผลิตไบโอดีเซล) ร้อยละ 49.44 ใช้เพื่อการประกอบอาหาร ร้อยละ 49.25 และใช้เพื่อผลิตอาหารสัตว์ ร้อยละ 1.31 นอกจากนี้ บางประเทศใช้น้ำมันปาล์มในการประกอบอาหารเป็นหลัก อาทิ อินเดีย ซึ่งใช้น้ำมันปาล์มกว่าร้อยละ 93.60 ในการประกอบอาหาร และใช้ในภาคอุตสาหกรรมเพียงร้อยละ 6.40 ดังแสดงในภาพที่ 3-2

ภาพที่ 3-2 สัดส่วนการบริโภคน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซีย มาเลเซีย อินเดีย สหภาพยุโรป และไทย

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากสถานะการเป็นประเทศผู้นำในการบริโภคน้ำมันปาล์มของโลก หรือเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางการตลาดสูง ซึ่งถือเป็นตลาดเป้าหมายที่มีความสำคัญต่อการส่งออกของไทย เช่น สหภาพยุโรป และประเทศอินเดีย เป็นต้น

➤ **น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)**

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในส่วนน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) สามารถแบ่งรูปแบบการบริโภคออกได้ทั้งสิ้น 3 ส่วน ได้แก่ (1) การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) (2) การบริโภคเพื่อการประกอบอาหาร (Food Use Domestic Consumption) (3) การบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ซึ่งการบริโภคทั้ง 3 ส่วนรวมกันเป็นการบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) (การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม การบริโภคเพื่อการประกอบอาหาร และการบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์) โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมของโลกมีความผันผวนตลอดในช่วงระยะปี 2563-2567 โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปี ที่ร้อยละ 1.94 และมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในปี 2567 ที่ 6,724 พันตัน

ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมมากที่สุดของโลกคือ อินโดนีเซีย โดยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมในปี 2567 ทั้งสิ้น 3,075 พันตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 7.89 (ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมในปี 2566 เท่ากับ 2,850 พันตัน) รองลงมา คือ มาเลเซีย ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 1,250 พันตัน และจีน ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรม 750 พันตัน ตามลำดับ

สำหรับไทยนับเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมสูงเป็นอันดับที่ 6 ของโลก รองลงมาจากบราซิล และสหภาพยุโรปตามลำดับ โดยในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 205 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 5.13 (ปี 2566 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมจำนวน 195 พันตัน) ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2563-2567 ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปี ที่ร้อยละ 8.12 ดังแสดงในตารางที่ 3-15

ตารางที่ 3-15 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) ของโลก
และประเทศ 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	6,227	6,122	6,493	6,304	6,724	100.00	6.66	1.94
อินโดนีเซีย	2,800	3,000	3,100	2,850	3,075	45.73	7.89	2.37
มาเลเซีย	1,210	1,080	1,145	1,175	1,250	18.59	6.38	0.82
จีน	638	523	747	682	750	11.15	9.97	4.13
บราซิล	309	291	285	317	317	4.71	0.00	0.64
สหภาพยุโรป	300	300	275	275	250	3.72	-9.09	-4.46
ไทย	150	150	180	195	205	3.05	5.13	8.12
อินเดีย	117	95	105	115	170	2.53	47.83	9.79
สหรัฐอเมริกา	165	165	165	165	165	2.45	0.00	0.00
ไนจีเรีย	107	108	110	115	125	1.86	8.70	3.96
เม็กซิโก	92	93	81	100	100	1.49	0.00	2.11
อื่น ๆ	339	317	300	315	317	4.71	0.63	-1.66

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ในภาคอุตสาหกรรมสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภคเพื่อการประกอบอาหาร (Food Use Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารของโลก มีความผันผวนตลอดช่วงระยะปี 2563-2567 โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตลอดระยะเวลา 5 ปี ที่ร้อยละ 0.04 ทั้งนี้ ในปี 2567 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารของโลก มีจำนวนทั้งสิ้น 2,017 พันตัน

ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารมากที่สุดของโลก คือ อินโดนีเซีย โดยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารในปี 2567 ทั้งสิ้น 570 พันตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 17.53 (ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารในปี 2566 เท่ากับ 485 พันตัน) รองลงมา คือ ไนจีเรีย ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารทั้งสิ้น 325 พันตัน และสหภาพยุโรป ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารจำนวน 250 พันตัน ตามลำดับ

สำหรับไทยนับเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารสูงเป็นอันดับที่ 6 ของโลก โดยในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารทั้งสิ้น 80 พันตัน ซึ่งเป็นปริมาณคงที่จากปีก่อนหน้า ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อการประกอบอาหารของไทยในช่วงปี 2563-2567 ผันผวนในช่วงปี 2566-2567 โดยเพิ่มขึ้นช่วงแรก และลดลงในช่วงต่อมา ดังแสดงในตารางที่ 3-16

ตารางที่ 3-16 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) เพื่อการประกอบอาหาร (Food Use Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	2,014	1,908	1,964	1,959	2,017	100.00	2.96	0.04
อินโดนีเซีย	500	525	550	485	570	28.26	17.53	3.33
ไนจีเรีย	245	270	275	310	325	16.11	4.84	7.32
สหภาพยุโรป	380	300	300	300	250	12.39	-16.67	-9.94
สหรัฐอเมริกา	225	171	180	206	209	10.36	1.46	-1.83
มาเลเซีย	120	125	124	139	125	6.20	-10.07	1.03
ไทย	80	83	100	80	80	3.97	0.00	0.00
ตุรกี	75	78	66	65	69	3.42	6.15	-2.06
อินเดีย	30	25	40	40	45	2.23	12.50	10.67
เอกวาดอร์	40	38	41	40	42	2.08	5.00	1.23
ญี่ปุ่น	40	43	38	38	40	1.98	5.26	0.00
อื่น ๆ	279	250	250	256	262	12.99	2.34	-1.56

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) เพื่อการประกอบอาหารสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption)

การบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์เป็นการบริโภคที่มีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับการบริโภคในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ของโลกลดลงในภาพรวมตั้งแต่ปี 2563-2567 โดยมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 30.56

ในการนี้ ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์สูงที่สุดของโลก ในปี 2567 คือ อินเดีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคในรูปแบบดังกล่าวทั้งสิ้น 10 พันตัน โดยภาพรวมมีปริมาณการบริโภคลดลง ตั้งแต่ช่วงปี 2563-2567 ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ 26.89 ดังแสดงในตารางที่ 3-17

ตารางที่ 3-17 ปริมาณการบริโภคของเสียจากน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) เพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมดที่มีการบริโภคในรูปแบบดังกล่าว

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	43	17	10	10	10	0.00	-30.56
อินเดีย	35	9	10	10	10	0.00	-26.89
สหภาพยุโรป	8	8	0	0	0	0.00	-100.00

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร
ของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งหมดของโลก มีความผันผวนตลอดในช่วงปี 2563-2567 โดยในภาพรวมมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปี ที่ร้อยละ 1.38 ทั้งนี้ ในปี 2567 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศของโลกมีปริมาณทั้งสิ้น 8,751 พันตัน ทั้งนี้ อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศสูงที่สุดในโลก โดยในปี 2567 มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 3,645 พันตัน รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น

1,375 พันตัน และจีน ที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 750 พันตัน ตามลำดับ

ขณะที่ไทยเป็นประเทศที่บริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศสูงเป็นอันดับที่ 8 ของโลก ซึ่งในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศจำนวน 285 พันตัน ขยายตัวจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.64 ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศของไทยในภาพรวมตั้งแต่ปี 2563-2567 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอด 5 ปีที่ร้อยละ 5.51 แม้ว่าจะมีการลดลงเล็กน้อยในช่วงปี 2565-2566 ดังแสดงในตารางที่ 3-18

ตารางที่ 3-18 ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) รวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก

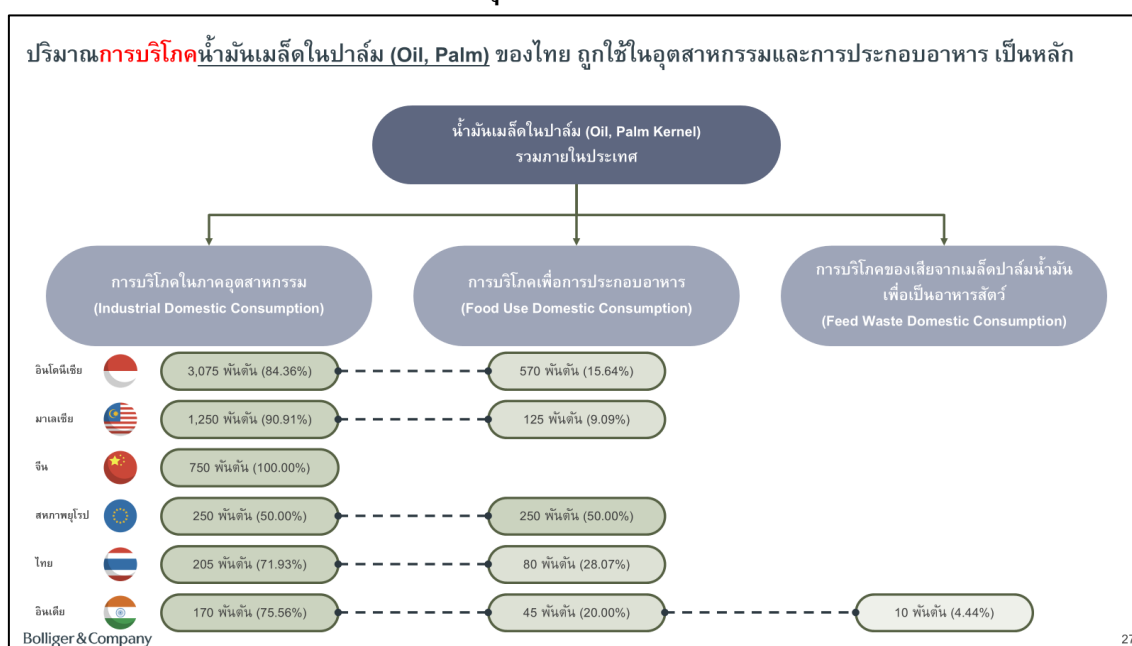
หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	8,284	8,047	8,467	8,273	8,751	100.00	5.78	1.38
อินโดนีเซีย	3,300	3,525	3,650	3,335	3,645	41.65	9.30	2.52
มาเลเซีย	1,330	1,205	1,269	1,314	1,375	15.71	4.64	0.84
จีน	638	523	747	682	750	8.57	9.97	4.13
สหภาพยุโรป	688	608	575	575	500	5.71	-13.04	-7.67
ไนจีเรีย	352	378	385	425	450	5.14	5.88	6.33
สหรัฐอเมริกา	390	336	345	371	374	4.27	0.81	-1.04
บราซิล	309	291	285	317	317	3.62	0.00	0.64
ไทย	230	233	280	275	285	3.26	3.64	5.51
อินเดีย	182	129	155	165	225	2.57	36.36	5.45
เม็กซิโก	92	93	81	100	100	1.14	0.00	2.11
อื่น ๆ	773	726	695	714	730	8.34	2.24	-1.42

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) รวมภายในประเทศสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

จากข้อมูลการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ดังที่แสดงข้างต้น หากพิจารณาจากประเทศที่ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มสูง พบว่า ประเทศผู้บริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มส่วนใหญ่บริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม อาทิ อินโดนีเซีย ซึ่งใช้น้ำมันเมล็ดในปาล์มร้อยละ 84.36 และใช้เพื่อการประกอบอาหารร้อยละ 15.64 ในขณะเดียวกัน บางประเทศใช้น้ำมันเมล็ดในปาล์มทั้งหมดในภาคอุตสาหกรรม เช่น จีน เป็นต้น ดังแสดงในภาพที่ 3-3

ภาพที่ 3-3 สัดส่วนการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มของอินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน สหภาพยุโรป ไทย และอินเดีย

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

➤ กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 2306.60)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในส่วน กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) สามารถแบ่งรูปแบบการบริโภคออกได้ทั้งสิ้น 2 ส่วน ได้แก่ (1) การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) และ (2) การบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ซึ่งการบริโภคทั้ง 2 ส่วนรวมกันเป็นการบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) (การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม และการบริโภค กากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์) โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

การบริโภคในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมของโลก มีความผันผวนในช่วงระยะปี 2563-2567 ซึ่งมีปริมาณลดลงในช่วงแรก และเพิ่มขึ้นจนกระทั่งปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมปริมาณการบริโภคในภาคอุตสาหกรรมแนวโน้มลดลง โดยมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 1.54 และมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม ในปี 2567 ที่ 595 พันตัน

ผู้เล่นในโลกที่มีการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลก ได้แก่ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น โดยสหภาพยุโรปมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรม มากที่สุดในโลก โดยมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรม ในปี 2567 ทั้งสิ้น 450 พันตัน ซึ่งเป็นปริมาณเดียวกับปีก่อนหน้า รองลงมา คือ ญี่ปุ่น ที่มีปริมาณ การบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 145 พันตัน ดังแสดงในตารางที่ 3-19

ตารางที่ 3-19 ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Domestic Consumption) ของโลก และประเทศทั้งหมดที่มีการบริโภคในรูปแบบดังกล่าว

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	633	728	530	578	595	2.94	-1.54
สหภาพยุโรป	450	450	450	450	450	75.63	0.00
ญี่ปุ่น	183	278	80	128	145	24.37	-5.65

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร
ของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption)

การบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์เป็นการบริโภคส่วนใหญ่ของกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ของโลกมีความผันผวน ซึ่งลดลงช่วงปี 2563-2564 และเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง หลังจากนั้นจนกระทั่งปัจจุบัน โดยภาพในแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปี ระหว่างปี 2563-2567 ที่ร้อยละ 2.29

ประเทศที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์มากที่สุดของโลก คือ นิวซีแลนด์ โดยมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ในปี 2567 ทั้งสิ้น 1,650 พันตัน ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 13.16 (ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ในปี 2566 เท่ากับ 1,900 พันตัน) รองลงมา คือ จีน ที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ทั้งสิ้น 1,600 พันตัน และเกาหลีใต้ ที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ 1,050 พันตัน ตามลำดับ

สำหรับไทยนับเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์เป็นอันดับที่ 6 ของโลก รองลงมาจากสหภาพยุโรปและอินโดนีเซีย ตามลำดับ โดยในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ทั้งสิ้น 747 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.46 (ปี 2566 ไทยมีปริมาณการบริโภคกากปาล์ม และเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์จำนวน 722 พันตัน) ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเพื่อเป็นอาหารสัตว์ของไทยผันผวนตลอดช่วงปี 2563-2567 แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ร้อยละ 3.90 ดังแสดงในตารางที่ 3-20

ตารางที่ 3-20 ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) เพื่อเป็นอาหารสัตว์ (Feed Waste Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก

หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	8,759	8,581	9,433	9,453	9,589	100.00	1.44	2.29
นิวซีแลนด์	1,780	2,000	1,740	1,900	1,650	17.21	-13.16	-1.88
จีน	890	865	1,458	1,163	1,600	16.69	37.58	15.79
เกาหลีใต้	1,025	1,061	1,111	1,007	1,050	10.95	4.27	0.60
สหภาพยุโรป	900	1,000	1,175	925	885	9.23	-4.32	-0.42
อินโดนีเซีย	750	350	550	1,100	840	8.76	-23.64	2.87
ไทย	641	589	735	722	747	7.79	3.46	3.90
เวียดนาม	590	580	630	590	600	6.26	1.69	0.42
ไนจีเรีย	413	457	457	526	545	5.68	3.61	7.18
สหราชอาณาจักร	370	356	314	350	360	3.75	2.86	-0.68
โคลอมเบีย	158	173	176	179	181	1.89	1.12	3.46
อื่น ๆ	1,242	1,150	1,087	991	1,131	11.79	14.13	-2.31

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) เพื่อเป็นอาหารสัตว์สูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

การบริโภครวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption)

สำหรับปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งหมดของโลก มีความผันผวนเล็กน้อยในช่วงปี 2563-2567 ซึ่งลดลงในช่วงแรกและเพิ่มขึ้นจนกระทั่งปัจจุบัน อย่างไรก็ตามในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปี ที่ร้อยละ 2.04 ทั้งนี้ ในปี 2567 ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศของโลก มีปริมาณทั้งสิ้น 10,184 พันตัน ทั้งนี้ นิวซีแลนด์ เป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศสูงที่สุดในโลก โดยในปี 2567 มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 1,650 พันตัน รองลงมา คือ จีน ซึ่งมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 1,600 พันตัน และสหภาพยุโรป ที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศทั้งสิ้น 1,335 พันตัน ตามลำดับ

ขณะที่ไทยเป็นประเทศที่บริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศสูงเป็นอันดับที่ 6 ของโลก ซึ่งในปี 2567 ไทยมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศจำนวน 747 พันตัน ขยายตัวจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.46 ทั้งนี้ ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศของไทยในภาพรวมตั้งแต่ปี 2563-2567 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ภายใต้อัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอด 5 ปี ที่ร้อยละ 3.90 แม้ว่าจะมีความผันผวนเล็กน้อยในช่วงปี 2563-2567 ดังแสดงในตารางที่ 3-21

ตารางที่ 3-21 ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) รวมภายในประเทศทั้งหมด (Domestic Consumption) ของโลก และประเทศ 10 อันดับแรก

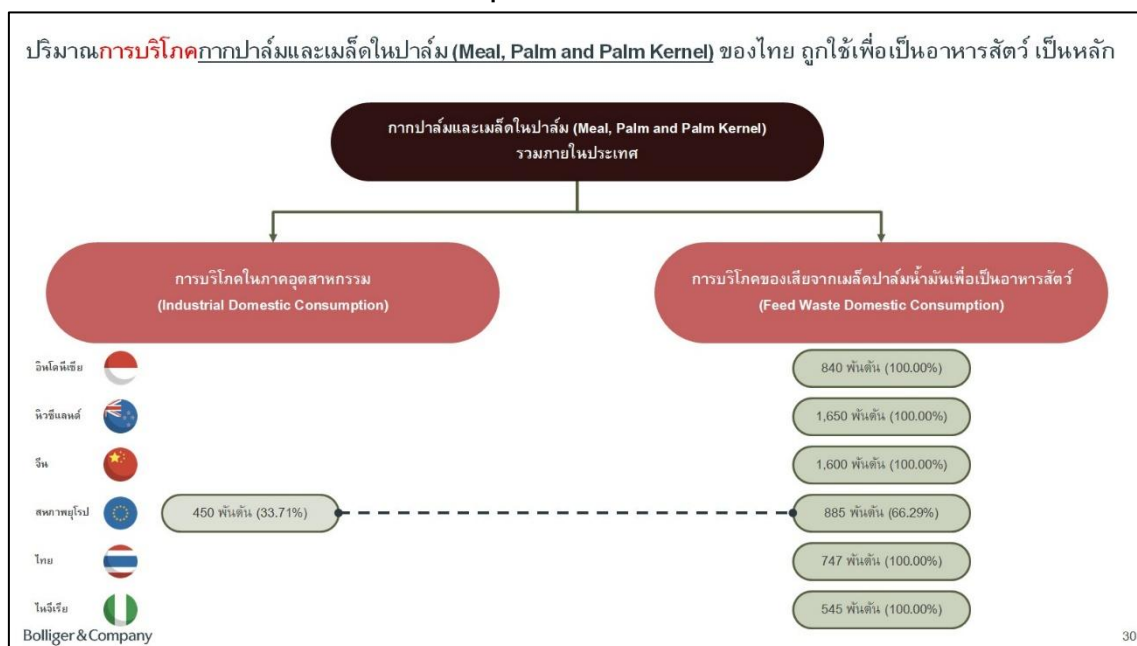
หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2563/2564	2564/2565	2565/2566	2566/2567	2567/2568	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง (66/67)	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก	9,392	9,309	9,963	10,031	10,184	100.00	1.53	2.04
นิวซีแลนด์	1,780	2,000	1,740	1,900	1,650	16.20	-13.16	-1.88
จีน	890	865	1,458	1,163	1,600	15.71	37.58	15.79
สหภาพยุโรป	1,350	1,450	1,625	1,375	1,335	13.11	-2.91	-0.28
เกาหลีใต้	1,025	1,061	1,111	1,007	1,050	10.31	4.27	0.60
อินโดนีเซีย	750	350	550	1,100	840	8.25	-23.64	2.87
ไทย	641	589	735	722	747	7.34	3.46	3.90
เวียดนาม	590	580	630	590	600	5.89	1.69	0.42
ไนจีเรีย	413	457	457	526	545	5.35	3.61	7.18
สหราชอาณาจักร	370	356	314	350	360	3.53	2.86	-0.68
โคลอมเบีย	158	173	176	179	181	1.78	1.12	3.46
อื่น ๆ	1,425	1,428	1,167	1,119	1,276	12.53	14.03	-2.72

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) รวมภายในประเทศสูงสุด10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

จากข้อมูลการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ดังที่แสดงข้างต้น หากพิจารณาจากประเทศที่ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มสูง พบว่า ประเทศผู้บริโภครากปาล์มและเมล็ดในปาล์มส่วนใหญ่บริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม สำหรับการผลิตอาหารสัตว์ อาทิ อินโดนีเซีย นิวซีแลนด์ จีน ไทย และไนจีเรีย ขณะที่สหภาพยุโรป มีการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มในภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 33.71 และใช้เพื่อ การผลิตอาหารสัตว์ ร้อยละ 66.29 ดังแสดงในภาพที่ 3-4

ภาพที่ 3-4 สัดส่วนการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของอินโดนีเซีย นิวซีแลนด์ จีน สหภาพยุโรป ไทย และไนจีเรีย

จากข้อมูลสถิติด้านการผลิตสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ดังแสดงในตารางที่ 3-22 ไม่ว่าจะเป็นเมล็ดปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม น้ำมันเมล็ดในปาล์ม และกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม อินโดนีเซียและมาเลเซียนับเป็นประเทศผู้นำในการผลิต โดยในปี 2567 ประเทศทั้งสองมีปริมาณ การผลิตรวมกัน คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณการผลิตทั่วโลกในทุกประเภท ของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งนับว่าเป็นประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก ดังนั้น บทบาท การกำหนดทิศทางราคาของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มจึงยังเป็นอำนาจของอินโดนีเซีย และมาเลเซีย

ในการนี้ เมื่อพิจารณาในส่วนการบริโภค ประเทศผู้นำคือ อินโดนีเซียและมาเลเซีย เช่นเดียวกันกับด้านการผลิต นอกจากนี้ ประเทศผู้บริโภครอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ อินเดียและสหภาพยุโรป เนื่องจากมีปริมาณการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มสูง

**ตารางที่ 3-22 สรุปอันดับประเทศผู้นำด้านการผลิตและการบริโภค
ในแต่ละประเภทสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ในปี 2567**

รายการ	อันดับ	เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel)	น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm)	น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel)	กากปาล์มและเมล็ด ในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel)
ผลผลิต (ร้อยละ ส่วนแบ่ง ตลาด ในปี 2567)	1	อินโดนีเซีย (58.64)	อินโดนีเซีย (58.40)	อินโดนีเซีย (57.56)	อินโดนีเซีย (58.65)
	2	มาเลเซีย (22.47)	มาเลเซีย (24.24)	มาเลเซีย (23.56)	มาเลเซีย (22.41)
	3	ไนจีเรีย (5.34)	ไทย (4.65)	ไนจีเรีย (5.07)	ไนจีเรีย (5.37)
	4	ไทย (4.67)	โคลอมเบีย (2.39)	ไทย (4.77)	ไทย (4.31)
	5	โคลอมเบีย (1.60)	ไนจีเรีย (1.88)	โคลอมเบีย (1.47)	โคลอมเบีย (1.71)
บริโภครวม	1	อินโดนีเซีย	อินโดนีเซีย	อินโดนีเซีย	นิวซีแลนด์
	2	มาเลเซีย	อินเดีย	มาเลเซีย	จีน
	3	ไนจีเรีย	จีน	จีน	สหภาพยุโรป
	4	ไทย	สหภาพยุโรป	สหภาพยุโรป	เกาหลีใต้
	5	โคลอมเบีย	มาเลเซีย	ไนจีเรีย	อินโดนีเซีย

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร
ของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

จากข้อมูลอัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) ระหว่างปี 2566-2567 ของไทยและมาเลเซีย ดังแสดงในตารางที่ 3-23 พบว่า ตลอดปี 2566 และ 2567 ประเทศไทย มีอัตราน้ำมันที่ผลิตได้น้อยกว่ามาเลเซียทั้งหมด โดยช่วงเวลาที่ได้อัตราน้ำมันที่ผลิตได้สูง จะอยู่ระหว่างช่วงเดือนกรกฎาคมถึงพฤศจิกายน

ตารางที่ 3-23 อัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) ระหว่างปี 2566-2567
ของไทยและมาเลเซีย

ประเทศ	มาเลเซีย		ไทย	
ปี	2566	2567	2566	2567
มกราคม	19.71%	19.37%	18.08%	18.11%
กุมภาพันธ์	19.24%	19.84%	18.20%	17.61%
มีนาคม	19.59%	19.80%	18.56%	16.95%
เมษายน	20.03%	19.76%	18.06%	16.45%
พฤษภาคม	20.01%	19.52%	17.41%	15.75%
มิถุนายน	19.83%	19.24%	17.53%	17.10%
กรกฎาคม	19.54%	19.44%	18.10%	18.12%
สิงหาคม	19.92%	19.68%	18.78%	19.27%
กันยายน	20.08%	20.07%	18.77%	18.89%
ตุลาคม	20.34%	20.03%	19.15%	18.64%
พฤศจิกายน	20.11%	19.83%	18.38%	18.30%
ธันวาคม	19.70%	19.42%	18.13%	17.61%
เฉลี่ยตลอดปี	19.84%	19.67%	18.26%	17.73%
สูงสุด	20.34%	20.07%	19.15%	19.27%
ต่ำสุด	19.24%	19.24%	17.41%	15.75%

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เข้าถึงได้จาก https://agri.dit.go.th/index.php/department_doc/3/ปริมาณการผลิต%20การใช้และสต็อก%20น้ำมันปาล์มคงเหลือ/66 และ Malaysian Palm Oil Board (MPOB) เข้าถึงได้จาก <https://bepi.mpob.gov.my/index.php/import/1181-oil-extraction-rate-of-crude-palm-oil-2024>

จากตารางที่ 3-24 การเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตและร้อยละการเปลี่ยนแปลงรายสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศผู้นำด้านการผลิต (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย และไนจีเรีย) พบว่า แม้มาเลเซียจะมีการลดลงของปริมาณการผลิตในทุกสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งอาจเกิดจากปัญหาการขาดแคลนแรงงานภายในประเทศด้านเกษตรกรรม รวมถึงสถานการณ์ทางสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป แต่มาเลเซียและอินโดนีเซียยังคงเป็นประเทศผู้นำในการผลิตสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของโลก

สำหรับไทย แม้ว่าจะมีศักยภาพในการผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันมากกว่าประเทศอื่น ๆ ผ่านปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่ที่ไทยสามารถผลิตได้ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านพื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตของประเทศไทย ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตที่ได้เป็นรองประเทศอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไนจีเรีย อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการวิจัยและพัฒนาผลผลิตต่อพื้นที่

อาจมีข้อจำกัดหรือมีขีดจำกัดในการพัฒนาได้ ดังนั้น แนวทางการขยายปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย อาจต้องมุ่งเน้นในการขยายพื้นที่การปลูกและพื้นที่ให้ผลปาล์มน้ำมัน นอกจากนี้ OER ของไทยยังเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคในการเติบโตของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทย ซึ่งจากข้อมูล พบว่า ประเทศไทยมี OER ที่ผลิตได้น้อย เมื่อเปรียบเทียบกับมาเลเซีย โดยมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 15.75 ซึ่งเกิดจากการตัดปาล์มก่อนสุกของผู้รับจ้างตัดปาล์มที่เกษตรกรจ้าง เนื่องจาก เป้าหมายในการตัดปาล์ม คือ น้ำหนัก ผู้รับจ้างตัดจึงตัดปาล์มก่อนสุกไปด้วย ด้วยปัญหาดังกล่าวจึงทำให้อัตราน้ำมันที่ผลิตได้ของไทยลดน้อยลงกว่าที่ควรจะเป็นและส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มของไทยน้อยกว่าที่ควรจะเป็นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ หากพิจารณาเป็นมูลค่า ไทยจะเกิดต้นทุนค่าเสียโอกาสเป็นปริมาณมาก

จากการรายงานปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือ ประมวลจากการแจ้งของผู้ประกอบการ โดยกรมการค้าภายใน ดังแสดงในตารางที่ 3-25 พบว่า ปริมาณผลปาล์มที่ใช้ผลิตมีปริมาณลดลงในปี 2567 ซึ่งอาจเป็นหนึ่งในผลต่อเนื่องจากปัจจัยการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ หรือสภาวะเอลนีโญที่รุนแรงในช่วงปลายปี 2566 ถึงต้นปี 2567 อย่างไรก็ดี OER ไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในภาพรวม โดยในปี 2566 สูงถึงร้อยละ 18.28 โดยเมื่อประกอบกับข้อมูลผลผลิตต่อพื้นที่ของไทยที่กล่าวไปแล้วในส่วนผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันยิ่งแสดงให้เห็นความสามารถและศักยภาพในการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย

ประเทศไทยบริโภคน้ำมันปาล์มเพื่อการผลิตอาหารและใช้ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ จำนวน 1,437.06 พันตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.69 และใช้เพื่อการผลิตไบโอดีเซลจำนวน 1,054.01 พันตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.31 โดยปริมาณการบริโภคเพื่อผลิตไบโอดีเซลเพิ่มขึ้นจากปี 2566 โดยเป็นผลจากการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาคการท่องเที่ยว การขนส่งสินค้า การขยายตัวของธุรกิจอีคอมเมิร์ซ ส่งผลต่อความต้องการใช้น้ำมันไบโอดีเซลเพิ่มสูงขึ้น

**ตารางที่ 3-24 การเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตและร้อยละการเปลี่ยนแปลง รายสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
ของประเทศผู้นำด้านการผลิต (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย และไนจีเรีย)**

สินค้า		ไทย		อินโดนีเซีย		มาเลเซีย		ไนจีเรีย	
		การผลิต	การบริโภค	การผลิต	การบริโภค	การผลิต	การบริโภค	การผลิต	การบริโภค
เมล็ดปาล์ม น้ำมัน	ปริมาณ (ปี 2567) (พันตัน)	962	947	12,090	12,070	4,632	4,700	1,100	1,115
	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (2566/2567)	2.78	2.27	9.91	9.63	-4.06	-2.59	0.00	3.34
	ผลผลิต (ตัน) ต่อเฮกตาร์ (ผลผลิต (ตัน) ต่อไร่)	0.93 (0.15)	-	0.86 (0.14)	-	0.83 (0.13)	-	0.34 (0.05)	-
น้ำมันปาล์ม	ปริมาณ (ปี 2567) (พันตัน)	3,700	2,680	46,500	22,325	19,300	3,715	1,500	1,950
	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (2566/2567)	2.78	2.10	8.14	5.93	-2.08	1.31	0.00	4.56
น้ำมันเมล็ด ในปาล์ม	ปริมาณ (ปี 2567) (พันตัน)	433	285	5,225	3,645	2,139	1,375	460	450
	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (2566/2567)	2.36	3.64	9.70	9.30	-3.13	4.64	0.22	5.88
กากปาล์ม และเมล็ด ในปาล์ม	ปริมาณ (ปี 2567) (พันตัน)	462	747	6,286	840	2,402	50	575	545
	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (2566/2567)	2.21	3.46	9.65	-23.64	-1.03	-7.41	4.36	3.61

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA)

ตารางที่ 3-25 ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือ ประมวลจากการแจ้งของผู้ประกอบการ ปี 2563-2567

	หน่วย	2563	2564	2565	2566	2567
สต็อกยกมา	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	319,181.00	209,328.00	172,657.00	348,138.00	287,248.00
ปริมาณผลปาล์มที่ใช้ผลิต	ต้นผลปาล์ม	14,981,720.00	16,561,392.00	19,003,762.00	18,204,627.00	18,649,475.00
ร้อยละน้ำมันที่ได้	ร้อยละ	17.70	17.89	17.76	18.28	17.56
- ผลปาล์มที่ใช้ผลิต (โรง A)* [ร้อยละน้ำมัน]	ต้นผลปาล์ม [ร้อยละน้ำมัน]	14,755,601.00 [17.52]	16,250,421.00 [17.67]	18,670,553.00 [17.56]	17,885,413.00 [18.08]	18,304,067.00 [17.34]
- ผลปาล์มที่ใช้ผลิต (โรง B)** [ร้อยละน้ำมัน]	ต้นผลปาล์ม [ร้อยละน้ำมัน]	226,119.00 [29.62]	310,971.00 [29.27]	333,209.00 [29.22]	319,214.00 [29.54]	345,408.00 [29.29]
ผลผลิต - น้ำมันปาล์มดิบ	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	2,651,598.00	2,963,225.00	3,375,922.00	3,327,808.00	3,274,374.00
- ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบจาก โรง A	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	2,584,628.00	2,872,210.00	3,278,554.00	3,233,510.00	3,173,214.00
- ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบจาก โรง B	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	66,970.00	91,015.00	97,368.00	94,298.00	101,160.00
นำเข้า	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	3,436.00	624.00	684.00	615.00	3,067.00
ส่งออกรวม	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	236,251.00	618,839.00	1,031,281.00	905,685.00	872,328.00
ความต้องการใช้ในประเทศ***		2,528,636.00	2,381,681.00	2,169,844.00	2,483,619.00	2,491,074.00
- บริโภค และใช้อุตสาหกรรมอื่น ๆ****	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	1,164,985.00	1,235,300.00	1,250,824.00	1,448,988.00	1,437,063.00
- ไบโอดีเซล*****	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	1,363,651.00	1,146,381.00	919,020.00	1,034,631.00	1,054,011.00
สต็อกยกไป	ต้นน้ำมันปาล์มดิบ	209,328.00	172,657.00	348,138.00	287,257.00	201,287.00

ที่มา: กรมการค้าภายใน รวบรวมจากการแจ้งปริมาณตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) สืบค้นเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568

หมายเหตุ: * โรง A คือ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบแบบมาตรฐาน หรือโรงงานแบบหีบแยก ซึ่งเป็นโรงงานทั่วไปที่แยกหีบระหว่างน้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์ม และน้ำมันปาล์มจากเมล็ดในปาล์ม

** โรง B คือ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบแบบรวม หรือโรงงานแบบหีบผสม ซึ่งเป็นโรงงานขนาดเล็ก ใช้ผลปาล์มร่วง (หรือสับทะลายปาล์มให้ผลปาล์มร่วง) เป็นวัตถุดิบ

*** ความต้องการใช้ในประเทศ คำนวณจากส่วนต่างระหว่าง อุปทาน (สต็อกยกมา + ปริมาณผลิตน้ำมันปาล์ม + นำเข้า) กับ อุปสงค์ (ส่งออก + สต็อกยกไป)

**** ปริมาณการบริโภค และใช้อุตสาหกรรมอื่น ๆ คำนวณจากส่วนต่างระหว่างความต้องการใช้ในประเทศ กับความต้องการใช้ไบโอดีเซล

***** คำนวณจากความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) และน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (Refined Bleach Deodorized Palm Oil: RBD PO)

3.3 สถานการณ์การผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน

3.3.1 มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน

Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) หรือการเจรจาโต๊ะกลมเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยก่อตั้งขึ้นในปี 2547 เพื่อตอบสนองต่อผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจากความต้อการน้ำมันปาล์มที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก ผ่านการจัดทำมาตรฐานที่มุ่งเน้นให้มีการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะป่าไม้ต้นกำเนิดของแหล่งน้ำ เนื่องจากการทำสวนปาล์มอาจเกิดจากการใช้พื้นที่ที่มาจาก การถางป่าอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งมาตรฐานนี้จะมีการนำไปประยุกต์ใช้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงผู้ผลิต

มาตรฐาน RSPO เป็นมาตรฐานปาล์มน้ำมันที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติมากที่สุด จากข้อมูลเผยแพร่ของ RSPO ในปี 2567 มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองทั่วโลกทั้งสิ้น 5.15 ล้านเฮกตาร์ (32.20 ล้านไร่) มีผลผลิตปาล์มน้ำมันยั่งยืน 15,831,546 ตัน โดยในปี 2566 มี 4,161 บริษัทที่ได้รับการรับรองในห่วงโซ่อุปทาน (Companies with supply chain certificates) และ 7,099 โรงงานที่ได้รับการรับรองในห่วงโซ่อุปทาน (Facilities with supply chain certificates)¹ ซึ่งครอบคลุมโรงสกัด โรงกลั่น และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

RSPO เปิดรับการสมัครเป็นสมาชิกขององค์กรแบบทั่วไป (Ordinary Membership) หากเป็นองค์กร หรือผู้ประกอบการที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของน้ำมันปาล์ม รวมถึงผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ผู้แปรรูปน้ำมันปาล์มและผู้ค้า ผู้ผลิตสินค้าบริโภค ผู้ขายปลีก ธนาคารและนักลงทุน หน่วยงานทางสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานด้านสังคมและการพัฒนา โดยต้องมีการจ่ายค่าสมาชิก และเอกสารตามที่กำหนด

สมาชิก RSPO สามารถยื่นขอมาตรฐาน RSPO รับรองว่ามีการผลิตหรือจัดการน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานและข้อกำหนดของ RSPO รวมถึงการรับรองว่าสมาชิกได้มุ่งมั่นและปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความยั่งยืน และสามารถอ้างสิทธิ์เกี่ยวกับสถานะการรับรองของตน รวมถึงสื่อสารข้อมูลนี้ตลอดห่วงโซ่อุปทานได้ โดยน้ำมันที่ได้รับการรับรองถูกเรียกว่า น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน Certified Sustainable Palm Oil (CSPO)

¹ RSPO Impact Report 2024, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก https://rspo.org/wp-content/uploads/RSPO_ImpactReport_2024.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับการรับรอง RSPO องค์กรที่ประสงค์ขอรับการรับรองจำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO ที่เกี่ยวข้อง โดยต้องดำเนินการตรวจสอบประจำปีอย่างเป็นระบบละเอียด และต่อเนื่อง รวมถึงรักษาและปรับปรุงสถานะการปฏิบัติตามข้อกำหนดให้สอดคล้องกับหลักการพัฒนาดังต่อไปนี้²

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับมาตรฐาน RSPO และประโยชน์จาก RSPO

การเข้าร่วม RSPO ทำให้ผู้เข้าร่วมในส่วนต่าง ๆ ของห่วงโซ่อุปทานสามารถได้รับประโยชน์แตกต่างกันตามแต่ละส่วนของห่วงโซ่อุปทานของการผลิตปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์มและสินค้าต่อเนื่อง โดยสามารถแบ่งประเภทของผู้เข้าร่วมออกได้เป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่

- **ผู้ปลูก (Grower):** หมายถึง ผู้ที่มีพื้นที่ปลูกต้นปาล์มน้ำมัน รวมถึงโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันด้วย โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่
 - ผู้ปลูกที่มีพื้นที่มากกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) และ/หรือมีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม และผู้ปลูกรายย่อยอิสระที่มีพื้นที่ปลูกน้อยกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) โดยในกลุ่มนี้ จะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO ดังนี้
 - ผลิตผลปาล์มน้ำมันและน้ำมันที่ได้ปริมาณและคุณภาพดีขึ้น
 - ลดต้นทุนการผลิตลง
 - สามารถได้ราคาพรีเมียมจากการขายสินค้าที่ได้รับการรับรองความยั่งยืน ยกระดับน้ำมันปาล์มสู่มาตรฐานสากลและเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันในตลาดโลก
 - ลดผลกระทบเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากการปลูกปาล์มน้ำมัน
- **ผู้ผลิต (Supply Chain):** หมายถึง โรงสกัดอิสระ (Independent Palm Oil Mills)³ โรงกลั่น ผู้ผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์ หรืออาจรวมไปถึงผู้ค้าปลีกน้ำมันปาล์มและสินค้าเกี่ยวเนื่อง โดยในกลุ่มนี้จะได้รับประโยชน์ ดังนี้
 - สามารถได้ราคาพรีเมียมจากการขายสินค้าที่ได้รับการรับรองความยั่งยืน ยกระดับน้ำมันปาล์มสู่มาตรฐานสากลและเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันในตลาดโลก
 - ตอบสนองต่อตลาดที่มีความต้องการสินค้าที่มีความยั่งยืนสูงมากขึ้น
 - สร้างมูลค่าให้กับบริษัทในฐานะที่มีการสนับสนุนสินค้าด้านสิ่งแวดล้อม
 - ตอบสนองต่อเงื่อนไข ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศต่าง ๆ

² RSPO Certification, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก <https://rspo.org/as-an-organisation/certification/> สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

³ โรงสกัดอิสระ หรือ Independent Palm Oil Mills หมายถึงโรงสกัดที่ไม่ได้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเป็นของตนเองและรับซื้อปาล์มจากผู้ปลูกอื่น ๆ หรือรับจากพ่อค้าคนกลาง

มาตรฐาน (Standard)

มาตรฐาน RSPO ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการประเมินการรับรองและกำหนดข้อกำหนดด้านความยั่งยืนที่สมาชิกจะต้องปฏิบัติตาม มาตรฐานเหล่านี้พัฒนาขึ้นตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดของ ISEAL สำหรับมาตรฐานความยั่งยืนที่น่าเชื่อถือ โดยอ้างอิงจากความคิดเห็นที่ได้จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย

มาตรฐานการรับรองของ RSPO สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 มาตรฐานตามผู้มีส่วนร่วมในส่วนต่าง ๆ ของห่วงโซ่อุปทาน ได้แก่

- **หลักการและเกณฑ์ RSPO (RSPO Principles and Criteria)** บังคับใช้แก่ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) และ/หรือมีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม
- **มาตรฐานการรับรองห่วงโซ่อุปทาน RSPO (RSPO Supply Chain Certification Standard)** บังคับใช้แก่โรงสกัดอิสระ โรงกลั่น ผู้ผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์ หรืออาจรวมถึงผู้ค้าปลีกน้ำมันปาล์มและสินค้าเกี่ยวเนื่อง
- **มาตรฐาน RSPO สำหรับผู้ผลิตรายย่อยอิสระ (RSPO Independent Smallholder Standard)** บังคับใช้แก่ ผู้ปลูกรายย่อยอิสระที่มีพื้นที่ปลูกน้อยกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่)

โดยแต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

➤ **RSPO Principles and Criteria (P&C)⁴**

RSPO P&C เป็นมาตรฐานความยั่งยืนสำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มบังคับใช้แก่ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) และ/หรือมีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม เอกสารนี้ครอบคลุมหลักการสำคัญและเกณฑ์เฉพาะที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้มั่นใจว่าการผลิตน้ำมันปาล์ม/ ผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันดำเนินการในลักษณะที่สร้างความสมดุลระหว่าง "ประชาชน (People) โลก (Planet) และความมั่งคั่ง (Prosperity)" อย่างเป็นธรรม ซึ่งมาตรฐานนี้

⁴ 2024 RSPO Principles & Criteria for Sustainable Cultivation of Oil Palms & Production of Sustainable Palm Oil and Oil Palm Products version 4-0, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก https://rspo.org/wp-content/uploads/1_PC-2024-Final-Draft.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

ประกาศใช้ครั้งแรกเมื่อปี 2550 ก่อนมีการแก้ไขฉบับที่ 2 ในปี 2556 และฉบับที่ 3 ในปี 2561 โดยฉบับปัจจุบันเป็นการแก้ไขฉบับที่ 4 และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 โดยมีหลักการ (Principle) ทั้งสิ้น 7 หลักการ

➤ RSPO Supply Chain Certification Standard (SCCS)⁵

SCCS เป็นมาตรฐานความยั่งยืนสำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มบังคับใช้แก่โรงสกัดอิสระ โรงกลั่น ผู้ผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์ หรืออาจรวมถึงผู้ค้าปลีกน้ำมันปาล์มและสินค้าเกี่ยวเนื่อง เพื่อแสดงระบบการควบคุมผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ซึ่งมาตรฐานนี้จะช่วยรักษาความสมบูรณ์ของห่วงโซ่อุปทานกลับไปยังผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม โดยการป้องกันไม่ให้เกิดการขายเกินหรือการผสมผสานน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองกับน้ำมันปาล์มทั่วไป (หรือผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมันที่ยั่งยืน) ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองสามารถซื้อขายผ่านรูปแบบห่วงโซ่อุปทานกายภาพ 3 รูปแบบหลักที่ได้รับการอนุมัติจาก RSPO ดังนี้

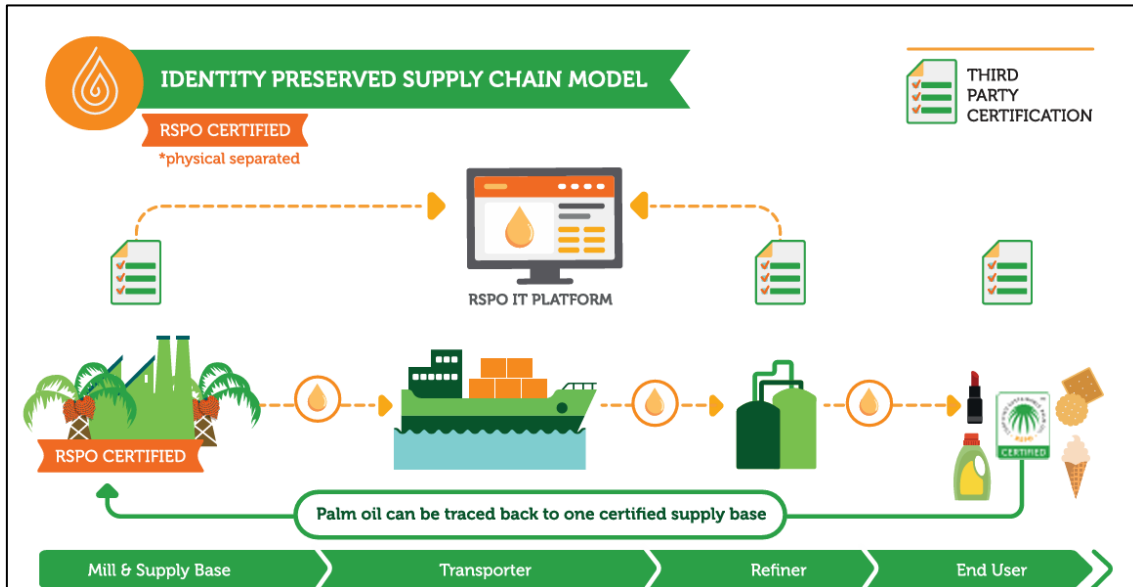
Identity Preserved (IP)

ห่วงโซ่อุปทานแบบ IP รับประกันว่าผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ที่ส่งมอบให้กับผู้ซื้อปลายทางจะสามารถระบุได้ว่า มาจากโรงงานที่ได้รับการรับรอง โดยสามารถติดตามย้อนกลับไปได้ถึงระดับโรงสกัดน้ำมันปาล์มและฐานห่วงโซ่ (Supply Base) เพียงแห่งเดียวเท่านั้น ผู้มีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมดต้องมั่นใจว่า ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองโดยวิธีนี้ จะถูกต้องแยกแยะจากแหล่งน้ำมันปาล์มอื่น ๆ ในห่วงโซ่อุปทาน ทั้งน้ำมันปาล์มที่ไม่ได้รับการรับรอง และน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง RSPO จากแหล่งอื่น ๆ ด้วย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน

⁵ RSPO Supply Chain Certification Standard for Organizations Seeking or Holding Certification 2020, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก https://rspo.org/wp-content/uploads/RSPO_Supply_Chain_Certification_Standard_2020-English.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

RSPO Supply Chain Certification Standard (SCCS), The British Standards Institution (BSI) เข้าถึงได้จาก <https://www.bsigroup.com/th-TH/RSPO-for-Sustainable-Palm-Oil/RSPO-Supply-Chain-Certification/> สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

ภาพที่ 3-5 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Identity Preserved

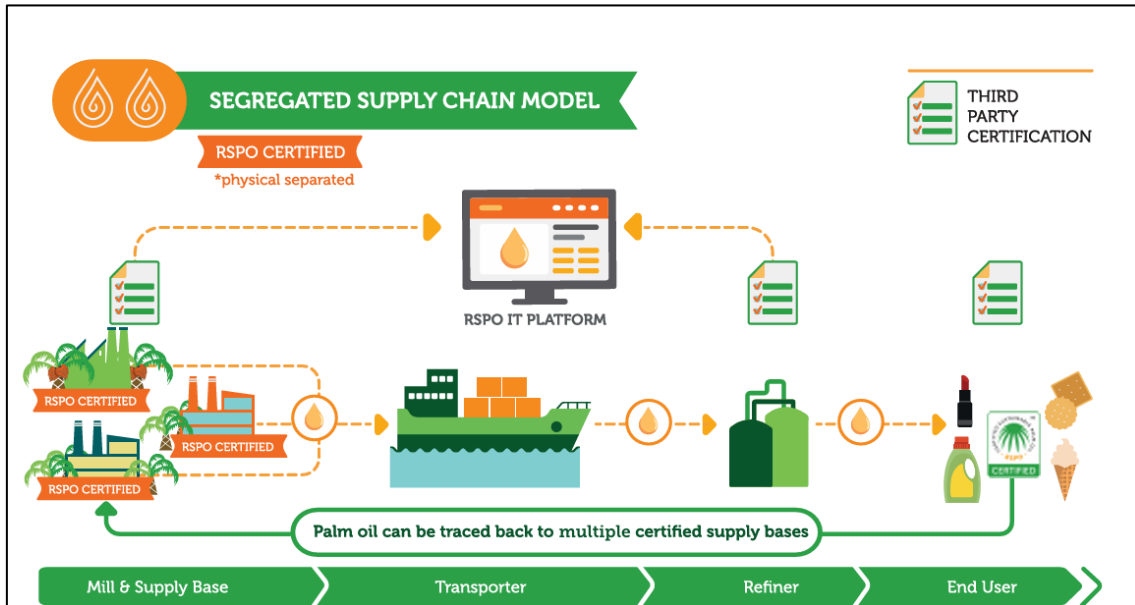

ที่มา: Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

Segregated (SG)

ห่วงโซ่อุปทานแบบ SG รับประกันว่าผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ที่ส่งมอบให้กับผู้ซื้อปลายทางจะสามารถระบุได้ว่ามาจากแหล่งเฉพาะ โดยสามารถย้อนกลับไปได้ถึงระดับโรงสกัดน้ำมันปาล์มและฐานห่วงโซ่ (Supply Base) ที่ได้รับการรับรองได้หลายแห่ง (สามารถนำน้ำมันจากหลายแหล่งมารวมกันได้) แต่ต้องมีการเก็บรักษาแยกจากแหล่งน้ำมันปาล์มอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับการรับรอง

ภาพที่ 3-6 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Segregated

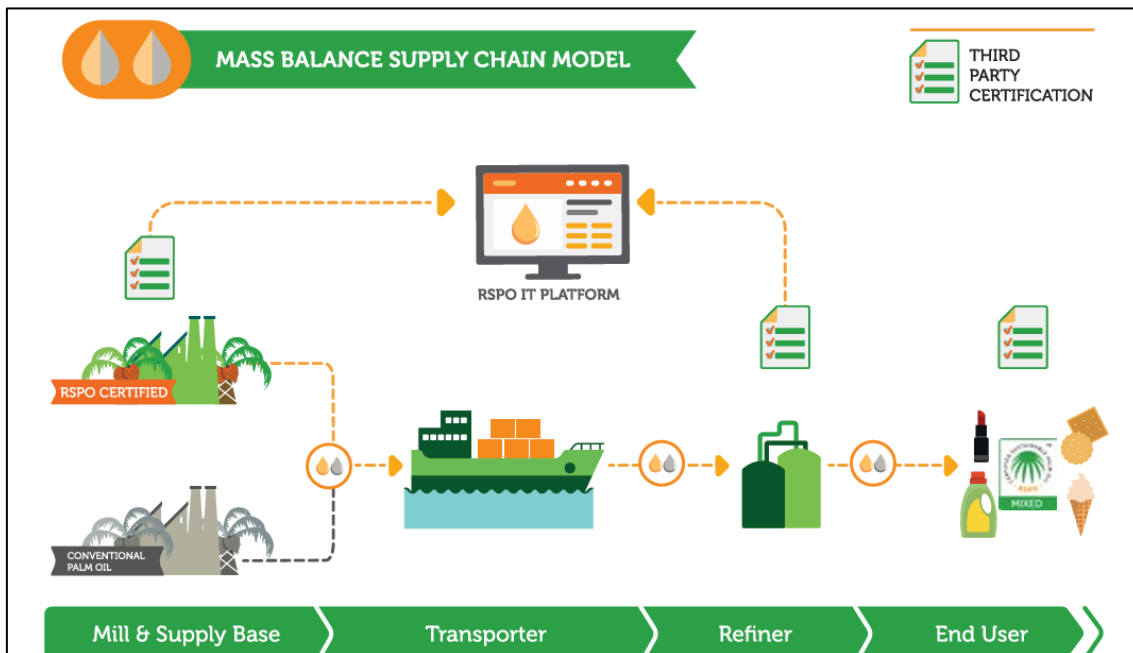
ที่มา: Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

Mass Balance (MB)

ห่วงโซ่อุปทานแบบ MB ใช้การตรวจสอบทางการค้าเพื่อติดตามการซื้อขายผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน โดยเป็นแรงผลักดันสำหรับการค้าผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ในกระแสหลัก โมเดลห่วงโซ่อุปทานนี้สามารถใช้งานได้เฉพาะในระดับสถานที่ (การอ้างสิทธิ์ใน Mass Balance ไม่สามารถโอนไปยังสถานที่อื่นได้)

นอกจากนี้ ห่วงโซ่อุปทานแบบ MB จะอนุญาตให้มีการผสมผสานผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO และผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้รับการรับรองจาก RSPO ในทุกขั้นตอนตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยจะถูกควบคุมปริมาณทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสถานที่ผลิต ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ที่ส่งมอบให้กับผู้ปลายทางภายใต้ห่วงโซ่อุปทาน MB จะสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปยังรายชื่อโรงงานน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ได้

ภาพที่ 3-7 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Mass Balance

ที่มา: Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

➤ RSPO Independent Smallholder Standard (ISH)⁶

ISH เป็นมาตรฐานสำหรับเกษตรกรขนาดย่อยที่มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรรายย่อยอิสระ⁷ และใช้ได้กับการผลิตน้ำมันปาล์มที่ยั่งยืนทั่วโลก โดยมีเงื่อนไขการเป็นเกษตรกรรายย่อยอิสระ ดังนี้

- ไม่เป็นเกษตรกรในโครงการ Smallholder (Scheme smallholder)
- ขนาดพื้นที่การผลิตไม่เกิน 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) หรือตามที่กำหนดใน National Interpretation เช่น อินโดนีเซีย กำหนดไว้ที่ 25 เฮกตาร์ (156.25 ไร่) และเอกวาดอร์ กำหนดไว้ที่ 75 เฮกตาร์ (468.75 ไร่) เป็นต้น
- เกษตรกรนั้นต้องมีอำนาจในการตัดสินใจที่สามารถบังคับใช้ได้ในเรื่องการดำเนินงานของที่ดินและการดำเนินการผลิต
- เกษตรกรมีเสรีภาพในการเลือกวิธีใช้ที่ดิน ประเภทของพืชที่ปลูก และวิธีการจัดการ (วิธีการจัดระเบียบ จัดการ และการเงินของที่ดิน)

⁶ RSPO Independent Smallholder Standard for the Production of Sustainable Palm Oil 2019, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก https://rspo.org/wp-content/uploads/RSPO_ISH_Standard_2019-English.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

⁷ อิสระ หมายถึง สามารถขายผลปาล์มสดให้กับโรงสกัดหลายเจ้าได้ ไม่ติดสัญญาอยู่กับโรงสกัดเจ้าใดเจ้าหนึ่ง

- เกษตรกรต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้มาตรฐานนี้ ตามการตีความระดับประเทศ ของประเทศของตน

ทั้งนี้ มาตรฐาน RSPO ISH เป็นการรับรองเป็นกลุ่มไม่สามารถสมัครเป็นสมาชิก โดยเกษตรกรรายย่อยเพียงคนเดียวได้ แต่จำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มก่อน โดยการรวมกลุ่มนั้น จะมีการจดทะเบียนรับรองตามกฎหมายในรูปของวิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจ หรือสหกรณ์ ทั้งนี้ กลุ่มเกษตรกรรายย่อยแต่ละกลุ่มจะได้รับการรับรองโดยใบรับรองจะออกให้กับกลุ่ม เป็นหน่วยเดียว โดยมีผู้จัดการกลุ่ม (Group Manager) เป็นผู้ดูแลสมาชิกในกลุ่ม

3.3.2 ข้อมูลการผลิตปาล์มน้ำมันยั่งยืน

- ข้อมูลพื้นที่ พื้นที่การผลิต ปริมาณการผลิตทะลายปาล์มสด ปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์ม ปริมาณการผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม จำนวนโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง มาตรฐาน

RSPO ขยายฐานสมาชิก พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง และปริมาณการผลิตที่ได้รับการรับรอง อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในปี 2567 มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรอง (Certified Area) ทั้งสิ้น 5.15 ล้านเฮกตาร์ (32.20 ล้านไร่) ใน 25 ประเทศ โดยมีข้อมูลพื้นที่ พื้นที่การผลิต ปริมาณการผลิตทะลายปาล์มสด ปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์ม ปริมาณการผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม และโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง ดังแสดงในตารางที่ 3-26

ตารางที่ 3-26 ข้อมูลพื้นที่ พื้นที่การผลิต ปริมาณการผลิตทะลายปาล์มสด ปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์ม ปริมาณการผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม และโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง ในปี 2567

ประเทศ	พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง (เฮกตาร์ (ไร่))	พื้นที่การผลิต น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง (เฮกตาร์ (ไร่))	ปริมาณการผลิต ทะลายปาล์มสดที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	ปริมาณการผลิต น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	ปริมาณการผลิต น้ำมันเมล็ดในปาล์ม ที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	โรงสกัดน้ำมันปาล์ม ที่ได้รับการรับรอง (โรง)
โลก	5,151,978 (32,199,862.50)	3,668,660 (22,929,125.00)	75,626,548	15,831,546	3,362,454	505
กัมพูชา	20,218 (126,362.50)	16,519 (103,243.75)	324,859	64,086	17,720	2
กัวเตมาลา	76,651 (479,068.75)	66,319 (414,493.75)	2,164,545	496,721	103,793	11
กานา	51,738 (323,362.50)	30,269 (189,181.25)	459,992	101,743	17,252	5
กาบอง	202,560 (1,266,000.00)	63,329 (395,806.25)	826,625	206,413	32,197	3
โกตดิวัวร์	73,973 (462,331.25)	41,159 (257,243.75)	483,677	110,558	20,288	4
คองโก	8,361 (52,256.25)	6,190 (38,687.50)	57,288	13,750	0	1
คอซตาริกา	98,311 (614,443.75)	66,037 (412,731.25)	1,244,028	199,613	45,807	3
แคเมอรูน	74,711 (466,943.75)	33,929 (212,056.25)	577,323	137,167	27,610	6

ประเทศ	พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง (เฮกตาร์ (ไร่))	พื้นที่การผลิต น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง (เฮกตาร์ (ไร่))	ปริมาณการผลิต ทะลายปาล์มสดที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	ปริมาณการผลิต น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	ปริมาณการผลิต น้ำมันเมล็ดในปาล์ม ที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	โรงสกัดน้ำมันปาล์ม ที่ได้รับการรับรอง (โรง)
โคลอมเบีย	131,509 (821,931.25)	81,088 (506,800.00)	1,638,778	344,853	51,607	22
เซาตูเมและปรินซิปี	2,388 (14,925.00)	2,087 (13,043.75)	24,000	5,640	960	1
เซียร์ราลีโอน	30,278 (189,237.50)	21,111 (131,943.75)	252,163	56,590	7,855	2
ไทย	58,432 (365,200.00)	54,016 (337,600.00)	1,122,514	39,521	9,963	8
ไนจีเรีย	75,653 (472,831.25)	50,982 (318,637.50)	631,253	153,806	26,929	5
บราซิล	112,048 (700,300.00)	42,275 (264,218.75)	812,509	168,981	40,574	3
ปานามา	2,053 (12,831.25)	1,924 (12,025.00)	52,674	11,968	2,225	1
ปาปัวนิวกินี	153,138 (957,112.50)	104,646 (654,037.50)	2,211,112	502,483	112,981	11
เปรู	29,283 (183,018.75)	24,548 (153,425.00)	272,667	67,433	12,650	2
มาดากัสการ์	2,407 (15,043.75)	1,032 (6,450.00)	5,000	1,003	250	1
มาเลเซีย	1,268,877 (7,930,481.25)	939,090 (5,869,312.50)	20,425,523	4,270,789	956,097	135

ประเทศ	พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง (เฮกตาร์ (ไร่))	พื้นที่การผลิต น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง (เฮกตาร์ (ไร่))	ปริมาณการผลิต ทะลายปาล์มสดที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	ปริมาณการผลิต น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	ปริมาณการผลิต น้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรอง (ตัน)	โรงสกัดน้ำมันปาล์ม ที่ได้รับการรับรอง (โรง)
เม็กซิโก	22,791 (142,443.75)	16,341 (102,131.25)	354,300	79,453	12,441	8
ศรีลังกา	3,478 (21,737.50)	3,478 (21,737.50)	57,333	13,289	3,581	1
หมู่เกาะโซโลมอน	9,026 (56,412.50)	7,455 (46,593.75)	151,984	36,112	8,524	1
อินโดนีเซีย	2,591,953 (16,199,706.25)	1,962,332 (12,264,575.00)	40,689,631	8,570,835	1,829,888	262
เอกวาดอร์	31,264 (195,400.00)	14,319 (89,493.75)	383,400	90,326	1,464	2
ฮอนดูรัส	20,877 (130,481.25)	18,185 (113,656.25)	403,370	88,413	19,798	5

หมายเหตุ: 1. ลำดับการแสดงผลข้อมูลดังกล่าว ลำดับตามตัวอักษรของชื่อประเทศในภาษาไทย
2. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากสถานะการเป็นประเทศที่มีข้อมูลพื้นที่ พื้นที่การผลิต ปริมาณการผลิตทะลายปาล์มสด ปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์ม ปริมาณการผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม และโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองสูงสุด 25 ประเทศทั่วโลก
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลจากฐานข้อมูล Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง (Certified Area)

พื้นที่ที่ได้รับการรับรอง หมายถึง พื้นที่ทั้งหมดที่ได้รับการรับรองโดย RSPO ครอบคลุมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่โตเต็มที่และยังไม่โตเต็มที่ อาคาร โครงสร้างพื้นฐาน รวมไปถึงพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value Area: HCV) และพื้นที่อนุรักษ์อื่น ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของพื้นที่ที่ได้รับการรับรอง โดยในปี 2567 มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรอง (Certified Area) ทั้งหมด 5.15 ล้านเฮกตาร์ (32.20 ล้านไร่) ซึ่งอินโดนีเซียมีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 2.59 ล้านเฮกตาร์ (16.20 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 50.31 ของพื้นที่ที่ได้รับการรับรองทั้งหมด รองลงมาคือ มาเลเซีย 1.27 ล้านเฮกตาร์ (7.93 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 24.63 และกาบอง 0.20 ล้านเฮกตาร์ (1.27 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 3.93 ทำให้ประเทศที่มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 3 ประเทศแรก มีพื้นที่รวมกันเกินร้อยละ 75 ของพื้นที่ที่ได้รับการรับรองทั้งหมด ทั้งนี้ ไทยมีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองเป็นอันดับที่ 12 รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 58,432 เฮกตาร์ (365,200 ไร่) คิดเป็นร้อยละ 1.13 ของพื้นที่ที่ได้รับการรับรองทั้งหมด

พื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรอง CSPO (CSPO Production Area)

พื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรอง หมายถึง พื้นที่ทั้งหมดที่ได้รับการรับรองโดย RSPO ครอบคลุมเฉพาะพื้นที่ที่ให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันทั้งทะลายเท่านั้น โดยในปี 2567 มีพื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรอง (CSPO Production Area) ทั้งหมด 3.67 ล้านเฮกตาร์ (22.93 ล้านไร่) ซึ่งอินโดนีเซียมีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 1.96 ล้านเฮกตาร์ (12.26 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 53.49 ของพื้นที่ที่ได้รับการรับรองทั้งหมด รองลงมา คือ มาเลเซีย 0.94 ล้านเฮกตาร์ (5.87 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 25.60 และปาปัวนิวกินี 0.10 ล้านเฮกตาร์ (0.65 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 2.85 ทำให้ประเทศที่มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 3 ประเทศแรก มีพื้นที่รวมกันเกินร้อยละ 80 ของพื้นที่ที่ได้รับการรับรองทั้งหมด ทั้งนี้ ไทยมีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองเป็นอันดับที่ 8 รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 54,016 เฮกตาร์ (337,600 ไร่) คิดเป็นร้อยละ 1.47 ของพื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรองทั้งหมด

ทะลายปาล์มสด (FFB/IS-FFB Certified Volume)

ในปี 2567 มีทะลายปาล์มสดที่ได้รับการรับรอง (FFB/IS-FFB Certified Volume) ทั้งหมด 75.63 ล้านตัน โดยอินโดนีเซียมีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 40.69 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 53.80 ของทะลายปาล์มสดที่ได้รับการรับรองทั้งหมด รองลงมา คือ มาเลเซีย 20.43 ล้านตัน (ร้อยละ 27.01) และปาปัวนิวกินี 2.21 ล้านตัน (ร้อยละ 2.92) ทำให้ประเทศที่มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมากที่สุด

3 ประเทศแรก มีพื้นที่รวมกันเป็นร้อยละ 83.74 ของทะเลาะปาล์มสดที่ได้รับการรับรองทั้งหมด ทั้งนี้ ไทยมีปริมาณทะเลาะปาล์มสดที่ได้รับการรับรองเป็นอันดับที่ 7 รวมทั้งสิ้น 1.12 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 1.48 ของทะเลาะปาล์มสดที่ได้รับการรับรองทั้งหมด

น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง CSPO หรือ IS-CSPO

ในปี 2567 มีน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง CSPO หรือ IS-CSPO (CSPO/IS-CSPO Certified Volume) ทั้งสิ้น 15.83 ล้านตัน โดยอินโดนีเซียมีน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 8.57 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 54.14 ของปริมาณน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองทั้งหมด รองลงมา คือ มาเลเซีย 4.27 ล้านตัน (ร้อยละ 26.98) และปาปัวนิวกินี 0.50 ล้านตัน (ร้อยละ 3.17) ทำให้ประเทศที่มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 3 ประเทศแรก มีน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองรวมกันเป็นร้อยละ 84.29 ของน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองทั้งหมด ทั้งนี้ ไทยมีปริมาณน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองเป็นอันดับที่ 19 รวมทั้งสิ้น 0.04 ล้านตันคิดเป็นร้อยละ 0.25 ของน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองทั้งหมด

น้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรอง CSPK

ในปี 2567 มีน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรอง CSPK (CSPK Certified Volume) ทั้งสิ้น 3.36 ล้านตัน โดยอินโดนีเซียมีน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 1.83 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 54.42 ของน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรองทั้งหมด รองลงมา คือ มาเลเซีย 0.96 ล้านตัน (ร้อยละ 28.43) และปาปัวนิวกินี 0.11 ล้านตัน (ร้อยละ 3.36) ทำให้ปริมาณน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรองมากที่สุด 3 ประเทศแรก มีน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรองรวมกันเป็นร้อยละ 86.22 ของน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรองทั้งหมด ทั้งนี้ ไทยมีปริมาณน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองเป็นอันดับที่ 17 รวมทั้งสิ้น 0.01 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ของน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรองทั้งหมด

โรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง (Certified Palm Oil Mills)

ในปี 2567 มีโรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง (Certified Palm Oil Mills) ทั้งสิ้น 505 โรง โดยอินโดนีเซียมีโรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง มากที่สุด 262 โรง คิดเป็นร้อยละ 51.88 ของโรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองทั้งหมด รองลงมา คือ มาเลเซีย 135 โรง (ร้อยละ 26.73) และโคลอมเบีย 22 โรง (ร้อยละ 2.18) ทำให้โรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง

มากที่สุด 3 ประเทศแรก มีโรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองรวมกันเป็นร้อยละ 79.21 ของโรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองทั้งหมด ทั้งนี้ ไทยมีจำนวนโรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองเป็นอันดับที่ 6 รวมทั้งสิ้น 8 โรง คิดเป็นร้อยละ 0.59 ของโรงสกัดปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองทั้งหมด

➤ **พื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ของประเทศผู้นำด้านการผลิตปาล์ม**

ประเทศผู้นำผลิตปาล์มน้ำมันจากปริมาณการผลิตปาล์มน้ำมันในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย และไนจีเรีย ตามลำดับ ทั้งนี้ แต่ละประเทศมีแนวโน้มพื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรอง CSPO ระหว่างปี 2563-2567 ดังแสดงในตารางที่ 3-27

**ตารางที่ 3-27 พื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรอง CSPO ของประเทศผู้นำผลิตปาล์มน้ำมัน
ระหว่างปี 2563-2567**

หน่วย:ตัน

ประเทศ	2563	2564	2565	2566	2567	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง 66/67	CAGR 5 ปี (ร้อยละ ต่อปี)
อินโดนีเซีย	1,734,323	1,795,431	1,880,169	2,004,215	1,962,332	-2.09	3.14
มาเลเซีย	923,194	934,957	966,244	907,681	939,090	3.46	0.43
ไทย	32,580	33,369	43,286	46,575	54,016	15.98	13.47
ไนจีเรีย	18,340	22,843	42,638	61,526	50,982	-17.14	29.12

ที่มา: Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

พื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรอง CSPO มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกประเทศระหว่างปี 2563-2567 โดยไนจีเรียมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปี สูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 29.12 รองลงมา คือ ไทย คิดเป็นร้อยละ 13.47 ในขณะที่มาเลเซียมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปี เพียงร้อยละ 0.43 อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ระยะสั้นพบว่า อินโดนีเซียและไนจีเรียมีพื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรองลดลงร้อยละ 2.09 และ 17.14 ตามลำดับ โดยอาจเป็นผลจากการที่ต้องมีการตรวจสอบมาตรฐานทุก ๆ 5 ปี

บทที่ 4

สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม

การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม จะเป็นการวิเคราะห์มูลค่าการนำเข้า (โลก ไทย และประเทศผู้นำเข้าสำคัญ) และมูลค่าการส่งออก (โลก ไทย และประเทศผู้ส่งออกสำคัญ) โดยอ้างอิงฐานข้อมูลการค้าระหว่างประเทศจากศูนย์พาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)¹ ทั้งนี้ สามารถแบ่งประเภทสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มออกได้เป็น 4 สินค้า ได้แก่ (1) เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10) (2) น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511) และ (3) น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) และ (4) กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 2306.60)

4.1 สถานการณ์การนำเข้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

4.1.1 เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10)

➤ โลก

สำหรับการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน โลกมีการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 71,726 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกเพิ่มขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 2.33 (มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 70,095 พันดอลลาร์สหรัฐ) แต่มีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 12.45 ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 28,061 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 39.12 รองลงมา คือ คอสตาริกา ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 9,640 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 13.44 และกัวเตมาลา ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 8,696 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 12.12 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-1

¹ ฐานข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ (Trade Map), ศูนย์พาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre) เข้าถึงได้จาก <https://www.trademap.org/Index.aspx> สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2568 ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าวมีข้อมูลล่าสุด ณ ปี 2567

ตารางที่ 4-1 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	44,857	67,431	79,876	70,095	71,726	100.00	2.33	12.45
มาเลเซีย	20,030	28,221	27,263	16,454	28,061	39.12	70.54	8.79
คอซตาริกา	3,823	9,870	14,080	9,245	9,640	13.44	4.27	26.01
กัวเตมาลา	480	428	1,505	2,950	8,696	12.12	194.78	106.31
อินเดีย	1	4,077	15,666	14,539	5,350	7.46	-63.20	755.24
ไทย	1,913	2,974	3,981	4,418	3,961	5.52	-10.34	19.96
โคลอมเบีย	592	392	2,133	3,005	1,949	2.72	-35.14	34.70
สโลวาเกีย	-	-	11	247	1,737	2.42	603.24	****
สิงคโปร์	1,170	1,869	1,854	856	1,553	2.17	81.43	7.34
สหราชอาณาจักร	1,215	1,536	598	1,004	1,199	1.67	19.42	-0.33
ไนจีเรีย	769	183	9	-	1,176	1.64	****	11.20
อื่น ๆ	14,864	17,881	12,776	17,377	8,404	11.72	-51.64	-13.29

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

นอกเหนือจากการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลสถานการณ์การนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกแล้ว ยังรวบรวมข้อมูลสถานการณ์การนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของประเทศผู้นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ได้แก่ มาเลเซีย คอสตาริกา และกัวเตมาลา รวมไปถึงการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของไทยด้วย โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันอันดับที่ 5 ของโลก ซึ่งไทยมีการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 3,961 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของไทยจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 10.34 (มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มของไทยจากโลกในปี 2566 คือ 4,418 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 19.96 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักให้ไทย ในปี 2567 ได้แก่ คอสตาริกา ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากคอสตาริกาทั้งสิ้น 1,543 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทยร้อยละ 38.95 รองลงมา คือ เมียนมา ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากเมียนมาทั้งสิ้น 1,277 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทย ร้อยละ 32.24 และมาเลเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากมาเลเซียทั้งสิ้น 909 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทยร้อยละ 22.95 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-2

➤ มาเลเซีย

สำหรับการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน มาเลเซียมีการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 28,061 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของมาเลเซียจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 70.54 (มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มของมาเลเซียจากโลกในปี 2566 คือ 16,454 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของมาเลเซียจากโลกมีความผันผวนตลอดระยะเวลา 5 ปี ด้วยอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.79 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักให้มาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ ไทย ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากไทยทั้งสิ้น 15,411 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของมาเลเซียร้อยละ 54.92 รองลงมา คือ กัมพูชา ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากกัมพูชาทั้งสิ้น 7,061 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้า

ของมาเลเซียร้อยละ 25.16 และอินโดนีเซีย ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 3,627 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของมาเลเซียร้อยละ 12.93 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-3

➤ คอสตาริกา

สำหรับการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน คอสตาริกามีการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 9,640 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของคอสตาริกาจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 4.27 (มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มของคอสตาริกาจากโลกในปี 2566 คือ 9,245 พันดอลลาร์สหรัฐ) อีกทั้งในภาพรวมการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของคอสตาริกาจากโลกมีความผันผวนตลอดระยะเวลา 5 ปี ด้วยอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีระหว่างปี 2563-2567 ร้อยละ 26.01 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักให้คอสตาริกา ในปี 2567 ได้แก่ ปานามา ซึ่งคอสตาริกามีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากปานามาทั้งสิ้น 4,907 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของคอสตาริการ้อยละ 50.90 รองลงมาคือ นิการากัว ซึ่งคอสตาริกามีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากนิการากัวทั้งสิ้น 4,733 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของคอสตาริการ้อยละ 49.10 ดังแสดงในตารางที่ 4-4

➤ กัวเตมาลา

สำหรับการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน กัวเตมาลา มีการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 8,696 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของกัวเตมาลาจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 194.78 (มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มของกัวเตมาลาจากโลกในปี 2566 คือ 2,950 พันดอลลาร์สหรัฐ) อีกทั้ง ในภาพรวมการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของกัวเตมาลาจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ระหว่างปี 2563-2567 ร้อยละ 106.31 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักให้กัวเตมาลา ในปี 2566 ได้แก่ ฮอนดูรัส ซึ่งกัวเตมาลา มีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากฮอนดูรัสทั้งสิ้น 7,886 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของกัวเตมาลาร้อยละ 90.69 รองลงมาคือ โคลอมเบีย ซึ่งกัวเตมาลา มีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากโคลอมเบียทั้งสิ้น 446 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของกัวเตมาลาร้อยละ 5.13 และคอสตาริกา ซึ่งกัวเตมาลา มีมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากคอสตาริกาทันที 260 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของคอสตาริการ้อยละ 2.99 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-2 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,913	2,974	3,981	4,418	3,961	100.00	-10.34	19.96
คอ스타ริกา	130	296	1,175	1,736	1,543	38.95	-11.12	85.61
เมียนมา	1,432	1,141	920	1,267	1,277	32.24	0.79	-2.82
มาเลเซีย	204	1,003	1,528	1,344	909	22.95	-32.37	45.29
เบนิน	0	29	37	-	230	5.81	****	****
เยอรมนี	0	-	-	-	1	0.03	****	****
บราซิล	0	-	-	3	-	0.00	-100.00	0.00
กัมพูชา	0	-	139	-	-	0.00	****	0.00
ชิลี	12	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
จีน	0	107	-	-	-	0.00	****	0.00
อินโดนีเซีย	0	1	-	-	-	0.00	****	0.00
สปป.ลาว	0	127	-	-	-	0.00	****	0.00
ปาปัวนิวกินี	135	269	181	68	-	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) (เข้าถึงข้อมูล 23/6/68)

ตารางที่ 4-3 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของมาเลเซีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้มาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	20,030	28,221	27,263	16,454	28,061	100.00	70.54	8.79
ไทย	2,361	11,255	18,626	7,735	15,411	54.92	99.24	59.84
กัมพูชา	3,128	4,920	6,537	4,855	7,061	25.16	45.44	22.57
อินโดนีเซีย	13,976	10,863	1,962	3,574	3,627	12.93	1.48	-28.63
ปาปัวนิวกินี	469	1,165	138	290	1,961	6.99	576.21	43.00
กานา	0	7	-	-	-	0.00	****	0.00
เซียร์ราลีโอน	0	11	-	-	-	0.00	****	0.00
อินเดีย	21	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
ซูดาน	76	-	-	-	-	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-4 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของคอ스타ริกาและประเทศผู้ส่งออกหลักให้คอ스타ริกา*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	3,823	9,870	14,080	9,245	9,640	100.00	4.27	26.01
ปานามา	0	2,994	8,119	6,125	4,907	50.90	-19.89	****
นิการากัว	3,787	6,876	5,962	3,120	4,733	49.10	51.70	5.73
พื้นที่อื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุ เป็นพิเศษ (Area not elsewhere specified)	35	-	-	-	-	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-5 มูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) ของกัวเตมาลา และประเทศผู้ส่งออกหลักให้กัวเตมาลา*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	480	428	1,505	2,950	8,696	100.00	194.78	106.31
ฮอนดูรัส	19	-	2	1,271	7,886	90.69	520.46	351.36
โคลอมเบีย	240	292	882	1,198	446	5.13	-62.77	16.76
คอสตาริกา	218	124	509	340	260	2.99	-23.53	4.50
สหรัฐอเมริกา	0	-	91	52	94	1.08	80.77	****
อินโดนีเซีย	0	-	20	39	8	0.09	-79.49	****
จีน	2	-	2	2	2	0.02	0.00	0.00
ปานามา	0	-	-	-	1	0.01	****	****
มาเลเซีย	1	12	-	49	-	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.1.2 น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511)

สำหรับสินค้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) พิกัดศุลกากร 1511 สามารถแจกแจงรายละเอียดออกมาเป็นสินค้าน้อยยี่สิบสอง สิบห้า ได้แก่ น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) พิกัดศุลกากร 1511.10 และน้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์มอื่น ๆ (Other Palm Oil and Its Fractions) พิกัดศุลกากร 1511.90 โดยสามารถแสดงรายละเอียดสถานการณ์การนำเข้ารายสินค้าได้ ดังนี้

4.1.2.1 สินค้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) (พิกัดศุลกากร 1511.10)

➤ โลก

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ โลกมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 11,824,350 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 6.89 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของโลกในปี 2566 คือ 12,699,192 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 0.10 ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบทั้งสิ้น 6,563,792 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 55.51 รองลงมา คือ เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป) ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบทั้งสิ้น 1,246,430 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 10.54 และ เกาหลี ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบทั้งสิ้น 684,156 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 5.79 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	11,775,225	15,971,703	16,926,173	12,699,192	11,824,350	100.00	-6.89	0.10
อินเดีย	4,936,263	8,317,254	8,485,642	6,688,084	6,563,792	55.51	-1.86	7.38
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	1,506,656	1,727,353	1,713,528	1,254,568	1,246,430	10.54	-0.65	-4.63
เคนยา	772,951	918,614	964,272	772,242	684,156	5.79	-11.41	-3.00
ซาอุดีอาระเบีย	184,220	548,136	881,798	606,289	582,790	4.93	-3.88	33.37
เม็กซิโก	273,211	169,464	218,079	223,841	443,923	3.75	98.32	12.90
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	235,899	314,024	620,453	353,462	345,244	2.92	-2.33	9.99
สเปน (สหภาพยุโรป)	1,060,972	579,767	598,699	472,677	317,171	2.68	-32.90	-26.06
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	587,793	553,795	566,901	380,012	261,069	2.21	-31.30	-18.36
โมซัมบิก	163,588	295,403	272,582	249,062	215,747	1.82	-13.38	7.16
สหราชอาณาจักร	54,505	178,008	238,898	200,878	188,135	1.59	-6.34	36.30
อื่น ๆ	1,999,167	2,369,885	2,365,321	1,498,077	975,893	8.25	-34.86	-16.41

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ ประเทศไทยเป็นประเทศที่ไม่มีการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบเลย ทั้งนี้ น้ำมันปาล์มดิบที่เข้ามาจากต่างประเทศ จะเป็นการนำผ่านเพื่อส่งผ่านไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป. ลาว เมียนมา หรือกัมพูชา เป็นต้น

➤ อินเดีย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ อินเดียมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 6,563,792 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของอินเดียจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 1.86 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของอินเดียจากโลกในปี 2566 คือ 6,688,084 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของอินเดียจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 7.38 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบหลักให้อินเดีย ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งอินเดียมียุทธศาสตร์การนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 2,624,468 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 39.98 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งอินเดียมียุทธศาสตร์การนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากมาเลเซียทั้งสิ้น 2,420,992 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 36.88 และไทย ซึ่งอินเดียมียุทธศาสตร์การนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากไทยทั้งสิ้น 712,932 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 10.86 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-7

➤ เนเธอร์แลนด์

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ เนเธอร์แลนด์มีการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 1,246,430 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของเนเธอร์แลนด์จากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 0.65 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของเนเธอร์แลนด์จากโลกในปี 2566 คือ 1,254,568 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของเนเธอร์แลนด์จากโลกยังหดตัวลงด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 4.63 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบหลักให้เนเธอร์แลนด์ ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งเนเธอร์แลนด์มียุทธศาสตร์การนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากมาเลเซียทั้งสิ้น 350,767 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 28.14 รองลงมา คือ กัวเตมาลา ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่า

การนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากกัวเตมาลาทั้งสิ้น 246,032 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 19.74 และ ปาปัวนิวกินี ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากปาปัวนิวกินีทั้งสิ้น 202,422 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาด การนำเข้าของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 16.24 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-8

➤ เคนยา

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ เคนยามีการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 684,156 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของเคนยาจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 11.41 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของเคนยาจากโลกในปี 2566 คือ 772,242 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบของเคนยาจากโลกหดตัวลง ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 3.00 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบหลักให้เคนยา ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งเคนยามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากมาเลเซียทั้งสิ้น 593,591 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเคนยาร้อยละ 86.76 รองลงมา คือ อินโดนีเซีย ซึ่งเคนยามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 90,539 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเคนยาร้อยละ 13.23 และ แทนซาเนีย ซึ่งเคนยามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากแทนซาเนียทั้งสิ้น 24 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเคนยาร้อยละ 0.00 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4-7 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้อินเดีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	4,936,263	8,317,254	8,485,642	6,688,084	6,563,792	100.00	-1.86	7.38
อินโดนีเซีย	3,096,406	3,199,204	3,144,737	2,908,928	2,624,468	39.98	-9.78	-4.05
มาเลเซีย	1,514,106	3,852,648	3,285,065	2,199,874	2,420,992	36.88	10.05	12.45
ไทย	112,102	585,772	1,223,501	782,894	712,932	10.86	-8.94	58.80
สิงคโปร์	203,521	361,159	360,447	469,355	523,738	7.98	11.59	26.66
ปาปัวนิวกินี	4,338	240,140	412,374	262,655	183,372	2.79	-30.19	154.98
ฟิลิปปินส์	0	6,802	13,014	28,563	41,915	0.64	46.75	****
เวียดนาม	0	-	-	-	31,789	0.48	****	****
กาบอง	0	-	-	-	16,579	0.25	****	****
สหรัฐอเมริกา	0	-	-	33,170	5,540	0.08	-83.30	****
กัมพูชา	2,676	15,352	17,239	1,759	1,481	0.02	-15.80	-13.75
อื่น ๆ	3,114	56,177	29,265	886	986	0.02	11.29	-24.99

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-8 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เนเธอร์แลนด์*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,506,656	1,727,353	1,713,528	1,254,568	1,246,430	100.00	-0.65	-4.63
มาเลเซีย	457,993	541,208	359,856	269,168	350,767	28.14	30.32	-6.45
กัวเตมาลา	86,261	161,374	337,543	308,627	246,032	19.74	-20.28	29.96
ปาปัวนิวกินี	275,204	350,529	387,710	292,907	202,422	16.24	-30.89	-7.39
ฮอนดูรัส	174,961	225,585	125,541	98,272	108,504	8.71	10.41	-11.26
คอ스타ริกา	20,002	50,077	142,256	50,455	75,677	6.07	49.99	39.47
อินโดนีเซีย	252,953	107,240	38,925	53,554	73,207	5.87	36.70	-26.65
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	7,750	19,276	39,393	36,485	34,883	2.80	-4.39	45.66
โคลอมเบีย	128,207	102,461	149,424	49,864	33,657	2.70	-32.50	-28.42
โกตดิวัวร์	5,560	10,839	1,226	800	32,201	2.58	3,925.13	55.13
หมู่เกาะโซโลมอน	12,978	19,082	19,276	19,305	20,017	1.61	3.69	11.44
อื่น ๆ	84,787	139,682	112,378	75,131	69,063	5.54	-8.08	-5.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-9 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของเคนยา และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เคนยา*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	772,951	918,614	964,272	772,242	684,156	100.00	-11.41	-3.00
มาเลเซีย	251,617	569,656	728,957	580,652	593,591	86.76	2.23	23.93
อินโดนีเซีย	497,824	304,759	99,947	131,069	90,539	13.23	-30.92	-34.70
แทนซาเนีย	0	-	-	-	24	0.00	****	****
ฝรั่งเศส	0	-	-	-	1	0.00	****	****
กัมพูชา	5,784	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
จีน	0	-	1	-	-	0.00	****	0.00
โคลอมเบีย	5,396	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
คองโก	0	-	11	-	-	0.00	****	0.00
เอกวาดอร์	2,631	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
โกตดิวัวร์	0	-	65,792	19,589	-	0.00	-100.00	0.00
อื่น ๆ	9,699	44,199	69,564	40,932	-	0.00	-100.00	-89.92

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.1.2.2 สินค้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90)

➤ โลก

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม โลกมีการนำเข้า น้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 30,430,549 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 11.72 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 34,471,547 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตามในภาพรวม มีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.39 ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 3,382,459 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 11.12 รองลงมา คือ ปากีสถาน ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 2,918,378 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 9.59 และ อินเดีย ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 2,090,195 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 6.87 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4-10 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)

(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	22,047,890	35,665,791	42,870,259	34,471,547	30,430,549	100.00	-11.72	8.39
จีน	4,114,489	5,945,918	5,839,443	5,099,607	3,382,459	11.12	-33.67	-4.78
ปากีสถาน	1,992,658	3,335,397	3,792,233	2,881,832	2,918,378	9.59	1.27	10.01
อินเดีย	183,000	1,251,201	3,243,098	2,100,685	2,090,195	6.87	-0.50	83.84
สหรัฐอเมริกา	1,078,242	1,779,782	2,390,338	1,994,780	1,878,555	6.17	-5.83	14.89
บังกลาเทศ	896,875	1,456,202	1,770,988	1,398,884	1,308,737	4.30	-6.44	9.91
อียิปต์	800,007	1,318,017	1,473,111	1,303,786	1,138,231	3.74	-12.70	9.22
ฟิลิปปินส์	54,904	598,865	1,323,967	871,516	1,024,689	3.37	17.58	107.85
เวียดนาม	694,470	1,043,392	1,260,845	1,033,710	992,920	3.26	-3.95	9.35
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	658,785	931,648	1,232,758	1,120,945	901,966	2.96	-19.54	8.17
รัสเซีย	793,164	1,271,527	1,273,030	854,730	832,177	2.73	-2.64	1.21
อื่น ๆ	10,781,296	16,733,842	19,270,448	15,811,072	13,962,242	45.88	-11.69	6.68

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม ประเทศไทย เป็นประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มอันดับที่ 174 ของโลก ซึ่งไทย มีการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 1,842 พันดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมูลค่าทั้งหมดเป็นมูลค่า ที่เกิดขึ้นจากการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของไทยจากมาเลเซีย โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของไทยจากโลกขยายตัวจาก ปี 2566 ร้อยละ 440.18 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของไทย ในปี 2566 คือ 341 พันดอลลาร์สหรัฐ) อีกทั้ง ในภาพรวมมีแนวโน้มหดตัวลงในช่วง 2563-2567 ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปี ร้อยละ 3.00 ดังแสดงในตารางที่ 4-11

➤ จีน

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม จีนมีการนำเข้าน้ำมัน ปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 3,382,459 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และ แฟรกชันของน้ำมันปาล์มของจีนจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 33.67 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมัน ปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของจีนจากโลกในปี 2566 คือ 5,099,607 พันดอลลาร์ สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของจีน จากโลกหดตัวลงด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 4.78 ทั้งนี้ ประเทศ ที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มหลักให้จีน ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม จากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 2,236,726 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีน ร้อยละ 66.13 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชัน ของน้ำมันปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 1,136,372 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาด การนำเข้าของจีนร้อยละ 33.60 และเมียนมา ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และ แฟรกชันของน้ำมันปาล์มจากเมียนมาทั้งสิ้น 3,684 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาด การนำเข้าของจีนร้อยละ 0.11 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-12

➤ ปากีสถาน

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม ปากีสถานมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 2,918,378 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของปากีสถานจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 1.27 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของปากีสถานจากโลกในปี 2566 คือ 2,881,832 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของปากีสถานจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 10.01 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มหลักให้ปากีสถาน ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งปากีสถานมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 2,583,760 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของปากีสถานร้อยละ 88.53 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งปากีสถานมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 332,445 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของปากีสถานร้อยละ 11.39 และสิงคโปร์ ซึ่งปากีสถานมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มจากสิงคโปร์ทั้งสิ้น 2,017 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของปากีสถานร้อยละ 0.07 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-13

➤ อินเดีย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม อินเดียมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 2,090,195 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของอินเดียจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 0.50 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของอินเดียจากโลกในปี 2566 คือ 2,100,685 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของอินเดียจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 83.84 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มหลักให้อินเดีย ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 1,715,831 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 82.09 รองลงมา คือ มาเลเซีย

ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 260,158 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 12.45 และ สิงคโปร์ ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มจากเนปาลทั้งสิ้น 73,540 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 3.52 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-14

ตารางที่ 4-11 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)
(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	2,081	394	710	341	1,842	100.00	440.18	-3.00
มาเลเซีย	1,907	250	710	341	1,842	100.00	440.18	-0.86
อินโดนีเซีย	174	96	-	-	-	****	****	****
ไทย*****	0	47	-	-	-	****	****	****
ฝรั่งเศส	0	0	-	-	-	0.00	****	0.00
สิงคโปร์	0	-	-	-	-	0.00	****	0.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

***** มูลค่าดังกล่าวเกิดจากกิจกรรมการส่งออกแล้วจึงนำเข้ากลับมาภายในประเทศอีกครั้ง (Reimport Activity)

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กธรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-12 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)

(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	4,114,489	5,945,918	5,839,443	5,099,607	3,382,459	100.00	-33.67	-4.78
อินโดนีเซีย	2,403,350	4,326,287	3,958,592	3,877,634	2,236,726	66.13	-42.32	-1.78
มาเลเซีย	1,707,032	1,611,563	1,875,572	1,216,325	1,136,372	33.60	-6.57	-9.67
เมียนมา	0	203	860	2,554	3,684	0.11	44.24	****
ฟิลิปปินส์	1,062	953	1,919	726	3,377	0.10	365.15	33.54
ไทย	2,057	1,591	1,370	1,321	1,403	0.04	6.21	-9.12
ไต้หวัน (ไทเป)	497	833	1,028	999	879	0.03	-12.01	15.32
ญี่ปุ่น	13	32	11	20	12	0.00	-40.00	-1.98
สวีเดน (สหภาพยุโรป)	0	-	-	6	6	0.00	0.00	****
โคลอมเบีย	0	13	-	-	1	0.00	****	****
เนเธอร์แลนด์	472	24	-	-	0	0.00	****	-100.00
อื่น ๆ	6	4,419	91	22	0	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-13 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)

(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของปากีสถาน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ปากีสถาน*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,992,658	3,335,397	3,792,233	2,881,832	2,918,378	100.00	1.27	10.01
อินโดนีเซีย	1,581,343	2,994,983	3,494,947	2,636,963	2,583,760	88.53	-2.02	13.06
มาเลเซีย	410,575	340,302	294,352	242,059	332,445	11.39	37.34	-5.14
สิงคโปร์	0	-	1,759	2,108	2,017	0.07	-4.32	****
ไทย	0	-	873	485	94	0.00	-80.62	****
ซาอุดีอาระเบีย	0	-	-	-	61	0.00	****	****
สวีเดน	0	-	-	-	2	0.00	****	****
บราซิล	0	-	-	1	-	0.00	-100.00	0.00
เมียนมา	0	-	-	168	-	0.00	-100.00	0.00
แคเมอรูน	0	-	33	-	-	0.00	****	0.00
อิหร่าน	0	14	-	-	-	0.00	****	0.00
อื่น ๆ	740	98	269	48	-	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-14 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)
(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้อินเดีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	183,000	1,251,201	3,243,098	2,100,685	2,090,195	100.00	-0.50	83.84
อินโดนีเซีย	127,129	740,349	2,416,453	1,695,985	1,715,831	82.09	1.17	91.67
มาเลเซีย	7,447	202,373	566,368	220,599	260,158	12.45	17.93	143.12
สิงคโปร์	0	58,861	78,178	96,800	73,540	3.52	-24.03	****
เนปาล	47,349	236,369	174,030	70,293	34,795	1.66	-50.50	-7.41
เชียร์ราลีโอน	0	-	-	-	2,698	0.13	****	****
บังกลาเทศ	1,038	5,723	2,492	5,828	979	0.05	-83.20	-1.45
กาบอง	0	-	-	-	964	0.05	****	****
แคเมอรูน	0	-	326	-	582	0.03	****	****
โกตดิวัวร์	0	-	-	-	384	0.02	****	****
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	0	-	47	4,865	258	0.01	-94.70	****
อื่น ๆ	37	7,526	5,204	6,315	6	0.00	-99.90	-36.54

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.1.2.3 ภาพรวมน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511.10 และ 1511.90)

➤ โลก

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์ม โลกมีการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 42,257,669 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 10.62 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 47,276,780 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีระหว่างปี 2563-2567 ร้อยละ 5.70 ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 8,653,987 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 20.48 รองลงมา คือ จีน ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 3,382,460 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 8.00 และ ปากีสถาน ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 2,930,774 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 6.94 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-15

ตารางที่ 4-15 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	33,847,383	51,770,251	59,891,114	47,276,780	42,257,669	100.00	-10.62	5.70
อินเดีย	5,119,263	9,568,456	11,728,740	8,788,769	8,653,987	20.48	-1.53	14.03
จีน	4,123,758	5,946,079	5,842,213	5,099,637	3,382,460	8.00	-33.67	-4.83
ปากีสถาน	2,112,360	3,418,838	3,855,646	2,942,213	2,930,774	6.94	-0.39	8.53
สหรัฐอเมริกา	1,091,342	1,781,489	2,420,579	2,019,139	1,881,360	4.45	-6.82	14.58
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	1,770,570	2,101,619	2,132,158	1,527,008	1,512,120	3.58	-0.97	-3.87
บังกลาเทศ	896,875	1,458,342	1,770,988	1,400,711	1,308,737	3.10	-6.57	9.91
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	1,246,579	1,485,442	1,799,660	1,500,957	1,163,035	2.75	-22.51	-1.72
อียิปต์	802,382	1,319,698	1,473,614	1,304,274	1,138,231	2.69	-12.73	9.13
ฟิลิปปินส์	54,904	598,865	1,323,967	871,516	1,024,689	2.42	17.58	107.85
เวียดนาม	694,738	1,043,392	1,260,845	1,033,710	992,920	2.35	-3.95	9.34
อื่น ๆ	15,934,612	23,048,031	26,282,704	20,788,846	18,269,356	43.23	-12.12	3.48

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์ม ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มอันดับที่ 179 ของโลก ซึ่งไทยมีการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 1,842 พันดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมูลค่าทั้งหมดเป็นมูลค่าที่เกิดขึ้นจากการนำเข้าน้ำมันปาล์มของไทยจากมาเลเซีย โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของไทยจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 440.18 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของไทยในปี 2566 คือ 341 พันดอลลาร์สหรัฐ) อีกทั้ง ในภาพรวมมีแนวโน้มหดตัวลงในช่วง 2563-2567 ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยตลอดระยะเวลา 5 ปี ร้อยละ 3.02 ดังแสดงในตารางที่ 4-16

➤ อินเดีย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์ม อินเดียมีการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 8,653,987 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของอินเดียจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 1.53 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของอินเดียจากโลกในปี 2566 คือ 8,786,359 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มของอินเดียจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 14.03 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มหลักให้อินเดีย ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 4,340,299 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 50.15 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 2,681,151 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 30.98 และไทย ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากไทยทั้งสิ้น 712,932 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 8.24 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-17

➤ จีน

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์ม จีนมีการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 3,382,460 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของจีนจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 33.67 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของจีนจากโลกในปี 2566 คือ 5,099,637 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มของจีนจากโลกหดตัวลง ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567

ร้อยละ 4.83 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มหลักให้จีน ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 2,236,726 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 66.13 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 1,136,372 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 33.60 และเมียนมา ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากเมียนมาทั้งสิ้น 3,684 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 0.11 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-18

➤ ปากีสถาน

สำหรับการนำเข้าน้ำมันปาล์ม ปากีสถานมีการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 2,930,774 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของปากีสถานจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 0.39 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มของปากีสถานจากโลกในปี 2566 คือ 2,942,213 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มของปากีสถานจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.53 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มหลักให้ปากีสถาน ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งปากีสถานมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 2,583,760 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของปากีสถานร้อยละ 88.16 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งปากีสถานมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 344,840 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของปากีสถานร้อยละ 11.77 และสิงคโปร์ ซึ่งปากีสถานมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มจากสิงคโปร์ทั้งสิ้น 2,017 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของปากีสถานร้อยละ 0.07 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-19

ตารางที่ 4-16 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	2,082	394	710	341	1,842	100.00	440.18	-3.02
มาเลเซีย	1,907	250	710	341	1,842	100.00	440.18	-0.86
อินเดีย	0	-	0	-	0	0.00	****	0.00
ฝรั่งเศส	0	0	-	-	-	0.00	****	0.00
อินโดนีเซีย	174	96	-	-	-	0.00	****	-100.00
สิงคโปร์	0	-	-	-	-	0.00	****	0.00
ไทย****	0	47	-	-	-	0.00	****	0.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

***** มูลค่าดังกล่าวเกิดจากกิจกรรมการส่งออกแล้วจึงนำเข้ากลับมายังในประเทศอีกครั้ง (Reimport Activity)

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-17 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้อินเดีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	5,119,263	9,568,456	11,728,740	8,788,769	8,653,987	100.00	-1.53	14.03
อินโดนีเซีย	3,223,535	3,939,553	5,561,190	4,604,913	4,340,299	50.15	-5.75	7.72
มาเลเซีย	1,521,553	4,055,021	3,851,433	2,420,473	2,681,151	30.98	10.77	15.21
ไทย	112,109	585,772	1,223,501	782,894	712,932	8.24	-8.94	58.80
สิงคโปร์	203,521	420,020	438,625	566,155	597,278	6.90	5.50	30.89
ปาปัวนิวกินี	4,338	242,800	417,565	265,126	183,372	2.12	-30.84	154.98
ฟิลิปปินส์	0	6,802	13,014	28,563	41,915	0.48	46.75	****
เนปาล	47,349	236,369	174,030	70,293	34,795	0.40	-50.50	-7.41
เวียดนาม	0	-	-	-	31,789	0.37	****	****
กาบอง	0	-	-	-	17,543	0.20	****	****
สหรัฐอเมริกา	0	-	47	38,035	5,798	0.07	-84.76	****
อื่น ๆ	6,858	82,119	49,335	12,317	0	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-18 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	4,123,758	5,946,079	5,842,213	5,099,637	3,382,460	100.00	-33.67	-4.83
อินโดนีเซีย	2,405,659	4,326,377	3,961,318	3,877,634	2,236,726	66.13	-42.32	-1.80
มาเลเซีย	1,707,124	1,611,590	1,875,613	1,216,346	1,136,372	33.60	-6.57	-9.67
เมียนมา	0	203	860	2,554	3,684	0.11	44.24	****
ฟิลิปปินส์	1,062	953	1,919	726	3,377	0.10	365.15	33.54
ไทย	2,057	1,591	1,370	1,321	1,403	0.04	6.21	-9.12
ไต้หวัน (ไทเป)	497	833	1,028	999	879	0.03	-12.01	15.32
ญี่ปุ่น	13	32	11	20	12	0.00	-40.00	-1.98
สวีเดน (สหภาพยุโรป)	0	-	-	6	6	0.00	0.00	****
โคลอมเบีย	0	13	-	-	1	0.00	****	****
ฮ่องกง	0	-	-	-	1	0.00	****	****
อื่น ๆ	7,346	4,487	94	31	0	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-19 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของปากีสถาน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ปากีสถาน*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	2,112,360	3,418,838	3,855,646	2,942,213	2,930,774	100.00	-0.39	8.53
อินโดนีเซีย	1,628,686	3,014,989	3,497,993	2,637,378	2,583,760	88.16	-2.03	12.23
มาเลเซีย	482,934	403,737	354,720	302,025	344,840	11.77	14.18	-8.08
สิงคโปร์	0	-	1,759	2,108	2,017	0.07	-4.32	****
ไทย	0	-	873	485	94	0.00	-80.62	****
ซาอุดีอาระเบีย	0	-	-	-	61	0.00	****	****
สวีเดน	0	-	-	-	2	0.00	****	****
บราซิล	0	-	-	1	-	0.00	-100.00	0.00
เมียนมา	0	-	-	168	-	0.00	-100.00	0.00
แคเมอรูน	0	-	33	-	-	0.00	****	0.00
อิหร่าน	0	14	-	-	-	0.00	****	0.00
อื่น ๆ	740	98	268	48	0	0.00	-100.00	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.1.3 น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)

สำหรับสินค้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) พิกัดศุลกากร 1513 สามารถแจกแจงรายละเอียดออกมาเป็นสินค้าน้อยทั้งสิ้น 2 สินค้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ น้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) พิกัดศุลกากร 1513.21 และน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟร็กชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) พิกัดศุลกากร 1513.29 โดยสามารถแสดงรายละเอียดสถานการณ์การนำเข้ารายสินค้าได้ ดังนี้

4.1.3.1 สินค้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) (พิกัดศุลกากร 1513.21)

➤ โลก

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ โลกมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 1,172,443 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 19.33 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของโลกในปี 2566 คือ 982,523 พันดอลลาร์สหรัฐ) แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 6.46 ทั้งนี้ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ เยอรมนี (สหภาพยุโรป) ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบทั้งสิ้น 216,739 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 18.49 รองลงมา คือ เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป) ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบทั้งสิ้น 186,334 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 15.89 และอินเดีย ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบทั้งสิ้น 136,175 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 11.61 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-20

ตารางที่ 4-20 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	912,844	1,444,850	1,474,635	982,523	1,172,443	100.00	19.33	6.46
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	225,380	301,640	243,163	203,481	216,739	18.49	6.52	-0.97
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	152,748	250,045	283,414	167,702	186,334	15.89	11.11	5.09
อินเดีย	95,194	175,773	108,646	106,802	136,175	11.61	27.50	9.36
มาเลเซีย	171,829	307,344	292,185	113,393	134,081	11.44	18.24	-6.01
เม็กซิโก	27,580	42,749	10,132	19,977	109,289	9.32	447.07	41.09
สเปน (สหภาพยุโรป)	31,758	50,572	71,662	66,656	76,128	6.49	14.21	24.43
จีน	85,172	66,555	125,344	55,104	73,221	6.25	32.88	-3.71
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	24,036	39,861	46,619	24,219	29,515	2.52	21.87	5.27
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	9,246	20,151	39,016	28,862	26,357	2.25	-8.68	29.94
โปแลนด์ (สหภาพยุโรป)	34	10,159	22,005	21,179	20,809	1.77	-1.75	397.39
อื่น ๆ	89,867	180,001	232,449	175,148	163,795	13.97	-6.48	16.19

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ ประเทศไทยเป็นประเทศที่ไม่มีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบเลย ทั้งนี้ น้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบที่เข้ามาจากต่างประเทศ จะเป็นการนำผ่านเพื่อส่งผ่านไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป. ลาว เมียนมา หรือกัมพูชา เป็นต้น

➤ เยอรมนี

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ เยอรมนีมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 216,739 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของเยอรมนีจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 6.52 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของเยอรมนีจากโลกในปี 2566 คือ 203,481 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของเยอรมนีจากโลกหดตัวลง ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 0.97 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักให้เยอรมนี ในปี 2566 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งเยอรมนีมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากมาเลเซียทั้งสิ้น 145,861 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเยอรมนีร้อยละ 67.30 รองลงมา คือ อินโดนีเซีย ซึ่งเยอรมนีมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 35,859 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเยอรมนีร้อยละ 16.54 และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเยอรมนีมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 13,859 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเยอรมนีร้อยละ 6.39 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-21

➤ เนเธอร์แลนด์

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ เนเธอร์แลนด์มีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 186,334 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของเนเธอร์แลนด์จากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 11.11 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของเนเธอร์แลนด์จากโลกในปี 2566 คือ 167,702 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของเนเธอร์แลนด์จากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 5.09 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักให้เนเธอร์แลนด์ ในปี 2567 ได้แก่ กัวเตมาลา ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากกัวเตมาลาทั้งสิ้น

59,805 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 32.10 รองลงมา คือ ปาปัวนิวกินี ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจาก ปาปัวนิวกินี ทั้งสิ้น 46,527 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 24.97 และมาเลเซีย ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากมาเลเซียทั้งสิ้น 44,269 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 23.76 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-22

➤ อินเดีย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ อินเดียมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 136,175 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของอินเดียจากโลกขยายตัวจาก ปี 2566 ร้อยละ 27.50 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของอินเดียจากโลก ในปี 2566 คือ 106,802 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของอินเดียจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี ระหว่างปี 2563-2567 ร้อยละ 9.36 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักให้อินเดีย ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากมาเลเซียทั้งสิ้น 97,600 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 71.67 รองลงมา คือ ไทย ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากไทยทั้งสิ้น 26,923 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของอินเดียร้อยละ 19.77 และปาปัวนิวกินี ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากปาปัวนิวกินีทั้งสิ้น 4,947 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของปาปัวนิวกินีร้อยละ 3.63 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-23

ตารางที่ 4-21 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของเยอรมนี และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เยอรมนี*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	225,380	301,640	243,163	203,481	216,739	100.00	6.52	-0.97
มาเลเซีย	129,700	239,704	158,266	140,200	145,861	67.30	4.04	2.98
อินโดนีเซีย	75,152	29,743	19,716	24,821	35,859	16.54	44.47	-16.89
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	128	5,012	1,191	11,976	13,859	6.39	15.72	222.57
คอซตาริกา	0	1,657	1,279	1,766	6,447	2.97	265.06	****
ปาปัวนิวกินี	478	1,665	2,725	844	5,457	2.52	546.56	83.82
ไนจีเรีย	0	-	12,722	-	2,942	1.36	****	****
ฟิลิปปินส์	0	-	-	-	2,619	1.21	****	****
กานา	1,330	2,070	3,449	-	2,582	1.19	****	18.04
กัวเตมาลา	2,567	2,106	5,110	7,573	933	0.43	-87.68	-22.35
บราซิล	15	8	11	4	83	0.04	1,975.00	53.37
อื่น ๆ	16,010	19,675	38,694	16,297	97	0.04	-99.40	-72.10

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-22 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เนเธอร์แลนด์*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	152,748	250,045	283,414	167,702	186,334	100.00	11.11	5.09
กัวเตมาลา	11,248	17,862	48,784	32,673	59,805	32.10	83.04	51.85
ปาปัวนิวกินี	46,766	64,123	76,585	58,970	46,527	24.97	-21.10	-0.13
มาเลเซีย	49,020	89,016	49,372	26,266	44,269	23.76	68.54	-2.52
โคลอมเบีย	12,693	23,289	56,432	18,445	13,393	7.19	-27.39	1.35
ฮอนดูรัส	14,332	44,654	21,481	9,768	7,942	4.26	-18.69	-13.72
คอस्टาริกา	753	3,395	20,227	9,010	5,583	3.00	-38.04	65.01
อินโดนีเซีย	13,025	3,214	6,076	4,856	4,961	2.66	2.16	-21.44
หมู่เกาะโซโลมอน	2,685	2,031	2,314	2,757	1,644	0.88	-40.37	-11.54
บราซิล	686	500	324	656	783	0.42	19.36	3.36
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	0	18	21	1,845	755	0.41	-59.08	****
อื่น ๆ	1,540	1,943	1,798	2,456	672	0.36	-72.64	-18.72

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-23 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของอินเดีย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้อินเดีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	95,194	175,773	108,646	106,802	136,175	100.00	27.50	9.36
มาเลเซีย	35,668	125,298	93,472	82,757	97,600	71.67	17.94	28.62
ไทย	802	11,486	780	21,734	26,923	19.77	23.88	140.71
ปาปัวนิวกินี	0	9,326	7,120	-	4,947	3.63	****	****
เซียร์ราลีโอน	0	-	1,534	665	2,373	1.74	256.84	****
ไลบีเรีย	667	2,132	2,960	814	1,828	1.34	124.57	28.67
อินโดนีเซีย	57,668	21,443	1,641	443	1,188	0.87	168.17	-62.11
กานา	0	-	-	-	718	0.53	****	****
ฟิลิปปินส์	0	-	-	389	469	0.34	20.57	****
โกตดิวัวร์	0	-	-	-	129	0.09	****	****
หมู่เกาะโซโลมอน	0	350	-	-	-	0.00	****	0.00
อื่น ๆ	389	5,738	1,139	0	0	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.1.3.2 สินค้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) พิกัดศุลกากร 1513.29

➤ โลก

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว โลกมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 2,735,462 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 12.77 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของโลกในปี 2566 คือ 2,425,665 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 11.93 ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวทั้งสิ้น 717,487 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 26.23 รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวทั้งสิ้น 472,533 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 17.27 และบราซิล ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวทั้งสิ้น 277,609 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 10.15 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-24

ตารางที่ 4-24 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของโลก
และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,743,096	2,909,449	3,564,651	2,425,665	2,735,462	100.00	12.77	11.93
จีน	493,067	786,906	722,849	645,720	717,478	26.23	11.11	9.83
สหรัฐอเมริกา	332,420	512,877	765,056	465,248	472,533	17.27	1.57	9.19
บราซิล	162,609	308,253	408,265	225,228	277,609	10.15	23.26	14.31
เยอรมนี	76,501	180,523	278,858	190,388	216,257	7.91	13.59	29.67
รัสเซีย	62,313	134,902	143,807	114,969	140,114	5.12	21.87	22.45
ญี่ปุ่น	63,570	109,874	147,849	82,418	93,412	3.41	13.34	10.10
ตุรกี	61,808	109,945	139,983	70,501	86,014	3.14	22.00	8.61
อียิปต์	14,139	44,013	33,318	34,560	61,296	2.24	77.36	44.30
มาเลเซีย	66,154	134,483	109,823	57,160	59,134	2.16	3.45	-2.77
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	43,059	61,774	90,970	42,793	51,985	1.90	21.48	4.82
อื่น ๆ	367,456	525,899	723,873	496,680	559,630	20.46	12.67	11.09

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว ไทยเป็นประเทศผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวอันดับที่ 32 ของโลก ซึ่งไทยมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 12,578 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของไทยจากโลกขยายตัวจากปี 2566 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของไทยจากโลกในปี 2566 คือ 4,472 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม การนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของไทยจากโลกหดตัวลงด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 16.36 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวหลักให้ไทย ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 12,574 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทย ร้อยละ 99.97 รองลงมา คือ บราซิล ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากบราซิลทั้งสิ้น 4 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทยร้อยละ 0.03 ดังแสดงในตารางที่ 4-25

➤ จีน

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว จีนมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 717,478 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของจีนจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 11.11 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของจีนจากโลกในปี 2566 คือ 645,720 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของจีนจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 9.83 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวหลักให้จีน ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 521,046 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 72.62 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ

และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากมาเลเซียทั้งสิ้น 171,009 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 23.83 และไทย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากไทยทั้งสิ้น 25,332 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 3.53 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-26

➤ สหรัฐอเมริกา

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว สหรัฐอเมริกามีการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 472,533 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของสหรัฐอเมริกาจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 1.57 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของสหรัฐอเมริกาจากโลกในปี 2566 คือ 465,248 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของสหรัฐอเมริกาจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 9.19 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวหลักให้สหรัฐอเมริกา ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งสหรัฐอเมริกามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 391,437 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของสหรัฐอเมริการ้อยละ 82.84 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งสหรัฐอเมริกามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากมาเลเซียทั้งสิ้น 68,983 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของสหรัฐอเมริการ้อยละ 14.60 และฟิลิปปินส์ ซึ่งสหรัฐอเมริกามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวจากฟิลิปปินส์ทั้งสิ้น 5,893 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของสหรัฐอเมริการ้อยละ 1.25 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-27

➤ บราซิล

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว บราซิลมีการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 277,609 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมลิ็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของบราซิลจากโลกขยายตัว

จากปี 2566 ร้อยละ 23.26 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวของบราซิลจากโลกในปี 2566 คือ 225,228 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวของบราซิลจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 14.31 ทั้งนี้ ประเทศที่ เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวหลักให้บราซิล ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งบราซิลมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 257,245 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของบราซิลร้อยละ 92.66 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งบราซิลมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวจากมาเลเซียทั้งสิ้น 16,647 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของบราซิลร้อยละ 6.00 และโคลอมเบีย ซึ่งบราซิลมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวจากโคลอมเบียทั้งสิ้น 2,003 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของบราซิลร้อยละ 0.72 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-28

ตารางที่ 4-25 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	25,697	2,877	6	4,472	12,578	100.00	181.26	-16.36
อินโดนีเซีย	25,684	2,865	-	4,465	12,574	99.97	181.61	-16.35
บราซิล	7	11	6	7	4	0.03	-42.86	-13.06
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	6	-	-	-	-	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-26 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	493,067	786,906	722,849	645,720	717,478	100.00	11.11	9.83
อินโดนีเซีย	405,446	626,250	551,688	525,823	521,046	72.62	-0.91	6.47
มาเลเซีย	87,530	159,824	168,548	119,558	171,009	23.83	43.03	18.23
ไทย	0	717	2,573	277	25,332	3.53	9,045.13	****
สเปน	1	5	1	16	49	0.01	206.25	164.58
บราซิล	33	45	36	43	35	0.00	-18.60	1.48
เบลเยียม	0	-	-	-	1	0.00	****	****
ฝรั่งเศส	4	4		2	1	0.00	-50.00	-29.29
ฮ่องกง	0	-	-	-	1	0.00	****	****
อิตาลี	0	-	-	-	1	0.00	****	****
ญี่ปุ่น	2	1	2	-	1	0.00	****	-15.91
อื่น ๆ	51	60	1	1	2	0.00	100.00	-55.50

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-27 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของสหรัฐอเมริกา
และประเทศผู้ส่งออกหลักให้สหรัฐอเมริกา*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	332,420	512,877	765,056	465,248	472,533	100.00	1.57	9.19
อินโดนีเซีย	238,830	445,809	670,570	393,181	391,437	82.84	-0.44	13.15
มาเลเซีย	90,635	57,384	82,012	68,045	68,983	14.60	1.38	-6.60
ฟิลิปปินส์	0	-	-	-	5,893	1.25	****	****
โคลอมเบีย	1,607	2,313	1,710	1,666	3,294	0.70	97.72	19.65
บราซิล	267	394	459	1,136	483	0.10	-57.48	15.97
เชียร์ราลีโอน	10	72	67	23	455	0.10	1,878.26	159.72
เอกวาดอร์	149	69	30	420	443	0.09	5.48	31.31
เม็กซิโก	0	-	-	-	386	0.08	****	****
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	127	62	147	117	252	0.05	115.38	18.69
ฝรั่งเศส	0	107	225	99	193	0.04	94.95	****
อื่น ๆ	795	6,667	9,836	561	714	0.15	27.27	-2.65

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-28 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของบราซิล
และประเทศผู้ส่งออกหลักให้บราซิล*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	162,609	308,253	408,265	225,228	277,609	100.00	23.26	14.31
อินโดนีเซีย	144,007	292,569	360,886	209,579	257,245	92.66	22.74	15.61
มาเลเซีย	6,199	10,658	38,958	10,957	16,647	6.00	51.93	28.01
โคลอมเบีย	8,664	814	3,559	3,020	2,003	0.72	-33.68	-30.66
เอกวาดอร์	0	2,299	2,213	509	1,354	0.49	166.01	****
เปรู	742	1,502	2,642	1,105	341	0.12	-69.14	-17.66
ฝรั่งเศส	1	4	7	58	20	0.01	-65.52	111.47
ฮอนดูรัส	122	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	674	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
สิงคโปร์	2,200	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
สวีเดน	0	407	-	-	-	0.00	****	0.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.1.3.3 ภาพรวมน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)

➤ โลก

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม โลกมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 3,907,905 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 14.66 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 3,408,188 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 10.14 ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 790,699 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 20.23 รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 474,203 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลก ร้อยละ 12.13 และเยอรมนี ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 432,996 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 11.08 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-29

ตารางที่ 4-29 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	2,655,940	4,354,299	5,039,286	3,408,188	3,907,905	100.00	14.66	10.14
จีน	578,239	853,461	848,193	700,824	790,699	20.23	12.82	8.14
สหรัฐอเมริกา	332,600	514,340	774,255	474,323	474,203	12.13	-0.03	9.27
เยอรมนี	301,881	482,163	522,021	393,869	432,996	11.08	9.93	9.44
บราซิล	167,828	317,473	420,436	235,996	278,923	7.14	18.19	13.54
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	195,807	311,819	374,384	210,495	238,319	6.10	13.22	5.03
มาเลเซีย	237,983	441,827	402,008	170,553	193,215	4.94	13.29	-5.08
อินเดีย	102,307	187,908	137,812	119,509	156,426	4.00	30.89	11.20
เม็กซิโก	32,447	42,749	10,229	19,990	148,765	3.81	644.20	46.33
รัสเซีย	64,482	134,902	143,833	114,969	140,114	3.59	21.87	21.41
สเปน	43,530	66,932	110,755	97,824	113,699	2.91	16.23	27.13
อื่น ๆ	598,836	1,000,725	1,295,360	869,836	940,546	24.07	8.13	11.95

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอันดับที่ 46 ของโลก ซึ่งไทยมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (เฉพาะพิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) โดยการนำเข้าทั้งหมดจะเป็นการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และ แพรกชั้นของน้ำมันดังกล่าว ทั้งนี้ ข้อมูลสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4-30

➤ จีน

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม จีนมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 790,699 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของจีนจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 12.82 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของจีนจากโลกในปี 2566 คือ 700,824 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของจีนจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.14 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักให้จีน ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 521,046 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 65.90 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากไทยทั้งสิ้น 232,810 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 29.44 และไทย ซึ่งจีนมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากไทยทั้งสิ้น 36,266 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของจีนร้อยละ 4.59 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-31

➤ สหรัฐอเมริกา

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม สหรัฐอเมริกามีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 474,203 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของสหรัฐอเมริกาจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 0.03 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของสหรัฐอเมริกาจากโลกในปี 2566 คือ 474,323 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของสหรัฐอเมริกาจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 9.27 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักให้สหรัฐอเมริกา ในปี 2567

ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งสหรัฐอเมริกามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 391,437 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของสหรัฐอเมริการ้อยละ 82.55 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งสหรัฐอเมริกามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 68,983 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของสหรัฐอเมริการ้อยละ 14.55 และฟิลิปปินส์ ซึ่งสหรัฐอเมริกามีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากฟิลิปปินส์ทั้งสิ้น 5,893 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของสหรัฐอเมริการ้อยละ 1.24 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-32

➤ เยอรมนี

สำหรับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม เยอรมนีมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 432,996 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของเยอรมนีจากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 9.93 (มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของเยอรมนีจากโลกในปี 2566 คือ 393,869 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของเยอรมนีจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 9.44 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักให้เยอรมนี ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งเยอรมนีมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 187,085 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครอง ส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเยอรมนีร้อยละ 43.21 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งเยอรมนีมีมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 154,260 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครอง ส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเยอรมนีร้อยละ 35.63 และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเยอรมนีมีมูลค่า การนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มจากเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 39,129 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครอง ส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเยอรมนีร้อยละ 9.04 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-33

ตารางที่ 4-30 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	25,697	2,877	6	4,472	12,578	100.00	181.26	-16.36
อินโดนีเซีย	25,684	2,865	-	4,465	12,574	99.97	181.61	-16.35
บราซิล	7	11	6	7	4	0.03	-42.86	-13.06
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	6	-	-	-	-	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-31 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของจีน และประเทศผู้ส่งออกหลักให้จีน*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	578,239	853,461	848,193	700,824	790,699	100.00	12.82	8.14
อินโดนีเซีย	423,663	626,725	559,722	525,823	521,046	65.90	-0.91	5.31
มาเลเซีย	154,114	213,876	283,371	171,656	232,810	29.44	35.63	10.86
ไทย	0	9,896	5,028	3,027	36,266	4.59	1,098.08	****
เมียนมา	0	0	0	0	390	0.05	****	****
ฟิลิปปินส์	0	0	0	254	96	0.01	-62.20	****
สเปน (สหภาพยุโรป)	1	5	1	16	49	0.01	206.25	164.58
บราซิล	33	45	36	47	35	0.00	-25.53	1.48
ญี่ปุ่น	2	2	3	0	1	0.00	****	-15.91
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	0	0	0	0	1	0.00	****	****
ฝรั่งเศส (สหภาพยุโรป)	4	4	0	2	1	0.00	-50.00	-29.29
อื่น ๆ	422	2,908	32	0	4	0.00	****	-68.80

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-32 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของสหรัฐอเมริกา และประเทศผู้ส่งออกหลักให้สหรัฐอเมริกา*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	332,600	514,340	774,255	474,323	474,203	100.00	-0.03	9.27
อินโดนีเซีย	238,830	445,809	674,858	398,165	391,437	82.55	-1.69	13.15
มาเลเซีย	90,712	57,384	82,012	68,045	68,983	14.55	1.38	-6.62
ฟิลิปปินส์	0	0	0	34	5,893	1.24	17,232.35	****
โคลอมเบีย	1,607	3,684	6,492	5,609	4,782	1.01	-14.74	31.34
บราซิล	275	394	459	1,136	483	0.10	-57.48	15.12
เซียร์ราลีโอน	10	72	67	23	455	0.10	1,878.26	159.72
เอกวาดอร์	153	69	30	420	443	0.09	5.48	30.45
เม็กซิโก	0	0	0	0	386	0.08	****	****
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	127	62	147	125	274	0.06	119.20	21.20
ฝรั่งเศส (สหภาพยุโรป)	0	113	225	99	216	0.05	118.18	****
อื่น ๆ	886	6,753	9,965	667	851	0.18	27.59	-1.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-33 มูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของเยอรมนี และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เยอรมนี*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	301,881	482,163	522,021	393,869	432,996	100.00	9.93	9.44
อินโดนีเซีย	110,846	124,233	178,548	145,627	187,085	43.21	28.47	13.98
มาเลเซีย	137,577	275,483	201,474	148,665	154,260	35.63	3.76	2.90
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	30,939	43,013	57,801	47,744	39,129	9.04	-18.04	6.05
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	1,535	1,552	1,526	11,044	22,071	5.10	99.85	94.73
คอซตาริกา	0	1,657	1,279	1,766	6,447	1.49	265.06	****
ปาปัวนิวกินี	478	1,665	2,725	844	5,457	1.26	546.56	83.82
สเปน (สหภาพยุโรป)	46	2,109	3,418	2,935	5,414	1.25	84.46	229.37
ไนจีเรีย	0	0	12,722	0	2,942	0.68	****	****
ฟิลิปปินส์	0	0	0	1,991	2,619	0.60	31.54	****
กานา	1,332	2,070	3,449	0	2,592	0.60	****	18.11
อื่น ๆ	19,128	30,381	59,079	33,253	4,980	1.15	-85.02	-28.57

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.1.4 กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 2306.60)

➤ โลก

สำหรับการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม โลกมีการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 1,607,031 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 21.04 (มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 2,035,135 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 1.89 ทั้งนี้ ประเทศผู้นำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ ญี่ปุ่น ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 371,087 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 23.09 รองลงมา คือ นิวซีแลนด์ ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 361,579 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 22.50 และเกาหลี ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 172,044 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของโลกร้อยละ 10.71 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-34

ตารางที่ 4-34 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้นำเข้าหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,491,070	1,915,023	2,273,714	2,035,135	1,607,031	100.00	-21.04	1.89
ญี่ปุ่น	274,524	337,939	441,204	467,319	371,087	23.09	-20.59	7.83
นิวซีแลนด์	317,627	365,780	500,033	329,233	361,579	22.50	9.82	3.29
เกาหลีใต้	137,679	205,663	274,121	207,674	172,044	10.71	-17.16	5.73
จีน	107,127	178,797	217,048	267,456	149,608	9.31	-44.06	8.71
เนเธอร์แลนด์	197,780	256,800	223,505	195,028	129,525	8.06	-33.59	-10.04
สหราชอาณาจักร	53,167	83,869	99,665	69,300	75,354	4.69	8.74	9.11
เวียดนาม	66,653	123,784	122,314	114,485	74,117	4.61	-35.26	2.69
ไทย	39,651	48,874	39,687	60,197	49,972	3.11	-16.99	5.95
ไอร์แลนด์	19,994	20,852	32,734	30,438	36,958	2.30	21.42	16.60
เบลเยียม	15,666	22,673	26,233	26,435	33,690	2.10	27.44	21.10
อื่น ๆ	261,202	269,992	297,170	267,570	153,097	9.53	-42.78	-12.50

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มอันดับที่ 8 ของโลก ซึ่งไทยมีการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (เฉพาะพิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 49,972 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของไทยจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 16.99 (มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของไทยจากโลกในปี 2566 คือ 60,197 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของไทยจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 5.95 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักให้ไทย ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 44,597 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทยร้อยละ 89.24 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 5,279 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทยร้อยละ 10.56 และเมียนมา ซึ่งไทยมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากเมียนมาทั้งสิ้น 96 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของไทยร้อยละ 0.19 ดังแสดงในตารางที่ 4-35

➤ ญี่ปุ่น

สำหรับการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม ญี่ปุ่นมีการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 371,087 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของญี่ปุ่นจากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 20.59 (มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของญี่ปุ่นจากโลกในปี 2566 คือ 467,319 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มของญี่ปุ่นจากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 7.83 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักให้ญี่ปุ่น ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งญี่ปุ่นมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 287,169 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของญี่ปุ่นร้อยละ 77.39 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งญี่ปุ่นมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 80,731 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของญี่ปุ่นร้อยละ 21.76 และไทย ซึ่งญี่ปุ่นมีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากไทยทั้งสิ้น 3,187 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของญี่ปุ่นร้อยละ 0.86 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-36

➤ นิวซีแลนด์

สำหรับการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม นิวซีแลนด์มีการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 361,579 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของนิวซีแลนด์จากโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 9.82 (มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของนิวซีแลนด์จากโลกในปี 2566 คือ 329,233 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของนิวซีแลนด์จากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 3.29 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักให้นิวซีแลนด์ ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งนิวซีแลนด์มีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 201,462 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของนิวซีแลนด์ร้อยละ 55.72 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งนิวซีแลนด์มีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 155,008 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของนิวซีแลนด์ร้อยละ 42.87 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-37

➤ เกาหลีใต้

สำหรับการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม เกาหลีใต้มีการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 172,044 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของเกาหลีใต้จากโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 17.16 (มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของเกาหลีใต้จากโลกในปี 2566 คือ 207,674 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมการนำเข้าน้ำมันปาล์มของเกาหลีใต้จากโลกขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ระหว่างปี 2563-2567 ร้อยละ 5.73 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักให้เกาหลีใต้ ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งเกาหลีใต้มีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากมาเลเซียทั้งสิ้น 85,092 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเกาหลีใต้ร้อยละ 49.46 รองลงมา คือ อินโดนีเซีย ซึ่งเกาหลีใต้มีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากอินโดนีเซียทั้งสิ้น 84,576 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเกาหลีใต้ร้อยละ 49.16 ตามลำดับ และปาปัวนิวกินี ซึ่งเกาหลีใต้มีมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มจากปาปัวนิวกินีทั้งสิ้น 2,229 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการนำเข้าของเกาหลีใต้ร้อยละ 1.30 ดังแสดงในตารางที่ 4-38

ตารางที่ 4-35 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	39,651	48,874	39,687	60,197	49,972	100.00	-16.99	5.95
อินโดนีเซีย	33,390	44,355	38,950	48,302	44,597	89.24	-7.67	7.50
มาเลเซีย	6,195	4,474	608	11,674	5,279	10.56	-54.78	-3.92
เมียนมา	67	45	129	221	96	0.19	-56.56	9.41

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชยกรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-36 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของญี่ปุ่น และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ญี่ปุ่น*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	274,524	337,939	441,204	467,319	371,087	100.00	-20.59	7.83
อินโดนีเซีย	209,011	277,619	337,908	358,799	287,169	77.39	-19.96	8.27
มาเลเซีย	65,367	60,320	103,296	106,845	80,731	21.76	-24.44	5.42
ไทย	146	-	-	1,673	3,187	0.86	90.50	116.15
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	0	-	-	2	-	0.00	-100.00	0.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-37 มูลค่าการนำเข้าจากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของ นิวซีแลนด์ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้ นิวซีแลนด์*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	317,627	365,780	500,033	329,233	361,579	100.00	9.82	3.29
อินโดนีเซีย	209,599	244,765	336,555	200,927	201,462	55.72	0.27	-0.99
มาเลเซีย	107,988	120,996	163,478	128,306	155,008	42.87	20.81	9.46
อินเดีย	0	-	-	-	5,109	1.41	****	****
ออสเตรเลีย	0	20	-	-	-	0.00	****	0.00
ปาปัวนิวกินี	40	-	-	-	-	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-38 มูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของเกาหลีใต้ และประเทศผู้ส่งออกหลักให้เกาหลีใต้*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้นำเข้า**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	137,679	205,663	274,121	207,674	172,044	100.00	-17.16	5.73
มาเลเซีย	69,432	108,023	117,424	82,607	85,092	49.46	3.01	5.22
อินโดนีเซีย	68,247	96,622	152,902	121,113	84,576	49.16	-30.17	5.51
ปาปัวนิวกินี	0	1,018	3,509	3,955	2,229	1.30	-43.64	****
ฟิลิปปินส์	0	-	-	-	147	0.09	****	****
อินเดีย	0	-	19	-	-	0.00	****	0.00
สหรัฐอเมริกา	0	-	266	-	-	0.00	****	0.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2 สถานการณ์การส่งออกสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

4.2.1 เมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1207.10)

➤ โลก

สำหรับการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน โลกมีการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 62,277 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 0.67 (มูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกในปี 2566 คือ 62,696 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมีแนวโน้มเติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 18.34 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ ไทย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 17,563 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 28.20 รองลงมา คือ คอสตาริกา ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 10,202 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 16.38 และปานามา ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 6,965 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 11.18 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-39

ตารางที่ 4-39 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	31,753	58,138	70,571	62,696	62,277	100.00	-0.67	18.34
ไทย	3,077	12,003	21,934	16,326	17,563	28.20	7.58	54.57
คอซตาริกา	3,698	9,193	12,938	17,168	10,202	16.38	-40.58	28.88
ปานามา	0	8	6	1,212	6,965	11.18	474.67	****
นิการากัว	2,789	5,804	5,274	2,457	4,158	6.68	69.23	10.50
อินโดนีเซีย	7,731	7,402	5,518	3,155	3,220	5.17	2.06	-19.66
ปาปัวนิวกินี	73	904	354	177	2,833	4.55	1,500.56	149.59
สเปน (สหภาพยุโรป)	410	24	37	17	2,762	4.44	16,147.06	61.11
โคลอมเบีย	1,148	2,152	2,555	4,595	2,688	4.32	-41.50	23.70
สโลวาเกีย	0	0	0	209	1,780	2.86	751.67	****
สิงคโปร์	1,166	1,771	1,836	792	1,444	2.32	82.32	5.49
อื่น ๆ	11,661	18,877	20,119	16,588	8,086	12.98	-51.25	-8.75

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กัมรระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันอันดับที่ 1 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 17,563 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของไทยจากโลกขยายตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 7.58 (มูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 16,326 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 54.57 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังมาเลเซียทั้งสิ้น 14,383 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 81.89 โดยการที่มาเลเซียนำเข้าเมล็ดน้ำมันปาล์มจากไทยนั้น อาจเป็นผลจากการที่มาเลเซียมีการผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศและการส่งออก โดยจากข้อมูลในปี 2567 ดังที่แสดงในบทที่ 3 แสดงให้เห็นว่า มาเลเซียมีการผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 4,632 พันตัน แต่มีการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันในประเทศรวม 4,700 พันตัน ทำให้จำเป็นต้องมีการนำเข้าเพื่อชดเชยให้เพียงพอต่อการบริโภคใน รองลงมา คือ อินเดีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังอินเดียทั้งสิ้น 2,053 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาด การส่งออกของไทยร้อยละ 11.69 และฟิลิปปินส์ ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังฟิลิปปินส์ทั้งสิ้น 738 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทย ร้อยละ 4.20 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-40

➤ คอสตาริกา

สำหรับการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน คอสตาริกามีการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 10,202 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของคอสตาริกาไปยังโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 40.58 (มูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของคอสตาริกาไปยังโลกในปี 2566 คือ 17,168 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกของคอสตาริกายาวตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 28.88 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักจากคอสตาริกา ในปี 2567 ได้แก่ ไทย ซึ่งคอสตาริกามีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังไทยทั้งสิ้น 3,209 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของคอสตาริการ้อยละ 31.45 รองลงมา คือ บราซิล ซึ่งคอสตาริกามีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังบราซิลทั้งสิ้น 2,118 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาด

การส่งออกของคอสตาริการ้อยละ 20.76 และโคลอมเบีย ซึ่งคอสตาริกามีมูลค่าการส่งออก เมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังโคลอมเบียทั้งสิ้น 1,107 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาด การส่งออกของคอสตาริกา ร้อยละ 10.85 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-41

➤ ปานามา

สำหรับการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน ปานามามีการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 6,965 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของปานามาไปยังโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 474.67 (มูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มของปานามาไปยังโลกในปี 2566 คือ 1,212 พันดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ ไม่สามารถแสดงผล อัตราเติบโตเฉลี่ยสะสม 5 ปี ระหว่างปี 2563-2567 ได้เนื่องจาก ความครบถ้วนของข้อมูล โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมระยะ 4 ปีระหว่างปี 2564-2567 ร้อยละ 854.87 คอสตาริกา เป็นประเทศที่เป็นผู้นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันจากปานามาเพียงประเทศเดียว ในปี 2567 ซึ่งปานามามีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังคอสตาริกาทั้งสิ้น 6,965 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของปานมาร้อยละ 100 ดังแสดงใน ตารางที่ 4-42

➤ นิการากัว

สำหรับการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน นิการากัวมีการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 4,158 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซียไปยังโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 69.23 (มูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มของนิการากัวไปยังโลกในปี 2566 คือ 2,457 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ มูลค่าการส่งออกของนิการาก้วยังขยายตัวอย่างต่อเนื่องด้วยอัตรา การขยายตัวเฉลี่ยต่อปี ระหว่างปี 2563-2567 ร้อยละ 10.50 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้า เมล็ดปาล์มน้ำมันหลักจากอินโดนีเซีย ในปี 2567 ได้แก่ คอสตาริกา ซึ่งนิการากัวมีมูลค่า การส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังคอสตาริกา ทั้งสิ้น 4,157 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครอง ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของนิการากัวร์้อยละ 99.98 รองลงมา คือ เอลซัลวาดอร์ ซึ่งนิการากัว มีมูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไปยังเอลซัลวาดอร์ ทั้งสิ้น 1 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครอง ส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของนิการากัวร์้อยละ 0.02 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-43

ตารางที่ 4-40 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	3,077	12,003	21,934	16,326	17,563	100.00	7.58	54.57
มาเลเซีย	2,301	10,937	18,286	7,582	14,383	81.89	89.70	58.12
อินเดีย	480	732	2,975	7,665	2,053	11.69	-73.22	43.81
ฟิลิปปินส์	3	183	630	751	738	4.20	-1.73	296.04
กาบอง	57	111	-	-	205	1.17	****	37.71
ญี่ปุ่น	0	-	-	-	87	0.50	****	****
เยอรมนี	190	22	23	26	38	0.22	46.15	-33.13
คองโก	0	-	-	-	30	0.17	****	****
ฝรั่งเศส	43	18	-	80	21	0.12	-73.75	-16.40
สปป.ลาว	3	-	-	3	6	0.03	100.00	18.92
ฮ่องกง	0	-	-	1	1	0.01	0.00	****
อื่น ๆ	0	0	20	218	1	0.01	-99.54	****

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10
** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย
*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล
**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กمرระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-41 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของคอ스타ริกา และประเทศผู้นำเข้าหลักจากคอ스타ริกา*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	3,698	9,193	12,938	17,168	10,202	100.00	-40.58	28.88
ไทย	1,014	2,457	3,016	3,533	3,209	31.45	-9.17	33.38
บราซิล	148	1,889	2,746	2,517	2,118	20.76	-15.85	94.50
โคลอมเบีย	596	410	423	845	1,107	10.85	31.01	16.74
เอกวาดอร์	687	984	767	1,593	745	7.30	-53.23	2.05
เวเนซุเอลา	0	784	1,222	1,111	589	5.77	-46.98	****
อินเดีย	495	720	2,181	3,773	585	5.73	-84.50	4.26
เปรู	32	134	195	398	429	4.21	7.79	91.35
นิการากัว	49	188	192	445	364	3.57	-18.20	65.09
กัวเตมาลา	284	109	278	323	248	2.43	-23.22	-3.33
ฮอนดูรัส	114	621	1,105	894	195	1.91	-78.19	14.36
อื่น ๆ	279	897	813	1,736	613	6.01	-64.69	21.75

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10
** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย
*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล
**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กمرระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-42 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของปานามา และประเทศผู้นำเข้าหลักจากปานามา*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	0	8	6	1,212	6,965	100	474.67	****
คอ스타ริกา	0	7	6	1,212	6,965	100	474.67	****
คิวบา	0	1	-	-	-	0.00	****	0.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กัมรระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-43 มูลค่าการส่งออกเมล็ดน้ำมันปาล์ม (Oilseed, Palm Kernel) ของนิการากัว และประเทศผู้นำเข้าหลักจากนิการากัว*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	2,789	5,804	5,274	2,457	4,158	100.00	69.23	10.50
คอ스타ริกา	2,789	5,802	5,265	2,454	4,157	99.98	69.40	10.49
เอลซัลวาดอร์	-	2	9	3	1	0.02	-66.67	****

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2.2 น้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511)

สำหรับสินค้าน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) พิกัดศุลกากร 1511 สามารถแจกแจงรายละเอียดออกมาเป็นสินค้าน้อยยี่สิบสอง 2 สินค้า ได้แก่ น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) พิกัดศุลกากร 1511.10 และน้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์มอื่น ๆ (Other Palm Oil and Its Fractions) พิกัดศุลกากร 1511.90 โดยสามารถแสดงรายละเอียดสถานการณ์การส่งออกรายสินค้าได้ ดังนี้

4.2.2.1 สินค้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) (พิกัดศุลกากร 1511.10)

➤ โลก

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ โลกมีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 9,523,873 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 6.35 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของโลกในปี 2566 คือ 10,169,273 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมีแนวโน้มหดตัวลงด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 1.15 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบทั้งสิ้น 3,302,675 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 34.68 รองลงมา คือ อินโดนีเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบทั้งสิ้น 2,710,042 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 28.46 และไทย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบทั้งสิ้น 748,308 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 7.86 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-44

ตารางที่ 4-44 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	9,976,854	11,459,409	13,212,742	10,169,273	9,523,873	100.00	-6.35	-1.15
มาเลเซีย	2,934,139	4,954,295	4,498,802	3,024,249	3,302,675	34.68	9.21	3.00
อินโดนีเซีย	4,743,567	2,737,923	3,410,127	3,055,134	2,710,402	28.46	-11.28	-13.06
ไทย	113,955	632,993	1,121,221	721,159	748,308	7.86	3.76	60.08
ปาปัวนิวกินี	411,105	709,137	847,479	753,762	640,378	6.72	-15.04	11.72
กัวเตมาลา	417,209	624,457	838,282	768,916	449,148	4.72	-41.59	1.86
โคลอมเบีย	329,223	362,341	537,390	360,751	339,542	3.57	-5.88	0.77
ฮอนดูรัส	281,925	178,985	356,001	390,846	291,509	3.06	-25.42	0.84
คอ스타ริกา	131,450	192,627	187,562	202,725	184,955	1.94	-8.77	8.91
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	157,644	246,472	266,765	175,686	109,757	1.15	-37.53	-8.65
โกตดิวัวร์	13,274	141,449	276,636	119,758	102,824	1.08	-14.14	66.83
อื่น ๆ	443,363	678,730	872,477	596,287	644,375	6.77	8.06	9.80

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ อันดับที่ 3 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 748,308 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของไทยไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 3.76 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 721,159 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 60.08 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังอินเดียทั้งสิ้น 737,574 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 98.57 รองลงมา คือ อิตาลี ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังอิตาลีทั้งสิ้น 7,152 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 0.96 และมาเลเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังมาเลเซีย ทั้งสิ้น 2,099 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 0.28 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-45

➤ มาเลเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ มาเลเซียมีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 3,302,675 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของมาเลเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 9.21 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของมาเลเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 3,024,249 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของมาเลเซียเติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 3.00 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบหลักจากมาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังอินเดียทั้งสิ้น 2,307,301 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 69.85 รองลงมา คือ เกาหลี ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังเกาหลีทั้งสิ้น 419,225 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 12.96 และ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 380,722 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 11.53 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-46

➤ อินโดนีเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ อินโดนีเซียมีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 2,710,402 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซียไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 11.28 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 3,055,134 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของอินโดนีเซียหดตัวลง ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 13.06 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบหลักจากอินโดนีเซีย ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังอินเดียทั้งสิ้น 2,352,862 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 86.81 รองลงมา คือ เกาหลี ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังเกาหลีทั้งสิ้น 93,065 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 3.43 และ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 73,106 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 2.70 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-47

➤ ปาปัวนิวกินี

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ ปาปัวนิวกินีมีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1511.10) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 640,378 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของปาปัวนิวกินีไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 11.06 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของปาปัวนิวกินีไปยังโลกในปี 2566 คือ 753,762 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของปาปัวนิวกินีเติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ระหว่างปี 2563-2567 ร้อยละ 11.72 ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกของปาปัวนิวกินีในปี 2567 เป็น ข้อมูล Mirror จากข้อมูลนำเข้า-ส่งออกของประเทศอื่นโดยยังไม่มีข้อมูลจากปาปัวนิวกินี ทำให้ไม่มีข้อมูลประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักจากปาปัวนิวกินีที่ชัดเจนดังแสดงในตารางที่ 4-48

ตารางที่ 4-45 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	113,955	632,993	1,121,221	721,159	748,308	100.00	3.76	60.08
อินเดีย	104,942	592,159	1,071,158	702,647	737,574	98.57	4.97	62.82
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	0	-	7,476	-	7,152	0.96	****	****
มาเลเซีย	0	-	-	-	2,099	0.28	****	****
สปป. ลาว	573	892	1,609	1,178	819	0.11	-30.48	9.34
กัมพูชา	598	-	529	945	622	0.08	-34.18	0.99
เมียนมา	0	-	-	-	35	0.00	****	****
ไต้หวัน (ไทเป)	0	-	-	-	5	0.00	****	****
ออสเตรเลีย	0	-	-	-	4	0.00	****	****
แคเมอรูน	0	-	877	-	-	0.00	****	0.00
จีน	0	-	232	-	-	0.00	****	0.00
อื่น ๆ	7,842	39,942	39,340	16,389	-2	0.00	-100.01	****

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-46 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	2,934,139	4,954,295	4,498,802	3,024,249	3,302,675	100.00	9.21	3.00
อินเดีย	1,688,945	3,299,527	2,980,286	2,095,921	2,307,031	69.85	10.07	8.11
เคนยา	267,647	679,589	599,769	470,701	419,225	12.69	-10.94	11.87
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	522,589	701,540	585,096	272,760	380,722	11.53	39.58	-7.61
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	5,368	23,793	36,411	34,359	86,146	2.61	150.72	100.15
แทนซาเนีย	0	-	68,655	21,069	25,158	0.76	19.41	****
โมซัมบิก	24,284	15,244	19,668	26,357	20,802	0.63	-21.08	-3.80
สิงคโปร์	37,058	12,671	27,675	6,502	16,851	0.51	159.17	-17.88
สเปน (สหภาพยุโรป)	102,277	35,635	26,411	9,037	12,964	0.39	43.45	-40.33
แองโกลา	0	-	2,377	1,878	12,864	0.39	584.98	****
ปากีสถาน	78,180	41,469	63,209	45,158	11,312	0.34	-74.95	-38.32
อื่น ๆ	207,791	144,827	89,245	40,507	9,600	0.29	-76.30	-53.64

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-47 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	4,743,567	2,737,923	3,410,127	3,055,134	2,710,402	100.00	-11.28	-13.06
อินเดีย	2,870,996	2,078,939	2,851,528	2,630,255	2,352,862	86.81	-10.55	-4.85
เคนยา	232,778	195,769	85,457	57,347	93,065	3.43	62.28	-20.48
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	173,650	84,074	74,166	66,914	73,160	2.70	9.33	-19.43
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	230,894	93,621	141,204	133,690	63,199	2.33	-52.73	-27.67
สเปน (สหภาพยุโรป)	513,038	85,558	64,239	34,220	52,216	1.93	52.59	-43.52
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	56,453	66,117	5,641	20,928	47,575	1.76	127.33	-4.19
มาเลเซีย	269,135	44,089	93,901	91,710	22,206	0.82	-75.79	-46.40
บริติชอินเดียนโอเชียนเทร์ ริทอรี	0	-	-	-	4,345	0.16	****	****
โมร็อกโก	3,526	3,082	6,399	8,259	1,771	0.07	-78.56	-15.82
ปาปัวนิวกินี	0	-	-	-	2	0.00	****	****
อื่น ๆ	393,097	86,674	87,592	11,811	1	0.00	-99.99	-96.01

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-48 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) ของปาปัวนิวกินี และประเทศผู้นำเข้าหลักจากปาปัวนิวกินี*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	411,105	709,137	847,479	753,762	640,378	6.72	-15.04	11.72
สหราชอาณาจักร	46,590	79,101	149,893	210,151	****	****	****	****
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	113,033	208,547	235,973	167,417	****	****	****	****
อินเดีย	7,261	38,115	182,780	119,292	****	****	****	****
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	65,615	62,748	85,199	115,409	****	****	****	****
มาเลเซีย	73,339	161,581	168,784	109,624	****	****	****	****
สวีตเซอร์แลนด์	102,944	120,497	11,571	31,864	****	****	****	****
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	0	-	3	3	****	****	****	****
จีน	0	-	-	-	****	****	****	****
ฮ่องกง	2,322	6,592	9,814	-	****	****	****	****
อินโดนีเซีย	0	-	-	-	****	****	****	****
อื่น ๆ	1	31,956	3,462	2	****	****	****	****

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.10

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2566 จากมากไปน้อย เนื่องจากข้อมูลส่งออกรายประเทศของปาปัวนิวกินีในปี 2567 ยังเผยแพร่

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2.2.2 สินค้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) (พิกัดศุลกากร 1511.90)

➤ โลก

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม โลกมีการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 31,688,253 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 6.62 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 33,934,268 พันดอลลาร์สหรัฐ) แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มเติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.74 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 17,302,215 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 54.60 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 10,265,335 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 32.39 และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 1,063,188 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 3.36 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-49

ตารางที่ 4-49 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions) ของโลก

และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	22,661,861	38,463,597	43,131,994	33,934,268	31,688,253	100.00	-6.62	8.74
อินโดนีเซีย	12,621,245	24,017,213	24,355,703	19,630,279	17,302,215	54.60	-11.86	8.21
มาเลเซีย	6,850,934	9,257,741	12,507,484	8,890,558	10,265,335	32.39	15.46	10.64
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	809,081	981,461	1,010,806	971,482	1,063,188	3.36	9.44	7.07
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	136,689	187,027	218,551	255,826	311,921	0.98	21.93	22.91
เอสโตเนีย (สหภาพยุโรป)	148,504	222,603	342,962	377,833	283,569	0.89	-24.95	17.55
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	278,013	358,826	529,036	476,033	278,564	0.88	-41.48	0.05
โกตดิวัวร์	200,477	212,033	229,378	177,401	208,242	0.66	17.38	0.95
สหรัฐอเมริกา	94,084	142,286	162,881	131,982	148,202	0.47	12.29	12.03
เดนมาร์ก (สหภาพยุโรป)	104,252	141,928	173,437	122,980	147,153	0.46	19.66	9.00
สเปน (สหภาพยุโรป)	45,499	61,214	140,609	220,176	126,286	0.40	-42.64	29.07
อื่น ๆ	1,373,083	2,881,265	3,461,147	2,679,718	1,553,578	4.90	-42.02	3.14

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กัมรระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มอันดับที่ 15 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 124,002 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของไทยไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 0.27 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 124,332 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 30.02 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ เมียนมา ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังเมียนมาทั้งสิ้น 97,078 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 78.29 รองลงมา คือ จีน ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 15,943 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 12.86 และกัมพูชา ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังกัมพูชาทั้งสิ้น 5,909 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 4.77 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-50

➤ อินโดนีเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม อินโดนีเซียมีการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 17,302,215 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 11.86 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 19,630,279 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของอินโดนีเซียขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.21 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มหลักจากอินโดนีเซีย ในปี 2567 ได้แก่ ปากีสถาน ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังปากีสถานทั้งสิ้น 2,771,889 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 16.02 รองลงมา คือ จีน ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออก

น้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 2,131,241 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 12.32 และอินเดีย ซึ่งอินโดนีเซีย มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังอินเดียทั้งสิ้น 1,545,304 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 8.93 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-51

➤ มาเลเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม มาเลเซีย มีการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 10,265,335 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของมาเลเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 15.46 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของมาเลเซียไปยังโลก ในปี 2566 คือ 8,890,558 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของมาเลเซีย เติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 10.64 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็น ผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มหลักจากมาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 936,931 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 9.13 รองลงมา คือ ฟิลิปปินส์ ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังฟิลิปปินส์ทั้งสิ้น 616,431 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 6.00 และเคนยา ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังเคนยาทั้งสิ้น 616,034 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 6.00 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-52

➤ เนเธอร์แลนด์

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม เนเธอร์แลนด์ มีการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.90) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 1,063,188 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของเนเธอร์แลนด์ไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 9.44 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มของเนเธอร์แลนด์ ไปยังโลกในปี 2566 คือ 971,482 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออก

ของเนเธอร์แลนด์เติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 7.07 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มหลักจากเนเธอร์แลนด์ ในปี 2567 ได้แก่ เบลเยียม ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังเบลเยียมทั้งสิ้น 386,479 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 36.35 รองลงมา คือ เยอรมนี ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังเยอรมนีทั้งสิ้น 222,061 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 20.89 และโปแลนด์ ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์มไปยังโปแลนด์ทั้งสิ้น 146,677 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ ร้อยละ 14.08 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-53

ตารางที่ 4-50 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)
(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักให้ไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	43,384	80,499	151,815	124,332	124,002	100.00	-0.27	30.02
เมียนมา	32,633	47,521	131,852	105,159	97,078	78.29	-7.68	31.33
จีน	3,272	4,406	3,935	8,207	15,943	12.86	94.26	48.57
กัมพูชา	4,976	5,401	9,221	6,279	5,909	4.77	-5.89	4.39
สปป. ลาว	2,239	3,944	4,908	4,024	4,853	3.91	20.60	21.34
ปากีสถาน	0	265	766	544	80	0.06	-85.29	****
มาเลเซีย	0	1	-	-	65	0.05	****	****
เวียดนาม	48	65	105	72	64	0.05	-11.11	7.46
มัลดีฟส์	5	8	19	9	5	0.00	-44.44	0.00
ไนจีเรีย	2	3	7	2	3	0.00	50.00	10.67
เซเชลส์	0	4	1	-	1	0.00	****	****
อื่น ๆ	209	18,881	1,001	36	1	0.00	-97.22	-73.70

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-51 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)

(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักให้อินโดนีเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	12,621,245	24,017,213	24,355,703	19,630,279	17,302,215	100.00	-11.86	8.21
ปากีสถาน	1,614,271	2,785,494	3,113,489	2,173,255	2,771,889	16.02	27.55	14.47
จีน	2,490,158	4,250,631	3,565,137	3,607,866	2,131,241	12.32	-40.93	-3.82
อินเดีย	114,382	1,257,039	2,469,553	1,885,794	1,545,304	8.93	-18.06	91.72
สหรัฐอเมริกา	609,003	1,468,260	1,757,429	1,518,747	1,299,433	7.51	-14.44	20.86
บังกลาเทศ	697,191	1,361,050	1,475,161	1,160,182	949,220	5.49	-18.18	8.02
อียิปต์	643,682	1,068,964	788,013	798,550	732,148	4.23	-8.32	3.27
เวียดนาม	403,175	632,559	739,728	577,215	590,668	3.41	2.33	10.02
รัสเซีย	419,914	661,403	742,525	444,640	538,225	3.11	21.05	6.40
เมียนมา	593,009	827,376	539,694	521,101	495,129	2.86	-4.98	-4.41
ซาอุดีอาระเบีย	89,427	259,019	265,727	328,240	434,125	2.51	32.26	48.44
อื่น ๆ	4,947,033	9,445,418	8,899,247	6,614,689	5,814,833	33.61	-12.09	4.12

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-52 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)
(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักให้มาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	6,850,934	9,257,741	12,507,484	8,890,558	10,265,335	100.00	15.46	10.64
จีน	1,135,605	1,054,073	1,161,469	659,829	936,931	9.13	42.00	-4.69
ฟิลิปปินส์	456,742	591,374	814,830	383,602	616,431	6.00	60.70	7.78
เคนยา	76,243	136,677	284,836	249,849	616,034	6.00	146.56	68.60
ปากีสถาน	483,452	519,209	605,832	394,854	553,095	5.39	40.08	3.42
ตุรกี	323,086	583,212	772,752	601,827	529,212	5.16	-12.07	13.13
ญี่ปุ่น	259,685	422,590	638,584	497,845	502,316	4.89	0.90	17.93
อียิปต์	89,576	200,111	392,570	207,093	404,974	3.95	95.55	45.82
เวียดนาม	261,967	350,039	374,342	391,726	401,900	3.92	2.60	11.29
อิหร่าน	212,906	421,487	576,034	209,241	365,318	3.56	74.59	14.45
บังกลาเทศ	197,828	75,577	295,770	238,633	359,444	3.50	50.63	16.10
อื่น ๆ	3,353,844	4,903,392	6,590,465	5,056,059	4,979,680	48.51	-1.51	10.39

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-53 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (Other Palm Oil and Its Fractions)

(พิกัดศุลกากร 1511.90) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้นำเข้าหลักให้เนเธอร์แลนด์*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	809,081	981,461	1,010,806	971,482	1,063,188	100.00	9.44	7.07
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	260,714	301,786	402,309	267,309	386,479	36.35	44.58	10.34
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	193,873	253,304	231,079	267,792	222,061	20.89	-17.08	3.45
โปแลนด์ (สหภาพยุโรป)	79,977	141,066	37,940	133,799	149,677	14.08	11.87	16.96
ฝรั่งเศส (สหภาพยุโรป)	94,301	74,860	81,869	68,748	65,786	6.19	-4.31	-8.61
สหราชอาณาจักร	47,203	62,843	30,542	20,870	50,237	4.73	140.71	1.57
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	23,051	39,726	88,541	49,103	44,097	4.15	-10.19	17.61
ออสเตรีย (สหภาพยุโรป)	21,214	23,162	43,015	48,447	26,237	2.47	-45.84	5.46
สเปน (สหภาพยุโรป)	24,015	16,922	25,144	31,387	26,112	2.46	-16.81	2.11
เดนมาร์ก (สหภาพยุโรป)	3,712	8,942	192	4,015	20,115	1.89	401.00	52.57
ไอร์แลนด์	2,557	4,238	15,582	8,058	10,399	0.98	29.05	42.01
อื่น ๆ	58,464	54,612	54,593	71,954	61,988	5.83	-13.85	1.47

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511.90

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2.2.3 ภาพรวมน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) (พิกัดศุลกากร 1511.10 และ 1511.90)

➤ โลก

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์ม โลกมีการส่งออกน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 41,212,288 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของโลกหดตัวจากปี 2566 ร้อยละ 6.57 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 44,109,557 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตามในภาพรวมมีแนวโน้มเติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 6.00 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 20,012,617 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 48.56 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 13,568,010 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 32.92 และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มทั้งสิ้น 1,172,945 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 2.85 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-54

ตารางที่ 4-54 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	32,639,172	49,931,411	56,351,662	44,109,557	41,212,288	100.00	-6.57	6.00
อินโดนีเซีย	17,364,812	26,755,136	27,765,830	22,685,413	20,012,617	48.56	-11.78	3.61
มาเลเซีย	9,785,074	14,212,037	17,006,286	11,914,807	13,568,010	32.92	13.88	8.51
เนเธอร์แลนด์	966,725	1,227,933	1,277,571	1,147,168	1,172,945	2.85	2.25	4.95
ไทย	157,339	713,492	1,273,036	845,491	872,311	2.12	3.17	53.45
ปาปัวนิวกินี	454,706	785,169	882,964	802,254	686,322	1.67	-14.45	10.84
กัวเตมาลา	472,506	709,604	932,473	851,444	535,312	1.30	-37.13	3.17
โคลอมเบีย	406,303	468,676	663,654	491,148	442,037	1.07	-10.00	2.13
ฮอนดูรัส	350,692	235,962	484,552	496,333	396,772	0.96	-20.06	3.13
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	137,876	189,441	221,051	260,590	314,015	0.76	20.50	22.85
โกตดิวัวร์	213,751	353,482	506,014	297,159	311,066	0.75	4.68	9.83
อื่น ๆ	2,329,388	4,280,479	5,338,231	4,317,750	2,900,881	7.04	-32.81	5.64

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์ม ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์ม อันดับที่ 4 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 872,311 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของไทยไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 3.17 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 845,491 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออก มีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 53.45 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังอินเดียทั้งสิ้น 737,574 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 84.55 รองลงมา คือ เมียนมา ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังเมียนมาทั้งสิ้น 97,113 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทย ร้อยละ 11.13 และจีน ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 15,943 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 1.83 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-55

➤ อินโดนีเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์ม อินโดนีเซียมีการส่งออกน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 20,012,617 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 11.78 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 22,685,413 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของอินโดนีเซียขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 3.61 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มหลักจากอินโดนีเซีย ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังอินเดียทั้งสิ้น 3,898,167 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 19.48 รองลงมา คือ ปากีสถาน ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังปากีสถานทั้งสิ้น 2,771,889 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 13.85 และจีน ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 2,131,241 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 10.65 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-56

➤ มาเลเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์ม มาเลเซียมีการส่งออกน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 13,568,010 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของมาเลเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 13.88 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของมาเลเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 11,914,807 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของมาเลเซียเติบโตขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.51 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มหลักจากมาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังอินเดียทั้งสิ้น 2,580,060 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 19.02 รองลงมา คือ เกาหลี ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังเกาหลีทั้งสิ้น 1,035,259 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 7.63 และจีน ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 936,931 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 6.91 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-57

➤ เนเธอร์แลนด์

สำหรับการส่งออกน้ำมันปาล์ม เนเธอร์แลนด์มีการส่งออกน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 1,172,645 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของเนเธอร์แลนด์ไปยังโลกขยายตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 2.25 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของเนเธอร์แลนด์ไปยังโลกในปี 2566 คือ 1,147,168 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 4.95 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มหลักจากเนเธอร์แลนด์ ในปี 2567 ได้แก่ เบลเยียม ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังเบลเยียมทั้งสิ้น 402,380 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 34.31 รองลงมา คือ เยอรมนี ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังเยอรมนีทั้งสิ้น 280,728 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 23.93 และโปแลนด์ ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังโปแลนด์ทั้งสิ้น 149,795 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 12.77 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-58

ตารางที่ 4-55 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	157,339	713,492	1,273,036	845,491	872,311	100.00	3.17	53.45
อินเดีย	104,942	610,483	1,071,158	702,647	737,574	84.55	4.97	62.82
เมียนมา	32,633	47,521	131,852	105,159	97,113	11.13	-7.65	31.34
จีน	3,272	4,406	4,167	8,207	15,943	1.83	94.26	48.57
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	0	-	7,476	-	7,152	0.82	****	****
กัมพูชา	5,575	5,401	9,750	7,224	6,530	0.75	-9.61	4.03
สปป.ลาว	2,812	4,836	6,517	5,201	5,672	0.65	9.06	19.17
มาเลเซีย	0	1	-	-	2,164	0.25	****	****
ปากีสถาน	0	265	766	544	80	0.01	-85.29	****
เวียดนาม	48	65	105	72	64	0.01	-11.11	7.46
มัลดีฟส์	5	8	19	9	5	0.00	-44.44	0.00
อื่น ๆ	8,052	40,506	41,226	16,428	14	0.00	-99.91	-79.58

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-56 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	17,364,812	26,755,136	27,765,830	22,685,413	20,012,617	100.00	-11.78	3.61
อินเดีย	2,985,377	3,335,978	5,321,082	4,516,048	3,898,167	19.48	-13.68	6.90
ปากีสถาน	1,661,180	2,785,494	3,127,214	2,173,255	2,771,889	13.85	27.55	13.66
จีน	2,492,119	4,250,720	3,567,713	3,607,866	2,131,241	10.65	-40.93	-3.84
สหรัฐอเมริกา	609,003	1,468,260	1,757,429	1,518,747	1,299,433	6.49	-14.44	20.86
บังกลาเทศ	697,191	1,363,190	1,475,161	1,162,009	949,220	4.74	-18.31	8.02
อียิปต์	643,682	1,068,964	788,013	798,550	732,148	3.66	-8.32	3.27
เวียดนาม	403,175	632,559	739,728	577,215	590,668	2.95	2.33	10.02
รัสเซีย	419,960	661,403	742,525	444,640	538,225	2.69	21.05	6.40
เมียนมา	593,009	827,376	539,694	521,101	495,129	2.47	-4.98	-4.41
ซาอุดีอาระเบีย	89,427	259,019	268,692	328,240	434,125	2.17	32.26	48.44
อื่น ๆ	6,770,689	10,102,173	9,438,579	7,037,742	6,172,372	30.84	-12.30	-2.29

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-57 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	9,785,074	14,212,037	17,006,286	11,914,807	13,568,010	100.00	13.88	8.51
อินเดีย	1,698,554	3,663,599	3,442,248	2,326,609	2,580,060	19.02	10.89	11.02
เคนยา	343,891	816,266	884,605	720,549	1,035,259	7.63	43.68	31.72
จีน	1,135,605	1,054,098	1,162,387	659,829	936,931	6.91	42.00	-4.69
ฟิลิปปินส์	456,742	591,374	814,830	383,602	616,431	4.54	60.70	7.78
ปากีสถาน	561,632	560,679	669,041	440,013	564,407	4.16	28.27	0.12
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	627,064	887,346	755,596	348,849	546,044	4.02	56.53	-3.40
ตุรกี	323,086	583,212	772,752	610,393	529,212	3.90	-13.30	13.13
ญี่ปุ่น	259,945	423,276	639,716	498,037	502,316	3.70	0.86	17.90
อียิปต์	89,576	200,111	392,570	207,093	404,974	2.98	95.55	45.82
เวียดนาม	261,967	350,039	374,342	391,726	401,900	2.96	2.60	11.29
อื่น ๆ	4,027,012	5,082,037	7,098,199	5,328,107	5,450,476	40.17	2.30	7.86

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-58 มูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์ม (Oil, Palm) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้นำเข้าหลักจากเนเธอร์แลนด์*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	966,725	1,227,933	1,277,571	1,147,168	1,172,945	100.00	2.25	4.95
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	267,569	312,484	410,819	277,472	402,380	34.31	45.02	10.74
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	303,308	419,765	422,081	393,035	280,728	23.93	-28.57	-1.92
โปแลนด์ (สหภาพยุโรป)	80,556	141,411	37,940	134,038	149,795	12.77	11.76	16.77
ฝรั่งเศส (สหภาพยุโรป)	98,797	81,626	91,714	74,500	72,801	6.21	-2.28	-7.35
สหราชอาณาจักร	47,804	71,240	40,251	36,055	68,531	5.84	90.07	9.42
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	24,110	42,084	111,411	51,676	45,539	3.88	-11.88	17.23
ออสเตรีย (สหภาพยุโรป)	24,350	24,786	49,050	53,506	29,739	2.54	-44.42	5.13
สเปน (สหภาพยุโรป)	24,809	17,226	26,511	31,888	26,687	2.28	-16.31	1.84
เดนมาร์ก (สหภาพยุโรป)	19,876	45,912	11,008	11,110	21,559	1.84	94.05	2.05
ไอร์แลนด์	3,175	5,066	15,995	8,295	10,692	0.91	28.90	35.47
อื่น ๆ	72,371	66,333	60,791	75,593	64,494	5.50	-14.68	-2.84

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2.3 น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)

สำหรับสินค้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) พิกัดศุลกากร 1513 สามารถแจกแจงรายละเอียดออกมาเป็นสินค้าน้อยทั้งสิ้น 2 สินค้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ น้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) พิกัดศุลกากร 1513.21 และน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) พิกัดศุลกากร 1513.29 โดยสามารถแสดงรายละเอียดสถานการณ์การส่งออกรายสินค้าได้ ดังนี้

4.2.3.1 สินค้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) (พิกัดศุลกากร 1513.21)

➤ โลก

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ โลกมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 989,187 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 37.51 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของโลกในปี 2566 คือ 719,379 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ในภาพรวมมีแนวโน้มหดตัวลง ด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 4.22 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบทั้งสิ้น 377,359 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 38.15 รองลงมา คือ ไทย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบทั้งสิ้น 146,598 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 14.82 และโคลอมเบีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบทั้งสิ้น 89,331 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 9.03 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-59

ตารางที่ 4-59 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	838,507	1,194,274	1,215,792	719,379	989,187	100.00	37.51	4.22
มาเลเซีย	365,995	557,697	409,166	258,163	377,359	38.15	46.17	0.77
ไทย	30,434	218,540	172,158	90,002	146,598	14.82	62.88	48.15
โคลอมเบีย	37,202	80,720	116,898	76,594	89,331	9.03	16.63	24.48
ปาปัวนิวกินี	21,608	43,421	60,704	31,590	88,102	8.91	178.89	42.10
กัวเตมาลา	44,939	77,271	89,139	72,386	59,768	6.04	-17.43	7.39
ฮอนดูรัส	44,224	37,590	74,344	49,728	51,850	5.24	4.27	4.06
อินโดนีเซีย	244,124	75,267	117,959	37,110	40,591	4.10	9.38	-36.14
โกตดิวัวร์	9,147	28,891	34,732	18,252	31,054	3.14	70.14	35.74
คอซตาริกา	13,777	38,321	36,558	31,775	29,632	3.00	-6.74	21.10
เปรู	1,722	5,594	17,240	17,719	18,374	1.86	3.70	80.74
อื่น ๆ	25,335	30,962	86,894	36,060	56,528	5.71	56.76	22.22

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการนำเข้าปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบอันดับที่ 2 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 146,598 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของไทยไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 62.88 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 90,002 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 48.15 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังมาเลเซียทั้งสิ้น 108,139 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 73.77 รองลงมา คือ อินเดีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังอินเดียทั้งสิ้น 24,569 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 16.56 และจีน ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังจีนทั้งสิ้น 8,283 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 5.65 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-60

แม้ว่ามาเลเซียจะเป็นผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบรายใหญ่ของโลก แต่กลับมีการนำเข้าจากไทยในปริมาณมาก สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากภูมิศาสตร์ของประเทศมาเลเซีย ซึ่งแบ่งออกเป็นสองส่วนหลัก ได้แก่ คาบสมุทรมมาเลเซีย (Peninsular Malaysia) และมาเลเซียตะวันออก (East Malaysia) ซึ่งประกอบด้วยรัฐซบะห์และรัฐซาราวักบนเกาะบอร์เนียว โดยพื้นที่มาเลเซียตะวันออกเป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่ โดยในปี 2567 รัฐซบะห์มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 1.48 ล้านเฮกตาร์ (9.27 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 26.43 ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ขณะที่รัฐซาราวักมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 1.62 ล้านเฮกตาร์ (10.15 ล้านไร่) หรือร้อยละ 28.94

อย่างไรก็ตาม โรงงานอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลกลับตั้งอยู่ในคาบสมุทรมมาเลเซียเป็นหลัก เช่น ในรัฐปีนัง รัฐสลังงอร์ และรัฐยะโฮร์ เป็นต้น ทำให้การขนส่งวัตถุดิบจากซบะห์และซาราวักไปยังคาบสมุทรมมาเลเซียมีต้นทุนสูงและใช้เวลานานเนื่องจากต้องอาศัยการขนส่งทางทะเลระหว่างภูมิภาค ตรงกันข้ามกับการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบจากภาคใต้ของไทยที่มีระบบคมนาคมทางถนนและทางรางเชื่อมต่อโดยตรง ทำให้สามารถขนส่งได้สะดวก รวดเร็ว และมีต้นทุนต่ำกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การเชื่อมต่อกับรัฐปีนังผ่านด่านปาตังเบซาร์ และการขนส่งเข้าสู่รัฐสลังงอร์ซึ่งมีเครือข่ายทั้งทางรถและทางรางที่ต่อเนื่องกับชายแดนไทย

ด้วยเหตุนี้ การนำเข้าจากไทยจึงเป็นทางเลือกที่ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในคาบสมุทรมมาเลเซียได้ดีกว่าการขนส่งวัตถุดิบจากมาเลเซียตะวันออก แม้ว่าประเทศจะมีการผลิตและส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบเกินความต้องการภายในอยู่แล้วก็ตาม ทั้งนี้ น้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบที่ผลิตได้จากมาเลเซียตะวันออกมีแนวโน้มถูกจัดสรรเพื่อการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ เช่น สหภาพยุโรป อินเดีย และจีน ซึ่งสามารถใช้การขนส่งทางเรือระยะไกลได้อย่างมีประสิทธิภาพดังแสดงในตาราง 4-61

➤ มาเลเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ มาเลเซียมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 377,359 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของมาเลเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 46.17 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของมาเลเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 258,163 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 0.77 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักจากมาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 186,860 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 49.52 รองลงมา คือ อินเดีย ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังอินเดียทั้งสิ้น 93,154 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 24.69 และจีน ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังจีนทั้งสิ้น 65,341 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 17.32 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-61

➤ โคลอมเบีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ โคลอมเบียมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 89,331 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของโคลอมเบียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 16.63 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของโคลอมเบียไปยังโลกในปี 2566 คือ 76,594

พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 24.48 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักจากโคลอมเบีย ในปี 2567 ได้แก่ เม็กซิโก ซึ่งโคลอมเบียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังเม็กซิโกทั้งสิ้น 55,833 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโคลอมเบียร้อยละ 62.50 รองลงมา คือ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งโคลอมเบียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 14,092 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโคลอมเบียร้อยละ 15.78 และเขตการค้าเสรี ซึ่งโคลอมเบียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบไปยังเขตการค้าเสรี ทั้งสิ้น 7,535 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโคลอมเบียร้อยละ 8.43 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-62

➤ ปาปัวนิวกินี

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ กัวเตมาลามีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (พิกัดศุลกากร 1513.21) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 88,102 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของปาปัวนิวกินีไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 178.89 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบของไปยังโลกในปี 2566 คือ 31,590 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ดี ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 42.10 ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกของปาปัวนิวกินีในปี 2567 เป็น ข้อมูล Mirror จากข้อมูลนำเข้า-ส่งออกของประเทศอื่นโดยยังไม่มีข้อมูลจากปาปัวนิวกินี ทำให้ไม่มีข้อมูลประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบหลักจากปาปัวนิวกินีที่ชัดเจน

ตารางที่ 4-60 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	30,434	218,540	172,158	90,002	146,598	100.00	62.88	48.15
มาเลเซีย	29,699	204,643	168,279	66,251	108,139	73.77	63.23	38.14
อินเดีย	666	7,297	2,098	18,651	24,259	16.55	30.07	145.67
จีน	3	6,579	1,754	3,386	8,283	5.65	144.62	624.88
สเปน (สหภาพยุโรป)	0	-	-	-	3,096	2.11	****	****
ศรีลังกา	0	-	-	543	2,419	1.65	345.49	****
ยูกันดา	0	-	-	-	165	0.11	****	****
กัมพูชา	0	-	-	352	122	0.08	-65.34	****
แทนซาเนีย	0	-	-	-	96	0.07	****	****
ปากีสถาน	0	-	-	-	16	0.01	****	****
สิงคโปร์	3	7	3	3	2	0.00	-33.33	-9.64
อื่น ๆ	63	14	24	816	1	0.00	-99.88	-64.51

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-61 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	365,995	557,697	409,166	258,163	377,359	100.00	46.17	0.77
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	241,992	318,881	209,484	120,765	186,860	49.52	54.73	-6.26
อินเดีย	39,330	119,557	85,044	73,950	93,154	24.69	25.97	24.06
จีน	64,743	76,270	91,869	43,662	65,341	17.32	49.65	0.23
เคนยา	5,666	21,400	9,146	15,101	18,611	4.93	23.24	34.62
สเปน (สหภาพยุโรป)	6,025	13,262	13,165	2,082	9,282	2.46	345.82	11.41
สหรัฐอเมริกา	2,189	-	-	-	3,452	0.91	****	12.06
มาดากัสการ์	0	-	-	-	436	0.12	****	****
ไต้หวัน (ไทเป)	174	219	199	239	222	0.06	-7.11	6.28
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	2,092	2,962	-	-	0	0.00	****	-100.00
อินโดนีเซีย	7	-	-	-	0	0.00	****	-100.00
อื่น ๆ	3,777	5,146	259	2,364	1	0.00	-99.96	-87.24

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-62 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของโคลอมเบีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากโคลอมเบีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	37,202	80,720	116,898	76,594	89,331	100.00	16.63	24.48
เม็กซิโก	8,668	23,896	30,663	29,303	55,833	62.50	90.54	59.31
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	7,103	14,130	56,279	22,698	14,092	15.78	-37.92	18.68
เขตการค้าเสรี	0	-	-	-	7,535	8.43	****	****
สเปน (สหภาพยุโรป)	6,009	11,681	7,121	5,850	6,041	6.76	3.26	0.13
สาธารณรัฐโดมินิกัน	489	2,069	1,375	1,550	2,597	2.91	67.55	51.81
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	10,992	18,353	6,102	1,435	2,180	2.44	51.92	-33.27
บราซิล	2,959	8,170	12,640	8,534	476	0.53	-94.42	-36.67
อาร์เจนตินา	0	-	-	-	412	0.46	****	****
ชิลี	0	-	-	-	116	0.13	****	****
เวเนซุเอลา	0	-	-	-	47	0.05	****	****
อื่น ๆ	982	2,421	2,718	7,224	2	0.00	-99.97	-78.76

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-63 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ (Crude Palm Kernel Oil) ของปาวัวนิวกินี และประเทศผู้นำเข้าหลักจากปาวัวนิวกินี*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	21,608	43,421	60,704	31,590	88,102	8.91	178.89	42.10
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	12,963	29,182	44,100	15,510	****	****	****	****
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	7,141	9,532	10,986	12,785	****	****	****	****
สหราชอาณาจักร	0	804	5,618	2,652	****	****	****	****
สวีตเซอร์แลนด์	0	3,170	-	644	****	****	****	****
มาเลเซีย	1,466	734	-	-	****	****	****	****
นิวซีแลนด์	37	-	-	-	****	****	****	****

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2566 จากมากไปน้อย เนื่องจากข้อมูลส่งออกรายประเทศของปาวัวนิวกินีในปี 2567 ยังเผยแพร่

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2.3.2 สินค้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) พิกัดศุลกากร 1513.29

➤ โลก

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว โลกมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 2,347,828 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 16.62 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของโลกในปี 2566 คือ 2,013,221 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 10.11 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวทั้งสิ้น 1,538,584 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 65.53 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวทั้งสิ้น 564,429 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 24.04 และ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวทั้งสิ้น 52,450 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 2.23 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-64

ตารางที่ 4-64 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของโลก

และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,597,218	2,676,584	2,884,261	2,013,221	2,347,828	100.00	16.62	10.11
อินโดนีเซีย	1,087,297	1,850,889	1,891,130	1,286,087	1,538,584	65.53	19.63	9.07
มาเลเซีย	338,031	560,811	671,960	373,966	564,429	24.04	50.93	13.67
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	32,994	48,841	56,132	80,691	52,450	2.23	-35.00	12.29
สหรัฐอเมริกา	21,450	30,512	33,694	22,138	28,037	1.19	26.65	6.92
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	24,306	40,231	58,392	48,977	27,872	1.19	-43.09	3.48
สเปน (สหภาพยุโรป)	5,842	12,238	24,634	26,466	25,018	1.07	-5.47	43.85
ไทย	13,702	528	1,027	339	20,807	0.89	6,037.76	11.01
โคลอมเบีย	16,599	20,212	32,061	24,442	19,274	0.82	-21.14	3.81
เอสโตเนีย	2,165	4,125	20,181	25,423	12,403	0.53	-51.21	54.71
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	4,858	9,800	12,259	12,608	11,314	0.48	-10.26	23.53
อื่น ๆ	49,974	98,397	82,791	112,084	47,640	2.03	-57.50	-1.19

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กัมรระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าว ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวอันดับที่ 7 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 20,807 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวของไทยไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 6,037.76 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 339 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้น ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 11.01 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวไปยังจีนทั้งสิ้น 20,565 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 98.84 รองลงมา คือ กัมพูชา ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวไปยังกัมพูชาทั้งสิ้น 126 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 0.61 และสปป.ลาว ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวไปยัง สปป.ลาว ทั้งสิ้น 60 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 0.29 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-65

➤ อินโดนีเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าว อินโดนีเซียมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 1,538,584 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวของอินโดนีเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 19.63 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวของอินโดนีเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 1,286,087 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 9.07 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวหลักจากอินโดนีเซีย ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกซ์ของน้ำมันดังกล่าวไปยังจีนทั้งสิ้น 515,250 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 33.49 รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา

ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังสหรัฐอเมริกาทั้งสิ้น 235,594 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 15.31 และบราซิล ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังบราซิลทั้งสิ้น 231,122 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 15.02 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-66

➤ มาเลเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว มาเลเซียมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 564,429 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของมาเลเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 50.93 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของมาเลเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 373,966 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 13.67 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวหลักจากมาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังจีนทั้งสิ้น 176,056 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 31.19 รองลงมา คือ ตุรกี ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังตุรกีทั้งสิ้น 77,481 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 13.73 และญี่ปุ่น ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังญี่ปุ่นทั้งสิ้น 64,245 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 11.83 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-67

➤ เนเธอร์แลนด์

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว เนเธอร์แลนด์มีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าว (พิกัดศุลกากร 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 52,450 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันดังกล่าวของเนเธอร์แลนด์ไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 35.00 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และ

แฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวของเนเธอร์แลนด์ไปยังโลกในปี 2566 คือ 80,691 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ดี ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกยังมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 12.29 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวหลักจากเนเธอร์แลนด์ ในปี 2567 ได้แก่ สหราชอาณาจักร ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังสหราชอาณาจักร ทั้งสิ้น 13,387 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 25.52 รองลงมา คือ เยอรมนี ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังเยอรมนีทั้งสิ้น 12,945 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 24.68 และสาธารณรัฐเช็ก ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวไปยังสาธารณรัฐเช็ก ทั้งสิ้น 6,514 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 12.42 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-68

ตารางที่ 4-65 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของไทย
และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	13,702	528	1,027	339	20,807	100.00	6,037.76	11.01
จีน	1	527	1,025	229	20,565	98.84	8,880.35	1097.52
กัมพูชา	1	1	2	46	126	0.61	173.91	235.04
สปป. ลาว	0	-	-	22	60	0.29	172.73	****
แองโกลา	0	-	-	-	48	0.23	****	****
เมียนมา	0	-	-	-	7	0.03	****	****
ออสเตรเลีย	4	-	-	-	-	0.00	****	-100.00
มาดากัสการ์	0	-	-	42	-	0.00	-100.00	0.00
มาเลเซีย	13,696	-	-	-	-	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-66 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของอินโดนีเซีย
และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,087,297	1,850,889	1,891,130	1,286,087	1,538,584	100.00	19.63	9.07
จีน	378,419	575,134	429,649	498,151	515,250	33.49	3.43	8.02
สหรัฐอเมริกา	175,536	348,571	464,726	224,058	235,594	15.31	5.15	7.63
บราซิล	163,787	296,133	309,597	183,796	231,122	15.02	25.75	8.99
รัสเซีย	46,629	98,091	118,283	88,286	126,923	8.25	43.76	28.45
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	47,067	96,541	173,235	78,252	125,824	8.18	60.79	27.87
มาเลเซีย	71,084	113,459	100,696	60,257	49,711	3.23	-17.50	-8.55
อียิปต์	14,718	50,266	36,455	27,953	45,988	2.99	64.52	32.95
เม็กซิโก	720	15,205	875	1,248	29,074	1.89	2229.65	152.08
แอฟริกาใต้	20,969	40,609	26,594	23,799	24,689	1.60	3.74	4.17
ฟิลิปปินส์	22,925	34,806	38,043	14,123	18,811	1.22	33.19	-4.82
อื่น ๆ	145,443	182,074	192,977	86,164	135,598	8.81	57.37	-1.74

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กัมรระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-67 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของมาเลเซีย
และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	338,031	560,811	671,960	373,966	564,429	100.00	50.93	13.67
จีน	86,228	137,960	160,698	89,787	176,056	31.19	96.08	19.54
ตุรกี	50,265	101,535	113,791	58,772	77,481	13.73	31.83	11.42
ญี่ปุ่น	17,809	35,731	81,334	53,664	64,245	11.38	19.72	37.82
สหรัฐอเมริกา	66,610	42,537	49,387	33,226	45,436	8.05	36.75	-9.12
บราซิล	8,949	7,430	41,427	14,531	36,478	6.46	151.04	42.09
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	25,707	102,434	91,696	44,833	32,271	5.72	-28.02	5.85
อียิปต์	6,676	7,200	4,643	8,178	15,308	2.71	87.19	23.06
สวีเดน (สหภาพยุโรป)	9,293	10,647	3,999	1,593	15,074	2.67	846.26	12.85
อินเดีย	163	1,223	9,019	5,961	9,736	1.72	63.33	178.00
ฟิลิปปินส์	8,757	15,346	11,599	2,823	9,068	1.61	221.22	0.88
อื่น ๆ	57,574	98,768	104,367	60,598	83,276	14.75	37.42	9.67

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-68 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว (Other Palm Kernel Oil and Its Fractions) ของเนเธอร์แลนด์
และประเทศผู้นำเข้าหลักจากเนเธอร์แลนด์*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	32,994	48,841	56,132	80,691	52,450	100.00	-35.00	12.29
สหราชอาณาจักร	0	1,050	0	14,334	13,387	25.52	-6.61	****
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	21,759	30,195	31,086	24,389	12,945	24.68	-46.92	-12.18
สาธารณรัฐเช็ก (สหภาพยุโรป)	0	0	0	3,709	6,514	12.42	75.63	****
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	2,879	5,064	17,504	19,953	6,426	12.25	-67.79	22.23
โปแลนด์ (สหภาพยุโรป)	5,116	876	669	6,479	3,635	6.93	-43.90	-8.19
กรีซ (สหภาพยุโรป)	0	1,561	0	2,611	2,787	5.31	6.74	****
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	1,281	1,629	1,243	2,663	2,514	4.79	-5.60	18.36
สเปน (สหภาพยุโรป)	0	38	1,549	415	1,454	2.77	250.36	****
ออสเตรีย (สหภาพยุโรป)	375	615	958	1,346	931	1.78	-30.83	25.52
สวีเดน (สหภาพยุโรป)	5	5,603	0	1,387	685	1.31	-50.61	242.12
อื่น ๆ	1,579	2,210	3,123	3,405	1,172	2.23	-65.58	-7.18

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2.3.3 ภาพรวมน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)

➤ โลก

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม โลกมีการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 3,337,015 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลกขยายตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 22.12 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 2,732,600 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 8.19 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 1,579,175 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 47.32 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 941,788 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลก ร้อยละ 28.22 และไทย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 167,405 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 5.02 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-69

ตารางที่ 4-69 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	2,435,725	3,870,858	4,100,053	2,732,600	3,337,015	100.00	22.12	8.19
อินโดนีเซีย	1,331,421	1,926,156	2,009,089	1,323,197	1,579,175	47.32	19.35	4.36
มาเลเซีย	704,026	1,118,508	1,081,126	632,129	941,788	28.22	48.99	7.55
ไทย	44,136	219,068	173,185	90,341	167,405	5.02	85.30	39.55
โคลอมเบีย	53,801	100,932	148,959	101,036	108,605	3.25	7.49	19.20
ปาปัวนิวกินี	46,365	86,909	86,318	82,983	88,464	2.65	6.60	17.53
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	37,175	48,862	57,370	85,340	63,052	1.89	-26.12	14.12
กัวเตมาลา	45,780	78,973	90,972	73,195	60,563	1.81	-17.26	7.25
ฮอนดูรัส	44,231	37,594	74,353	49,729	51,853	1.55	4.27	4.05
โกตดิวัวร์	9,160	28,897	34,733	18,273	31,263	0.94	71.09	35.92
คอสตาริกา	18,498	38,611	36,861	32,082	29,903	0.90	-6.79	12.76
อื่น ๆ	101,132	186,348	307,087	244,295	214,944	6.44	-12.01	20.74

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มอันดับที่ 3 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 167,405 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของไทยไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 85.30 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 90,341 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 39.55 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมลิตในปาล์มหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังมาเลเซียทั้งสิ้น 108,139 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 64.60 รองลงมา คือ จีน ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 28,848 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 17.23 และอินเดีย ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังอินเดียทั้งสิ้น 24,259 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 14.49 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-70

➤ อินโดนีเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม อินโดนีเซียมีการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 1,579,175 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 19.35 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 1,323,197 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 4.36 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมลิตในปาล์มหลักจากอินโดนีเซีย ในปี 2567 ได้แก่ จีน ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 515,250 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 32.63 รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังสหรัฐอเมริกาทั้งสิ้น 235,594 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 14.92 และบราซิล ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังบราซิลทั้งสิ้น 231,122 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 14.64 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-71

➤ มาเลเซีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม มาเลเซียมีการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 941,788 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของมาเลเซียไปยังโลกขยายตัวขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 48.99 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของมาเลเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 632,129 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 7.55 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมลิตในปาล์มหลักจากมาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ จีนซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 241,397 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 25.63 รองลงมา คือ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 219,131 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 23.27 และอินเดีย ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังอินเดียทั้งสิ้น 102,890 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 10.92 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-72

➤ โคลอมเบีย

สำหรับการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม โคลอมเบียมีการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 108,605 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของโคลอมเบียไปยังโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 7.49 (มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มของโคลอมเบียไปยังโลกในปี 2566 คือ 101,036 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 19.20 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้าน้ำมันเมลิตในปาล์มหลักจากโคลอมเบีย ในปี 2567 ได้แก่ เม็กซิโก ซึ่งโคลอมเบียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังเม็กซิโกทั้งสิ้น 56,314 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโคลอมเบียร้อยละ 51.85 รองลงมา คือ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งโคลอมเบียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 14,132 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโคลอมเบียร้อยละ 13.01 และเชตการค้ำเสรี ซึ่งโคลอมเบียมีมูลค่าการส่งออกน้ำมันเมลิตในปาล์มไปยังเชตการค้ำเสรีทั้งสิ้น 8,553 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโคลอมเบียร้อยละ 7.88 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-73

ตารางที่ 4-70 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	44,136	219,068	173,185	90,341	167,405	100.00	85.30	39.55
มาเลเซีย	43,395	204,643	168,279	66,251	108,139	64.60	63.23	25.64
จีน	4	7,106	2,779	3,615	28,848	17.23	698.01	821.54
อินเดีย	666	7,297	2,098	18,651	24,259	14.49	30.07	145.67
สเปน (สหภาพยุโรป)	0	-	-	-	3,096	1.85	****	****
ศรีลังกา	0	-	-	543	2,419	1.44	345.49	****
กัมพูชา	1	1	2	398	248	0.15	-37.69	296.84
อุกันดา	0	-	-	-	165	0.10	****	****
แทนซาเนีย	0	-	-	-	96	0.06	****	****
สปป.ลาว	57	1	-	-	60	0.04	172.73	1.29
แองโกลา	0	-	-	-	48	0.03	****	****
อื่น ๆ	13	20	27	861	27	0.02	-96.86	20.05

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-71 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,331,421	1,926,156	2,009,089	1,323,197	1,579,175	100.00	19.35	4.36
จีน	383,947	575,134	437,094	498,151	515,250	32.63	3.43	7.63
สหรัฐอเมริกา	175,536	348,571	464,726	224,058	235,594	14.92	5.15	7.63
บราซิล	163,787	296,133	309,597	183,796	231,122	14.64	25.75	8.99
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	112,820	116,671	201,343	95,847	148,932	9.43	55.39	7.19
รัสเซีย	46,749	98,091	118,283	88,286	126,923	8.04	43.76	28.36
มาเลเซีย	160,760	139,295	155,316	72,320	58,610	3.71	-18.96	-22.30
อียิปต์	14,718	50,266	36,455	27,953	45,988	2.91	64.52	32.95
เม็กซิโก	720	15,205	875	1,248	29,074	1.84	2229.65	152.08
แอฟริกาใต้	20,969	40,609	26,594	23,799	24,689	1.56	3.74	4.17
ฟิลิปปินส์	30,471	34,806	38,043	14,123	18,811	1.19	33.19	-11.36
อื่น ๆ	220,944	211,375	220,763	93,616	144,182	9.13	54.01	-10.12

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-72 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	704,026	1,118,508	1,081,126	632,129	941,788	100.00	48.99	7.55
จีน	150,971	214,230	252,567	133,449	241,397	25.63	80.89	12.45
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	267,699	421,315	301,180	165,598	219,131	23.27	32.33	-4.88
อินเดีย	39,493	120,780	94,063	79,911	102,890	10.92	28.76	27.05
ตุรกี	50,265	101,842	113,791	58,772	77,481	8.23	31.83	11.42
ญี่ปุ่น	17,809	35,731	81,334	53,664	64,245	6.82	19.72	37.82
สหรัฐอเมริกา	68,799	42,537	49,387	33,226	48,888	5.19	47.14	-8.19
บราซิล	8,949	7,430	41,427	14,531	36,478	3.87	151.04	42.09
เคนยา	5,666	21,400	9,146	15,101	18,611	1.98	23.24	34.62
อียิปต์	6,676	7,200	4,713	8,178	15,308	1.63	87.19	23.06
สวีเดน (สหภาพยุโรป)	9,293	10,647	3,999	1,593	15,074	1.60	846.26	12.85
อื่น ๆ	78,406	135,396	129,519	68,106	102,285	10.86	50.19	6.87

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-73 มูลค่าการส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil, Palm Kernel) ของโคลอมเบีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากโคลอมเบีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	53,801	100,932	148,959	101,036	108,605	100.00	7.49	19.20
เม็กซิโก	9,568	24,325	37,623	31,382	56,314	51.85	79.45	55.76
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	7,511	14,130	56,279	22,698	14,132	13.01	-37.74	17.12
เขตการค้าเสรี	665	1,182	2,078	1,039	8,553	7.88	723.20	89.38
อาร์เจนตินา	2,039	6,712	12,483	12,956	7,662	7.05	-40.86	39.23
สเปน (สหภาพยุโรป)	6,009	11,681	7,121	5,850	6,041	5.56	3.26	0.13
สหรัฐอเมริกา	1,557	2,347	3,173	3,682	5,724	5.27	55.46	38.47
โดมินิกัน	489	2,104	1,375	1,578	2,597	2.39	64.58	51.81
บราซิล	11,176	9,278	15,624	11,981	2,269	2.09	-81.06	-32.87
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	10,992	18,353	6,102	1,435	2,180	2.01	51.92	-33.27
แคนาดา	28	19	31	447	1,504	1.38	236.47	170.72
อื่น ๆ	3,767	10,801	7,070	7,988	1,629	1.50	-79.61	-18.91

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.2.4 กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) (พิกัดศุลกากร 2306.60)

➤ โลก

สำหรับการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม โลกมีการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 มูลค่าทั้งสิ้น 1,037,809 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 19.93 (มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลกในปี 2566 คือ 1,296,100 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 0.71 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 622,024 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 59.94 รองลงมา คือ มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก กากปาล์มและเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 312,840 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลกร้อยละ 30.14 และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มทั้งสิ้น 67,365 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของโลก ร้อยละ 6.49 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-74

ตารางที่ 4-74 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของโลก และประเทศผู้ส่งออกหลัก 10 อันดับแรก*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	1,067,808	1,609,513	1,582,404	1,296,100	1,037,809	100.00	-19.93	-0.71
อินโดนีเซีย	664,603	1,153,687	1,067,453	854,975	622,024	59.94	-27.25	-1.64
มาเลเซีย	308,354	336,582	389,172	329,412	312,840	30.14	-5.03	0.36
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	72,208	84,169	86,668	67,496	67,365	6.49	-0.19	-1.72
ไทย	980	1,255	1,393	4,399	6,392	0.62	45.31	59.81
โกตดิวัวร์	2,411	3,065	3,637	3,218	3,531	0.34	9.73	10.01
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	3,002	4,808	4,203	2,750	3,416	0.33	24.22	3.28
ไนจีเรีย	0	0	0	0	2,610	0.25	****	****
ตุรกี	0	0	0	0	2,438	0.23	****	****
ฮอนดูรัส	693	645	1,802	2,633	2,336	0.23	-11.28	35.50
ปาปัวนิวกินี	15	489	33	419	2,229	0.21	431.98	249.14
อื่น ๆ	15,542	24,813	28,043	30,798	12,628	1.22	-59.00	-5.06

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

➤ ไทย

สำหรับการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มอันดับที่ 4 ของโลก ซึ่งไทยมีการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 6,392 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของไทยไปยังโลกขยายตัวจากปี 2566 ร้อยละ 45.31 (มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของไทยไปยังโลกในปี 2566 คือ 4,399 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 59.81 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักจากไทย ในปี 2567 ได้แก่ กัมพูชา ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังกัมพูชาทั้งสิ้น 3,587 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 56.12 รองลงมา คือ สเปน.ลาว ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังสเปน.ลาว ทั้งสิ้น 2,590 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 40.52 และจีน ซึ่งไทยมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 68 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของไทยร้อยละ 1.06 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-75

➤ อินโดนีเซีย

สำหรับการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม อินโดนีเซียมีการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 622,024 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 27.25 (มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของอินโดนีเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 854,975 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มหดตัวลงด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 1.64 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักจากอินโดนีเซีย ในปี 2567 ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังเนเธอร์แลนด์ทั้งสิ้น 208,974 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 33.60 รองลงมา คือ นิวซีแลนด์ ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังนิวซีแลนด์ทั้งสิ้น 160,643 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบครองส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 25.83 และ เวียดนาม ซึ่งอินโดนีเซียมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและ

เมล็ดในปาล์มไปยังเวียดนามทั้งสิ้น 70,554 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของอินโดนีเซียร้อยละ 11.34 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-76

➤ มาเลเซีย

สำหรับการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม มาเลเซียมีการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 312,840 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของมาเลเซียไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 5.03 (มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของมาเลเซียไปยังโลกในปี 2566 คือ 329,412 พันดอลลาร์สหรัฐ) อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 0.36 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักจากมาเลเซีย ในปี 2567 ได้แก่ นิวซีแลนด์ ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังนิวซีแลนด์ทั้งสิ้น 123,008 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 39.32 รองลงมา คือ เกาหลีใต้ ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังเกาหลีใต้ทั้งสิ้น 66,525 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 21.26 และจีน ซึ่งมาเลเซียมีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังจีนทั้งสิ้น 59,225 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของมาเลเซียร้อยละ 18.93 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-77

➤ เนเธอร์แลนด์

สำหรับการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม เนเธอร์แลนด์มีการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60) ในปี 2567 ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมูลค่าทั้งสิ้น 67,365 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของเนเธอร์แลนด์ไปยังโลกหดตัวลงจากปี 2566 ร้อยละ 0.19 (มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของเนเธอร์แลนด์ไปยังโลกในปี 2566 คือ 67,496 พันดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มยังหดตัวลงด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี ตั้งแต่ปี 2563-2567 ร้อยละ 1.72 ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นผู้นำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักจากเนเธอร์แลนด์ ในปี 2567 ได้แก่ เบลเยียม ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังเบลเยียมทั้งสิ้น 36,867 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 54.73 รองลงมา คือ เยอรมนี ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยังเยอรมนี

ทั้งสิ้น 18,275 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ ร้อยละ 27.13 และไอร์แลนด์ ซึ่งเนเธอร์แลนด์มีมูลค่าการส่งออกจากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไปยัง ไอร์แลนด์ทั้งสิ้น 8,920 พันดอลลาร์สหรัฐ ครอบคลุมส่วนแบ่งตลาดการส่งออกของเนเธอร์แลนด์ ร้อยละ 13.24 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4-78

ตารางที่ 4-75 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของไทย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากไทย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	980	1,255	1,393	4,399	6,392	100.00	45.31	59.81
กัมพูชา	139	25		1,225	3,587	56.12	192.82	125.39
สปป.ลาว	688	1,202	1,325	2,768	2,590	40.52	-6.43	39.29
จีน	22	-	-	-	68	1.06	****	32.59
เมียนมา	0	-	-	-	48	0.75	****	****
มาเลเซีย	6	19	44	360	42	0.66	-88.33	62.66
ฮ่องกง	0	-	-	-	24	0.38	****	****
ออสเตรเลีย	0	-	-	-	15	0.23	****	****
ไต้หวัน (ไทเป)	0	8	24	45	10	0.16	-77.78	****
สาธารณรัฐเช็ก	0	-	-	-	6	0.09	****	****
เกาหลีใต้	0	-	-	-	2	0.03	****	****
อื่น ๆ	125	0	0	0	0	0.00	****	-100.00

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-76 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของอินโดนีเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากอินโดนีเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	664,603	1,153,687	1,067,453	854,975	622,024	100.00	-27.25	-1.64
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	189,752	266,011	320,680	293,740	208,974	33.60	-28.86	2.44
นิวซีแลนด์	153,092	199,037	246,196	167,818	160,643	25.83	-4.28	1.21
เวียดนาม	46,390	80,345	87,013	91,176	70,554	11.34	-22.62	11.05
จีน	98,279	239,195	136,204	129,810	62,753	10.09	-51.66	-10.61
เกาหลีใต้	58,777	74,075	110,295	102,484	53,450	8.59	-47.85	-2.35
ไทย	27,610	35,186	30,748	40,887	36,474	5.86	-10.79	7.21
ซาอุดีอาระเบีย	26,164	32,025	27,946	12,552	14,783	2.38	17.77	-13.30
สหราชอาณาจักร	14,832	5,814	6,346	3,166	5,618	0.90	77.45	-21.55
สเปน (สหภาพยุโรป)	1,005	5,861	3,426	28	4,283	0.69	15196.43	43.68
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	3,738	85,526	23,019	1,540	3,193	0.51	107.34	-3.86
อื่น ๆ	44,964	130,612	75,580	11,774	1,299	0.21	-88.97	-58.77

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-77 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของมาเลเซีย และประเทศผู้นำเข้าหลักจากมาเลเซีย*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	308,354	336,582	389,172	329,412	312,840	100.00	-5.03	0.36
นิวซีแลนด์	93,785	85,786	119,835	92,493	123,008	39.32	32.99	7.02
เกาหลีใต้	62,719	78,343	85,424	69,216	66,525	21.26	-3.89	1.48
จีน	29,667	57,430	91,740	103,816	59,225	18.93	-42.95	18.87
ปากีสถาน	39,295	34,370	21,168	12,244	24,530	7.84	100.34	-11.11
ญี่ปุ่น	18,009	22,601	27,015	9,704	14,740	4.71	51.90	-4.88
เนเธอร์แลนด์ (สหภาพยุโรป)	8,092	7,412	12,076	11,814	12,406	3.97	5.01	11.27
ไทย	5,283	4,200	1,451	9,186	5,451	1.74	-40.66	0.79
เวียดนาม	10,736	13,703	5,111	3,311	3,563	1.14	7.61	-24.10
บังกลาเทศ	187	450	818	926	1,365	0.44	47.41	64.37
ฟิลิปปินส์	0	143	1,679	955	1,005	0.32	5.24	****
อื่น ๆ	40,581	32,144	22,855	15,747	1,022	0.33	-93.51	-60.16

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

ตารางที่ 4-78 มูลค่าการส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (Meal, Palm and Palm Kernel) ของเนเธอร์แลนด์ และประเทศผู้นำเข้าหลักจากเนเธอร์แลนด์*

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก**	2563	2564	2565	2566	2567	ส่วนแบ่งตลาดปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง ปี 2566-2567	CAGR 5 ปี (ร้อยละต่อปี)
โลก***	72,208	84,169	86,668	67,496	67,365	100.00	-0.19	-1.72
เบลเยียม (สหภาพยุโรป)	22,651	28,257	22,015	23,861	36,867	54.73	54.51	12.95
เยอรมนี (สหภาพยุโรป)	12,115	17,441	24,315	20,831	18,275	27.13	-12.27	10.82
ไอร์แลนด์	5,379	12,268	23,561	16,355	8,920	13.24	-45.46	13.48
สวีเดน (สหภาพยุโรป)	4,137	4,917	2,927	2,277	1,783	2.65	-21.70	-18.98
นอร์เวย์	1,454	880	2,460	1,133	931	1.38	-17.83	-10.55
เดนมาร์ก (สหภาพยุโรป)	0	-	50	1,391	354	0.53	-74.55	****
ฝรั่งเศส (สหภาพยุโรป)	1,040	1,233	427	609	77	0.11	-87.36	-47.84
โปแลนด์ (สหภาพยุโรป)	0	-	55	35	38	0.06	8.57	****
อิตาลี (สหภาพยุโรป)	0	-	92	84	36	0.05	-57.14	****
สเปน (สหภาพยุโรป)	1,547	873	69	43	21	0.03	-51.16	-65.87
อื่น ๆ	23,885	18,300	10,697	877	63	0.09	-92.82	-77.34

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายใต้ตารางดังกล่าว อ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** รายชื่อประเทศเรียงลำดับตามมูลค่าการส่งออกปี 2567 จากมากไปน้อย

*** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล

**** มูลค่าดังกล่าวไม่สามารถแสดงผลได้ เนื่องจากความครบถ้วนของข้อมูลจึงส่งผลให้การแทนค่าในการคำนวณเกิดข้อผิดพลาด

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์กัมรระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.3 ทิศทาง แนวโน้ม และรูปแบบการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม และสินค้าจากอุตสาหกรรมต่อเนื่องของปาล์มน้ำมัน

จากข้อมูลการนำเข้าและส่งออกสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มข้างต้น พบว่า ตลาดการค้าระหว่างประเทศของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ เมล็ดปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม และน้ำมันเมล็ดในปาล์มหดตัวลงในปี 2567 อย่างไรก็ดี ในภาพรวมตลอดระยะเวลา 5 ปี (2563-2567) การส่งออกและการนำเข้ามีแนวโน้มขยายตัวขึ้น

สำหรับอินโดนีเซีย และมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศผู้นำในการส่งออกน้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์ม โดยครองส่วนแบ่งตลาดในการส่งออกกว่าร้อยละ 60 ของการส่งออกของโลก ดังนั้น ในบทบาทตลาดโลก อินโดนีเซียและมาเลเซียจึงเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม (Price Maker) ทั้งนี้ สำหรับประเทศไทย พบว่า การส่งออกหดตัวลง จากการลดการนำเข้าของอินเดียนซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของไทย โดยลดการนำเข้าระหว่างเดือนพฤษภาคม และไม่มีนำเข้าจากไทยตั้งแต่เดือนมิถุนายน เช่นเดียวกับมาเลเซียที่นำเข้าลดลง ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันปาล์มดิบของไทยที่สูงกว่าราคาน้ำมันปาล์มโลก ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงไปของอุปทานต่อน้ำมันปาล์ม เนื่องจากประเทศคู่ค้าเปลี่ยนไปใช้น้ำมันพืชชนิดอื่นที่มีราคาถูกกว่าน้ำมันปาล์ม

นอกจากนี้ จากข้อมูลการนำเข้าส่งออกข้างต้นยังพบว่า เนเธอร์แลนด์ เป็นประเทศที่มีบทบาทติด 5 อันดับแรกของการนำเข้าและส่งออกน้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ทั้งนี้ ตลาดปลายทางหลักของเนเธอร์แลนด์ส่วนใหญ่เป็นประเทศในสหภาพยุโรป (European Union) อาทิ เยอรมนี เบลเยียม โปแลนด์ ฝรั่งเศส ออสเตรีย อิตาลี สเปน อังกฤษ และเดนมาร์ก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเนเธอร์แลนด์มีรูปแบบการนำเข้าเพื่อส่งออก และมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศสำหรับสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของยุโรป ดังนั้น เนเธอร์แลนด์จึงอาจเป็นประตูการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยในการเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป อย่างไรก็ดี เนเธอร์แลนด์มีนโยบายและมาตรการที่สนับสนุนความยั่งยืนของการผลิตปาล์มน้ำมัน อาทิ การเข้าร่วมกับการเจรจาโต๊ะกลมเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (RSPO) หรือการเข้าร่วมโครงการ European Sustainable Palm Oil (ESPO)

**ตารางที่ 4-79 ประเทศผู้ส่งออก และนำเข้าหลักของโลก ปี 2567 จำแนกตามประเภทสินค้า
ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม**

	อันดับ	เมล็ดปาล์มน้ำมัน (ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567)	น้ำมันปาล์ม (ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567)	น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567)	กากปาล์ม และเมล็ดในปาล์ม (ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567)
การส่งออก (ร้อยละ ส่วนแบ่ง ตลาด)	1	ไทย (28.20)	อินโดนีเซีย (48.56)	อินโดนีเซีย (47.32)	อินโดนีเซีย (59.64)
	2	คอ스타ริกา (16.38)	มาเลเซีย (32.92)	มาเลเซีย (28.22)	มาเลเซีย (30.14)
	3	ปานามา (11.18)	เนเธอร์แลนด์ (2.85)	ไทย (5.02)	เนเธอร์แลนด์ (6.49)
	4	นิการากัว (7.60)	ไทย (2.12)	โคลอมเบีย (3.25)	ไทย (0.62)
	5	อินโดนีเซีย (5.17)	ปาปัวนิวกินี (1.67)	ปาปัวนิวกินี (2.65)	โกตดิวัวร์ (0.34)
การนำเข้า (ร้อยละ ส่วนแบ่ง ตลาด)	1	มาเลเซีย (39.12)	อินเดีย (20.48)	จีน (20.23)	ญี่ปุ่น (23.09)
	2	คอ스타ริกา (13.44)	จีน (8.00)	สหรัฐอเมริกา (12.13)	นิวซีแลนด์ (22.50)
	3	กัวเตมาลา (12.12)	ปากีสถาน (6.94)	เยอรมนี (11.08)	เกาหลีใต้ (10.71)
	4	อินเดีย (7.46)	สหรัฐอเมริกา (4.45)	บราซิล (7.14)	จีน (9.31)
	5	ไทย (5.52)	เนเธอร์แลนด์ (3.58)	เนเธอร์แลนด์ (6.10)	เนเธอร์แลนด์ (8.06)

จากการคาดการณ์อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของศูนย์วิจัยกรุงศรี กล่าวว่า ในช่วงปี 2567-2569 ภาพรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยคาดว่าจะลดลงเล็กน้อยประมาณร้อยละ 1-2 ต่อปี โดยในช่วงปี 2567-2568 อุปทานผลปาล์มและน้ำมันปาล์มดิบคาดว่าจะลดลงเล็กน้อยประมาณร้อยละ 2-4 ต่อปี ซึ่งเป็นผลจากประเทศไทยที่เผชิญปรากฏการณ์เอลนีโญ ทั้งนี้ คาดว่าจะทวีความรุนแรงมากขึ้นโดยส่งผลต่อเนื่องราว 1-2 ปี (2567-2568) ส่งผลให้ต้นปาล์มน้ำมันเผชิญสภาพอากาศแห้งแล้งกระทบต่อผลผลิตต่อไร่มีทิศทางลดลง อย่างไรก็ตาม ปาล์มน้ำมันยังมีปัจจัยหนุนสำคัญ อาทิ (1) พื้นที่เพาะปลูกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1-2 แสนไร่จากนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกปาล์มให้ถึง 10 ล้านไร่ภายในปี 2572 เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน โดยมีพื้นที่เป้าหมายหลักอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัจจุบันต้นปาล์มน้ำมันที่อายุเกิน 8 ปีซึ่งอยู่ในเกณฑ์อายุที่ให้ผลผลิตต่อไร่ (Yield) สูง เริ่มมีจำนวนมากขึ้น และ (2) เกษตรกรมีแรงจูงใจเพาะปลูกจากราคापาล์มที่อยู่ในเกณฑ์ดี และเกษตรกรบางส่วนที่โค่นยางพารามาปลูกปาล์มน้ำมันทดแทนจากผลของราคายางที่ตกต่ำ โดยคาดว่าปริมาณน้ำมันปาล์มดิบช่วง 2 ปีหน้าจะมีทิศทางที่สอดคล้องกับปริมาณผลปาล์มสด ซึ่งปริมาณน้ำมันปาล์มดิบคาดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.2-3.3 ล้านตัน หดตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.5 ต่อปี

ในการนี้ อุปทานปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มกลับมาขยายตัว ในปี 2569 ด้วยปัจจัยหนุนจาก (1) ผลกระทบจาก El Niño ที่คาดว่าจะเริ่มคลายตัวลงหลังพ้นจุดสูงสุด (Peak Impacts) และ

การเปรียบเทียบกับฐานต่ำในช่วง 2 ปีก่อนหน้า (2) ราคาโดยรวมที่ยังคงจูงใจให้เกษตรกรบำรุงรักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิต และ (3) การขยายพื้นที่เพาะปลูกช่วงที่ผ่านมาซึ่งเข้าสู่ช่วงอายุที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง โดยคาดว่าผลปาล์มสดจะกลับมาขยายตัวในอัตราร้อยละ 2.5-3.5 ส่งผลให้ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบของไทยปรับสูงขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 3.3-3.4 ล้านตัน

จากข้อมูลตลาดการค้าสินค้าน้ำมันปาล์มล่วงหน้าของต่างประเทศ (Future Palm Oil Market) เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย จีน และสิงคโปร์ เป็นต้น มีกลไกการดำเนินงานในลักษณะเดียวกับตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (Commodity future markets) ที่ช่วยในการบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของระดับราคาอันเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ฤดูกาล ปัจจัยภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าน้ำมันปาล์มหรือน้ำมันพืชอื่น ๆ ทดแทน เช่น สงคราม หรือปัญหาทางภูมิรัฐศาสตร์ เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น มาเลเซีย ที่ได้ริเริ่มให้มีการซื้อขายปาล์มน้ำมันล่วงหน้ามาตั้งแต่ปี 2523 เป็นระยะเวลานานกว่า 40 ปี ในตลาด Bursa Malaysia Derivatives ในขณะที่อินโดนีเซียได้มีการริเริ่มตลาด Indonesian Commodity Derivatives Exchange (ICDX) เมื่อปี 2566 ในส่วนของจีนได้มีการเปิดตลาดการค้าสินค้าน้ำมันปาล์มล่วงหน้าภายใต้ Dalian Commodity Exchange (DCE) ตั้งแต่ปี 2553 และสิงคโปร์ซึ่งมีตลาด APEX Crude Palm Oil Futures Contract ในปี 2563 ซึ่งประเทศไทยอาจพิจารณารูปแบบการซื้อขายล่วงหน้าในลักษณะดังกล่าวมาปรับใช้ เพื่อลดความเสี่ยงของราคาในตลาดได้ รวมถึงเป็นกลไกในการกำหนดราคาสินค้าน้ำมันปาล์มในตลาดที่สามารถใช้ในการซื้อขายล่วงหน้า รวมทั้งเป็นฐานราคา (Benchmark) ของการซื้อขายสินค้าได้

นอกจากนี้ ปัจจัยเสี่ยงของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่อาจมีผลต่อผู้ประกอบการ อาทิ

- การเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐ เนื่องจากผลผลิตในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำถูกควบคุมโดยภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านกระทรวงต่าง ๆ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ ทำให้ผู้ประกอบการเผชิญความเสี่ยง โดยเฉพาะความผันผวนด้านราคา ด้านปริมาณ และกฎระเบียบ
- ราคาพลังงานที่ปรับสูงขึ้นจากความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ อาทิ สงครามรัสเซีย-ยูเครน และสงครามระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาสที่ยืดเยื้อ อาจส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันดีเซลโดยรวมเพื่อการขนส่งปรับลดลง

- การแข่งขันยังมีแนวโน้มรุนแรงทั้งจากสินค้าทดแทน การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ รวมถึงรายเดิมที่ขยายกำลังการผลิต โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในปี 2563-2565 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 42.5 ซึ่งนับว่าต่ำมากเมื่อเทียบกับน้ำมันถั่วเหลือง (ร้อยละ 96.7) และน้ำมันรำข้าว (ร้อยละ 63.7) ซึ่งเป็นสินค้าทดแทนและราคาอยู่ในระดับใกล้เคียงกับน้ำมันปาล์ม
- ต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มทั้งระบบของไทยยังคงสูงกว่าประเทศคู่แข่งทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซีย และอัตราการใช้กำลังการผลิตของโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบของไทยที่ยังต่ำ ส่งผลให้ไทยเสียเปรียบด้านต้นทุนต่อหน่วยและความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในตลาดโลก
- มาตรการการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers) โดยเฉพาะการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสหภาพยุโรปซึ่งเป็นหนึ่งในผู้บริโภคน้ำมันปาล์มหลักของโลกที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกทยอยลดการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชที่มีความเสี่ยงต่อการทำให้เกิดการสร้างคาร์บอนสูง โดยตั้งเป้าหมายยุติการใช้ภายในปี 2573 ส่งผลให้เกิดกระแส “Zero Palm Oil” ในภาคอุตสาหกรรมของยุโรป นอกจากนี้การให้ความสำคัญกับสุขภาพยังทำให้เกิดกระแส “Palm Oil Free” สำหรับสินค้าอาหารต่างๆ ในยุโรป เนื่องจากน้ำมันปาล์มถูกมองว่าเป็นแหล่งไขมันอิ่มตัว (Saturated Fat) และมีสารก่อมะเร็งในปริมาณมากเมื่อเทียบกับพืชน้ำมันอื่น ๆ ส่งผลให้มาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) เป็นหนึ่งเส้นทางในการลดข้อกีดกันด้านการค้า ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการส่งออกน้ำมันปาล์มไม่สูงมากเท่ากับการบริโภคในประเทศ แต่การกีดกันนี้ถือเป็นความเสี่ยงต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ ที่นำผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มไปใช้และมีตลาดส่งออกหลักไปสหภาพยุโรปหรือประเทศคู่ค้าที่กีดกันเรื่องสิ่งแวดล้อม
- แนวโน้มการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าของภาครัฐ (Electric Vehicle : EV) ซึ่งมีเป้าหมายผลิตรถ ZEV (Zero Emission Vehicle) ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 30 ภายในปี 2573 อาจส่งผลให้ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพลดลง

ตารางที่ 4-80 มูลค่า ส่วนแบ่งตลาด (ปี 2566) ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (2565/2566) และอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ในช่วงปี 2563-2567
ทั้งการนำเข้าจากโลกและส่งออกไปยังโลก จำแนกตามสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย

สินค้า	การนำเข้า				การส่งออก			
	มูลค่า ปี 2567 (พันดอลลาร์ สหรัฐ)	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง (2566/2567)	CAGR 5 ปี (2563-2567) (ร้อยละต่อปี)	มูลค่า ปี 2567 (พัน ดอลลาร์สหรัฐ)	ส่วนแบ่งตลาด ปี 2567 (ร้อยละ)	ร้อยละ การ เปลี่ยนแปลง (2566/2567)	CAGR 5 ปี (2566-2567) (ร้อยละต่อปี)
เมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10)	3,961	5.52	-10.34	19.96	49,972	3.11	-16.99	5.95
น้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511)	1,842	0.0044 (*)	440.18	-3.02	872,311	2.12	3.17	53.45
น้ำมันเมล็ดใน ปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)	12,578	0.32	181.26	-16.36	167,405	5.02	85.30	39.55
กากปาล์มและ เมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60)	49,972	3.11	-16.99	5.95	6,392	0.62	45.31	59.81

หมายเหตุ: * แสดงผลด้วยทศนิยมมากกว่า 2 ตำแหน่ง เนื่องจากหลักที่สามารถแสดงค่าที่มีนัยสำคัญอยู่ในตำแหน่งที่ 4

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลจาก Trade Map โดยศูนย์พาณิชยกรรมระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC)

4.4 พันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511.10 1511.90 1513.21 และ 1513.29) ของไทยและคู่ภาคี

ภายใต้การค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มระหว่างประเทศ สามารถแสดงข้อมูล พันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มของไทย และพันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มของคู่ภาคี ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-81 ข้อมูลพันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มของไทย
(ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

กรอบพันธกรณี	น้ำมันปาล์มดิบ (1511.10) น้ำมันปาล์มอื่น ๆ (1511.90)	น้ำมันเชื้อเพลิงในเมล์ตปาล์มดิบ (1513.21) น้ำมันเชื้อเพลิงในเมล์ตปาล์มอื่น ๆ (1513.29)
WTO	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 20 นอกโควตา ร้อยละ 143	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 20 นอกโควตา ร้อยละ 143
อาเซียน (ATIGA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
อาเซียน-จีน (ACFTA)	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 20 นอกโควตา ร้อยละ 144.6	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 20 นอกโควตา ร้อยละ 144.6
อาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 1.8 นอกโควตา ร้อยละ 143
อาเซียน-เกาหลี (AKFTA)	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 0 นอกโควตา ร้อยละ 143	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 0 นอกโควตา ร้อยละ 143
อาเซียน-อินเดีย (AIFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
ไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
ไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
ไทย-อินเดีย (TIFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
ญี่ปุ่นไทย (JTEPA)	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 0	อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 0
ไทย-ชิลี (TCFTA)	นอกโควตา ร้อยละ 143	นอกโควตา ร้อยละ 143
ไทย-เปรู (TPCEP)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน-ฮ่องกง (AHKFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 4-82 ข้อมูลพันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มของคู่ภาคี
(ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

กรอบ พันธกรณี	น้ำมันปาล์มดิบ (1511.10)	น้ำมันปาล์มอื่น ๆ (1511.90)	น้ำมันเชื้อเพลิงในเมล็ดปาล์มดิบ (1513.21) น้ำมันเชื้อเพลิงในเมล็ดปาล์มอื่น ๆ (1513.29)
อาเซียน (ATIGA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
อาเซียน-จีน (ACFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
อาเซียน-เกาหลี (AKFTA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
อาเซียน-อินเดีย (AIFTA)	ร้อยละ 37.5	ร้อยละ 45	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน- ออสเตรเลีย- นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
ไทย- ออสเตรเลีย (TAFTA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
ไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
ไทย-อินเดีย (TIFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
ญี่ปุ่นไทย (JTEPA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
ไทย-ชิลี (TCFTA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0
ไทย-เปรู (TPCEP)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน-ฮ่องกง (AHKFTA)	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0

ตารางที่ 4-83 การเปิดตลาดสินค้าปาล์มน้ำมันของไทยและประเทศคู่ภาคภายใต้ RCEP
(ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	น้ำมันปาล์มดิบ (1511.10)	น้ำมันปาล์มอื่น ๆ (1511.90)	น้ำมันเชื้อเพลิงเมสตีปาล์มดิบ (1513.21)	น้ำมันเชื้อเพลิงเมสตีปาล์มอื่น ๆ (1513.29)
ไทย	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน	ร้อยละ 0 ยกเว้น • เมียนมา ร้อยละ 1 เหลือร้อยละ 0 ในปี 13 • ฟิลิปปินส์ ร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 10 ในปี 11 • สปป.ลาว ร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 0 ในปี 13	ร้อยละ 0 ยกเว้น • เมียนมา ร้อยละ 1 เหลือร้อยละ 0 ในปี 13 • ฟิลิปปินส์ ร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 10 ในปี 11 • เวียดนาม ร้อยละ 7 เหลือร้อยละ 0 ในปี 15 • สปป.ลาว ร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 0 ในปี 15	ร้อยละ 0 ยกเว้น • ฟิลิปปินส์ ร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 0 ในปี 15 • สปป.ลาว ร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 0 ในปี 13	ร้อยละ 0 ยกเว้น • ฟิลิปปินส์ ร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 0 ในปี 15 • สปป.ลาว ร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 0 ในปี 15
จีน	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
ญี่ปุ่น	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0
เกาหลีใต้	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0
ออสเตรเลีย	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0
นิวซีแลนด์	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0	อัตราภาษี ร้อยละ 0

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

4.5 สถานการณ์การค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มยั่งยืน (CSPO)

Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO) หรือ การเจรจาโต๊ะกลมเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสร้างมาตรฐาน น้ำมันปาล์มที่มีความยั่งยืน โดยมีข้อกำหนดร่วมกันทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการสวน โรงสกัด (Mill) และโรงกลั่น (Refinery) ที่สามารถปฏิบัติตามหลักการและเกณฑ์ของ RSPO สามารถที่จะได้รับการรับรองจาก RSPO ได้ น้ำมันปาล์มที่ได้รับการผลิตจากผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรอง RSPO จะได้รับการจัดว่าเป็นน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน (Certified Sustainable Palm Oil: CSPO) โดยน้ำมันปาล์ม CSPO สามารถที่จะติดตามย้อนกลับได้ตามรูปแบบห่วงโซ่อุปทานที่ RSPO ให้การรองรับแบ่งเป็นห่วงโซ่อุปทานทางกายภาพ 3 ประเภท (Identity Preserved: IP Segregated: SG และ Mass Balance: MB) และห่วงโซ่อุปทานแบบเครดิตที่เป็นการขายสิทธิการรับรองในการใช้น้ำมันปาล์ม

4.5.1 ปริมาณการค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน

ปริมาณปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืนตามหลักการ RSPO มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งส่วนปาล์มน้ำมันทั้งทะลาย (Fresh Fruit Bunches: FFB) จากผู้ประกอบการรายเล็กที่ได้รับการรับรองและน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO)

➤ ปาล์มน้ำมันทั้งทะลาย

ปาล์มน้ำมันทั้งทะลายโดยผู้ประกอบการรายเล็ก (Smallholders) ที่ได้รับการรับรอง RSPO มีการรายงานผลประจำปี (ต่อเนื่อง) ซึ่งครอบคลุมข้อมูลระหว่างปี 2564 ถึงปี 2566 โดยมีประเทศผู้ผลิตสำคัญได้แก่ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย นอกจากนี้ ละตินอเมริกาถือเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญในการผลิตเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการรายเล็กสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

- ผู้ประกอบการรายเล็กอิสระ (Independent): ผู้ประกอบการรายเล็กที่สามารถขายปาล์มน้ำมันให้กับโรงสกัดน้ำมันปาล์มหลายรายได้โดยอิสระ (ไทยมีเพียงผู้ประกอบการรายเล็กอิสระเท่านั้น)
- ผู้ประกอบการรายเล็กภายใต้สัญญา (Scheme): ผู้ประกอบการรายเล็กที่มีสัญญาขายปาล์มน้ำมันให้กับโรงสกัดน้ำมันปาล์มเพียงรายเดียว

ผู้ประกอบการรายเล็กมีการผลิต ปริมาณการผลิตปาล์มน้ำมันทั้งทะลายที่ได้รับการรับรองในปี 2566 เพิ่มขึ้นจาก 7,498,050 ตัน ในปี 2565 เป็น 7,632,646 ตัน คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.79 แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มลดลงจาก 8,799,810 ตันในปี 2564 หรือลดลงด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ -6.87 ระหว่างปี 2564 ถึงปี 2566 ทั้งนี้ เป็นผลจากการลดลงของผลผลิตที่ได้รับการรับรองจากผู้ประกอบการรายเล็กภายใต้สัญญา (Scheme) ในอินโดนีเซีย โดยในปี 2566 มีปริมาณปาล์มน้ำมันทั้งทะลายที่ได้รับการรับรองลดลงไป 1,914,479 ตันเมื่อเทียบกับปริมาณในปี 2564 คิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ -20.59 ในขณะที่ปริมาณปาล์มน้ำมันทั้งทะลายที่ได้รับการรับรองทั้งหมดลดลงไป 1,167,164 ตัน แสดงถึงการลดลงของปริมาณปาล์มทั้งทะลายของอินโดนีเซียที่มีผลมากกว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณปาล์มน้ำมันทั้งทะลายที่ได้รับการรับรองในพื้นที่อื่นของโลก

**ตารางที่ 4-84 ปริมาณปาล์มน้ำมันทั้งทะเลของผู้ประกอบการขนาดเล็ก
ที่ได้รับการรับรอง ระหว่างปี 2564 - 2566**

หน่วย:ตัน

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	ประเภทผู้ประกอบการ	2564	2565	2566	YOY (65/66) (ร้อยละ)	CAGR (ร้อยละ ต่อปี)
อินโดนีเซีย	Scheme	5,182,474	3,689,541	3,267,995	-11.43	-20.59
	Independent	516,936	718,159	1,051,557	46.42	42.63
มาเลเซีย	Scheme	121,996	-	-	-	-
	Independent	112,922	140,836	156,893	11.40	17.87
ละตินอเมริกา	Scheme	1,501,511	1,318,824	1,369,004	3.80	-4.51
	Independent	-	5,280	20,736	292.73	-
แอฟริกา	Scheme	30,783	247,710	212,271	-14.31	162.60
	Independent	15,610	22,939	21,682	-5.48	17.86
ส่วนที่เหลือ ของโลก	Scheme	728,210	670,686	783,354	16.80	3.72
	Independent	589,368	684,585	749,154	9.43	12.74
รวม		8,799,810	7,498,560	7,632,646	1.79	-6.87

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

➤ **น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน**

ปริมาณอุปทานน้ำมันที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน (CSPO) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ จากมีปริมาณอุปทานน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง 1.2 ล้านตันในปี 2552 เป็น 16.1 ล้านตันในปี 2566 และมีส่วนแบ่งในตลาดน้ำมันปาล์มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 20 ของปริมาณอุปทานน้ำมันปาล์มของโลก

ตารางที่ 4-85 ปริมาณและสัดส่วนน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน
ต่ออุปทานน้ำมันปาล์มโลก ระหว่างปี 2564-2566

ปริมาณ/ร้อยละ	2564	2565	2566	YOY (65/66) (ร้อยละ)	CAGR (ร้อยละต่อปี)
ปริมาณ (ล้านตัน)	14.7	15.4	16.1	4.55	4.65
สัดส่วนต่ออุปทาน น้ำมันปาล์มโลก (ร้อยละ)	19	20	20	0.00	2.60

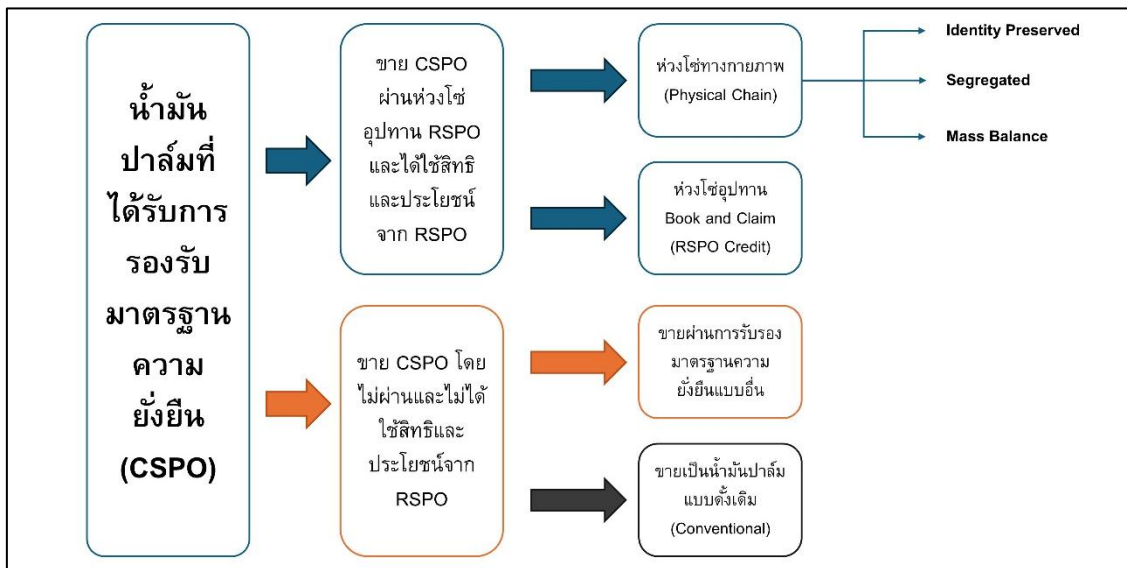
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

ปริมาณอุปทานน้ำมันปาล์ม CSPO ในปี 2566 เพิ่มขึ้นจาก 15.4 ล้านตันเป็น 16.1 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.55 โดยในภาพรวม น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง CSPO เพิ่มขึ้นจาก 14.7 ล้านตัน คิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 4.65 ระหว่างปี 2564-2566 ทั้งนี้ สัดส่วนปริมาณอุปทานน้ำมัน CSPO ต่ออุปทานน้ำมันรวมมีแนวโน้มคงที่ในระหว่างปี 2565- 2566 เป็นผลจากปริมาณความต้องการน้ำมันปาล์มที่เพิ่มตัวสูงขึ้นในตลาดโลก

อย่างไรก็ดี CSPO ได้ถูกนำออกมาขายแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่

- ห่วงโซ่กายภาพ (Physical chain): น้ำมันปาล์มที่ถูกขายภายใต้ RSPO เมื่อผู้จำหน่ายมีตลาดที่ต้องการ CSPO รองรับ โดยแบ่งย่อยตามรูปแบบห่วงโซ่อุปทาน ได้ทั้งสิ้น 3 ประเภท ได้แก่
 - Identity Preserved (IP)
 - Segregated (SG)
 - Mass Balance (MB)
- โซ่อุปทาน RSPO แบบ Book and Claim (B&C) หรือ เครดิต RSPO (RSPO Credit) เมื่อผู้จำหน่ายไม่มีตลาดที่ต้องการ CSPO รองรับ
- CSPO ที่ถูกขายในรูปแบบมาตรฐานการรับรองความยั่งยืนอื่น
- CSPO ที่ถูกขายเป็นน้ำมันปาล์มแบบดั้งเดิม (Conventional) โดยไม่ได้รับประโยชน์จากความเป็นปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืนใด ๆ

ภาพที่ 4-1 รูปแบบช่องทางการขาย CSPO

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

โดยมีแนวโน้มสัดส่วนจาก CSPO ที่ได้มีการผลิตถูกนำมาขายในแต่ละรูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 4-86 สัดส่วนรูปแบบ CSPO ที่ถูกนำมาขาย
ระหว่างปี 2564 - 2566

รูปแบบที่ถูกนำมาขาย	2564	2565	2566
ห่วงโซ่ทางกายภาพ RSPO	ร้อยละ 61	ร้อยละ 49	ร้อยละ 50
RSPO เครดิต		ร้อยละ 15	ร้อยละ 17
มาตรฐานอื่น	ร้อยละ 19	ร้อยละ 16	ร้อยละ 9
น้ำมันปาล์มแบบดั้งเดิม	ร้อยละ 20	ร้อยละ 21	ร้อยละ 25

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

สัดส่วน CSPO ที่ถูกขายภายใต้ RSPO ทั้งแบบห่วงโซ่ทางกายภาพและผ่านระบบเครดิต ในปี 2566 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 61 เป็นร้อยละ 67 ในปี 2566 โดยเมื่อพิจารณาแยกส่วนจะพบว่า ทั้งสัดส่วน CSPO ที่ถูกขายภายใต้ห่วงโซ่ทางกายภาพและเครดิตในปี 2566 เพิ่มขึ้นจากปี 2565 สัดส่วน CSPO ที่ถูกขายภายใต้ห่วงโซ่ทางกายภาพเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 49 เป็นร้อยละ 50 และสัดส่วนเครดิตเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 15 เป็น ร้อยละ 17 นอกจากนี้ สัดส่วน CSPO ที่ถูกนำไปขายภายใต้มาตรการอื่นลดลงจากร้อยละ 19 ในปี 2564 เป็นร้อยละ 9 ในปี 2566 อย่างไรก็ตาม สัดส่วน CSPO ที่ถูกขายเป็นน้ำมันปาล์มแบบดั้งเดิมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 25 โดยทั้งการลดลงของการนำไปขายภายใต้มาตรการอื่นและการขายเป็นน้ำมันปาล์มดั้งเดิมเป็นผลมาจากสหภาพยุโรปที่ลดการพึ่งพาวัตถุดิบไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์ม

4.5.2 ราคาพรีเมียม (Premium Price)

ปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน RSPO ได้รับการประเมินว่าสามารถขายได้ในราคาที่สูงกว่าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน (Conventional) โดยในภาพรวม International Institute for Sustainable Development (IISD) ระบุว่าน้ำมันปาล์มดิบที่ได้รับการมาตรฐาน CSPO จะมีราคาเฉลี่ยสูงกว่าราคาเฉลี่ยน้ำมันปาล์มดิบในตลาดการขายระหว่างประเทศ 14 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน หรือประมาณร้อยละ 2

นอกจากนี้ ราคาพรีเมียมที่ผู้ประกอบการได้นั้นมีความแตกต่างกันขึ้นกับมาตรฐานห่วงโซ่อุปทานของสินค้าที่ได้รับการรับรองนั้น โดยแบ่งห่วงโซ่อุปทานได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ Identity Preserved (IP) Segregated (SG) Mass Balance (MB) และ Book and Claim (RSPO Credit) ทั้งนี้ ห่วงโซ่อุปทานแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันถึงระดับของความเข้มข้นและความสามารถในการติดตามกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานนั้น (Traceability) ตามลำดับสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐานห่วงโซ่อุปทานที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้มากกว่าจะสามารถมีราคาพรีเมียมได้สูงกว่า

การศึกษาในปี 2562 โดย Proforest และ World Wildlife Fund (WWF) สาขาอินโดนีเซียพบว่า ราคาพรีเมียมขึ้นกับประเภทห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับการรับรอง โดยหากเป็นน้ำมันปาล์มดิบที่ได้รับการรับรองโดยวิธี B&C จะมีราคาพรีเมียมระหว่าง 2.5-3.5 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในขณะที่วิธี MB จะมีราคาพรีเมียมเพิ่มขึ้นเป็น 6-17 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และวิธี SG และ IP ที่สามารถมีการติดตามย้อนกลับไปยังแหล่งผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานได้มีราคาพรีเมียมมากที่สุดระหว่าง 25-30 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน สอดคล้องกับรายงานของ WWF ในปี 2565 ที่วิเคราะห์ข้อมูลราคา CSPO ในปี 2562 และค่าเฉลี่ยราคาน้ำมันปาล์มระหว่างปี 2561-2563 ซึ่งได้ประเมินราคาพรีเมียมเป็นร้อยละของราคาตลาดน้ำมันปาล์มของปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแต่ละประเภทโดยแสดงรายละเอียด ได้ดังนี้

**ตารางที่ 4-87 สัดส่วนราคาพรีเมียมจากราคาฐานของสินค้าปาล์มน้ำมัน
ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน ในปี 2562**

ประเภท	ประเภทย่อย	ประเภทห่วงโซ่อุปทาน	เพิ่มขึ้นจากราคาฐาน
ปาล์มน้ำมันทั้ง ทะลาย (FFB)	FFB	จากสวนปาล์ม ที่ได้รับการรับรอง	ร้อยละ 20 (สามารถแปรผันได้ระหว่าง ร้อยละ 8-60)
ผ่น้ำมันปาล์ม	CSPO/ RBD CSPO	MB	ร้อยละ 0.9 - 3.3

ประเภท	ประเภทย่อย	ประเภทห่วงโซ่อุปทาน	เพิ่มขึ้นจากราคาฐาน
		SG/IP	ร้อยละ 2.4 - 7.5
		Credits	ร้อยละ 0.1 - 0.3
		ISH-CSPPO credit	ร้อยละ 1.5 - 3.0
น้ำมันเมล็ดในปาล์ม	CSPKO/ RBD CSPKO	MB	ร้อยละ 7.3 - 24.3
		SG/IP	ร้อยละ 18.4 - 39
		Credits	ร้อยละ 7.3 - 11
		ISH-CSPKO credit	ร้อยละ 6.6 - 8.4
สารสกัดจากเมล็ดในปาล์ม ²	CSPKE	Credits	ร้อยละ 0.1-0.3
		ISH Credits	ร้อยละ 0.6

ที่มา: World Wildlife Fund (WWF)

อย่างไรก็ดี การศึกษาโดย Proforest ยังระบุว่า บริษัทขนาดใหญ่มักสามารถรวบรวมตลอดห่วงโซ่การผลิตได้ ครอบคลุมตั้งแต่การปลูก ลานเท การแปรรูป และอื่น ๆ จึงสามารถขอรับรองมาตรฐานประเภท SG และ IP ได้ ทำให้บริษัทขนาดใหญ่สามารถได้ประโยชน์จากราคาพรีเมียมได้มากกว่าบริษัทและผู้ประกอบการรายเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาราคาพรีเมียมของผู้ประกอบการรายเล็ก (Smallholders) และผู้ประกอบการรายเล็กอิสระ (Independent Smallholders) โดยพบว่า ผู้ประกอบการรายเล็กและผู้ประกอบการรายเล็กอิสระได้รับราคาพรีเมียมเพียงเล็กน้อยหรือไม่ได้รับราคาพรีเมียม ทั้งนี้ โรงสกัดน้ำมันปาล์มยังสามารถได้ราคาพรีเมียมจากการขายเครดิตผ่านห่วงโซ่อุปทานแบบ B&C แต่ไม่พบหลักฐานหรือมาตรฐานการแบ่งราคาพรีเมียมจากการขายเครดิตกับผู้ประกอบการสวนปาล์มน้ำมัน

ยิ่งไปกว่านั้น จากการศึกษายังพบว่า ต้นทุนจากการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับมาตรฐาน RSPO ตั้งแต่การปรับปรุงสวนไปจนถึงการจ่ายค่าตรวจสอบสูงกว่าราคาพรีเมียมที่ได้จากการขาย CSPO โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายเล็ก อย่างไรก็ตาม เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน รวมถึงผู้ประกอบการในไทย สามารถได้รับรายได้เพิ่มขึ้น จากการปฏิบัติตามหลักการของ RSPO ซึ่งอาจมีผลทำให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อพื้นที่เพิ่มขึ้น โดยผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรอง RSPO ในไทยถูกระบุว่ามีปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่มากที่สุด เมื่อเทียบกับประเทศอื่นในปี 2565 อย่างไรก็ตาม การศึกษาในบางกรณี พบว่า รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปริมาณและราคา RSPO ในช่วง 1 ปีแรก อาจมีมูลค่าน้อยกว่ารายจ่ายในการปฏิบัติตามหลักการ RSPO ที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือการลงทุนเพื่อปฏิบัติตาม RSPO อาจไม่มีประสิทธิภาพในบางกรณี

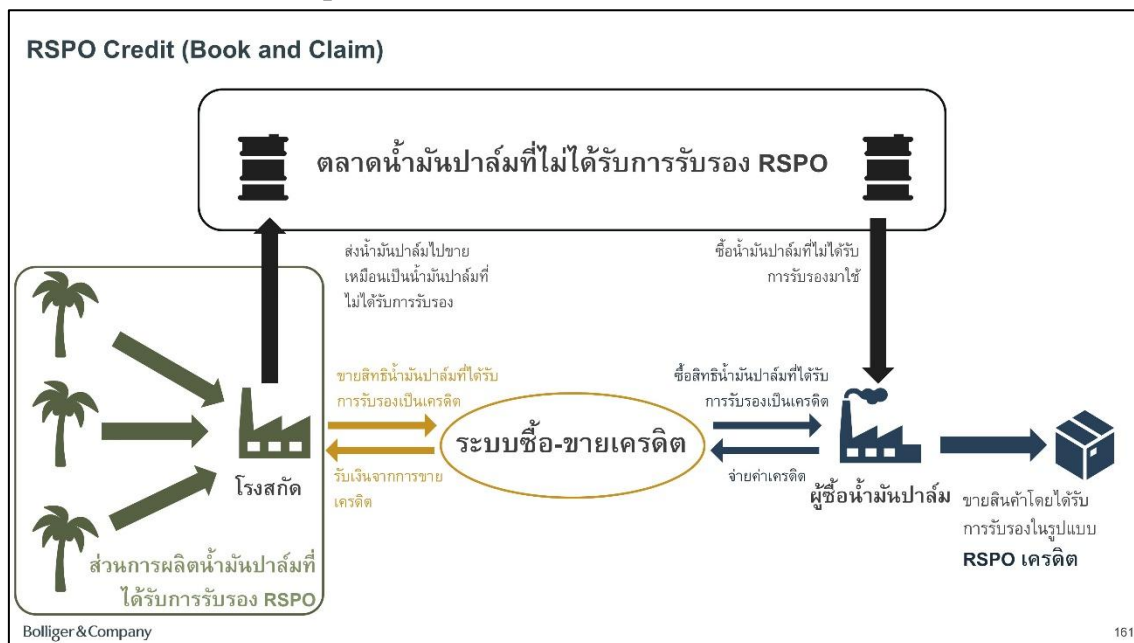
² Palm Kernel Expeller หรือ สารสกัดจากเมล็ดในปาล์ม หมายถึงส่วนที่เป็นผลพลอยได้จากการบดและแยกน้ำมันออกจากเมล็ดในปาล์ม มักนำไปใช้ผสมในอาหารสำหรับปศุสัตว์

➤ ราคาพรีเมียมผ่านห่วงโซ่อุปทานแบบ Book and Claim (RSPO Credit)

ระบบเครดิต RSPO (RSPO Credit) เป็นระบบการซื้อขายสิทธิน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองความยั่งยืนเพื่อสนับสนุนมาตรฐานห่วงโซ่อุปทานรูปแบบ B&C ผ่านการซื้อขาย RSPO Credit (RSPO Credit) ผ่านระบบออนไลน์ RSPO PalmTrace ที่ได้มีการจัดสรรไว้ได้ โดยน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองความยั่งยืน 1 ตันมีค่าเท่ากับ 1 เครดิต

มีการแบ่งประเภทการรับรองที่สามารถซื้อขายได้ออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ Certified Sustainable Palm Oil (CSPO) Certified Sustainable Palm Kernel Oil (CSPKO) และ Certified Sustainable Palm Kernel Expeller (CSPKE) และมาตรฐานสำหรับผู้ประกอบการรายเล็กอิสระ ได้แก่ IS-CSPO IS-CSPKO และ IS-CSPKE การซื้อขายจะเป็นการซื้อขายแบบไม่เปิดเผยตัวตน เพื่อลดความเสี่ยงจากการบิดเบือนตลาด

ภาพที่ 4-2 รูปแบบการขายและรับรองผ่านระบบ RSPO Credit

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

การซื้อขายเครดิตนี้ ผู้ซื้อเครดิตสามารถนำเครดิตไปรับรองสินค้าปาล์มน้ำมันหรือน้ำมันปาล์ม ว่าได้รับการรับรองจาก RSPO โดยไม่จำเป็นต้องใช้ CSPO โดยตรง ในขณะที่ผู้ขายสามารถได้ราคาเพิ่มจากการเป็นน้ำมันปาล์มยั่งยืนได้ โดยไม่ต้องขายให้ห่วงโซ่อุปทานที่รับซื้อ CSPO โดยเฉพาะ ราคาซื้อขายเครดิตนี้จึงเปรียบได้เป็นราคาพรีเมียมที่ผู้จำหน่ายสามารถได้จาก

การขายน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองและผู้ซื้อจ่ายราคาที่ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดผู้จำหน่ายและผู้ซื้อ ดังนี้

ผู้จำหน่าย (Seller)

ในกรณีที่ผู้ผลิตน้ำมันปาล์มสามารถทำตามมาตรฐาน RSPO และได้รับการรับรอง CSPO แล้ว แต่ยังไม่สามารถหาตลาดหรือเข้าถึงตลาดที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ที่ต้องการรับรองมาตรฐาน RSPO หรือได้รับการรับรอง CSPO หรือที่เกี่ยวข้องได้ ผู้ผลิตสามารถนำสิทธิปริมาณการผลิตนั้นแปลงเป็นเครดิตเพื่อขายในระบบการค้าขายออนไลน์ได้ ทั้งนี้ ผู้ผลิตสามารถเลือกได้ว่าจะแบ่งขายปริมาณน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองนั้นผ่านทางช่องทางห่วงโซ่อุปทานใดบ้าง แต่ไม่สามารถขายน้ำมันปาล์มต้นเดียวกันให้ได้รับสิทธิทั้งการขายแบบรูปธรรม ผ่านห่วงโซ่อุปทานแบบ IP SG และ MB และการขายโดยเครดิตผ่าน B&C ได้

น้ำมันปาล์มที่ได้รับการผลิตตามหลักการและเกณฑ์ของ RSPO (RSPO Principle and Criteria) สามารถนำมาขายเป็นเครดิตได้ โดยผู้ที่สามารถขายเครดิตได้นั้นรวมถึง ผู้ประกอบการขนาดเล็กอิสระ ผู้ประกอบการตามสัญญา (Out growers) ผู้บดเมล็ดปาล์ม (Palm Kernel Crusher) และโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง (Certified Oil Mills) ทั้งนี้ ผู้จำหน่ายสามารถกำหนดราคาที่ต้องการจะขายผ่านระบบได้อย่างอิสระหรือสามารถตั้งราคาให้สอดคล้องกับราคาจากผู้ซื้อตั้งราคาซื้อไว้ได้

ผู้ซื้อ (Buyer)

ผู้ซื้อสามารถสนับสนุนปาล์มน้ำมันยั่งยืนได้ผ่านการซื้อเครดิตเหล่านี้เพื่อใช้กับผลผลิตใดๆ ในห่วงโซ่การผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มได้ แม้ปาล์มน้ำมันที่ใช้จะไม่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานความยั่งยืน โดยการซื้อเครดิตทุกการถือเป็นการสนับสนุนการผลิตปาล์มน้ำมันยั่งยืนทั่วโลก และเป็นการให้ราคาพรีเมียมทางตรงให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็กอิสระในห่วงโซ่อุปทานอีกด้วย สินค้าที่ผ่านการผลิตจากการซื้อ RSPO เครดิตสามารถเรียกเป็นสินค้าที่ได้รับการรับรองผ่านห่วงโซ่อุปทานแบบ B&C ได้ ทั้งนี้ ผู้ซื้อต้องเป็นสมาชิก RSPO (RSPO member) ก่อน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

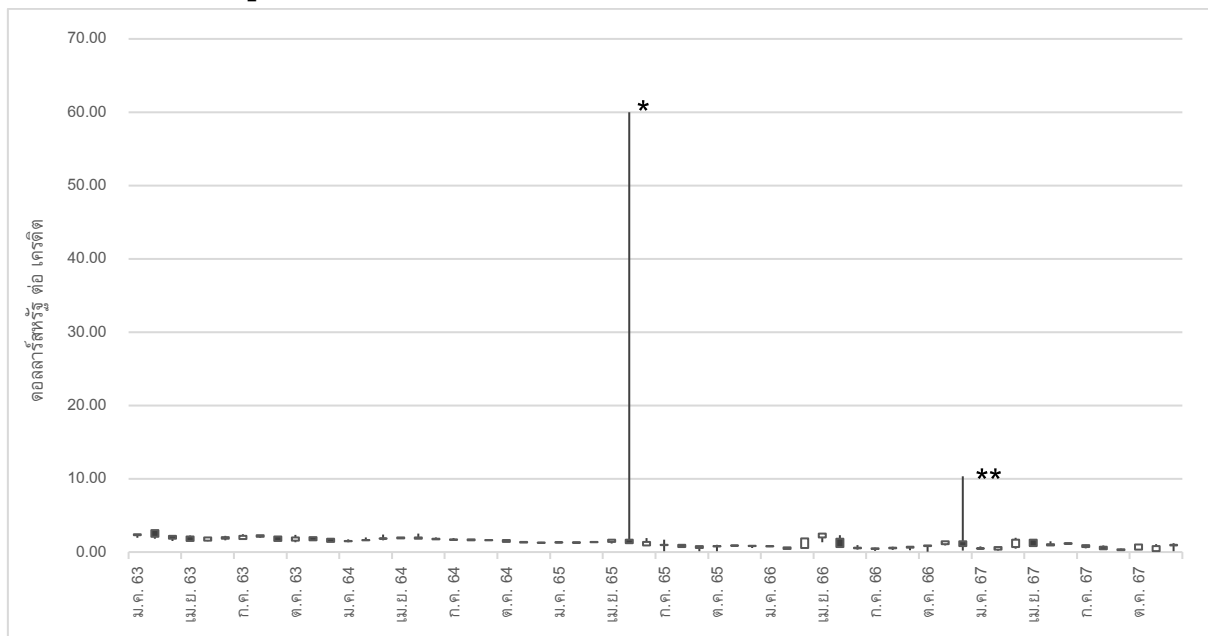
- ทั่วไป (Ordinary): มีการใช้สินค้าจากปาล์มน้ำมันมากกว่า 500 ตันต่อปี
- ผู้เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Associate): มีการใช้สินค้าจากปาล์มน้ำมันน้อยกว่า 500 ตัน ต่อปี

ผู้ซื้อสามารถตั้งราคาซื้อเครดิตในราคาที่ต้องการอย่างอิสระได้ หรือ สามารถตั้งราคาซื้อให้สอดคล้องกับราคาผู้จำหน่ายตั้งจำหน่ายไว้ในระบบได้

มูลค่าการซื้อขาย CSPO เครดิต

จากการจัดตั้งตลาดการค้าเครดิตนี้ ในระยะยาว RSPO เชื่อมั่นว่าจะทำให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์มเปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามราคา RSPO เครดิต มีความผันผวนสูง ขึ้นกับความต้องการซื้อและจำหน่ายในตลาดการค้าเครดิต โดยมีแนวโน้มความผันผวนราคาเครดิตของ CSPO ระหว่างปี 2563-2567 ดังนี้

ภาพที่ 4-3 มูลค่าการซื้อขาย CSPO Credit รายเดือน ระหว่างปี 2563 - 2567

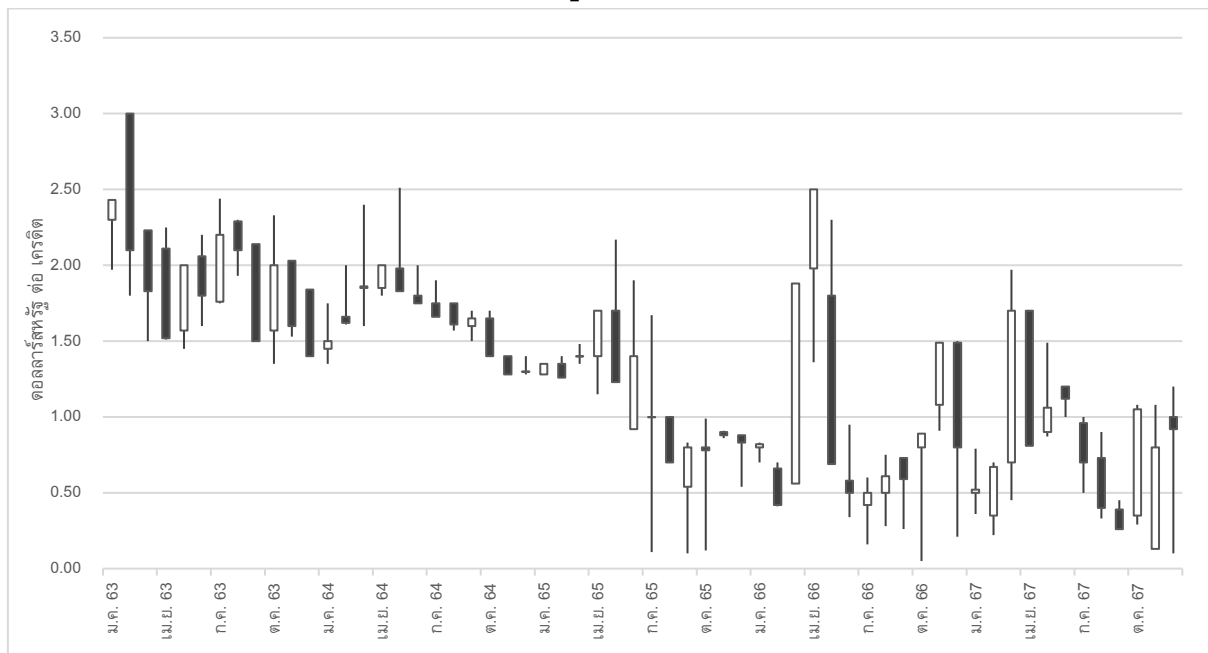

หมายเหตุ: * มีจำนวนการซื้อขายที่ราคาสูงมากกว่าปกติระหว่างวันที่ 12-19 พฤษภาคม 2565 โดยมีราคาเฉลี่ยรายวันและจำนวนดังนี้ วันที่ 12 พฤษภาคม 2565 ราคาเฉลี่ย 24.17 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต จำนวน 24,714 เครดิต วันที่ 13 พฤษภาคม 2565 ราคาเฉลี่ย 59.99 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต จำนวน 1,701 เครดิต วันที่ 18 พฤษภาคม 2565 ราคาเฉลี่ย 30 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต จำนวน 30 เครดิต และวันที่ 19 พฤษภาคม 2565 ราคาเฉลี่ย 29 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต จำนวน 768 เครดิต โดยคิดเป็นร้อยละ 25.67 ของจำนวนการซื้อขายในเดือนพฤษภาคม 2565

** มีการซื้อขายที่ราคาสูงมากกว่าภาพรวมราคาในวันที่ 6 ธันวาคม 2566 โดยมีราคาขายเฉลี่ยที่ 10.35 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต จำนวน 135,984 เครดิต คิดเป็นร้อยละ 26.33 ของปริมาณการซื้อขายทั้งหมดในเดือนธันวาคม 2566
ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

จากราคาการขายเครดิต RSPO ระหว่างปี 2563-2567 พบว่า ราคามีความผันผวนสูง โดยมีการปรับตัวขึ้นสูงในระยะสั้น 2 ช่วงเวลา ระหว่างวันที่ 12-19 พฤษภาคม 2565 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยรายวันสูงสุด 59.99 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต และวันที่ 6 ธันวาคม 2566 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยรายวันสูงสุด 10.35 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต ทั้งนี้ หากพิจารณาราคาการซื้อขายและแนวโน้มโดยหักข้อมูลราคาที่ผิดปกติทั้ง 2 ช่วงเวลาออกไปจะพบแนวโน้มราคา ดังนี้

ภาพที่ 4-4 มูลค่าการซื้อขาย CSPO Credit รายเดือน ระหว่างปี 2563 - 2567
หลังหักข้อมูลที่ผิดปกติ

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

จากแนวโน้มเมื่อหักข้อมูลราคาที่มีราคาแตกต่างชัดเจนออกแล้ว พบว่า ราคาฟรีเมียมผ่านมาตรการซื้อขายโดยระบบเครดิตมีราคาซื้อขายเครดิต CSPO ระหว่างปี 2563-2567 ผันผวนอยู่ระหว่าง 0.05 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต และ 3.00 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต อย่างไรก็ตาม ราคาซื้อขายเครดิตมีความผันผวน โดยมีแนวโน้มในภาพรวมปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากพิจารณาค่าเฉลี่ยรายปีของราคาปกติ (Typical Price)³ ในแต่ละเดือนจะพบว่าการปรับตัวลดลง 1.98 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิตในปี 2563 เป็น 0.80 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิตในปี 2567 คิดเป็นอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 19.53

³ Typical Price หมายถึง ราคาเฉลี่ยระหว่าง ราคาสูงสุด ราคาต่ำสุด และราคาปิด ในช่วงเวลาที่กำหนด ใช้เพื่อการพิจารณาราคาในช่วงเวลาที่กำหนด

ข้อมูลการซื้อขายเครดิต RSPO เป็นการสะท้อนราคาพรีเมียมที่ผู้ผลิตสามารถได้รับจากการเข้าร่วมการทำปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มยั่งยืนตามหลักการและเกณฑ์ RSPO ผ่านการซื้อขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยเฉพาะจากผู้ประกอบการรายเล็กที่เข้าถึงการขายผ่านห่วงโซ่อุปทานแบบ IP หรือ SG ได้ลำบาก ทั้งนี้ในปี 2566 จากน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองด้วย CSPO 16.1 ล้านตันมีสินค้าที่ผ่านการซื้อขายโดยระบบเครดิตทั้งสิ้น 2.67 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ของปริมาณการขายทั้งหมด โดยเป็นการขายจากโรงสกัดน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองและกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยอิสระ (Independent Smallholder Groups) ที่ได้รับการรับรอง

มูลค่าการซื้อขาย CSPKO Credit

Certified Sustainable Palm Kernel Oil (CSPKO) หรือ น้ำมันเมล็ดในปาล์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน มีแนวโน้มความผันผวนราคาเครดิตระหว่างปี 2563-2567 ดังนี้

ภาพที่ 4-5 มูลค่าการซื้อขาย CSPKO Credit รายเดือน ระหว่างปี 2563 – 2567

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ประมวลผลข้อมูลจาก RSPO

ราคาพรีเมียมผ่านมาตรการซื้อขายโดยระบบเครดิตมีราคาซื้อขายเครดิต CSPKO ระหว่างปี 2563-2567 ผันผวนของค่าเฉลี่ยแต่ละเดือนอยู่ระหว่าง 10 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต ไปจนถึง 251.77 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต โดยนับตั้งแต่ปี 2563 มีการเติบโตอย่างก้าวกระโดดต่อเนื่องจนถึงปี 2565 หากพิจารณาค่าเฉลี่ยรายปีของราคาปกติในแต่ละเดือน จะพบว่าการเติบโตขึ้นจาก 25.74 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต ในปี 2563 เป็น 209.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต ในปี 2565 หรือมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 185.27 ทั้งนี้ หลังจากปี 2565 ราคาเครดิตมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จนในปี 2567 มีค่าเฉลี่ยรายปีของราคาปกติในแต่ละเดือน 78.81 ดอลลาร์สหรัฐต่อเครดิต ทำให้ในภาพรวมมี อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 32.28 ระหว่างปี 2563-2567

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้อำนวยการโครงการ GIZ ประจำประเทศไทย สรุปได้ว่า ในบริบทการซื้อขายผลผลิตปาล์มน้ำมันของสมาชิกในประเทศไทย จะเป็นการซื้อขายแบบเครดิตเป็นหลัก ในขณะที่รูปแบบ Mass Balance (MB) จะขึ้นอยู่กับการทำสัญญาซื้อขายในแต่ละโรงงาน ซึ่งมีบางรายที่ซื้อขายในรูปแบบนี้แล้ว และส่วนใหญ่จะเป็นการขายให้แก่ผู้ซื้อต่างประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สำหรับข้อมูลความต้องการบริโภคสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO ในประเทศยังคงไม่แพร่หลาย เนื่องจากมีเพียงร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปาล์มของไทย ที่ได้รับการรับรอง และส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อส่งออกไปยังยุโรป อาจกล่าวได้ว่า ตลาดสินค้าในต่างประเทศยังคงค่อนข้างแคบ ดังนั้น หากต้องการดึงดูดผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวที่เป็นผู้ซื้อของมาเลเซียหรืออินโดนีเซียให้มาซื้อสินค้าของไทย อาจต้องแก้ไขปัญหาเรื่องราคาสินค้าของไทยที่สูงกว่า 2 ประเทศข้างต้น รวมทั้งต้องสร้างความมั่นใจในเรื่องการบริหารจัดการสต็อกน้ำมันในประเทศว่าเพียงพอต่อความต้องการของผู้ซื้อ ในด้านการบริโภคอาจต้องมีภาครัฐเป็นผู้นำร่องในการกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO และสร้างความตระหนักแก่ผู้ซื้อในประเทศ

บทที่ 5

กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง การค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

สถานการณ์การค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มีการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงในตลาดโลกอย่างรวดเร็วจากความต้องการของประเทศผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ และการให้ความสำคัญกับความยั่งยืนและสิ่งแวดล้อม ทำให้กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการและนโยบายของแต่ละประเทศเปลี่ยนแปลงไป เพื่อที่จะตอบสนองต่อแนวโน้มความต้องการและการผลิตดังกล่าว

เนื้อหาในบทนี้ ประกอบด้วย กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายใน 5 ประเทศสำคัญทั้งในด้านตลาดการผลิตของโลก และตลาดการบริโภคของโลก ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย อินเดีย และสหภาพยุโรป โดยแบ่งเป็น 6 ส่วน ได้แก่ (5.1) ไทย (5.2) อินโดนีเซีย (5.3) มาเลเซีย (5.4) อินเดีย (5.5) สหภาพยุโรป และ (5.6) การเปรียบเทียบกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายของไทยและประเทศกรณีศึกษา

5.1 ไทย

5.1.1 กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต

5.1.1.1 ภาคการเกษตร

- **มาตรฐานสินค้าเกษตร ทะลายปาล์มน้ำมัน (มกษ. 5702) (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)**

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับทะลายปาล์มน้ำมัน (Oil Palm Bunch) โดยใช้กับทะลายปาล์มซึ่งได้มาจากพืช *Elaeis guineensis* วงศ์ *Arecaceae* และลูกผสมเทเนอร่า และลูกผสม

ระหว่าง *Elaeis guineensis* และ *Elaeis oleifera* เพื่อจำหน่ายในลักษณะของทะลายปาล์มสด (FFB) โดยได้มีการกำหนดมาตรฐานไว้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

คุณภาพขั้นต่ำและการแบ่งชั้นคุณภาพ

ทะลายปาล์มน้ำมันต้องมีคุณภาพขั้นต่ำเป็นไปตามข้อกำหนด ดังนี้

- ลักษณะตรงตามสายพันธุ์
- เป็นทะลายปาล์มสุกเต็มที่¹ และ/หรือทะลายปาล์มสุก²
- ไม่มีทะลายปาล์มไม่สุก³ หรือทะลายปาล์มสุกมากเกินไป⁴
- มีความสด โดยต้องขนส่งทะลายปาล์มน้ำมันถึงจุดรับซื้อ⁵ภายใน 24 ชั่วโมงหลังเก็บเกี่ยว
- ไม่มีการรดน้ำ หรือการปฏิบัติการใด ๆ ที่ทำให้ผลร่วงอย่างไม่เป็นธรรมชาติ
- ไม่มีโคลน ทราาย หรือสิ่งสกปรก ปนเปื้อนในทะลายปาล์มน้ำมันมากกว่าร้อยละ 50 ของทะลายและ ไม่มีการผสมด้วยทราาย หรือสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ
- ไม่มีความเสียหายจากศัตรูพืชมากกว่าร้อยละ 30 ของทะลาย
- ไม่มีทะลายปาล์มน้ำมันที่มีผลลีบ (Parthenocarpic fruits) และ/หรือมีความปกติ ด้านขนาดและความหนาแน่นของทะลายมากกว่าร้อยละ 50 ของทะลาย
- ก้านทะลายยาวไม่เกิน 5 เซนติเมตร
- การเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมันต้องเป็นไปตาม มกษ. 5904 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน และมีการขนส่งที่เหมาะสม เพื่อให้ผลผลิตอยู่ในสภาพที่ยอมรับได้เมื่อถึงจุดรับซื้อ

ทะลายปาล์มน้ำมันที่ผ่านมาตรฐานขั้นต่ำ สามารถแบ่งตามมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ออกเป็น 3 ชั้นคุณภาพ ได้แก่

¹ ทะลายปาล์มสุกเต็มที่ หมายถึง ทะลายปาล์มที่มีผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้มหรือสีแดง และเนื้ปาล์ม (Mesocarp) มีสีส้ม มีจำนวนผลร่วงอย่างน้อย 10 ผลต่อทะลาย ณ จุดรับซื้อ ทะลายปาล์มมีความสมบูรณ์ มีผลปาล์มน้ำมันที่ติดอยู่กับทะลายมากกว่าร้อยละ 50 ของทะลาย ทั้งนี้ ต้องเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมัน เมื่อมีผลปาล์มร่วงหล่นจากทะลายที่โคนต้นอย่างน้อย 5 ผลต่อทะลาย

² ทะลายปาล์มสุก หมายถึง ทะลายปาล์มที่มีผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้มแดงหรือสีแดงม่วง และเนื้ปาล์มมีสีเหลืองส้ม มีจำนวนผลร่วงน้อยกว่า 10 ผลต่อทะลาย ณ จุดรับซื้อ ทั้งนี้ ต้องเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมัน เมื่อมีผลปาล์มร่วงหล่นจากทะลายที่โคนต้น 1 ถึง 4 ผลต่อทะลาย

³ ทะลายปาล์มไม่สุก หมายถึง ทะลายปาล์มที่มีผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้มแดงหรือสีแดงม่วง เนื้ปาล์มมีสีเหลืองอ่อน ไม่มีผลร่วง

⁴ ทะลายปาล์มสุกมากเกินไป หมายถึง ทะลายปาล์มที่มีผลปาล์มมีผิวเปลือกสีแดงเข้ม มีจำนวนผลร่วงมากกว่าร้อยละ 50 ของทะลาย ณ จุดรับซื้อ

⁵ จุดรับซื้อ หมายถึง สถานที่รับซื้อหรือขายทะลายปาล์ม ได้แก่ ลานเท ศูนย์รวบรวมทะลายปาล์มน้ำมัน หรือโรงสกัดน้ำมัน

- **ชั้นพิเศษ (Extra Class):** ทะลายปาล์มน้ำมันในชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดีที่สุด มีทะลายปาล์มสุกเต็มที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 และทะลายปาล์มสุกไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น (lot) และ/หรือ มีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย (oil/bunch) มากกว่าร้อยละ 26 และ/หรือมีอัตราการสกัดน้ำมัน⁶ (Oil Extraction Rate: OER) มากกว่าร้อยละ 22
- **ชั้นหนึ่ง (Class I):** ทะลายปาล์มน้ำมันในชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดี มีทะลายปาล์มสุกเต็มที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และทะลายปาล์มสุกไม่เกินร้อยละ 20 ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น และ/หรือมีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลายมากกว่าร้อยละ 23 ถึงร้อยละ 26 และ/หรือมีอัตราการสกัดน้ำมันมากกว่าร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 22
- **ชั้นสอง (Class II):** ทะลายปาล์มน้ำมันในชั้นนี้มีคุณภาพต่ำกว่า 2 ชั้นข้างต้น แต่มีคุณภาพสูงกว่าชั้นต่ำ มีทะลายปาล์มสุกเต็มที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และทะลายปาล์มสุกไม่เกินร้อยละ 30 ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น และ/หรือมีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลายมากกว่าร้อยละ 21 ถึงร้อยละ 23 และ/หรือมีอัตราการสกัดน้ำมันมากกว่าร้อยละ 18 ถึงร้อยละ 20

เอกสารกำกับสินค้า

ต้องมีเอกสารกำกับสินค้า ที่ต้องอ่านได้ง่าย ชัดเจน ไม่เป็นเท็จหรือหลอกลวง โดยมีข้อกำหนดอย่างน้อย ดังนี้

- ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต หรือผู้รวบรวม
- น้ำหนักสุทธิ เป็น กิโลกรัม (kg) หรือ ตัน (t)
- ชั้นคุณภาพ

เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้า

การแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ที่เกี่ยวข้อง

⁶ อัตราการสกัดน้ำมันเท่ากับ 0.855 เท่าของสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย อ้างอิงจาก The Fresh Agriculture Research Centre for International Development (CIRAD)

สารปนเปื้อน

ชนิดและปริมาณสารปนเปื้อนให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายหรือมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง

สารพิษตกค้าง

ชนิดและปริมาณสารพิษตกค้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ มกษ. 9002 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด และ มกษ. 9003 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด ที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

สุขลักษณะ

การผลิตและการปฏิบัติต่อทะเลาะปาล์มน้ำมันต้องเป็นไปตาม มกษ. 5904 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน หรือได้รับการรับรองตาม มกษ. 5904 หรือมาตรฐานที่เทียบเท่า

- **มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (มกษ. 5909) (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)**

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกอช.) ได้ออกมาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Principles for Sustainable Production of Oil Palm and Palm Oil) โดยครอบคลุมหลักการเกณฑ์กำหนด และตัวชี้วัดปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของผู้ขอการรับรอง⁷ ทั้งนี้ ไม่ครอบคลุม

⁷ ผู้ขอการรับรอง (Unit of Certification) หมายถึง ผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มและฝ่ายจัดหา FFB และต้องรวมทั้งที่ดินที่อยู่ภายใต้การจัดการโดยตรง (ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง) เกษตรกรรายย่อยในโครงการและผู้ปลูกในสัญญา ทั้งนี้ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างต้องถูกต้องตามกฎหมายตามสัดส่วนของที่ดินของแต่ละกลุ่ม

การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยอิสระ⁸ ให้มีความยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

เป้าหมายที่มีผลกระทบต่อความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ การแข่งขัน การสร้างความแข็งแกร่ง และการทำให้เกิดความยั่งยืนของภาคอุตสาหกรรมของน้ำมันปาล์ม เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มมีความยั่งยืน มีความสามารถในการแข่งขัน และการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ เสริมสร้างความแข็งแกร่ง ส่งผลให้เกิดความมั่นใจถึงความสามารถในการอยู่รอดในระยะยาวของผู้มีส่วนได้เสียตลอดห่วงโซ่อุปทาน และมีการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างภาคเอกชน และการดำรงชีวิตของชุมชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งปลูกปาล์มน้ำมัน มีระบบการวางแผนและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความคงอยู่และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การปฏิบัติตามข้อกำหนดทางสิ่งแวดล้อมและสังคม และคำนึงถึงความเสี่ยงด้วยการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติและระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ด้านสังคม

เป้าหมายที่มีผลกระทบต่อประชาชน วิถีชีวิตที่ยั่งยืน และลดความยากจน เพื่อสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการปกป้อง เคารพ และแก้ไขเยียวยา ภาคอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มมีส่วนช่วยในการลดความยากจน และการผลิตน้ำมันปาล์มเป็นแหล่งให้การดำรงชีวิตความเป็นอยู่มีความยั่งยืน ได้รับการเคารพสิทธิมนุษยชน ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลเหล่านั้นโดยได้รับการแบ่งปันสิทธิการเข้าถึงและผลประโยชน์ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มมีโอกาสเท่าเทียมกันในการเติมเต็มศักยภาพการทำงาน และมีชุมชนที่มีความภาคภูมิใจและความเสมอภาค มีสภาพแวดล้อมการทำงานและการอยู่อาศัยที่ดีและมีมาตรฐาน

⁸ เกษตรกรรายย่อยอิสระ (Independent small holder) หมายถึง เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกน้อยกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) และมีอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินและแนวทางปฏิบัติในการเกษตรของตนเอง

ด้านสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่มีผลกระทบต่อโลก อนุรักษ์ ปกป้อง และปรับปรุงระบบนิเวศให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ของชนรุ่นหลัง เพื่อให้ระบบนิเวศและการให้บริการทางนิเวศได้รับการปกป้อง พื้นฟู และกลับคืนสู่สภาพการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน (การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย การยุติและพลิกฟื้นที่ดินเสื่อมโทรม การยุติการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่เกี่ยวกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่อง และการควบคุมมลพิษทางอากาศและน้ำ

ภายใต้ มกษ. 5909 แบ่งข้อกำหนดออกเป็น 7 ข้อกำหนด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 5-1 หลักเกณฑ์และเกณฑ์กำหนดของหลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (มกษ. 5909)

หลักการ	เกณฑ์กำหนด
หลักการที่ 1 ประพฤติและปฏิบัติ อย่างมีจริยธรรมและโปร่งใส	- มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานนี้ในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และกฎหมายอย่างเพียงพอให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้ภาษาและรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ - มุ่งมั่นที่จะดำเนินงานทางธุรกิจและธุรกรรมอย่างมีจริยธรรม
หลักการที่ 2 ดำเนินการตามกฎหมาย และเคารพสิทธิต่าง ๆ	- ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบระหว่างประเทศที่ได้มีการให้สัตยาบันแล้ว - ผู้รับเหมาทุกรายที่ให้บริการและจัดหาแรงงาน รวมถึงผู้จัดหา FFB ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - การจัดหา FFB จากภายนอกโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มต้องมาจากแหล่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย
หลักการที่ 3 ทำให้เกิดความเหมาะสมที่สุด ต่อผลิตภาพ ความมีประสิทธิภาพ การเกิดผลกระทบเชิงบวก การสร้างเสริมความแข็งแกร่ง	- นำแผนบริหารจัดการไปปฏิบัติเพื่อให้สามารถสร้างผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและการเงินในระยะยาวได้ - ติดตามและทบทวนผลสำเร็จของการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ จัดทำแผนปฏิบัติการและนำไปปฏิบัติ เพื่อแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานหลักที่มีความสำคัญได้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง - มีเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เหมาะสม นำไปปฏิบัติให้สอดคล้อง และสามารถติดตามหรือตรวจสอบได้

หลักการ	เกณฑ์กำหนด
	- มีการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social and Environmental impact assessment: SEIA) อย่างครอบคลุมก่อนที่จะมีการปลูกในพื้นที่ใหม่หรือก่อนที่จะมีการดำเนินงานใหม่ใด ๆ และนำผลการประเมินไปปฏิบัติตามแผนการจัดการด้านสังคมสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีแผนการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ - มีระบบจัดการทรัพยากรบุคคล - ต้องจัดทำแผนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นเอกสารที่มีการสื่อสารและนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ - ให้พนักงานทุกคน ลูกจ้าง ผู้ปลูกในสัญญา และคนงานจ้างเหมาได้รับการอบรมอย่างเหมาะสม
หลักการที่ 4 เคารพสิทธิชุมชน สิทธิมนุษยชน และส่งมอบผลประโยชน์	- ต้องเคารพสิทธิมนุษยชนและสิทธิของผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน - มีระบบการจัดการคำเรียกร้องหรือร้องทุกข์ที่ได้ตกลงร่วมกันและจัดทำเป็นเอกสารมีการนำไปปฏิบัติ และยอมรับได้ของทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบ - มีส่วนช่วยในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนตามที่ชุมชนเห็นชอบ - การใช้ที่ดินเพื่อการปลูกปาล์มน้ำมันต้องไม่ทำให้สิทธิตามกฎหมาย สิทธิตามจารีตประเพณีหรือสิทธิของผู้ใช้ที่ดินรายอื่น ๆ ลดลง โดยผ่านกระบวนการที่ได้รับการยินยอมซึ่งมีการแจ้งล่วงหน้าและเป็นอิสระ (Free, Prior and Informed Consent: FPIC) - ไม่มีการปลูกใหม่ในที่ดินของคนท้องถิ่นที่มีสิทธิตามกฎหมาย สิทธิตามจารีตประเพณีหรือสิทธิของผู้ใช้ที่ดิน หากไม่ได้รับการยินยอมตามกระบวนการ FPIC ทั้งนี้ ต้องจัดทำเป็นระบบที่เป็นเอกสารให้คนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสถาบันที่เป็นตัวแทนของตนเองได้ - การเจรจากับการชดเชยต่อการเสียสิทธิตามกฎหมาย สิทธิตามจารีตประเพณี หรือสิทธิของผู้ใช้ที่ดิน ต้องมีระบบการบันทึกที่เป็นเอกสารและให้กลุ่มชาติพันธุ์ ชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านตัวแทนของตนได้ - กรณีที่คนท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย สิทธิตามจารีตประเพณีหรือสิทธิของผู้ใช้ที่ดินได้รับค่าชดเชยสำหรับการได้มาซึ่งที่ดินที่ตกลงกันไว้ และการสละสิทธิใด ๆ ต้องเป็นไปตามกระบวนการ FPIC และข้อตกลงที่ได้มีการเจรจาต่อรองแล้ว

หลักการ	เกณฑ์กำหนด
	- แสดงได้ว่ามีสิทธิการใช้ที่ดินและไม่ถูกโต้แย้งทางกฎหมาย โดยที่คนในท้องถิ่นสามารถแสดงสิทธิตามกฎหมาย สิทธิตามจารีตประเพณี หรือสิทธิของผู้ใช้ที่ดิน
หลักการที่ 5 สนับสนุนการเข้าร่วม ของเกษตรกรรายย่อย	- ดำเนินธุรกิจที่เป็นธรรมและโปร่งใสกับเกษตรกรรายย่อย รวมถึงธุรกิจอื่น ๆ ในท้องถิ่น - สนับสนุนการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นของเกษตรกรรายย่อย และการเข้าร่วมในห่วงโซ่คุณค่า (value chain) น้ำมันปาล์มที่ยั่งยืน
หลักการที่ 6 เคารพสิทธิและเงื่อนไข การทำงานของคนงาน	- ห้ามการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ - ค่าจ้างและเงื่อนไขการทำงานของพนักงาน คนงาน และคนงานจ้างเหมา อย่างน้อยต้องเป็นไปตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดภายใต้ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นค่าจ้างที่เหมาะสมเพียงพอต่อการดำรงชีวิต เคารพสิทธิของพนักงานทั้งหมดในการจัดตั้งและเข้าร่วมสหภาพแรงงานที่พนักงานเลือกเองเพื่อการเจรจาต่อรอง กรณีสิทธิและเสรีภาพขององค์กรและการเจรจาต่อรองร่วมกันถูกจำกัดโดยข้อกฎหมาย นายจ้างต้องอำนวยความสะดวกให้เกิดการรวมตัวที่เป็นเอกเทศและอิสระ และมีการเจรจาต่อรองสำหรับพนักงานทุกคน - ไม่จ้างเด็กหรือเอาเปรียบเด็ก - ไม่มีการคุกคาม ก่อวินาศกรรม สร้างความรำคาญ หรือการล่วงละเมิดใด ๆ ในสถานที่ปฏิบัติงาน และมีการคุ้มครองสิทธิการเจริญพันธุ์ - ไม่มีการใช้แรงงานในลักษณะการบังคับหรือการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน - มั่นใจว่าสภาพแวดล้อมการทำงานที่อยู่ภายใต้การควบคุม มีความปลอดภัย และไม่มีความเสี่ยงเกินควรต่อสุขภาพ
หลักการที่ 7 ปกป้อง อนุรักษ์ และเสริมสร้าง ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม	- ใช้เทคนิคการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (Integrated pest management: IPM) ที่เหมาะสมในการจัดการศัตรูพืช โรคพืช วัชพืช และชนิดพันธุ์ต่างถิ่น รุกรานที่เข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพ - ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพคนงาน ครอบครัว ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม - มีการลดของทิ้ง (reduced) การนำกลับมาแปรใช้ใหม่ (recycled) การนำกลับมาใช้ซ้ำ (re-used) และการกำจัดด้วยวิธีการที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม - มีวิธีปฏิบัติเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน หรือหากเป็นไปได้ ควรปรับปรุงดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับที่ให้ผลผลิตต่อหน่วยที่เหมาะสมและยั่งยืน

หลักการ	เกณฑ์กำหนด
	- มีการปฏิบัติเพื่อลดและควบคุมการชะล้างพังทลายและความเสื่อมโทรมของดิน - นำข้อมูลการสำรวจดินและข้อมูลสภาพภูมิประเทศมาใช้ในการวางแผนที่ตั้ง พื้นที่ปลูกใหม่ และนำมาประกอบในแผนงานและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ - ห้ามปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในพื้นที่ดินพรุหลังวันที่ 15 พฤศจิกายน 2561 และต้องมีการจัดการพื้นที่ดินพรุทั้งหมดที่ปลูกปาล์มน้ำมันอยู่เดิมอย่างมีความรับผิดชอบ - มีการปฏิบัติเพื่อรักษาคุณภาพและปริมาณที่มีให้ใช้ได้น้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน - มีการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้พลังงานหมุนเวียน อย่างเหมาะสม - มีแผนการลดมลพิษและลดการปล่อยมลพิษรวมถึงก๊าซเรือนกระจก นำแผนไปปฏิบัติ และติดตามผล เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้เหลือน้อยที่สุด - ไม่เตรียมพื้นที่ปลูกโดยการเผา และมีการป้องกันอัคคีภัยในพื้นที่ที่มีการจัดการ - การบุกเบิกพื้นที่ใหม่ต้องไม่เป็นสาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า หรือทำความเสียหาย ต่อพื้นที่ใด ๆ ที่กำหนดไว้ เพื่อป้องกันหรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง (High conservation value: HCV) หรือพื้นที่ป่าที่กักเก็บคาร์บอนสูง (High carbon stock forest: HCS) ทั้งนี้ ต้องมีการระบุ ปกป้อง และเสริมสร้างพื้นที่ HCV หรือพื้นที่ป่า HCS ในพื้นที่ที่มีการจัดการ

ที่มา: สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

➤ **มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ (มกษ. 5913) (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)**

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกมาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Principles for Sustainable Production of Oil Palm and Palm Oil) โดยครอบคลุมหลักการ เกณฑ์กำหนด และตัวชี้วัดปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของเกษตรกรรายย่อยอิสระที่มีพื้นที่ปลูก น้อยกว่า

50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) เพื่อให้การจัดการของกลุ่มและเกษตรกรมีความยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดหลักการทั้งสิ้น 4 หลักการ ดังนี้

**ตารางที่ 5-2 หลักเกณฑ์และเกณฑ์กำหนดของหลักการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน
สำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ (มกษ. 5913)**

หลักการ	เกณฑ์กำหนด
หลักการที่ 1 เพิ่มผลผลิตภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบเชิงบวก และความยืดหยุ่น	- เกษตรกรรายย่อยอิสระจัดตั้งกลุ่มตามกฎหมายที่เป็นองค์กร ซึ่งมีความสามารถในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานนี้ - เกษตรกรรายย่อยอิสระมีความสามารถในการจัดการส่วนของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ - เกษตรกรรายย่อยอิสระนำ มกษ. 5904 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมันไปปฏิบัติ
หลักการที่ 2 เคารพกฎหมาย สิทธิในที่ดิน และความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน	- เกษตรกรรายย่อยอิสระมีสิทธิตามกฎหมายหรือสิทธิตามจารีตประเพณีในการใช้ที่ดิน - เกษตรกรรายย่อยอิสระต้องได้มาซึ่งที่ดินที่ไม่ได้มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ ชุมชนท้องถิ่น หรือผู้ใช้ที่ดินรายอื่น ๆ โดยปราศจากกระบวนการที่ได้รับการยินยอมซึ่งมีการแจ้งล่วงหน้าและเป็นอิสระ (free, prior and informed consent: FPIC) แบบง่าย - สิทธิการใช้ที่ดินต้องไม่มีข้อพิพาทกับกลุ่มชาติพันธุ์ ชุมชนท้องถิ่น หรือผู้ใช้ที่ดินรายอื่น ๆ - แปลงปลูกของเกษตรกรรายย่อยอิสระต้องอยู่นอกขอบเขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตอนุรักษ์ตามที่กฎหมายกำหนด - กรณีเกษตรกรรายย่อยอิสระในกลุ่มมีแผนที่จะปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ ก่อนที่เกษตรกรรายย่อยอิสระจะบุกเบิกพื้นที่หรือใช้ที่ดินใด ๆ จะต้องดำเนินการตามกระบวนการ FPIC แบบง่ายร่วมกับกลุ่มชาติพันธุ์ ชุมชนท้องถิ่น หรือผู้ใช้ที่ดินรายอื่น ๆ หรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด
หลักการที่ 3 เคารพสิทธิมนุษยชน รวมถึง สิทธิในการทำงานของคนงาน	- ไม่มีการใช้แรงงานบังคับ - ไม่จ้างเด็ก หรือเอาเปรียบเด็ก ทั้งนี้ เด็กสามารถทำงานในสวนของครอบครัวได้ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่ และต้องไม่กระทบกับการศึกษา และไม่ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย - กรณีมีการจ้างคนงานในสวน การจ่ายค่าแรงของคนงานให้เป็นไปตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือการเจรจาต่อรองตามธรรมเนียมท้องถิ่น

หลักการ	เกณฑ์กำหนด
	- กรณีที่มีการจ้างงานในสวน คนงานเข้าใจถึงสิทธิและเสรีภาพในการยื่นเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ต่อผู้จัดการกลุ่มหรือบุคคลที่สามที่เกี่ยวข้อง - สภาพแวดล้อมการทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวกมีความปลอดภัยเป็นไปตามข้อกำหนดขั้นต่ำตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม - กรณีที่มีการจ้างงานในสวน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ การคุกคามทางเพศหรือการใช้อำนาจโดยมิชอบ
หลักการที่ 4 ปกป้อง อนุรักษ์ และเสริมสร้างระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม	- พื้นที่ HCV ในแปลงปลูกของเกษตรกรรายย่อยอิสระหรือภายในพื้นที่ที่มีการจัดการและพื้นที่ป่า HCS ที่ระบุไว้หลังเดือนพฤศจิกายน 2562 ให้ใช้แนวทางการประเมินพื้นที่ HCV ควบคู่กับการประเมินพื้นที่ป่า HCS แบบง่าย เพื่อให้มั่นใจว่าพื้นที่เหล่านั้นได้รับการรักษาให้คงไว้และมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง - กรณีเกษตรกรรายย่อยอิสระมีแปลงที่ปลูกหลังเดือนพฤศจิกายน 2548 หรืออยู่ในพื้นที่ป่า HCS ที่ระบุไว้หลังเดือนพฤศจิกายน 2562 ต้องมีการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน (Land Use Change Analysis: LUCA) เพื่อดำเนินการแก้ไขให้สามารถคงไว้ซึ่งระบบนิเวศแบบสิ่งแวดล้อมที่ดี - กรณีที่เกษตรกรรายย่อยอิสระในกลุ่มมีแผนที่จะปลูกใหม่ต้อง ○ ไม่ปลูกในพื้นที่ HCV ใด ๆ ○ ไม่ปลูกในพื้นที่ป่า HCS ใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในการประเมินพื้นที่ HCV ควบคู่กับการประเมินพื้นที่ป่า HCS แบบง่าย ○ ไม่ปลูกบนพื้นที่สูงชัน (มีความลาดชันเฉลี่ยร้อยละ 35 ขึ้นไป) ○ ไม่ปลูกในพื้นที่ป่าพรุ - กรณีที่เกษตรกรรายย่อยอิสระในกลุ่มมีแผนปลูกทดแทนในพื้นที่ป่าพรุ สามารถทำได้เฉพาะเมื่อผลการประเมินความเสี่ยงแสดงว่ามีความเสี่ยงต่ำต่อการเกิดน้ำท่วมหรือการรุกรานของน้ำเค็ม - ไม่ใช่ไฟเผาในแปลงปลูกเพื่อการเตรียมพื้นที่ การควบคุมศัตรูพืช การจัดการของทิ้งในที่โล่งในสวน - กรณีแปลงปลูกที่อยู่ติดแหล่งน้ำธรรมชาติต้องกำหนดแนวกันชนพื้นที่ริมฝั่งน้ำ (Riparian zones) และมีการจัดการเพื่อให้มั่นใจว่ามีการรักษาพื้นที่ริมฝั่งน้ำให้คงไว้หรือมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น - ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ คนงาน ครอบครัว ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม

หลักการ	เกณฑ์กำหนด
	- กลุ่มและเกษตรกรรายย่อยอิสระมีการจัดการศัตรูพืช โรคพืช วัชพืช เบาะชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานที่เข้ามาโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม แต่ไม่จำกัดเฉพาะเทคนิค IPM

ที่มา: สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

➤ **มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน (มกษ. 5904) (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)**

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน (Good Agricultural Practices For Oil Palm) ครอบคลุมตั้งแต่แปลงปลูกจนถึงการขนส่งทะเลาะปาล์มน้ำมัน ไปยังแหล่งรวบรวมผลผลิต (ลานเท) หรือโรงงานสกัดน้ำมัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อให้ได้ทะเลาะปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพดี ปลอดภัย เหมาะสมสำหรับเป็นวัตถุดิบเพื่อผลิตน้ำมันปาล์ม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

แหล่งน้ำ

น้ำที่ใช้ในกระบวนการเพาะปลูกควรเป็นน้ำที่มาจากแหล่งน้ำที่ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนและมีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้การเกษตรไม่ใช้น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือน้ำที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อาทิ วัตถุอันตรายทางการเกษตร โลหะหนัก และจุลินทรีย์ก่อเกิดโรค กรณีจำเป็นต้องใช้ดังกล่าวต้องมีหลักฐานหรือข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าน้ำนั้นได้ผ่านการบำบัดมาแล้วและนำมาใช้การเกษตรได้ทั้งนี้ให้ปฏิบัติโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

ทั้งนี้ควรมีการเก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อยหนึ่งครั้งในระยะเริ่มจัดระบบการผลิตและในช่วงเวลาที่มีสภาวะแวดล้อมเสี่ยงต่อการนำไปใช้ในการผลิต โดยให้ส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อน และเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน นอกจากนี้ แหล่งน้ำสำหรับการเกษตรไม่ควรเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำลายสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ปลูก

พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกควรเป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องและไม่ละเมิดสิทธิตามกฎหมายหรือตามจารีตประเพณีของผู้ใช้ที่ดินอื่น ควรจัดทำแผนที่แสดงอาณาเขตที่มีสิทธิตามจารีตประเพณีและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทั้งนี้ ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมตามคำแนะนำของหน่วยราชการ

การจัดการวัตถุดิบทรายทางการเกษตร

การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร ให้ใช้ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร หรือตามคำแนะนำในฉลากที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย มีเลขทะเบียนวัตถุดิบทรายทางการเกษตรและมีคำแนะนำบนฉลากให้ใช้กับพืชนั้น ต้องไม่ใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และที่ระบุในรายการวัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่ประเทศคู่ค้าห้ามใช้ตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า ทั้งนี้ต้องไม่เป็นวัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่ห้ามใช้ในประเทศ นอกจากนี้ ผู้ใช้หรือผู้ควบคุมการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรต้องรู้จักศัตรูพืช การเลือกชนิดและการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร การเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์หัวฉีด รวมทั้งวิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง

การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

- **การเตรียมพันธุ์:** เลือกเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าตามที่มีคุณภาพตรงตามพันธุ์ และมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หรือได้รับการจดทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร
- **การปลูก:** การวางแผนปลูกควรสอดคล้องกับความลาดเทของพื้นที่และการระบายน้ำ ควรมีระยะการปลูกแบบสามเหลี่ยมตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์ และพื้นที่การปลูกที่ไม่ถี่เกินไป ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบต่อผลผลิตได้
- **การป้องกันกำจัดศัตรูพืช:** เกษตรกรควรรู้จักชนิด วงจรชีวิตของศัตรูพืชที่สำคัญ ตลอดจนวิธีป้องกันการกำจัดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ รายละเอียดศัตรูพืชที่สำคัญของปาล์มน้ำมันจากคำแนะนำของทางราชการ การสำรวจและพยากรณ์การเข้าทำลายของศัตรูพืช อาทิ หนู หนอนหน้าแมว ตัวงูหลาบ ตัวแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ ในพื้นที่ปลูกอย่างสม่ำเสมอและติดตาม

การระบาดของศัตรูพืชในระยะต่าง ๆ หากพบการทำลายหรือการระบาดของศัตรูพืชในปริมาณที่เป็นผลเสียหายในระดับเศรษฐกิจ ให้ป้องกันกำจัดตามคำแนะนำทางวิชาการที่ถูกต้อง รวมถึงกำจัดต้นปาล์มน้ำมันที่ยืนต้นตายหรือโค่นล้มให้ถูกต้องตามวิธีและคำแนะนำของหน่วยราชการ หากพบทะเลลายปาล์มน้ำมันที่เน่าเสียจากพืชให้คัดแยกออก

- **การใช้ปุ๋ย:** การใช้ปุ๋ยเคมีเลือกใช้เฉพาะปุ๋ยเคมีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร และเลือกใช้ชนิดที่เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกให้ตรงตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ย ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผ่านกระบวนการหมักหรือกระบวนการอื่นที่ทำให้เกิดการย่อยสลายโดยสมบูรณ์
- **เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร:** จัดทำรายการและจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน โดยจัดให้มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์เป็นสัดส่วนปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน มีการตรวจสอบสภาพเครื่องมือและการทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปเก็บ
- **การจัดการของเสียและวัสดุเหลือใช้:** แยกประเภทของขยะให้ชัดเจน เช่น กล่องกระดาดพลาสติก แก้ว น้ำมัน สารเคมี และเศษซากพืช เป็นต้น รวมทั้งควรมีถังขยะให้เพียงพอและจัดถังขยะให้ชัดเจน

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- **การเก็บเกี่ยว:** เก็บเกี่ยวเฉพาะทะเลลายปาล์มสุกและควรตัดแต่งความยาวของก้านทะเลลายปาล์มให้ไม่เกิน 5 เซนติเมตร ทั้งนี้ วิธีการเก็บเกี่ยวต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพผลิตผล ควรเก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง ใช้เครื่องมือที่มีน้ำหนักเบา ทนทาน และเหมาะสมกับความสูงของต้นปาล์ม นอกจากนี้ ต้องเก็บผลปาล์มน้ำมันร่วงให้หมดจากแปลงปลูกเพื่อป้องกันการงอกใหม่ of ต้นปาล์มที่ไม่มีคุณภาพ
- **การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว:** รวบรวม ขนย้าย และพักผลตลอดจนเก็บรักษาในบริเวณพื้นที่ปลูกไปยังสถานที่รวบรวมภายในสวนอย่างระมัดระวัง เพื่อป้องกันไม่ให้มีผลกระทบต่อคุณภาพของทะเลลายปาล์ม ควรจัดทำบันทึกข้อมูลการเก็บเกี่ยว และการคัดเลือกคุณภาพน้ำมัน

การขนส่งขนส่ง

ทะลายปาล์มน้ำมันควรถูกขนส่งถึงแหล่งรวบรวมผลผลิตโดยโรงงานสกัดภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อให้ได้ผลที่มีคุณภาพในการสกัดน้ำมัน พาหนะและสถานที่เก็บรวบรวมต้องสะอาด ถูกสุขลักษณะ เช่น ไม่อยู่ใกล้แหล่งปฏิจุลและสถานที่เก็บสารเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ และมีการทำความสะอาดพาหนะขนส่ง เป็นต้น

สุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน

มีการดูแลสุขภาพส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และมีการจัดการด้านสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น มีที่พัก น้ำดื่ม และอุปกรณ์รักษาพยาบาล เบื้องต้น เป็นต้น

การบันทึกข้อมูล

จัดทำเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงาน รายการเอกสารสำคัญ และบันทึกข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบรับรองระบบปฏิบัติการทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน และตามสอบสินค้าในระดับฟาร์ม จัดการเก็บบันทึกข้อมูลอย่างน้อย 2 ปีของการผลิตติดต่อกัน หรือตามที่ผู้ประกอบการคู่ค้าต้องการเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

- **มาตรฐานสินค้า การปฏิบัติที่ดีสำหรับลานเทปาล์มน้ำมัน (มกษ. 9037) (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)**

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกมาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติที่ดีสำหรับลานเทปาล์มน้ำมัน (Good Manufacturing Practices for Oil Palm Bunch Collection Center) หรือ มกษ. 9037 กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่ดีสำหรับลานเททะลายปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่การรับทะลายปาล์มน้ำมัน การเก็บรักษา รวมถึงกระบวนการขนส่งทะลายปาล์มน้ำมัน ไปยังโรงงานสกัดน้ำมันเพื่อให้ได้ทะลายปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เหมาะแก่การใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงานสกัดน้ำมัน โดยมีเกณฑ์กำหนดและวิธีตรวจประเมิน ดังนี้

**ตารางที่ 5-3 เกณฑ์กำหนดและวิธีตรวจประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติที่ดี
สำหรับลานเทะลายปาล์มน้ำมัน**

รายการ	เกณฑ์กำหนด	วิธีตรวจประเมิน
ลานเทะลายปาล์มน้ำมัน		
ทำเลที่ตั้ง	อยู่ในบริเวณที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน ต่อคุณภาพ ความปลอดภัยของผลิตผล และส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม หากมีความเสี่ยงต้องมีมาตรการป้องกัน	- ตรวจพินิจสภาพแวดล้อม - ตรวจมาตรการป้องกัน การปนเปื้อน
พื้นที่ปฏิบัติงาน	ต้องมีพื้นที่พอเพียงสำหรับการปฏิบัติงานและ จัดแบ่งพื้นที่ใช้งานเป็นสัดส่วน	- ตรวจพื้นที่ปฏิบัติงาน
เครื่องมือ และอุปกรณ์	มีเครื่องชั่งที่ได้มาตรฐาน	- ตรวจสอบความถูกต้อง ของเครื่องชั่งและหลักฐาน การรับรองของกระทรวงพาณิชย์
	รางเทะลายปาล์มน้ำมัน ต้องเป็นรางที่บ ไม่มีตะแกรงหรืออุปกรณ์สำหรับแยก ผลปาล์มร่วง	- ตรวจสอบรางเทะลาย ปาล์มน้ำมัน
	มีจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์อย่างเพียงพอต่อ การปฏิบัติงานและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	- ตรวจเครื่องมือและอุปกรณ์
สิ่งอำนวยความสะดวก	มีแสงสว่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	- ตรวจพินิจความสว่าง
	มีอุปกรณ์ความปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน	- ตรวจอุปกรณ์ความปลอดภัย
	มีการระบายน้ำ และการกำจัดของเสีย อย่างเหมาะสม	- ตรวจการระบายน้ำและ การกำจัดของเสีย
	มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับการทำความสะอาด	- ตรวจอุปกรณ์การทำความสะอาด
	มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะ ส่วนบุคคล และห้องสุขาที่เพียงพอสำหรับ ผู้ปฏิบัติงาน	- ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก ของสุขลักษณะส่วนบุคคล
การควบคุมการปฏิบัติงาน		
การควบคุมการ ปฏิบัติงาน	ต้องมีการติดประกาศราคารับซื้อทะลาย ปาล์มน้ำมันที่เป็นปัจจุบันและเห็นได้ชัด	- ตรวจป้ายประกาศราคา
	รับทะลายปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพและปลอดภัย ตาม มกษ. 5702	- ตรวจบันทึกการรับทะลาย ปาล์มน้ำมัน
	มีวิธีการควบคุมการปฏิบัติต่อทะลาย ปาล์มน้ำมันไม่ให้เกิดความเสียหายหรือ ปนเปื้อน	- ตรวจสอบการปฏิบัติงานและ/หรือ บันทึก
	ตรวจสอบคุณภาพทะลายปาล์มน้ำมัน	- ตรวจสอบบันทึกการตรวจสอบ

รายการ	เกณฑ์กำหนด	วิธีตรวจประเมิน
	ตามเกณฑ์ที่กำหนดใน มกษ. 5702	
	ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานต้องมีความชำนาญและควบคุมการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง	- ตรวจการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์
การบำรุงรักษาและสุขาภิบาล		
การทำความสะอาด	ทำความสะอาดและบำรุงรักษาสถานที่เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ	- ตรวจสอบสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์
การควบคุมสัตว์พาหะนำโรค	ต้องมีการป้องกันและควบคุมสัตว์พาหะนำโรค	- ตรวจสอบการป้องกันสัตว์พาหะนำโรค
การจัดการขยะ	มีวิธีที่เหมาะสมในการจัดการขยะ	- ตรวจสอบการจัดการขยะ
การเก็บรักษา		
การเก็บรักษา	มีการเก็บรักษาที่เหมาะสมและมีการป้องกันการปนเปื้อนและเสื่อมคุณภาพของทะเลลายปาล์มน้ำมันระหว่างเก็บรักษาเพื่อรอขนส่ง	- ตรวจสอบพินิจสถานที่เก็บรักษา
การขนส่ง		
การขนส่ง	บริเวณขนส่งและพาหนะในการขนส่งต้องเหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนต่อทะเลลายปาล์มน้ำมัน	- ตรวจสอบบริเวณขนส่งทะเลลายปาล์มน้ำมันและพาหนะ
	การปฏิบัติในการขนส่งต้องทำอย่างระมัดระวังไม่ให้ทะเลลายปาล์มน้ำมันเสียหายหรือเสื่อมคุณภาพ	- ตรวจสอบการปฏิบัติในการขนส่ง
	ขนส่งทะเลลายปาล์มน้ำมันถึงโรงสกัดน้ำมันภายใน 24 ชั่วโมงนับตั้งแต่รับทะเลลายปาล์มน้ำมัน	- ตรวจสอบบันทึกการขนส่ง
บุคลากร		
บุคลากร	ต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	- ตรวจสอบบันทึกประวัติการฝึกอบรมหรือสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน
	ต้องดูแลสุขภาพและจัดการด้านสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	- ตรวจสอบการจัดการสวัสดิการหรือสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน
การบันทึกข้อมูล		
การบันทึกข้อมูล	มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการขนส่งและข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์สามารถตามสอบได้ เก็บบันทึกไว้อย่างน้อย 2 ปี	- ตรวจสอบบันทึกข้อมูล - ตรวจสอบเก็บบันทึก

ที่มา: สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- **มาตรฐานสินค้า สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มกษ. 9002)**
(สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกมาตรฐานสินค้าเกษตร สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (Pesticide Residues: Maximum Residue Limits) หรือ มกษ. 9002 มาตรฐานฉบับนี้ครอบคลุมการกำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดในสินค้าเกษตรที่ใช้เป็นอาหารและอาหารสัตว์ แต่ไม่ครอบคลุมการกำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งกำหนดใน มกษ. 9003 โดยมีมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ตารางที่ 5-4 ชนิดสารพิษตกค้างและปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดต่อกิโลกรัม
ตาม มกษ. 9002

วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ชนิดสารพิษตกค้าง	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
คลอร์ไพริฟอส (Chlorpyrifos)	คลอร์ไพริฟอส (ละลายในไขมัน)	0.05
คาร์บาริล (Carbaryl)	คาร์บาริล	0.05
คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan)	คาร์โบซัลแฟน	0.05
	ผลรวมของคาร์โบฟูราน และ 3-ไฮดรอกซีคาร์โบฟูราน (3-Hydroxycarbonfuran) รายงานผลเป็นคาร์โบฟูราน	0.1
แคปแทน (Captan)	แคปแทน	5
เดลตาเมทริน (Deltamethrin)	ผลรวมของเดลตาเมทริน อัลฟา-อาร์ (alpha-R) และทรานส์-เดลตา เมทริน (Trans-Deltamethrin) (ละลายในไขมัน)	0.05
กลุ่มไดไทโอคาร์บาเนต (Dithiocarbamates) ได้แก่ ซีเนบ (Zineb) ไซแรม (Ziram) ไทแรม (Thiram) โพรพิเนบ (Propineb) มาเนบ (Maned) และ แมนโคเซบ (Mancozeb)	ไดไทโอคาร์บาเมตวเคราะห์และ รายงานผลเป็นคาร์บอนไดซัลไฟด์ (CS ₂)	0.1
พirimิฟอส-เมทิล (Pirimiphos-methyl)	พirimิฟอส-เมทิล (ละลายในไขมัน)	0.1

วัตถุอันตรายทางการเกษตร	ชนิดสารพิษตกค้าง	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
เฟนวาเลอเรต (Fenvalerate)	เฟนวาเลอเรต รวมทุกไปโซเมอร์ (ละลายในไขมัน)	0.5
แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (Lambda-cyhalothrin)	ไซฮาโลทริน (Cyhalothrin) รวมทุกไอโซเมอร์ (ละลายในไขมัน)	0.2

ที่มา: สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- **มาตรฐานสินค้า สารพิษตกค้าง:** ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (มกษ. 9003) (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกมาตรฐานสินค้าเกษตร สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (Pesticide Residues: Extraneous Maximum Residue Limits) หรือ มกษ. 9003 มาตรฐานฉบับนี้ครอบคลุมการกำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในสินค้าเกษตรที่ใช้เป็นอาหารและอาหารสัตว์ แต่ไม่ครอบคลุมการกำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดตาม มกษ. 9002 โดยปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มสินค้าน้ำมันและไขมันพืช ดังนี้

ตารางที่ 5-5 ชนิดสารพิษตกค้างและปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ต่อกิโลกรัม ตาม มกษ. 9003

ชนิดสารพิษตกค้าง	ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
อัลดรินและดีลดริน (Aldrin and Dieldrin)	0.2
คลอร์เดน (Chlordane)	0.02
ดีดีที (DDT)	0.05
เอนดริน (Endrin)	0.05
เฮปทาคลอร์ (Heptachlor)	0.02

ที่มา: สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 23 พ.ศ. 2567 เรื่องการแจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ และจัดทำบัญชีคัมสินค้าน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมัน (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)

ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 23 พ.ศ. 2567 เรื่องการแจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ และจัดทำบัญชีคัมสินค้าน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมัน ออกความตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2522 โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้เห็นควรให้คงมาตรการตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2566 เรื่อง การแจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ และจัดทำบัญชีคัมสินค้าน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมัน ที่มีผลสิ้นสุดไป โดยมีการแก้ไขข้อกำหนด เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการบริหารจัดการหรือกำหนดมาตรฐานการแก้ไขปัญหาด้านราคาและปริมาณน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมันได้ทันเหตุการณ์และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับปริมาณและการจำหน่ายน้ำมันปาล์มและผลปาล์มน้ำมัน ป้องกันการกักตุนมิให้มีการฉวยโอกาสเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค และให้มีน้ำมันปาล์มเพียงพอต่อการบริโภคของประชาชน มีผลบังคับใช้ 1 ปี นับจากวันที่ 1 กรกฎาคม 2567 โดยมีข้อกำหนดสำคัญ ดังนี้

การกำหนดข้อมูลที่ต้องแจ้งของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิต และบริโภคปาล์มน้ำมันต้องแจ้งข้อมูล ณ วันสิ้นเดือนเป็นประจำทุกเดือน ดังนี้

- ผู้ผลิตซึ่งเป็นโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์ม: ปริมาณการรับซื้อและรายละเอียดการรับซื้อ ปริมาณผลิต ปริมาณการจำหน่าย รายละเอียดการจำหน่าย ปริมาณคงเหลือ และสถานที่เก็บน้ำมันปาล์ม
- ผู้ผลิตไบโอดีเซล (ปี 100): ปริมาณการรับซื้อและรายละเอียดการรับซื้อ ปริมาณผลิต ปริมาณการจำหน่าย รายละเอียดการจำหน่าย ปริมาณคงเหลือและสถานที่เก็บน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) น้ำมันปาล์มกึ่งบริสุทธิ์ (RBD) และไขปาล์ม (สเตียริน)
 - ถ้าเป็นโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มให้แยกปริมาณการซื้อ การใช้ คงเหลือ และสถานที่เก็บส่วนของการผลิตไบโอดีเซลและน้ำมันพืชบริโภค ไม่ให้เกิดการนับซ้ำทางตัวเลข

- **ผู้ประกอบการจัดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท):** ปริมาณการรับซื้อผลปาล์ม ราคารับซื้อ ผลปาล์มเฉลี่ยรายวัน ปริมาณการจำหน่ายและรายละเอียดการจำหน่าย ปริมาณ คงเหลือ และสถานที่เก็บผลปาล์ม
- **ผู้ประกอบการซื้อหรือขายน้ำมันปาล์ม (Trader หรือ Broker) ที่มีปริมาณ** การซื้อหรือขาย หรือซื้อและขายน้ำมันรวมกันเดือนละ 500 ตันขึ้นไป: ปริมาณ การรับซื้อและรายละเอียดการรับซื้อ ราคารับซื้อ ปริมาณการจำหน่ายและ รายละเอียดการจำหน่าย ราคาจำหน่าย ปริมาณคงเหลือ และสถานที่เก็บน้ำมัน ปาล์มดิบ
- **ผู้ประกอบการคลังรับฝากน้ำมันปาล์ม:** ปริมาณที่รับฝากและรายชื่อผู้ฝาก
- **ผู้ซื้อน้ำมันปาล์มเพื่อจำหน่าย (ห้างค้าส่งค้าปลีก ยี่ปั้ว) ที่มียอดการซื้อน้ำมัน** ปาล์มเดือนละ 500 ตันขึ้นไป: ปริมาณการรับซื้อและรายละเอียดการรับซื้อ ปริมาณ การจำหน่าย และปริมาณคงเหลือน้ำมันพืชปาล์ม
- **ผู้ซื้อเพื่อใช้น้ำมันปาล์ม** ที่มียอดการซื้อเดือนละ 500 ตันขึ้นไป: ปริมาณการรับซื้อ และรายละเอียดการรับซื้อ ปริมาณการใช้ ปริมาณคงเหลือน้ำมันปาล์มดิบ น้ำมันปาล์ม กึ่งบริสุทธิ์ ไขปาล์ม และไบโอดีเซล

ผู้นำเข้าน้ำมันปาล์ม

ผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มต้องแจ้งข้อมูลดังต่อไปนี้

- แผนการนำเข้า จำหน่าย และการใช้น้ำมันปาล์มล่วงหน้าเป็นประจำทุกเดือน
- ปริมาณการนำเข้า จำหน่าย การใช้ คงเหลือ และสถานที่จัดเก็บ ภายใน 7 วัน นับตั้งแต่นำเข้า จำหน่าย หรือใช้
- ปริมาณการขนย้ายน้ำมันปาล์มออกจากสถานที่เก็บตามที่แจ้งไว้ไม่น้อยกว่า 3 วัน ล่วงหน้า

การทำบัญชี

ผู้ผลิตซึ่งเป็นโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์ม ผู้ผลิตไบโอดีเซล (ปี 100) ผู้นำเข้า ผู้ประกอบการ จดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท) ต้องจัดทำบัญชีคุมสินค้ารายวัน แสดงชนิด ประเภท ขนาด น้ำหนัก ต่อหน่วย ปริมาณการรับซื้อวัตถุดิบ ปริมาณการผลิต ปริมาณการว่าจ้างผลิต ปริมาณการนำเข้า ปริมาณการจำหน่าย ปริมาณการใช้ ปริมาณคงเหลือ ปริมาณการรับซื้อผลปาล์ม ราคาซื้อ ผลปาล์มเฉลี่ยรายวัน และสถานที่เก็บผลปาล์ม โดยต้องลงบัญชีแล้วเสร็จภายใน 7 วันตั้งแต่วันที่ รับซื้อผลปาล์ม รับซื้อวัตถุดิบ ผลิต นำเข้า จำหน่าย หรือใช้ไปแต่ละครั้ง และต้องเก็บบัญชี พร้อมหลักฐานเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

5.1.1.2 ภาคอุตสาหกรรม

➤ คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) (สำนักงานเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี)

ประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างมาก โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2551 ในการกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบาย ปาล์มน้ำมันแห่งชาติ หรือ กนป. (Thailand Oil Palm Board) เพื่อให้การกำหนดนโยบายและ แผนการบริหารและพัฒนาปาล์มน้ำมันของประเทศสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานระหว่าง ส่วนราชการและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบังเกิดผลในทางปฏิบัติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ มีรองประธานกรรมการ เป็นรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (เพิ่มเติมภายหลัง ด้วยอำนาจระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (เพิ่มเติมภายหลัง ด้วยอำนาจระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์ม น้ำมันแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) อีกทั้งกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้อำนวยการ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (เพิ่มเติม

ภายหลัง ด้วยอำนาจระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายกสมาคมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มแห่งประเทศไทย นายกสมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์ม นายกสมาคมโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม นายกสมาคมผู้ผลิตไบโอดีเซลไทย (เพิ่มเติมภายหลัง ด้วยอำนาจระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2554) และประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย พร้อมทั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกิน 10 คน โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ประกอบการสวนปาล์มน้ำมัน ไม่น้อยกว่า 3 คน และให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และผู้แทนกรมการค้าภายในเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจและหน้าที่ของ กนป. มีดังนี้

- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบหรือพิจารณา เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ
- กำหนดมาตรการและพื้นที่ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยอย่างน้อยต้องให้เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ และกำหนดมาตรการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายตามข้อ 1
- ส่งเสริมอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันครบวงจร และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลผลิตจากอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและของที่เหลือใช้จากปาล์มน้ำมันและอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา การวิจัย และการพัฒนาปาล์มน้ำมัน อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
- ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านปาล์มน้ำมัน อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ตัวอย่างโครงการจากมติการประชุมคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2566 ได้แก่

- โครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกิน ปี 2566 เป้าหมาย 150,000 ตัน ระยะเวลาส่งออกตั้งแต่ได้รับการอนุมัติถึงกันยายน 2566 ระยะเวลาโครงการตั้งแต่ได้รับการอนุมัติถึงเดือนธันวาคม 2566 กรอบวงเงินดำเนินการ 309 ล้านบาท โดยขอรับการจัดสรรงบประมาณจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยในการดำเนินการโครงการฯ จะพิจารณาสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสำหรับการส่งออกเฉพาะน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) ในอัตรา 2.00 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อระดับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบในประเทศสูงกว่า 300,000 ตัน และราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศสูงกว่าราคาตลาดโลก ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการมีความยืดหยุ่นและทันต่อเหตุการณ์ เห็นควรกำหนดเงื่อนไขระดับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบขั้นต่ำไว้ที่ 250,000 ตัน โดยให้เป็นอำนาจของ กนป. เป็นผู้พิจารณาระดับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบเหมาะสมที่จะใช้ในการพิจารณาสนับสนุนค่าบริหารจัดการการส่งออกต่อไป โดยมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายในนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบมาตรการและอนุมัติกรอบวงเงินดำเนินการ
- โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2565-2566 ระยะเวลาการจ่ายเงิน เดือนกันยายน 2565 ถึงสิงหาคม 2566 กรอบวงเงินดำเนินการ 3,133.17 ล้านบาท โดยคณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้อนุมัติจ่ายเงินส่วนต่างระหว่างราคาประกันและราคาอ้างอิงของปาล์มน้ำมันให้แก่เกษตรกรจำนวนไม่เกิน 25 ไร่/ครัวเรือน และต้นปาล์มต้องให้ผลผลิตแล้วมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 3 ปีขึ้นไป (กรณีราคาตลาดต่ำกว่า) โดยราคาประกันอยู่ที่ 4 บาท/กิโลกรัม สำหรับน้ำมันปาล์มที่มี OER ร้อยละ 18

นอกจากนี้ ยังมีมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับสมดุลน้ำมันปาล์มในประเทศ การส่งเสริมขับเคลื่อนมูลค่า และการบริหารจัดการน้ำมันปาล์ม อาทิ

- การปรับสมดุลน้ำมันปาล์มในประเทศ ซึ่งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการสมดุลน้ำมันปาล์มเห็นชอบในหลักการ ดังนี้ (1) การปรับสัดส่วนผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (2) การผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์ม (3) การเก็บสต็อกน้ำมันปาล์มดิบ และ (4) การกำหนดมาตรการรับซื้อปาล์มน้ำมัน

- มาตรการส่งเสริมการขับเคลื่อนการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยกำหนดผลิตภัณฑ์เป้าหมายทั้งหมด 8 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่
 - ผลิตภัณฑ์สารหล่อลื่นพื้นฐาน (Base Oil)
 - น้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้าชีวภาพ (Bio-Transformer Oil)
 - สารซักล้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สารตั้งต้น MES : Methyl Ester Sulfonate)
 - น้ำมันหล่อลื่น และจาระบีชีวภาพ (Bio Lubricant and Greases)
 - พาราฟิน (Paraffin)
 - สารกำจัดศัตรูพืชและแมลง (Pesticides/Insecticides)
 - น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพกรีนดีเซล (Bio Hydrogenated Diesel : BHD)
 - น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพไบโอเจ็ต (Biojet Fuels)
 - การบริหารจัดการปริมาณน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ทางคณะรัฐมนตรีมีมติ ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 เห็นชอบดำเนินการโครงการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มดิบเพื่อบริหารจัดการและควบคุมสต็อก ไช้งบประมาณ 372.5 ล้านบาท โดยให้กรมการค้าภายในติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มดิบ CPO/CPKO ที่ถังเก็บของผู้ประกอบการ จำนวน 469 ถัง
 - การบริหารการนำเข้าโดยองค์การคลังสินค้า กระทรวงพาณิชย์ กำหนดเส้นทางการนำเข้า ดังนี้ (1) กำหนดด่านศุลกากร (การนำเข้าปกติ) ได้เฉพาะด่านมาบตาพุด กรุงเทพฯ และแหลมฉบัง และ (2) กำหนดด่านนำผ่าน ซึ่งจะต้องนำผ่านต้นทางที่ด่านกรุงเทพฯ เพียงด่านเดียว ส่วนด่านปลายทางกำหนดไว้ 3 ด่าน ได้แก่ ด่านจันทบุรี (ไปกัมพูชา) ด่านหนองคาย (ไป สปป. ลาว) และด่านแม่สอด (ไปเมียนมา)
- **พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม)**

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 คือ กฎหมายหลักที่กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการตั้งและการดำเนินกิจการโรงงานในประเทศไทย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **การแบ่งประเภทโรงงาน** สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม ได้แก่
 - โรงงานกลุ่มที่ 1: สามารถประกอบกิจการได้ทันที
 - โรงงานกลุ่มที่ 2: ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ก่อนเริ่มกิจการ
 - โรงงานกลุ่มที่ 3: ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนดำเนินกิจการ ซึ่งโรงสกัดและโรงกลั่นน้ำมันปาล์มจัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว

- **กฎระเบียบในการควบคุมโรงงาน** เพื่อรักษาความปลอดภัยและป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีดังนี้
 - กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้งของโรงงาน สภาพแวดล้อมของโรงงาน ลักษณะอาคารของโรงงาน หรือลักษณะภายในของโรงงาน
 - กำหนดลักษณะ ประเภทหรือชนิดของเครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์หรือสิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน
 - กำหนดให้มีคนงานซึ่งมีความรู้เฉพาะตามประเภท ชนิด หรือขนาดของโรงงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใดประจำโรงงาน
 - กำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติ กรรมวิธีการผลิต และการจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใด เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาอันตรายความเสียหายหรือความเดือดร้อนที่อาจเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน
 - กำหนดมาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน
 - กำหนดการจัดให้มีเอกสารที่จำเป็นประจำโรงงานเพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย
 - กำหนดข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานที่ผู้ประกอบการโรงงานต้องแจ้งให้ทราบเป็นครั้งคราวหรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้
 - กำหนดการอื่นใดเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินการ เพื่อป้องกันหรือระงับ หรือบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน
- **การรายงานอุบัติเหตุในโรงงาน** มีข้อกำหนด ดังนี้
 - หากอุบัติเหตุทำให้มีผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ หรือเจ็บป่วย จนไม่สามารถทำงานในหน้าที่เดิมได้หลัง 72 ชั่วโมง ให้แจ้งเป็นหนังสือถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เสียชีวิตหรือครบกำหนด 72 ชั่วโมง
 - หากอุบัติเหตุทำให้โรงงานหยุดดำเนินการเกินกว่า 7 วัน ให้แจ้งเป็นหนังสือถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 10 วัน นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ
 - หากเกิดอุบัติเหตุในโรงงานที่ส่งผลร้ายแรงต่อบุคคล หรือทำให้โรงงานหยุดดำเนินงาน ผู้ประกอบการต้องแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดเวลา

- **อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ มีดังต่อไปนี้**
 - เข้าตรวจสอบโรงงาน อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่สงสัยว่ามีกิจการโรงงาน ในช่วงเวลากลางวันหรือเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบสภาพโรงงาน เครื่องจักร หรือการกระทำที่อาจฝ่าฝืนกฎหมาย
 - นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่สงสัยเกี่ยวกับคุณภาพ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบ
 - ตรวจ ค้น กัก ยึด หรืออายัดผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสาร หรือ สิ่งของที่เกี่ยวข้อง หากสงสัยว่าการดำเนินงานอาจก่ออันตรายหรือฝ่าฝืนกฎหมาย
 - ออกหนังสือเรียกบุคคลเพื่อให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาใช้ในการพิจารณา

➤ **พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)**

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ควบคุมและป้องกันมลพิษ รวมถึงกำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และเพื่อสร้างความยั่งยืนในระยะยาว

อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มมีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในหลายด้าน เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในกระบวนการผลิต เช่น การขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันอาจส่งผลให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้หรือแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ การปล่อยน้ำเสียจากกระบวนการผลิตจากโรงสกัดน้ำมันปาล์ม และการกำจัดของเสีย (กากปาล์มและกากตะกอน) เป็นต้น

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มีข้อกำหนด ดังนี้

สิทธิและหน้าที่ของบุคคลในด้านสิ่งแวดล้อม

- รับทราบข้อมูลจากทางราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยกเว้นข้อมูลที่เป็นความลับด้านความมั่นคง สิทธิส่วนบุคคล หรือสิทธิในทรัพย์สินตามกฎหมาย
- ได้รับค่าชดเชยหรือค่าทดแทนจากรัฐ หากได้รับความเสียหายจากมลพิษที่เกิดจากโครงการหรือกิจการของรัฐ
- ร้องเรียนหรือกล่าวโทษผู้กระทำความผิดด้านการควบคุมมลพิษหรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเจ้าพนักงานในเรื่องการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม
- ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด
- องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สามารถจดทะเบียนต่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมได้ โดยต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองหรือแสวงหากำไร
- องค์กรเอกชนที่จดทะเบียนแล้วอาจได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ดังนี้
 - จัดหาอาสาสมัครช่วยงานเจ้าพนักงาน
 - ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม
 - ช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ริเริ่มโครงการด้านสิ่งแวดล้อม
 - ศึกษา วิจัย และให้คำแนะนำต่อรัฐบาลในเรื่องสิ่งแวดล้อม
 - ช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ได้รับอันตรายจากมลพิษ
- กองทุนสิ่งแวดล้อม ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนด้านการเงิน ในประเด็นต่อไปนี้
 - สนับสนุนส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น ในการจัดการและบำบัดของเสีย
 - สนับสนุนราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจ ในการจัดการและบำบัดของเสีย
 - สนับสนุนเอกชนโดยการให้กู้ยืม เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการและบำบัดของเสีย
 - สนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การควบคุมมลพิษจากยานพาหนะและแหล่งกำเนิดมลพิษ

กำหนดให้การควบคุมมลพิษจากยานพาหนะและแหล่งกำเนิดมลพิษ มีรายละเอียด ดังนี้

- ยานพาหนะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด
- หากพบการใช้ยานพาหนะที่ฝ่าฝืน เจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้งานยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาดหรือจนกว่าจะปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน
- เจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ยานพาหนะหยุดเพื่อตรวจสอบเครื่องยนต์และอุปกรณ์รวมถึงการดำเนินการที่จำเป็นในการตรวจสอบ
- รัฐมนตรีฯ มีอำนาจกำหนดประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องควบคุมการปล่อยมลพิษ อาทิ ควั่น ไร่ ก๊าซ ผุ่น ละออง ฯลฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องติดตั้งระบบบำบัดอากาศเสียหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานกำหนด

การจัดการน้ำเสียและของเสีย

กำหนดให้การจัดการน้ำเสียและของเสีย มีรายละเอียด ดังนี้

- รัฐมนตรีฯ มีอำนาจกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียให้อยู่ในมาตรฐานตามกฎหมาย
- เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องสร้างหรือปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียและของเสียตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ
- ในเขตที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่มีระบบของตัวเองต้องส่งน้ำเสียหรือของเสียไปยังระบบบำบัดรวมและชำระค่าบริการตามอัตราที่กำหนด
- เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทในเขตที่มีระบบบำบัดรวมต้องใช้ระบบดังกล่าว ยกเว้นในกรณีที่ระบบบำบัดของตนเองที่ได้มาตรฐาน
- การรับจ้างควบคุมหรือให้บริการบำบัดน้ำเสียต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- ในเขตที่ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม แต่มีผู้รับอนุญาตให้บริการ หรือเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษต้องส่งน้ำเสียไปยังผู้รับอนุญาตนั้น
- ในเขตที่ไม่มีระบบบำบัดรวมและไม่มีผู้รับอนุญาต เจ้าพนักงานสามารถกำหนดวิธีการชั่วคราวสำหรับจัดการน้ำเสียหรือของเสีย

- น้ำเสียที่ผ่านระบบบำบัดรวมต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด
- หน่วยงานที่จัดทำระบบบำบัดรวมต้องควบคุมการทำงานของระบบ และอาจจ้างผู้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียจะถูกกำหนดในกฎกระทรวง

การตรวจสอบและควบคุมระบบบำบัดมลพิษตามกฎหมาย

การตรวจสอบและควบคุมระบบบำบัดมลพิษตามกฎหมาย มีแนวทาง ดังนี้

- เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีระบบบำบัด ทั้งอากาศเสีย น้ำเสีย และของเสีย ต้องปฏิบัติ ดังนี้
 - เข้าไปตรวจสอบในแหล่งกำเนิดมลพิษ ระบบบำบัด หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในช่วงเวลาทำการ
 - ออกคำสั่งให้แก้ไข ปรับปรุง ซ่อมแซมระบบบำบัด หรืออุปกรณ์
 - สั่งปรับผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ หากเป็นโรงงานอุตสาหกรรมต้องแจ้งเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง
 - สั่งให้ผู้รับใบอนุญาตบริการบำบัดหยุดดำเนินการหรือเพิกถอนใบอนุญาต
 - เพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมหากไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจในการดำเนินการ ดังนี้
 - เสนอให้สั่งปิดหรือเพิกถอนใบอนุญาตแหล่งกำเนิดมลพิษที่จงใจละเมิดกฎหมาย
 - เสนอให้ดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้แหล่งกำเนิดมลพิษส่งน้ำเสีย หรือของเสียไปบำบัด
 - ให้คำปรึกษาแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานเกี่ยวกับการบำรุงรักษาระบบบำบัด

- **แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2561-2580 (Alternative Energy Development Plan: AEDP 2018) (คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ)**

แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2561-2580 (Alternative Energy Development Plan: AEDP 2018) ปี 2563 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนพัฒนาฯ ใหม่ โดยลดเป้าหมายการใช้ไบโอดีเซลลงจากเดิมที่กำหนดไว้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าระยะยาวปี 2561-2580 (Power Development Plan: PDP) โดยเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทอื่น และปรับลดการใช้พลังงานทดแทนประเภทเชื้อเพลิงชีวภาพโดยเฉพาะเอทานอลและไบโอดีเซล เนื่องจากภาคขนส่งจะเน้นระบบรถไฟฟ้ามากขึ้น (เบื้องต้นคาดว่าจะปรับลดเป้าหมายการผลิตไบโอดีเซลจาก 14 ล้านลิตรเป็น 8 ล้านลิตรในปี 2580)

- **แผนปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบปี พ.ศ. 2561-2580 (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)**

แผนปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบปี พ.ศ. 2561-2580 ตั้งเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และปริมาณการใช้น้ำมันปาล์มดิบ ทั้งเพื่อบริโภคและอุตสาหกรรม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5-6

ตารางที่ 5-6 การปฏิรูปและยกระดับศักยภาพการผลิตน้ำมันปาล์มและน้ำมันไบโอดีเซลของไทย

	หน่วย	ค่าเฉลี่ยในปี 2564	เป้าหมายระยะสั้น 2561-2565	เป้าหมายระยะกลาง 2565-2569	เป้าหมายระยะยาว	
					2571-2575	2576-2580
ผลผลิตต่อไร่*	ตัน/ไร่	2.76	3.0-3.1	3.2-3.4	3.4-3.5	3.6-3.7
ร้อยละสารน้ำมัน*	ร้อยละ	17.89	19-20	20-22	22	23
ผลผลิตปาล์มสด*	ล้านตัน/ปี	16.79	15.39-18.47	19.02-20.57	20.88-21.53	21.62-22.86
ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ*	ล้านตัน/ปี	2.96	2.78-3.69	3.80-4.53	4.59-4.74	4.97-5.26
ความต้องการน้ำมันปาล์มดิบ เพื่อบริโภคและใช้ในอุตสาหกรรม*	ล้านตัน/ปี	1.24	1.23-1.33	1.35-1.46	1.49-1.62	1.65-1.78
น้ำมันปาล์มดิบคงเหลือ**	ล้านตัน/ปี	N/A	1.55-2.36	2.45-3.07	3.10-3.12	3.32-3.48
ผลผลิตน้ำมันไบโอดีเซลสูงสุด***	ล้านลิตร/วัน	4.55	4.88-7.44	7.72-9.67	9.77-9.83	10.46-10.96

หมายเหตุ: * ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม (พ.ศ. 2561-2580)

** น้ำมันปาล์มดิบคงเหลือ ครอบคลุมถึงการส่งออกและการบริโภคโดยอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีด้วย

*** คำนวณจากการบริโภคน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตจาก fatty acid methyl esters (FAME) ด้วยอัตราส่วน 1 กิโลกรัมของน้ำมันปาล์มดิบ ต่อน้ำมันไบโอดีเซล 1.15 ลิตร

ที่มา: ศูนย์วิจัยธนาคารกรุงศรีอยุธยา

➤ **นโยบายด้านการสนับสนุนการใช้ไบโอดีเซล (คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ)**

ไทยมีนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและอุปโภค น้ำมันไบโอดีเซล (Biodiesel) มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2544 เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันดีเซล (Diesel Fuel) จากต่างประเทศ โดยในวันที่ 18 มกราคม 2548 ได้มีการออกยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลจากปาล์ม ทำให้ในประเทศไทยนั้นนิยมใช้การผสมกับน้ำมันปาล์มเป็นหลัก ทั้งนี้ มีการพัฒนาการใช้ไบโอดีเซลอย่างต่อเนื่อง โดยการผสมน้ำมันไบโอดีเซลกับน้ำมันดีเซลเข้าในอัตราส่วนต่าง ๆ โดยในปัจจุบัน ไทยได้ตั้งมาตรฐานการผสมอยู่ที่ไบโอดีเซล B7 หรือมีส่วนประกอบน้ำมันไบโอดีเซลร้อยละ 7 ต่อน้ำมันดีเซลร้อยละ 93 โดยเป็นการปรับลดลงจาก B10 ที่เป็นมาตรฐานมาตั้งแต่ปี 2563 และให้ยกเลิกการจำหน่าย B10 ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เนื่องจาก B7 สามารถใช้กับรถยนต์มาตรฐานยูโร 5 ได้ทุกยี่ห้อ

➤ **นโยบายส่งเสริมการลงทุน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน : Board of Investment: BOI)**

สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมการลงทุน โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะเป็นผู้กำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุน ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560 ในปัจจุบัน นโยบายส่งเสริมการลงทุนระยะ 6 ปี (พ.ศ. 2566-2571) ได้ให้สิทธิพิเศษทางด้านภาษี และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษี แก่กิจการที่มีกิจกรรมตามเงื่อนไขในการส่งเสริมการลงทุน สิทธิและประโยชน์พื้นฐานของกิจการที่ได้รับการสนับสนุน มีดังนี้

สิทธิประโยชน์ทางภาษี

- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและเงินปันผล เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 0-13 ปี ขึ้นอยู่กับลักษณะกิจการ กิจกรรมที่ลงทุน จำนวนทุน และเงื่อนไขที่กำหนดเพิ่มเติม
- ยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องจักร
- ยกเว้นอากรของนำเข้าเพื่อวิจัย
- ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อส่งออก

สิทธิและประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร

- อนุญาตให้นำคนต่างด้าวเข้ามาเพื่อศึกษาลู่ทางการลงทุน
- อนุญาตให้นำช่างฝีมือและผู้ชำนาญการเข้ามาทำงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน
- อนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- อนุญาตให้ส่งออกซึ่งเงินตราต่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังสามารถให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- มาตรการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
- มาตรการส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรทักษะสูง
- สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมในพื้นที่เป้าหมาย

โดยกิจการที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังนี้

ตารางที่ 5-7 ประเภทกิจการที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ที่มีการส่งเสริมการลงทุน

ประเภทกิจการ	กลุ่ม/สิทธิประโยชน์	เงื่อนไข	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
1.1 กิจการต้นน้ำ			
1.1.1.2 กิจการปลูกพืชพลังงาน	A1	1. ต้องมีพื้นที่ติดกันไม่น้อยกว่า 50 ไร่ 2. ต้องได้รับการรับรองมาตรฐานด้านการจัดการการปลูกที่เหมาะสม เช่น Forrest Stewardship Council (FSC), Programme for the Endorsement of forest Certification (PEFC) หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า เป็นต้น ก่อนวันครบเปิดดำเนินการ	8 ปี (ไม่กำหนดวงเงิน)
1.2 กิจการด้านการแปรรูป			
1.2.2 กิจการผลิตน้ำมันหรือไขมันจากพืชหรือสัตว์	A3		5 ปี
1.2.10.3 กิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัด	A3		5 ปี

ที่มา: คณะกรรมการนโยบายส่งเสริมการลงทุน

➤ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 421) พ.ศ. 2564 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง น้ำมันและไขมัน (กระทรวงสาธารณสุข)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 421) พ.ศ.2564 นี้ เป็นการปรับปรุงประกาศกระทรวงอาศัยอำนาจตามมาตรา 5 วรรค 1 และมาตรา 6 (3) (4) (5) (6) (7) และ (10) ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตในปัจจุบัน เป็นการกำหนดให้น้ำมันและไขมันเป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน โดยน้ำมันและไขมันหมายความรวมถึง กลีเซอไรด์ของกรดไขมันชนิดต่าง ๆ ที่ได้จากพืช สัตว์ หรือสิ่งมีชีวิตที่มีแหล่งกำเนิดจากทะเลเพื่อใช้บริโภคเป็นอาหาร ยกเว้นน้ำมันปลา โดยมีการแบ่งน้ำมันปาล์ม จากผลของปาล์ม (*Elaeis guineensis*) ออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

- น้ำมันปาล์มจากเมล็ดปาล์ม (Palm Kernel Oil) ได้จากเนื้อในเมล็ดซึ่งอยู่ภายในผลปาล์ม
- น้ำมันปาล์มโอลีนจากเมล็ดปาล์ม (Palm Kernel Olein) ได้จากส่วนของเหลวหลังจากผ่านกระบวนการแยกลำดับส่วนของน้ำมันปาล์มจากเมล็ดปาล์ม
- น้ำมันปาล์มสเตียรีนจากเมล็ดปาล์ม (Palm Kernel Stearin) ได้จากส่วนของแข็งหลังจากผ่านกระบวนการแยกลำดับส่วนของน้ำมันจากเมล็ดปาล์ม
- น้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์ม (Palm Oil) ได้จากผนังผลชั้นกลางมีเนื้อ (Fleshy Mesocarp) ของผลปาล์ม
- น้ำมันปาล์มโอลีน (Palm Olein) ได้จากส่วนของเหลวหลังจากผ่านกระบวนการแยกลำดับส่วนของน้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์ม
- น้ำมันปาล์มสเตียรีน (Palm Stearin) ได้จากส่วนของแข็งหลังจากผ่านกระบวนการแยกลำดับส่วนของน้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์ม
- น้ำมันปาล์มซูเปอร์โอลีน แบ่งได้ 2 ประเภทย่อย ดังนี้
 - น้ำมันปาล์มซูเปอร์โอลีนที่ได้จากส่วนของเหลวหลังจากผ่านกระบวนการแยกลำดับส่วนของน้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์ม และผ่านกระบวนการตกผลึกที่ทำให้น้ำมันมีค่าไอโอดีน แบบวิส (Wijs) น้อยกว่า 60
 - น้ำมันปาล์มซูเปอร์โอลีนที่ได้จากส่วนเนื้อ (Fleshy Mesocarp) ของผลปาล์ม สายพันธุ์ผสมระหว่าง *Elaeis oleifera* และ *Elaeis guineensis* (OxG)

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งวิธีการผลิตน้ำมันและไขมัน ได้แก่

- **วิธีธรรมชาติ** ทำโดยการบีบอัดอาจบีบร้อนหรือบีบเย็น การสกัดเย็น การใช้ความร้อน การกลั่น และแยก ลำดับส่วนด้วยวิธีการทางกายภาพโดยวิธีธรรมชาติอื่น ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาอนุญาต แล้วนำมาทำให้บริสุทธิ์และการล้างด้วยน้ำ การตั้งให้ตกตะกอน การกรองหรือการหมุนเหวี่ยง
- **วิธีผ่านกรรมวิธี** ทำโดยนำน้ำมันและไขมันที่ได้จากวิธีธรรมชาติ หรือน้ำมันและไขมันที่ได้จากการสกัดด้วยตัวทำละลาย กรรมวิธีการกำจัดกรดไขมันอิสระ อาจฟอกสีหรือกำจัดกลิ่นด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ให้รวมถึงการนำมาผ่านการแยกลำดับส่วน (Fractionation) และกระบวนการเติมเต็มไฮโดรเจน (Full Hydrogenation) หรือกระบวนการอินเทอร์เอสเทอริฟิเคชัน (Interesterification) หรือกระบวนการเกิดเอสเทอร์ใหม่ (Re-esterification) โดยอาจมีการใช้สารเคมีเอนไซม์ หรือใช้ความร้อนช่วยเร่งปฏิกิริยาแล้วแต่กรณี

น้ำมันพืชและน้ำมันปาล์มมีมาตรฐานคุณลักษณะภายนอกและส่วนประกอบของน้ำมันปาล์มแต่ละประเภทร่วมกัน โดยสามารถแบ่งโดยสังเขปตามกระบวนการผลิตได้ ดังนี้

**ตารางที่ 5-8 มาตรฐานคุณลักษณะภายนอกและส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม
แบ่งตามกระบวนการผลิต**

รายการ	วิธีธรรมชาติ	วิธีผ่านกรรมวิธี
สี	เป็นไปตามลักษณะเฉพาะของน้ำมันและไขมันนั้น ๆ	
กลิ่นและรส	ตามคุณลักษณะเฉพาะของน้ำมันและไขมันนั้น ๆ โดยมีสิ่งแปลกปลอมและไม่มีกลิ่นหืน	
ค่าของกรด	น้ำมันปาล์มที่ผ่านวิธีธรรมชาติ (Virgin palm oil) ไม่เกิน 10.0 มิลลิกรัมโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ ต่อน้ำมันหรือไขมัน 1 กรัม	ไม่เกิน 0.6 มิลลิกรัมโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ ต่อน้ำมันหรือไขมัน 1 กรัม
ค่าเปอร์ออกไซด์ (Peroxide value)	ไม่เกิน 15 มิลลิสมมูลย์ ต่อน้ำมันหรือไขมัน 1 กิโลกรัม	ไม่เกิน 10 มิลลิสมมูลย์ ต่อน้ำมันหรือไขมัน 1 กิโลกรัม
น้ำและสิ่งที่ระเหยได้ (Water and volatile matter)	ไม่เกินร้อยละ 0.2 ของน้ำหนัก	
ปริมาณสบู่ (soap content)	ไม่เกินร้อยละ 0.005 ของน้ำหนัก	

รายการ	วิธีธรรมชาติ	วิธีผ่านกรรมวิธี
สิ่งอื่นที่ไม่ละลาย (Insoluble Impurities)	ไม่เกินร้อยละ 0.005 ของน้ำหนัก	
น้ำมันแร่ (Mineral oil)	ต้องไม่ตรวจพบ	
เหล็ก	ไม่เกิน 0.5 มิลลิกรัม ต่อน้ำมัน หรือไขมัน 1 กิโลกรัม	ไม่เกิน 1.5 มิลลิกรัม ต่อน้ำมัน หรือไขมัน 1 กิโลกรัม
ทองแดง	ไม่เกิน 0.4 มิลลิกรัม ต่อน้ำมัน หรือไขมัน 1 กิโลกรัม	ไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัม ต่อน้ำมัน หรือไขมัน 1 กิโลกรัม

ที่มา: ข้อ 6 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 421) พ.ศ.2564 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 เรื่อง น้ำมันและไขมัน

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดคุณลักษณะทางกายภาพและเคมี แยกตามประเภทของน้ำมันปาล์ม ซึ่งแสดงได้ดังนี้

**ตารางที่ 5-9 มาตรฐานคุณลักษณะภายนอกและส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม
แบ่งตามประเภทน้ำมันปาล์ม**

รายการ	ค่าแซพพอนิฟิเคชัน (saponification) มิลลิกรัมโพแทสเซียม ไฮดรอกไซด์ ต่อน้ำมัน หรือไขมัน 1 กรัม	อันแซพพอนิฟิเคชัน (Unsaponifiable Matter) กรัมต่อกิโลกรัม	ค่าไอโอดีน แบบวิจส์ (Iodine Value, Wijs)
น้ำมันปาล์มจาก เมล็ดปาล์ม	230 - 254	ไม่เกิน 10	13 - 23
น้ำมันปาล์มโอลีอิน จากเมล็ดปาล์ม	231 - 244	น้อยกว่า 15	20-28
น้ำมันปาล์มสเตียรีน จากเมล็ดปาล์ม	244 - 255	น้อยกว่า 15	4 - 8.5
น้ำมันปาล์มจาก เนื้อปาล์ม	190 - 209	ไม่เกิน 12	50 - 56
น้ำมันปาล์มโอลีอิน	194 - 202	ไม่เกิน 13	ไม่น้อยกว่า 55
น้ำมันปาล์มสเตียรีน	193 - 205	ไม่เกิน 12	ไม่เกิน 48
น้ำมันปาล์มซูเปอร์ โอลีอิน - น้ำมันปาล์ม ซูเปอร์โอลีอินที่ได้จาก กระบวนการแยก	180 - 205	ไม่เกิน 13	ไม่น้อยกว่า 60

รายการ	ค่าแซพพอนิฟิเคชัน (saponification) มิลลิกรัมโพแทสเซียม ไฮดรอกไซด์ ต่อน้ำมัน หรือไขมัน 1 กรัม	อันแซพพอนิฟิเคชัน (Unsaponifiable Matter) กรัมต่อกิโลกรัม	ค่าไอโอดีน แบบวิจส์ (Iodine Value, Wijs)
ลำดับส่วนของน้ำมัน ปาล์มจากเนื้อปาล์ม - น้ำมันปาล์มซูเปอร์ โอสลีนที่ได้จาก ส่วนเนื้อของผลปาล์ม สายพันธุ์ผสม (OxG)	189 - 199	ไม่เกิน 12	58 - 75

ที่มา: บัญชีหมายเลข 4 ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 421) พ.ศ. 2564 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง น้ำมันและไขมัน

ตารางที่ 5-10 มาตรฐานองค์ประกอบของกรดไขมันเป็นร้อยละของกรดไขมันทั้งหมดในน้ำมันปาล์มแต่ละประเภท

รายการ	น้ำมันปาล์ม จากเมล็ดปาล์ม	น้ำมันปาล์ม โอเลอิน จากเมล็ดปาล์ม	น้ำมันปาล์ม สเตียริน จากเมล็ดปาล์ม	น้ำมันปาล์ม จากเนื้อปาล์ม	น้ำมันปาล์ม โอเลอิน	น้ำมันปาล์ม สเตียริน	น้ำมันปาล์ม ซูเปอร์โอเลอิน (ก)	น้ำมันปาล์ม ซูเปอร์โอเลอิน (ข)
กรดแคปริก	ไม่เกิน 0.8	ไม่เกิน 0.7	ไม่เกิน 0.2	-	-	-	-	-
กรดคาพริลิก	2.4-6.2	2.9-6.3	1.3-3.0	-	-	-	-	-
กรดคาพริก	2.6-5.0	2.7-4.5	2.4-3.3	-	-	-	-	-
กรดลอริก	41.0-55.0	39.7-47.0	52.0-59.7	ไม่เกิน 0.5	0.1-0.5	0.1-0.5	0.1-0.5	ไม่เกิน 0.6
กรดไมริสติก	14.0-18.0	11.5-15.5	20.0-25.0	0.5-2.0	0.5-1.5	1.0-2.0	0.5-1.5	ไม่เกิน 0.8
กรดพัลมิติก	6.5-10.6	6.2-10.6	6.7-10.0	39.3-47.5	38.0-43.5	48.0-74.0	30.0-39.0	23.0-38.0
กรดพัลมิโทลิก	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.1	-	ไม่เกิน 0.6	ไม่เกิน 0.6	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.5	ไม่เกิน 0.8
กรดเฮปตะเดคาโนอิก	-	-	-	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.1	ไม่เกิน 0.2
กรดเฮปตะเดซีนอิก	-	-	-	-	ไม่เกิน 0.1	ไม่เกิน 0.1	-	-
กรดสเตียริก	1.0-3.0	1.7-3.0	1.0-3.0	3.5-6.0	3.5-5.0	3.9-6.0	2.8-4.5	1.5-4.5
กรดโอเลอิก	12.0-19.0	14.4-24.6	4.1-8.0	36.0-44.0	36.3-46.0	15.5-36.0	43.0-49.5	48.0-60.0
กรดลิโนลิก	1.0-3.5	2.4-4.3	0.5-1.5	9.0-12.0	10.0-13.5	3.0-10.0	10.5-15.0	9.0-17.0
กรดลิโนลินิก	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.3	ไม่เกิน 0.1	ไม่เกิน 0.5	ไม่เกิน 0.6	ไม่เกิน 0.5	0.2-1.0	ไม่เกิน 0.6
กรดอะแรคดิก	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.5	ไม่เกิน 0.5	ไม่เกิน 0.1	ไม่เกิน 0.6	ไม่เกิน 0.1	ไม่เกิน 0.4	ไม่เกิน 0.4
กรดแกโดลิก	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.1	ไม่เกิน 0.4	ไม่เกิน 0.4	ไม่เกิน 0.4	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.2
กรดไอโคซีนอิก	-	-	-	-	-	-	-	ไม่เกิน 0.5
กรดอะแรคโดนิก	-	-	-	-	-	-	-	-
กรดเบเฮนิก	ไม่เกิน 0.2	-	-	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.2	ไม่เกิน 0.3
กรดอีรูซิก	-	-	-	-	-	-	-	-
กรดไตรโคซะไดอีนอิก	-	-	-	-	-	-	-	-
กรดลิกโนซีริก	-	-	-	-	-	-	-	ไม่เกิน 0.2
กรดเนอร์วอิก	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา: บัญชีหมายเลข 5 ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 421) พ.ศ. 2564 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง น้ำมันและไขมัน

- ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 24 พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับน้ำมันปาล์มในถังเก็บ (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)

ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 24 พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับน้ำมันปาล์มในถังเก็บ ออกตามความพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2522 โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้เห็นควรให้คงมาตรการตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2566 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับน้ำมันปาล์มในถังเก็บ ที่มีผลสิ้นสุดไป มีวัตถุประสงค์ให้สามารถวัดปริมาณน้ำมันในถังได้ตลอดเวลา มีความเที่ยงตรง น่าเชื่อถือ และเป็นมาตรฐาน โดยมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ 1 กรกฎาคม 2567 ซึ่งมีข้อบังคับ ดังนี้

- ให้ผู้ประกอบการถังเก็บน้ำมันปาล์ม ไม่ว่าจะครอบครองในฐานะผู้มีกรรมสิทธิ์หรือไม่ก็ตาม และมีการเก็บน้ำมันปาล์มไว้เป็นปกติ ต้องดำเนินการหรือร่วมกับกรมการค้าภายในดำเนินการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มในถังเก็บ ซึ่งสามารถวัดได้ตลอดเวลา มีความเที่ยงตรง น่าเชื่อถือ และเป็นมาตรฐาน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขให้เป็นไปตามที่เลขาธิการคณะกรรมการการค้าฯ กำหนด โดยฉบับล่าสุด ได้แก่ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 23 พ.ศ. 2567 เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มในถังเก็บ
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 23 พ.ศ. 2567 เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มในถังเก็บ (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 23 พ.ศ. 2567 เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มในถังเก็บ ได้ออกความตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 24 พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับน้ำมันปาล์มในถังเก็บ ที่มีผลสิ้นสุดไป เลขาธิการคณะกรรมการการค้าฯ ประกาศว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ จึงได้ออกประกาศเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการติดตั้ง

เครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มในถังเก็บ เพื่อให้การบริหารจัดการและความถูกต้องของน้ำมันปาล์ม โดยการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มในถังเก็บเป็นไปด้วยความรอบคอบ และบรรลุเจตนารมณ์ในการรักษาเสถียรภาพด้านราคาและปริมาณน้ำมันปาล์มในประเทศ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

หน้าที่ผู้ครอบครองถังน้ำมันปาล์มก่อนการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม

ผู้ครอบครองถังเก็บน้ำมันปาล์มต้องแจ้งรายละเอียดลักษณะของถังเก็บน้ำมันปาล์ม ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ประกาศใช้ อย่างไรก็ตามหากมีการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียด จะต้องแจ้งภายในระยะเวลา 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยรายละเอียดข้อมูลที่ต้องแจ้ง มีดังนี้

- รหัสหมายเลขประจำถัง (Tank Code)
- ตารางแสดงความจุของถัง (Tank Calibration) หรือแผนผังแสดงลักษณะของถัง และขนาดของท่อภายในถังเก็บแต่ละถัง
- จุดอ้างอิงระดับความสูงของถังเก็บทั้งด้านบน (Upper Reference) และที่ก้นถัง (Lower Reference)
- ชนิดของน้ำมันปาล์มที่เก็บ
- วันที่สอบเทียบความจุครั้งล่าสุด
- แผนผังแสดงสถานที่ตั้งและปริมาณความจุของถังเก็บน้ำมันปาล์มแต่ละถังที่อยู่ ในความครอบครองทั้งหมด

ก่อนเริ่มทำการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม ให้ผู้ครอบครองถังเก็บน้ำมันปาล์ม ดำเนินการจัดเตรียมสถานที่ ระบบไฟฟ้า และถังเก็บ ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะดำเนินการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม และผู้ครอบครองถังเก็บน้ำมันปาล์มต้องยินยอมให้ผู้ติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากกรมการค้าภายใน (ผู้ติดตั้งฯ) เข้าไปสถานที่ติดตั้งถังเก็บน้ำมันปาล์ม เพื่อดำเนินการติดตั้ง ตรวจสอบ แก้ไขซ่อมแซม บำรุงรักษา หรือดำเนินการอื่นใด และต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้ติดตั้งฯ ดำเนินการดังกล่าว

หน้าที่ผู้ครอบครองถังน้ำมันปาล์มในระหว่างการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม

ร่วมกันกับกรมการค้าภายในหรือผู้ติดตั้งฯ ดำเนินการต่อไปนี้

- กำกับดูแลการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม มิให้กระทบหรือเกิดความเสียหายต่อโครงสร้างเดิมของถังเก็บปาล์มน้ำมัน
- ร่วมตรวจสอบการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มทั้งระบบ โดยสถานที่เก็บน้ำมันปาล์มและอุปกรณ์ที่ติดตั้งต้องได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล ทั้งระบบการจัดการโรงงาน เครื่องมือวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม ความปลอดภัย และระบบไฟฟ้า

หน้าที่ผู้ครอบครองถังน้ำมันปาล์มหลังการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม

เมื่อติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มเรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะติดตั้งเอง หรือดำเนินการติดตั้งร่วมกับกรมการค้าภายใน ผู้ครอบครองถังเก็บน้ำมันปาล์มต้องปฏิบัติ ดังนี้

- อำนวยความสะดวกให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเครื่องวัดปริมาณให้มีความถูกต้องและเชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลและซอฟต์แวร์ส่วนกลางของสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการกลาง
- ห้ามเคลื่อนย้าย เปลี่ยนแปลง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เครื่องวัดปริมาณปาล์มน้ำมัน ที่ติดตั้งไว้บอบสลาย ชำรุด หรือใช้การไม่ได้
- ต้องดูแล บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย และพร้อมใช้งานตลอดเวลา

5.1.2 กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้า

➤ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 คือ กฎหมายที่ว่าด้วยการจัดการศุลกากรในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงระบบศุลกากรให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการค้าและการลงทุน ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด รวมถึงรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การนำเข้าส่งออก

ประกอบด้วยสามช่องทาง ได้แก่ การนำเข้าและส่งออกทางทะเล ทางบก ทางอากาศ และทางไปรษณีย์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ก่อนนำของออกจากศุลกากร ผู้นำเข้าหรือส่งออกต้องยื่นใบขนสินค้าและชำระอากรครบถ้วน และหากมีเหตุเร่งด่วน อธิบดีสามารถอนุญาตให้ดำเนินการก่อน โดยกำหนดเงื่อนไขและให้วางประกัน
- ข้อมูลในใบขนสินค้า ต้องประกอบด้วยรายการสำคัญ เช่น ชนิด ปริมาณ น้ำหนัก คุณภาพ ราคาศุลกากร ประเทศต้นทาง/ปลายทาง เป็นต้น โดยต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองจากพนักงานศุลกากร
- กรณีไม่สามารถทำใบขนสินค้าได้ เนื่องจากไม่ทราบรายละเอียดทั้งหมดของสินค้า ผู้นำเข้าสามารถยื่นคำขออนุญาตเปิดตรวจสินค้าในอารักขาของศุลกากรได้ โดยการดำเนินการต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด แต่หากครบกำหนด 30 วันนับจากวันที่ได้รับอนุญาตเปิดตรวจสินค้า และยังไม่ยื่นใบขนสินค้าหรือไม่ชำระอากรหรือวางประกันให้ถูกต้องครบถ้วน จะถือว่าสินค้านั้นเป็นของตกค้าง
- หากเกิดปัญหาจำนวนเงินอากร ให้เก็บของในที่ปลอดภัยหรือใช้วิธีวางประกัน และผู้นำเข้าหรือส่งออกต้องชำระเงินภายใน 30 วัน
- การขนถ่ายและการบรรทุกของ ต้องดำเนินการในเวลาหรือสถานที่ที่กำหนด ยกเว้นได้รับอนุญาต
- หีบห่อหรือภาชนะบรรจุต้องมีเครื่องหมายหรือเลขหมายกำกับ และต้องแสดงในเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- สำหรับสินค้าที่ขนส่งผ่านช่องทางไปรษณีย์ กำหนดให้มีการบังคับใช้มาตรการศุลกากรเหมือนกับการนำเข้า/ส่งออกช่องทางอื่น และศุลกากรมีสิทธิ์ตรวจสอบพัสดุไปรษณีย์ หากสงสัยว่ามีสิ่งต้องห้าม
- สำหรับการเก็บเอกสาร ผู้นำเข้าหรือส่งออกต้องเก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 5 ปี และหากเลิกกิจการต้องเก็บรักษาเอกสารต่อไปอีก 2 ปี

บทกำหนดโทษ

- การแสดงข้อมูลเท็จหรือไม่ครบถ้วน มีบทลงโทษ ดังนี้
 - ผู้ที่แสดงข้อมูลในเอกสารสู่สาธารณะไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน โทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท
 - ผู้ที่แจ้งข้อความเท็จหรือไม่ตอบคำถาม โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- การปลอมแปลงเอกสารและการใช้เอกสารปลอม มีบทลงโทษ ดังนี้
 - การปลอมเอกสารหรือเครื่องหมายสู่สาธารณะ โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - การใช้เอกสารหรือเครื่องหมายที่ปลอมแปลง มีโทษเช่นเดียวกัน
- การแจ้งข้อมูลเท็จเพื่อขอคืนอากร มีบทลงโทษ ดังนี้
 - การแจ้งข้อมูลเท็จในการขอคืนอากร โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - กรณีขอคืนอากรโดยเจตนาทุจริต โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับเป็น 2 เท่าของจำนวนเงินที่ขอคืนเกินจริง หรือทั้งจำทั้งปรับ
- การขนถ่ายสินค้าผิดเงื่อนไขและการฝ่าฝืนข้อกำหนดเกี่ยวกับสินค้าอันตราย มีบทลงโทษ ดังนี้
 - หากฝ่าฝืนข้อกำหนดเกี่ยวกับการเก็บหรือขนถ่ายสินค้าอันตราย ปรับไม่เกิน 100,000 บาท
 - การขนถ่ายสินค้านอกเขตศุลกากรโดยไม่ได้รับอนุญาต โทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือปรับ 3 เท่าของราคาของ
- การฝ่าฝืนข้อกำหนดของศุลกากร มีบทลงโทษ ดังนี้
 - การฝ่าฝืนการปฏิบัติตามเงื่อนไขในมาตราต่าง ๆ โทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท
 - การไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับเรือหรืออากาศยาน โทษปรับสูงสุด 1,000,000 บาท
- การขัดขวางการปฏิบัติงานหรือฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าหน้าที่ศุลกากร โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- **มาตรการควบคุมการนำเข้าและส่งออกสินค้าภายใต้พระราชบัญญัติการส่งออก ไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม**

ระเบียบและหลักเกณฑ์ในการนำเข้าน้ำมันปาล์มและน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม และ แพรกซ์ของน้ำมันปาล์ม จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ดัดแปลงทางเคมี และน้ำมันเนื้อ ในเมล็ดปาล์ม โดยครอบคลุมสินค้าตามพิกัดศุลกากร ดังนี้

- น้ำมันปาล์ม: พิกัด 15.11.00 1511.90.11 1511.90.19 1511.90.91 1511.90.92 และ 1511.90.99
- น้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม: พิกัด 1513.21.10 1513.21.90 1513.29.11 1513.29.12 1513.29.13 1513.29.14 1613.29.97 1513.29.92 1513.29.94 1513.29.95 1513.29.96 และ 1513.29.97

โดยมีระเบียบและหลักเกณฑ์ตาม พระราชบัญญัติการส่งออก ไปนอกและการนำเข้ามา ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 ประกาศที่เกี่ยวข้องและข้อกำหนดอื่น ดังนี้

- **การนำเข้าจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคี GATT 1947** กำหนดให้มีหนังสือ รับรองสิทธิชำระภาษีตามพันธกรณีการเกษตรภายใต้ WTO แต่ไม่ต้องขออนุญาต นำเข้าหรือชำระค่าธรรมเนียมพิเศษ
- **การนำเข้าในโควตาและนอกโควตา** มีรายละเอียด ดังนี้
 - สำหรับการนำเข้าในโควตา องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้าเพียงผู้เดียว
 - สำหรับการนำเข้านอกโควตา มีข้อกำหนด ดังนี้
 1. ผู้นำเข้าต้องเป็นโรงงานสกัด/กลั่นน้ำมันปาล์มหรือผู้มีประวัติการค้า น้ำมันปาล์ม
 2. ผู้นำเข้าต้องทำการจดทะเบียนกับกรมการค้าต่างประเทศ
 3. ถ้าเป็นการนำเข้าเพื่อส่งออก ต้องซื้อผลผลิตภายในประเทศเท่ากับ ปริมาณที่นำเข้า และส่งออกไม่น้อยกว่า 2 เท่าภายใน 30 วัน
 4. สินค้านอกข้อกำหนดต้องเสียอากร 2.50 บาทต่อลิตร

- การนำเข้าน้ำมันปาล์มภายใต้ความตกลงการค้าเสรีและความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ มีดังนี้
 - ไทย - ออสเตรเลีย (TAFTA) สามารถนำเข้าได้เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงจากออสเตรเลีย และต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยจะได้รับการยกเว้นการขออนุญาตนำเข้า ค่าธรรมเนียมพิเศษ และไม่มีการจำกัดปริมาณการนำเข้า
 - ไทย - นิวซีแลนด์ (TNZCEP) สามารถนำเข้าได้เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงจากนิวซีแลนด์ และต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยจะได้รับการยกเว้นการขออนุญาตนำเข้า ค่าธรรมเนียมพิเศษ และการจำกัดปริมาณ
 - ไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) สามารถนำเข้าได้เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงจากญี่ปุ่น และต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าและเอกสารแสดงสิทธิยกเว้นภาษี โดยจะได้รับการยกเว้นมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี
 - อาเซียน - ญี่ปุ่น (AJCEP) สามารถนำเข้าได้เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงจากประเทศสมาชิกอาเซียนและญี่ปุ่น และต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form AJ) โดยจะได้รับการยกเว้นภาษีและมาตรการอื่นที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี
 - อาเซียน - เกาหลี (Form AK) สามารถนำเข้าได้เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงจากประเทศสมาชิกอาเซียนและเกาหลีใต้ และต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form AK) โดยจะได้รับการยกเว้นภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี

➤ ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดสินค้าและบริการควบคุม (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2567 ให้คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการได้พิจารณาและทบทวนกำหนดระยะเวลาการควบคุมสินค้าและบริการ คณะกรรมการกลางฯ จึงได้พิจารณาและออกประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดสินค้าและบริการควบคุม อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2522 ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาในวันที่ 28 มิถุนายน 2567 โดยได้กำหนดรายการสินค้าควบคุมจำนวน 52 รายการและบริการควบคุมจำนวน 5 รายการ โดยมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ 1 กรกฎาคม 2567 โดยผลปาล์มน้ำมันได้รับการจัดให้เป็นสินค้าควบคุมลำดับที่ 27 อยู่ในหมวดสินค้าเกษตรที่สำคัญ

➤ ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 22 พ.ศ. 2567 เรื่อง การควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)

ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 22 พ.ศ. 2567 เรื่อง การควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม ออกความตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2522 โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้เห็นควรให้คงมาตรการตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2566 เรื่อง การควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม ที่มีผลสิ้นสุดไป โดยยกเว้นกรณีถ่ายลำเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบตลาด และอำนวยความสะดวกทางการค้าให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการถ่ายลำ โดยได้มีการกำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับการขนย้าย ดังนี้

การขนย้ายน้ำมันปาล์มทางบกหรือทางทะเลซึ่งมีปริมาณครั้งละตั้งแต่ 25 กิโลกรัมขึ้นไป ต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือผู้ซึ่งประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการมอบหมาย หรือพาณิชย์จังหวัด สำหรับจังหวัดที่จะทำการขนย้ายนั้น โดยมีการควบคุมลักษณะการขนย้าย และจังหวัดที่ควบคุม ดังนี้

- **ขนย้ายเข้าหรือออก:** ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง ระนอง พังงา กระบี่ ภูเก็ต สงขลา ตรัง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส
- **ขนย้ายเข้า:** กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ มุกดาหาร นครพนม บึงกาฬ หนองคาย เลย พิชญ์โลก อุดรดิตถ์ น่าน พะเยา เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร

หากบุคคลใดได้รับหนังสืออนุญาตให้ขนย้ายแล้ว ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตเข้ามาหรือออกจากท้องที่อีก โดยผู้ที่ได้รับหนังสืออนุญาตต้องขนย้ายให้ตรงตามประเภท จำนวน ระยะเวลา สถานที่ และใช้ยานพาหนะที่มีหมายเลขทะเบียนตามที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตขนย้าย และนำหนังสืออนุญาตฯ ทั้งนี้ การควบคุมดังกล่าวไม่บังคับรวมถึงการขนย้ายน้ำมันปาล์มดังต่อไปนี้

- การขนย้ายน้ำมันปาล์มที่บรรจุภาชนะปิดผนึกแน่นหนา มีรูปทรงถาวร และมีฉลากสินค้าระบุเลขสารบบอาหาร ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต ผู้แบ่งบรรจุ ผู้นำเข้ามาในประเทศ ประเทศของผู้ผลิตกรณีเป็นการนำเข้ามา โดยข้อความในฉลากต้องเป็นภาษาไทยที่ครบถ้วนชัดเจน แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้
- การขนย้ายน้ำมันปาล์ม โดยถ่ายสินค้าดังกล่าวจากพาหนะหนึ่งที่ขนเข้ามาในประเทศ ในจังหวัดที่มีการควบคุม ไปยังอีกพาหนะหนึ่ง เพื่อส่งออกนอกประเทศ ภายใต้การควบคุมของศุลกากรในด้านศุลกากรเดียวกัน โดยมีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของการขนส่งอยู่นอกประเทศ

➤ **ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้น้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม และน้ำมันเชื้อเพลิงเมล็ดปาล์มเป็นสินค้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการจัดระเบียบในการนำเข้าและนำผ่าน พ.ศ. 2563 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 (กระทรวงพาณิชย์)**

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยการควบคุมและจัดระเบียบการนำเข้า-ส่งออก ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและมีมาตรฐาน โดยรายละเอียดมีดังนี้

- การนำเข้าน้ำมันปาล์ม แฟรกชันของน้ำมันปาล์ม และน้ำมันเชื้อเพลิงเมล็ดปาล์ม ต้องนำเข้ามาทางด่านศุลกากรมาบตาพุด สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ หรือสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง
- การนำผ่านซึ่งน้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม และน้ำมันเชื้อเพลิงเมล็ดปาล์ม ต้องนำผ่านมาทางจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด ดังต่อไปนี้
 - สำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพเป็นจุดเริ่มต้นของการนำผ่าน
 - ด่านศุลกากรจันทบุรี ด่านศุลกากรหนองคาย และด่านศุลกากรแม่สอด เป็นจุดสิ้นสุดของการนำผ่าน
- ข้อบังคับเฉพาะข้อก่อนหน้า ไม่บังคับกับกรณีการนำผ่านซึ่งน้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์มจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ดัดแปลงทางเคมีตามพิกัดอัตราศุลกากรประเภทย่อย 1511.90.20 1511.90.31 1511.90.32 1511.90.36 1511.90.37 1511.90.39 1511.90.41 1511.90.42 และ 1511.90.49 ไปยังประเทศลาว ที่มีหนังสือรับรอง มีจุดเริ่มต้นที่ด่านศุลกากรสะเดา และมีจุดสิ้นสุดที่ด่านศุลกากรหนองคาย

- ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 25 พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)

ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน ออกความตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2522 โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้เห็นควรให้คงมาตรการตาม ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน ที่มีผลสิ้นสุดไป มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลให้มีการซื้อหรือจำหน่ายผลปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพ อันจะส่งผลให้ราคามีความเหมาะสมและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย โดยมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ 1 กรกฎาคม 2567 มีข้อบังคับ ดังนี้

- ห้ามมิให้ผู้ประกอบการจู้ดรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน (ลานเท) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ผลปาล์มน้ำมันร่วงอย่างไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ว่าจะโดยใช้ตะแกรงรางเท สำหรับลำเลียงทะลายปาล์มน้ำมันที่เป็นตะแกรง อุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดสำหรับ แยกผลปาล์มน้ำมันร่วง

- ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 69 พ.ศ. 2567 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการรับซื้อ และการแสดงราคาซื้อสินค้าผลปาล์มน้ำมันตามอัตราน้ำมัน (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์)

ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (ฉบับที่ 69) พ.ศ. 2567 ออกความตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2522 โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่เกษตรกรในกระบวนการขายผลปาล์มน้ำมัน ยกเว้นมาตรฐานการรับซื้อ และเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมราคาสินค้า โดยมุ่งหวังให้เกิดความชัดเจนและโปร่งใสในกระบวนการกำหนดราคา มีผลบังคับใช้ 1 ปี นับจากวันที่ 1 กรกฎาคม รายละเอียดดังนี้

- ให้ผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ผู้ประกอบการจู้ดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท) หรือผู้รับซื้อผลปาล์มทั่วไป แสดงราคาซื้อผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลายทุกรอบระยะ

ของอัตราน้ำมันที่ซื้อขาย โดยให้เริ่มแสดงราคารับซื้อตั้งแต่อัตราน้ำมันที่ร้อยละ 18 ขึ้นไป และห้ามมิให้ปิดป้ายแสดงราคารับซื้อผลปาล์มร่วง

- การแสดงราคารับซื้อ และอัตราน้ำมันตามข้อก่อนหน้า ให้แสดงไว้ ณ บริเวณหน้าสถานที่รับซื้อและจุดรับซื้อ โดยราคาและอัตราที่แสดงไว้นั้น ต้องเป็นราคาและอัตราเดียวกันและให้แสดงราคาต่อหน่วยเป็นกิโลกรัม การแสดงรายการนั้น จะมีตัวเลขภาษาใดก็ได้ แต่ต้องมีตัวเลขอารบิกอยู่ด้วย ขนาดความสูงไม่ต่ำกว่าสิบเซนติเมตร ในลักษณะที่ชัดเจนและเปิดเผย สามารถอ่านได้ง่าย สำหรับข้อความหรือรายการที่แสดงควบคู่ต้องเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาอื่นด้วยก็ได้
- ในการรับซื้อผลปาล์มทะเลา ผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ผู้ประกอบการจุดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท) หรือผู้รับซื้อผลปาล์มทั่วไปต้องรับซื้อในราคาไม่ต่ำกว่าราคาที่แสดงไว้ตามข้อก่อนหน้า และห้ามมิให้คิดค่าชั่งน้ำหนักผลปาล์มน้ำมันที่รับซื้อ

5.2 อินโดนีเซีย

5.2.1 หน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

➤ คณะกรรมการน้ำมันปาล์มแห่งอินโดนีเซีย (Indonesia Palm Oil Board: IPOB)

อินโดนีเซียมีการแต่งตั้งหน่วยงาน Indonesian Palm Oil Board หรือที่รู้จักด้วยภาษาท้องถิ่นว่า Dewan Minyak Sawit Indonesia (DMSI) ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดแผนพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ปาล์มเพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มอัตราการให้น้ำมัน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่รับหน้าที่ดูแลเกษตรกรในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูก การสกัดและการกลั่น การเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ และการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตลาด

5.2.2 นโยบายที่เกี่ยวข้อง

➤ โครงการน้ำมันปาล์มยั่งยืนแห่งอินโดนีเซีย (Indonesia Sustainable Palm Oil: ISPO)

ISPO เป็นโครงการรับรองความยั่งยืนแห่งชาติอินโดนีเซียสำหรับปาล์มน้ำมัน ได้รับการพัฒนาโดย Indonesian Ministry of Agriculture โดยได้รับการพัฒนามาตลอดในช่วง 10 ปี

ที่ผ่านมา มีวัตถุประสงค์เพื่อการสนับสนุนเป้าหมายความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อมของอินโดนีเซีย ปัจจุบัน ISPO ถือตนเองเป็นมาตรฐานการรับรองปาล์มน้ำมัน ที่ใหญ่ที่สุดในโลกโดยมีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองรวม 5.45 ล้านเฮกตาร์ (34.06 ล้านไร่) คิดเป็น 1 ใน 3 ของพื้นที่ปาล์มน้ำมันทั้งหมดของอินโดนีเซีย และมีการรับรองน้ำมันปาล์มกว่าปีละ 38 ล้านตัน และได้รับการประกาศให้เป็นมาตรฐานภาคบังคับต่อทุกบริษัท โดยระเบียบ ประธานาธิบดี No. 44/2020 รับประกันว่า วิธีปฏิบัติในการผลิตจะเป็นไปตามหลักการของความยั่งยืน จากนโยบายดังกล่าว การรับรอง ISPO จะมีผลบังคับใช้สำหรับเกษตรกรรายย่อย อิสระปาล์มน้ำมันในอินโดนีเซีย หลายเขตพื้นที่ปลูกสวนปาล์มน้ำมันได้ริเริ่ม โดยการจัดตั้ง คณะทำงาน ISPO Acceleration Working Group และร่างข้อบังคับเพื่อสนับสนุน

ISPO มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่

- สร้างหลักการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนผ่านหลักการและเกณฑ์ (Principle and Criteria) ของ ISPO
- เพิ่มการยอมรับและความสามารถในการแข่งขันของสวนปาล์มน้ำมันอินโดนีเซีย ส่งผลต่อการตลาดต่างประเทศของประเทศ
- เพิ่มความพยายามในการเร่งการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ISPO มีหลักการทั้งสิ้น 7 หลักการ โดยมีกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้ต่างกันระหว่างบริษัท และผู้ประกอบการรายเล็ก (Smallholders) ดังนี้

ตารางที่ 5-11 หลักการและเกณฑ์ของ ISPO

หลักการ	เกณฑ์ (Criteria)	
	บริษัท (Companies)	ผู้ประกอบการรายเล็ก (Smallholders)
หลักการที่ 1 การปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ	• ความถูกต้องตามกฎหมายของที่ดิน (Land legality) • ความถูกต้องตามกฎหมายของธุรกิจ (Plantation business legality)	• ความถูกต้องตามกฎหมายและการจัดการ • ที่ตั้ง • ข้อพิพาทเรื่องที่ดินและการชดเชย และข้อพิพาทอื่น ๆ • ความถูกต้องตามกฎหมายของธุรกิจ • ข้อผูกพันที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อม

หลักการ	เกณฑ์ (Criteria)	
	บริษัท (Companies)	ผู้ประกอบการรายเล็ก (Smallholders)
หลักการที่ 2 การนำแนวทางปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดีไปใช้	- การวางแผนการปลูก - การนำเทคนิคการจัดการ การเพาะปลูกและผลผลิตไปใช้	- องค์กรสถาบันของเกษตรกร รายย่อย - การจัดการของเกษตรกรรายย่อย แนวทางปฏิบัติด้านการเกษตร และการขนส่งน้ำมันปาล์ม
หลักการที่ 3 การจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลาย ทางชีวภาพ	- การปฏิบัติตามกฎหมาย และมาตรการทางสิ่งแวดล้อม - การจัดการขยะ - การป้องกันการปล่อยมลพิษ จากแหล่งกำเนิด - การใช้ประโยชน์จากขยะ - การจัดการวัสดุอันตราย - การจัดการและป้องกันอัคคีภัย - พื้นที่คุ้มครองและพื้นที่ที่มีคุณค่า การอนุรักษ์สูง - การบรรเทาก๊าซเรือนกระจก - การคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และป่าพรุ	- การจัดการและป้องกันอัคคีภัย - การปกป้องความหลากหลายทาง ชีวภาพ
หลักการที่ 4 สิทธิและความรับผิดชอบ ต่อแรงงาน	- อาชีวอนามัยและความปลอดภัย - ข้อกำหนดด้านการบริหาร ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ในการทำงาน - การปรับปรุงสวัสดิการ และศักยภาพแรงงาน - ห้ามการใช้แรงงานเด็กและ การเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน - การอำนวยความสะดวก ในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน - การอำนวยความสะดวก ในการก่อตั้งสหกรณ์	
หลักการที่ 5 ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อสังคมและ	- ความรับผิดชอบต่อสังคม - การเสริมอำนาจให้กับ กลุ่มท้องถิ่นและกลุ่มชนพื้นเมือง	

หลักการ	เกณฑ์ (Criteria)	
	บริษัท (Companies)	ผู้ประกอบการรายเล็ก (Smallholders)
การเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจชุมชน	การพัฒนาธุรกิจท้องถิ่น	
หลักการที่ 6 ความโปร่งใส	- ข้อมูลที่มาผลปาล์มสด - ความโปร่งใสของข้อมูล - ราคาที่เป็นธรรมและโปร่งใส - กระบวนการเปิดสำหรับข้อมูลที่ไม่เป็นความลับและการร้องเรียน - ความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริต - การตรวจสอบย้อนกลับห่วงโซ่อุปทาน	- การตกลงการซื้อขายและราคาผลปาล์มสด - การจัดเตรียมข้อมูลและข้อมูล
หลักการที่ 7 การปรับปรุงธุรกิจอย่างต่อเนื่อง	- ระบบติดตามและปรับปรุงความถูกต้องของเอกสารและใบอนุญาต - โครงการความรับผิดชอบทางสังคมและการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนที่วัดผลได้	ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานโดยการพัฒนาและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่สนับสนุนการเพิ่มการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน

ที่มา: สماعคมผู้ผลิตน้ำมันปาล์มอินโดนีเซีย, สถาบันป่าไม้แห่งยุโรป, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อกำหนดของผู้ประกอบการขนาดเล็กมีความซับซ้อนน้อยกว่าข้อกำหนดของบริษัทขนาดใหญ่ โดยมีการกำหนดนิยามผู้ประกอบการขนาดเล็กว่า มีเนื้อที่การปลูกเล็กกว่า 25 เฮกตาร์ (156.25 ไร่) ในปี 2566 มีผู้ประกอบการรายเล็กเพียง 81 รายเท่านั้นที่มีมาตรฐาน ISPO คิดเป็นพื้นที่ 58,289 เฮกตาร์ (0.36 ล้านไร่) คิดเป็นร้อยละ 0.94 ของพื้นที่พื้นที่ปาล์มน้ำมันของผู้ประกอบการรายเล็กทั้งหมด 6.2 ล้านเฮกตาร์ (38.75 ล้านไร่) การทำให้ ISPO เป็นมาตรฐานภาคบังคับทำให้ต้องมีการปรับตัวของเกษตรกรจำนวนมาก

มาตรฐาน ISPO มีข้อกำหนดหลายด้านที่สอดคล้องกับ RSPO โดยมีข้อยกเว้นหลัก ๆ คือ ISPO ไม่ได้มีข้อกำหนดเรื่องฉลาก และมีมาตรฐานด้านการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้ประกอบการอาจสามารถปรับปรุงเพื่อการผ่านมาตรฐาน RSPO ได้ง่ายมากขึ้น หากได้มาตรฐาน ISPO ที่เป็นมาตรฐานภาคบังคับแล้ว

➤ นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม

นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันมีเป้าหมายเพื่อให้ต่างประเทศมีความสนใจเข้ามาลงทุนเพาะปลูก อาทิ สิงคโปร์และมาเลเซียครอบคลุมพื้นที่ปลูกในอินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วน 2 ใน 3 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในอินโดนีเซีย ผ่านรูปแบบการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและผ่านการร่วมทุนกันกับบริษัทท้องถิ่นของอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตาม นโยบายการขยายพื้นที่ปลูกที่มากขึ้นนั้นจะก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกทางลบ (Negative Externality) ซึ่งประเทศอินโดนีเซียมีระดับความรุนแรงในการก่อมลพิษทางอากาศมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในโลก

➤ นโยบายบังคับใช้ไบโอดีเซล (Biodiesel Mandate)

นโยบายบังคับใช้ไบโอดีเซลที่เน้นการผสมดีเซลกับ Fatty Acid Methyl Ester (FAME) ซึ่งผลิตจากน้ำมันปาล์ม มีวัตถุประสงค์เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง เพิ่มความต้องการใช้น้ำมันปาล์มในประเทศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยนโยบายนี้ได้เริ่มมาตั้งแต่ปี 2561 โดยกำหนดให้มีการผสมน้ำมันไบโอดีเซลในอัตราส่วนร้อยละ 20 (B20) ก่อนที่จะปรับเพิ่มอัตราส่วนเป็นร้อยละ 30 (B30) ในปี 2563 และสุดท้ายในปี 2566 ได้มีการปรับเพิ่มอัตราส่วนเป็นร้อยละ 35 (B35) การดำเนินนโยบายที่ผ่านมา ได้ประสบความสำเร็จอย่างมาก ดังนั้น ในปี 2568 อินโดนีเซียจึงวางแผนที่จะปรับเพิ่มอัตราส่วนของน้ำมันไบโอดีเซลให้อยู่ที่ร้อยละ 40 (B40)

➤ แผนแม่บทเพื่อการเร่งและขยายการพัฒนาเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย (Masterplan for Acceleration and Expansion of Indonesia's Economic Development: MP3EI)

นโยบายของอินโดนีเซียวางแผนอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายหลักของการพัฒนาประเทศ ภายใต้แผนแม่บทพัฒนาเศรษฐกิจอินโดนีเซีย (Masterplan for Acceleration and Expansion of Indonesia's Economic Development: MP3EI) แผนปัจจุบัน

(พ.ศ. 2554-2568) กำหนดให้ปาล์มเป็นหนึ่งใน 22 กิจกรรมหลักทางเศรษฐกิจ กลยุทธ์สำหรับปาล์มน้ำมันเน้นเป้าหมายในการปรับปรุงผลผลิต (อาทิ ปลายน้ำระหว่างกระบวนการผลิต) และตรวจสอบพื้นที่การผลิต/ปลูก แผน MP3EI แบ่งระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridor: EC) ออกเป็น 6 EC ซึ่งน้ำมันปาล์มอยู่ใน Sumatra EC และ Kalimantan EC โดยพื้นที่เกาะสุมาตราและกาลิมันตัน (บนเกาะบอร์เนียว) เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเดิมของอินโดนีเซีย โดยเกาะสุมาตราคิดเป็นร้อยละ 70 และกาลิมันตันคิดเป็นประมาณร้อยละ 30 ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ นอกจากนี้ยังส่งเสริมความพยายามของชุมชน หน่วยงานธุรกิจ และรัฐบาลท้องถิ่นที่มีความคิดริเริ่มในการพัฒนาศักยภาพด้านนวัตกรรมปลายน้ำแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์ม

➤ นโยบายเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมปลายน้ำ PMK No. 76/2021

ภาครัฐดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมปลายน้ำโดยมีการปรับการกำหนดภาษีส่งออก (export levy) CPO เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มในตลาดโลก ด้วยอัตราภาษีที่ปรับแล้วเสริมสร้างความเชื่อมั่นเชิงบวกสำหรับผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม ผู้ประกอบการสามารถขยายเพิ่มการลงทุนได้

นอกจากนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียได้อนุมัติข้อเสนอของผู้ประกอบการปาล์มน้ำมันในการจัดตั้งสถาบันเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาและบริหารจัดการอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศ ภายใต้งาน the CNBC Indonesia Special Dialogue on “maintaining the reliability of palm oil for Indonesia amid global uncertainty” ที่จาการ์ตา อินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2566

5.2.3 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

➤ พระราชบัญญัติการสร้างงาน (Job Creation Act)

พระราชบัญญัติการสร้างงาน หรือ ชื่อภาษาอินโดนีเซียคือ Undang-Undang Cipta Kerja (UUCK) พระราชบัญญัติหมายเลข 11/2020 ได้เริ่มบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 โดยมีเป้าหมายเพื่อการเพิ่มการจ้างงานและการลงทุนทางตรงจากในและต่างประเทศ ทั้งนี้ การออกกฎหมายดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงบทลงโทษผู้บุกรุกพื้นที่ป่า โดยมีการลดโทษของการรุกรานพื้นที่ป่าลง อาทิ กฎหมาย 18/2013 การจำกัดการตัดไม้หรือรุกรานพื้นที่ป่า เดิมระบุให้ผู้ที่มีการรุกรานจะต้องมีโทษทางอาญา โดยมีโทษจำคุกไม่เกิน 15 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000

ล้านอินโดนีเซียรูเปียร์ (ประมาณ 21.33 ล้านบาท) แก๊ซเป็นการอนุญาตให้กิจการที่รุกพื้นที่ป่าไม้มีเวลา 3 ปี ในการทำให้สมบูรณ์ตามเงื่อนไข มิฉะนั้นจะมีโทษทางปกครอง (Administrative sanctions) และหากเป็นการรุกป่าโดยธุรกิจที่ไม่มีใบอนุญาตเลย หรือผิดกฎหมายโดยสิ้นเชิง จะต้องได้รับโทษทางปกครองโดยทันที ทั้งนี้ การแก้กฎหมายจากทำให้ผู้รุกพื้นที่ป่าเหลือเพียงโทษทางปกครอง ซึ่งถูกมองว่ามีโทษเบากว่าโทษทางอาญา และเป็นการสนับสนุนการทำลายป่าไม้เพิ่มเติม อย่างไรก็ดี จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้กฎหมายฉบับนี้ถูกระงับการใช้ชั่วคราวโดยศาลรัฐธรรมนูญ (Constitution Court) ด้วยการตัดสินว่ากฎหมายฉบับนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญโดยมีเงื่อนไข (Conditionally Unconstitutional) และรัฐบาลจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ก่อนจะนำมาใช้ได้

5.3 มาเลเซีย

5.3.1 หน่วยงานกำกับดูแลหรือที่เกี่ยวข้อง

➤ คณะกรรมการน้ำมันปาล์มแห่งมาเลเซีย (Malaysian Palm Oil Board: MPOB)

Malaysian Palm Oil Board หรือ MPOB เป็นหน่วยงานในกำกับรัฐบาลที่ได้รับการตั้งขึ้นเพื่อการดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน มีหน้าที่หลักเพื่อการสนับสนุนและพัฒนาเป้าหมาย นโยบาย และให้ความสำคัญกับการคงอยู่ของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของมาเลเซีย โดยได้รับการจัดตั้งขึ้นในวันที่ 1 พฤษภาคม 2543 โดยเป็นการควบรวมสองหน่วยงานที่ดูแลปาล์มน้ำมันเดิม ได้แก่ Palm Oil Research Institute of Malaysia (PORIM) และ Palm Oil Registration and Licensing Authority (PORLA) ที่ได้ควบคุมดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันมากกว่า 20 ปี MPOB มีหน้าที่หลัก ดังนี้

- ดำเนินนโยบายและโครงการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อแน่ใจว่าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของมาเลเซียมีความยั่งยืน
- ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- ออกใบอนุญาต กำกับดูแล และประสานงานกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- พัฒนา ส่งเสริม และการวิจัยเชิงพาณิชย์เพื่อให้คำปรึกษาทางเทคนิคแก่อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

- ร่วมมือและประสานงานกับองค์กรในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของมาเลเซีย
- จัดการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- เป็นศูนย์ทรัพยากรและข้อมูลของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในการเผยแพร่ผลการวิจัยและข้อมูลเกี่ยวกับน้ำมันและไขมัน

MPOB มีวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นสถาบันวิจัยและพัฒนาที่ผลิตผู้ได้รับรางวัลโนเบล (Nobel Laureate-producing) โดยให้ความเป็นผู้นำและแรงผลักดันในการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่มีความหลากหลายสูง มีมูลค่าเพิ่ม แข่งขันได้ในระดับโลกและยั่งยืน และมีเป้าหมายเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของมาเลเซีย ผ่านการวิจัยและพัฒนาที่ยอดเยียมและบริการต่าง ๆ นอกจากนี้ ได้มีการวางกรอบแนวทางการทำวิจัยและพัฒนาใน 3 ด้าน ได้แก่

- **รายได้สูง:** การวิจัยและกิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การจัดการสวนปาล์มน้ำมันที่ดี และการทำการเกษตรแบบบูรณาการ ซึ่งมุ่งเพิ่มรายได้ให้กับผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน
- **การพัฒนาอย่างยั่งยืน:** กิจกรรมการวิจัยและพัฒนาที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับด้านเศรษฐกิจในการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- **การเพิ่มมูลค่า:** การผลิตผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันที่มีมูลค่าเพิ่มสูง สำหรับการใช้งานของผู้บริโภคและอุตสาหกรรม ผ่านกิจกรรมในส่วนที่เป็นการผลิตขั้นตอนต่อไป

การออกใบอนุญาต

MPOB ได้มีการออกกฎเพื่อควบคุมและออกใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ผู้ประกอบการที่จะทำกิจการต่าง ๆ ในห่วงโซ่อุปทานของปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มจำเป็นต้องมีการขอและได้รับใบอนุญาตจาก MPOB ก่อน โดยมีรายชื่อกิจการตามกิจกรรมที่ต้องได้รับอนุญาต ดังนี้

- ผู้ผลิตอุปกรณ์สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน
- ผู้ขาย หรือเคลื่อนย้ายอุปกรณ์สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม เมล็ดในปาล์ม กรดไขมันปาล์ม หรือโอเลโอเคมีคัลปาล์ม
- ผู้ซื้อผลปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม เมล็ดในปาล์ม และกรดไขมันปาล์ม

- ผู้จัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม เมล็ดในปาล์ม กรดไขมันปาล์ม หรือโอเลโอเคมีคัลปาล์ม
- ผู้ก่อสร้างโรงสกัดปาล์มน้ำมัน
- ผู้สกัดผลปาล์มน้ำมัน
- ผู้ก่อสร้างโรงงานบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์ม
- ผู้ทำการสำรวจหรือทดสอบอุปกรณ์สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม เมล็ดในปาล์ม กรดไขมันปาล์ม หรือโอเลโอเคมีคัลปาล์ม
- ผู้นำเข้าหรือส่งออกอุปกรณ์สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม เมล็ดในปาล์ม กรดไขมันปาล์ม หรือโอเลโอเคมีคัลปาล์ม
- ผู้ขนย้ายน้ำมันปาล์ม

โดยมีการแบ่งใบอนุญาตออกเป็นทั้งสิ้น 24 ประเภทตามลักษณะของแต่ละกิจการ มีการกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการขอใบอนุญาตได้ ในด้านต่าง ๆ อาทิ

- การกำหนดให้เป็นกิจการที่มีการจดทะเบียนตามกฎหมาย และกำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำตามแต่ละประเภทกิจการ
- หลักฐานการครอบครองสถานที่ เช่น เอกสารการซื้อ โอน หรือเช่าที่ดิน เป็นต้น
- ความเหมาะสมของสถานที่ โดยมีรายละเอียดต่างไปตามแต่ละประเภทกิจการ อาทิ
 - โรงสกัด: ต้องมีการรับรองโครงสร้างพื้นฐานโดยหน่วยงานอื่น เช่น Department of Environment เป็นต้น และมีแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันที่แน่นอนไม่น้อยกว่า 4,000 เฮกเตอร์ (25,000 ไร่) ผ่านการถือครองเอง หรือมีสัญญาซื้อขายระยะยาว ไม่น้อยกว่า 3 ปี กับผู้ปลูกปาล์มน้ำมันอื่น โดยผู้ปลูกนั้นต้องไม่มีสัญญากับโรงสกัดอื่น ทั้งนี้ พื้นที่ปลูกต้องอยู่ภายในรัศมี 200 กิโลเมตรจากโรงสกัดนั้น
 - ผู้ซื้อผลปาล์มน้ำมันจากเกษตรกรเพื่อไปขายให้โรงสกัด (ลานเท): ต้องไม่มีลานเทอื่นบนพื้นที่เดียวกัน และต้องไม่ตั้งอยู่ภายในรัศมี 200 เมตร จากโรงเรียน ศาสนสถาน พื้นที่อยู่อาศัย โรงเรียนอนุบาล สถานพยาบาลและโรงพยาบาล
- การทำรายงานศึกษาความเป็นไปได้ของกิจการ อาทิ
 - โรงสกัด: ต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ของอุปทานหลายปาล์มน้ำมัน การสำรวจตลาด เทคโนโลยีที่นำมาใช้ และแผนการจัดการชีวมวล
- การควบคุมมาตรฐาน อาทิ
 - เกษตรกรรายย่อย: ต้องได้รับการรับรอง MSPO ภายใน 6 เดือนนับจากได้รับใบอนุญาต

- ผู้ซื้อผลปาล์มน้ำมันจากเกษตรกรเพื่อไปขายให้โรงสกัด (ลานเท): ต้องผ่านคุณสมบัติการเป็นผู้ตรวจคุณภาพผลปาล์มน้ำมัน (Oil Palm Fruit Grader) โดยต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรของ MPOB

การสนับสนุนผ่านการจัดทำหลักสูตร

MPOB ได้มีการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาแรงงานในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันด้านต่าง ๆ ทั่วประเทศตลอดทั้งปี ทั้งหลักสูตรระยะสั้น เช่น KURSUS & Peperiksaan Kemahiran Menggred Buah Sawit (3 วัน) เป็นต้น จนถึงหลักสูตรระยะยาว 3 เดือน เช่น Diploma in Palm Oil Mill เป็นต้น โดยมีการเก็บค่าเข้าร่วมการฝึกสอนระหว่าง 650 ถึง 5,500 ringgit มาเลเซีย โดยบางหลักสูตร เช่น Kursus dan Peperiksaan Kemahiran Menggred Buah Sawit หรือหลักสูตรสำหรับการฝึกและทดสอบการตรวจ (Grading) ผลปาล์มน้ำมัน เป็นต้น โดยมีความจำเป็นที่ผู้เข้าร่วมต้องผ่านหลักสูตรเพื่อนำไปขอใบอนุญาตประกอบกิจการกับ MPOB ในกิจการที่เกี่ยวข้อง

➤ **สภาน้ำมันปาล์มแห่งมาเลเซีย (Malaysia Palm Oil Council: MPOC)**

Malaysia Palm Oil Council หรือ MPOC เป็นหน่วยงานเพื่อการผลักดันให้มาเลเซียเป็นผู้นำโลกในด้านปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองด้านความยั่งยืน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมน้ำมันปาล์มของมาเลเซียให้เป็นตัวเลือกที่ดีต่อสุขภาพ ยั่งยืน และมีจริยธรรมสำหรับผู้บริโภคทั่วโลก โดยการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งการปรับปรุงการเข้าถึงตลาดและการยอมรับในมาตรฐาน MSPO

5.3.2 นโยบายที่เกี่ยวข้อง

➤ การรับรองการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของมาเลเซีย (Malaysian Sustainable Palm Oil: MSPO)

Malaysian Sustainable Palm Oil หรือ MSPO เป็นนโยบายระดับชาติของมาเลเซีย เพื่อให้การรองรับและให้การรับรอง (Certificate) สำหรับสวนปาล์มน้ำมัน มีการถือครองที่ดินขนาดเล็กที่เป็นอิสระ (Independent) และมีการจัดระเบียบ (Organized) โรงงานแปรรูปปาล์มน้ำมันที่ได้ประกอบการตามมาตรฐาน MSPO ทั้งนี้การทำให้ได้ตามมาตรฐาน MSPO นั้นเป็นมาตรการภาคบังคับ (Mandatory) ของรัฐบาลมาเลเซีย เพื่อให้มั่นใจว่าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของมาเลเซียมีความยั่งยืนสอดคล้องกับมาตรฐานทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยได้เริ่มบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2563

มาตรฐาน MSPO มีเป้าหมายสำคัญ 3 เป้าหมาย ได้แก่

- เพื่อให้มั่นใจว่าปาล์มน้ำมันของมาเลเซียมีความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สามารถทำกำไรได้ทางเศรษฐกิจ และมีความเป็นธรรมทางสังคมผ่านการรับรอง
- เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรการด้านความยั่งยืนของอุตสาหกรรม ส่งเสริมความโปร่งใส และสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- เพื่อให้มั่นใจว่าการรับรอง MSPO จะได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด สร้างความน่าเชื่อถือและความซื่อสัตย์ในภาคอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันด้านความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน MSPO ได้มีการปรับปรุงล่าสุดเมื่อปี 2565 เรียกว่า MS 2530:2522 โดยได้กำหนดเกณฑ์ของของผู้ประกอบการในระดับต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

- ผู้ประกอบการอิสระขนาดเล็ก: มีขนาดสวนไม่เกิน 40.46 เฮกตาร์ (252.88 ไร่)
- ผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีการจัดระเบียบ (Organized Smallholders): มีขนาดสวนไม่เกิน 40.46 เฮกตาร์ (252.88 ไร่) การจัดการสวนปาล์มน้ำมันเหล่านี้ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐบาล
- สวนปาล์มน้ำมันขนาดเล็ก: มีพื้นที่สวน 40.46 – 500 เฮกตาร์ (252.88 ถึง 3,125 ไร่)
- สวนปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่: มีพื้นที่สวนมากกว่า 500 เฮกตาร์ (3,125 ไร่)

- โรงงานแปรรูปปาล์มน้ำมัน (Palm Oil Mill): สำหรับการจัดการอย่างยั่งยืน รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทาน
- โรงงานแปรรูปปาล์มน้ำมัน (Palm Oil Processing Facilities) เช่น ปาล์มน้ำมันดิบ กากปาล์ม แปรรูปผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมัน เป็นต้น: สำหรับการจัดการอย่างยั่งยืน รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทาน
- ตัวแทนจำหน่ายและห่วงโซ่อุปทาน สำหรับตัวแทนจำหน่ายช่อดอกผลปาล์มสด (FFB) และพ่อค้าขายปาล์มน้ำมัน รวมถึงผู้ส่งออกและผู้นำเข้าที่ซื้อขายผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางเคมีของวัสดุ มาตรฐานนี้ประกอบด้วยข้อกำหนดสำหรับการจัดการอย่างยั่งยืน รวมถึงข้อกำหนดของห่วงโซ่อุปทาน

เงื่อนไขการได้รับการรับรองมาตรฐานขึ้นกับประเภทกิจการ โดยมีการแบ่งเป็น 5 หลักการ ดังนี้

หลักการที่ 1 ความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร

"ฝ่ายบริหารระดับสูงต้องแสดงภาวะผู้นำและความมุ่งมั่นในการดำเนินระบบน้ำมันปาล์มยั่งยืนของมาเลเซีย (MSPO) ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้" โดยการดำเนินการจะเริ่มต้นด้วย

- การกำหนดนโยบายสำหรับการดำเนินการ MSPO ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์และกระบวนการทางธุรกิจขององค์กร
- การจัดหาทรัพยากรและสนับสนุนการดำเนินงาน รวมถึงการทบทวนประสิทธิภาพและมุ่งมั่นสู่การปรับปรุงระบบปาล์มน้ำมันที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

หลักการข้อที่ 1 ระบุเกณฑ์ 10 ข้อเพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร ได้แก่

- เกณฑ์ที่ 1: กำหนดนโยบายเพื่อแสดงความมุ่งมั่นต่อ MSPO หรือแนวปฏิบัติที่ยั่งยืน รวมถึงการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- เกณฑ์ที่ 2: กำหนดข้อกำหนดสำหรับการทำสวนใหม่ (New planting) หรือสถานประกอบการใหม่ (New establishment) โดยพิจารณาสถานะและขนาดของที่ดิน ชนิดของดิน ภูมิประเทศ การสอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง และนโยบายรัฐบาล โดยห้ามเปลี่ยนแปลงป่าไม้ธรรมชาติ พื้นที่คุ้มครอง และพื้นที่ที่มีคุณค่าสูง (High Conservation Value: HCV) หลังวันที่ 31 ธันวาคม 2562 นอกจากนี้ ต้องมีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ผลกระทบทางสังคม (Social Impact Assessment: SIA) และ HCV ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่ดิน

- เกณฑ์ที่ 3: กำหนดและใช้ขั้นตอนปฏิบัติงานมาตรฐานสำหรับทุกกิจกรรมขององค์กร สอดคล้องกับแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับพื้นที่ที่มีความชื้น และการใช้สารเคมี
- เกณฑ์ที่ 4: จัดทำแผนการปลูกทดแทน โดยพิจารณาผลการทบทวน SIA, EIA และ HCV ก่อนการดำเนินการ
- เกณฑ์ที่ 5: กำหนดการฝึกอบรมสำหรับพนักงาน ผู้รับเหมา และเกษตรกรรายย่อยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวางแผนโปรแกรมฝึกอบรม โดยข้อกำหนดของ MSPO ต้องถูกนำไปใช้กับผู้รับเหมา และจัดทำแผนธุรกิจหรือการจัดการเพื่อให้อยู่ในความยั่งยืนทางธุรกิจ
- เกณฑ์ที่ 6: แสดงความมุ่งมั่นต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและการเงิน ผ่านการวางแผนจัดหาวัตถุดิบ การคาดการณ์ผลผลิต และการคาดการณ์ราคา นอกจากนี้ ต้องมีการจัดทำแผนการปลูกทดแทนระยะยาว และมีการทบทวนประจำปี
- เกณฑ์ที่ 7: สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนในชุมชนท้องถิ่นและชนพื้นเมืองรอบข้างองค์กร ผ่านโครงการที่เหมาะสม
- เกณฑ์ที่ 8: จัดตั้งกลไกการจัดการข้อร้องเรียนและปัญหา โดยรับรองว่าจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และเหมาะสม โดยต้องรับประกันความลับและไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ร้องเรียน
- เกณฑ์ที่ 9: ดำเนินการตรวจสอบภายใน MSPO เพื่อมั่นใจว่าการดำเนินงานทั้งหมดสอดคล้องกับข้อกำหนด MSPO
- เกณฑ์ที่ 10: ฝ่ายบริหารต้องทบทวนผลการตรวจสอบภายใน และพิจารณาประเด็นภายนอกและภายในที่อาจเป็นภัยต่อความยั่งยืน พร้อมดำเนินการแก้ไขตามความเหมาะสม

หลักการที่ 2 ความโปร่งใส

ความโปร่งใส หมายถึง ความมุ่งมั่นขององค์กรในการแสดงความโปร่งใส และความตรงไปตรงมาในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความไว้วางใจและแสดงถึงคุณค่าที่องค์กรมอบให้ ความโปร่งใสสามารถส่งผลให้การสื่อสาร การมีส่วนร่วม และความร่วมมือดีขึ้น รวมถึงช่วยให้การตัดสินใจมีข้อมูลที่ครบถ้วนมากขึ้น

หลักการข้อที่ 2: ความโปร่งใส (Transparency) ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ข้อ เพื่อแสดงถึงความโปร่งใส ได้แก่

- เกณฑ์ที่ 1 การสื่อสารและการปรึกษาหารือ (Communication and consultation): ต้องจัดทำระบบหรือขั้นตอน สำหรับการสื่อสารและการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างโปร่งใส ข้อมูลและการสื่อสารจากองค์กรต้องสอดคล้อง เชื่อถือได้ และโปร่งใส เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของ MSPO และต้องตอบสนองต่อการสื่อสารที่เกี่ยวข้องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- เกณฑ์ที่ 2 การตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability): ต้องจัดทำระบบหรือขั้นตอน การตรวจสอบย้อนกลับของผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอนของห่วงโซ่อุปทาน และบันทึกข้อมูลเหล่านี้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ชื่อและที่อยู่ของผู้ซื้อ การระบุผลิตภัณฑ์ หมายเลขใบรับรอง MSPO ความถูกต้องของใบรับรอง และข้อมูลอื่น ๆ เป็นต้น ต้องได้รับการบันทึกอย่างถูกต้อง โดยองค์กรต้องแต่งตั้งตัวแทนฝ่ายบริหาร เพื่อดูแลการเก็บรักษาข้อมูลเหล่านี้และต้องเก็บรักษาไว้อย่างน้อย 24 เดือน
- เกณฑ์ที่ 3 การกำหนดราคาที่โปร่งใสและยุติธรรม (Transparent and fair price dealing): ต้องจัดทำเอกสารและนำวิธีการกำหนดราคาที่ยุติธรรมและตกลงร่วมกัน ไปใช้ รวมถึงบันทึกการทำธุรกรรม สัญญาทั้งหมดต้องตกลงร่วมกันอย่างโปร่งใส ขอบด้วยกฎหมาย และการชำระเงินต้องเป็นไปตามเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ สัญญาต้องระบุการยอมรับผู้ตรวจสอบที่ได้รับการรับรองเพื่อยืนยันข้อกำหนดของ MSPO และอาจรวมถึงการตรวจสอบสถานที่หากจำเป็น
- เกณฑ์ที่ 4 พฤติกรรมทางจริยธรรมและการป้องกันการทุจริต (Ethical Conduct): ต้องปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและนโยบายการต่อต้านการทุจริตในการดำเนินธุรกิจ กับพนักงาน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นโยบายต้องครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสรรหาและการจัดการสัญญา เป็นต้น ต้องมีระบบติดตามการปฏิบัติตามนโยบายด้านจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต

หลักการที่ 3 การปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ

หลักการข้อที่ 3 : การปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ประกอบด้วยเกณฑ์ 3 ข้อ และ 9 ตัวชี้วัด เพื่อแสดงถึงความโปร่งใส ได้แก่

- เกณฑ์ที่ 1: องค์กรต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อตกลง และข้อบังคับทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระหว่างประเทศที่ได้รับการให้สัตยาบัน โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้
 - องค์กรต้องระบุข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
 - ต้องมีบุคคลที่รับผิดชอบติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายที่ระบุไว้
- เกณฑ์ที่ 2: การปลูกปาล์มน้ำมันต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้ใช้ที่ดินรายอื่น โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้
 - องค์กรต้องรับรองว่ากิจกรรมการปลูกปาล์มน้ำมันไม่ละเมิดสิทธิของผู้ใช้งานที่ดิน
 - ต้องมีเอกสารที่ยืนยันสิทธิ เช่น โฉนดที่ดิน สัญญาเช่า หรือข้อตกลงร่วมกับชนพื้นเมืองและประวัติการครอบครองที่ดิน เป็นต้น โดยเอกสารเหล่านี้ต้องพร้อมสำหรับการตรวจสอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
 - หากมีข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน ต้องมีเอกสารแสดงการชดเชยที่เป็นธรรมซึ่งได้รับความยินยอมอย่างเสรี ล่วงหน้า และมีข้อมูลครบถ้วน (Free, Prior, and Informed Consent: FPIC)
 - เครื่องหมายขอบเขตที่ดินตามกฎหมายทั้งหมดจะต้องมีการปักหลักชัดเจนและคงไว้ให้มองเห็นได้ชัดเจนบนพื้นดินทุกครั้งที่ต้องใช้
- เกณฑ์ที่ 3: สิทธิทางประเพณีพื้นเมือง (Native Customary Rights: NCR) ต้องไม่ถูกคุกคามหรือลดทอน ข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินต้องได้รับการแก้ไขตามกระบวนการ FPIC โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้
 - องค์กรต้องรับรองว่าสิทธิของชนพื้นเมืองได้รับการคุ้มครองและไม่ถูกลดทอน
 - ต้องทำแผนที่ที่ดิน NCR โดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและต้องพร้อมให้ผู้มีสิทธิได้รับผลกระทบและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตรวจสอบ
 - การเจรจาและการดำเนินการ FPIC ระหว่างองค์กรและผู้มีสิทธิที่ได้รับผลกระทบต้องได้รับการบันทึกและสำเนาเอกสารต้องพร้อมให้ตรวจสอบ

หลักการที่ 4 ความรับผิดชอบต่อสังคม สุขภาพ ความปลอดภัย และการจ้างงาน

หลักการข้อที่ 4 : ความรับผิดชอบต่อสังคม สุขภาพ ความปลอดภัย และการจ้างงาน ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ข้อ และ 20 ตัวชี้วัด ได้แก่

- เกณฑ์ที่ 1: การประเมินผลกระทบทางสังคม (SIA) โดยต้องมีการกำหนดผู้ที่ต้องร่วมดำเนินการประเมิน ระบุประเด็นที่จะถูกรวมอยู่ในการประเมิน และกำหนดความถี่ในการทบทวนการประเมินผลกระทบทางสังคม ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอิสระขนาดเล็ก ไม่จำเป็นต้องทำตามเกณฑ์ข้อนี้
- เกณฑ์ที่ 2: ความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน (Employee's Safety and Health) เพื่อให้พนักงานทำงานในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย โดยองค์กรต้องจัดทำนโยบายด้านความปลอดภัยและสุขภาพ (Occupational Safety and Health: OSH) และมีการจัดเก็บบันทึก OSH อย่างเป็นระบบ โดยมีการสื่อสารกับพนักงานและดำเนินการนโยบายดังกล่าวให้ชัดเจนในสถานที่ทำงาน ทั้งนี้ผู้ประกอบการอิสระขนาดเล็ก เพียงต้องแสดงให้เห็นว่าสถานที่และการปฏิบัติงานมีความปลอดภัย
- เกณฑ์ที่ 3: สภาพการจ้างงาน (Employment Conditions) รับประกันว่าองค์กรใด ๆ ก็ตาม จะไม่ใช่แรงงานบังคับหรือแรงงานค้ามนุษย์ และการทำงานทุกประเภทต้องเป็นไปโดยสมัครใจ เกณฑ์นี้ยังรับประกันว่าจะไม่มีการแก้แค้นผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน และผู้แจ้งเบาะแส สภาพการจ้างงานต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดทางกฎหมายและวาระการทำงานที่มีคุณค่า (Decent Work Agenda) ของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) และองค์กรต้องดำเนินการด้วยธรรมาภิบาลและยึดหลักแรงงานที่เป็นธรรม
- เกณฑ์ที่ 4: สภาพความเป็นอยู่ (Living Conditions) สภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมสภาพการทำงานที่ดี องค์กรจึงต้องจัดหาที่พักและน้ำสะอาดสำหรับการใช้ในครัวเรือนให้แก่พนักงานและครอบครัว

หลักการที่ 5 สิ่งแวดล้อม, ทรัพยากรธรรมชาติ, ความหลากหลายทางชีววิทยาและระบบนิเวศ

เพื่อให้องค์กรมีความมุ่งมั่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากร การป้องกันมลพิษ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม และลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน โดยแบ่งเป็นเกณฑ์ 7 ข้อ ดังนี้

- เกณฑ์ที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management): องค์กรต้องกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน รวมถึงดำเนินการ สื่อสาร และติดตามผลให้สอดคล้องกับข้อกำหนดทางกฎหมาย กิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางอากาศ น้ำ ดิน แสง และเสียง เป็นต้น ต้องถูกบันทึกและจัดการ ทั้งนี้ ต้องมีโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในนโยบายและแผนงานให้แก่พนักงาน
- เกณฑ์ที่ 2 ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและพลังงานหมุนเวียน (Efficiency of Energy Use and Use of Renewable Energy): องค์กรต้องประเมิน ปรับปรุง (หากเป็นไปได้) และติดตามการใช้พลังงาน รวมถึงเชื้อเพลิงที่ใช้โดยผู้รับเหมา ส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม ไบโอแก๊ส และพลังงานจากคลื่น เป็นต้น
- เกณฑ์ที่ 3 การจัดการของเสียและการกำจัดของเสีย (Waste Management and Disposal): ต้องระบุและบันทึกแหล่งที่มาของของเสียทุกประเภท และจัดทำแผนจัดการของเสีย นอกจากนี้ยังห้ามเผาของเสีย ยกเว้นในกรณีที่กฎหมายอนุญาต
- เกณฑ์ที่ 4 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas (GHG) Emissions): องค์กรต้องระบุแหล่งที่มาของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ติดตาม และวางแผนลดการปล่อย โดย Malaysian Palm Oil Certification Council (MPOCC) กำลังพัฒนาเครื่องมือคำนวณ GHG สำหรับบางส่วนของห่วงโซ่อุปทาน เช่น สวนปาล์มน้ำมัน โรงสกัด และโรงงานแปรรูป ทั้งนี้ รายงานการปล่อย GHG ต้องจัดทำเป็นประจำทุกปี (เฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่และโรงงานแปรรูป)
- เกณฑ์ที่ 5 การจัดการทรัพยากรน้ำ (Water Resources): ต้องจัดทำแผนจัดการน้ำเพื่อลดมลพิษและรักษาคุณภาพและปริมาณน้ำ โดยแผนนี้ต้องครอบคลุมถึงการประเมินการใช้น้ำ แหล่งน้ำ และคุณภาพน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ
- เกณฑ์ที่ 6 การอนุรักษ์และปกป้องสิ่งแวดล้อม (Environmental Conservation and Protection): ซึ่งครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและพื้นที่ที่มีคุณค่าสูง หรือ HCV (HCV หมายถึงคุณค่าทางชีวภาพ นิเวศวิทยา สังคม หรือ

วัฒนธรรมที่ดีกว่ามีความสำคัญอย่างโดดเด่นหรือมีความสำคัญอย่างยิ่งในระดับชาติ ภูมิภาค หรือระดับโลก)

- เกณฑ์ที่ 7 การปฏิบัติปลอดการเผา (Zero Burning Practice): ห้ามเผาในพื้นที่เปิด ยกเว้นกรณีที่ถูกกฎหมายอนุญาต และต้องจัดทำแผนป้องกันและลดผลกระทบจาก ไฟไหม้ หากจำเป็นต้องเผาดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาเลเซียมีความเชื่อว่ามาตรฐาน MSPO จะสอดคล้องกับ European Union Deforestation Regulation (EUDR) ที่จะมีการบังคับใช้ในปี 2568 และจะเป็นบรรทัดฐานมาตรฐานการของโลก ในการทำอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันให้มีความยั่งยืน

➤ สมาคมวิจัยกลไกและระบบอัตโนมัติของน้ำมันปาล์ม (Mechanisation and Automation Research Consortium of Oil Palm: MARCOP)

MARCOP เป็นแพลตฟอร์มภาครัฐและอุตสาหกรรม เพื่อการนำจักรกลและเทคโนโลยีอัตโนมัติมาสำรวจและนำไปใช้เพื่อการเพิ่มผลผลิตของปาล์มน้ำมันของมาเลเซีย และลดการใช้แรงงาน ภายใต้สถานการณ์การขาดแรงงานในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของมาเลเซีย หลังแรงงานจากอินโดนีเซียเดินทางกลับประเทศในช่วงโควิด 19 และไม่เดินทางกลับมาเนื่องจากตลาดปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซียมีการขยายตัวและให้ผลตอบแทนที่ดี

MARCOP มีเป้าหมายสำคัญ 2 เป้าหมาย ได้แก่

- เพื่อสำรวจการนำเครื่องจักรและเทคโนโลยีอัตโนมัติสำหรับการทำสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อการเพิ่มผลผลิต โดยเฉพาะการเก็บเกี่ยวทะลายน้ำมันปาล์ม (FFB) และลดการพึ่งพาการใช้แรงงานคน
- เพื่อมอบทุนการพัฒนาเทคโนโลยีให้กับโครงการที่ผ่านเงื่อนไขการพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยว FFB ที่คุ้มค่าต้นทุน (Cost Effectiveness) และหลากหลาย (Versatile) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บเกี่ยว FFB

เพื่อตอบโจทย์พันธกิจของหน่วยงาน MARCOP ได้วางแผนงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว นับจากเดือนพฤษภาคม 2565 ดังนี้

ระยะสั้น

กระบวนการ: เพิ่มการเก็บเกี่ยวผลผลิตผ่านการปรับปรุงเครื่องมือการเก็บเกี่ยว อาทิ เครื่องจักรสำหรับการตัด และ CANTAS Electro (เครื่องมือการตัดปาล์มที่ถูกพัฒนาโดย MPOB)

กรอบระยะเวลา: 1-3 ปี

เป้าหมาย: เพิ่มอัตราส่วนการใช้แรงงานต่อพื้นที่ในการตัด FFB เป็น 1: 25

ระยะกลาง

กระบวนการ: บูรณาการการใช้เทคโนโลยีเพื่อการตรวจสอบ FFB ติดตามตำแหน่งเชิงภูมิศาสตร์ (Geotagging) และการสื่อสารข้อมูล (Data Communication) ต่าง ๆ เพื่อการพัฒนากระบวนการเก็บเกี่ยว เช่น การใช้แผนที่ ระบบปัญญาประดิษฐ์ เป็นต้น

กรอบระยะเวลา: 3-5 ปี

เป้าหมาย: เพิ่มอัตราส่วนการใช้แรงงานต่อพื้นที่ในการตัด FFB เป็น 1: 50

ระยะยาว

กระบวนการ: นำระบบอัตโนมัติและเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ เพื่อลดความต้องการแรงงานจำนวนมากด้วยการดำเนินการที่คุ้มค่าทางเทคนิคและประหยัด เช่น การใช้หุ่นยนต์

กรอบระยะเวลา: หลังจาก 5 ปี

เป้าหมาย: เพิ่มอัตราส่วนการใช้แรงงานต่อพื้นที่ในการตัด FFB เป็น 1: 100

โครงการที่จะมีการขออนุมัติภายใต้ MARCOP สามารถส่งเอกสารเพื่อขออนุมัติที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจของหน่วยงานได้ โดยโครงการต้องมีระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี จำนวนทุนจะถูกตัดสินจากคณะกรรมการ และจะมีการให้ทุนตามแต่ละระยะของโครงการแบ่งเป็น 4 ช่วง ทั้งนี้ ผู้ที่ยื่นขอจำเป็นต้องมีเงื่อนไขดังนี้

- บริษัทที่ตั้งในมาเลเซียและได้มีการจดทะเบียนกับ Companies Commission of Malaysia
- บริษัทต่างประเทศ โดยจะมีการส่งคำเชิญไปยังบริษัทที่มีเทคโนโลยี หรือระบบที่เป็นที่สนใจ
- สถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชน

■ หน่วยงานการศึกษาภาครัฐ

งบประมาณของ MARCOP ในการทำวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐและภาคอุตสาหกรรม โดยในปี 2564 ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 60 ล้านบาทเลเชียวริงกิต มาจากภาครัฐบาลผ่านการทำ matching fund 30 ล้านบาทเลเชียวริงกิต และจากภาคอุตสาหกรรม 30 ล้านบาทเลเชียวริงกิต

➤ นโยบายจำกัดที่ดินสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน

มาเลเซียได้ออกนโยบายเพื่อจำกัดการขยายที่ดินที่จะใช้เพื่อการทำสวนปาล์มน้ำมันไม่เกิน 6.5 ล้านเฮกตาร์ (40.63 ล้านไร่) ในปี 2566 เพื่อลดการรุกล้ำพื้นที่ป่าเพื่อมาทำพื้นที่ปลูกปาล์ม โดยมีเป้าหมายที่จะคงพื้นที่ป่าไว้ที่ร้อยละ 54 ของพื้นที่ จากข้อมูลในปี 2564 มาเลเซียมีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 5,733,731 เฮกตาร์ (35.84 ล้านไร่) ทำให้ยังมีช่องว่างในการขยายพื้นที่ อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีการทำตามมาตรฐาน MSPO ทำให้ไม่สามารถเปลี่ยนพื้นที่ป่าธรรมชาติ (Natural forest) พื้นที่ที่ได้รับความคุ้มครอง (Protected Area) และพื้นที่ที่มีมูลค่าความคุ้มครองสูง (High Conservation values) ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ยกเว้นได้รับอนุมัติโดยหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจดูแลด้านที่ดิน

➤ นโยบายมุ่งเน้นการปลูกต้นปาล์มน้ำมันใหม่ทดแทนต้นเก่า เพื่อเพิ่มผลผลิตแทนการขยายพื้นที่การผลิต

เนื่องจากปัญหาต้นปาล์มน้ำมันมีอายุสูงขึ้นและให้ผลผลิตลดลง พร้อมกับการมีมาตรฐานระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น รัฐบาลมาเลเซียจึงให้ความสำคัญกับการปลูกต้นใหม่ทดแทนต้นเก่า (Replanting) เพื่อเพิ่มผลผลิตโดยไม่ต้องขยายพื้นที่การปลูกเพิ่มเติม รัฐบาลได้คาดการณ์ว่าในประเทศมีต้นปาล์มที่มีอายุเกิน 25 ปีประมาณ 622,000 เฮกตาร์ (2.81 ล้านไร่) และในปี 2570 รัฐบาลได้วางแผนให้เนื้อที่ 2 ล้านเฮกตาร์ (12.5 ล้านไร่) หรือร้อยละ 35 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด มีต้นปาล์มทั้งหมด เป็นต้นปาล์มที่มีอายุพร้อมสำหรับเก็บเกี่ยว ในปี 2566 ได้มีการปลูกต้นใหม่ทดแทนการปลูกต้นเก่าเป็นจำนวน 132,000 เฮกตาร์ (825,000 ไร่) คิดเป็นร้อยละ 2.3 ของพื้นที่การเพาะปลูกทั้งหมด ซึ่งมากกว่า 97,130 เฮกตาร์ (607,000 ไร่)

ผู้ประกอบการรายย่อย มีพื้นที่การผลิตอยู่ประมาณ 1.5 ล้านเฮกตาร์ (93.75 ล้านไร่) มีการปลูกต้นใหม่ทดแทนต่ำ โดยผู้ประกอบการที่มีการจัดระเบียบ มีอัตราการปลูกทดแทนร้อยละ 0.9 และผู้ประกอบการอิสระ ร้อยละ 0.2 เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของผู้ประกอบการ

รายย่อย รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญกับการให้การสนับสนุนทางการเงินเพื่อการปลูกต้นใหม่ทดแทน รวมไปถึงการสนับสนุนด้านอื่น ๆ

รัฐบาลมาเลเซียคาดการณ์ว่า หากสามารถเพิ่มการปลูกต้นใหม่ทดแทนต้นเก่าทั่วประเทศได้ร้อยละ 4 จะสามารถเพิ่มผลผลิตได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยประเมินว่า จะสามารถผลิตน้ำมันปาล์มดิบได้เพิ่ม 1.5 ล้านตัน โดยไม่ต้องเพิ่มพื้นที่การปลูก

➤ **นโยบายเชื้อเพลิงชีวภาพแห่งชาติมาเลเซีย (National Biofuel Policy of Malaysia: NBP 2006)**

National Biofuel Policy of Malaysia หรือ NBP 2006 เริ่มต้นการร่างในปี 2548 และได้มีการประกาศใช้ในปี 2549 โดยเป็นนโยบายหลักเพื่อการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ การใช้การวิจัยเทคโนโลยี และการส่งออกไบโอดีเซลที่มีส่วนประกอบเป็นน้ำมันปาล์ม โดยมีเป้าหมายเพื่อทำให้ได้ประโยชน์จากแนวโน้มการใช้ไบโอดีเซลที่มีความต้องการสูงขึ้นในตลาดต่างประเทศ เพื่อทดแทนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลที่มีความกังวลถึงราคาที่ปรับตัวสูงขึ้น การปล่อยมลภาวะเรือนกระจก และความมั่นคงทางพลังงาน โดยมีการวางแผนงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะสั้น

- การสร้างมาตรฐานมาเลเซียสำหรับ B5 ดีเซล (มีส่วนประกอบปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 5)
- การทดลองใช้น้ำมัน B5 ในยานยนต์ดีเซลสำหรับหน่วยงานรัฐบาลที่ถูกเลือก
- การติดตั้งน้ำมัน B5 ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ถูกเลือก
- การทดลองใช้น้ำมัน B5 โดยอาสาสมัครในภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับการคัดเลือกโดย MPOB
- การสนับสนุนความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับน้ำมัน B5

ระยะกลาง

- การสร้างมาตรฐานไบโอดีเซลสำหรับการใช้ปาล์มน้ำมัน สำหรับการใช้ในประเทศและการส่งออก
- ผู้ผลิตเครื่องยนต์ให้ระยะเวลาประกันการใช้น้ำมัน B5 นานขึ้น พร้อมกับพัฒนาการทดสอบการใช้น้ำมัน B5 เพื่อการรองรับให้การประกันนั้น

- การผ่านและบังคับการใช้กฎหมายเพื่อให้ใช้น้ำมัน B5
- การส่งเสริมการตั้งโรงงานเพื่อการผลิตไบโอดีเซล (เมทิลเอสเทอร์) เชิงพาณิชย์ โดย MPOB จะช่วยเร่งการตั้งโรงงานด้วยความร่วมมือกับภาคเอกชน

ระยะยาว

- การเพิ่มสัดส่วนของปาล์มน้ำมันในน้ำมันดีเซลที่ลดลง
- การนำเข้าเชื้อเพลิงชีวภาพไปใช้เพิ่มมากขึ้น โดยบริษัทมาเลเซียและบริษัทต่างชาติในต่างประเทศ

ทั้งนี้ หลังการเริ่มบังคับใช้ของนโยบายในปี 2549 ราคาน้ำมันปาล์มได้เพิ่มสูงขึ้นตรงข้ามกับราคาเชื้อเพลิงฟอสซิลที่มีราคาตกลงอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ลดความสามารถในการแข่งขันของน้ำมันผสม และมีการใช้น้อยกว่าร้อยละ 10 ของการบริโภคเชื้อเพลิงในประเทศ ทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องมีการเลื่อนการบังคับใช้น้ำมัน B5 จากปี 2553 เป็น 2554 และบังคับเฉพาะบริเวณภาคกลางของมาเลเซียบริเวณคาบสมุทรเท่านั้น

อย่างไรก็ดี การทำนโยบายต่อเนื่องทำให้มีการนำน้ำมัน B5 มาใช้ทั่วคาบสมุทรมาเลเซียในปี 2546 และทั้งประเทศในปี 2547 และค่อย ๆ มีการเพิ่มส่วนผสมของปาล์มน้ำมันอย่างต่อเนื่องเป็น B7 ในปี 2559 B10 ในปี 2561 และล่าสุดหลังมีการประกาศใช้น้ำมัน B10 ได้ครอบคลุมทั่วประเทศแล้ว มาเลเซียได้เริ่มบังคับ B20 สำหรับการขนส่งในปี 2563 อย่างไรก็ดี เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ทำให้การบังคับใช้เกิดขึ้นในบางพื้นที่เท่านั้น โดยในปี 2567 ได้มีการขยายไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มเติม ทั้งนี้ มีการวางแผนเพื่อเพิ่มส่วนผสมของน้ำมันปาล์มเป็นร้อยละ 30 ในปี 2568

➤ **แผนแม่บทด้านอุตสาหกรรมฉบับใหม่ 2030 อุตสาหกรรมสินค้าจากน้ำมันปาล์ม
(New Industrial Master Plan 2030 Palm Oil-based Products Industry)**

ในปัจจุบันมาเลเซียได้ประกาศแผนแม่บทด้านอุตสาหกรรมฉบับใหม่ภายใต้ชื่อ New Industrial Master Plan (NIMP) 2030 เพื่อวัตถุประสงค์ 3 ด้าน ได้แก่

- เพื่อเป็นแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติกำหนดทิศทางการพัฒนาของอุตสาหกรรม
- เพื่อเป็นบรรทัดฐานให้กับนักลงทุนและเขตเศรษฐกิจอื่น ๆ (other economics) ถึงจุดยืนและแนวทางของมาเลเซีย
- เพื่อกำหนดบทบาทของรัฐบาลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

NIMP 2030 ได้กำหนดเป้าหมายให้แก่ 21 อุตสาหกรรม แบ่งเป็นอุตสาหกรรม ที่ให้ความสำคัญยิ่ง 5 อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมอื่น 16 อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และสินค้าจากปาล์มน้ำมัน (Palm Oil-based Products) จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม 16 กลุ่ม โดยได้วางเป้าหมายของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันไว้ ดังนี้

- เพิ่มส่วนแบ่งในตลาดโลกของสินค้าจากปาล์มน้ำมันของมาเลเซีย
- ใช้ทรัพยากรปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และให้ความสำคัญกับกิจกรรมมูลค่าสูง หรือสินค้าที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- การทำให้เป็นสถาบันของการพัฒนาขององค์กรอย่างยั่งยืน (Environmental, social, and governance: ESG) และการจัดการของเสียที่สอดคล้องกับเป้าหมายการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

เพื่อให้สามารถทำตามเป้าหมายได้ NIMP 2030 ได้กำหนดแผนภาคปฏิบัติ (Action Plan) ทั้งสิ้น 3 เป้าหมาย ได้แก่

- ให้ความสำคัญกับสินค้าที่มีมูลค่าสูง และสินค้าที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในอุตสาหกรรมอาหารและไม่ใช่อาหาร
- เร่งการยอมรับมาตรฐาน MSPO เพื่อให้ยังคงความสามารถการแข่งขันในระดับโลก
- เพิ่มการทำกำไรของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเพื่อคงความสามารถการแข่งขันในระดับโลก

➤ นโยบายการสนับสนุนการลงทุน

Malaysian Investment Development Authority (MIDA) ได้ให้สิทธิประโยชน์กับการลงทุนในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ และสิทธิประโยชน์เฉพาะอุตสาหกรรมดังนี้

มาตรการจูงใจการลงทุนจากบริษัทอุตสาหกรรมการผลิต (Incentive for General Investment/ Main incentives for Manufacturing Companies)

มาตรการสนับสนุนการลงทุนทางภาษีหลักแบ่งออกเป็น 2 ประเภทสำคัญ ได้แก่ สถานะผู้บุกเบิก (Pioneer Status: PS) และการลดหย่อนภาษีเงินลงทุน (Investment Tax Allowance: ITA) ทั้งนี้ ไม่สามารถใช้มาตรการทั้งสองมาตรการพร้อมกันได้ บริษัทสามารถเลือกสมัครรับสิทธิได้เพียงสิทธิเดียวเท่านั้น คุณสมบัติสำหรับ PS และ ITA ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ต่าง ๆ อาทิ ระดับมูลค่าเพิ่ม เทคโนโลยีที่ใช้ การจ้างแรงงานชาวมาเลเซีย ระดับแรงงานที่มีทักษะสูง ความเชื่อมโยงในอุตสาหกรรม และการผลิตสินค้าหรือกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริม โดยบริษัทต้องยื่นคำขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีกับ MIDA ก่อนเริ่มดำเนินงานหรือการผลิต

บริษัทที่จะขอรับการส่งเสริมได้นั้นต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- สัดส่วนการถือหุ้นของคนมาเลเซียอย่างน้อยร้อยละ 60
- บริษัทที่มีเจ้าของเป็นคนมาเลเซียและเริ่มการผลิตแล้วไม่เกิน 1 ปีนับจากวันที่ได้รับใบสมัคร
- เข้าร่วมกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมหรือผลิตสินค้าที่ได้รับการส่งเสริม
- ประเภทของสิทธิประโยชน์ทางภาษีและเกณฑ์ เช่น มูลค่าเพิ่ม (Value Added: VA) การจัดการ เทคนิค และการกำกับดูแล (Managerial, Technics and Supervisory: MTS) ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D Expenditure) และดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (S&T) จะคงอยู่ตามอัตราที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นต้น

สิทธิประโยชน์ของแต่ละมาตรการ ดังนี้

- **Pioneer Status: PS**
 - บริษัทที่ได้รับสถานะผู้บุกเบิก (Pioneer Status: PS) จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยบริษัทจะจ่ายภาษีในอัตราร้อยละ 30 ของรายได้ตามกฎหมาย โดยระยะเวลาการยกเว้นภาษีจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่เริ่มการผลิต (Production Day) ซึ่งกำหนดให้เป็นวันที่บริษัทมีระดับการผลิตถึงร้อยละ 30 ของกำลังการผลิตหรือวันที่ออกไปแจ้งหนี้ (Invoice) ครั้งแรกแล้วแต่กรณีใดจะถึงก่อน
 - ค่าเสื่อมราคาที่ไม่สามารถหักกลับได้ในช่วงระยะเวลาผู้บุกเบิก สามารถนำไปหักกลับกับรายได้หลังสิ้นสุดสถานะ PS ได้ นอกจากนี้ ผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในช่วง PS สามารถนำไปหักกลับกับรายได้หลังสิ้นสุดสถานะ PS ได้เป็นระยะเวลา 7 ปี ติดต่อกัน
- **Investment Tax Allowance: ITA**
 - บริษัทที่ได้รับ ITA จะได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ได้แก่ โรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้ในโครงการที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่เริ่มมีค่าใช้จ่ายดังกล่าวครั้งแรก
 - บริษัทสามารถใช้สิทธิลดหย่อนนี้หักกลับกับร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปีภาษี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัด ๆ ไป จนกว่าจะใช้หมด ส่วนรายได้ตามกฎหมายที่เหลืออีกร้อยละ 30 จะต้องเสียภาษีในอัตรารายได้ที่บังคับใช้ในขณะนั้น

มาตรการจูงใจสำหรับบริษัทขนาดเล็ก (Incentive for Small Scale Companies)

ผู้ประกอบการบริษัทขนาดเล็กสามารถยื่นขอสิทธิประโยชน์ได้ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นบริษัทจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติบริษัทปี พ.ศ. 2559 (Company Act 2016)
- ส่วนผู้ถือหุ้นไม่เกิน 2.5 ล้านริงกิตมาเลเซีย โดยที่ต้องมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติมาเลเซีย ดังนี้
- ร้อยละ 60 เมื่อมีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เกิน 500,000 ริงกิตมาเลเซีย

- ร้อยละ 100 เมื่อมีส่วนของผู้ถือหุ้นเกิน 500,000 ริงกิตมาเลเซีย แต่ไม่เกิน 2.5 ล้าน ริงกิตมาเลเซีย

สิทธิประโยชน์ของแต่ละมาตรการเป็นดังนี้

- Pioneer Status: PS
 - ได้รับการยกเว้นภาษีรายได้ร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมาย เป็นเวลา 5 ปี ค่าเสื่อมราคาที่ไม่สามารถหักกลับได้ในช่วง PS สามารถนำไปหักกลับกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้ และผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในช่วง PS สามารถนำไปหักกลับกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้เป็นระยะเวลา 7 ปี ติดต่อกัน
- Investment Tax Allowance: ITA
 - ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายเงินลงทุนที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 5 ปี สิทธินี้สามารถใช้หักกลับกับร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด

มาตรการจูงใจสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ได้รับการคัดเลือก เพื่อการใช้ประโยชน์จากชีวมวลปาล์มน้ำมันเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม (Incentives for Investment in Selected Industries Utilization of Oil Palm Biomass to Produce Value-added Products)

บริษัทที่ใช้ชีวมวลจากปาล์มน้ำมันเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม เช่น เคมีภัณฑ์ชีวภาพ เชื้อเพลิงชีวภาพ แผ่นปาร์ติเคิล ไม้ไฟเบอร์ความหนาแน่นปานกลาง ไม้อัด และเยื่อกระดาษ เป็นต้น ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ดังนี้:

- Pioneer Status: PS
 - กรณีบริษัทจัดตั้งใหม่: ยกเว้นภาษีเงินได้ร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมาย เป็นระยะเวลา 10 ปี ค่าเสื่อมราคาที่ไม่สามารถหักกลับได้ในช่วง PS สามารถนำไปหักกลับกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้ และผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในช่วง PS สามารถนำไปหักกลับกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้เป็นระยะเวลา 7 ปี ติดต่อกัน
 - กรณีบริษัทที่มีการลงทุนซ้ำ: ยกเว้นภาษีเงินได้ร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมายที่เพิ่มขึ้นเป็นระยะเวลา 10 ปี ค่าเสื่อมราคาที่ไม่สามารถหักกลับได้ในช่วง PS สามารถนำไปหักกลับกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้ และผลขาดทุน

สะสมที่เกิดขึ้นในช่วง PS สามารถนำไปหักลบกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้เป็นระยะเวลา 7 ปี ติดต่อกัน

■ Investment Tax Allowance

- กรณีบริษัทจัดตั้งใหม่: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายเงินลงทุนที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 5 ปี สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด
- กรณีบริษัทที่มีการลงทุนซ้ำ: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายเงินลงทุนเพิ่มเติมที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 5 ปี สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด

การนำผลการวิจัยและพัฒนาของภาครัฐไปใช้ในเชิงพาณิชย์ในอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรและไม่ใช้ทรัพยากร (Commercialization of Public Sector R&D Findings in Resource-based and non-resource-based Industry)

เพื่อให้เกิดการใช้ผลการวิจัยทั้ง Resource-based และ non-Resource-based ต่อภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา ไปสู่การสร้างประโยชน์ทางธุรกิจ จึงได้มีการให้สิทธิประโยชน์ ดังนี้

- บริษัทที่มีการลงทุนในบริษัทลูกที่มีการใช้ผลการวิจัยและพัฒนาในเชิงพาณิชย์ ให้สามารถลดภาษีได้เท่ากับมูลค่าการลงทุนที่ทำในบริษัทลูกดังกล่าว
- บริษัทลูกที่มีการใช้ผลการวิจัยและพัฒนาในเชิงพาณิชย์ให้มีสิทธิขอ PS โดยสามารถหักภาษีรายได้ได้ร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมายเป็นระยะเวลา 10 ปี ค่าเสื่อมราคาที่ไม่สามารถใช้หักลบได้ในช่วง PS สามารถนำไปหักลบกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้ และผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในช่วง PS สามารถนำไปหักลบกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้เป็นระยะเวลา 7 ปี ติดต่อกัน

รายละเอียดของประเภทผลการวิจัยให้อ้างอิงจาก Promotion Investment Act 1986 และให้มีกรอบระยะเวลาการยื่นคำขอ ดังนี้

- Resource-based: ตั้งแต่ 11 กันยายน 2549 เป็นต้นไป
- Non-Resource based: ตั้งแต่ 7 พฤศจิกายน 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2568

นอกจากนี้ นักวิจัยที่ดำเนินการวิจัยเน้นการสร้างมูลค่าจะได้รับการยกเว้นภาษีร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 5 ปี สำหรับรายได้ที่ได้รับจากการพาณิชย์ผลงานวิจัยของตน โดยต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Ministry of Science Technology and Innovation: MOSTI)

มาตรการจูงใจสำหรับการทำวิจัยและพัฒนา (การวิจัยภายในองค์กร บริษัทวิจัยและพัฒนา ผ่านสัญญา และบริษัทวิจัยและพัฒนา) (Incentives for Research and Development (R&D) (Inhouse, Contract R&D Company, R&D Company))

บริษัทที่ทำการวิจัยและพัฒนาสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ ดังนี้

บริษัทวิจัยและพัฒนาผ่านสัญญา (Contracted R&D Company)

■ Pioneer Status: PS

- กรณีบริษัทจัดตั้งใหม่: ยกเว้นภาษีเงินได้ร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมายเป็นระยะเวลา 5 ปี ผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในช่วง PS สามารถนำไปหักลบกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้เป็นระยะเวลา 7 ปี ติดต่อกัน
- กรณีบริษัทที่มีการลงทุนซ้ำ: ยกเว้นภาษีเงินได้ร้อยละ 100 ของรายได้ตามกฎหมายที่เพิ่มขึ้นเป็นระยะเวลา 5 ปี ผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในช่วง PS สามารถนำไปหักลบกับรายได้หลังสิ้นสุด PS ได้เป็นระยะเวลา 7 ปี ติดต่อกัน

■ Investment Tax Allowance: ITA

- กรณีบริษัทจัดตั้งใหม่: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 10 ปี สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด
- กรณีบริษัทที่มีการลงทุนซ้ำ: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนเพิ่มเติมที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 10 ปี นับจากวันแรกที่มีการใช้จ่ายที่มีคุณสมบัติครั้งแรก สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด

บริษัทวิจัยและพัฒนา (R&D Company)

■ Investment Tax Allowance: ITA

- กรณีบริษัทจัดตั้งใหม่: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 10 ปี นับจากวันแรกที่มีการใช้จ่ายที่มีคุณสมบัติครั้งแรก สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด
- กรณีบริษัทที่มีการลงทุนซ้ำ: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนเพิ่มเติมที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 10 ปี นับจากวันแรกที่มีการใช้จ่ายที่มีคุณสมบัติครั้งแรก สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด

การวิจัยภายในองค์กร (In-house Research)

■ Investment Tax Allowance: ITA

- กรณีบริษัทจัดตั้งใหม่: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 10 ปี สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด
- กรณีบริษัทที่มีการลงทุนซ้ำ: ได้รับสิทธิหักลดหย่อนร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนเพิ่มเติมที่มีคุณสมบัติ ซึ่งเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 10 ปี นับจากวันแรกที่มีการใช้จ่ายที่มีคุณสมบัติครั้งแรก สิทธินี้สามารถใช้หักลบกับร้อยละ 70 ของรายได้ตามกฎหมายในแต่ละปี ส่วนที่ไม่ได้ใช้สามารถนำไปใช้ในปีถัดไปจนกว่าจะหมด

มาตรการจูงใจสำหรับการลงทุนซ้ำโดยบริษัทที่มีอยู่เดิม (อุตสาหกรรมใช้ทรัพยากร อุตสาหกรรมที่ได้รับการคัดเลือก เพื่อการใช้ประโยชน์จากชีวมวลปาล์มน้ำมันเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม)
(Incentives for Reinvestments by existing Company (Resource-based Industry, Utilization of Oil Palm Biomass to Product Value Added Products))

การลดหย่อนภาษีเพื่อการลงทุนซ้ำ (Reinvestment Allowance: RA) ให้สิทธิแก่บริษัทที่ดำเนินกิจการด้านการผลิตหรือเกษตรกรรมบางประเภทที่ลงทุนซ้ำ เพื่อการขยายตัว การปรับปรุงระบบอัตโนมัติ การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือการกระจายการผลิตในผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยบริษัทต้องดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 36 เดือน การลดหย่อนภาษีจะมอบให้เป็นระยะเวลา 15 ปีติดต่อกันนับตั้งแต่มีการลงทุนใหม่นั้น บริษัทสามารถขอใช้สิทธิ RA ได้หลังจากโครงการที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จ เช่น อาคารก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ หรือเครื่องจักร/อุปกรณ์เริ่มใช้งาน การลดหย่อนนั้น คิดในอัตราร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติ และสามารถนำไปหักลบกับรายได้ตามกฎหมายได้สูงสุดร้อยละ 70 ของรายได้ในปีภาษีนั้น ๆ ทั้งนี้ ไม่สามารถขอ RA พร้อมกับ PS ได้ โดยสามารถขอยกเลิก PS เพื่อขอรับ RA ได้

การลดหย่อนภาษีเงินลงทุนสำหรับระบบอัตโนมัติ Incentive for Automation Capital Allowance (Automation CA)

บริษัทผลิตที่ดำเนินกิจการในมาเลเซียไม่น้อยกว่า 36 เดือน และมีค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติเกี่ยวกับอุปกรณ์อัตโนมัติเพื่อการปรับปรุง/พัฒนาธุรกิจเดิม มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีเงินลงทุนสำหรับระบบอัตโนมัติ (Automation Capital Allowance: Automation CA) ดังนี้:

- อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นสูง (เช่น ผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติก ไม้ เฟอร์นิเจอร์ และสิ่งทอ)
 - สามารถขอ Automation CA ได้ในอัตราร้อยละ 200 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติ
 - วงเงินสูงสุดไม่เกิน 4 ล้านบาท สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างปีภาษี 2558 ถึงปีภาษี 2566
- อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ และภาคบริการ

- สามารถขอ Automation CA ได้ในอัตราร้อยละ 200 ของค่าใช้จ่ายเงินทุนที่มีคุณสมบัติ
- วงเงินสูงสุดไม่เกิน 2 ล้านริงกิต สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างปีภาษี 2015 ถึงปีภาษี 2023

5.3.3 ความร่วมมือระหว่างประเทศ

➤ แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสามฝ่าย อินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle)

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ที่เริ่มต้นขึ้นในช่วงปี 2536 โดยผู้นำทั้ง 3 ประเทศ ได้เห็นชอบการผลักดันการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในลักษณะไตรภาคี เพื่อเร่งรัดการปฏิรูปทางเศรษฐกิจในพื้นที่ส่วนภูมิภาคที่ยังด้อยพัฒนามนเคาะสู่มาตรฐานของอินโดนีเซียภาคเหนือของมาเลเซีย และภาคใต้ของไทย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศ ผ่านการเพิ่มศักยภาพในการผลิตและขีดความสามารถของทั้ง 3 ประเทศ ควบคู่ไปกับการช่วยลดต้นทุนการผลิตและลดการแข่งขันเพื่อกระตุ้นการผลิตสินค้าและบริการในกลุ่มผ่านการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิต อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในแข่งขันในตลาดโลกให้กับสินค้าส่งออกจากประเทศสมาชิก ภายใต้เป้าหมายการเป็นอนุภูมิภาคที่บูรณาการ นวัตกรรม ครอบคลุม และยั่งยืน ภายในปี 2579 (An Integrated, Innovative, Inclusive and Sustainable Subregion by 2036)

IMT-GT ได้กำหนดเสาหลักการออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่

- การขนส่งและการเชื่อมโยงทางเทคโนโลยี
- สารสนเทศ
- การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน
- การท่องเที่ยว
- อุตสาหกรรมจากฐานเกษตรและภาคเกษตร
- ภาคบริการฮาลาลและสินค้าฮาลาล
- สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา

ภายใต้แผนปฏิบัติการฉบับที่ 2 2565-2569 (2nd Implement Blueprint 2022-2026) ปาล์มน้ำมันเป็นหนึ่งในสินค้าสำคัญที่มีการผลักดันภายใต้กรอบความร่วมมือในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาความยั่งยืนและนวัตกรรมในภาคการเกษตร จัดตั้งอุตสาหกรรม การเกษตร (Agro-based industries) สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและยางพารา ผ่านการส่งเสริมการพัฒนาคัลสเตอร์ปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตใน 3 ประเทศ และความร่วมมือในตลาด เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การลดอุปสรรคทางการค้า และการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ เป็นต้น

➤ **สภาประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Council of Palm Oil Producing Country: CPOPC)**

สภาประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Council of Palm Oil Producing Country: CPOPC) ก่อตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งเป็น 2 ประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม รายใหญ่ของโลก โดยทั้ง 2 ประเทศเผชิญปัญหาคล้ายกัน เช่น ความผันผวนของราคาตลาด แรงกดดันจากมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และการกีดกันทางการค้าในตลาดต่างประเทศ เป็นต้น จึงได้ร่วมกันก่อตั้งสภาประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มขึ้น เพื่อเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาลที่ทำหน้าที่ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม โดยเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน การรักษา เสถียรภาพในตลาด และการเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในเวทีโลก โดยได้ มีการตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2558

ปัจจุบันสภาประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มมีสมาชิกทั้งสิ้น 3 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฮอนดูรัส และมีผู้สังเกตการณ์ทั้งสิ้น 5 ประเทศ ได้แก่ ปาปัวนิวกินี คองโก ในจีเรีย กานา และโคลอมเบีย นอกจากนี้ ยังได้มีการเชิญประเทศผู้ผลิตอื่น ๆ เพื่อเข้าร่วมสภาฯ ทั้งจาก แอฟริกา อเมริกากลาง และเอเชีย-แปซิฟิก รวมถึงประเทศไทย

5.4 อินเดีย

5.4.1 หน่วยงานกำกับดูแลหรือที่เกี่ยวข้อง

➤ บริษัท ปาล์มน้ำมันแห่งอินเดีย (Oil Palm India Limited)

Oil Palm India Limited ถูกจัดตั้งขึ้นในปี 2520 เพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่รัฐเกรละ โดยเป็นบริษัทที่ถูกจัดตั้งขึ้นร่วมกันระหว่างรัฐบาลรัฐเกรละและรัฐบาลอินเดียด้วยอัตราส่วนร้อยละ 51 และร้อยละ 49 ตามลำดับ โดยมีทุนชำระแล้วของบริษัทคือ 117.8 ล้านรูปี (ประมาณ 47.36 ล้านบาท) มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 3,646 เฮกตาร์ (22,787.5 ไร่) ปัจจุบัน Oil Palm India Limited มีกำลังผลิตน้ำมันปาล์มปีละ 7,000 ตัน โดยมีโรงงานแปรรูปที่ทันสมัย สามารถแปรรูปผลปาล์มสดได้ 20 ตันต่อชั่วโมง

5.4.2 นโยบายที่เกี่ยวข้อง

➤ การกิจชาติด้านน้ำมันพืชและน้ำมันปาล์ม (National Mission on Edible Oils- Oil Palm :NMEO-OP)

โครงการ NMEO-OP เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง โดยเน้นความสำคัญเป็นพิเศษในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียและหมู่เกาะอันดามัน และนิโคบาร์ มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกและผลผลิตของพืชน้ำมัน รวมถึงปาล์มน้ำมัน โครงการได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2564 โดยมีเป้าหมายตั้งต้นในการเพิ่มพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันจาก 0.37 ล้านเฮกตาร์ (2.31 ล้านไร่) เป็น 1 ล้านเฮกตาร์ (6.25 ล้านไร่) ภายในปี 2569 และคาดหวังว่าจะเพิ่มปริมาณน้ำมันปาล์มดิบจาก 1.12 ล้านตัน ในปี 2569 เป็น 2.8 ล้านตันในปี 2573

เพื่อการสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันและลดการพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันปาล์ม NMEO-OP แบ่งมาตรการสนับสนุนออกเป็น 2 มาตรการ ได้แก่

มาตรการประกันราคาสินค้า (Price Assurance)

รัฐบาลอินเดียรับประกันราคาผลผลิตผลปาล์มสด (FFB) กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน เรียกว่า Viability Price (VP) เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเดิมที่ราคาขึ้นกับราคาน้ำมันปาล์มดิบ

(Crude Palm Oil: CPO) ในตลาดโลกที่มีความผันผวน โดย VP นั้นคิดจากค่าเฉลี่ยราคา CPO รายปี 5 ปีล่าสุดที่มีการปรับมูลค่าตามดัชนีราคาขายส่ง (Wholesale Price Index: WPI) และคูณด้วยร้อยละ 14.3 ทำให้จะเป็นราคาดังที่ในรอบปีระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 31 ตุลาคม ของแต่ละปี รัฐบาลอินเดียจะชดเชยราคาส่วนต่างให้กับบัญชีของเกษตรกรโดยตรง (Direct Benefit Transfer: DBT) หากราคา Formula Price (FP) ต่ำกว่า VP โดย FP คำนวณจากราคา CPO คูณด้วยร้อยละ 14.3 โดยจะมีการปรับฐาน FP เป็นรายเดือน

มาตรการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการแทรกแซง

รัฐบาลอินเดียได้ออกมาตรการสนับสนุนเพื่อจูงใจให้เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มมากขึ้น ได้แก่

- เพิ่มการสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันจาก 12,000 รูปี (ประมาณ 4,825 บาท)⁹ ต่อเฮกตาร์ (6.25 ไร่) เป็น 29,000 รูปี (ประมาณ 11,660 บาท) ต่อเฮกตาร์ (6.25 ไร่)
- สนับสนุนสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่สำหรับสวนเก่าเป็นมูลค่า 250 รูปี (ประมาณ 101 บาท) ต่อต้น
- สนับสนุนการปลูกสวนเมล็ดพันธุ์ (Seed Garden) เป็นมูลค่า 10 ล้านรูปี (ประมาณ 4.02 ล้านบาท) ต่อ 15 เฮกตาร์ (93.75 ไร่) และเงินสนับสนุนเพิ่มเติม 5 ล้านรูปี สำหรับพื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือและอันดามัน และ 8 ล้านรูปี (ประมาณ 3.22 ล้านบาท) ต่อ 15 เฮกตาร์ (93.75 ไร่) และเงินสนับสนุนเพิ่มเติม อีก 4 ล้านรูปี ในพื้นที่อื่น ๆ
- การสนับสนุนพิเศษในพื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือและอันดามัน เช่น การเพาะปลูกแบบระเบียบครึ่งวงกลม การล้อมรั้วชีวภาพ และการเกษตรแบบผสมผสาน เป็นต้น
- สำหรับอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอันดามัน มีการจัดสรรเงินทุน 50 ล้านรูปี สำหรับหน่วยการผลิตขนาด 5 ตัน/ชั่วโมง เพื่อดึงดูดการลงทุนในภูมิภาคเหล่านี้

➤ นโยบายขึ้นภาษีน้ำมันพืช

ในปี 2567 อินเดียขึ้นภาษีศุลกากรขั้นพื้นฐาน (Basic Customs Duties) น้ำมันพืชพื้นฐานเพื่อปกป้องเกษตรกรในประเทศจากปัญหาน้ำมันเมล็ดพืช (Oilseed) ที่ตกต่ำขณะที่อินเดีย

⁹ อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 3 มกราคม 2568 ที่ 0.4 บาท ต่อ 1 รูปี

เป็นผู้นำเข้าน้ำมันพืชรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีการขึ้นภาษีน้ำมันพร้อมกัน 3 ชนิด ได้แก่ น้ำมันปาล์ม น้ำมันถั่วเหลือง และน้ำมันทานตะวัน ดังนี้

- ร้อยละ 20 เพิ่มจากร้อยละ 0 สำหรับน้ำมันปาล์มดิบ (Crude) น้ำมันถั่วเหลืองดิบ และน้ำมันทานตะวันดิบ
- ร้อยละ 32.5 เพิ่มจากร้อยละ 12.5 สำหรับน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (Refined) น้ำมันถั่วเหลืองบริสุทธิ์ และ น้ำมันทานตะวันบริสุทธิ์

➤ **กรอบการดำเนินงานด้านความยั่งยืนสำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มในอินเดีย (Indian Palm Oil Sustainability Framework: I-SPOC)**

I-SPOC คือกรอบการดำเนินงานด้านความยั่งยืนสำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มในอินเดีย โดยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การตัดไม้ทำลายป่า และการเสื่อมโทรมของการใช้ที่ดิน กำลังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั่วโลก และน้ำมันปาล์มเป็นหนึ่งในสินค้าที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอาจส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการกู้ยืมของบริษัทผู้ผลิตหรือบริษัทที่นำเข้าน้ำมันปาล์ม การสนับสนุนทางการเงินเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนในอินเดียจึงเป็นมาตรการที่สำคัญ เพื่อลดความเสี่ยงที่ได้รับไปข้างหน้า กรอบนโยบายที่เรียกว่า 'T-I-D-E' จึงได้ถูกเสนอ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- **T-Transparency** บริษัทควรปฏิบัติตามมาตรฐานความยั่งยืนที่น่าเชื่อถือรวมถึงรายงานข้อมูลเกี่ยวกับแผนและเป้าหมายในการบรรลุการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - สนับสนุนให้สถาบันการเงินและบริษัทปฏิบัติตามมาตรฐานน้ำมันปาล์มที่ยั่งยืน เช่น RSPO ISPO และ MSPO เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในห่วงโซ่อุปทาน
 - ขับเคลื่อนการตรวจสอบย้อนกลับในห่วงโซ่อุปทานสินค้า เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในห่วงโซ่อุปทาน
 - ส่งเสริมนโยบายสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคธุรกิจและสถาบันการเงิน
 - สนับสนุนให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน กลยุทธ์ และเป้าหมายในการลดการปล่อยคาร์บอน
 - สร้าง Taxonomy เพื่อแบ่งและกำหนดกิจกรรมที่ยั่งยืน

- **I-Integration** การบูรณาการความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศและการตัดไม้ทำลายป่าเข้าสู่กระบวนการบริหารความเสี่ยงแบบดั้งเดิม และกำหนดเกณฑ์ ESG ที่สอดคล้อง อาจช่วยเพิ่มโอกาสในการไหลเวียนของเงินทุนและบรรลุเป้าหมายด้านความยั่งยืน โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - ให้ความสำคัญกับการมีผู้เชี่ยวชาญด้านความยั่งยืนอยู่ในโครงสร้างการบริหารขององค์กร เพื่อร่วมพิจารณาและตัดสินใจในด้านการลงทุน
 - สนับสนุนให้สถาบันการเงินอื่นมีความรับผิดชอบและอำนาจในการตัดสินใจในประเด็นสำคัญ เช่น การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ การจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านความยั่งยืน และการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ เป็นต้น
 - พัฒนากระบวนการจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงทางการเงิน
 - สนับสนุนให้สถาบันการเงินจัดทำแผนการบริหารสิ่งแวดล้อมและสังคม (ESMP)
 - สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อส่งเสริมความยั่งยืน เช่น ตราสารหนี้สีเขียว (Green Bond) เป็นต้น
 - สนับสนุนโครงการที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน ให้สามารถดำเนินงานได้ในระยะยาว
- **D-Disclosures** การเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยนอกจากการแสดงผลแล้ว การใช้ข้อมูลในเชิงกลยุทธ์เป็นอีกประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - การเปิดเผยข้อมูลจะทำให้นักลงทุนทราบถึงการดำเนินงานและเป้าหมายของบริษัท ซึ่งจะช่วยให้สามารถตัดสินใจลงทุนได้ง่ายขึ้น
 - การผนวกรวมข้อมูลด้านความยั่งยืนในการวิเคราะห์ทางการเงินแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างความยั่งยืนและมูลค่าทางเศรษฐกิจ
 - การสนับสนุนเทคโนโลยี มีส่วนสำคัญในการเพิ่มความแม่นยำของการเก็บข้อมูล
- **E-Encourages** การให้สิทธิประโยชน์และการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม จะช่วยผลักดันให้เกิดความยั่งยืนในด้านการเงิน เนื่องจากการกระตุ้นการลงทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคส่วนที่ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก

- การให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนในภาคส่วนที่ยังไม่ได้รับความสนใจมากนัก อาจช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการลงทุนได้ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยหรือ การปรับโครงสร้างการชำระดอกเบี้ย เป็นต้น
- การใช้เงินสาธารณะกับนโยบายที่เหมาะสม สามารถสนับสนุนความยั่งยืนในประเทศได้
- การสนับสนุนทางการเงิน เพื่อส่งเสริมการจัดซื้อที่ยั่งยืน มีส่วนสำคัญในการ ลดผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

➤ นโยบายปาล์มน้ำมันรัฐมณีปุระ (Oil Palm Mission Manipur: OPMM)

OPMM เป็นนโยบายของรัฐมณีปุระ เริ่มขึ้นเมื่อปี 2563 มณีปุระเป็นหนึ่งในรัฐในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย มาตรการนี้มีเป้าหมายเพื่อการส่งเสริมและเพิ่มพื้นที่ การเพาะปลูกปาล์มน้ำมันในรัฐมณีปุระ โดยมีการตั้งเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนที่ดิน 66,500 เฮกตาร์ (415,625 ไร่) เป็นพื้นที่เพาะปลูก นอกจากนี้ในปี 2565 ได้มีการออกเอกสารเชิญชวน สำหรับบริษัท สมาคม และผู้ประกอบการที่สนใจเพื่อลงทะเบียนผ่านกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อ ลงทุนหน่วยอนุบาลปาล์มน้ำมัน (Oil Palm Nursery Unit) ด้วยเงินสนับสนุน 5 ล้านบาทต่อหน่วย แสดงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของการเพิ่มการผลิตปาล์มน้ำมันในรัฐมณีปุระ

5.4.3 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

➤ พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงป่า พ.ศ. 2523 (Forest Conversion Act (1980))

พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงป่า พ.ศ. 2523 ของประเทศอินเดียถูกประกาศใช้ เพื่อควบคุมและป้องกันการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินป่าไม้ให้เป็นที่ดินประเภทอื่น เช่น การเกษตร กรรม การตั้งถิ่นฐาน หรืออุตสาหกรรม เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และความหลากหลายทางชีวภาพโดยเน้นความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับสิทธิของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ป่าไม้ มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ข้อ ได้แก่

- ปกป้องป่าไม้และองค์ประกอบทางนิเวศวิทยา
- ชะลอการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพของป่า
- ป้องกันการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้

กฎหมายฉบับนี้มีความพิเศษโดยกฎหมายกำหนดให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลกลางก่อนตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับที่ดินป่าไม้ และให้อำนาจแก่รัฐบาลกลางอย่างสมบูรณ์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย รวมถึงระบุให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อช่วยเหลือรัฐบาลกลางในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าไม้ โดยเนื้อหาสำคัญของกฎหมายมีการป้องกันรัฐบาลท้องถิ่นในการออกกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลกลาง และเน้นข้อจำกัดของการใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่การอนุรักษ์ โดยเฉพาะการปลูก ชา กาแฟ เครื่องเทศ ยางพารา พืชน้ำมัน พืชสมุนไพร และ ปาล์มน้ำมัน

➤ **พระราชบัญญัติความปลอดภัยด้านอาหารและมาตรฐานแห่งอินเดีย พ.ศ. 2549
(India Food Safety and Standards Act (2006))**

Food Safety and Standards Authority of India (FSSAI) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ พระราชบัญญัติความปลอดภัยด้านอาหารและมาตรฐาน พ.ศ. 2549 (Food Safety and Standards Act, 2006) โดยมีบทบาทสำคัญในการควบคุมมาตรฐานด้านอาหารเพื่อปกป้องสุขภาพของผู้บริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภค การกำหนดมาตรฐานด้านอาหาร การตรวจสอบและควบคุมการผลิต การเก็บรักษา การจัดจำหน่าย และการขายอาหาร และส่งเสริมการศึกษาและความตระหนักรู้ โดยได้มีการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับน้ำมันปาล์มดิบและน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ เกี่ยวกับสิ่งเจือปน ปริมาณไขมัน และข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดฉลาก โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับส่วนประกอบ ดังนี้

น้ำมันปาล์ม

น้ำมันปาล์ม (Palm Oil) หมายความว่า น้ำมันที่ได้จากเนื้อผลชั้นกลาง (Mesocarp) ของผลปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis*) โดยวิธีการบีบ (Expression) หรือสกัดด้วยตัวทำละลาย (Solvent Extraction) น้ำมันที่ได้ต้องมีความใส ปราศจากกลิ่นเหม็นหืน ไม่มีสิ่งเจือปนหรือวัตถุแปลกปลอมที่ลอยตัวอยู่ ไม่มีน้ำที่แยกออกมา ไม่มีการเติมสีหรือสารปรุงแต่งกลิ่นรส รวมถึงไม่มีน้ำมันแรมผสมอยู่ นอกจากนี้ น้ำมันปาล์มจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-12 มาตรฐานส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม ตาม FSSAI

เงื่อนไข	ตัวแปร (parameters)	ขีดจำกัด (limit)
1	อ่านค่า Butyro-refractometer ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส หรือ ดรรชนีหักเห (Refractive Index) ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส	35.5-44.0 หรือ 1.4491-1.4552
2	จุดหลอมเหลวด้วยวิธี capillary slip method	ไม่เกิน 39 องศาเซลเซียส
3	ค่าไอโอดีน ด้วยวิธี Wij's	45-56
4	ค่าซาฟอนิฟิเคชัน (Saponification number)	195-205
5	สสารที่ไม่สามารถซาฟอนิฟิเคชันได้ (Unsaponifiable Matter)	ไม่เกินร้อยละ 1.2

ที่มา: Food Safety and Standards Authority of India

นอกจากนี้ น้ำมันปาล์มที่ผ่านการกลั่นต้องมีจุดวาบไฟ (Flash Point) ตามวิธี Pensky-Marten Closed Method ไม่ต่ำกว่า 250°C และผลการทดสอบการปนเปื้อนของน้ำมันอาร์เจโมน (Argemone Oil) ต้องเป็นลบ (ไม่พบการปนเปื้อน) อย่างไรก็ตาม น้ำมันที่ผ่านการกลั่นแล้ว สามารถมีวัตถุเจือปนอาหารตามที่อนุญาตไว้ในข้อกำหนดและภาคผนวกของกฎหมายนี้ แต่จะต้องมีปริมาณเฮกเซน (Hexane) ไม่เกิน 5.00 Ppm

ปาล์มโอเลอิน (Palmolein)

ปาล์มโอเลอิน หมายถึง ส่วนที่เป็นของเหลวซึ่งได้จากการแยกส่วน (Fractionation) ของน้ำมันปาล์มที่ได้จากเนื้อผลชั้นกลาง (Mesocarp) ของผลปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis*) โดยวิธีการบีบ (Expression) หรือการสกัดด้วยตัวทำละลาย น้ำมันปาล์มโอเลอินต้องมีลักษณะใส ปราศจากกลิ่นเหม็นหืน ไม่มีสิ่งเจือปนหรือวัตถุแปลกปลอมที่ลอยตัว ไม่มีน้ำที่แยกออกมา ไม่มีการเติมสี สารปรุงแต่งกลิ่นรส หรือการเจือปนน้ำมันแร่ นอกจากนี้ ปาล์มโอเลอินจะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-13 มาตรฐานส่วนประกอบของปาล์มโอเลอิน ตาม FSSAI

เงื่อนไข	ตัวแปร (parameters)	ขีดจำกัด (limit)
1	อ่านค่า Butyro-refractometer ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส หรือ ดรรชนีหักเห (Refractive Index) ที่ อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส	43.7-52.5 หรือ 1.4550 – 1.4610

เงื่อนไข	ตัวแปร (parameters)	ขีดจำกัด (limit)
2	ค่าไอโอดีน ด้วยวิธี Wij's	54 - 62
3	ค่าซาฟอนิฟิเคชัน (Saponification number)	195-205
4	จุดขุ่น (Cloud Point)	ไม่เกิน 18 องศาเซลเซียส
5	สสารที่ไม่สามารถซาฟอนิฟิเคชันได้ (Unsaponifiable Matter)	ไม่เกินร้อยละ 1.2

ที่มา: Food Safety and Standards Authority of India

นอกจากนี้ หากปาล์มโอเลอินได้มาจากน้ำมันปาล์มที่สกัดด้วยตัวทำละลายจะต้องผ่านกระบวนการกลั่นก่อนนำไปจำหน่ายเพื่อการบริโภคของมนุษย์ และต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อกำหนด 2.2.1 (16) นอกจากนี้ น้ำมันปาล์มโอเลอินที่ผ่านการกลั่นต้องมีจุดวาบไฟ (Flash Point) ตามวิธี Pensky-Marten Closed Method ไม่ต่ำกว่า 250°C และผลการทดสอบการปนเปื้อนของน้ำมันอาร์เจโมน (Argemone Oil) ต้องเป็นลบ (ไม่พบการปนเปื้อน) ทุกรายการ น้ำมันที่ผ่านการกลั่นดังกล่าวสามารถมีวัตถุเจือปนอาหารตามที่อนุญาตในข้อกำหนดและภาคผนวกของกฎหมายนี้ แต่ต้องมีปริมาณเฮกเซน (Hexane) ไม่เกิน 5.00 ppm

น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Palm kernel oil)

น้ำมันเมล็ดในปาล์มหมายถึงน้ำมันที่ได้จากเมล็ดในที่สมบูรณ์ของผลปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis*) โดยวิธีการบีบ (Expression) หรือการสกัดด้วยตัวทำละลาย น้ำมันเมล็ดในปาล์มต้องมีลักษณะใส ปราศจากกลิ่นหืน ไม่มีสิ่งเจือปนหรือวัตถุแปลกปลอมที่ลอยตัว ไม่มีน้ำที่แยกออกมา ไม่มีการเติมสี สารปรุงแต่งกลิ่นรส หรือการเจือปนน้ำมันแร่ นอกจากนี้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-14 มาตรฐานส่วนประกอบของน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ตาม FSSAI

เงื่อนไข	ตัวแปร (parameters)	ขีดจำกัด (limit)
1	อ่านค่า Butyro-refractometer ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส หรือ ดรรชนีหักเห (Refractive Index) ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส	35.3 – 39.5 หรือ 1.44490 – 1.4520
2	ค่าไอโอดีน ด้วยวิธี Wij's	10 – 23
3	ค่าซาฟอนิฟิเคชัน (Saponification number)	237 - 255
4	สสารที่ไม่สามารถซาฟอนิฟิเคชันได้ (Unsaponifiable Matter)	ไม่เกินร้อยละ 1.2

เงื่อนไข	ตัวแปร (parameters)	ขีดจำกัด (limit)
5	กรดไขมันอิสระ (แสดงในรูปกรดปาล์มิติก: Palmitic acid)	ไม่เกินร้อยละ 10.0 โดยที่ - น้ำมันปาล์มที่นำเข้า หรือผลิตในประเทศ สามารถจำหน่ายเพื่อการบริโภคของมนุษย์ได้เมื่อมีกรดไขมันอิสระสูงกว่าร้อยละ 3 แต่ไม่เกินร้อยละ 10 - กรณีที่ได้จากการสกัดด้วยตัวทำละลาย จำเป็นต้องผ่านการกลั่นก่อนที่จะจำหน่ายเพื่อการบริโภคของมนุษย์ และต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในข้อกำหนด 2.2.1 (16)

ที่มา: Food Safety and Standards Authority of India

นอกจากนี้ หากปาล์มโอเลอินได้มาจากน้ำมันปาล์มที่สกัดด้วยตัวทำละลาย จะต้องผ่านกระบวนการกลั่นก่อนนำไปจำหน่ายเพื่อการบริโภคของมนุษย์ และต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อกำหนด 2.2.1 (16) นอกจากนี้ น้ำมันปาล์มโอเลอินที่ผ่านการกลั่นต้องมีจุดวาบไฟ (Flash Point) ตามวิธี Pensky-Marten Closed Method ไม่ต่ำกว่า 250°C และผลการทดสอบการปนเปื้อนของน้ำมันอาร์เจโมน (Argemone Oil) ต้องเป็นลบ (ไม่พบการปนเปื้อน) ใดๆ ก็ดี น้ำมันที่ผ่านการกลั่นดังกล่าวสามารถมีวัตถุเจือปนอาหารตามที่อนุญาตในข้อกำหนด และภาคผนวกของกฎหมายนี้ แต่ต้องมีปริมาณเฮกเซน (Hexane) ไม่เกิน 5.00 ppm

5.5 สหภาพยุโรป

5.5.1 นโยบายที่เกี่ยวข้อง

➤ กฎหมายจัดหมวดหมู่ธุรกิจสีเขียว (EU Taxonomy Regulation (Regulation (EU) 2020/852))

กฎหมายจัดหมวดหมู่ธุรกิจสีเขียว (EU Taxonomy Regulation : Regulation EU 2020/852) เป็นกรอบการทำงานที่กำหนดเกณฑ์สำหรับการจัดหมวดหมู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ถือว่ายั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการลงทุนในกิจกรรมที่สนับสนุนเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี 2050 ตาม European Green Deal มีวัตถุประสงค์ ได้แก่

- กำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนในการประเมินว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจใดที่ถือว่ายั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักลงทุน บริษัท และผู้กำหนดนโยบาย
- ส่งเสริมการลงทุนในโครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

โดยมีเป้าหมายทางสิ่งแวดล้อม 6 ด้านได้แก่

- การบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Mitigation)
- การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Adaptation)
- การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและทางทะเลอย่างยั่งยืน (Sustainable use and protection of water and marine resources)
- การเปลี่ยนแปลงไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน (Transition to a circular economy)
- การป้องกันและควบคุมมลพิษ (Pollution prevention and control)
- การปกป้องและฟื้นฟูความหลากหลายทางระบบนิเวศ (Protection and restoration of biodiversity and ecosystem)

กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะถือว่าเข้าข่ายกิจกรรมที่ความยั่งยืนนั้นจะต้องมีส่วนช่วยอย่างมีนัยสำคัญต่อหนึ่งในเป้าหมายทางสิ่งแวดล้อมข้างต้น และต้องไม่ก่อผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ

(Do No Significant Harm: DNSH) ต่อเป้าหมายข้ออื่น และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสิทธิแรงงาน และสิทธิมนุษยชนตามกรอบสหประชาชาติ

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันได้รับผลกระทบจากมาตรการนี้ผ่านเป้าหมายหลายข้อด้วยกัน อาทิ การบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศ เช่น ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินทางอ้อม การเกี่ยวข้องกับการรุกพื้นที่ป่า การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเมื่อเทียบกับตัวเลือกอื่น ๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ภายใต้อาณัติของ EU Taxonomy Regulation ไม่ได้เป็นมาตรการบังคับให้บริษัทต้องทำตาม แต่เป็นมาตรฐานเพื่อส่งเสริมการทำธุรกิจที่มีความยั่งยืน และเป็นการแสดงให้เห็นถึงการลงทุน รวมถึงการกู้ยืมเงินจากธนาคารได้เห็นการไม่ทำตามอาจส่งผลต่อชื่อเสียงและการดำเนินงานของบริษัทเอง

5.5.2 กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

➤ กฎหมายสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EU Deforestation Regulation: EUDR)

มาตรการใหม่ของสหภาพยุโรป (European Union: EU) ในการจำกัดการส่งออกและนำเข้าสินค้า¹⁰ ที่เข้าข่ายมีพฤติกรรมการทำลายป่าไม้ทั้งสิ้น 7 ชนิด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน วัว ไม้ กาแฟ โกโก้ และถั่วเหลือง รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าเหล่านี้ โดยต้องมีการตรวจสอบและรายงานที่มาของสินค้าเพื่อยืนยันว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่า หรือทำให้เสื่อมโทรมซึ่งป่าไม้ โดยหากสินค้านั้นมีพฤติกรรมดังกล่าวจะไม่สามารถซื้อขายกับสหภาพยุโรปได้

EUDR เกิดขึ้นจากการลดลงของพื้นที่ป่าในโลกอย่างต่อเนื่อง องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ประเมินว่าภายใน 30 ปีนับจาก 2533-2563 มีพื้นที่ป่าไม้หายไปกว่า 420 ล้านเฮกตาร์ (2,625 ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ 10 ของพื้นที่ป่าไม้ทั่วโลก จากการที่ป่ามีความสำคัญต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างพื้นที่สีเขียว และการดูดซับ

¹⁰ การนำเข้าสินค้า หรือ การทำให้มีอยู่ในตลาด relevant products entering the market ในกฎหมาย EUDR หมายถึงการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องจากประเทศที่สามสู่กระบวนการทางศุลกากรของสหภาพยุโรป ที่มีเจตนาในการนำเข้าเพื่อการปล่อยให้หมุนเวียนอย่างเสรีในตลาดสหภาพยุโรป และไม่ได้มีเจตนาเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลหรือการบริโภคภายในพื้นที่ศุลกากร (Custom Territory) ของสหภาพยุโรป

ก๊าซเรือนกระจก ทำให้การลดลงของป่าไม้ส่งผลต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change) ของโลกในปัจจุบัน

หนึ่งในสาเหตุสำคัญของการลดลงของพื้นที่ป่าไม้เกิดขึ้นจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ทั้งการบุกรุกพื้นที่ป่า และการขยายพื้นที่ทางการเกษตร สหภาพยุโรปซึ่งให้ความสำคัญกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจึงได้ออกมาตรการ EUDR ขึ้น เพื่อผลักดันให้เกิดการบริโภคและอุปโภคสินค้าที่มาจากกระบวนการที่ไม่มีการทำลายป่าไม้ ต่อยอดจากกฎหมายควบคุมการค้าไม้ของสหภาพยุโรป (EU Timber Regulation: EUTR) ที่มีขอบเขตเฉพาะไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ให้ครอบคลุมสินค้าอื่นที่มาจากกระบวนการเป็นทั้งสิ้น 7 ชนิด

EUDR มีกำหนดการบังคับใช้ต่อบริษัทขนาดใหญ่และขนาดกลาง ทั้งผู้ประกอบการ (Operator) และผู้ค้า (Trader) ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2567 และมีผลต่อผู้ประกอบการรายย่อยและรายเล็ก ตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2568 อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2567 รัฐสภายุโรป (European Parliament) และคณะกรรมการธิการ (the Commission) ได้ทำการตกลงร่วมกันในการเลื่อนกำหนดการบังคับใช้กฎหมาย EUDR ออกไป 12 เดือนทำให้การบังคับใช้ในปัจจุบันเลื่อนออกเป็นวันที่ 30 ธันวาคม 2568 สำหรับบริษัทขนาดกลางและใหญ่ทั้งผู้ประกอบการ (Operator) และผู้ค้า (Trader) และวันที่ 30 มิถุนายน 2569 สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยและรายเล็ก ทั้งนี้ สหภาพยุโรปได้กำหนดเงื่อนไขการเป็นผู้ประกอบการขนาดต่าง ๆ ด้วย 2 เงื่อนไข ได้แก่ จำนวนพนักงาน และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในรอบปี หรือบัญชีงบดุล โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

ตารางที่ 5-15 เงื่อนไขการแบ่งขนาดผู้ประกอบการของสหภาพยุโรป

ประเภทบริษัท	จำนวนพนักงาน	ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในรอบปี	บัญชีงบดุล
ผู้ประกอบการขนาดกลาง (Medium-size)	น้อยกว่า 250 คน	ไม่เกิน 50 ล้าน ยูโร (ประมาณ 1.77 พันล้านบาท ¹¹)	ไม่เกิน 43 ล้านยูโร (ประมาณ 1.52 พันล้านบาท)
ผู้ประกอบการขนาดเล็ก (Small)	น้อยกว่า 50 คน	ไม่เกิน 10 ล้านยูโร (ประมาณ 354 ล้านบาท)	ไม่เกิน 10 ล้านยูโร (ประมาณ 354 ล้านบาท)
ผู้ประกอบการรายย่อย (Micro)	น้อยกว่า 10 คน	ไม่เกิน 2 ล้านยูโร (ประมาณ 70.87 ล้านบาท)	ไม่เกิน 2 ล้านยูโร (ประมาณ 70.87 ล้านบาท)

หมายเหตุ: หากผู้ประกอบการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มบริษัทที่ใหญ่กว่า อาจจำเป็นต้องนับรวมกับบริษัทในกลุ่มทั้งหมดด้วย ที่มา: คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission)

¹¹ อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 6 มกราคม 2568 1 ยูโร เท่ากับ 35.43 บาท

EUDR ได้กำหนดให้สินค้าที่เกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบกับสินค้านั้น ไม่สามารถที่จะทำให้มีอยู่ในตลาดได้ ยกเว้นจะต้องเป็นสินค้าที่ไม่มีการทำลายป่าไม้ ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายของประเทศที่ผลิต และต้องอยู่ในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ (Due diligence) โดยการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะนั้นต้องมีรายละเอียด ดังนี้

- การรวบรวมข้อมูล (Information Requirement): ข้อมูล (data) สารสนเทศ (Information) และเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องโดยผู้ปฏิบัติการต้องมีการเก็บข้อมูลไว้ 5 ปีนับจากวันที่ได้มีการนำเข้าสู่ตลาดหรือส่งออก โดยต้องมีเอกสารดังนี้
 - คำอธิบายลักษณะ ชื่อทางการค้า และประเภทของสินค้าที่เกี่ยวข้อง โดยต้องลงรายละเอียดแต่ละส่วนที่มีสินค้าที่เกี่ยวข้องอยู่ หากเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับไม้ ต้องมีการระบุชื่อเรียกทั่วไป และชื่อเต็มทางวิทยาศาสตร์
 - จำนวนหรือปริมาณของสินค้าที่มีการเข้า หรือออกสหภาพยุโรป ในรูปของ กิโลกรัมของสินค้าไม่รวมน้ำหนักพัสดุ (net mass) จำนวนนับของสินค้า หากเป็นไปได้
 - ประเทศผู้ผลิตสินค้า และส่วนประกอบ
 - พิกัดทางภูมิศาสตร์ของที่ดินทุกแปลงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือ ส่วนประกอบสินค้า รวมถึงระยะเวลาของการผลิตที่อยู่ในที่ดินแปลงนั้น ๆ หากพบว่ามีที่ดินหนึ่งใดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตสินค้าหรือส่วนประกอบ สินค้าที่มีการทำให้เกิดการทำลายป่าไม้ หรือทำให้เกิดการเสื่อมโทรมลงของป่า ไม้ สินค้านั้นและส่วนประกอบนั้นจะไม่ผ่านคุณสมบัติสำหรับการนำเข้าไปยัง หรือส่งออกจากสหภาพยุโรป
 - ชื่อ รหัสไปรษณีย์ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ของบริษัทหรือบุคคลที่ได้รับ สินค้าที่เกี่ยวข้องมา
 - ชื่อ รหัสไปรษณีย์ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ของบริษัท ผู้ปฏิบัติการ หรือผู้ค้า ที่ได้มีการนำสินค้าส่งไปให้
 - ข้อมูลที่มีการสรุปอย่างเพียงพอและสามารถตรวจสอบได้ว่าสินค้าที่เกี่ยวข้อง ไม่เกี่ยวกับการทำลายป่าไม้
 - ข้อมูลที่มีการสรุปอย่างเพียงพอและสามารถตรวจสอบได้ว่า ส่วนประกอบ ที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศที่ผลิต รวมถึง เอกสารหลักฐานสิทธิในการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้องนั้น
- แบบประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment): ผู้ปฏิบัติการต้องยืนยันความถูกต้อง การวิเคราะห์ข้อมูลที่จัดเก็บตามข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ปฏิบัติการต้องทำ

แบบประเมินความเสี่ยงของข้อมูลและเอกสารต่อความเสี่ยงของเอกสาร เพื่อให้สามารถนำสินค้าเข้าไปยังตลาดหรือส่งออกได้ ผู้ปฏิบัติการต้องไม่มีการนำเข้าหรือส่งออกยกเว้นมีการประเมินว่าไม่มีความเสี่ยง หรือมีความเสี่ยงเล็กน้อย (Negligible) การประเมินความเสี่ยงนี้ควรทำทุกปีเป็นอย่างน้อย โดยมีเงื่อนไขการประเมินที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- งานที่มอบหมาย (assignment) ความเสี่ยงของประเทศหรือส่วนของประเทศที่ผลิต โดยมีการแบ่งประเทศออกเป็น มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงมาตรฐาน และความเสี่ยงต่ำ ขึ้นกับอัตราการลดลงของป่าไม้และการเสื่อมโทรมของป่า อัตราการขยายตัวพื้นที่ทางการเกษตรของส่วนประกอบที่เกี่ยวข้อง และแนวโน้มการผลิตชิ้นส่วนและสินค้าที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันทุกประเทศถูกจัดอยู่ในความเสี่ยงมาตรฐาน ทั้งนี้ เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมาย ต้องมีการพิจารณาเพื่อกำหนดความเสี่ยงของแต่ละประเทศก่อนการบังคับใช้กฎหมายและมีการปรับปรุงให้บ่อยเท่าที่ทำได้
- การมีอยู่ของป่าในประเทศหรือส่วนของประเทศที่ผลิต
- การมีอยู่ของชนพื้นเมืองของประเทศหรือส่วนของประเทศที่ผลิต
- การปรีชาหาหรือและความร่วมมือโดยสุจริตใจกับชนพื้นเมืองในประเทศหรือส่วนของประเทศที่ผลิต
- การมีอยู่ของการเรียกร้องที่สมเหตุสมผลโดยชนพื้นเมือง โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นรูปธรรมและตรวจสอบได้เกี่ยวกับการใช้หรือกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้อง
- ความแพร่หลายของการทำลายป่าไม้หรือการทำให้เสื่อมลงของประเทศหรือส่วนของประเทศที่ผลิต
- ที่มา ความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง และความเชื่อมโยงกับเอกสารที่มีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่ผลิตสินค้า และที่มาหรือชิ้นส่วน เช่น ระดับของการคอร์รัปชัน ความแพร่หลายของการปลอมแปลงเอกสารและข้อมูล การขาดการบังคับใช้กฎหมาย การละเมิดสิทธิมนุษยชนนานาชาติ ความขัดแย้งด้วยอาวุธหรือการมีอยู่ของการแทรกแซงจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nation Security Council) และคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (The Council of the European Union) เป็นต้น

- ความซับซ้อนของห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องและชั้นของกระบวนการผลิตของสินค้าที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะความยากในการเชื่อมโยงสินค้าที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่ส่วนประกอบถูกผลิตขึ้น
- ความเสี่ยงของการหลบเลี่ยงกฎหมายนี้ หรือการผสมสินค้าที่เกี่ยวข้องที่ไม่รู้ที่มา หรือผลิตจากพื้นที่ที่การทำลายป่าไม้หรือการทำให้เสื่อมโทรมลงเคยเกิดขึ้นหรือกำลังเกิดขึ้น
- บทสรุปจากการประชุมของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญที่สนับสนุนการนำกฎหมายนี้มาใช้
- ข้อกังวลที่ได้รับการพิสูจน์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติการหรือผู้ค้าที่ไม่ทำตามกฎหมายฉบับนี้¹² และข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ของผู้ประกอบการหรือผู้ค้าตลอดห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง
- สารสนเทศอื่น ๆ ที่อาจชี้จุดเสี่ยงที่เกี่ยวข้องที่สินค้านั้นไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
- สารสนเทศเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ ซึ่งอาจรวมถึงข้อมูลที่จัดทำโดยการรับรองหรือโครงการอื่น ๆ ที่ได้รับการตรวจยืนยันจากบุคคลที่สาม รวมถึงโครงการสมัครใจที่ได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการ¹³ โดยที่ข้อมูลนั้นสอดคล้องกับเงื่อนไขในข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- การบรรเทาความเสี่ยง (Risk Mitigation): หากมีการประเมินความเสี่ยงได้ระดับอื่นนอกเหนือจากไม่มีความเสี่ยงหรือมีความเสี่ยงเล็กน้อย ของสินค้าที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติการต้องนำมาตรการบรรเทาความเสี่ยงมาใช้ก่อนมีการนำเข้าหรือส่งออก และประเมินว่ามีความเพียงพอกับการได้ซึ่งไม่มีความเสี่ยงหรือความเสี่ยงเล็กน้อย มาตรการดังกล่าวประกอบด้วย
 - การขอข้อมูล สารสนเทศ และเอกสารเพิ่มเติม
 - การดำเนินการสำรวจหรือตรวจสอบอย่างอิสระ
 - การใช้วิธีอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่มีการระบุในข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อาจรวมถึงมาตรการเพื่อการสนับสนุนกฎหมายนี้ต่อซัพพลายเออร์ของผู้ปฏิบัติการ ผ่านการสร้างศักยภาพและการลงทุน
 - ผู้ปฏิบัติการต้องมีนโยบาย การควบคุม และกระบวนการที่เพียงพอและได้สัดส่วนต่อการบรรเทาและจัดการความเสี่ยงของสินค้าที่ไม่ทำตามข้อกำหนด

¹² มาตรา 31 Regulation (EU) 2023/1115 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on the making available on the Union market and the export from the Union of certain commodities and products associated with deforestation and forest degradation and repealing Regulation (EU) No 995/2010

¹³ ตามมาตรา 30(5) ของ Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council

อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนโยบาย การควบคุมและกระบวนการต้องมีส่วนประกอบ ดังนี้

- แบบจำลองการจัดการความเสี่ยง การทำรายงาน การเก็บบันทึก การควบคุม และการจัดการให้เป็นไปตามข้อกำหนดภายใน รวมไปถึงการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Officer) ระดับผู้จัดการ (Management) 1 คน สำหรับผู้ปฏิบัติการที่ไม่ใช่ SMEs
- ระบบตรวจสอบอิสระเพื่อตรวจสอบ นโยบาย การควบคุมและกระบวนการ ในข้อกำหนดสำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่ SMEs
- การตัดสินใจมาตรการบรรเทาความเสี่ยงต้องมีการบันทึกเป็นเอกสารและได้รับการตรวจทานเป็นรายปี และต้องทำให้มีอยู่เพื่อการตรวจสอบเมื่อถูกเรียกขอ โดยเอกสารต้องแสดงว่าการบรรเทาความเสี่ยงได้รับการตัดสินใจอย่างไร และมาตรการได้มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5-16 ผลการเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงของไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ภายใต้ กฎหมาย EUDR ของสหภาพยุโรป

ประเด็นพิจารณา	ไทย	มาเลเซีย	อินโดนีเซีย
สถานการณ์ปัจจุบัน	- ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันปาล์มรายใหญ่อันดับ 3 ของโลก แต่ส่วนใหญ่เป็นการบริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านเป็นหลัก การส่งออกไปยัง EU ยังมีปริมาณน้อยมาก ทำให้ผลกระทบโดยตรงต่อผู้ประกอบการไทยในภาพรวมจึงถือว่าต่ำ - เกษตรกรรายย่อยของไทยมีจำนวนมากและมีความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีและการจัดการข้อมูลจำกัด ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ EUDR ที่เน้นเรื่องการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) - ห่วงโซ่อุปทานแบบพ่อค้าคนกลางจำนวนมากส่งผลให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มรายย่อยยังไม่ครอบคลุมหรือเพียงพอและไม่สามารถติดตามได้อย่างต่อเนื่องตลอดห่วงโซ่อุปทาน	- มาเลเซียเป็นผู้ผลิตปาล์มน้ำมันรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก และมีการส่งออกไปยัง EU ในปริมาณมากรองจากอินโดนีเซีย - รัฐบาลมาเลเซียได้แสดงจุดยืนที่แข็งแกร่งต่อกฎหมาย EUDR โดยมองว่าเป็นการกีดกันทางการค้าและเลือกปฏิบัติ	- อินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันปาล์มรายใหญ่ที่สุดในโลก และมีการส่งออกไปยัง EU ในปริมาณมาก - การจัดการกับเกษตรกรรายย่อยที่มีจำนวนมาก และความซับซ้อนของห่วงโซ่อุปทานที่ทำให้การตรวจสอบย้อนกลับเป็นเรื่องยาก
สถานการณ์การส่งออกไป EU	ปริมาณน้อย	ปริมาณมาก	ปริมาณมากที่สุด

ประเด็นพิจารณา	• ไทย	• มาเลเซีย	• อินโดนีเซีย
นโยบายและการปรับตัว	• รัฐบาลไทยได้เริ่มดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือ EUDR แล้ว โดยเน้นการสร้าง ความตระหนักรู้และส่งเสริมการปรับปรุง ระบบการผลิต การจัดทำมาตรฐานการจัดการ ปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนของไทย (Thai Sustainable Palm Oil: TSPO) เป็นกลไก สำคัญในการรับรองว่าผลิตภัณฑ์จากไทย ไม่ได้มาจากพื้นที่ที่ถูกทำลายป่า และสามารถ ตรวจสอบย้อนกลับได้ • ภาครัฐยังมีการประสานงานกับภาคเอกชน และสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่ช่วย ในการตรวจสอบย้อนกลับ เช่น การใช้ระบบ GPS และ Blockchain	• เดินหน้า MSPO Trace และการทำงาน ร่วมกับ GeoPalm (MPOB) เพื่อดิ่งพิกัด/รูป หลายเหลี่ยมของแปลง • เป้าหมาย MSPO 2022 (บังคับใช้กับผู้ถือ ใบรับรองเดิมตั้งแต่ 1 ม.ค. 2024) ครอบคลุม พื้นที่ปลูกประมาณ 86–87% ณ สิ้นปี 2567 • รัฐตั้งเป้าเกษตรกรรายย่อยมากกว่า 90% ได้รับ MSPO ภายในปลายปี 2568 • ภาคเอกชนรายใหญ่ยังได้ลงทุนในการพัฒนา ระบบตรวจสอบย้อนกลับของตนเอง เพื่อให้ สอดคล้องกับข้อกำหนดของ EUDR • มาเลเซียร่วมมือกับอินโดนีเซียในการก่อตั้ง คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อตอบโต้กฎหมาย EUDR โดยเฉพาะ • โรงงาน/ผู้ส่งออกหันมาใช้ โมเดลห่วงโซ่ การผลิตแบบแยก (Segregated) ภายใต้ MSPO + MSPO Trace เพื่อแบ่งผลผลิตเป็น “EUDR-ready” ตั้งแต่แปลงถึงท่าเรือ	• อินโดนีเซียร่วมมือกับมาเลเซียในการก่อตั้ง คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อตอบโต้กฎหมาย EUDR โดยเฉพาะ • การใช้มาตรฐานน้ำมันปาล์มยั่งยืนของ อินโดนีเซีย (Indonesian Sustainable Palm Oil: ISPO) เพื่อรับรองการผลิตที่ยั่งยืน และ มี การพัฒนาระบบข้อมูลแบบรวมศูนย์เพื่อ ตรวจสอบย้อนกลับสินค้าตั้งแต่ต้นทางจนถึง ปลายทาง • Perpres 16/2025 ปรับระบบ ISPO ทั้ง ห่วงโซ่ (ต้นน้ำ–ปลายน้ำ–Bioenergy) ซึ่งมีผล 19 มีนาคม 2572 • กำหนดเกษตรกรรายย่อยต้องมี ISPO ภายใน มีนาคม 2572 (จากเดิมคาคปี 2568) • ส่งเสริมการปรับตัวของเกษตรกรรายย่อย ภายใต้โครงการ the SHINES Programme
ระดับความเสี่ยง	• ต่ำ (Low risk) • ภาระการตรวจสอบสถานะ (Due diligence): Simplified due diligence อัตราตรวจขั้นต่ำ 1%	• ปานกลาง/มาตรฐาน (Standard risk) • ภาระการตรวจสอบสถานะ (Due diligence): Full due diligence อัตราตรวจขั้นต่ำ 3%	• ปานกลาง/มาตรฐาน (Standard risk) • ภาระการตรวจสอบสถานะ (Due diligence): Full due diligence อัตราตรวจขั้นต่ำ 3%

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด รวบรวมจาก European Commission, Sustainability of Malaysian and Indonesian Palm Oil และแหล่งอื่น ๆ

➤ คำสั่งพลังงานหมุนเวียนในสหภาพยุโรป (Renewable Energy Directive: RED II)

สหภาพยุโรปได้ออกกฎหมาย Renewable Energy Directive 2018/2001/EU (RED II) ในเดือนธันวาคม 2561 เพื่อผลักดันให้สหภาพยุโรป เป็นผู้นำโลกในการใช้พลังงานหมุนเวียน และแสดงถึงการปฏิบัติตามความตกลงปารีส (Paris Agreement) โดยตั้งเป้าหมายให้ใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 32 ภายในปี 2573 ในการนี้ ประเทศสมาชิกต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยนำเสนอต่อคณะกรรมการยุโรปภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2562 กฎหมายฉบับนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง โดยครั้งล่าสุดในปี 2566 ได้แก่ Directive (EU) 2023/2413 of the European Parliament and of the Council of 18 October 2023 ที่มีการแก้ไข

ในการนี้ เชื้อเพลิงชีวภาพเป็นกุญแจสำคัญสู่การบรรลุพันธกิจในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคส่วนการคมนาคม อย่างไรก็ตาม การเพิ่มความต้องการเชื้อเพลิงชีวภาพส่งผลต่อความต้องการพืชพลังงานที่มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันกับความต้องการพืชที่เป็นอาหารคนและสัตว์ยังมีความต้องการอยู่เช่นเดิม จึงทำให้เกิดความกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การเพาะปลูกพืชที่เป็นอาหารคนและอาหารสัตว์เพื่อการปลูกพืชพลังงาน และการขยายพื้นที่ทางการเกษตรเข้าไปยังพื้นที่เก็บคาร์บอนเดิม เช่น พื้นที่ป่า พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ป่าพรุ รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง (อุทยานแห่งชาติ) เป็นต้น โดยกระบวนการดังกล่าวเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินทางอ้อม (Indirect Land Use Change: ILUC) ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดการปลดปล่อยคาร์บอนที่กักเก็บไว้ในพื้นดินที่พื้นที่ดังกล่าว และอาจทำให้การใช้พลังงานหมุนเวียนที่มาจากการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เหล่านี้ไม่ได้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและยังส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของกฎหมาย

เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงได้มีการประเมินการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ทางอ้อมนี้โดยได้แบ่งพืชที่นำมาใช้ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ มีความเสี่ยงต่ำต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ทางอ้อม (Low indirect land-use change-risk: low ILUC-risk) และมีความเสี่ยงสูงต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ทางอ้อม (High indirect land-use change-risk: high ILUC-risk) ครอบคลุมทั้งเชื้อเพลิงชีวภาพ (Biofuel) น้ำมันเชื้อเพลิงเหลว (bioliqum) และเชื้อเพลิงชีวมวล (biomass fuel) โดยมีการจำกัดการใช้เชื้อเพลิงที่มีความเสี่ยงสูงจากการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทางอ้อม และต้องมีการลดลงเหลือศูนย์ภายในปี 2573 อย่างไรก็ตาม แม้พืชชนิดนั้นจะถูกกำหนดเป็นพลังงานจากพืชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ทางอ้อม แต่หากมีการรับรองว่ามีความเสี่ยงต่ำต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทางอ้อม (Certified as

low ILUC-risk) จะได้รับการยกเว้นจากข้อกำหนดนี้ โดยในปัจจุบันมีพืชเพียงประเภทเดียวที่ถูกระบุให้มีความเสี่ยงสูงต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ทางอ้อมได้แก่ ปาล์มน้ำมัน

Delegated Regulation (EU) 2019/807 ได้กำหนดข้อกำหนดเพื่อการรับรองว่ามีความเสี่ยงต่ำต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทางอ้อม เป็นการพิสูจน์ว่าการกระบวนการผลิตเชื้อเพลิงดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทางอ้อม โดยเชื้อเพลิงชีวภาพน้ำมันเชื้อเพลิงเหลว และเชื้อเพลิงชีวมวล จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบการขอการรับรอง ดังนี้

- เชื้อเพลิงชีวภาพ ของเหลวชีวภาพ และเชื้อเพลิงชีวมวล สอดคล้องกับเกณฑ์ความยั่งยืนและการประหยัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 Renewable Energy Directive 2018/2001 โดยมีเงื่อนไขสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนพื้นที่ ดังนี้
 - ต้องไม่ผลิตจากวัตถุดิบที่ได้จากที่ดินที่ถูกระบุเป็นพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ป่าที่ไม่ปรากฏกิจกรรมของมนุษย์ที่สังเกตได้ พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงหรือถูกระบุให้เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ถูกระบุให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ และทุ่งหญ้าที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงและมีขนาดใหญ่กว่า 1 เฮกตาร์ (6.25 ไร่) ในปี 2551 หรือหลังจากนั้น
 - ต้องไม่ผลิตจากวัตถุดิบที่ได้จากที่ดินที่มีกักเก็บคาร์บอนในปริมาณมาก โดยมีสถานะตั้งแต่ปี 2551 หรือหลังจากนั้น ประกอบด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ป่าต่อเนื่องที่มีขนาดไม่น้อยกว่า 1 เฮกตาร์ (6.25 ไร่) และมีต้นไม้สูงกว่า 5 เมตร และยอดไม้ครอบคลุมร้อยละ 30 ของพื้นที่หรือสามารถเติบโตเป็นเงื่อนไขดังกล่าวได้ ในกรณีที่ยอดไม้ครอบคลุมร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 30 ของพื้นที่ ต้องมีการยืนยันหลักฐานว่าการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ดังกล่าวไม่เปลี่ยนแปลง
 - ต้องไม่ผลิตจากวัตถุดิบที่ได้จากพื้นที่ป่าพรุโดยมีสถานะตั้งแต่ปี 2551 หรือหลังจากนั้น
- เชื้อเพลิงชีวภาพ ของเหลวชีวภาพ และเชื้อเพลิงชีวมวล ได้รับการผลิตจากวัตถุดิบ (Feedstock) เพิ่มเติมที่ได้จากมาตรการเพิ่มเติมที่เป็นไปตามเกณฑ์เฉพาะที่กำหนดไว้ในข้อ 4 และ 5
- หลักฐานที่จำเป็นในการระบุวัตถุดิบเพิ่มเติมและยืนยันการเรียกร้องเกี่ยวกับการผลิตวัตถุดิบเพิ่มเติมนั้น ได้รับการรวบรวมอย่างเหมาะสมและบันทึกไว้อย่างละเอียดโดยผู้ดำเนินการด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง โดยอย่างน้อยต้องมี

สารสนเทศเกี่ยวกับมาตรการเพิ่มเติมการผลิตวัตถุดิบเพิ่มเติม รวมถึงจำนวนผลผลิตก่อนที่มาตรการนี้จะเริ่มดำเนินการเป็นเวลา 3 ปี

- มีมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการผลิตวัตถุดิบ (Feedstock) เป็นไปตามเงื่อนไขอย่างน้อย 1 เงื่อนไข ดังนี้
 - มีความน่าสนใจทางการเงินหรือไม่ต้องเผชิญกับอุปสรรคที่ขัดขวางการนำไปปฏิบัติเพียงเพราะเชื้อเพลิงชีวภาพ น้ำมันเชื้อเพลิงเหลว และเชื้อเพลิงชีวมวลที่ผลิตจากวัตถุดิบเพิ่มเติมสามารถนับรวมเป็นเป้าหมายสำหรับพลังงานหมุนเวียนภายใต้คำสั่ง 2009/28/EC หรือคำสั่ง (EU) 2018/2001 ได้
 - ได้รับการอนุญาตให้มีการเพาะปลูกพืชอาหารและพืชอาหารสัตว์บนที่ดินที่ถูกทิ้งร้างหรือที่ดินที่เสื่อมโทรมอย่างรุนแรง
 - มีการยื่นขอโดยเกษตรกรรายย่อย
 - มาตรการเพิ่มเติมได้ดำเนินการไม่เกิน 10 ปี ก่อนการได้รับการรับรองเชื้อเพลิงชีวภาพ น้ำมันเชื้อเพลิงเหลว และเชื้อเพลิงชีวมวลที่มีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ทางอ้อมต่ำ

➤ **น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพ (Sustainable aviation fuel: SAF)**

น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพ (SAF) เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตจากแหล่งเชื้อเพลิงหมุนเวียน จากข้อมูลของศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (ศน.) ระบุว่า การผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพต้องทำการปรับโครงสร้างไฮโดรคาร์บอนโซ่ตรงก่อน โดยดำเนินการผ่านกระบวนการไฮโดรไอโซเมอไรเซชันและแครกกิง (Hydro isomerization/Cracking) เพื่อแต่งเติมโซ่กิ่งหรือลดขนาดโมเลกุลของไฮโดรคาร์บอนให้ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพที่มีช่วงคาร์บอนที่เหมาะสม ทั้งนี้ สามารถดำเนินการเปลี่ยนน้ำมันปาล์มไปเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพได้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานความยั่งยืนตามที่โครงการ CORSIA (Carbon Offsetting and Reduction Scheme) ขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) กำหนดไว้ และจะต้องผลิตโดยผู้ผลิตที่ได้รับการรับรองในโครงการดังกล่าว นอกจากนี้ การนำน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพมาใช้เป็นเชื้อเพลิงอากาศยานตามมาตรฐานหลักในวงการการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานเพื่อจำหน่ายเชิงพาณิชย์ (มาตรฐาน ASTM D7566) จะมีการผสมเชื้อเพลิงอากาศยานทั่วไป (JET Fuel) ที่ได้จากปิโตรเลียม เข้ากับสารประกอบไฮโดรคาร์บอนสังเคราะห์ในสัดส่วนตามค่ามาตรฐานที่กำหนด

➤ **กฎระเบียบการแสดงข้อมูลอาหารสำหรับผู้บริโภค (Food Information to Consumers Regulation: FIC (Regulation (EU) No 1169/2011))**

เป็นกฎระเบียบในการให้ข้อมูลและติดฉลากอาหาร โดยเป็นการรวมกฎระเบียบเก่าจำนวน 2 ฉบับ เข้าด้วยกันเป็นกฎระเบียบใหม่ฉบับเดียว ซึ่งระเบียบใหม่นี้บังคับให้ผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มต้องพิมพ์ข้อมูลที่จำเป็น (Mandatory Information) ประกอบด้วย (1) คุณค่าทางโภชนาการ (Nutritional Value) (2) การระบุแหล่งประเทศที่มาจากสินค้าอาหาร (Mandatory country of origin labeling) และ (3) การระบุสารที่อาจก่อให้เกิดอาการแพ้ (Information on allergens) ลงบนฉลากของสินค้าอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิดที่จำหน่ายในสหภาพฯ โดยการระบุข้อมูลที่จำเป็นลงบนฉลากอาหารและเครื่องดื่มจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นไป ยกเว้นการระบุคุณค่าทางโภชนาการ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2559 ทั้งนี้ กำหนดให้ฉลากอาหารจะต้องแยกประเภทของน้ำมันที่ใช้เป็นส่วนประกอบอย่างชัดเจนว่ามาจากพืชประเภทใด โดยไม่สามารถระบุว่าเป็นเพียง Vegetable Oil ได้ ทำให้จำเป็นต้องมีการระบุส่วนประกอบจากปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน

➤ **คำสั่งว่าด้วยการตรวจสอบตลอดห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจ (Corporate Sustainability Due Diligence Directive: CSDDD)**

ข้อกำหนด CSDDD ได้ประกาศใช้ในเดือนมีนาคม 2567 เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทต่าง ๆ รับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม ทั้งในการดำเนินธุรกิจและในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด โดยข้อกำหนดนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของ EU Green Deal โดยกำหนดให้บริษัทขนาดใหญ่ดำเนินการตรวจสอบห่วงโซ่อุปทานของตนเองอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อระบุและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น การบังคับใช้แรงงาน ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม และการละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ เป็นต้น ในการนี้ บริษัทต้องมีการตรวจสอบความเสี่ยงในห่วงโซ่อุปทานวางแผนแก้ปัญหาหากพบความเสี่ยงในห่วงโซ่อุปทาน มีการเผยแพร่ข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้ โดยต้องตรวจสอบพันธมิตรทุกบริษัทที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ข้อกำหนดนี้ยังบังคับกับบริษัทขนาดใหญ่ทั้งภายในและภายนอกสหภาพฯ โดยเงื่อนไขสำคัญของการเป็นบริษัทใหญ่นอกสหภาพฯ ได้แก่ การมีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์มากกว่า 450 ล้านยูโร ผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดเล็ก และรายย่อยไม่รวมอยู่ในกฎหมายฉบับนี้ แต่อาจได้รับผลกระทบผ่านการอยู่ในห่วงโซ่อุปทานของบริษัทขนาดใหญ่

5.6 เปรียบเทียบกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการและนโยบายระหว่างไทยและประเทศกรณีศึกษา

จากการศึกษาประเทศกรณีศึกษาและไทย พบว่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย เป็นผู้ผลิตรายใหญ่ ขณะที่อินเดียและสหภาพยุโรปเป็นตลาดผู้นำเข้าสำคัญในปัจจุบัน ทำให้มีความแตกต่างในการออกกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบาย โดยแต่ละประเทศมีแนวทางการดำเนินงานที่แตกต่างกัน เช่น สหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและนโยบายเพื่อความยั่งยืนจากความเป็นผู้นำโลกด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ซึ่งส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรฐานการนำเข้าของสหภาพยุโรป เป็นต้น ในทางกลับกัน อินเดียมีความพยายามเพิ่มพื้นที่การปลูกและการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าผ่านการสนับสนุนการปลูกปาล์มผ่านมาตรการในรูปแบบเป็นตัวแทน

มาเลเซียและอินโดนีเซียมีแนวทางการออกนโยบายที่คล้ายคลึงกัน โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการปาล์มของแต่ละประเทศเช่นเดียวกับไทย ทั้งนี้ ทั้ง 2 ประเทศมีการจัดทำมาตรฐานปาล์มภาคบังคับของตนเอง โดยเน้นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มอย่างยั่งยืนทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาความเป็นอยู่แรงงาน รวมถึงการมีโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ไทยมีการจัดทำหลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน เป็นแนวทางการจัดการผลิตอย่างยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันทั้งระบบโดยสอดคล้องกับข้อกำหนดของ RSPO อย่างไรก็ดี หลักการดังกล่าวของไทยไม่ได้เป็นมาตรการภาคบังคับ

สำหรับประเทศไทย ในประเด็นกฎหมาย มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ไทยอาจจำเป็นต้องเร่งมีการพัฒนาแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลกเพิ่มมากขึ้นเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและอุตสาหกรรมของประเทศ อีกทั้งเพื่อตอบสนองต่อกฎหมาย นโยบาย มาตรการ และความต้องการของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสามารถแสดงรายละเอียดการเปรียบเทียบกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายของไทยและประเทศกรณีศึกษาได้ดังตารางที่ 5-17

ตารางที่ 5-17 ผลการเปรียบเทียบกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายของไทยและประเทศกรณีศึกษา

นโยบาย/มาตรการ/ กฎหมาย	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อินเดีย	สหภาพยุโรป
การจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อการพัฒนาปาล์มน้ำมัน	คณะกรรมการนโยบาย ปาล์มน้ำมันแห่งชาติ	Indonesia Palm Oil Board	Malaysia Palm Oil Board		
มีการสร้างมาตรฐานหรือ หลักการอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันเพื่อความยั่งยืน	หลักการผลิตปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน	มาตรฐาน Indonesia Sustainable Palm Oil	มาตรฐาน Malaysia Sustainable Palm Oil	กรอบการดำเนินงาน ด้านความยั่งยืนสำหรับ การผลิตน้ำมันปาล์ม ในอินเดีย	กฎหมายสินค้าปลอด การตัดไม้ทำลายป่า ของสหภาพยุโรป
แผนนโยบายแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม	เป็นส่วนหนึ่งใน 12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ภายใต้อุตสาหกรรมเกษตร และอาหาร	กำหนดให้ปาล์มเป็นหนึ่งใน 22 กิจกรรมหลัก ทางเศรษฐกิจ ภายใต้ ME3EI	ปาล์มน้ำมัน เป็นหนึ่งใน 21 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ภายใต้ NIMP 2030	มีการจัดทำเป้าหมายชาติ เพื่อการพัฒนาน้ำมันพืช และน้ำมันปาล์ม	
มีมาตรการส่งเสริมการลงทุน ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	นโยบายส่งเสริมการลงทุน โดย BOI ผ่านการยกเว้น ภาษีรายได้นิติบุคคล และ มาตรการอื่นที่ไม่ใช่ภาษี		นโยบายส่งเสริมการลงทุน โดย MIDA ผ่านการยกเว้น ภาษีรายได้นิติบุคคล หรือ สิทธิลดหย่อนค่าใช้จ่าย	นโยบายส่งเสริมการลงทุน โดยการประกันราคาปาล์ม และการสนับสนุนเงิน ในการปลูกปาล์ม	
นโยบายการใช้เชื้อเพลิง ชีวภาพ/ไบโอดีเซล	มีมาตรฐานการใช้น้ำมัน B7	มีการบังคับใช้ B35 ในปัจจุบันและตั้งเป้า ในการใช้ B40 ในปี 2568	มีการบังคับใช้ B20 ในปัจจุบันและตั้งเป้า ในการใช้ B30 ในปี 2568		- มีข้อกำหนดที่มาของน้ำมัน ชีวภาพให้ต้องไม่มี การทำลายป่าไม้และ ไม่เป็นพืชที่ high ILUC-risk - เชื้อเพลิงอากาศยาน แบบยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuel: SAF)

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

➤ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายของ ไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายของไทยและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศผู้ผลิต 2 ประเทศ/ระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ อินโดนีเซียและมาเลเซีย และประเทศ ผู้บริโภค 2 ประเทศ/ระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ อินเดียและสหภาพยุโรป พบว่า กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการและนโยบายของไทยมีความครอบคลุมในองค์ประกอบสำคัญ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ (1) การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาปาล์มน้ำมัน (2) การสร้างมาตรฐานหรือหลักการ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเพื่อความยั่งยืน (3) การจัดทำแผนนโยบายแห่งชาติเพื่อการพัฒนา อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและที่เกี่ยวข้อง (4) การจัดทำมาตรการส่งเสริมการลงทุนปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์ม และ (5) นโยบายการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพหรือไบโอดีเซล อย่างไรก็ดี ไทยมีองค์ประกอบ ในด้านต่าง ๆ แตกต่างออกไป โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศผู้ผลิต ได้แก่ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ดังนี้

ด้านการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาปาล์มน้ำมัน

ไทยมีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) เพื่อเป็นหน่วยงาน ในการจัดการนโยบายและวางแผนให้กับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ทั้งนี้ กนป. ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลบริหารน้ำมันปาล์มทั้งระบบ อาทิ การออกกฎหมาย ข้อกำหนด ข้อบังคับที่ใช้กับอุตสาหกรรมทั้งระบบ ไปจนถึงการทำการวิจัยและพัฒนา และการสนับสนุน การส่งออก เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม Malaysian Palm Oil Board หรือ MPOB ของมาเลเซีย มีหน้าที่รวมถึงการจัดการอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ทั้งการดูแลควบคุม รวมถึงออกกฎหมาย การทำการวิจัยและพัฒนา การออกใบอนุญาตผู้ปลูก โรงงานสกัด โรงกลั่น และผู้ส่งออก รวมถึงการดูแลการส่งออก ทำให้ MPOB ของมาเลเซียมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม ดูแลการเติบโตของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มทั้งระบบแบบรวมศูนย์

Indonesian Palm Oil Board (IPOB) ของอินโดนีเซียมีลักษณะรวมศูนย์น้อยกว่า MPOB ของมาเลเซียแต่มากกว่า กนป. ของไทย โดยมีบทบาทในการกำหนดแผนพัฒนาอุตสาหกรรม การวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ปาล์มเพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มอัตราการให้น้ำมัน ดูแลเกษตรกร ในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูก การสกัดและการกลั่น การเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ และการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการตลาด

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างของ 2 ประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มจึงพบว่า กนป. ของไทย มีขอบเขตอำนาจที่จำกัดในการดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ โดยสามารถออกนโยบายได้ แต่ไม่สามารถควบคุมดูแล หรือออกกฎหมายบังคับใช้เพื่อการผลักดัน อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มได้

ด้านการสร้างมาตรฐานหรือหลักการอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเพื่อความยั่งยืน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนด มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน หรือ มกษ. 5909 (TAS 5909) เพื่อเป็นหลักการของเกษตรกรไทยในการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายความยั่งยืนของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อาทิ Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO) ที่เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO) ของอินโดนีเซีย Malaysian Sustainable Palm Oil (MSPO) ของมาเลเซีย รวมถึงกรอบการดำเนินงานด้านความยั่งยืน สำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มในอินเดีย และกฎหมายสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป ที่มีการบังคับใช้

อย่างไรก็ดี หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของไทยเป็นเพียง หลักการที่ควรปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายความยั่งยืน และไม่ได้มีการบังคับใช้เชิงกฎหมาย กับเกษตรกร โรงสกัด และโรงกลั่นอย่างเด็ดขาด นอกจากนี้ยังประสบข้อจำกัดในการนำใบรับรอง ที่ได้รับการรับรองจากหลักการดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้อย่างจำกัด ต่างจากมาตรฐานของประเทศ ผู้ผลิตอื่นอย่าง ISPO MSPO รวมถึง EUDR ที่มีการบังคับใช้กับเกษตรกรทั้งหมดในประเทศ ให้ปฏิบัติตามโดยบังคับ รวมถึงบังคับใช้กับสินค้าที่ได้นำเข้ามายังประเทศนั้น ๆ ส่งผลให้มีการใช้ ประโยชน์จากมาตรฐานในวงกว้าง และทำให้การผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มมีความยั่งยืน ตามเป้าหมายของแต่ละมาตรฐาน โดย RSPO ISPO MSPO และหลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมัน ปาล์มอย่างยั่งยืนมีเป้าหมายต่างกัน โดยแต่ละมาตรฐานมีหลักการดังตารางที่ 5-18 และสามารถ เปรียบเทียบทั้ง 4 มาตรฐานในด้านต่าง ๆ ได้ตามเนื้อหาในแต่ละหลักการดังตารางที่ 5-19

ตารางที่ 5-18 หลักการของ TAS 5909 RSPOP&C ISPO และ MSPO ฉบับล่าสุด

มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิต ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (TAS 5909) (2024)	มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน Roundtable Sustainable Palm Oil Principle & Criteria (RSPO P&C) (2024)	มาตรฐานน้ำมันปาล์มยั่งยืนของอินโดนีเซีย Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO) (2020)	มาตรฐานน้ำมันปาล์มยั่งยืนของมาเลเซีย Malaysian Sustainable Palm Oil (MSPO) (2022)
หลักการที่ 1 ประพฤติและปฏิบัติ อย่างมีจริยธรรมและโปร่งใส	หลักการที่ 1 ดำเนินการอย่างโปร่งใส มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบ	หลักการที่ 1 การปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ	หลักการที่ 1 ความมุ่งมั่นและ ความรับผิดชอบต่อฝ่ายบริหาร
หลักการที่ 2 ดำเนินการตามกฎหมาย และเคารพสิทธิต่าง ๆ	หลักการที่ 2 ดำเนินการอย่างถูกกฎหมาย และมีความรับผิดชอบต่อ	หลักการที่ 2 การนำแนวทางปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดีไปใช้	หลักการที่ 2 ความโปร่งใส
หลักการที่ 3 ทำให้เกิดความเหมาะสมที่สุด ต่อผลิตภาพ ความมีประสิทธิภาพ การเกิดผลกระทบเชิงบวกการสร้าง ความแข็งแกร่ง	หลักการที่ 3 ผลิตผลผลิตอย่างเหมาะสม ที่สุด แสดงให้เห็นถึงการตรวจสอบย้อนกลับ และสร้างผลกระทบเชิงบวก	หลักการที่ 3 การจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลาย ทางชีวภาพ	หลักการที่ 3 การปฏิบัติตามข้อกำหนด ทางกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ
หลักการที่ 4 เคารพสิทธิชุมชน และสิทธิมนุษยชนและส่งเสริมผลประโยชน์	หลักการที่ 4 เคารพชุมชนและสิทธิมนุษยชน และมอบผลประโยชน์	หลักการที่ 4 สิทธิและความรับผิดชอบต่อ แรงงาน	หลักการที่ 4 รับผิดชอบต่อสังคม สุขภาพ ความปลอดภัย และการจ้างงาน
หลักการที่ 5 สนับสนุนการเข้าร่วม ของเกษตรกรรายย่อย	หลักการที่ 5 สนับสนุนและให้โอกาส ในการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อย	หลักการที่ 5 รับผิดชอบต่อสังคม และการเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจชุมชน	หลักการที่ 5 สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลาย ทางชีววิทยาและระบบนิเวศ
หลักการที่ 6 เคารพสิทธิและเงื่อนไข การทำงานของคนงาน	หลักการที่ 6 เคารพสิทธิและสภาพ การทำงานของแรงงาน	หลักการที่ 6 ความโปร่งใส	
หลักการที่ 7 ปกป้อง อนุรักษ์ และเสริมสร้าง ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม	หลักการที่ 7 ปกป้อง อนุรักษ์ และปรับปรุง ระบบนิเวศในฐานะผู้ดูแลสิ่งแวดล้อม ที่รับผิดชอบ	หลักการที่ 7 การปรับปรุงธุรกิจอย่างต่อเนื่อง	

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

ตารางที่ 5-19 เปรียบเทียบหลักการของ TAS 5909 RSPOP&C ISPO และ MSPO ฉบับล่าสุดตามประเด็นต่าง ๆ

ประเด็นเปรียบเทียบ	มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม อย่างยั่งยืน (TAS 5909) (2024)	มาตรฐานการผลิตน้ำมัน ปาล์มอย่างยั่งยืน Roundtable Sustainable Palm Oil Principle & Criteria (RSPO P&C) (2024)	มาตรฐานน้ำมันปาล์ม ยั่งยืนของอินโดนีเซีย Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO) (2020)	มาตรฐานน้ำมันปาล์ม ยั่งยืนของมาเลเซีย Malaysian Sustainable Palm Oil (MSPO) (2022)	หมายเหตุ
ความโปร่งใส	หลักการที่ 1	หลักการที่ 1	หลักการที่ 6	หลักการที่ 2	
การปฏิบัติตามกฎหมาย	หลักการที่ 2	หลักการที่ 2	หลักการที่ 1	หลักการที่ 3	
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	หลักการที่ 3	หลักการที่ 3	หลักการที่ 2	หลักการที่ 1 หลักการที่ 2	
ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7	หลักการที่ 3	หลักการที่ 5	TAS RSPO และ MSPO มีการระบุ ข้อกำหนดในการปกป้องอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน ในขณะที่ ISPO ระบุให้ทำตามที่กฎหมายระบุไว้
ความหลากหลายทางชีวภาพ	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7	*	หลักการที่ 5	*ISPO กล่าวถึงความหลากหลาย ทางชีวภาพผ่านการจัดการ สิ่งแวดล้อม
High Conservation Value (HCV)	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7	หลักการที่ 3	หลักการที่ 1 หลักการที่ 5	ทุกมาตรฐานมีการกล่าวถึงการ คุ้มครอง HCV อย่างไรก็ดีตาม ISPO ไม่ได้มีการกล่าวถึงวิธีการระบุพื้นที่ ที่ชัดเจน

ประเด็นเปรียบเทียบ	มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม อย่างยั่งยืน (TAS 5909) (2024)	มาตรฐานการผลิต น้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน Roundtable Sustainable Palm Oil Principle & Criteria (RSPO P&C) (2024)	มาตรฐานน้ำมันปาล์ม ยั่งยืนของอินโดนีเซีย Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO) (2020)	มาตรฐานน้ำมันปาล์ม ยั่งยืนของมาเลเซีย Malaysian Sustainable Palm Oil (MSPO) (2022)	หมายเหตุ
ความรับผิดชอบต่อสังคม	หลักการที่ 4	หลักการที่ 4	หลักการที่ 5	หลักการที่ 4	TAS 5909 และ RSPO ไม่ได้มี หลักการที่กล่าวถึงความรับผิดชอบต่อ ของสังคมโดยเฉพาะแต่กล่าวถึง การเคารพสิทธิและทำข้อตกลงร่วมกับ ชุมชน ในขณะที่ MSPO มีการ กำหนดชัดเจนให้มีการทำประเมินผล กระทบทางสังคม (SIA) ISPO มีการ กำหนดให้สอดคล้องกับกฎหมาย
สิทธิแรงงาน	หลักการที่ 6	หลักการที่ 6	หลักการที่ 4	หลักการที่ 4	
สิทธิมนุษยชน	หลักการที่ 4	หลักการที่ 4	หลักการที่ 5	หลักการที่ 3	
การให้ความสำคัญกับ FPIC	หลักการที่ 4	หลักการที่ 4		หลักการที่ 3	
การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	หลักการที่ 4	หลักการที่ 4	หลักการที่ 5	หลักการที่ 1	
การลงแปลงใหม่	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7	หลักการที่ 1 หลักการที่ 2	

ประเด็นเปรียบเทียบ	มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิตปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม อย่างยั่งยืน (TAS 5909) (2024)	มาตรฐานการผลิต น้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน Roundtable Sustainable Palm Oil Principle & Criteria (RSPO P&C) (2024)	มาตรฐานน้ำมันปาล์ม ยั่งยืนของอินโดนีเซีย Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO) (2020)	มาตรฐานน้ำมันปาล์ม ยั่งยืนของมาเลเซีย Malaysian Sustainable Palm Oil (MSPO) (2022)	หมายเหตุ
การสนับสนุนรายย่อย	หลักการที่ 5	หลักการที่ 5			ISPO และ MSPO ไม่ได้ระบุถึง การมีส่วนร่วมของรายย่อย ทั้งนี้ ISPO มีการแยกมาตรการสำหรับ เกษตรกรรายย่อยอิสระคล้ายกับ RSPO และ TAS 5909
การพัฒนากิจกรรมหลัก อย่างต่อเนื่อง			หลักการที่ 7	หลักการที่ 1	TAS 5909 และ RSPO มีการกล่าวถึงการพัฒนา เช่น ด้านการทำวิจัย อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้มีการระบุถึงกิจกรรมหลัก เป็นต้น
การจัดการคาร์บอน	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7		หลักการที่ 5	
การควบคุมการใช้สารเคมี และยาฆ่าแมลง	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7		หลักการที่ 5	
การจัดการน้ำ	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7	*	หลักการที่ 5	*ISPO กล่าวถึงการจัดการน้ำ ผ่านการจัดการสิ่งแวดล้อม
การจัดการของเสีย	หลักการที่ 7	หลักการที่ 7	หลักการที่ 3	หลักการที่ 5	

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

จากการเปรียบเทียบในด้านต่าง ๆ จะพบว่า TAS 5909 ของไทยมีหลักการที่ใกล้เคียงกับหลักการของ RSPO ทั้ง 7 หลักการและมีความครอบคลุมเนื้อหาใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ MSPO และ ISPO พบว่า แต่ละมาตรฐานมีการควบคุมในหัวข้อหลักใกล้เคียงกัน แต่อาจมีรายละเอียดความชัดเจนแตกต่างกันไปตามแต่ละมาตรฐาน โดยเฉพาะ ISPO ที่มีการเน้นการบังคับใช้ โดยอ้างอิงจากกฎหมายที่มีอยู่ของอินโดนีเซียแตกต่างจากมาตรฐานอื่นที่กำหนดมาตรฐานขึ้นมาใหม่

ด้านแผนนโยบายแห่งชาติเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และอินเดียได้มีการกำหนดให้อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเป็นอุตสาหกรรมสำคัญในการพัฒนาของชาติหรือแผนระดับชาติ ไทยได้มีการกำหนดอุตสาหกรรมเกษตรและการแปรรูปเป็นหนึ่งใน 12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย S-curve โดยอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเป็นส่วนหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายนี้ แต่ไม่ได้มีการลงรายละเอียด กำหนดเป้าหมาย หรือแผนงานเฉพาะอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ทั้งนี้ มีการจัดทำแผนปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบปี 2561- 2580 โดยกรมการค้าภายใน มีการกำหนดเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว และมีการกำหนดกิจกรรมและแนวทางในการปฏิบัติตลอดช่วงเวลา อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเป้าหมายหลายเป้าหมายไม่สามารถทำตามได้ตามกำหนดการ เช่น การใช้อัตราส่วนไบโอดีเซลจากการที่มีการปรับลดสัดส่วนไบโอดีเซลลง เป็นต้น

มาเลเซียและอินโดนีเซียมีการกำหนดเป้าหมายอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเป็นอุตสาหกรรมหลักของชาติแยกออกมาโดยเฉพาะ อินโดนีเซียได้กำหนดปาล์มให้เป็นหนึ่งใน 22 กิจกรรมหลักทางเศรษฐกิจตาม ME3EI เป็นแผนระดับชาติ โดยระบุเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน รวมถึงการสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และมาเลเซียกำหนดน้ำมันปาล์มให้เป็นหนึ่งใน 21 อุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ NIMP 2030 ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมระดับชาติ โดยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการสำหรับน้ำมันปาล์ม

นอกจากนี้ อินเดีย ได้มีการจัดทำแผนระดับชาติเพื่อการเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมให้ตอบสนองต่อความต้องการในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันปาล์ม โดยมีแผนงานเพื่อการพัฒนาโดยเน้นการให้การสนับสนุน ในเชิงใจเพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบางภูมิภาค โดยเฉพาะ

ในภาพรวมพบว่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย และอินเดียมีการกำหนดยุทธศาสตร์ระดับรัฐบาลในการสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม แยกออกมาอย่างชัดเจน ในขณะที่ไทยไม่ได้มีการตั้งเป้าหมายเฉพาะของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในระดับประเทศ แต่มีการกำหนดในระดับกรม ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในการดำเนินนโยบายให้ครอบคลุมทั้งระบบได้ ดังจากกรณีที่ได้ยกมาข้างต้นเรื่องการกำหนดสัดส่วนไบโอดีเซลที่กรมการค้าภายในไม่สามารถกำหนดได้และแผนอาจไม่สามารถบังคับใช้กับหน่วยงานอื่นได้

ด้านมาตรการส่งเสริมการลงทุนปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

ไทยและอินเดียมีการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมโดยเน้นที่การให้ความสำคัญกับการสนับสนุนอุตสาหกรรมขั้นต้น ได้แก่ การปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุด โดยไทยมีการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มผ่านกลไกของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI โดยได้มีการให้สิทธิประโยชน์ ด้านภาษีรายได้นิติบุคคล และสิทธิประโยชน์ที่อื่น ๆ โดยได้ให้ความสำคัญกับการปลูกปาล์มน้ำมันในฐานะกิจการปลูกพืชพลังงาน โดยได้รับการยกเว้นภาษีรายได้นิติบุคคล 8 ปี ไม่จำกัดวงเงิน ในขณะที่อินเดียได้ให้การสนับสนุนในแนวทางที่ต่างกันผ่านการสนับสนุนเงินทุน อุปกรณ์ และการประกันราคาปาล์มน้ำมัน ทั้งนี้ ไทยมีการสนับสนุนอุตสาหกรรมขั้นต่อมา แต่น้อยกว่าอุตสาหกรรมขั้นต้น ได้แก่ ส่วนกิจการแปรรูป ทั้งกิจการผลิตน้ำมันหรือไขมันจากพืชและผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัด ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 5 ปี

ในทางตรงกันข้าม มาเลเซียได้มีการให้สิทธิประโยชน์แก่กิจการที่ได้รับการส่งเสริมโดยแบ่งออกเป็น 2 มาตรการสำคัญ ได้แก่ Pioneer Status และ Investment Tax Allowance ซึ่งมีการคิดการยกเว้นภาษีต่างกัน โดยสำหรับอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มภาคส่วนอุตสาหกรรมการผลิตรวมสามารถขอลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ร้อยละ 70 เป็นระยะเวลา 5 ปี หรือได้รับส่วนลดหย่อนร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายทุน เช่น โรงงาน เป็นระยะเวลา 5 ปี แต่ไม่เกินร้อยละ 70 ของรายได้ เป็นต้น ทั้งนี้ สามารถได้รับการลดหย่อนสูงสุดร้อยละ 100 เป็นระยะเวลา 10 ปี และสามารถนำผลขาดทุนสะสมหักรายได้หลัง 10 ได้อีก 7 ปี หรือได้รับส่วนลดหย่อนร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายทุน เช่น โรงงาน เป็นระยะเวลา 5 ปี แต่ไม่เกินร้อยละ 100 ของรายได้ ในกิจการเพื่อการใช้ประโยชน์จากชีวมวลปาล์มน้ำมันเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม และบริษัทเพื่อการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

ในภาพรวมพบว่า ไทยและอินเดียมีการให้การสนับสนุนในอุตสาหกรรมขั้นต้น เช่น การเพิ่มพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ในทางตรงกันข้ามมาเลเซียไม่ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรการเพื่อสนับสนุนกิจการด้านการเกษตร แต่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการผลิตสินค้าเพื่อผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นผลจากการที่มาเลเซียมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเป็นจำนวนมากและเริ่มมีการควบคุมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันแล้ว ในขณะที่ไทยและอินเดียยังต้องการขยายพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันออกไป อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนกิจการที่เพิ่มมูลค่าเพื่อต่อยอดอุตสาหกรรมของไทยไปยังอุตสาหกรรมปลายน้ำเป็นแนวทางที่สำคัญของไทยในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป

นโยบายการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ/ไบโอดีเซล

ไทยมีการปรับนโยบายการส่งเสริมไบโอดีเซลที่ลดลงจากเดิมที่มีแนวทางการปรับส่วนผสมน้ำมันปาล์มจาก B10 เป็น B20 แต่ในปัจจุบันจากปัญหาน้ำมันปาล์มมีราคาสูงกว่าน้ำมันดีเซลในประเทศ ทำให้มีการปรับสัดส่วนลงเป็น B7 และอาจมีการปรับลดต่อไปในอนาคต ในทางตรงกันข้าม มาเลเซียและอินโดนีเซียมีแผนในการปรับเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีแนวทางที่ชัดเจนในการเพิ่มสัดส่วนน้ำมันปาล์ม ทำให้อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศสามารถคาดการณ์และปรับตัวสอดคล้องกับอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นได้ ไทยจึงอาจต้องมีการวางแผนนโยบายพลังงานร่วมกับแผนการพัฒนาน้ำมันปาล์มและมีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดความแน่นอนชัดเจนในนโยบายการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพและไบโอดีเซล

บทที่ 6

การวิเคราะห์การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็ง ทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

6.1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

จากการศึกษา รวบรวม และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งครอบคลุมข้อมูลโครงสร้างการค้า สถานการณ์การผลิต สถานการณ์การบริโภค และสถานการณ์การค้า ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย ได้ดังนี้

➤ จุดแข็ง (Strength)

- S1: สภาพภูมิอากาศในภาคใต้เอื้ออำนวยในการปลูกปาล์มน้ำมัน เพราะมีฝนตกชุก และสม่ำเสมอตลอดปี มีความชื้นสูง และแสงแดด
- S2: โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มส่วนใหญ่ผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำเสียที่ได้จากกระบวนการผลิต ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพในการผลิตรูปแบบหนึ่ง
- S3: การผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ของไทยถือได้ว่ามีมาตรฐานสูงในอาเซียน เนื่องจากน้ำมันมีลักษณะใส ไม่มีตะกอน และไม่ปนเปื้อน
- S4: ประเทศไทยมีผู้เล่นครบถ้วนทั้งห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน โรงสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ หรือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ที่นำผลผลิตจากปาล์มไปใช้ รวมไปถึงผู้ประกอบการที่จัดจำหน่ายผลผลิตจากปาล์มน้ำมันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- S5: ผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันในประเทศไทยมีความหลากหลาย เช่น น้ำมันปรุงอาหาร เชื้อเพลิงไบโอดีเซล และผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมอื่น ๆ เป็นต้น
- S6: ปริมาณผลผลิตปาล์มต่อพื้นที่ของไทยสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ที่เป็นผู้เล่นในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

- S7: การยกระดับเกษตรกรและกระบวนการผลิตให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพดีขึ้น หรือได้รับมาตรฐานที่เหมาะสมกับแนวโน้มในปัจจุบัน ผ่านความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่ที่อยู่ในช่วงอุตสาหกรรมกลางน้ำและปลายน้ำ รวมถึงเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งอยู่ในช่วงอุตสาหกรรมต้นน้ำ

➤ จุดอ่อน (Weakness)

- W1: เกษตรกรตัดผลปาล์มที่ยังไม่สุก (มีอัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) ไม่ถึงร้อยละ 18) มาขายก่อนเวลาที่เหมาะสม
- W2: ปัจจุบันจำนวนโรงสกัดน้ำมันปาล์มมากกว่าปริมาณผลผลิตปาล์มที่มีอยู่ในตลาด จึงทำให้ปริมาณความต้องการผลผลิตปาล์มน้ำมันสูงกว่าปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ผลิตได้ในประเทศ ส่งผลให้โรงงานหลายแห่งต้องรับซื้อผลผลิตปาล์มที่มี OER ต่ำกว่าร้อยละ 18 รวมถึงรับซื้อลูกร่วง ทำให้ราคารับซื้อปาล์มทั้งทะเลภายในตลาดลดลง
- W3: พื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่ให้ผลปาล์มน้ำมันมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศผู้นำในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างอินโดนีเซียและมาเลเซีย
- W4: เกษตรกรรายย่อยยังขาดความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการยกระดับศักยภาพในการผลิตปาล์มน้ำมัน
- W5: เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย ส่งผลให้ความร่วมมือเพื่อลดต้นทุนการผลิตเกิดขึ้นยาก รวมไปถึงเป็นอุปสรรคในการเข้ารับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากภาครัฐ เนื่องจากจำนวนเกษตรกรรายย่อยมีจำนวนมากกว่ากำลังงบประมาณที่ภาครัฐสามารถสนับสนุนได้
- W6: โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี พ.ศ. 2564-2565 วงเงิน 7,660 ล้านบาท เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ในช่วงที่ราคาผลผลิตตกต่ำแก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันทั่วประเทศประมาณ 3.8 แสนราย ให้มีรายได้ที่เหมาะสมจากการขายผลปาล์มทะเล (OER ร้อยละ 18) ที่กิโลกรัมละ 4 บาท คราวเรือนละไม่เกิน 25 ไร่ ซึ่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาเป้าหมายกับราคาตลาดอ้างอิง อาจเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีส่วนในการลดแรงจูงใจและแรงกระตุ้นในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพในการผลิตและแปรรูปของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

- W7: ต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มทั้งระบบของไทยยังคงสูงกว่าประเทศคู่แข่งทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซีย และอัตราการใช้กำลังการผลิตของโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบของไทยที่ยังต่ำ ส่งผลให้ไทยเสียเปรียบด้านต้นทุนต่อหน่วยและความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในตลาดโลก
- W8: ข้อจำกัดของท่าเรือขนส่งของไทยในการส่งออกทางเรือที่มากกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย โดยในปัจจุบันมีจำนวนเรือและรถขนส่งน้ำมันไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงที่ปาล์มมีผลผลิตมาก

➤ โอกาส (Opportunity)

- O1: มาตรการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐที่มีอย่างต่อเนื่องตลอดห่วงโซ่อุปทาน ทั้งในด้านการผลิต เช่น การสนับสนุนต้นกล้าปาล์มน้ำมัน ปุ๋ย การให้ความรู้เกษตรกร และด้านการค้า เช่น การกำหนดราคาขั้นสูงของน้ำมันปาล์มดิบ การควบคุมการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ และการกำหนดอัตราส่วนผสมสำหรับการผลิตไบโอดีเซล เป็นต้น
- O2: การส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานในการผลิตปาล์มน้ำมันของไทย ตามมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) จะช่วยให้น้ำมันปาล์มดิบของไทยเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของตลาดยุโรปเพิ่มขึ้น
- O3: ความต้องการบริโภคปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของโลกยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเมล็ดปาล์มน้ำมัน (เพื่อการสกัดน้ำมัน) น้ำมันปาล์ม (เพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม และเพื่อการประกอบอาหาร) น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (เพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม และเพื่อการประกอบอาหาร) และกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (เพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม และเพื่อการผลิตอาหารสัตว์)
- O4: สหภาพยุโรป (EU) ประเมินไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำต่อการตัดไม้ทำลายป่าภายใต้กฎหมาย EUDR (EU Deforestation Regulation) ซึ่งเป็นข่าวดีสำหรับไทย เพราะจะช่วยส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตร เช่น ยางพารา และผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมัน ไปยังตลาด EU ได้สะดวกขึ้น โดยผู้ส่งออกไทยจะมีการดำเนินการดำเนินการตรวจสอบย้อนกลับ (Due Diligence) ที่ลดลง ในขณะที่ประเทศผู้ส่งออกหลัก เช่น มาเลเซียและอินโดนีเซีย ถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงปานกลางทำให้ต้องมีต้นทุนในการส่งออกไปเพิ่มขึ้น โดยทั้งมาเลเซียและอินโดนีเซียเป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มไปยัง EU ในปริมาณมาก การเข้า

มาของ EUDR จึงทำให้ไทยมีโอกาสในการเปิดตลาดการค้าน้ำมันปาล์มไปยัง EU เพิ่มมากขึ้นจากความสามารถในการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้นโดยเปรียบเทียบ แม้ปริมาณการค้าในปัจจุบันยังมีน้อย

➤ อุปสรรค (Threat)

- T1: นโยบายการปรับลดอัตราภาษีส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบของโลกมีแนวโน้มลดลง รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของไทยที่มีต้นทุนการผลิตสูงกว่ามาเลเซียและ อินโดนีเซียทำให้ส่งออกได้ยากขึ้น
- T2: การใช้มาตรการจำกัดและยุติการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากพืชปาล์มน้ำมัน ของสหภาพยุโรป อาจส่งผลให้ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มหลักไปยังสหภาพยุโรป อาทิ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย สูญเสียตลาดส่งออกที่สำคัญ และมีแนวโน้ม ที่อินโดนีเซียและมาเลเซียจะเปลี่ยนจุดหมายการส่งออกไปยังประเทศอื่น ๆ ทดแทน อาทิ อินเดีย และเมียนมา ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของน้ำมันปาล์มไทย จึงเป็นไปได้ ที่ไทยอาจสูญเสียส่วนแบ่งตลาดหลัก รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันปาล์ม ในตลาดโลก
- T3: ต้นทุนในการปรับปรุงหรือการปฏิบัติตามหลักการมาตรฐาน RSPO เพื่อยกระดับ ผลผลิตให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน (Certified Sustainable Palm Oil: CSPO) ค่อนข้างสูง และอาจไม่คุ้มค่าต่อการปรับตัวสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย
- T4: ความต้องการใช้ยานพาหนะที่ใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้ ความต้องการบริโภคพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพลดน้อยลง
- T5: การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค โดยให้ความสำคัญกับความปลอดภัย และสุขภาพมากขึ้น อาจส่งผลให้ความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มในการประกอบอาหาร ลดลงได้
- T6: ข้อบังคับของสหภาพยุโรปว่าด้วยผลิตภัณฑ์ที่ปราศจากการทำลายป่า (EU Deforestation Regulation: EUDR) อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้า ที่มีน้ำมันปาล์มเป็นส่วนประกอบ
- T7: ประเทศเพื่อนบ้านเป็นตลาดส่งออกน้ำมันปาล์ม แพร่ก้นของน้ำมันปาล์ม รวมถึงน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์สำคัญของไทย ดังนั้น ปัญหาความไม่สงบในเมียนมา และ ปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา จึงส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทย

ตารางที่ 6-1 สรุปการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength)	
S1	สภาพภูมิอากาศในภาคใต้เอื้ออำนวยในการปลูกปาล์มน้ำมัน
S2	โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จากน้ำเสียที่ได้จากกระบวนการผลิต
S3	การผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ของไทยถือได้ว่ามีมาตรฐานสูงในอาเซียน
S4	ประเทศไทยมีผู้เล่นครบถ้วนทั้งห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
S5	ผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันในประเทศไทยมีความหลากหลาย เช่น น้ำมันปรุงอาหาร เชื้อเพลิงไบโอดีเซล และผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมอื่น ๆ เป็นต้น
S6	ปริมาณผลผลิตปาล์มต่อพื้นที่ของไทยสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ที่เป็นผู้เล่นในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
S7	การยกระดับเกษตรกรและกระบวนการผลิตหรือได้รับมาตรฐาน ผ่านความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่ในอุตสาหกรรม
จุดอ่อน (Weakness)	
W1	เกษตรกรตัดผลปาล์มที่ยังไม่สุก ทำให้อัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) ไม่ถึงร้อยละ 18
W2	ปริมาณความต้องการผลผลิตปาล์มน้ำมันของโรงสกัดสูงกว่าปริมาณผลผลิตปาล์มของเกษตรกร
W3	พื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่ให้ผลปาล์มน้ำมันมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย
W4	เกษตรกรรายย่อยยังขาดความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการยกระดับศักยภาพในการผลิตปาล์มน้ำมัน
W5	เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย ส่งผลให้ความร่วมมือเพื่อลดต้นทุนการผลิตเกิดขึ้นยาก
W6	การอุดหนุนรายได้จากภาครัฐ มีส่วนในการลดแรงจูงใจและแรงกระตุ้นในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพในการผลิตและแปรรูปของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
W7	ต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มทั้งระบบของไทยยังคงสูงกว่าประเทศคู่แข่งทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่งผลให้ไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านราคาต่ำ
W8	ข้อจำกัดของท่าเรือขนส่งของไทยในการส่งออกทางเรือที่มากกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย

โอกาส (Opportunity)	
O1	มาตรการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐที่มีอย่างต่อเนื่อง
O2	การส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) จะช่วยทำให้น้ำมันปาล์มดิบของไทยเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของตลาดยุโรปเพิ่มขึ้น
O3	ความต้องการบริโภคปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของโลกยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในภาคอุตสาหกรรม การประกอบอาหาร และเพื่อการผลิตอาหารสัตว์
O4	สหภาพยุโรป (EU) ประเมินไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำต่อการตัดไม้ทำลายป่าภายใต้กฎหมาย EUDR
อุปสรรค (Threat)	
T1	นโยบายการปรับลดอัตราภาษีส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบของโลกมีแนวโน้มลดลง
T2	การใช้มาตรการจำกัดและยุติการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากพืชปาล์มน้ำมันของสหภาพยุโรป อาจส่งผลให้ประเทศผู้ส่งออกสูญเสียตลาดส่งออกที่สำคัญ
T3	ต้นทุนในการยกระดับผลผลิตให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO ค่อนข้างสูงสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย
T4	ความต้องการใช้ยานพาหนะที่ใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้ความต้องการบริโภคพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพลดน้อยลง
T5	ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและสุขภาพมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มในการประกอบอาหารลดลง
T6	ข้อบังคับ EUDR อาจส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าที่มีน้ำมันปาล์มเป็นส่วนประกอบ
T7	ความไม่สงบและความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ปาล์มหลักของไทย

6.2 การวิเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายผ่าน TOWS Matrix

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันไทย ข้างต้น เมื่อนำมาวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือ TOWS Matrix เพื่อระบุความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค นำไปสู่ข้อเสนอแนะทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็ง ทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม สามารถแบ่งรูปแบบข้อเสนอเชิงนโยบายได้ทั้งสิ้น 4 ประเภท ได้แก่

- กลยุทธ์เชิงรุก (Strength-Opportunity Strategy) หรือขยายจุดเด่น (Matching Approach) เป็นกลยุทธ์ที่เกิดจากการนำข้อมูล/การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาส มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดแนวทางการดำเนินงานในเชิงรุก โดยใช้จุดแข็ง ที่มีอยู่เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างศักยภาพและต่อยอดให้สามารถใช้ประโยชน์ จากโอกาสที่มีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์เชิงป้องกัน (Strength-Threat Strategy) หรือลดเสี่ยง (Covering Approach) เป็นกลยุทธ์ที่เกิดจากการนำข้อมูล/การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและอุปสรรค มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดแนวทางการดำเนินงานในเชิงป้องกันหรือ ลดผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุม เพื่อรักษาเสถียรภาพ และลดความเสี่ยงต่อองค์กรหรือระบบงานในระยะยาว
- กลยุทธ์เชิงแก้ไข (Weakness-Opportunity Strategy) หรือลดเสี่ยง (Off-set Approach) เป็นกลยุทธ์ที่เกิดจากการนำข้อมูล/การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาส มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดแนวทางการดำเนินงานในเชิงแก้ไข โดยอาศัย โอกาสจากภายนอกในการนำนวัตกรรม แนวคิด หรือวิธีการใหม่มาเสริมสร้าง ศักยภาพให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน เพื่อยกระดับคุณภาพ และประสิทธิภาพของระบบโดยรวม
- กลยุทธ์เชิงรับ (Weakness-Threat Strategy) หรือลดเลิก (Mitigating Approach) เป็นกลยุทธ์ที่เกิดจากการนำข้อมูล/การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและอุปสรรค มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานในเชิงรับ เนื่องจาก สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกไม่เอื้อต่อการพัฒนา จึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการลด ผลกระทบ การชะลอหรือจำกัดการดำเนินงานในบางส่วน และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

จากกระบวนการวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือ TOWS Matrix สามารถแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

➤ กลยุทธ์เชิงรุก (Strength-Opportunity Strategy) หรือขยายจุดเด่น (Matching Approach)

SO1: การสนับสนุนทางการเงินสำหรับการขอรับรองมาตรฐานการผลิตปาล์มยั่งยืน

การใช้ประโยชน์จากสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มในประเทศไทย (S1) รวมไปถึงความสามารถในการผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่มีคุณภาพสูง (S2) และความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันที่ประเทศไทยผลิตได้ (S5) ให้เป็นไปตามมาตรฐาน RSPO (O2) โดยการสนับสนุนทางการเงินสำหรับการขอรับรองมาตรฐานการผลิตปาล์มยั่งยืนแก่ผู้ประกอบการในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อกำหนดภาพลักษณ์ของสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มไทยให้เป็นสินค้าระดับสูง และสามารถเป็นแหล่งวัตถุดิบให้แก่ตลาดสหภาพยุโรปได้ (O4)

SO2: การจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม เพื่อสร้างต้นแบบระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการค้าและการผลิต

การใช้ประโยชน์จากความครบถ้วนของผู้เล่นในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย (S4) ความร่วมมือระหว่างผู้เล่นในระดับต่าง ๆ (S7) และการผลิตกระแสไฟฟ้าของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบที่มีอยู่ในโรงงานส่วนใหญ่ (S2) ด้วยโครงการช่วยเหลือและสนับสนุนจากภาครัฐ (O1) โดยการจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม เพื่อสร้างต้นแบบระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการค้า การผลิต และการส่งออก โดยครอบคลุมอุตสาหกรรมในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ (เกษตรกร) อุตสาหกรรมกลางน้ำ (โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ) และอุตสาหกรรมปลายน้ำ (โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์) รวมไปถึงการสนับสนุนแรงจูงใจให้เกิดการจัดตั้งโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำเสียในแต่ละโรงสกัด หรือการจัดตั้งโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำเสียในพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม เพื่อสร้างรายได้เพิ่มเติมให้แก่ผู้ประกอบการ อีกทั้งยังเป็นการจัดการของเสียจากอุตสาหกรรมปาล์มให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

SO3: การสนับสนุนการส่งออกของผู้ประกอบการ ด้วยมาตรการจูงใจทางภาษี

การใช้ประโยชน์จากศักยภาพในการผลิตปาล์มน้ำมันของประเทศไทย ที่สามารถปลูกปาล์มน้ำมัน โดยได้ปริมาณผลผลิตปาล์มต่อพื้นที่สูงกว่าประเทศผู้ผลิตปาล์มน้ำมันอื่น ๆ (S6)

ประกอบกับการมีผู้เล่นในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่ครบถ้วนตลอดห่วงโซ่ (S4) และมีความหลากหลายของสินค้า (S5) เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของโลกที่กำลังเติบโตขึ้น (O3) โดยการส่งเสริมหรือสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ผู้ประกอบการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการผลิตที่ได้ผลผลิตปาล์มต่อไร่สูง รวมไปถึงการขยายตลาดหรือแสวงหาตลาดใหม่ที่สามารถรองรับผลผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มจากประเทศไทย ทั้งประเภทสินค้าทั่วไปและสินค้าที่ได้รับการรับรองความยั่งยืน ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวอาจจัดทำในรูปแบบของมาตรการจูงใจทางภาษีได้ เช่น การสนับสนุนให้เกิดการลงทุนหรือการดำเนินงานเพื่อพัฒนากระบวนการผลิต และการส่งออก ผ่านการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่เกษตรกรหรือโรงงาน การพิจารณาปรับลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าปาล์มควบคู่ไปกับการกำหนดโควตานำเข้าผลผลิตตามช่วงระยะเวลาที่ขาดแคลน การประชาสัมพันธ์และสื่อสารให้ทุกภาคส่วนเกิดความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ปาล์มยั่งยืน เป็นต้น เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของความยั่งยืนทั้งห่วงโซ่มูลค่า เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและรองรับการเติบโตของตลาดโลก อย่างไรก็ตาม การขยายตลาดการส่งออกต้องดำเนินการควบคู่กับการเพิ่มปริมาณผลผลิตที่สามารถผลิตได้ เพื่อไม่ให้ประเทศสูญเสียความมั่นคงการบริโภคปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มภายในประเทศ

➤ กลยุทธ์เชิงป้องกัน (Strength-Threat Strategy) หรือลดเสี่ยง (Covering Approach)

ST1: การพัฒนาน้ำมันปาล์มเพื่อสุขภาพ (น้ำมันปาล์มที่มีไขมันอิ่มตัวต่ำ)

การใช้ประโยชน์จากความสามารถในการผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่มีคุณภาพ (S3) พร้อมทั้งความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากปาล์มที่ประเทศไทยสามารถผลิตได้ (S5) เป็นการรองรับความเสี่ยงที่เกิดจากมาตรการจำกัดและยุติการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากพืชปาล์ม น้ำมันของสหภาพยุโรป (T2) โดยการพัฒนาน้ำมันปาล์มเพื่อสุขภาพ (Healthy Palm Oil) ผ่านการลงทุนในด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างน้ำมันปาล์มที่มีไขมันอิ่มตัวต่ำ ซึ่งจะช่วยให้ตลาดใหม่ให้แก่สินค้าปาล์มน้ำมันของประเทศไทย

ST2: การจัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการด้านความยั่งยืน

การใช้ประโยชน์จากความร่วมมือที่แข็งแกร่งและครอบคลุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน (S4 และ S7) ในการช่วยเหลือการดำเนินการด้านความยั่งยืน อาทิ การขอรับรองการผลิตปาล์มยั่งยืน

ที่มีต้นทุนสูง (T3) การปฏิบัติตามระเบียบใหม่จากสหภาพยุโรป เช่น EUDR ที่จะส่งผลต่อการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในตลาดสหภาพยุโรป เป็นต้น (T6) โดยการจัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) เพื่อช่วยเหลือในเชิงเทคนิคและด้านการเงิน สำหรับลดต้นทุนในการดำเนินการด้านความยั่งยืนของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน

➤ กลยุทธ์เชิงแก้ไข (Weakness-Opportunity Strategy) หรือลดเสี่ยง (Off-set Approach)

WO1: การยกระดับความรู้และความสามารถในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

เนื่องจากประเทศไทยมีการจัดทำมาตรการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐที่มีอย่างต่อเนื่อง (O1) จะสามารถนำมาแก้ไขปัญหาการเก็บเกี่ยวปาล์มก่อนสุก (W1) และการขาดความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล (W4) โดยการยกระดับความรู้และความสามารถ ทั้งในด้านการประยุกต์ใช้และด้านการเข้าถึงเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ (Smart Palm Farming) ที่สามารถปรับปรุงได้ทั้ง OER และปริมาณผลผลิตต่อไร่ที่จะผลิตได้ (W7)

WO2: การสนับสนุนการรวมกลุ่มทางธุรกิจ ด้วยการส่งเสริมมาตรฐาน RSPO

เนื่องจากประเทศไทยมีมาตรการส่งเสริมการจัดทำมาตรฐาน RSPO (O2) ซึ่งสามารถนำมาเป็นแรงจูงใจในการรวมกลุ่มทางธุรกิจ และลดการกระจายตัวของเกษตรกรรายย่อย (W2) รวมถึงลดปัญหาอุปสงค์ส่วนเกินต่อผลผลิตปาล์มจากโรงสกัด (W2) ซึ่งหากการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO จะมีประโยชน์ทางอ้อมจากการดูแลด้านชลประทานและปุ๋ยที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ อาจขยายผลให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกลุ่มเกษตรกรและโรงสกัดหรือโรงกลั่น เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน โดยกลุ่มเกษตรกรจะได้รับการช่วยเหลือทางการเงินและด้านเทคนิคจากโรงงาน ขณะเดียวกันโรงงานจะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและสม่ำเสมอจากกลุ่มเกษตรกร การดำเนินงานร่วมกันดังกล่าวอาจจัดทำได้ 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) กลุ่มเกษตรกรรวมตัวกัน โดยมีอำนาจในการบริหารด้วยตนเอง และมีโรงงานเป็นผู้ช่วยเหลือ และ (2) โรงงานเป็นผู้จัดตั้งและก่อให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร โดยโรงงานมีอำนาจในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรด้วย

WO3: การสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มที่มีความพร้อมต่อการปลูก

เนื่องจากปริมาณพื้นที่ปลูกปาล์มของประเทศไทยมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศผู้นำในการผลิตปาล์มน้ำมันอื่น ๆ ของโลก (W3) จึงจำเป็นต้องสนับสนุนหรือสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์ม โดยต้องเป็นพื้นที่เหมาะสมต่อการปลูก ซึ่งอาจพิจารณาจากความอุดมสมบูรณ์ การตัดไม้ทำลายป่า การจัดเตรียมระบบชลประทาน เพื่อให้การขยายพื้นที่ปลูกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน รวมถึงสามารถรองรับความต้องการบริโภคสินค้าปาล์มและน้ำมันปาล์มที่เพิ่มสูงขึ้น (O3)

➤ กลยุทธ์เชิงรับ (Weakness-Threat Strategy) หรือลดเลิก (Mitigating Approach)

WT1: การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทยผ่านการบังคับใช้กฎหมายหรือมาตรฐานปาล์ม น้ำมันที่เข้มงวดแก่เกษตรกร ลานเท และโรงสกัดและการสร้างท่าเรือขนส่งสินค้า

เนื่องจากประเทศไทยประสบปัญหาการตัดปาล์มก่อนสุก (W1) ประกอบกับความต้องการผลผลิตปาล์มที่มากกว่าปริมาณผลผลิตที่มีอยู่ในบางช่วง ส่งผลให้โรงสกัดที่มีจำนวนมากต้องรับซื้อปาล์มน้ำมันที่ยังไม่สุก เพื่อให้สามารถผลิตน้ำมันปาล์มดิบได้ ณ จุดที่คุ่มทุน (W2) ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องบังคับใช้กฎหมายหรือมาตรฐานปาล์มน้ำมันที่เข้มงวดแก่เกษตรกร ลานเท และโรงสกัด เพื่อเพิ่มความต้องการปาล์มน้ำมันที่สุกเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อไปยังเกษตรกรต้องกำกับดูแลให้เก็บเกี่ยวปาล์มเมื่อสุกเต็มที่เท่านั้น ส่งผลให้สามารถเพิ่มอัตราการผลิตน้ำมัน และลดต้นทุนการผลิตน้ำมันต่อหน่วยลงได้ จากการที่สามารถสกัดน้ำมันได้เพิ่มจากปริมาณเท่าเดิม เพื่อเตรียมพร้อมต่อการลดภาษีส่งออกของอินโดนีเซียและมาเลเซีย (T1) ผ่านการลดความเสียเปรียบทางการค้าของไทยจากการที่มีต้นทุนลดลงและทำให้สามารถส่งออกได้ถูกลง และตอบสนองต่อตลาดที่มีแนวโน้มความต้องการลดลงโดยเฉพาะสหภาพยุโรปจากมาตรการยุติการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากปาล์ม (T2) และ EUDR (T6) ให้สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มไทยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและสามารถเปิดตลาดอื่นเพิ่มเติมได้จากต้นทุนต่อหน่วยที่ลดลง นอกจากนี้การสร้างท่าเรือเพิ่มเติม โดยเฉพาะการส่งออกทางฝั่งอันดามัน มีความสำคัญในการส่งออกไปยังตลาดสำคัญ เช่น อินเดีย เพื่อลดข้อจำกัดและเพิ่มความสามารถการแข่งขันของไทยต่อประเด็นท้าทายที่ทำให้ไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้มากขึ้น

WT2: การจัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

จากโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ที่อาจเป็นปัจจัยที่ลดแรงจูงใจในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพในการผลิตและแปรรูปสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม (W6) จึงควรปรับเปลี่ยนแนวนโยบาย โดยริเริ่มการเปลี่ยนผ่านจากนโยบายประกันรายได้เป็นการให้แรงจูงใจที่ประเมินผลจากผลการดำเนินงานที่ได้ (Performance-based Incentives) ซึ่งมุ่งเน้นขับเคลื่อนให้เกิดการปรับตัวไปสู่ความยั่งยืน และการขยายความหลากหลายในการแปรรูปไปสู่สินค้าที่ไม่ใช่เชื้อเพลิง อาทิ อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล เพื่อตอบรับกับความต้องการใช้เชื้อเพลิงที่ลดน้อยลงจากการเข้ามาของยานพาหนะพลังงานไฟฟ้า (T4) รวมไปถึงความต้องการใช้น้ำมันปาล์มสำหรับประกอบอาหารที่อาจลดน้อยลงจากการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคที่สนใจสุขภาพมากขึ้น (T5)

6.3 แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

จากการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างการค้าสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน สถานการณ์การผลิต การบริโภค และการค้าสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมไปถึงกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้องแล้ว และข้อเสนอแนะจากเวทีเสวนา สามารถจัดทำเป็นโครงการต้นแบบ (Pilot Project) ซึ่งสามารถดำเนินการโดยหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์ อาทิ

- 1) การจัดทำแนวทางความช่วยเหลือทางเทคนิค (Technical assistant) จากความร่วมมือของหน่วยงานระหว่างประเทศ เช่น RSPO GIZ และ CPOPC เพื่อรวบรวมและเปรียบเทียบแนวทางความช่วยเหลือที่เหมาะสมสำหรับห่วงโซ่อุปทานของปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม
- 2) การพิจารณาจัดทำอัตราค่ารับซื้อผลปาล์มตามระดับความสุกที่สูงกว่าร้อยละ 18 เพื่อเป็นเครื่องมือจูงใจให้เกษตรกรและคนตัด เก็บเกี่ยวเฉพาะผลปาล์มที่สุกเพียงพอ โดยกำหนดราคา และวิธีการตรวจวัดให้เป็นมาตรฐาน
- 3) การพัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลผลผลิตและปริมาณน้ำมันปาล์มที่กักเก็บไว้ทั่วประเทศ เพื่อให้หน่วยงานกลางสามารถตรวจสอบ และนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและตัดสินใจเชิงนโยบายได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น โดยการพัฒนา

ฐานข้อมูลร่วมระหว่างปริมาณการผลิตปาล์มน้ำมันของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์

- 4) การจัดทำข้อกำหนดเงื่อนไขในการจดทะเบียนเพื่อประกอบธุรกิจเพื่อกำหนดจำนวนโรงสกัดประเภท A และ B เพิ่มเติมในพื้นที่แต่ละจังหวัดให้ชัดเจน โดยกำหนดให้สอดคล้องกับปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่เพื่อสร้างความมั่นใจในการบริหารแหล่งวัตถุดิบในระบบ และไม่ก่อให้เกิดการแย่งชิงผลผลิต อันจะก่อให้เกิดการแข่งขันด้านราคาในการค้าผลผลิตปาล์มน้ำมัน เช่น การกำหนดเงื่อนไขการจดทะเบียนโรงงานให้มีการระบุแหล่งที่มาของผลปาล์มน้ำมันที่ชัดเจนก่อนการอนุมัติให้เปิดโรงงาน
- 5) การจัดทำข้อกำหนดเงื่อนไขในการจดทะเบียนลานเทให้ขึ้นตรงกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกำหนดข้อกำหนดด้านอุตสาหกรรมภาคบังคับให้มีมาตรฐาน ตรวจสอบได้ เพื่อให้ส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่มีคุณภาพ
- 6) การพิจารณาแนวทางการเปิดตลาดเสรีในอนาคต เพื่อให้มีผลผลิตปาล์มน้ำมันเพียงพอ และมีความต่อเนื่องตลอดกระบวนการผลิต ทั้งนี้ อาจพิจารณาดำเนินการเปิดเสรีนำเข้าปาล์มน้ำมันภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม อาทิ การเปิดตลาดเสรีเฉพาะช่วงที่ผลผลิตปาล์มน้ำมันภายในประเทศไม่เพียงพอ (ฤดูแล้ง) การกำหนดปริมาณโควตาการนำเข้าในช่วงนั้น ๆ การกำหนดคุณสมบัติและเพิ่มจำนวนผู้นำเข้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันในตลาด

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งในและต่างประเทศได้กำหนดการดำเนินงานตามช่วงเวลาและชั้นของห่วงโซ่อุปทาน โดยระยะสั้นกำหนดช่วงเวลาที่ระยะ 1-2 ปี (2569-2570) ระยะกลางกำหนดช่วงเวลาที่ระยะ 3-5 ปี (2571-2573) และระยะยาวกำหนดช่วงเวลามากกว่า 5 ปี (ภายหลังปี 2573) ดังนี้

6.3.1 อุตสาหกรรมต้นน้ำ (เกษตรกร และลานเท)

➤ ระยะสั้น

- การให้ความรู้แก่เกษตรกรและผู้รับจ้างเก็บเกี่ยวปาล์มในด้านเทคโนโลยีและมาตรฐานทะลายน้ำมันปาล์มที่เหมาะสมต่อการเก็บเกี่ยว เพื่อการแก้ไขปัญหาการตัดปาล์มก่อนสุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ในด้านการเงินส่วนบุคคล และการบริหารจัดการธุรกิจ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนจากฐานราก (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

- การจัดทำและประกาศใช้กฎหมายหรือมาตรฐานที่เข้มงวด และมีการรับผิดชอบตามกฎหมาย เช่น มาตรฐานลานเทสำหรับบังคับให้ลานเทปฏิบัติหน้าที่การเป็นตัวกลางในการค้า ผลผลิตปาล์มอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมและเครื่องมือในการประกอบธุรกิจ และในด้านการประกอบธุรกิจที่จะต้องรับผิดชอบต่อลูกค้าให้มากที่สุด เป็นต้น อีกทั้งมีกฎหมายหรือมาตรการคุมเข้มเพื่อควบคุมการขโมยผลปาล์ม ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจเก็บเกี่ยวผลปาล์มก่อนสุกเต็มที่ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์)
- การจัดทำกลไกการกำหนดการรับซื้ออย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นมาตรฐานแก่ทุกลานเท ในการรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกร โดยมุ่งเน้นให้เกิดการกำหนดราคาที่เป็นธรรม และยังสามารถแสวงหากำไรซึ่งเป็นเป้าหมายของการประกอบธุรกิจ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงพาณิชย์)
- การสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตามผลประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งในด้านผลประโยชน์ทางตรงด้านการเงิน ที่เกษตรกรจะได้ราคาเพิ่มเติมหากผลผลิตได้รับรองมาตรฐาน และในด้าน ผลประโยชน์ทางอ้อมที่จะส่งผลให้ผลผลิตปาล์มต่อพื้นที่สูงขึ้น อันเนื่องมาจากการดูแลรักษาต้นปาล์มตามแนวปฏิบัติของมาตรฐาน ทั้งนี้ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) สามารถดำเนินงานเป็นผู้ช่วยเหลือและ ตรวจสอบรายละเอียดให้แก่เกษตรกร เพื่อลดต้นทุนในการจัดการเอกสารสำหรับการขอรับรองได้ นอกจากนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสามารถช่วยเหลือในการเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรและโรงงาน เพื่อสร้างความร่วมมือในการส่งเสริมมาตรฐาน ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
- การตรวจสอบการใช้ที่ดิน (Land Use Change) เนื่องจากบางพื้นที่อาจไม่เหมาะสม กับการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนให้มีการตรวจสอบคุณภาพดิน รวมไปถึงการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน เพื่อปรับปรุงพื้นที่ ให้เหมาะสมแก่การปลูกปาล์มน้ำมัน โดยการนำระบบ “Agri-Map” มาใช้เป็น เครื่องมือวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่เพาะปลูกในด้านต่าง ๆ อาทิ สภาพดิน ภูมิประเทศ และภูมิอากาศ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
- การจัดทำและบังคับใช้ของกฎหมายการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันที่สุกไม่เต็มที่ (หรือมี OER ที่ผลิตได้น้อยกว่ามาตรฐาน) ให้มีบทลงโทษที่ชัดเจน อาทิ การอนุญาต ให้โรงสกัดปาล์มสามารถยืดปาล์มที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ในฐานะลักทรัพย์ ทั้งนี้ อาจพิจารณาจัดทำช่วงเวลาเปลี่ยนผ่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการปรับตัว อาทิ ระยะ 1-2 ปีแรก กำหนดให้โรงสกัดปาล์ม สามารถ

ยึดผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานได้ โดยชำระเงินตามมูลค่าสินค้าร้อยละ 75 ของราคารับซื้อขั้นต่ำที่ประกาศ และขยายผลต่อในอนาคตโดยลดร้อยละมูลค่าสินค้าที่ต้องชำระลงจนเหลือร้อยละ 0 เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ได้มาตรฐานเพิ่มสูงขึ้น และยกระดับ OER ในภาพรวมได้ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์)

- การจัดหาปุ๋ยและยารักษาโรคในปาล์มที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อช่วยเหลือด้านต้นทุนให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์)
- การจัดการแข่งขันการเก็บเกี่ยวปาล์มและการคัดปาล์ม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ และช่วยกระตุ้นให้เกษตรกรมีแรงจูงใจพิจารณาความสุขของปาล์มที่เหมาะสมต่อการนำไปสกัดเป็นน้ำมันปาล์มต่อไป ซึ่งหากขยายผลอย่างต่อเนื่องอาจช่วยกระตุ้นให้ OER เฉลี่ยของประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นได้ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงแรงงาน)

➤ ระยะกลาง

- การสร้างหรือสนับสนุนการปรับปรุงระบบชลประทานให้แก่เกษตรกรสามารถเข้าถึงทรัพยากรน้ำและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อให้สามารถใช้ในการปลูกปาล์มได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี โดยเฉพาะพื้นที่ชลประทานซึ่งกระทรวงเกษตรได้นำร่องขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมาที่ภาคกลางบริเวณทุ่งรังสิต และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณจังหวัดหนองคาย เป็นต้น (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- การส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ปาล์มให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของประเทศไทย เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาพันธุ์ที่สามารถให้ OER สูง นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้พันธุ์ปาล์มที่มีคุณภาพ สามารถกระจายไปยังเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง ในราคาที่เหมาะสม มีต้นทุนไม่สูง และเพียงพอต่อความต้องการในแต่ละพื้นที่ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
- การสนับสนุนการรวมกลุ่มทางการเกษตรของเกษตรกรผ่านการจัดตั้งเกษตรกรแปลงใหญ่ หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างการผลิตที่ประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) อันจะส่งผลให้ต้นทุนเฉลี่ยในภาพรวมลดน้อยลง เช่น ต้นทุนการถนอมและบรรจุภัณฑ์ ต้นทุนการเก็บเกี่ยวปาล์ม และต้นทุนปุ๋ยในการบำรุงปาล์ม เป็นต้น และการขับเคลื่อน

มาตรฐานเข้าสู่เวทีสภาอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

➤ ระยะยาว

- การพัฒนาเทคโนโลยีการตรวจสอบคัดเลือกและการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันที่สูงและเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประเมิน OER เบื้องต้น และอาจขยายผลให้มีความแม่นยำในอนาคต เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการเก็บเกี่ยวปาล์ม สำหรับการคัดเลือกปาล์มเข้าสู่ลานเทหรือเข้าสู่กระบวนการสกัดน้ำมันปาล์มดิบ จะช่วยยกระดับความเป็นธรรมให้แก่ระบบการค้าปาล์มน้ำมันในระยะยาว นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีด้านอื่น ๆ เช่น เทคโนโลยีการเก็บรักษาผลปาล์มภายหลังการเก็บเกี่ยวให้คงความสดและชะลอการเพิ่มขึ้นของค่ากรด เป็นต้น จะช่วยสนับสนุนและยกระดับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มได้ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม)

6.3.2 อุตสาหกรรมกลางน้ำ (โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ)

➤ ระยะสั้น

- การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับการควบคุมการสูญเสียน้ำมันในกระบวนการผลิต (Oil Loss) เพื่อลดความเสี่ยงในการสูญเสียผลผลิตจากการแปรรูปปาล์มน้ำมัน (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์)
- การพัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลผลผลิตและปริมาณน้ำมันปาล์มที่กักเก็บไว้ทั่วประเทศ เพื่อให้หน่วยงานกลางสามารถตรวจสอบ และนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและตัดสินใจเชิงนโยบายได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม)
- การจัดทำข้อกำหนดให้หน่วยงานที่มีการกักเก็บน้ำมันปาล์มดิบ น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ รวมไปถึงผลผลิตอื่น ๆ ที่ได้จากแปรรูปน้ำมันปาล์มดิบ ในการติดตั้งระบบวัด

ปริมาณน้ำมันปาล์มหรือผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องในภาชนะกักเก็บทุกขนาด เนื่องจากในปัจจุบันมีเพียงระบบวัดปริมาณถูกติดตั้งในภาชนะกักเก็บน้ำมันปาล์มดิบขนาดใหญ่เท่านั้น ส่งผลให้ข้อมูลผลผลิตที่ได้อาจไม่ครอบคลุมถึงปริมาณผลผลิตที่กักเก็บไว้ในภาชนะขนาดเล็ก (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

- การจัดทำข้อกำหนดเงื่อนไขในการจดทะเบียนเพื่อประกอบธุรกิจโรงสกัดประเภท A เพิ่มเติมในพื้นที่ให้ชัดเจน และสอดคล้องกับปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ เช่น การกำหนดให้การจดทะเบียนเพื่อจัดตั้งโรงงานสกัด จำเป็นต้องระบุแหล่งที่มาของผลผลิตปาล์มที่เป็นเป้าหมายในการรับซื้อเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบเบื้องต้น เพื่อสร้างความมั่นใจในการบริหารแหล่งวัตถุดิบในระบบ และไม่ก่อให้เกิดการแย่งชิงผลผลิต อันจะก่อให้เกิดการแข่งขันด้านราคาในการค้าผลผลิตปาล์มน้ำมัน (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)
- การพิจารณาจัดทำข้อกำหนดเงื่อนไขในการจำกัดการจดทะเบียนประกอบธุรกิจโรงสกัดแบบ B เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายกำกับดูแลการค้าถั่วของปาล์มน้ำมัน ซึ่งมีผลต่อปริมาณผลผลิตที่เป็นแหล่งวัตถุดิบของโรงสกัดแบบ B (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

➤ ระยะกลาง

- การจัดทำและบังคับใช้ของกฎหมายการรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันที่สุกไม่เต็มที่ (หรือมี OER ที่ผลิตได้น้อยกว่ามาตรฐาน) ให้มีบทลงโทษที่ชัดเจน อาทิ เมื่อการกำกับดูแลให้เกษตรกรจำหน่ายปาล์มน้ำมันที่ได้มาตรฐานได้โดยสมบูรณ์แล้ว แต่ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่ระบบวัดปริมาณผลผลิตจากการแปรรูปปาล์มน้ำมันที่รายงานต่อหน่วยงานกลางต่ำกว่าค่าพื้นฐาน อาจมีการแจ้งเตือน และหากมีการแจ้งเตือนหลาย ๆ ครั้ง อาจพิจารณาเพิ่มเติมเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ หรือระงับการประกอบธุรกิจในอนาคต โดยการดำเนินงานผ่าน “คณะกรรมการด้านสมดุลปาล์ม” โดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เพื่อทำให้กลไกการรักษาเสถียรภาพของตลาด เป็นไปอย่างรวดเร็วจากข้อมูลการผลิตและสต็อกน้ำมันปาล์มที่ถูกจัดเก็บมาอย่างต่อเนื่อง (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

- การกำหนดอัตราารับซื้อผลปาล์มแบบขั้นบันได เพื่อเป็นแรงจูงใจเชิงบวกแก่เกษตรกรในการบริหารจัดการสวนปาล์ม และควบคุมการเก็บเกี่ยวผลปาล์มที่สูงให้ได้อัตรา OER มากกว่าร้อยละ 18 (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงพาณิชย์)
- การสนับสนุนการเข้าร่วมมาตรฐาน RSPO เพื่อสนับสนุนให้เกิดความต้องการผลผลิตปาล์มน้ำมันที่รับรองมาตรฐาน (ด้านอุปสงค์) และเป็นการก่อให้เกิดผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่ได้รับมาตรฐานสำหรับเป็นแหล่งวัตถุดิบที่มีมาตรฐานต่ออุตสาหกรรมปลายน้ำและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (ด้านอุปทาน) (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)
- การสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงและการร่วมมือกันระหว่างโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบและเกษตรกร เพื่อสร้างความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน (โรงงานได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพและมีโอกาสได้รับผลผลิตที่ต่อเนื่อง ขณะที่เกษตรกรจะได้รับการช่วยเหลือเชิงเทคนิค และเชิงการเงินในการยกระดับการเพาะปลูก) โดยอาจจัดทำได้ 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) โรงงานจัดตั้งการรวมกลุ่มเกษตรกร รวมถึงการบริหารภายในกลุ่ม หรือ (2) เกษตรจัดตั้งการรวมกลุ่มและบริหารภายใน โดยมีโรงงานเข้ามาช่วยเหลือ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

➤ ระยะยาว

- การทบทวนโครงการประกันรายได้เกษตรกร หรือกำหนดแนวนโยบายสร้างแรงจูงใจจากผลการดำเนินงานที่ได้ (Performance-based Incentives) ของเกษตรกร เช่น การกำหนดราคาารับซื้อตามระดับความสุกของผลผลิตปาล์ม เป็นต้น (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์)

6.3.3 อุตสาหกรรมปลายน้ำ (โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

➤ ระยะสั้น

- การศึกษาและสร้างตลาดเป้าหมายที่มีศักยภาพในการรองรับสินค้าปาล์มน้ำมันที่ได้รับมาตรฐานปาล์มน้ำมันยั่งยืนจากประเทศไทย เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดอุปทานของปาล์มน้ำมันยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลต่อไปยังอุตสาหกรรมกลางน้ำและต้นน้ำต่อไป

(หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ)

- การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มเพื่อสุขภาพ ซึ่งเป็นน้ำมันปาล์มที่มีไขมันอิ่มตัวต่ำ เพื่อขยายตลาดใหม่ให้แก่สินค้าปาล์มน้ำมันของประเทศไทยและสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

➤ ระยะกลาง

- การส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการไทยให้สามารถเข้าถึงตลาดที่มีศักยภาพในการรองรับสินค้าปาล์มน้ำมันที่ได้รับมาตรฐานปาล์มน้ำมันยั่งยืนและสินค้าปาล์มน้ำมันทั่วไป โดยอาจจัดทำเป็นมาตรการจูงใจทางภาษี เพื่อสนับสนุนการส่งออกและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการผลิตที่ได้ผลผลิตปาล์มต่อพื้นที่สูงขึ้น (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
- การกำหนดแผนนโยบายบริหารการใช้ไขมันปาล์มดิบในอุตสาหกรรมไบโอดีเซล เพื่อสร้างความสามารถในการคาดการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการหรือนักลงทุน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความเชื่อมั่นในการลงทุนแก่อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม เช่น เมื่อราคาน้ำมันปาล์มดิบลดลงต่ำกว่ามูลค่าที่กำหนด หรือเมื่อราคาน้ำมันดีเซลสูงเกินกว่ามูลค่าที่กำหนด จะนำน้ำมันปาล์มดิบเข้าสู่อุตสาหกรรมไบโอดีเซล เพื่อช่วยในการบริหารปริมาณคงคลังน้ำมันปาล์มดิบในระบบ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงพลังงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

➤ ระยะยาว

- การส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล หรือการส่งเสริมต่อยอดอุตสาหกรรมชีวเคมีอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อทำให้สินค้าปาล์มน้ำมันซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม พร้อมทั้งสามารถขยายตลาดไปยังประเทศที่มีศักยภาพอื่น ๆ อาทิ ประเทศในสหภาพยุโรป โดยสนับสนุนในรูปแบบมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนผ่าน BOI การจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมเฉพาะด้านในพื้นที่ภาคใต้ของไทย

การสนับสนุนผ่านการจัดทำความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน GIZ ประเทศไทย RSPO ประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในการพัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม การผลิตขั้นสูง นอกจากนี้ ภาครัฐอาจปรับปรุงกฎระเบียบในการนำเข้าวัตถุดิบหรือ การอนุญาตใช้ผลิตภัณฑ์ปาล์มให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น และพิจารณาทบทวน ซึ่งมุ่งเน้นขับเคลื่อนให้เกิดการปรับตัวไปสู่ความยั่งยืนและการความหลากหลาย ในการแปรรูปไปสู่สินค้าที่ไม่ใช่เชื้อเพลิง (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ สำนักนายกรัฐมนตรี (BOI) กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

- การสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปสินค้าปาล์มน้ำมัน รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าปาล์มน้ำมัน เพื่อสร้างอุปสงค์เพิ่มเติม เช่น การพัฒนาน้ำมันปาล์มแดง และน้ำมันไบโอเจ็ท (Bio jet) เป็นต้น (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงพลังงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

6.3.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

➤ ระยะสั้น

- การยกระดับความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งในปัจจุบันแต่ละกระทรวงกำกับดูแลในแต่ละส่วนของ ห่วงโซ่อุปทานแยกออกจากกัน เพื่อให้การรักษาเสถียรภาพของราคาเป็นไปตาม กลไกทั้งระบบ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนเชิงนโยบายของประเทศด้วย คณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงพลังงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวง พาณิชย์)
- การจัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) เพื่อช่วยเหลือในเชิงเทคนิคและด้านการเงิน สำหรับลดต้นทุนในการดำเนินการ ด้านความยั่งยืนของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงพลังงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวง พาณิชย์)

- การสร้างความร่วมมือในโครงการที่มีศักยภาพสูงต่าง ๆ เช่น โครงการ EnPAT ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีพลังงานแห่งชาติ (ENTEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ซึ่งเป็นการนำนวัตกรรมมาปรับปรุงน้ำมันปาล์มของไทย เพื่อใช้เป็นน้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้า ซึ่งมีความปลอดภัยและสามารถป้องกันการเกิดไฟไหม้จากหม้อแปลงไฟฟ้าระเบิดได้ (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงพลังงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)
- การศึกษาบทบาท โอกาส และความเป็นไปได้ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมตรีประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Council of Palm Producing Countries: CPOPC) โดยพิจารณาในรายละเอียด จัดทำการเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสีย จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิก พร้อมขอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)

➤ ระยะกลาง

- การส่งเสริมให้เกิดหน่วยงานรับรอง (Certified Body) ของประเทศไทย เพื่อเพิ่มการแข่งขันและลดต้นทุนในการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ เช่น RSPO เป็นต้น (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ สำนักนายกรัฐมนตรี (สสว.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์)
- การจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม เพื่อสร้างต้นแบบระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการค้าและการผลิต โดยครอบคลุมอุตสาหกรรมในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ (เกษตรกร) อุตสาหกรรมกลางน้ำ (โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ) และอุตสาหกรรมปลายน้ำ (โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์) รวมไปถึงการสนับสนุนแรงจูงใจให้เกิดการจัดตั้งโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำเสียในแต่ละโรงสกัด หรือการจัดตั้งโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำเสียกลางในพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม เพื่อสร้างรายได้เพิ่มเติมให้แก่ผู้ประกอบการ อีกทั้งยังเป็นการจัดการของเสียจากอุตสาหกรรมปาล์มให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์)
- การพิจารณาแนวทางการเปิดตลาดเสรีในอนาคต เพื่อให้มีผลผลิตปาล์มน้ำมันเพียงพอและมีความต่อเนื่องตลอดกระบวนการผลิต ทั้งนี้ อาจพิจารณาดำเนินการ

เปิดเสรีนำเข้าปาล์มน้ำมันภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม อาทิ การเปิดตลาดเสรีเฉพาะช่วงที่ผลผลิตปาล์มน้ำมันภายในประเทศไม่เพียงพอ (ฤดูแล้ง) การกำหนดปริมาณโควตาการนำเข้าในช่วงนั้น ๆ การกำหนดคุณสมบัติและเพิ่มจำนวนผู้นำเข้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันในตลาด (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

- การเร่งรัดผลักดันร่างพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม พ.ศ. ให้มีผลบังคับใช้ทางกฎหมาย เพื่อให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (Thailand Palm Oil Board: TPOB) มีหน้าที่และอำนาจเป็นหน่วยงานกลางดำเนินนโยบายในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนบริหารจัดการภาคเกษตรและอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกภาคส่วน ซึ่งการมีกฎหมายแม่บทเฉพาะที่กำกับดูแลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งระบบปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศไทย จะช่วยแก้ปัญหาในการบริหารจัดการต่าง ๆ อาทิ ราคาผลผลิตที่ไม่เป็นธรรม การขาดมาตรฐานกลาง การลักลอบนำเข้า และการขาดกลไกการส่งเสริมอย่างยั่งยืน (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงพาณิชย์)

➤ ระยะยาว

- การศึกษาและจัดทำกฎหมายแม่บทกลางว่าด้วยปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และการกำหนดแนวทางการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม โดยกฎหมายกลางดังกล่าวจะเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์ทางกฎหมายสูงซึ่งสามารถใช้เป็นฐานในการจัดทำกฎหมายลำดับรองเพิ่มเติมในอนาคต เช่น กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและวิธีการรับรองมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมัน เพื่อให้การดำเนินงานตามมาตรฐานเป็นบทบังคับและมีรายละเอียดการรับโทษที่ชัดเจน รวมไปถึงกฎหมายที่กำหนดการจัดตั้งหน่วยงานในการกำกับดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศ เป็นต้น (หน่วยงานที่สำคัญ อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงพาณิชย์)

ตารางที่ 6-1 ตารางสรุปแนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

➤ ระยะสั้น

อุตสาหกรรมต้นน้ำ	อุตสาหกรรมกลางน้ำ	อุตสาหกรรมปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอเพิ่มเติม
การให้ความรู้และความเข้าใจในแต่ละด้าน แก่เกษตรกรและผู้รับจ้างเก็บเกี่ยวปาล์ม ได้แก่ - การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ปาล์ม การปลูก การเก็บเกี่ยวผลปาล์มสุก และเกณฑ์ การประเมินผลปาล์มสุก - การถ่ายทอดและการใช้เทคโนโลยี ด้านการผลิตและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า อาทิ ใช้ระบบ “Agri-Map” เพื่อวิเคราะห์ ความเหมาะสมของพื้นที่เพาะปลูก เช่น สภาพดิน ภูมิประเทศ และภูมิอากาศ เพื่อให้การปลูกพืชสอดคล้องกับศักยภาพ พื้นที่ เป็นต้น - การเงินส่วนบุคคล และการบริหารจัดการ ธุรกิจ - การปฏิบัติตามมาตรฐานปาล์มยั่งยืน (RSPO) ข้อกำหนดด้านการนำเข้าสินค้า ที่มีส่วนในการตัดไม้ทำลายป่า (EUDR) ฯลฯ รวมถึงประโยชน์ที่จะได้รับ	การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับการควบคุมการสูญเสียน้ำมัน ในกระบวนการผลิต (Oil Loss)	การศึกษาและสร้างตลาดเป้าหมาย ที่มีศักยภาพในการรองรับสินค้าปาล์มน้ำมัน ที่ได้รับมาตรฐานปาล์มน้ำมันยั่งยืน จากประเทศไทย เพื่อขับเคลื่อนให้เกิด อุปทานของปาล์มน้ำมันยั่งยืน ซึ่งจะส่งผล ต่อไปยังอุตสาหกรรมกลางน้ำและต้นน้ำ ต่อไป	การยกระดับความร่วมมือ ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมัน ปาล์ม ซึ่งในปัจจุบันแต่ละกระทรวง กำกับดูแลในแต่ละส่วนของห่วงโซ่ อุปทานแยกออกจากกัน เพื่อให้ การรักษาเสถียรภาพของราคา เป็นไปด้วยกลไกทั้งระบบ โดยเฉพาะ การขับเคลื่อนเชิงนโยบายของ ประเทศด้วย คณะกรรมการนโยบาย ปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.)

อุตสาหกรรมต้นน้ำ	อุตสาหกรรมกลางน้ำ	อุตสาหกรรมปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอเพิ่มเติม
การจัดทำกฎระเบียบและการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด เช่น มาตรฐานสภาพแวดล้อมและเครื่องมือของลานเทที่เหมาะสม หลักเกณฑ์การรับซื้อผลปาล์มสุก การขโมยผลปาล์ม		การศึกษาและพัฒนา ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มเพื่อสุขภาพ ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป	การจัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) เพื่อช่วยเหลือในเชิงเทคนิคและด้านการเงิน สำหรับลดต้นทุนในการดำเนินการด้านความยั่งยืนของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน
การจัดทำกลไกรับซื้อผลผลิตปาล์มอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม โดยเป็นมาตรฐานแก่ทุกลานเท	การกำหนดกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ และการบังคับใช้กฎหมายโดยหน่วยงานที่กักเก็บมีการติดตั้งระบบวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม/ ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องในภาชนะกักเก็บทุกขนาด รวมทั้งกำหนดเงื่อนไข และจำนวนที่เหมาะสมในการจัดตั้งโรงสกัดแต่ละประเภท		การสร้างความร่วมมือในโครงการที่มีศักยภาพสูงต่าง ๆ เช่น โครงการ EnPAT ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีพลังงานแห่งชาติ (ENTEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ซึ่งเป็นการนำนวัตกรรมมาปรับปรุงน้ำมันปาล์มของไทยเพื่อใช้เป็นน้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้าซึ่งมีความปลอดภัยและสามารถป้องกันการเกิดไฟไหม้จากหม้อแปลงไฟฟ้าระเบิดได้

อุตสาหกรรมต้นน้ำ	อุตสาหกรรมกลางน้ำ	อุตสาหกรรมปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอเพิ่มเติม
การสร้างแรงจูงใจ อาทิการแข่งขันเก็บเกี่ยว ปาล์มและการตัดปาล์ม	การจัดทำข้อกำหนดเงื่อนไขในการจด ทะเบียนเพื่อประกอบธุรกิจโรงสกัด ประเภท A และ B เพิ่มเติมในพื้นที่ให้ ชัดเจน และสอดคล้องกับปริมาณผลผลิต ปาล์มน้ำมันในพื้นที่		การศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้า ร่วมเป็นสมาชิกสภาประเทศผู้ผลิต น้ำมันปาล์ม (Council of Palm Oil Producing Countries: CPOPC)

➤ ระยะเวลา

อุตสาหกรรมต้นน้ำ	อุตสาหกรรมกลางน้ำ	อุตสาหกรรมปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอเพิ่มเติม
การสร้างหรือปรับปรุงระบบชลประทาน และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ที่เพียงพอ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึง ทรัพยากรน้ำ และการขยายพื้นที่ปลูก ไปยังพื้นที่ชลประทาน	การกำหนดอัตราารับซื้อผลปาล์ม แบบขั้นบันได และการกำหนดข้อบังคับ/ เกณฑ์รับซื้อผลผลิตปาล์มที่ไม่ได้ มาตรฐาน ให้มีบทลงโทษที่ชัดเจน โดยการดำเนินงานผ่าน “คณะทำงาน ด้านสมดุลปาล์ม” โดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์	การส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการไทย เข้าถึงตลาดที่มีศักยภาพ ผ่านมาตรการ จูงใจทางภาษี สนับสนุนการส่งออก และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความสามารถ ในการผลิตต่อพื้นที่สูงขึ้น	การส่งเสริมให้เกิดหน่วยงานรับรอง (Certified Body) ของประเทศไทย
การส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ปาล์ม ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาพันธุ์ที่สามารถ ให้ OER สูง และกระจายพันธุ์ปาล์ม ให้เกษตรกรอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ในราคาที่เหมาะสม	การสนับสนุนการเข้าร่วมมาตรฐาน RSPO เพื่อให้เกิดความต้องการผลผลิต ปาล์มน้ำมันที่ได้รับรองมาตรฐาน (ด้านอุปสงค์) ส่งผลให้เกิดการผลิต ผลผลิตปาล์มที่ได้รับมาตรฐาน (ด้านอุปทาน)	การกำหนดแผนนโยบายบริหารการใช้ น้ำมันปาล์มดิบในอุตสาหกรรมไบโอดีเซล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและช่วยให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถคาดการณ์ และบริหารจัดการได้	การจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม เพื่อสร้างต้นแบบระบบนิเวศน์ ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าและการผลิต
การสนับสนุนการรวมกลุ่มทางการเกษตร (เกษตรกรแปลงใหญ่/ วิสาหกิจชุมชน) เพื่อให้เกิดการผลิตที่ประหยัดต่อขนาด และช่วยลดต้นทุนเฉลี่ยลง	การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่าง โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบและเกษตรกร โดยโรงงานอาจช่วยเหลือเชิงเทคนิค และทางการเงินยกระดับการเพาะปลูก แก่เกษตรกร ส่งผลให้โรงงานได้รับ ผลผลิตที่มีคุณภาพและต่อเนื่อง		การเร่งรัดการตราร่าง พ.ร.บ. ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม พ.ศ. ให้มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ กำกับดูแลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งระบบ ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ รวมถึงการนำเข้าและส่งออก

➤ ระยะยาว

อุตสาหกรรมต้นน้ำ	อุตสาหกรรมกลางน้ำ	อุตสาหกรรมปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอเพิ่มเติม
การพัฒนาเทคโนโลยีการตรวจสอบ คัดเลือกและการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ที่สูงและเหมาะสม เพื่อประเมิน OER ในเบื้องต้น และเพื่อคงคุณภาพการเก็บ รักษาผลปาล์มภายหลังการเก็บเกี่ยว จะช่วยยกระดับความเป็นธรรมให้แก่ ระบบการค้าปาล์มน้ำมันในระยะยาว	การทบทวนโครงการประกันรายได้เกษตรกร หรือกำหนดแนวนโยบายสร้างแรงจูงใจ ที่ประเมินผลจากผลการดำเนินงาน ที่ได้ (Performance-based Incentives) ของเกษตรกร เช่น การกำหนดราคารับซื้อ ตามระดับความสุขของผลผลิตปาล์ม เป็นต้น	การส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล หรือการส่งเสริมต่อยอดอุตสาหกรรม ชีวเคมีอื่น ๆ โดยสนับสนุนในรูปแบบ - มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน ผ่าน BOI - การจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมเฉพาะด้านใน พื้นที่ภาคใต้ของไทย - การสนับสนุน ผ่านการจัดทำความร่วมมือระหว่าง ภาคเอกชน GIZ ประเทศไทย RSPO ประเทศไทย และมหาวิทยาลัยในการ พัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการผลิต ขั้นสูง - การปรับปรุงกฎระเบียบในการนำเข้า วัตถุดิบหรือการอนุญาตใช้ผลิตภัณฑ์ ปาล์มให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น	การศึกษาและจัดทำกฎหมายแม่บท กลางว่าด้วยปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์มที่กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน ของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
		การสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปสินค้าปาล์ม น้ำมัน รวมไปถึงการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่สินค้าปาล์มน้ำมัน	

บรรณานุกรม

- Alhaji et al. (2024). Palm Oil: A Journey through Sustainability, Processing, and Utilization. MDPI Foods. และ Wan Rosli, W. D., & Law, K. N. (2011). Oil Palm Fibers as Papermaking Material: Potentials and Challenges. BioResources, 6(1), 901–917.
- Alhaji, A. M., Almeida, E. S., Carneiro, C. R., da Silva, C. A. S., Monteiro, S., & Coimbra, J. S. d. R. (2024). Palm Oil (*Elaeis guineensis*): A Journey through Sustainability, Processing, and Utilization. Foods, 13(17), 2814.
<https://doi.org/10.3390/foods13172814>
- Amirkadra, M. A. (2022). Mechanisation is the way forward for the Malaysian palm oil industry. Retrieved December 25, 2024, from MSPO website:
<https://mspo.org.my/mspo-blogs/mechanisation-is-the-way-forward-for-the-malaysian-palm-oil-industry>
- Asia Pacific Exchange (APEX). (2025). Crude Palm Oil Futures. Retrieved July 29, 2025, from <https://www.asiapacificex.com/products/crude-palm-oil-futures>
- ARC Group. (2024). Malaysia's Biodiesel Industry: Driving Sustainability and Economic Growth with Palm Oil. *ARC Group*. Retrieved from <https://arc-group.com/malaysia-biodiesel-industry/>
- Bursa Malaysia. (2025). Crude Palm Oil Futures (FCPO). Retrieved July 29, 2025, From https://www.bursamalaysia.com/sites/5d809dcf39fba22790cad230/assets/66b1a73ccd34aa39822c2114/20240220_FCPO_Booklet_A4_Lores_Final_draft.pdf
- BYJU's Exam Prep. (2024). Forest Conservation Act (FCA 1980) - Objectives and Amendments [UPSC Polity Notes]. Retrieved December 26, 2024, from BYJUS website: <https://byjus.com/free-ias-prep/forest-conservation-act-1980/>
- Cheah, C. E. (2022a). Overview of The Revised MSPO Standards (MS2530:2022). Retrieved December 24, 2024, from MSPO website: <https://mspo.org.my/mspo-blogs/overview-of-revised-mspo-standards-ms25302022>

- Cheah, C. E. (2022b). Principle 1 of the Revised MSPO Standards MS2530:2022. Retrieved December 24, 2024, from MSPO website: <https://mspo.org.my/mspo-blogs/principle-1-of-the-revised-mspo-standards>
- Chiang, E., & Izzuddin, M. (2022). Principle 5 of the Revised MSPO Standards MS2530:2022. Retrieved December 24, 2024, from MSPO website: <https://mspo.org.my/mspo-blogs/principle-5-environment-natural-resources-biodiversity-and-ecosystems-services>
- Chin, M. (2011). Biofuels in Malaysia: An analysis of the legal and institutional framework. Retrieved December 25, 2024, from CIFOR-ICRAF website: <https://www.cifor-icraf.org/knowledge/publication/3470/>
- Conmy, S. (2024). What the EU Taxonomy means for businesses. Retrieved January 6, 2025, from The Corporate Governance Institute website: <https://www.thecorporategovernanceinstitute.com/insights/guides/eu-green-taxonomy-explained/>
- Council of Palm Oil Producing Countries. (2024a). Council of Palm Oil Producing Countries. Retrieved December 25, 2024, from Cpopc.net website: <https://cpopc.net/main-page>
- Council of Palm Oil Producing Countries. (2024b). Our Mission. Retrieved December 25, 2024, from Cpopc.net website: <https://cpopc.net/our-mission>
- Dahlan, F., Rahman, M. A. A., Tai, B., Persada, D., Wong, Y., Senivongs Na Ayudhya, C., & Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle. (2022). IMT-GT IMPLEMENTATION BLUEPRINT 2022–2026. Retrieved December 25, 2024, from https://inter.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2024/03/Fin_IMT-GT-IMPLEMENTATION-BLUEPRINT-2022-2026-2.pdf
- Dalian Commodity Exchange (DCE). (2021). RBD PALM OLEIN FUTURES AND OPTIONS. Retrieved July 29, 2025, from www.dce.com.cn

- Department of Food and Public Distribution. (2024, December 13). Export Import Policy on Edible Oils. Retrieved December 26, 2024, from Dfpd.gov.in website: <https://dfpd.gov.in/Home/ContentManagement?Url=import-export.html&Manuld=3&language=1>
- Diantoro, T. D., Laraswati, D., Sofiyulloh, Moch., Wicaksono, S. A., & Bisiaux, A. (2023a). *Policy Brief: Potential Impacts of Law Number 11/2020 on Job Creation and Its Implementing Regulations on The Forest and Land-Use Sector*. Sebijak Institute Fakaltus Kehutanan UGM. Retrieved from Sebijak Institute Fakaltus Kehutanan UGM website: <https://euredd.efi.int/wp-content/uploads/2023/03/Policy-brief-Potential-Impacts-of-Law-Number-112020-on-Job-Creation.pdf>
- Diantoro, T. D., Laraswati, D., Sofiyulloh, Moch., Wicaksono, S. A., & Bisiaux, A. (2023b). Potential impacts of law number 11/2020 on job creation and its implementing regulations on the forest and land-use sector. In Euredd. EUREDD Facility. Retrieved from EUREDD Facility website: <https://euredd.efi.int/wp-content/uploads/2023/03/Working-Paper-Job-Creation-Law-March-2023.pdf>
- European Commission. (2024a). SME definition - European Commission. Retrieved January 6, 2025, from single-market-economy.ec.europa.eu website: https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-fundamentals/sme-definition_en
- European Commission. (2024b, July 25). Corporate sustainability due diligence. Retrieved January 6, 2025, from European Commission website: https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en
- European Forest Institute. (2024). *ISPO certification for smallholders: process and challenges*. Retrieved from https://efi.int/sites/default/files/files/flegtredd/Terpercaya/Briefings/Overview_ISPO_Certification_smallholders_EN.pdf

Jadhav, R. (2024, September 14). India sharply raises import tax on edible oils to support farmers. Retrieved December 26, 2024, from Reuters website:

https://www.reuters.com/markets/commodities/india-raises-import-tax-edible-oils-government-order-says-2024-09-13/?utm_source=chatgpt.com

Jelani, A. R., Hitam, A., Jamak, J., Noor, M., Ariffin, O., & Gono, Y. (2008). Cantas TM - A tool for the efficient harvesting of oil palm fresh fruit bunches. *Journal of Oil Palm Research*, 20, 548–558. Retrieved from

https://www.researchgate.net/publication/285683647_Cantas_-_A_tool_for_the_efficient_harvesting_of_oil_palm_fresh_fruit_bunches

Malaysian Investment Development Authority. (2024). *CHAPTER II OBTAINING INVESTMENT INCENTIVES AND FACILITATIVE SERVICES FOR YOUR BUSINESS IN MALAYSIA*. Retrieved from https://www.mida.gov.my/wp-content/uploads/2024/01/ENG-MIDA_Policy-Booklet_MK-2022_Updated_11_01_Chapter-2.pdf

Malaysian Palm Oil Board. (2024a). About Us – MPOB Portal. Retrieved December 23, 2024, from Malaysian Palm Oil Board website: <https://mpob.gov.my/corporate-info/about-us>

Malaysian Palm Oil Board. (2024b). Training Calendar – Malaysian Palm Oil Board Official Portal. Retrieved December 23, 2024, from Mpob.gov.my website: <https://mpob.gov.my/training-calender>

Malaysian Palm Oil Board. (2024c). Vision, Mission and Strategy of MPOB – MPOB Portal. Retrieved December 23, 2024, from Malaysian Palm Oil Board website: <https://mpob.gov.my/corporate-info/vision-mission-and-strategy-of-mpob>

Malaysian Palm Oil Council . (2024). Oil palm industry's future hinges on urgent replanting thrust in Budget 2025. Retrieved December 25, 2024, from Mpoc.org.my website: <https://www.mpoc.org.my/oil-palm-industrys-future-hinges-on-urgent-replanting-thrust-in-budget-2025/>

Malaysian Sustainable Palm Oil. (n.d.-a). MSPO CERTIFICATION SCHEME. Retrieved December 24, 2024, from MSPO website: <https://mspo.org.my/about-mspo>

Malaysian Sustainable Palm Oil. (n.d.-b). Vision & Mission. Retrieved December 24, 2024, from MSPO website: <https://mspo.org.my/vision-mission>

Mechanisation and Automation Research Consortium of Oil Palm. (2022, May). Strategic Target Direction to Achieve the Objective. Retrieved December 25, 2024, from Mechanisation and Automation Research Consortium of Oil Palm website: https://marcop.mpob.gov.my/wp-content/uploads/2022/05/MARCOP_Infografik.pdf

Mechanisation and Automation Research Consortium of Oil Palm. (2024a). ELIGIBLE APPLICANTS – MARCOP. Retrieved December 24, 2024, from Mpob.gov.my website: <https://marcop.mpob.gov.my/eligible-applicants/#page-content>

Mechanisation and Automation Research Consortium of Oil Palm. (2024b). MARCOP – Mechanisation and Automation Research Consortium of Oil Palm. Retrieved December 25, 2024, from Mpob.gov.my website: <https://marcop.mpob.gov.my/>

Mechanisation and Automation Research Consortium of Oil Palm. (2024c). PROJECT DURATION AND FUNDING – MARCOP. Retrieved December 24, 2024, from Mpob.gov.my website: <https://marcop.mpob.gov.my/project-duration-and-funding/#page-content>

Nikkei Asia. (2023). Indonesia launches palm oil exchange to rival Malaysia benchmark. Retrieved July 29, 2025, from <https://asia.nikkei.com/Business/Markets/Commodities/Indonesia-launches-palm-oil-exchange-to-rival-Malaysia-benchmark>

Noorhadi, A. H. (2022a). Principle 3 of the Revised MSPO Standards MS2530:2022. Retrieved December 24, 2024, from MSPO website: <https://mspo.org.my/mspo-blogs/principle-3-mspo-25302022-compliance-with-legal-and-other-requirements>

- Noorhadi, A. H. (2022b). Principle 4 of The Revised MSPO Standards MS2530:2022 - Responsible to Social, Health, Safety and Employment. Retrieved December 24, 2024, from MSPO website: <https://mspo.org.my/mspo-blogs/principle-4-responsible-to-social-health-safety-and-employment>
- Ogahara, Z., Jespersen, K., Theilade, I., & Nielsen, M. R. (2022). Review of smallholder palm oil sustainability reveals limited positive impacts and identifies key implementation and knowledge gaps. *Land Use Policy*, 120, 106258. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2022.106258>
- Oil Palm India Ltd. (2017). Oil Palm India Ltd – Oil Palm India Ltd. Retrieved December 25, 2024, from Oil Palm India Ltd website: <https://oilpalmindia.com/>
- Oils&Fats International. (2024, October 21). Malaysia's palm oil industry to focus on replanting and sustainability. Retrieved December 25, 2024, from Oils & Fats International website: <https://www.ofimagazine.com/news/malaysias-palm-oil-industry-to-focus-on-replanting-and-sustainability>
- Proforest, & World Wildlife Fund. (2020). *Sustainable Palm Oil: Trade and key players between Indonesia and China Prepared by Segi Enam for Proforest and WWF Indonesia*. Retrieved from https://www.proforest.net/fileadmin/uploads/proforest/Documents/Publications/sustainable-palm-oil_trade-between-indonesia-and-china-1-2-1.pdf
- Renner, S., Ruml, A., Lakemann, T., Nuryartono, N., Tjoa, A., Corre, M. D., & Lay, J. (2024). Smallholder RSPO certification, economic benefits and agrochemical use. *Environmental Research Letters*. <https://doi.org/10.1088/1748-9326/ad8367>
- Reuters. (2024, March 5). Malaysian 2024 biofuel output seen rising if B20 biodiesel usage expanded. Retrieved December 28, 2024, from Reuters website: <https://www.reuters.com/business/energy/malaysian-2024-biofuel-output-seen-rising-if-b20-biodiesel-usage-expanded-2024-03-05/>

- RSPO. (2022). RSPO Credits - I am a seller - Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO). Retrieved January 13, 2025, from Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) website: <https://rspo.org/as-an-organisation/rspo-credits/i-am-a-seller/>
- RSPO. (2023a). *A Buyer's Guide to the New RSPO Credits*. Retrieved from <https://rspo.org/wp-content/uploads/buyers-guide-to-new-rspo-credits-english.pdf>
- RSPO. (2023b). Impact Update 2023. Retrieved January 10, 2025, from <https://rspo.org/wp-content/uploads/Impact-Update-2023.pdf>
- RSPO. (2023c). RSPO Credits - I am a buyer - Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO). Retrieved January 13, 2025, from Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) website: <https://rspo.org/as-an-organisation/rspo-credits/i-am-a-buyer/>
- RSPO. (2023d). RSPO Credits - Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO). Retrieved January 13, 2025, from Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) website: <https://rspo.org/as-an-organisation/rspo-credits/>
- RSPO. (2024). Impact Report 2024. Retrieved January 10, 2025, from https://rspo.org/wp-content/uploads/RSPO_ImpactReport_2024.pdf
- RSPO. (2025). Market trends - Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO). *Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)*. Retrieved from <https://rspo.org/as-an-organisation/rspo-credits/market-trends/>
- RSPO, & Perugia, J. (2022). *IMPACT REPORT 2022*. Retrieved from <https://rspo.org/wp-content/uploads/RSPO-Impact-Report-2022.pdf>
- Suwarganda, I. (n.d.). *Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO)*. Retrieved from <https://goldenagri.com.sg/wp-content/uploads/2020/06/Indonesian-Sustainable-Palm-Oil-ISPO-Fact-Sheet.pdf>
- Tantatherdtam, R., et al. (2017). Palm Oil-Based Water-Repellent Agents for Cotton Textile. *Journal of Metals, Materials and Minerals*, 27(3), 34–41.

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION.

(2011, October 25). REGULATION (EU) No 1169/2011 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL (EC) No 1925/2006 of the European Parliament and of the Council, and repealing Commission Directive 87/250/EEC, Council Directive 90/496/EEC, Commission Directive 1999/10/EC, Directive 2000/13/EC of the European Parliament and of the Council, Commission Directives 2002/67/EC and 2008/5/EC and Commission Regulation (EC) No 608/2004. Retrieved January 6, 2025, from <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:304:0018:0063:en:PDF>

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION.

(2018, December 11). Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources. Retrieved January 6, 2025, from Europa.eu website: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018L2001>

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION.

(2023a, May 31). REGULATION (EU) 2023/1115 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 31 May 2023 on the making available on the Union market and the export from the Union of certain commodities and products associated with deforestation and forest degradation and repealing Regulation (EU) No 995/2010. Retrieved January 6, 2025, from Europa.eu website: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj/eng>

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION.

(2023b, October 18). Directive (EU) 2023/2413 of the European Parliament and of the Council of 18 October 2023 amending Directive (EU) 2018/2001, Regulation (EU) 2018/1999 and Directive 98/70/EC as regards the promotion of energy from renewable sources, and repealing Council Directive (EU) 2015/652. Retrieved January 6, 2025, from Europa.eu website: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023L2413&qid=1699364355105>

United States Department of Agriculture. (n.d.). PSD Online. Retrieved from
apps.fas.usda.gov website:
<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>

Vikaspedia. (2024, August 24). National Mission on Edible Oils. Retrieved December 26,
2024, from Vikaspedia.in website:
<https://schemes.vikaspedia.in/viewcontent/schemesall/schemes-for-farmers/national-mission-on-edible-oils?lgn=en>

Voora, V., Bermúdez, S., Farrell, J., Larrea, C., & Luna, E. (2023). *Palm oil prices and sustainability SUSTAINABLE COMMODITIES MARKETPLACE SERIES*. Retrieved from
https://www.iisd.org/system/files/2023-06/2023-global-market-report-palm-oil.pdf?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR3Jns9Ym2xqr_aFk-_SqdtENMDQQ176EkDsu9e56MKiHSOjvsjPx1jdDRU_aem_xq2DYEtx6PXuhjl1xzKiow

World Wildlife Fund. (2022). *WORLDWIDE FUND FOR NATURE (WWF) -SINGAPORE | 1 BUSINESS CASE FOR CERTIFIED SUSTAINABLE PALM OIL 2022 2 | BUSINESS CASE FOR CERTIFIED SUSTAINABLE PALM OIL*. Retrieved from
https://wwfint.awsassets.panda.org/downloads/full_report___business_case_for_certified_sustainable_palm_oil.pdf?utm_source=chatgpt.com

Yusof , A. (2021). Marcop launched, to bolster Malaysia's mechanisation & automation efforts. *NST Online*. Retrieved from
<https://www.nst.com.my/news/nation/2024/02/1015073/duck-farms-behind-river-pollution-kedah>

Yusop, I. (2022). MSPO. Retrieved December 24, 2024, from MSPO website:
<https://mspo.org.my/mspo-blogs/principle-2-of-mspo-25302022-transparency>

กรมวิชาการเกษตร. (ม.ป.ป.). *ปาล์มน้ำมัน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.doa.go.th/oard8/wp-content/uploads/2019/08/km3.pdf>

กระทรวงสาธารณสุข. (9 กุมภาพันธ์ 2564). ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 541) พ.ศ. 2564 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่องน้ำมันและไขมัน. สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2568, จาก

https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/031/T_0027.PDF

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2 พฤษภาคม 2568). ข้อมูลโรงงาน. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2568, จาก <https://www.diw.go.th/webdiw/search-factory/>

กลุ่มวิจัยการเร่งปฏิกิริยาระดับนาโนการดูดซับและการคำนวณ (NCAS). (2566). Biorefinery series: น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพจากน้ำมันปาล์ม. สืบค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม 2568, จาก <https://www.nanotec.or.th/ncas/2023/03/03/biorefinery-series-%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3%E0%B8%A1%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B9%80%E0%B8%8A%E0%B8%B7%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%87%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2/>

ประพันธ์ สีน้อย. (18 ธันวาคม 2566). EUDR เมื่อสินค้าที่ส่งออกไปสหภาพยุโรปต้องปราศจากการทำลายป่า. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2568, จาก www.krungsri.com website: <https://www.krungsri.com/th/research/research-intelligence/eudr-2023>

เพชรกวินท์ เนื่องสมศรี. (3 ธันวาคม 2564). ไบโอดีเซล: กระแสของน้ำมันปาล์ม. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2568, จาก <https://www.nsm.or.th/nsm/th/node/4330> website: <https://www.nsm.or.th/nsm/th/node/4330>

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ. (2568). จำนวนครัวเรือนและพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน - ครัวเรือนและพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน - nabc-catalog.oae.go.th. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2568, จาก Oae.go.th website: https://nabc-catalog.oae.go.th/dataset/dataset_12_07/resource/3852f50e-3eaa-4b6e-9ba9-9fdb92249366

ศูนย์ข่าวพลังงาน. (10 กรกฎาคม 2567). ธพ. เตือนผู้ค้าน้ำมันกว่า 2.7 หมื่นราย เร่งยกเลิกขายดีเซล B10 ก่อนสิ้นสุดระยะผ่อนผัน สิ้นเดือน ก.ค. 2567 นี้. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2568, จาก Energy News Center website: <https://www.energynewscenter.com/กรม-ธพ-เตือนผู้ค้าน้ำมัน>

ศูนย์เทคโนโลยีพลังงานแห่งชาติ. (2564). การผลักดันให้เกิดนโยบายการใช้น้ำมันดีเซลเกรด บี10 เป็นน้ำมันดีเซลพื้นฐานของประเทศ – รายงานประจำปี ศูนย์เทคโนโลยีพลังงาน 2021. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2568, จาก Entec.or.th website: <https://www.entec.or.th/annual-report2021/th/biodiesel-b10/>

ศูนย์วิจัยกรุงศรี. (2566). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2567-2569: อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม. เข้าถึงได้จาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/agriculture/palm-oil/io/plam-oil-industry-2024-2026>

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน). (2564). ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย บทบาทกระทรวงพาณิชย์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย. เข้าถึงได้จาก https://www.itd.or.th/wp-content/uploads/2022/05/ITD65_43_02.pdf

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน). (2564). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการพัฒนากลไกความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันภายใต้ IMT-GT. เข้าถึงได้จาก https://www.itd.or.th/wp-content/uploads/2022/05/ITD65_43_01.pdf

สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ. (2559). Site Blocked. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2568, จาก Masci.or.th website: <https://intelligence.masci.or.th/standard/regulation-eu-no-1169-2011-the-provision-of-food-information-to-consumers/>

สมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็ก. (23 เมษายน 2567). สหภาพยุโรปผ่านข้อกำหนด CSDDD ด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม กับผลกระทบต่อภาคธุรกิจไทย. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2568, จาก <https://globalcompact-th.com/> website: <https://globalcompact-th.com/news/detail/1525>

ส่วนโครงสร้างอัตราอากร สำนักพิทักษ์อัตราศุลกากร กรมศุลกากร. (ม.ป.ป.). ระบบข้อมูลอัตราอากร. เข้าถึงได้จาก [itd.customs.go.th website: http://itd.customs.go.th/igtft/main_frame.jsp?lang=th&top_menu=menu_homepage&current_id=5028](http://itd.customs.go.th/igtft/main_frame.jsp?lang=th&top_menu=menu_homepage&current_id=5028)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2567). คู่มือการขอรับการส่งเสริมการลงทุน 2567. เข้าถึงได้จาก https://www.boi.go.th/upload/content/BOI_A_Guide_Web_Th.pdf

- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า. (2566). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้า
อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน. เข้าถึงได้จาก [https:// uploads.tpso.go.th/แนวทางการพัฒนา
ศักยภาพการค้าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน.pdf](https://uploads.tpso.go.th/แนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน.pdf)
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.). (2567). EnPAT นวัตกรรมน้ำมัน
หม้อแปลงไฟฟ้าปลอดภัยจากปาล์มน้ำมันไทย เพื่อป้องกันการเกิดไฟไหม้จากหม้อแปลง
ไฟฟ้าระเบิด. สืบค้นเมื่อ 29 กรกฎาคม 2568, จาก
https://www.nstda.or.th/home/news_post/sci-update-enpat/
- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. (9 มกราคม 2558). เตือนผู้ประกอบการไทย
! ผลกระทบของมาตรการติดฉลากอาหารใหม่ของ EU. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2568, จาก
<https://warning.acfs.go.th/th/early-warning/view/?page=5082>
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2567ก). สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2566.
เข้าถึงได้จาก
<https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2567/commodity2566.pdf>
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2567ข). สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี 2566. เข้าถึงได้จาก
<https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2567/statistic2566.pdf>
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ. (2560). อุตสาหกรรมปาล์มของอินโดนีเซีย. เข้าถึงได้
จาก https://www.ditp.go.th/contents_attach/167389/167389.pdf
- สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ. (23 กรกฎาคม 2562). แผนงานการพัฒนาเขต
เศรษฐกิจพิเศษสามฝ่าย อินโดนีเซีย – มาเลเซีย – ไทย (IMT-GT). สืบค้นเมื่อ 25
ธันวาคม 2567, จาก <https://icb.mol.go.th/> website:
[https://icb.mol.go.th/asean_workgroup/แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสามฝ่าย-
อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย-imt-gt](https://icb.mol.go.th/asean_workgroup/แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสามฝ่าย-อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย-imt-gt)

ภาคผนวก 1

แผนการดำเนินงานและคณะที่ปรึกษา

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ได้มอบหมายให้บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ดำเนินโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้าง เสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) โดยมีหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดการศึกษา และวิธีการดำเนินโครงการฯ ดังแสดงในบทที่ 1 บทนำ ของรายงานฉบับนี้ ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการฯ คณะผู้วิจัยได้กำหนดแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายชื่อคณะที่ปรึกษาและหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ มีแนวทาง ที่ชัดเจน และได้ผลการดำเนินงานที่ครบถ้วนสอดคล้องกับขอบเขตการดำเนินงานที่กำหนดไว้ โดยสามารถแสดงได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงาน

		ธ.ค.		ม.ค.				ก.พ.				มี.ค.				เม.ย.				พ.ค.				มิ.ย.				ก.ค.				ส.ค.	
		3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2				
1	กระบวนการวางแผน เตรียมการศึกษา																																
1.1	การวางแผนการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน และกรอบแนวคิดในการศึกษา รวมถึงกำหนดรายชื่อคณะที่ปรึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบในดำเนินงานด้านต่าง ๆ																																
1.2	ประชุมเริ่มต้นโครงการ (Kick off Meeting)																																
2	กระบวนการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล																																
2.1	การศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)																																
	โครงสร้างการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ตลอดห่วงโซ่อุปทาน และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง																																
	สถานการณ์การค้า แนวโน้ม หรือทิศทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค																																
	กฎระเบียบ กฎระเบียบ มาตรการ และนโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ประเทศ (เช่น ประเทศผู้ผลิตปาล์มน้ำมันที่สำคัญของโลก ประเทศที่เป็นตลาดที่สำคัญ และตลาดใหม่ที่มีศักยภาพในการค้า)																																
	แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ																																
3	การจัดทำกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย																																
3.1	การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมันในส่วนภูมิภาค เช่น เกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร ผู้รวบรวม ผู้ประกอบการ สมาคม ผู้ส่งออก หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น																																
3.2	การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ในส่วนภูมิภาค																																
3.3	การศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้า ในต่างประเทศ (ภูมิภาคเอเชีย)																																
3.4	การจัดสัมมนาเสนอผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล)																																
4	ผลผลิตและผลงานที่ได้ตลอดการดำเนินโครงการ																																
4.1	การจัดทำรายงานเบื้องต้น (Inception Report)																																
4.2	การจัดทำรายงานขั้นกลาง (Interim Report)																																
4.3	รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report)																																
4.4	เอกสารเผยแพร่ในรูปแบบ Booklet จำนวน 300 เล่ม																																
4.5	รายงาน Future of Thailand Palm Oil ด้วยเครื่องมือ Foresight (ฉากทัศน์อนาคตการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน) จำนวน 10 เล่ม																																
4.6	อินโฟกราฟิก จำนวน 2 ชิ้น																																
4.7	วีดิทัศน์ ความยาว 3-5 นาที จำนวน 1 คลิป																																

หมายเหตุ: แผนการดำเนินงานดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้ในภายหลัง ตามความเหมาะสมและตามการหารือร่วมกับสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

ตารางที่ 2 รายชื่อคณะที่ปรึกษาและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ตำแหน่ง	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน	ความรับผิดชอบ
หัวหน้าโครงการ	ดร.รัชดา เจียสกุล 	<u>ปริญญาเอก</u> สาขา Development Finance มหาวิทยาลัยอีโรซิมมา <u>ปริญญาโท</u> สาขา Development Finance มหาวิทยาลัยอีโรซิมมา <u>ปริญญาตรี</u> สาขาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	25 ปี	- วางแผนการดำเนินโครงการ จัดสรรงานและกำลังคน และดูแลความเรียบร้อยโดยรวม - ตรวจสอบผลงานและรายงานฉบับต่าง ๆ ที่จะส่งมอบให้ สทนค. - เรียบเรียงเนื้อหารายงานและจัดทำเอกสารประกอบการนำเสนอขั้นสุดท้าย - ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะทำงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อโครงการ และ สทนค.
นักวิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.กุลเชษฐ์ มงคล 	<u>ปริญญาเอก</u> สาขา Management University of Canberra, Australia <u>ปริญญาโท</u> สาขาบริหาร Central Michigan University, United States <u>ปริญญาตรี</u> สาขาเศรษฐศาสตร์ University of Oregon, United States <u>ปริญญาตรี</u> สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	20 ปี	- ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ขอบเขตการดำเนินงาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ - ตรวจสอบผลงานและรายงานฉบับต่าง ๆ ที่จะส่งมอบให้ สทนค. - เรียบเรียงเนื้อหารายงานและจัดทำเอกสารประกอบการนำเสนอขั้นสุดท้าย - จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การสัมภาษณ์ การลงพื้นที่ การสัมมนา และการศึกษา ดูงาน เป็นต้น
ผู้ช่วยนักวิจัย	นางจิตติมา เกตวรรัตน์ 	<u>ปริญญาโท</u> บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร <u>ปริญญาตรี</u> วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	20 ปี	- ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ขอบเขตการดำเนินงาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ - สนับสนุนกระบวนการวิจัยของนักวิจัย - จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การสัมภาษณ์ การลงพื้นที่ การสัมมนา และการศึกษา ดูงาน เป็นต้น

ตำแหน่ง	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน	ความรับผิดชอบ
เลขานุการโครงการ	นายศราวุฒิ จตุวิวัฒน์วรกุล 	ปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เกียรตินิยมอันดับ 1)	12 ปี	- ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ขอบเขต การดำเนินงาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ - ประสานงานระหว่างคณะผู้วิจัยและ สนค. - เรียบเรียงเนื้อหารายงานและจัดทำเอกสารประกอบการ นำเสนอ
เจ้าหน้าที่สนับสนุน	นายชนสิทธิ์ วณิชปริชาพงศ์ 	ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เกียรตินิยมอันดับ 1) หมายเหตุ: ดำเนินงานระหว่างวันที่ 19 ธันวาคม 2567 ถึง 30 เมษายน 2568	5 ปี	- ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ขอบเขต การดำเนินงาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (อินโฟกราฟิก) และ วิดีทัศน์ ที่เกี่ยวข้องภายในโครงการ - ประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการลงพื้นที่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานต่างประเทศ และการสัมมนา - เรียบเรียงเนื้อหารายงานและจัดทำเอกสารประกอบการ นำเสนอ
เจ้าหน้าที่สนับสนุน	นายณัฐ อัครไชยชาญ 	ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ขนส่ง) Institute for Transport Studies University of Leeds, UK ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หมายเหตุ: ดำเนินงานระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ถึง 16 สิงหาคม 2568 (อ้างอิง หนังสือ เปลี่ยนแปลงบุคลากรในโครงการฯ เลขที่ RC138/0425 ลงวันที่ 21 เมษายน 2568)	2 ปี	- ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ขอบเขต การดำเนินงาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (อินโฟกราฟิก) และ วิดีทัศน์ ที่เกี่ยวข้องภายในโครงการ - ประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการลงพื้นที่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานต่างประเทศ และการสัมมนา - เรียบเรียงเนื้อหารายงานและจัดทำเอกสารประกอบการ นำเสนอ

ภาคผนวก 2

การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ได้มอบหมายให้บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ดำเนินโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้าง เสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) โดยมีขอบเขต การดำเนินงานตอนหนึ่งกำหนดให้ที่ปรึกษาลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ อุปทานปาล์มน้ำมันในส่วนภูมิภาค เช่น เกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร ผู้รวบรวม ผู้ประกอบการ สมาคม ผู้ส่งออก หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อเก็บข้อมูล รับฟัง ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 5 วัน 4 คืน อย่างน้อยครั้งละ 12 ราย ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขอบเขตดังกล่าวแล้วเสร็จ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่

วันที่	พื้นที่	หน่วยงานเป้าหมาย
3 – 7 กุมภาพันธ์ 2568	ภาคใต้ตอนบน (ชุมพร และสุราษฎร์ธานี)	1. บริษัท มิตรเจริญปาล์มออยล์ จำกัด 2. สภาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร 3. หอการค้าจังหวัดชุมพร 4. บริษัท เอเจ ปาล์มออยล์ จำกัด 5. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี 6. สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี 7. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี 8. ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี 9. สภาเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี 10. สมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมันจังหวัดสุราษฎร์ธานี 11. บริษัท ธนาปาล์มโปรดักส์ จำกัด 12. วิสาหกิจชุมชนเกษตรร่วมมือปาล์มน้ำมัน บ้านนาเดิม (แปลงเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จารึก ทิพย์เดช) 13. บริษัท กลุ่มสมอทอง จำกัด 14. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตปาล์มน้ำมัน สมอทองยั่งยืน 15. บริษัท พี.ซี. ปาล์ม (2550) จำกัด 16. บริษัท ทักษิณปาล์ม (2521) จำกัด
24 – 28 กุมภาพันธ์ 2568	ภาคใต้ตอนล่าง (กระบี่ ตรัง และสงขลา)	1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกระบี่ 2. สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ 3. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ 4. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกระบี่ 5. ด่านศุลกากรกระบี่ 6. บริษัท นามหงส์น้ำมันปาล์ม จำกัด 7. ลานเทกระบี่ เค เอส ปาล์ม

วันที่	พื้นที่	หน่วยงานเป้าหมาย
		8. บริษัท กลุ่มภัทร จำกัด 9. ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่ 10. บริษัท ล่ำซ่ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) 11. บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด 12. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ตรังอย่างยั่งยืน 13. ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งเรืองกิจน้ำมันพืช 14. สถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำหรับรายละเอียดการลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมันในส่วนภูมิภาค เพื่อเก็บข้อมูล รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ อาทิ กำหนดการสาระสำคัญ และภาพบรรยากาศ ดังนี้

1. การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก ครั้งที่ 1 (ภาคใต้ตอนบน: ชุมพร และสุราษฎร์ธานี)

การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก ครั้งที่ 1 กำหนดเป้าหมายพื้นที่ คือ ภาคใต้ตอนบนครอบคลุมจังหวัดชุมพรและจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ 3 – 7 กุมภาพันธ์ 2568 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

➤ กำหนดการ

วันที่	เวลา	หน่วยงาน
วันจันทร์ที่ 3 กุมภาพันธ์ 2568	10.00 – 12.00 น.	บริษัท มิตรเจริญปาล์มออยล์ จำกัด
	13.30 – 16.30 น.	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร หอการค้าจังหวัดชุมพร
วันอังคารที่ 4 กุมภาพันธ์ 2568	09.00 – 11.30 น.	บริษัท เอเจ ปาล์มออยล์ จำกัด
	14.00 – 16.30 น.	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สมาคมชาวสวนปาล์ม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568	09.00 – 12.00 น.	บริษัท ธนาปาล์มโปรดักส์ จำกัด

วันที่	เวลา	หน่วยงาน
	13.30 – 16.30 น.	วิสาหกิจชุมชนเกษตรร่วมมือปาล์มน้ำมันบ้านนาเดิม
วันพฤหัสบดีที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568	09.00 – 12.00 น.	บริษัท กลุ่มสมอทอง จำกัด กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตปาล์มน้ำมันสมอทองยั่งยืน
	13.30 – 16.30 น.	บริษัท พี.ซี. ปาล์ม (2550) จำกัด
วันศุกร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ 2568	09.00 – 11.30 น.	บริษัท ทักษิณปาล์ม (2521) จำกัด

➤ สารสำคัญ

บริษัท มิตรเจริญปาล์มออยล์ จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายประสงค์ จำปาศักดิ์ กรรมการบริษัท มิตรเจริญปาล์มออยล์ จำกัด ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในจังหวัดชุมพรเป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งพิงกับปริมาณผลผลิตปาล์มเป็นหลัก ทำให้ปริมาณการผลิตเป็นไปตามฤดูกาล โดยในช่วงที่ผลผลิตปาล์มออกน้อย ราคาจะเพิ่มสูงขึ้น โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบในปัจจุบันต่างมีกำลังการผลิตค่อนข้างสูง แต่ผลผลิตปาล์มไม่เพียงพอต่อการผลิตตลอดทั้งปี ทำให้ในช่วงฤดูกาลที่ผลปาล์มออกน้อย (ระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม) ราคารับซื้อผลปาล์มจะสูงขึ้น และลดลงตามปริมาณอุปทานและอุปสงค์ ส่งผลให้โรงงานสกัดจะหยุดเดินเครื่องจักรในบางช่วงเวลา เพื่อลดต้นทุนค่าเชื้อเพลิงในการทำความร้อนของหม้อต้มน้ำ

สำหรับสถานการณ์ของการผลิตน้ำมันปาล์มดิบส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตเพื่อส่งต่อไปยังโรงกลั่นภายในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกและพื้นที่รอบกรุงเทพมหานคร โดยราคารับซื้อผลปาล์มและน้ำมันปาล์มนั้นนอกจากจะอ้างอิงจากปัจจัยภายในประเทศและสภาพอากาศแล้วนั้น ยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกจากสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน ซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดเรพซีด (Rapeseed Oil) จึงถูกลดการส่งออกไปยังยุโรปและอเมริกา ส่งผลให้ประเทศที่แต่เดิมนำเข้า Rapeseed Oil เริ่มขาดแคลน/มีราคาสูงขึ้น จึงต้องเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์อื่นที่ทดแทน คือ น้ำมันปาล์ม ทำให้ความต้องการของน้ำมันปาล์มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มเพิ่มสูงขึ้น

ขณะที่สถานการณ์อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในพื้นที่จังหวัดชุมพรมีจำนวนโรงงานผลิตน้ำมันปาล์มดิบไม่มากนัก เนื่องจากพื้นที่การปลูกปาล์มมีจำกัด ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตที่นำเข้าสู่โรงงานไม่เพียงพอต่อการผลิต อันเป็นผลจากอัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) ของผลปาล์มอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 18 ตามที่ภาครัฐกำหนดเป็นเกณฑ์รับซื้อ รวมไปถึงปาล์มเป็นพืชที่ต้องการน้ำสูงถึงต้นละ 200 ลิตรต่อวัน ทำให้ปริมาณผลผลิตและ OER นอกช่วงฤดูฝนลดลงเป็นอย่างมาก

ขั้นตอนการรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรจะเริ่มต้นที่ลานเทซึ่งเป็นจุดรับซื้อ โดยลานเทสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ (1) ลานเทของเอกชน และ (2) ลานเทที่มีโรงงานสกัดเป็นเจ้าของ โดยผู้รับซื้อ ณ ลานเท จะเป็นผู้ประเมินราคาซื้อจากเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อรวบรวมผลปาล์มนำส่งต่อไปยังโรงงานสกัด ซึ่งระยะเวลาที่ลานเทรับซื้อและนำส่งถึงโรงงานสกัดจะต้องมีระยะเวลาไม่เกิน 48 ชั่วโมง เพื่อให้ปริมาณน้ำมันและความเป็นกรดอยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการสกัด จากนั้นโรงงานสกัดจะดำเนินการสกัดน้ำมันจากผลปาล์มดิบจากการแยกผลปาล์มและส่วนอื่น ซึ่งส่วนที่เหลือจากการสกัดสามารถนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในการอบ รวมไปถึงจำหน่ายต่อไปยังโรงไฟฟ้าที่รับซื้อ ในส่วนของน้ำมันปาล์มดิบที่ได้จำเป็นต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น เช่น สี กลิ่น ความบริสุทธิ์ และความเป็นกรด เป็นต้น ก่อนที่จะถูกจำหน่ายต่อไปยังโรงงานกลั่นในภาคกลางและภาคตะวันออก

ดังนั้น ข้อจำกัดและอุปสรรคของอุตสาหกรรมผลิตน้ำมันปาล์มดิบมาจากปัจจัยสำคัญคือ ปริมาณน้ำมันดิบที่จะได้จากการสกัด และปริมาณผลผลิตที่ไม่เพียงพอต่อการผลิตของโรงงานสกัด โดยแนวทางแก้ไขหรือลดข้อจำกัดสามารถแบ่งได้ ดังนี้

- การมีพันธุ์ปาล์มที่ดี เนื่องจากประเทศไทยยังมีการพัฒนาพันธุ์ปาล์มที่น้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรซื้อพันธุ์ปาล์มที่ไม่มีการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากผู้ประกอบการหรือเกษตรกร ทำให้ปริมาณผลผลิตและ OER ลดลง
- การบริหารจัดการพื้นที่สวน เนื่องจากปาล์มเป็นพืชที่ต้องการน้ำสูงและต้องมีการใส่ปุ๋ยเพื่อบำรุงดิน แต่เกษตรกรบางส่วนยังคงขาดความรู้ในการบริหารจัดการและบำรุงสวน เนื่องจากขั้นตอนการตัดปาล์มและการดูแลมีกลุ่มรับจ้างดำเนินการให้ทั้งหมด ดังนั้น ภาครัฐจึงควรสนับสนุนการให้ความรู้ต่อเจ้าของสวนปาล์มและผู้รับจ้าง เพื่อให้ปริมาณผลผลิตที่ได้มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของตลาด

- เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มยังคงเป็นเกษตรกรรายย่อย ซึ่งยังคงมีภาระต้นทุนในการดูแลและบริหารจัดการสวนปาล์มที่สูง ส่งผลต่อการเข้าร่วมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่
- การเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง การเก็บเกี่ยวในปัจจุบันใช้วิธีการจ้างแรงงานในการจ้างเหมา ทำให้ผู้รับจ้างเก็บเกี่ยวผลปาล์มที่ยังไม่สุกทั้งหมด ส่งผลทำให้ปริมาณ OER ลดลง ภาครัฐจึงควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจต่อทั้งเจ้าของสวนและผู้รับจ้างในการเก็บเกี่ยวเฉพาะผลปาล์มที่สุกเท่านั้น ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางการเก็บเกี่ยวไว้แล้ว แต่ยังคงขาดการบังคับใช้ให้ถูกต้อง
- มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) และข้อบังคับของสหภาพยุโรปว่าด้วยผลิตภัณฑ์ที่ปราศจากการทำลายป่า (EU Deforestation Regulation: EUDR) ซึ่งเกษตรกรไทยได้เริ่มดำเนินการตามมาตรฐานดังกล่าวแล้ว ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น โดยโรงงานสกัดบางแห่งได้ช่วยส่งเสริมทั้งในการจัดบันทึกข้อมูล และให้ราคาเพิ่มเติมในการรับซื้อ อย่างไรก็ตาม ต้นทุนการจดทะเบียนรับรองยังค่อนข้างสูงสำหรับเกษตรกรไทยที่ส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกไม่มาก ภาครัฐควรหารือกับโรงงานเพื่ออุดหนุนค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและจดทะเบียน ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจแก่เกษตรกรมากยิ่งขึ้น
- เครื่องมือและกระบวนการตรวจสอบ OER ที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับ เนื่องจากราคารับซื้อผลปาล์มจะอ้างอิงตามระดับ OER หากสามารถตรวจสอบได้ จะทำให้เกษตรกรได้รับราคารับซื้อที่เหมาะสม และจะช่วยให้เกษตรกรลงทุนต่อการพัฒนาสวนปาล์มในระยะยาว

สภาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร และหอการค้าจังหวัดชุมพร

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายกิตติ กิตติชนม์ธวัช ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร และนายไพบุรย์ ลิ้มเลิศวาทิ ที่ปรึกษาประธานหอการค้าจังหวัดชุมพร ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

จากข้อมูลสถิติพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดชุมพร มีพื้นที่ปลูกประมาณ 1.5 ล้านไร่ หรือคิดเป็นผลผลิตรวมประมาณ 4.4 ล้านตันต่อปี หรือเท่ากับผลผลิตเฉลี่ย 3,123 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งในพื้นที่จังหวัดชุมพร มีโรงงานประเภท A จำนวน 20 โรง และโรงงานประเภท B จำนวน 10 โรง และโรงงานสกัดน้ำมันจากเมล็ดในปาล์มตั้งอยู่ ทั้งนี้ จากการประเมินพบว่า โรงงาน

ทั้งหมดมีกำลังการผลิต 1,215 ตันต่อชั่วโมง ซึ่งต้องการผลผลิตปาล์มจำนวน 5.8 ล้านตันต่อปี สำหรับการค้าผลผลิตปาล์มน้ำมัน เกษตรกรนิยมนำผลผลิตปาล์มไปขายยังลานเท เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้กับสวนปาล์ม และลานเทมีแรงงานและรถขนผลผลิตให้บริการ นอกจากนี้ เกษตรกรจะได้รับการชำระค่าสินค้าเป็นเงินสดทันทีที่ขายผลผลิต อย่างไรก็ตาม ราคาซื้อขายผลปาล์มดิบยังคงขึ้นอยู่กับราคาซื้อขายในประเทศสิงคโปร์เป็นหลัก

การปลูกปาล์มและการบริหารจัดการสวนปาล์มในพื้นที่จังหวัดชุมพรยังคงไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากเกษตรกรอาจยังขาดความรู้หรือความเข้าใจที่ถูกต้องในการปลูก การดูแลปาล์ม/บำรุงดิน รวมถึงขั้นตอนการเก็บเกี่ยว เนื่องจากมีการจ้างแรงงานในทุกขั้นตอน ส่งผลให้ปริมาณผลปาล์มไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงาน กอปรกับจังหวัดชุมพรไม่มีแหล่งน้ำจืดที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกปาล์มในทั้งในช่วงฤดูฝนและนอกฤดูฝน ทำให้ปริมาณผลผลิตไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ค่าเฉลี่ยปริมาณผลผลิตต่อไร่อยู่ที่ระดับน้อยกว่า 3 ตันต่อไร่) ซึ่งหากเกษตรกรได้รับการส่งเสริมการชลประทานในพื้นที่การเกษตรจะสามารถบรรเทาปัญหาดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม จากการคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในปี 2568 ปริมาณผลปาล์มจะสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ และส่งผลต่อราคารับซื้อให้ลดลงในปีนี้ เนื่องจากปริมาณฝนคาดการณ์จะเพียงพอต่อการเพาะปลูก และผลผลิตจากพื้นที่ปลูกใหม่ที่จะออกสู่ตลาดภายในปีนี้ จึงทำให้ราคารับซื้อภายในประเทศลดลง

เมื่อสอบถามถึงแนวทางการกำกับดูแลการเก็บเกี่ยวผลปาล์มให้ได้มาตรฐานตามที่กรมวิชาการเกษตรได้มีการกำหนดแนวทางไว้ให้แล้วนั้น พบว่า หน่วยงานภาครัฐและโรงงานสกัดต่างมีการให้ความรู้และการอบรมทักษะแก่แรงงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งแรงงานและคนรับซื้อของโรงงาน แต่ในการปฏิบัติจริงยังมีข้อจำกัด เช่น วิธีการนับผลร่วงที่ต้องมีการเดินสำรวจก่อน การดูสีผลปาล์มขึ้นอยู่กับความชำนาญของคนเก็บเกี่ยวและชนิดของพันธุ์ปาล์ม รวมไปถึงวิธีการของลานเทในการคัดเลือกรับซื้อเฉพาะผลปาล์มสุก ทำให้ผลปาล์มที่โรงงานได้รับไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ทางภาครัฐกำหนดแนวทางไว้ รวมถึงยังไม่มีกำหนดบทลงโทษสำหรับการเก็บเกี่ยวผลปาล์มที่ไม่สุกตามมาตรฐาน ส่งผลให้เกษตรกรและแรงงานเก็บเกี่ยวเพื่อให้ได้ปริมาณน้ำหนักมากแทนการประเมินจากคุณภาพ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเบื้องต้น คือ การหารือร่วมกันกับโรงงานผู้รับซื้อผลปาล์มเพื่อที่จะไม่รับซื้อผลปาล์มที่ไม่สุกเต็มที่ โดยจะเป็นเครื่องมือในการบังคับให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวเฉพาะผลปาล์มที่สุกเท่านั้น

นอกจากนี้ สิ่งที่หน่วยงานภาครัฐควรเตรียมการล่วงหน้า คือ โรงระเบิดจากเชื้อราไกโนเดอร์มา (Ganoderma Boninense) ที่ส่งผลทำให้ลำต้นเน่าในสวนปาล์มเนื่องจากเริ่มพบการแพร่ระบาดในบางพื้นที่ แมลง/ศัตรูพืชซึ่งสามารถติดต่อได้จากสวนมะพร้าวทำให้ยอดต้นปาล์มเสียหาย รวมไปถึงการส่งเสริมการปลูกปาล์มอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานของต่างประเทศ เช่น RSPO และ EUDR โดยปัจจุบันเกษตรกรและโรงงานให้ความสำคัญกับมาตรฐาน RSPO มากกว่า เนื่องจากหากได้รับการรับรองจาก RSPO แล้ว จะสามารถขอรับรอง EUDR ได้อีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้มีการออกมาตรฐานรับรองโดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำหรับการบริหารจัดการสวนปาล์ม คือ มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 5909-2567 หลักการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน และ มกษ. 5913-2567 หลักการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ ซึ่งแม้ว่าการดำเนินงานตามมาตรฐานจะทำให้ผลปาล์มมี OER ที่เพิ่มขึ้น แต่ยังคงขาดเครื่องมือในการวัดที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ

นอกจากประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพการสกัดน้ำมันปาล์มดิบแล้ว อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยยังคงขาดการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากปาล์มน้ำมันจำนวนมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมชีวเคมีที่ยังขาดการลงทุนและการวิจัยพัฒนา ขณะที่ประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียเริ่มมีการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องแล้ว รวมไปถึงการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศระหว่างมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นสองประเทศที่มีปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์มสูงกว่าประเทศไทยที่แม้จะมีกำลังการผลิตเป็นลำดับสามของโลก แต่ปริมาณดังกล่าวยังคงห่างจากทั้งสองประเทศอยู่มาก ดังนั้น การที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับอุตสาหกรรมปาล์ม จำเป็นต้องพิจารณาถึงผลลัพธ์และประโยชน์ที่เกษตรกรและผู้ประกอบการไทยจะได้รับ เนื่องจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสภาประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Council of Palm Oil Producing Countries: CPOPC) มีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประมาณ 3 ล้านบาทต่อปี

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันจะมีมูลค่าสูง แต่ยังไม่เห็นหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะเช่นเดียวกับสินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ เช่น ยางพารา และข้าว เป็นต้น ทำให้การกำหนดทิศทางการพัฒนาปาล์มน้ำมันของประเทศไทยยังขาดความชัดเจน รวมถึงนโยบายจากคณะกรรมการปาล์มน้ำมันแห่งชาติที่ยังขาดความต่อเนื่อง

บริษัท เอเจ ปาล์มออยล์ จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายสุรเดช สมัยกุล

กรรมการบริษัท เอเจ ปาล์มออยล์ จำกัด ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

บริษัท เอเจ ปาล์มออยล์ จำกัด ดำเนินการมาเป็นปีที่ 7 ซึ่งมีการดำเนินงาน 2 ส่วน คือ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มและโรงงานสกัดน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ซึ่งใช้สารละลายในการปรับปรุงคุณภาพ โดยกำลังการผลิตอยู่ระหว่าง 1,000-2,000 ตันต่อวัน โดยมีการดำเนินงานสลับระหว่างการผลิตน้ำมันปาล์มดิบกับน้ำมันเมล็ดในปาล์ม รวมไปถึงมีกระบวนการเปลี่ยนส่วนที่เหลือมาใช้เป็นชีวมวลของเตาอบ ขณะที่น้ำส่วนที่เหลือจากการสกัดน้ำมันปาล์มจะถูกนำไปผลิตเป็นไบโอแก๊สในโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าไปที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งมีกำลังการผลิต 45 เมกะวัตต์

ในส่วนของใบปาล์มเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีมูลค่าของปาล์ม ซึ่งมีราคาอยู่ที่ 1,000-1,200 บาทต่อตัน อย่างไรก็ตาม ทะลายปาล์มของบริษัทจะถูกจำหน่ายออกไปทั้งหมด เนื่องจากเตาอบถูกออกแบบมาให้ใช้ทะลายเป็นเชื้อเพลิงเท่านั้น

ในด้านของราคาน้ำมันปาล์มเปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลาของปี ซึ่งในช่วงต้นปีราคารับซื้อจะค่อนข้างสูง ทำให้ต้นทุนของโรงงานสกัดสูงใกล้เคียงกับราคาขาย ทำให้ในช่วงที่ราคารับซื้อสูง โรงงานจะชะลอการขายน้ำมันปาล์ม เพื่อรอช่วงเวลาที่มีผลผลิตปาล์มออกเพิ่มขึ้น ราคารับซื้อก็จะลดลง อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผลผลิตน้อยก็ยังคงจำเป็นในการรับซื้อ เพื่อให้โรงงานเดินการผลิตและมีเงินทุนหมุนเวียนต่อค่าจ้างและต้นทุนที่มีอยู่ รวมไปถึงผลปาล์มมีอายุการเก็บที่สั้น คือ ต้องมีการสกัดน้ำมันในช่วงเวลาไม่เกินกว่า 48 ชั่วโมง และการสร้างโรงจัดเก็บทำได้ยาก เนื่องจากต้องใช้พื้นที่มาก และหากปล่อยเวลานานเกินไป ผลปาล์มจะสุกและทำให้ปริมาณกรดเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำมันปาล์มที่จะสกัดได้

สำหรับน้ำมันเมล็ดในปาล์ม เมื่อสกัดแล้วจะถูกนำไปผลิตใช้อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง หรือที่เรียกว่า Surfactant ที่มีคุณสมบัติเพิ่มความชุ่มชื้นต่อผิวเช่นเดียวกับน้ำมันมะพร้าว น้ำมันเมล็ดในปาล์มจึงถูกนำมาใช้ทดแทนน้ำมันมะพร้าว ทำให้การอ้างอิงราคาของทั้งสองชนิดมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับการส่งเสริม RSPO บริษัทได้ร่วมกับชุมชนและเกษตรกร เพื่อจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน RSPO ของบริษัท มีสมาชิกประมาณ 400 ราย พื้นที่เพาะปลูกกว่า 10,000 ไร่ ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือจากกลุ่มบริษัทในเครือของ ปตท. ในการส่งเสริมและสนับสนุน ปัจจุบันทางกลุ่มวิสาหกิจอยู่ระหว่างการจัดทำกรวัดปริมาณ

ก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วย ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Carbon footprint) เพื่อแสดงถึงความตั้งใจในการสร้างระบบอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม เป้าหมายของการทำ RSPO ไม่ได้มีเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิต แต่เป็นเพียงกระบวนการโดยอ้อมเท่านั้น นอกจากนี้ การจับเก็บตัวเลขปริมาณผลผลิตของภาครัฐยังไม่แม่นยำ ทำให้เมื่อเกษตรกรมีการเก็บข้อมูลตามระบบของ RSPO จึงเห็นถึงข้อมูลจริงของปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าการจับเก็บในช่วงแรก

นอกจากนี้ ความต้องการน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง RSPO มีเพียงในสหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา รวมถึงยังขาดการจับคู่ธุรกิจกับผู้ที่ต้องการซื้อน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรอง RSPO อย่างไรก็ตาม บริษัทยังคงต้องการส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำกระบวนการตาม RSPO จึงตั้งราคา รับซื้อผลปาล์มจากสวนที่ได้รับ RSPO มากกว่าปกติ ประมาณกิโลกรัมละ 50 สตางค์ ซึ่งถือเป็น กลไกสำคัญในการสร้างเครือข่าย RSPO ซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบนี้เริ่มเห็นมากขึ้นกับโรงงาน สกัดในจังหวัดชุมพรและสุราษฎร์ธานี

ข้อจำกัดในการจัดทำ RSPO คือ จำนวนเกษตรกรต่อพื้นที่ของประเทศไทยค่อนข้างสูง ต่างจากมาเลเซียและอินโดนีเซีย ทำให้ต้นทุนในการทำ RSPO ต่อรายเกษตรกรของไทยสูง นอกจากนี้ เมื่อเกษตรกรจัดทำ RSPO ได้ การบริหารจัดการดังกล่าวสามารถเทียบได้กับ ระบบ EUDR เช่นกัน รวมถึงนโยบายภาครัฐที่ให้การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนแปลงเกษตร ทำให้ลดการบุกรุกพื้นที่ป่าในการปลูกปาล์ม และหากยุโรปมีความเข้มงวดมากขึ้นในเรื่อง RSPO และ EUDR ประเทศไทยที่มีปรับตัวก่อนจะได้รับประโยชน์มากกว่าประเทศอื่น นอกจากนี้ การที่ประเทศไทยมีจำนวนเกษตรกรมาก ทำให้เกิดการเรียกร้องบ่อยครั้งเมื่อราคารับซื้อ เปลี่ยนแปลง หรือแม้แต่การออกนโยบายจากภาครัฐมักถูกประท้วงหรือขัดขวางก่อนที่จะได้ศึกษา ประโยชน์และผลกระทบอย่างแท้จริง

ด้านแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับการพัฒนา อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของโลกที่มีอยู่ 4 ระยะ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในระยะที่ 2 คือ การสกัด เป็นส่วนใหญ่ ขณะที่หลายประเทศได้ขยับไปสู่ระยะที่ 3 หรือการต่อยอดในอุตสาหกรรมชีวเคมี นอกจากนี้ ประเทศไทยยังขาดความชัดเจนของนโยบาย การขอจัดตั้งโรงงานที่มีขั้นตอนมาก และงบประมาณในการลงทุนที่สูง

ประเทศอินเดียเป็นเป้าหมายหลักในการส่งออกของผู้ประกอบการน้ำมันปาล์มไทย ขณะที่การส่งออกไปจีนจะเป็นการส่งออกน้ำมันที่มีกรดสูง เนื่องจากต้องการน้ำมันปาล์มราคาถูก

โดยสิ่งที่ทำให้การส่งออกของประเทศไทยได้เปรียบ คือ ประเทศไทยไม่มีภาษีส่งออกน้ำมันปาล์ม ขณะที่มาเลเซียและอินโดนีเซียมีการเก็บภาษีส่งออก

การประชุมร่วมหน่วยงานภาครัฐ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) นายชัยพร นุกักดี เกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2) นายวัชรินทร์ ไชยานุพงศ์ อุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (3) นางสาววิษณีย์ ออมทรัพย์สิน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี (4) นายกอบ ทวนดำ พาณิชย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี (5) นายमित เมืองดี คณะทำงานด้านพืช สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี และ (6) นายสุมาต อินทรมณี นายกสมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

การประชุมร่วมระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน ภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประเด็นเรื่องการควบคุมอัตราสกัดให้เป็นไปตามระเบียบที่ร้อยละ 18 และภาครัฐและส่วนปกครอง มีแนวความคิดในการผลักดันอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของสุราษฎร์ธานีไปสู่อุตสาหกรรมชีวเคมี แต่พบปัญหาในเรื่องของการตลาดที่ยังไม่สามารถจับคู่ทางธุรกิจได้ โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ

การพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มควรเริ่มจากต้นน้ำ คือ การปลูกที่ขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากเจ้าของสวนขาดความใส่ใจในการดูแล ตั้งแต่การใส่ปุ๋ย พันธุ์ปาล์ม รวมไปถึงความสำคัญของแหล่งน้ำ เนื่องจากต้นปาล์มหนึ่งต้นต้องการน้ำเฉลี่ยวันละ 200 ลิตร นอกจากนี้ การที่ยังไม่สามารถควบคุมคุณภาพการตัดปาล์มได้ เนื่องจากการจ้างงานเป็นแรงงานต่างชาติ และค่าจ้างเป็นไปตามน้ำหนักที่ตัดได้ ทำให้แรงงานต้องการตัดปาล์มในจำนวนที่เยอะมาก ๆ จึงขาดความใส่ใจต่อความสุขของผลปาล์ม ดังนั้น ภาครัฐควรส่งเสริมการวิเคราะห์ดินและวิเคราะห์น้ำ เพื่อทำให้การพัฒนาคุณภาพปาล์มดีขึ้น ผลปาล์มจะสุกพร้อมกัน อาจจะลดปัญหาผลสุกผลอ่อนได้ในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากศูนย์วิจัยฯ ชี้ชัดถึงการขาดคุณภาพในการตัดปาล์มที่สุกยังมีอยู่ในจำนวนน้อยมาก ทำให้ค่าเฉลี่ยของอัตราสกัดน้ำมันปาล์มอยู่ในช่วงร้อยละ 15-16 เท่านั้น ซึ่งตามระเบียบหรือกฎกระทรวงต่าง ๆ เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตร และกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น มีการกำหนดไว้เป็นแนวทางที่ควรปฏิบัติแล้ว แต่ยังคงมีปัญหาในการนำมาใช้จริง รวมถึงทำให้เกิดความเข้าใจต่อเกษตรกรว่า หากเก็บเกี่ยวผลปาล์มที่ไม่สุก จะทำให้ได้รับ

รายได้น้อยลง ซึ่งก็จะส่งประโยชน์ไปทั้งห่วงโซ่อุปทาน และผลผลิตโดยรวมของทั้งประเทศจะเพิ่มขึ้น

แนวทางหนึ่งที่ต้องกำหนด คือ การรับซื้อที่โรงงานจะรับซื้อเฉพาะผลปาล์มสุกเท่านั้น ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้คนตัด ลานเท และเกษตรกรเลือกตัดเฉพาะผลปาล์มสุกเท่านั้น และการยกระดับกลไกการรับซื้อปาล์มตามระดับน้ำมันที่จะสกัดได้ ไม่ควรเป็นระดับราคาเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรต้องการตัดผลปาล์มสุกเท่านั้น เช่นเดียวกันกับการเลือกพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม เช่นการเพาะปลูกในภาคอีสาน หรือการจัดทำมาตรการกำหนดพื้นที่ (Zoning) ให้เพาะปลูกเฉพาะพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำเหมาะสม

ข้อจำกัดหนึ่งของการบังคับใช้แนวทางปฏิบัติ คือ หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ไม่มีเครื่องมือในการตรวจทั้งในเรื่องคุณภาพ ความสุก และอัตราการสกัดจากตัวอย่าง รวมถึงแนวทางการส่งเสริมอย่างชัดเจนของภาครัฐ เช่น ความชัดเจนเรื่องการส่งเสริมไบโอดีเซล และความชัดเจนเรื่องกองทุนส่งเสริมการปลูกปาล์มเช่นเดียวกับพืชเกษตรชนิดอื่น เป็นต้น ดังนั้น แนวทางหนึ่งที่สามารถเป็นไปได้ คือ การมีช่วงระยะเวลาให้แต่ละส่วนในการปรับตัว ก่อนที่จะบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น

บริษัท ธนาปาล์มโปรดักส์ จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนางชาริยา เหล่าบัณฑิต ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ธนาปาล์มโปรดักส์ จำกัด ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

บริษัท ธนาปาล์มโปรดักส์ จำกัด เดิมทำธุรกิจเกี่ยวกับยางพาราก่อนจะผันตัวเข้ามาทำธุรกิจสกัดปาล์มน้ำมันดิบ เนื่องจากมองเห็นถึงศักยภาพการเติบโตของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ซึ่งประเทศไทยเพิ่งเริ่มมีการปลูกและเป็นช่วงที่ผลผลิตเริ่มออก การเข้ามาในอุตสาหกรรมในช่วงต้นจะทำให้ธุรกิจมีโอกาสเติบโตมากกว่าการเข้ามาในช่วงที่ธุรกิจเติบโตเต็มที่แล้ว ในด้านการดำเนินงานของธนาปาล์ม มีการดำเนินธุรกิจเช่นเดียวกับบริษัทอื่น ๆ คือ การมีพื้นที่ปลูกของตนเอง มีลานเทในการรับซื้อ และโรงสกัด แต่ในส่วนของการเพิ่มเติมอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องยังอยู่ในระยะของการพัฒนาแผนธุรกิจ

สำหรับการส่งออก ธนาปาล์มมีประสบการณ์ในการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบไปยังประเทศอินเดีย เนื่องจากเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความต้องการปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นมากตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่ใช่ผู้ส่งออกด้วยตนเองหรือส่งออกผ่านตัวแทนของประเทศไทย แต่ใช้การส่งออกผ่านตัวแทนของประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากตัวแทนในประเทศสิงคโปร์จะเป็นคนรวบรวมคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ และส่งคำสั่งไปรวบรวมจากผู้ผลิตทั้งในประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย รวมไปถึงคำสั่งซื้อจากต่างประเทศส่วนใหญ่จะเป็นคำสั่งซื้อที่ต้องการปริมาณน้ำมันปาล์มดิบที่สูง ซึ่งผู้ผลิตในประเทศไทยไม่สามารถรวมตัวกันเพื่อส่งออกได้ตามคำสั่งซื้อนั้น นอกจากนี้ ในบางช่วงเวลาราคาน้ำมันปาล์มดิบของประเทศไทยมีราคาส่งออกที่สูงกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย

สำหรับประเด็นน้ำมันปาล์มที่ได้รับรอง RSPO บริษัทมีการรับซื้อและพยายามพัฒนาให้เกษตรกรและโรงสกัด ได้รับการรับรอง RSPO แต่อย่างไรก็ตาม ความต้องการน้ำมันปาล์มที่ได้รับรอง RSPO ยังมีความไม่แน่นอนสูง และปริมาณความต้องการยังมีอยู่น้อยมากเมื่อเทียบกับความต้องการน้ำมันปาล์มดิบปกติ รวมถึงประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบสำคัญอย่างอินเดีย ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับรอง RSPO ทำให้การรับรอง RSPO ในปัจจุบันมีความจำเป็นในระดับหนึ่ง ในมิติที่ทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่ท้ายที่สุดมาตรฐานดังกล่าวจะเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันไปสู่ความยั่งยืนในระยะยาว

สำหรับความร่วมมือทั้งในอุตสาหกรรม หน่วยงานภายในประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันมีการร่วมมือกันในทุกระดับ โดยในระดับจังหวัดมีการรวมกลุ่มในรูปแบบของสมาคมโรงงานสกัด แต่การกำหนดทิศทางของธุรกิจยังคงเป็นการตัดสินใจของผู้บริหารแต่ละบริษัท ไม่ใช่เป็นการตัดสินใจร่วมกัน ขณะที่ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภายในประเทศไทย ภาคธุรกิจจะมีความร่วมมือกับทั้งหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษา ซึ่งมีทั้งด้านงานวิจัย นโยบายของภาครัฐส่วนกลาง และนโยบายของหน่วยงานในพื้นที่ ขณะที่ความร่วมมือระหว่างประเทศจะมีองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit: GIZ) เป็นหน่วยงานสำคัญที่ให้ความรู้หรือดำเนินกิจกรรมการศึกษาดูงานกับบริษัทในประเทศมาเลเซีย แต่บทบาทของแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย – มาเลเซีย – ไทย (IMT – GT) ยังไม่มีโครงการหรือแผนงานเข้ามาที่จะช่วยส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการไทย

กล่าวถึงนโยบายหรือการส่งเสริมจากภาครัฐจะเป็นมิติของการส่งเสริมการจัดการพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เนื่องจากอัตราการสกัดน้ำมันของไทยยังน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีการส่งเสริมการรวมแปลงใหญ่ แต่ในการปฏิบัติจริงพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรไม่ติดกัน ทำให้มีต้นทุนโลจิสติกส์เพิ่มเข้ามา รวมไปถึงนโยบายเกี่ยวกับอุตสาหกรรมชีวเคมีที่ยังไม่ชัดเจนในปัจจุบัน

วิสาหกิจชุมชนเกษตรร่วมมือปาล์มน้ำมันบ้านนาเดิม

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายจารึก ทิพย์เดช ประธานวิสาหกิจชุมชนเกษตรร่วมมือปาล์มน้ำมันบ้านนาเดิม ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

วิสาหกิจชุมชนเกษตรร่วมมือปาล์มน้ำมันบ้านนาเดิมเป็นการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มประมาณ 10-15 ราย เพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มอย่างยั่งยืน ด้วยการร่วมมือกับโรงงานสกัด และโอกาสที่ได้รับจากหน่วยงานระหว่างประเทศ GIZ ที่เข้ามาให้ความรู้ อบรมวิธีการจัดการสวนตามหลักการของ RSPO ทำให้กลุ่มได้รับการรับรอง RSPO เป็นรายแรกของประเทศอย่างใดก็ได้ ต้นทุนและการจัดเก็บข้อมูลยังคงเป็นสิ่งท้าทายของเกษตรกรต่อการทำ RSPO เพราะต้องเข้าใจการเก็บข้อมูล และต้องใส่ใจในการปฏิบัติตามระเบียบ รวมไปถึงต้นทุนค่าตรวจสอบที่ต้องจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ทำให้ต้นทุนการตรวจรับรองสูงมาก หากจำนวนเกษตรกรภายในกลุ่มมีจำนวนพื้นที่ไม่มาก จะยิ่งทำให้ต้นทุนของเกษตรกรแต่ละรายสูงยิ่งขึ้น และการรับรองต้องดำเนินการต่ออายุในทุกปี ซึ่งจากเดิมได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงาน GIZ แต่ในปัจจุบันภาครัฐของไทยยังไม่มีโครงการหรือแนวทางการส่งเสริมให้เกษตรกรรับรอง RSPO อย่างชัดเจน

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับประเด็นเรื่องคนตัดปาล์มที่ตัดปาล์มไม่สุก ทำให้ร้อยละน้ำมันที่ได้จากการสกัดผลปาล์มลดลง เกษตรกรมองว่า การเก็บเกี่ยวผลปาล์มที่ไม่สุกเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ความรู้ของคนตัด สภาพภูมิอากาศที่ทำให้ผลปาล์มสุกไม่พร้อมกัน หรือขนาดพื้นที่ปลูกที่ไม่มากของเกษตรกร เป็นต้น ทำให้คนตัดปาล์มต้องเลือกตัดผลปาล์มทั้งสวนเพื่อให้ได้น้ำหนัก และปริมาณที่เพียงพอต่อค่าขนส่ง

ดังนั้น การส่งเสริมให้เกิดการจัดการสวนปาล์มอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องมีการจัดหาแหล่งน้ำที่เพียงพอในช่วงฝนน้อย การตรวจสอบคุณภาพดินเพื่อลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยไม่ตรงกับความต้องการของต้นปาล์ม และการรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ที่มีพื้นที่ติดกันจะช่วยลดต้นทุนค่าบริหารจัดการจากการใช้ทรัพยากรการปลูกร่วมกัน และเมื่อสามารถลดต้นทุนเหล่านี้ได้ การนำเทคโนโลยี เช่น โดรน ภาพถ่ายระยะไกล หรือการจัดทำระบบน้ำ เป็นต้น จะช่วยเพิ่มปริมาณผลผลิตได้อย่างชัดเจน

บริษัท กลุ่มสมอทอง จำกัด และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตปาล์มน้ำมันสมอทองยั่งยืน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายกิตติพงษ์ พวงมาลา ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท กลุ่มสมอทอง จำกัด นายขวัญใจ แพชนะ ผู้จัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตปาล์มน้ำมันสมอทองยั่งยืน และนายพงษ์ศักดิ์ ฤทธิอา ผู้ช่วยผู้จัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตปาล์มน้ำมันสมอทองยั่งยืน ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่นเดียวกับสินค้าทางการเกษตรอื่นๆ และการมีวัฏจักรของธุรกิจทุก 5-6 ปี โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของราคาปาล์มและราคาน้ำมันปาล์ม ซึ่งปัจจัยที่กระทบกับภาคอุตสาหกรรม คือ ความไม่แน่นอนของอัตราแลกเปลี่ยน และค่าขนส่ง โดยเฉพาะเมื่อผู้ประกอบการต้องการส่งออก ต้องค้นหานายหน้าเพื่อส่งออกเอง เนื่องจากไม่มีนายหน้าส่งออกในประเทศไทย

นอกจากนี้ ประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกจำกัด เนื่องจากปาล์มเป็นพืชที่ต้องการน้ำสูง จึงเหมาะสมปลูกในภาคใต้ แต่ปริมาณความต้องการของไทยและของโลกต่างเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งจากการนำไปประกอบอาหารเพื่อการบริโภคภายในประเทศ และประกอบอาหารเพื่อส่งเสริมภาคการท่องเที่ยว

โรงงานในเครือของสมอทอง ประกอบด้วย โรงงาน 4 โรงงานและมีเกษตรกรที่เข้าร่วมกับบริษัท ประมาณ 4-5 พันราย ซึ่งผลผลิตที่เกษตรกรนำมาขายยังไม่เพียงพอต่อกำลังการผลิตของโรงงานที่ต้องการ โรงงานละ 1,500 ตัน ทำให้โรงงานยังผลิตได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ และเหตุการณ์เช่นนี้ก็เกิดขึ้นกับทุกโรงงาน ยกเว้นในช่วงที่ผลปาล์มออกจำนวนมาก

สำหรับประเด็นเรื่องการตรวจสอบคุณภาพและความสุกอ่อนของผลปาล์มด้วยเทคโนโลยีเครื่องมือทองได้มีการนำ AI เข้ามาช่วยถ่ายภาพและวิเคราะห์ผลปาล์มที่รับซื้อ แต่ระบบดังกล่าวยังคงต้องได้รับการพัฒนา เนื่องจากการถ่ายภาพจะสามารถทำได้ด้านเดียว ไม่สามารถมองเห็นได้ทั้งทะลาย รวมถึงการเปรียบเทียบสีของผลปาล์มเพื่อระบุความสุกยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากความแตกต่างของพันธุ์ปาล์ม การสุกจากแสงแดด หรือวิธีการอื่นๆ ทำให้การใช้ภาพถ่ายอาจจะยังไม่ใช่วิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ด้านการรักษาเสถียรภาพของราคา แม้ว่ามีแนวความคิดของอุตสาหกรรมที่จะใช้ตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Future Market) เช่นเดียวกับยางพารา แต่เห็นว่า อาจจะไม่สามารถทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพเทียบเท่า เนื่องจากปริมาณการผลิตของไทยแม้ว่าจะเป็นลำดับสามของโลก แต่เมื่อเทียบกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย ยังไม่สามารถเทียบเคียงได้ ดังนั้น แนวทางในการรักษาเสถียรภาพของราคา คือ การที่กำหนดมาตรการการบริหารจัดการปริมาณคงคลังน้ำมันปาล์ม เช่น เมื่อปริมาณน้ำมันปาล์มคงคลังถึงระดับหนึ่ง ภาครัฐจะดำเนินการผ่านมาตรการใดมาตรการหนึ่งอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับการดำเนินการของประเทศมาเลเซีย เป็นต้น

บริษัท พี.ซี. ปาล์ม (2550) จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายสุภัทรพงศ์ ชาญพาณิชย์ ผู้อำนวยการโรงงาน ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

บริษัท พี.ซี. ปาล์ม (2550) จำกัด เป็นบริษัทที่จัดตั้งมายาวนานในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป็นโรงงานสกัดที่ตั้งห่างออกมาจากพื้นที่ชุมชนทำให้การแข่งขันใกล้โรงงานไม่มากนัก โดยเห็นว่า อุตสาหกรรมอุปาล์มน้ำมันเป็นอุตสาหกรรมที่เริ่มมีการเติบโตอย่างมากในประเทศไทย และมีโรงงานเพิ่มมากขึ้นทั้งโรงงานสกัดและโรงงานกลั่น

เมื่อสอบถามถึง การส่งเสริมให้เกษตรกรทำ RSPO พบว่า ปัญหาหลักอยู่ในขั้นตอนการจัดทำเอกสาร และการจัดทำข้อมูลเพื่อใช้ขึ้นทะเบียน RSPO ณ สำนักงาน ควรทำให้เกษตรกรที่เข้ามาขายผลปาล์มสังเกตเห็น และมีการส่งเสริมด้วยการให้ราคาพิเศษเพิ่มเติมแก่เกษตรกรที่มีเอกสารรับรอง RSPO อย่างไรก็ตาม โรงงานไม่ได้มีการแยกสกัดน้ำมันปาล์ม RSPO แยกจากน้ำมันปาล์มปกติ

นอกจากนี้ เพื่อให้อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันดิบโต ต้องมีการจัด Zoning การเพาะปลูก การพัฒนาเครื่องจักรภายในประเทศ และการส่งเสริมการแปรรูปปาล์มน้ำมัน อาทิ น้ำมันแดง ที่มีสรรพคุณทางโภชนาการ และการรักษาโรค และนโยบายไบโอดีเซล รวมถึงการให้ความรู้กับแรงงานในการเก็บเกี่ยว เพราะเป็นผู้ที่สังเกตความสุกอ่อนของผลปาล์มจากต้นทาง

บริษัท ทักษิณปาล์ม (2521) จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก นายตรรก พงษ์เกตุรา กรรมการบริหารบริษัท ทักษิณปาล์ม (2521) จำกัด และนายบดี เชติวิศว์พันธุ์ ผู้ช่วยกรรมการบริหาร ทักษิณปาล์ม (2521) จำกัด ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ปาล์มน้ำมัน นับเป็นพืชที่สามารถใช้ประโยชน์ได้โดยสมบูรณ์ โดยเหลือของเสียจากการผลิตและแปรรูปสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มน้อยหรืออาจไม่มีของเสีย เช่น ต้นพันธุ์ที่ผ่านการรับรองและถูกต้องตามกฎหมาย ทะลายปาล์มสุก ใบปาล์ม ชี้เค็ก หรือควั่นเขม่า โดยควั่นเขม่าที่ดักเก็บได้สามารถขายให้เกษตรกรไปทำปุ๋ย หรือนำไปคลุมดินเพื่อลดการคายความชื้น ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศไทยมีความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้า จึงมีการนำน้ำเสียที่ได้จากการสกัดน้ำมันปาล์มดิบไปผลิตพลังงานไฟฟ้า

ต้นทุนในการปลูกปาล์ม สามารถแบ่งออกได้เป็นทั้งสิ้น 4 ส่วน ได้แก่ (1) ต้นทุนค่าแรง คิดเป็นร้อยละ 18 ของต้นทุนการปลูกปาล์มทั้งหมด (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า) (2) ต้นทุนค่าเก็บเกี่ยวปาล์ม คิดเป็นร้อยละ 25 ของต้นทุนการปลูกปาล์มทั้งหมด (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า) เนื่องจากนโยบายการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ (3) ต้นทุนค่าปุ๋ย คิดเป็นร้อยละ 37 ของต้นทุนการปลูกปาล์มทั้งหมด (ลดลงจากปีก่อนหน้า) เนื่องจากปีก่อนหน้าโลกประสบปัญหาสงครามที่มีผลต่อการผลิตและราคาปุ๋ย และ (4) ต้นทุนอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 20 ของต้นทุนการปลูกปาล์มทั้งหมด

ปัญหาที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม เกิดขึ้นในขั้นตอนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการปลูก ขั้นตอนการขนส่ง ขั้นตอนการค้า และขั้นตอนการแปรรูป โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

- การเก็บเกี่ยวปาล์มก่อนสุกเต็มที่
- การค้าพันธุ์ปาล์มปลอม และการเพาะปลูกที่ผิดวิธี
- การขโมยปาล์ม ซึ่งความกลั้วดังกล่าวยังส่งผลให้เกษตรกรตัดสินใจเก็บเกี่ยวก่อนสุก
- การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยแล้ง ซึ่งส่งผลให้ต้นปาล์มไม่โต รวมไปถึงส่งผลให้แมลงที่เป็นประโยชน์ต่อการผสมพันธุ์ดอกปาล์มตาย และทำให้ผลปาล์มไม่เติบโตครบถ้วนทั้งทะลาย
- การเข้าทำลายของเชื้อราจากโนเดอร์มา หรือโรคลำต้นเน่าในปาล์มน้ำมัน
- การออกกฎหมายและระเบียบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยเฉพาะ EUDR
- การแย่งชิงผลผลิตระหว่างโรงงาน อีกทั้งลานเทเอกชนที่ต้องการผลผลิตเช่นเดียวกัน ส่งผลให้เกิดการรับซื้อผลผลิตที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่ควรจะเป็น
- การกำกับดูแลลานเท ที่ยังขาดหน่วยงานกลางที่กำกับดูแล
- การจัดตั้งโรงงานโดยไม่มี Zoning ส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่มากเกินไป
- โรงงานบางแห่งไม่มีการจัดตั้งโรงงานผลิตไฟฟ้าไบโอแก๊ส หรือไม่มีสัญญาการจำหน่ายไฟฟ้าคืนให้กับภาครัฐ

ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น สามารถดำเนินการได้ดังนี้

- ระยะสั้น (ปีที่ 1)
 - การตรวจสอบและให้การรับรองพันธุ์ปาล์มหรือกล้าปาล์ม
 - การบังคับใช้ มกษ. 5702/2562 (เป้าหมายร้อยละน้ำมันที่ผลิตได้ (OER) ร้อยละ 18)
 - การกำหนดโทษและบังคับใช้กฎหมายสำหรับการจำหน่ายและรับซื้อปาล์มที่ได้มาจากการขโมย
 - การรับรองคนเก็บเกี่ยวปาล์ม
 - การสนับสนุนปุ๋ย และการตรวจสอบดิน
 - การสร้างความมั่นคงทางด้านนโยบาย โดยเฉพาะนโยบาย B100 หรือนโยบายการบริหารจัดการน้ำมันปาล์มคงคลัง เพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุน
 - การพิจารณาปรับปรุงเพดานราคาน้ำมันปรุงอาหารที่ 48 บาทต่อลิตร
 - การบริหารจัดการน้ำมันปาล์มคงคลังของประเทศ เพื่อรักษาเสถียรภาพทางด้านราคา

- การสนับสนุนการส่งออก (2 บาท)
- ระยะกลาง (ปีที่ 2)
 - การบังคับใช้ มกษ. 5702/2562 (เป้าหมายร้อยละน้ำมันที่ผลิตได้ (OER) ร้อยละ 19)
 - การจัดการระบบชลประทานและการบริหารน้ำ เพื่อลดผลกระทบจากภัยแล้ง
 - การส่งเสริมการรับรอง RSPO และ EUDR
 - การลงทุนสนับสนุนเพื่อลดต้นทุนในการเก็บเกี่ยว
 - การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมัน
 - การบริหารจัดการน้ำมันปาล์มคงคลังของประเทศ เพื่อรักษาเสถียรภาพทางด้านราคา
 - การสนับสนุนการส่งออก (1.5 บาท)
 - การกำกับดูแลการจัดตั้งโรงงานใหม่ในพื้นที่ หรือการกำหนดพื้นที่สำหรับการจัดตั้งโรงงาน
- ระยะยาว (ปีที่ 3)
 - การบังคับใช้ มกษ. 5702/2562 (เป้าหมายร้อยละน้ำมันที่ผลิตได้ (OER) ร้อยละ 20)
 - การกำหนดโทษและบังคับใช้กฎหมายสำหรับการจำหน่ายและรับซื้อปาล์มที่ได้มาจากการขโมย
 - การลงทุนสนับสนุนเพื่อลดต้นทุนในการเก็บเกี่ยว
 - การบริหารจัดการน้ำมันปาล์มคงคลังของประเทศ เพื่อรักษาเสถียรภาพทางด้านราคา
 - การสนับสนุนการส่งออก (1 บาท)

➤ ภาพบรรยากาศ

2. การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก ครั้งที่ 2 (ภาคใต้ตอนล่าง: กระบี่ ตรัง และสงขลา)

การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก ครั้งที่ 2 กำหนดเป้าหมายพื้นที่ คือ ภาคใต้ตอนล่าง ครอบคลุมจังหวัดกระบี่ ตรัง และสงขลา ระหว่างวันที่ 24 - 28 กุมภาพันธ์ 2568 โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

➤ กำหนดการ

วันที่	เวลา	หน่วยงาน
วันจันทร์ที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568	13.30 – 15.30 น.	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกระบี่ สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกระบี่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ด่านศุลกากรกระบี่
วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568	09.30 – 11.30 น.	บริษัท นามหงส์น้ำมันปาล์ม จำกัด
	13.00 – 15.00 น.	ลานเทกระบี่ เค เอส ปาล์ม
	15.30 – 17.00 น.	บริษัท กลุ่มภัทร จำกัด
วันพุธที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568	09.00 – 10.00 น.	ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่

วันที่	เวลา	หน่วยงาน
	10.30 – 12.00 น.	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
	13.30 – 15.30 น.	บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกปาล์มน้ำมันตรังอย่างยั่งยืน
วันพฤหัสบดีที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568	13.30 – 14.30 น.	ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งเรืองกิจน้ำมันพืช
วันศุกร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568	10.00 – 11.00 น.	สถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

➤ สารสำคัญ

การประชุมร่วมหน่วยงานภาครัฐ จังหวัดกระบี่

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) นายประครอง อูสาห์มัน เกษตรจังหวัดกระบี่ (2) นางสาวปรีศนา วงษ์น้อย อุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ (3) นายเกียรติศักดิ์ นารีเลิศ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกระบี่ (4) นางสุปราณี ปายโยสมบุญ นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ (5) นายระวี บุญญานุพงศ์ นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ และ (6) นายธนภูมิ เสรีเวสารัตน์ นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

การประชุมร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดกระบี่ได้หารือเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกระบี่รายงานว่พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ราคาปาล์มยังไม่ค่อยมีเสถียรภาพ โดยในเดือนกุมภาพันธ์ราคาปาล์มเริ่มมีแนวโน้มลดต่ำลง ส่วนใหญ่ผู้ปลูกปาล์มเป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ปลูกไม่เกิน 10 ไร่ ทำให้การรวมกลุ่มเกษตรกรไม่ค่อยประสบผลสำเร็จหรือไม่เข้มแข็งเพียงพอ สำนักงานฯ จึงเสนอให้มีการรวมกลุ่มกันมากขึ้น เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง ลดต้นทุนในการจัดซื้อปัจจัยการผลิต และมีการสนับสนุนการบริหารจัดการปุ๋ยและน้ำด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

จังหวัดกระบี่ได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการปัญหาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มจังหวัดกระบี่ (Board Palm) เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2567 ประกอบด้วย 5 คณะ

ได้แก่ (1) คณะส่งเสริมและพัฒนาน้ำมันปาล์ม (2) คณะกำกับลานเท (3) คณะกำกับโรงงานสกัดน้ำมัน (4) คณะสถานการณ์ปาล์มน้ำมัน และ (5) คณะกำกับท่าเรือคลองท่อมและท่าม่วง

ปัญหาที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ปัญหาต้นน้ำ เช่น ต้นพันธุ์ราคาแพงและไม่เพียงพอ คุณภาพต้นกล้าต่ำ ดินเสื่อมโทรม ขาดแคลนน้ำ ปุ๋ยราคาแพง โรคกล้าต้นเน่า และขาดเจ้าภาพในการกำกับดูแลมาตรฐาน อาทิ RSPO และ EUDR เป็นต้น (2) ปัญหากลางน้ำ ได้แก่ ปัญหาลานเทที่ไม่มีการคัดคุณภาพ รับซื้อโดยไม่ติดป้ายราคาตาม OER การทำให้ผลปาล์มร่วงผิดธรรมชาติ และปัญหาการลักขโมยปาล์ม รวมถึงปัญหาของโรงงานสกัดที่มีการสกัดน้ำมันไม่ได้ตามเกณฑ์ OER ร้อยละ 18 ปัญหาขาดแคลนกำลังคนในการตรวจสอบน้ำมันปาล์มคงคลัง และปัญหาการติดคิวจำหน่ายในช่วงล้นตลาด ส่วนปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ การไม่มีสูตรการคำนวณราคาที่ชัดเจน ความไม่สมดุลของปริมาณปาล์มในประเทศ (3) ปัญหาปลายน้ำ ได้แก่ การไม่มีท่าเรือสำหรับส่งออกในกระบี่ การลักลอบนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบ และความไม่แน่นอนของนโยบายไบโอดีเซล

ด้านศุลกากรกระบี่ชี้แจงว่าการส่งออกน้ำมันปาล์มของประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นน้ำมันปาล์มดิบและน้ำมันเมล็ดในปาล์มดิบ โดยส่งออกไปยังประเทศอินเดียเกือบร้อยละ 100 และผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดกระบี่และสุราษฎร์ธานี ส่วนด้านบ้านดอนจะเน้นส่งออกไปยังญี่ปุ่นและออสเตรเลียมากกว่า การส่งออกจะขึ้นอยู่กับราคาที่สูงกว่าในต่างประเทศเท่านั้น

เกษตรจังหวัดกระบี่ระบุว่าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันขาดหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลอย่างจริงจัง และคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ที่จัดตั้งขึ้นไม่มีอำนาจมากพอในการกำกับดูแลระบบทั้งหมด นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญคือระบบชลประทานที่จำเป็นต้องใช้พื้นที่มาก และเกษตรกรรายย่อยมีพื้นที่ไม่เพียงพอ จังหวัดกระบี่มีเกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน RSPO แล้วจำนวน 9 กลุ่ม รวมพื้นที่ 71,910 ไร่ แต่เกษตรกรยังขาดแรงจูงใจในการควบคุมคุณภาพ เนื่องจากราคา OER ระดับต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันมาก

พาณิชย์จังหวัดกระบี่รายงานว่า ลานเทมักไม่รับปาล์มน้ำมันที่เร่ขาย ราคาที่ลานเทติดป้ายไว้จะเป็นราคาต่ำสุดตามกฎหมาย และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรเริ่มขายผลผลิตให้โรงงานโดยตรง รวมทั้งโรงงานเองก็จัดตั้งลานเทมากขึ้น การฉีดยาเพิ่มน้ำหนักปาล์มไม่มีความผิดทางกฎหมาย แต่การทำให้ผลปาล์มร่วงอย่างผิดธรรมชาติถือเป็นความผิด

ด้านอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ชี้แจงว่าการสกัดน้ำมันจากปาล์มที่ไม่สุกจะทำให้ OER ต่ำ และปัจจุบันโรงงานยังไม่สามารถดำเนินงานได้เต็มกำลังผลิต โรงงานจึงร่วมมือกับกลุ่มแปลงใหญ่ โดยรับซื้อที่มาตรฐาน OER ร้อยละ 18 และให้ราคาสูงขึ้น 10 สตางค์ต่อร้อยละที่เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพสูง

บริษัท นามหงส์ น้ำมันปาล์ม จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) นายคมสัน หงส์ศิลาทอง รองกรรมการบริหาร นามหงส์ น้ำมันปาล์ม จำกัด และ (2) นางยุพดี โอภาสพิมลธรรม ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายบริหารบริษัท นามหงส์ น้ำมันปาล์ม จำกัด ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

บริษัท นามหงส์น้ำมันปาล์ม จำกัด ดำเนินธุรกิจโดยไม่มีสวนปาล์มน้ำมันของตัวเอง แต่วัตถุดิบหลักมาจากเกษตรกรและลานเทในจังหวัดกระบี่และนครศรีธรรมราช บริษัทได้ลงทุนในระบบผลิตไฟฟ้าไบโอแก๊ส โดยนำน้ำเสียจากกระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มเข้าสู่ระบบไบโอแก๊ส แทนการบำบัดผ่านบ่อบำบัดหลายชั้นตอนก่อนปล่อยออกสู่สาธารณะเหมือนในอดีต

ปัจจุบันบริษัทมีเครือข่ายเกษตรกรที่จัดหาผลปาล์มให้ประมาณร้อยละ 5-10 และรับซื้อผลผลิตจากลานเทเอกชนอื่น ๆ ร้อยละ 90-95 โดยบริษัทเองก็มีลานเทเพื่ออำนวยความสะดวกในการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรเช่นกัน บริษัทมีการจ้างงานในพื้นที่ประมาณร้อยละ 90 อย่างไรก็ตาม ยังประสบปัญหาแรงงานที่มีฝีมือขาดแคลนและอยู่ห่างไกลจากสถานประกอบการ โดยรูปแบบการพัฒนาบุคลากรเป็นการเรียนรู้ผ่านการทำงานจริง (Learning by Doing)

ในด้านกระบวนการผลิต บริษัทให้ความสำคัญกับการควบคุมการสูญเสียน้ำมัน (Oil Loss) ในระหว่างกระบวนการสกัด เพื่อช่วยรักษา OER ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมที่สุด อย่างไรก็ตาม การควบคุม OER ที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยคุณภาพของผลปาล์มน้ำมันที่ได้รับเข้ามาเป็นหลัก

ปัญหาหลักของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่บริษัทพบ คือ แม้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องจะมีความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันที่ได้มาตรฐาน แต่ด้วยปัญหาตลาด การขโมยผลผลิต และผลผลิตขาดแคลนในบางช่วง ส่งผลให้บริษัทต้องรับซื้อปาล์มที่มีคุณภาพต่ำเพื่อให้เพียงพอ

กับการดำเนินงาน นอกจากนี้ การกำหนดราคาเพดานน้ำมันปาล์มปรุงอาหารของไทยและการประกันราคาปาล์มน้ำมัน ส่งผลกระทบต่อกลไกราคาน้ำมันปาล์มดิบ โดยมีข้อจำกัดทั้งราคาขั้นต่ำและราคาขั้นสูง

บริษัทมองว่าระบบการค้าปาล์มน้ำมันแห่งประเทศไทยมาเลเซีย (The Malaysian Palm Oil Board: MPOB) กำหนดราคาตามภูมิภาคและจ่ายเงินตามปริมาณน้ำมันที่สกัดได้ เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพและสามารถจูงใจเกษตรกรให้เก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม การนำระบบดังกล่าวมาใช้ในประเทศไทยยังคงเป็นเรื่องยาก เนื่องจากเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย และการสกัดน้ำมันในแต่ละครั้งมักมีผลผลิตจากเกษตรกรหลายราย ทำให้ไม่สามารถแยกแยะคุณภาพผลผลิตของแต่ละรายได้ชัดเจน

ลานเทกระบี เค เอส ปาล์ม

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนางสาวจิราพร คำสุข เจ้าของลานเทกระบี เค เอส ปาล์ม ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ลานเทกระบี เค เอส ปาล์ม เป็นลานเทที่ดำเนินงานภายใต้สัญญากับโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ทำให้ไม่สามารถกำหนดราคาหรือปรับเปลี่ยนระบบรับซื้อได้เอง โดยมีโรงงานกำหนดราคาและเงื่อนไขต่าง ๆ รวมทั้งตรวจสอบปริมาณและคุณภาพปาล์มน้ำมันที่ส่งมอบอย่างสม่ำเสมอ ผลปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง RSPO จะถูกแยกจัดเก็บและได้ราคาสูงขึ้นเฉลี่ย 0.3 บาทต่อกิโลกรัม โดยเจ้าของลานเทมีสวนปาล์มที่ได้รับมาตรฐาน RSPO ผลผลิตอยู่ที่ประมาณ 3 ตันต่อไร่ต่อปี หรือราว 6-7 กิโลกรัมต่อตันต่อปี

ลานเทมีการขนส่งหลายปาล์มไปยังโรงงานสกัดในระยะทางประมาณ 12 กิโลเมตร โดยใช้รถขนาด 6 ล้อ และ 10 ล้อ ขึ้นอยู่กับปริมาณหลายปาล์มที่มีในแต่ละวัน ปัจจุบันไม่มีบริการรับจ้างตัดปาล์ม เนื่องจากผลผลิตไม่คุ้มกับค่าแรงขั้นต่ำตันละ 800 บาท ขณะที่ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรรายเล็กมักจะสูงกว่า 4 บาทต่อกิโลกรัม

สถานการณ์ปัจจุบันของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในพื้นที่พบว่าราคาปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มลดลงจากปัญหาการค้าภายในและการแข่งขันราคาจากมาเลเซีย ส่งผลให้บางโรงงานกลั่นหยุดผลิตเนื่องจากควบคุมราคาขายน้ำมันขวดไม่ให้เกิน 50 บาทต่อขวด ขณะที่ต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบสูง

ลานเท้างเผชิญปัญหาการลักลอบตัดปาล์ม โดยส่วนใหญ่มาจากปัญหายาเสพติดและแรงงานต่างถิ่น รวมถึงการขาดแคลนน้ำสำหรับการปลูกปาล์ม และการรับซื้อผลปาล์มคุณภาพต่ำเพื่อรักษาปริมาณหมุนเวียนให้คงที่ การจัดการคุณภาพปาล์มของลานเท้างขึ้นอยู่กับระบบคัดเกรดที่มีมาตรฐานชัดเจน แต่ยังคงมีปัญหาด้านการสื่อสารและความรู้ของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการควบคุมคุณภาพและต้นทุนของลานเท

บริษัท กลุ่มภัทร จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) ดร.ธิเบศร์ จันทวงศ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายปฏิบัติการบริษัท กลุ่มภัทร จำกัด (2) นายพีรณัฐ สวัสดิ์จันทร์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินบริษัท กลุ่มภัทร จำกัด (3) นายเจษฎา โชติวัฒนศักดิ์ ผู้อำนวยการส่วนงานปฏิบัติการอาวุโสบริษัท กลุ่มภัทร จำกัด และ (4) นายปาลิต ตันเอง ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการบริษัท กลุ่มภัทร จำกัด ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

บริษัท กลุ่มภัทร จำกัด ดำเนินกิจการผลิตน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) เมล็ดในปาล์ม (PK) และผลพลอยได้อื่น ๆ เช่น ชี้เค้ก ใบปาล์ม และทะลายปาล์มเปล่า โดยไม่มีการหีบน้ำมันเมล็ดในปาล์มด้วยตนเอง บริษัทมีสวนปาล์มน้ำมันแต่ไม่ได้เป็นแหล่งวัตถุดิบหลักของการประกอบกิจการ โดยอาศัยลานเทของบริษัทและเครือข่ายลานเทเอกชนจากจังหวัดกระบี่ ตรัง พัทลุง และนครศรีธรรมราช สำหรับการรับซื้อผลผลิตปาล์มนั้น ร้อยละ 25 รับซื้อโดยตรงจากเกษตรกร และร้อยละ 75 รับซื้อจากเครือข่ายลานเท

ปัญหาหลักที่บริษัทประสบ คือ คุณภาพของวัตถุดิบที่ส่งผลต่อผลผลิตน้ำมันที่ได้จากการหีบ โดยไม่ได้ขึ้นกับเทคโนโลยีหรือเครื่องจักรมากนัก และหากโรงงานผลิตน้ำมันปาล์มดิบไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน OER ร้อยละ 18 บริษัทจะได้รับจดหมายเตือนจากหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ ต้นทุนค่าขนส่งที่สูงของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลจากโรงงาน ส่งผลให้มีการจัดตั้งลานเท

จำนวนมากขึ้นในปัจจุบัน บริษัทจึงเสนอให้มีการกำกับดูแลลานเทในมาตรฐานเดียวกันกับโรงงาน เช่น การยืนยันตัวตนผู้ขายผลผลิต ความเหมาะสมของพื้นที่ และมาตรฐานการคัดเลือกผลผลิต เป็นต้น

บริษัทเห็นว่า พระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการจัดตั้งหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันอย่างเป็นระบบ แต่หน่วยงานดังกล่าวควรมีความเป็นอิสระจากภาครัฐ เพื่อให้การดำเนินงานมีความยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สุดท้าย บริษัทมองว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ การขาดความรู้ในการวางแผนทางการเงินของเกษตรกร ส่งผลให้เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงราคาปาล์มน้ำมัน และเกษตรกรจะมีแนวโน้มเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ยังไม่มีคุณภาพเพื่อนำไปขาย ทำให้ได้ผลผลิตน้ำมันต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) นางสาว อรวรรณ จิตต์ธรรม ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่ (2) นางสาวศวดี เม่งเอียด นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ และ (3) นายวัชรกร พันธรักษ์ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่ มีหน้าที่ดูแลพื้นที่จังหวัดฝั่งทะเลอันดามัน โดยงานวิจัยและพัฒนาของศูนย์ฯ เน้นการปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมันให้ต้นเตี้ยและให้น้ำมันสูงขึ้น อีกทั้งยังมีการทดลองปลูกพืชแซมในสวนปาล์มน้ำมัน เช่น พริกไทย ดีปลีเชือก หน้าวัว โกโก้ และใบเหมียง เป็นต้น เพื่อเพิ่มประโยชน์จากพื้นที่และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

ศูนย์วิจัยฯ ยังให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการจัดการดิน โดยพัฒนา DOA Soil Test Kit ซึ่งสามารถใช้วิเคราะห์ธาตุอาหารในดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้นทุนต่ำลง ทำให้เกษตรกรสามารถจัดการใส่ปุ๋ยได้อย่างเหมาะสม ช่วยลดปัญหาการขาดแร่ธาตุหรือใส่ปุ๋ยเกินความจำเป็น ที่อาจส่งผลต่อ Carbon Footprint

ด้านการผลิตกล้าปาล์ม ศูนย์ฯ ปัจจุบันมีกำลังการผลิตอยู่ที่ 12,000 ตันต่อปี โดยจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาประมาณ 70 บาทต่อตัน ซึ่งลดลงจากปริมาณก่อนสถานการณ์โควิดที่สามารถผลิตได้ถึง 50,000 ตันต่อปี

นอกจากนี้ ศูนย์วิจัยฯ ยังมีการศึกษาวิจัยในด้านอื่น ๆ เช่น การร่วมมือกับภาคเอกชน ในการจัดทำแผนภาพพื้นที่ดินและคุณสมบัติดิน การวิจัยโรคลำต้นเน่าในปาล์มน้ำมัน การผลิตน้ำมันเครื่องจากน้ำมันปาล์มร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในการตรวจวัดความสุกแก่ของปาล์มน้ำมัน เป็นต้น

ในระดับนานาชาติ ศูนย์วิจัยฯ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และฝึกอบรมกับประเทศ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และแอฟริกา รวมถึงการแลกเปลี่ยนเชื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการพัฒนาสายพันธุ์ใหม่ที่มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นในอนาคต

บริษัท ล่ำซุง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายสุพจน์ เพ็งจันทร์ ผู้จัดการโรงงาน บริษัท ล่ำซุง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ในการให้ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญ จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

บริษัท ล่ำซุง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม และมีโรงกลั่นน้ำมันปาล์มตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปู รวมถึงมีโรงงานสกัดขนาดใหญ่อีกแห่ง ที่จังหวัดกระบี่ ภายใต้ชื่อ สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม ซึ่งบริษัทไม่มีลานเทของตัวเอง โดยรับซื้อ ผลปาล์มทั้งหมดจากลานเทที่ตั้งกระจายทั่วภาคใต้ น้ำมันปาล์มดิบที่ได้จะส่งไปยังโรงกลั่น ในเครือเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เนยและมาการีน เป็นต้น โดยน้ำมันปาล์มที่สกัดได้คิดเป็น เพียงร้อยละ 10-20 ของความต้องการน้ำมันปาล์มทั้งหมดของโรงกลั่นในเครือ ส่วนที่เหลือจะต้อง จัดซื้อเพิ่มเติมจากโรงงานอื่น ๆ โดยมีอัตราการผลิตน้ำมัน (OER) เฉลี่ยประมาณร้อยละ 17.5

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันมีความผันผวนตามฤดูกาลและสภาพอากาศ โดยผลผลิต มักจะเริ่มจากฝั่งทะเลอันดามันไปยังอ่าวไทยจากใต้ขึ้นเหนือ ส่งผลให้การเก็บเกี่ยวและรับซื้อ ปาล์มน้ำมันมีช่วงเวลาที่มีผลผลิตล้นตลาดและช่วงที่มีผลผลิตขาดตลาดสลับกันไป ปริมาณผลปาล์ม

ที่เก็บเกี่ยวในช่วงผลผลิตล้นมักจะเกินความสามารถในการรับซื้อของโรงงาน และไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน ทำให้เกิดการหยุดรับซื้อเป็นระยะ ซึ่งคุณภาพของผลปาล์มที่เก็บเกี่ยวก่อนกำหนดส่งผลเสียต่ออุตสาหกรรมโดยรวม

โรงงานเริ่มหันมาตั้งลานเทของตัวเองเพิ่มขึ้นเพื่อควบคุมคุณภาพและลดต้นทุนแฝงจากการปนเปื้อนและเพิ่มน้ำหนักของลานเททั่วไป อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการบริโภคน้ำมันปาล์มไม่ได้เติบโตอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่การปลูกปาล์มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากพื้นที่ปลูกยางพาราที่เปลี่ยนมาเป็นสวนปาล์มน้ำมันแทน

ปัญหาของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันไทย ได้แก่ การขาดองค์กรหลักในการกำกับดูแลทั้งระบบ ส่งผลให้ราคามีความผันผวนสูง และการควบคุมคุณภาพผลปาล์มมีประสิทธิภาพต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซียและอินโดนีเซีย ที่มีมาตรการควบคุมปริมาณการผลิตและการส่งออกอย่างชัดเจน การควบคุมคุณภาพในประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เช่น การใช้มาตรการที่เข้มงวดเหมือนโมเดลสุราษฏร์ธานี ที่มีการรับและไม่คั้นผลปาล์มที่ไม่ได้คุณภาพ ทำให้ร้อยละ OER ที่ผลิตได้จากทะลายปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เป็นต้น

ในระยะยาว อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันไทยจำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายและมาตรการควบคุมที่ชัดเจน โดยเฉพาะการจัดการผลผลิต การควบคุมการตั้งโรงงาน และการรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันปาล์มในประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในระดับภูมิภาคและระดับโลก

บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกปาล์มน้ำมันตรังอย่างยั่งยืน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) นายวรวัฒน์ วงษ์สุริย์รัตน์ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ฝ่ายโรงงาน และฝ่ายขาย บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด และ (2) นายศรवार เย่าตัก ผู้จัดการกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกปาล์มน้ำมันตรังอย่างยั่งยืน ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี 2529 จากการรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดตรัง เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนโรงงานแปรรูปผลปาล์มในพื้นที่จังหวัดตรัง ซึ่งเดิมที่โรงงานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่จังหวัดกระบี่ ในปัจจุบันบริษัทมีความสามารถในการผลิตอยู่ที่ 45 ตัน

ต่อชั่วโมง หรือประมาณ 1,000 ตันต่อวัน นับเป็นโรงงานขนาดเล็กเมื่อเทียบกับโรงงานมาตรฐานในปัจจุบัน ทั้งนี้ แม้บริษัทฯ จะยังคงใช้เทคโนโลยีการผลิตแบบเดิม แต่ก็ยังสามารถแข่งขันได้ และมีแผนที่จะขยายกำลังการผลิตเพิ่มเติมในอนาคต โดยมีการนำก๊าซชีวภาพ (Biogas) จากกระบวนการผลิตมาใช้ในการผลิตไฟฟ้า นอกจากนี้ บริษัทไม่ได้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มเอง แต่ส่งเมล็ดไปขายให้กับโรงงานอื่น ๆ

บริษัทรับซื้อผลปาล์มน้ำมันจากกลุ่มเกษตรกรในเครือข่ายและพันธมิตรจำนวน 11 ลานเท ในจังหวัดตรังและพัทลุง โดยไม่มีการผูกมัดทางการค้าอย่างเป็นทางการ แต่จะตรวจสอบคุณภาพ ก่อนการรับซื้อ น้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ที่ผลิตได้มีตลาดหลักในพื้นที่ภาคใต้และมีการส่งออก บริษัทมีสวนปาล์มของตัวเองประมาณ 100 ไร่ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO

สถานการณ์ปัจจุบันบริษัทเผชิญกับความผันผวนในการรับซื้อผลปาล์ม โดยบางช่วง สามารถรับซื้อได้ต่ำกว่าความสามารถในการผลิตมาก ส่งผลให้เดินเครื่องจักรการผลิตได้ ไม่เต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งปัญหาผลปาล์มล้นตลาดในบางช่วงก็ทำให้ผลปาล์มค้างสต็อก ส่งผลต่อคุณภาพและร้อยละน้ำมันที่ผลิตได้จากปาล์มน้ำมัน เหลือประมาณร้อยละ 18.4-18.6 ในปี 2567

ปัญหาหลักของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ได้แก่ การขาดการจัดการที่ดีในระดับภาพรวม ความขัดแย้งของผลประโยชน์ระหว่างเจ้าของสวน คนเก็บเกี่ยวปาล์ม และโรงงาน การลักลอบเก็บเกี่ยวปาล์ม รวมถึงการแข่งขันในตลาดส่งออกที่มีราคาน้ำมันปาล์มจากมาเลเซียต่ำกว่าอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ ผู้ประกอบการรายใหญ่บางรายมีการกักตุนน้ำมันปาล์มเพื่อเก็งกำไร ส่งผลกระทบต่อราคาตลาดโดยรวม

สำหรับมาตรฐาน RSPO บริษัทมีการแยกสายการผลิตและจัดเก็บเป็นพิเศษ ผลผลิตที่ได้รับการรับรอง RSPO จะได้รับราคาที่สูงกว่าปกติเล็กน้อยตามคุณภาพความสุกของผลปาล์ม อย่างไรก็ตาม ตลาด RSPO ในไทยยังมีข้อจำกัดด้านราคา ทำให้ยังไม่สามารถสร้างประโยชน์ได้เต็มที่ และจำเป็นต้องขยายตลาดไปยังต่างประเทศ เช่น ยุโรป

ในส่วนของบริษัทวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกปาล์มน้ำมันตรังอย่างยั่งยืน มีสมาชิกประมาณ 700 ราย โดยประมาณร้อยละ 30-40 เป็นสมาชิก RSPO ซึ่งมีการจัดกิจกรรมอบรมและสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมาตรฐานของสมาชิก ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ หลังหักต้นทุนเฉลี่ย 10,000-15,000 บาทต่อไร่ต่อปี โดยผลผลิตต่อไร่ของสมาชิก RSPO มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 3 ตันต่อไร่ เป็น 3.5 ตันต่อไร่ต่อปี

ทั้งนี้ บริษัทและเครือข่ายวิสาหกิจมีความเห็นว่าแนวทางการแก้ปัญหาในอุตสาหกรรมจำเป็นต้องเป็นการแก้ไขเชิงระบบและนโยบายที่ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เช่น การจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอุตสาหกรรมปาล์มโดยเฉพาะ เพื่อสร้างเสถียรภาพด้านราคา และควบคุมการบริหารจัดการปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว การควบคุมราคาปาล์มน้ำมันให้มีเสถียรภาพ และการบริหารจัดการระบบน้ำและการให้ปุ๋ย เป็นต้น

ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งเรืองกิจน้ำมันพืช

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) นางสาว พุทธชาติ ปัญญาชิต หุ้นส่วน ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งเรืองกิจน้ำมันพืช และ (2) นายวรุฒิ ปัญญาชิต บริษัท นครน้ำมันปาล์ม จำกัด ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งเรืองกิจน้ำมันพืช เป็นโรงงานประเภท B ที่รับซื้อเฉพาะปาล์มร่วงจากลานเทและเกษตรกร โดยสัดส่วนการรับซื้อจากลานเทอยู่ที่ร้อยละ 90 และจากเกษตรกรร้อยละ 10 ในปีที่ผ่านมาภัยแล้งส่งผลให้ผลผลิตปาล์มมีปริมาณลดลงมาก ส่งผลต่อการจัดซื้อของโรงงาน ราคาปาล์มร่วงในปัจจุบันลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยเคยมีราคาสูงถึง 11-12 บาทต่อกิโลกรัม แต่ในขณะนี้ราคาลดลงเหลือประมาณ 7-8 บาท

ปัจจุบันโรงงานประเภท B ในพื้นที่เหลือเพียงแห่งเดียว คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งเรืองกิจน้ำมันพืช โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้จะถูกส่งต่อไปยังบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ เพื่อใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ หรือส่งต่อไปยังโรงงานผลิตไบโอดีเซล โรงงานมีนโยบายรับเฉพาะผลปาล์มร่วงตามธรรมชาติ และมีการร่วมงานกับลานเทหรือเกษตรกรรายเดิมเป็นหลักเพื่อรักษาคุณภาพและมาตรฐานของวัตถุดิบ

กระบวนการผลิตของโรงงานประเภท B ประกอบด้วยการอบแห้งผลปาล์มทั้งเมล็ดซึ่งทำให้น้ำมันมีค่ากรดสูงกว่าการหีบน้ำมันของโรงงานประเภท A โดยโรงงานจะรวบรวมผลปาล์มเป็นเวลาประมาณ 3 วัน เพื่อให้ได้ปริมาณที่เหมาะสมต่อการอบแห้ง จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการหีบน้ำมันกำลังการผลิตสูงสุดอยู่ที่ประมาณ 15 ตันต่อวัน ผลพลอยได้จากกระบวนการผลิต ได้แก่ กากปาล์มที่สามารถนำไปผลิตอาหารสัตว์ได้ โดยมีราคาอยู่ที่ประมาณ 4 บาทต่อกิโลกรัม และขี้มันจากเครื่องกรองที่สามารถใช้เลี้ยงปลา ไก่ หรือเป็ดได้

สถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก ผศ. ดร.ไชยยะ คงมณี รักษาการผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

สถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานวิจัยครอบคลุมตั้งแต่ระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน โดยมีนักวิจัยกระจายอยู่ทุกวิทยาเขตทั่วภาคใต้ อาทิ วิทยาเขตปัตตานี หาดใหญ่ ตรัง สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต การวิจัยของสถาบันฯ ครอบคลุมหลากหลายสาขาวิชา เช่น วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบริหารห่วงโซ่อุปทานและนโยบาย รวมถึงการจัดทำมาตรฐานต่าง ๆ

สถาบันมีเป้าหมายในการเป็นศูนย์กลางการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศไทย โดยมีความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น RSPO เป็นต้น รวมถึงมหาวิทยาลัยและองค์กรวิจัยในมาเลเซียและอินโดนีเซีย ผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรวิจัย ทั้งนี้ สถาบันยังให้ความสำคัญกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม เช่น งานวิจัยการพัฒนาयाแกโรไคในพีช อาทิ โรคลำต้นเน่าในปาล์มน้ำมันที่ประสบความสำเร็จในการทดลองพื้นที่กว่า 5,000 ไร่ เป็นต้น

ปัจจุบันอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันไทยยังมีข้อจำกัดด้านความรู้ของเกษตรกร การขาดองค์การควบคุมคุณภาพ และมาตรการที่สามารถบังคับใช้ทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันฯ ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนาเทคโนโลยีการวิเคราะห์ OER อย่างแม่นยำ และการจัดทำมาตรฐานที่บังคับใช้จริง โดยเฉพาะที่ลานเทซึ่งเป็นต้นทางในการควบคุมคุณภาพผลปาล์มน้ำมัน

ในระยะยาว สถาบันวิจัยฯ เห็นว่า การจัดทำพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมัน และการสร้างมาตรฐานระดับประเทศที่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะเป็นแนวทางที่จำเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันไทยให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมให้เกิด Certified Body ของ RSPO เพิ่มขึ้นในประเทศเพื่อลดต้นทุนในการตรวจสอบและเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น

➤ ภาพบรรยากาศ

ภาคผนวก 3

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ได้มอบหมายให้บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ดำเนินโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) โดยมีขอบเขต การดำเนินงานตอนหนึ่งกำหนดให้ที่ปรึกษาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) จำนวน 1 ครั้ง (1 วัน) ในส่วนภูมิภาค โดยมีผู้เข้าร่วมฯ อย่างน้อย 80 คน ประกอบด้วยผู้เข้าร่วมประชุมฯ อย่างน้อย 50 คน และผู้เข้าร่วมประชุมฯ แบบออนไลน์ อย่างน้อย 30 คน ในการนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวแล้ว จำนวน 1 ครั้ง โดยมีรายละเอียดผลการจัดประชุม ดังนี้

วันที่และเวลา	การประชุม	สถานที่	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)	
			ห้องประชุม	ออนไลน์
วันจันทร์ที่ 24 มีนาคม 2568 08.30 – 16.00 น.	การสร้างเสถียรภาพและ ความเข้มแข็งทางการค้า สินค้าปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์ม	ห้องประชุมแก้วสมุย คอนเวนชัน 3 โรงแรม แก้วสมุย รีสอร์ท จังหวัดสุราษฎร์ธานี	60	57
รวม			117	

➤ กำหนดการ

เวลา	กิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.30 น.	พิธีเปิดการประชุม กล่าวเปิดการประชุม โดย นายกอบ ทวนดำ พาณิชย์จังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
09.30 – 10.15 น.	นำเสนอผลการศึกษา โดยคณะผู้วิจัย - ดร.วัชรศักดิ์ สิละวัฒน ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด - นายชนสิทธิ์ วณิชปรีชาพงศ์ ที่ปรึกษา บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด
10.15 – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง

เวลา	กิจกรรม
10.30 – 11.30 น.	นำเสนอข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ “เสถียรภาพและอนาคตที่เข้มแข็งของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน” ได้แก่ ■ นายกอบ ทวนดำ พาณิชย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้แทนคณะกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาปาล์มน้ำมันจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปสู่ Oil Palm City ■ นายอาร์ม วงศ์อำไพพิสิฐ เลขาธิการหอการค้าจังหวัดสุราษฎร์ธานี ■ นายวิระพงศ์ ชูหุ้ย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ■ นายบำรุง หนูด้วง เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2556 (อาชีพทำสวน)
11.30 – 12.00 น.	รับฟังความคิดเห็นและข้อซักถามจากผู้เข้าร่วมประชุม
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30 – 14.15 น.	ดำเนินกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ภาพอนาคตของปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศไทย” โดย ■ ดร.กฤษฎาส์ กาญจนะเมฆานันต์ ผู้จัดการอาวุโส บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ■ นายศราวุฒิ จตุวิวัฒน์วรกุล ผู้จัดการอาวุโส บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด
14.15 – 14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.30 – 15.30 น.	ดำเนินกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ (ต่อ)
15.30 – 16.00 น.	สรุปและปิดการประชุม

➤ สื่อประชาสัมพันธ์

Bolliger & Company

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง "การสร้างเสถียรภาพ

และความเข้มแข็งทางการค้า

สินค้าปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม"

ภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพ

และความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

24 มีนาคม 2568

เวลา 09.00 – 16.00 น.

ณ ห้องแก้วสมุย คอนเวนชัน 3

โรงแรมแก้วสมุย รีสอร์ท จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หรือ รูปแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน ZOOM

กล่าวเปิด โดย

- นายทอม กวนคำ พาณิชย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นำเสนอผลการศึกษา โดย บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

- ดร.วิจิตร นี สละวัฒน์ ที่ปรึกษาภาคต้นคิด
- นายธนสิทธิ์ วนิชประไพพงศ์ ที่ปรึกษา

นำเสนอข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย

- นายธีระพงศ์ ชูชัย หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- นายบำรุง พนังวง เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2566 (อาโวคาโดสวน)

ดำเนินกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "ภาพอนาคตของปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มของประเทศไทย" โดย บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

- ดร.กฤษกร กัญจนเขมรินทร์ ผู้จัดการอาวุโส
- นายศราวุธ จิตวิวัฒน์อรกุล ผู้จัดการอาวุโส

กำหนดการ

onsite

online

➤ เอกสารประกอบการประชุม

➤ สารสำคัญ

ประเด็นมาตรฐาน

- ผู้แทนสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้ข้อมูลว่า Surat Model ซึ่งเป็นแนวทางพัฒนาเชิงพื้นที่โดยใช้กลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร สามารถยกระดับคุณภาพผลผลิตได้อย่างเป็นระบบ และช่วยให้

ร้อยละของอัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) สูงเกินกว่าร้อยละ 18 ได้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัญหาค่าใช้จ่ายที่คลาดเคลื่อนระหว่างเกษตรกรกับโรงงานสกัดน้ำมัน โดยเฉพาะการประเมินคุณภาพผลผลิตที่เกษตรกรมักเชื่อว่า ผลผลิตมีคุณภาพตามมาตรฐาน ขณะที่โรงงานชี้ว่า ค่าที่ได้จากการหีบต่ำกว่าเกณฑ์ นอกจากนี้ การขอรับรองมาตรฐาน เช่น RSPO เป็นต้น ถึงแม้ต้นทุนไม่สูงมาก แต่กระบวนการมีความซับซ้อน และยังขาดการประชาสัมพันธ์ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของการรับรอง ทำให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจที่จะเข้าร่วม ทั้งนี้ หากส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกัน จะสามารถลดต้นทุนและกระบวนการที่ซ้ำซ้อนได้

- ผู้แทนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีแจ้งว่า โรงงานปาล์มน้ำมันในประเทศไทยยังเน้นการผลิตขั้นต้นเป็นหลัก และยังไม่สามารถต่อยอดไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มได้มาก เช่น Oleochemical หรือสารเคมีชีวภาพ เป็นต้น จึงควรสนับสนุนการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต ลดของเสีย และพัฒนาเทคโนโลยีการลดขยะให้เป็นศูนย์ (Zero Waste) พร้อมทั้งส่งเสริมการศึกษาความเป็นไปได้ของตลาด อุปสงค์-อุปทานในอุตสาหกรรมปลายน้ำ และเสนอให้มีการจัดทำพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมัน เพื่อกำหนดกรอบการกำกับดูแลและสนับสนุนทั้งห่วงโซ่การผลิต โดยให้มีคณะกรรมการกลางที่มีอำนาจในการผลักดันนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นการบริหารจัดการ

- หอการค้าจังหวัดสุราษฎร์ธานีเสนอว่า การปลูกปาล์มน้ำมันให้ได้ผลผลิตสูงและสม่ำเสมอจำเป็นต้องอาศัยพื้นที่ที่มีดินและระบบชลประทานเหมาะสม พร้อมเสนอให้มีการกำหนดพื้นที่การเกษตร (Zoning) เพื่อป้องกันการปลูกพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านคุณภาพและสิ่งแวดล้อมในอนาคต นอกจากนี้ เกษตรกรควรสามารถเข้าถึงข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เช่น ปริมาณน้ำมันปาล์มคงคลัง เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบการคาดการณ์แนวโน้มราคาและวางแผนการตัดหรือเก็บเกี่ยวผลผลิตได้อย่างแม่นยำ และเสนอให้มีการประเมินความคุ้มค่าของการนำน้ำมันปาล์มมาใช้ในภาคพลังงานอย่างรอบด้าน
- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานีระบุว่า ปัญหาค่าตอบแทนของนโยบายและงบประมาณของรัฐ ทำให้การสนับสนุนเกษตรกรในหลายพื้นที่ไม่ครอบคลุมหรือไม่ยั่งยืน จึงมีแผนจัดอบรมเกษตรกรจำนวน 20,000 ราย ในพื้นที่ 400,000 ไร่

ภายในปี 2568 โดยใช้งบประมาณของสำนักงาน พร้อมเสนอให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง เช่น "มหาวิทยาลัยสวนปาล์ม" หรือ "มหาวิทยาลัยทุเรียน" เป็นต้น เพื่อเป็นแหล่งวิจัย อบรม และบ่มเพาะความรู้ตั้งแต่ก่อนการปลูกจนถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

ประเด็นการผลิตและการตลาด

- สมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมันจังหวัดสุราษฎร์ธานีชี้ว่า แม้ศูนย์วิจัยของรัฐมีพันธุ์ปาล์มคุณภาพในราคาที่เหมาะสม แต่ระยะเวลาการจองที่ยาวนานทำให้เกษตรกรพลาดโอกาสในการปลูกในช่วงฤดูกาลที่เหมาะสม โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน นอกจากนี้ หากศูนย์วิจัยได้รับงบประมาณไม่เพียงพอจะไม่สามารถผลิตพันธุ์ในปริมาณที่ต้องการได้ ทำให้ตลาดต้องพึ่งพาพันธุ์จากภาคเอกชนในราคาที่สูงขึ้น อีกทั้งได้เน้นย้ำว่า กระบวนการผลิตพันธุ์ปาล์มที่มีคุณภาพใช้เวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี

ประเด็นการกำกับดูแลลานเทและโรงงาน

- สมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมัน ได้เสนอให้มีการจัดระเบียบลานเทโดยกำหนดให้มีการจดทะเบียนกับหน่วยงานท้องถิ่น และต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐาน เช่น การคัดแยกคุณภาพผลผลิตก่อนส่งโรงงาน รวมถึงมีการตรวจสอบลานเทเป็นประจำทุก 3 เดือน เป็นต้น หากไม่ผ่านมาตรฐาน ควรมีมาตรการลงโทษที่ชัดเจน พร้อมทั้งเสนอแนวทางการส่งต่อกลไกความรับผิดชอบจากโรงงานมายังลานเท และส่งต่อไปยังเกษตรกรและผู้รับจ้างตัด เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนรักษาคุณภาพปาล์มน้ำมันตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

ประเด็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- นายบำรุง หนูด้วง ให้ความเห็นว่า งานวิจัยที่มีอยู่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ควรถูกนำมาใช้จริงในภาคปฏิบัติ ไม่ใช่เพียงอยู่ในเชิงวิชาการเท่านั้น พร้อมเสนอว่า ควรมีการออกกฎหมายให้มาตรฐานมีผลบังคับใช้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนปฏิบัติตามอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ยังเห็นว่า การใช้น้ำมันปาล์มในภาคพลังงานมีความคุ้มค่า และช่วยรองรับผลผลิตส่วนเกินจากตลาดบริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ดี

ภาครัฐควรหลีกเลี่ยงการอุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงผสม เนื่องจากอาจเป็น
การบิดเบือนกลไกตลาดในระยะยาว

➤ สรุปแบบประเมินความพึงพอใจ

ในการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่ปรึกษาได้ดำเนินการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจ
ให้กับผู้เข้าร่วมได้ประเมินและแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการจากจำนวน
ผู้ประเมินความพึงพอใจรวมทั้งสิ้น 33 ท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	16	48.48
หญิง	17	51.52
รวม	33	100.00

หน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
ภาครัฐ	13	39.40
ภาคเอกชน	7	21.21
อื่น ๆ	11	33.33
ไม่ระบุ	2	6.06
รวม	33	100.00

การศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	12.12
ปริญญาตรี	16	48.49
ปริญญาโท	10	30.30
สูงกว่าปริญญาโท	1	3.03
ไม่ระบุ	2	6.06
รวม	33	100.00

อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	4	12.12
31-40 ปี	9	27.28
41-50 ปี	5	15.15
51-60 ปี	7	21.21
61 ปีขึ้นไป	7	21.21
ไม่ระบุ	1	3.03
รวม	33	100.00

ในส่วนที่ 2 ของการประเมินเป็นการประเมินความพึงพอใจ โดยแบ่งตามระดับคะแนน ได้แก่ 5 คือ ดีมาก 4 คือ ดี 3 คือ ปานกลาง 2 คือ น้อย และ 1 คือ น้อยมาก ทั้งนี้ ผลการประเมินสามารถสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อการประเมิน	จำนวนผู้ตอบ	คะแนนเฉลี่ย
(1) ความพึงพอใจในด้านสถานที่	33	4.36
(2) ความพึงพอใจต่อระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	33	4.15
(3) ความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม	33	4.00
(4) ความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการลงทะเบียน	33	4.42
(5) ความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน	32	4.31
(6) ความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบภายในกิจกรรม	33	4.36
(7) ความพึงพอใจต่อการบรรยายของวิทยากรในกิจกรรม	33	4.33
(8) ความพึงพอใจต่อหัวข้อ เนื้อหา หรือประเด็นที่น่าสนใจ	33	4.33
(9) ความพึงพอใจต่อการตอบคำถามของวิทยากร	33	4.21
ความพึงพอใจโดยรวมต่อการจัดกิจกรรม	33	4.27

ส่วนที่ 3 ของแบบประเมินเป็นข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจำนวน 5 คำถาม โดยมีการตอบรับ ดังนี้

คำถามที่ 1: ท่านมีความเห็นว่าข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน หรือไม่ อย่างไร

ข้อคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ
มีประโยชน์	24
มีประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน หากมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง	1
มีประโยชน์ ทำให้ทราบข้อมูลเพิ่มเติมจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่วิเคราะห์มาแล้ว ซึ่งค่อนข้างถูกต้องและทำให้ทราบข้อมูลเพิ่มเติมที่น่าเชื่อถือ	1
มีประโยชน์ สามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1
มีประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	1
มีประโยชน์ เนื่องจากเป็นข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ทั้งจากภาครัฐและเอกชน	1
มีประโยชน์ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา และพัฒนาระบบเพื่อการเตรียมข้อมูลข้อเท็จจริง เพื่อกำหนดนโยบาย และการจัดทำ ร่าง พรบ.ปาล์ม ในอนาคต	1
วิทยากรมีความรู้ความสามารถ	1
เป็นประโยชน์	1
เห็นด้วย	1
รวม	33

จากคำถามข้อที่ 1 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าการประชุมปฏิบัติการครั้งนี้มีประโยชน์ โดยมีข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ต่อยอดเพื่อการพัฒนา ศักยภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันได้

คำถามที่ 2: ท่านเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบาย ภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ที่ได้นำเสนอ ในกิจกรรมวันนี้ หรือไม่ อย่างไร

ข้อคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ
มีประโยชน์	1
เป็นประโยชน์	1
เห็นด้วย	27
เห็นด้วย 1) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ 2) ชดเชยเงินในโครงการไบโอดีเซล 3) ส่งเสริม Replanting program ให้เกษตรกรรายย่อย 4) ใช้มาตรฐานแบบบังคับ 5) รัฐร่วมมือกับ NGO EU และผู้ซื้อรายใหญ่ในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีโครงการ Traceability System	1
เห็นด้วย อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่มีการนำเสนอในการประชุมล้วนแต่เป็นประโยชน์ที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการนำเสนอนโยบายปาล์มต่อไป	1
เห็นด้วย ในการผลักดันให้เกิด พรบ.ปาล์ม ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม	1
เห็นด้วยบางประเด็น เนื่องจากสามารถนำไปพัฒนาต่อได้	1
รวม	33

จากคำถามข้อที่ 2 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีการนำเสนอในการประชุมปฏิบัติการครั้งนี้มีประโยชน์ และเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

คำถามที่ 3: ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการสร้างเสถียรภาพและ
ความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

ข้อคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ
1) ผลักดันการจัดตั้งกองทุนปาล์มน้ำมัน เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ การฟื้นฟูสวนปาล์มและมาตรการยั่งยืน 2) ผลักดันและส่งเสริมโครงการปลูกทดแทนต้นปาล์มเดิม โดยให้เงินช่วยเหลือและสินเชื่อกับเกษตรกร 3) ใช้ไบโอดีเซลในประเทศอย่างเข้มข้น ทำให้ดูดซับปริมาณน้ำมันปาล์มที่ผลิตได้ส่วนเกิน ลดการพึ่งพาการส่งออก	1
การพัฒนาไบโอดีเซลในปัจจุบันมาถูกทางแล้ว ให้คง B7 ไว้ และพัฒนาไปให้สูงกว่านี้	1
การแก้ไขค่าตรวจมาตรฐาน RSPO ที่ค่อนข้างสูง ทำได้โดยการรวมกลุ่มให้มีพื้นที่จำนวนมากขึ้น สมาชิกมากขึ้น จะทำให้ค่าเฉลี่ยต่อหัวลดลง	1
ข้อมูลที่มีการนำเสนอในที่ประชุม เพื่อไปขับเคลื่อนการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมต่อไป	1
ต้องมีการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อยให้เป็นกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง เพื่อผลักดันให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	1
ต้องมีข้อมูลข้อเท็จจริงที่รอบด้าน และการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อจัดทำ ร่าง พรบ. หลักเกณฑ์ และวิธีการให้ได้มากที่สุด รวมถึงการสร้างสมดุลในห่วงโซการผลิตทั้งระบบ	1
ผลักดัน พรบ. ปาล์มตามที่ประชุมเสนอ	1
มี พ.ร.บ. ปาล์มน้ำมัน และมีโครงสร้างราคาปาล์มที่เป็นธรรม	1
มีการรวบรวมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งระบบ	1
แก้ปัญหาคุณภาพปาล์มอย่างจริงจัง เพื่อเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าปาล์มน้ำมัน ต้องออกกฎหมายบังคับอย่างชัดเจน และมีบทลงโทษ ควบคุม ตรวจสอบ และติดตามผลเป็นระยะ	1
ไม่ระบุ	23
รวม	33

จากคำถามข้อที่ 3 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอและข้อคิดเห็นหลากหลาย โดยมีประเด็นสำคัญคือการจัดทำพ.ร.บ.ปาล์มน้ำมันให้สำเร็จ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อยให้เป็นกลุ่มใหญ่และ ผลักดันการใช้ไบโอดีเซลเพิ่มขึ้นเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม

คำถามที่ 4: ประเด็นที่ประเทศไทยควรพัฒนา/ส่งเสริม/ผลักดัน เพื่อยกระดับศักยภาพการค้าสินค้า
ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มให้มีความเข้มแข็งทางการค้า (โปรดเรียงลำดับความสำคัญ
จากมากไปน้อย โดย 1 คือ สำคัญมากที่สุด และ 7 คือ สำคัญน้อยที่สุด)

ประเด็น	ลำดับที่ (จำนวนผู้ตอบ)							รวมจำนวน ผู้ตอบ
	1	2	3	4	5	6	7	
กฎหมาย กฎระเบียบ และ มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง	16	4	4	1	1	2	1	29
องค์ความรู้ในการปลูก ดูแล เก็บเกี่ยว คัดคุณภาพ และการจัดการ	6	8	10	2	4	-	-	30
การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างผู้เล่นแต่ละช่วงในห่วงโซ่ การผลิต	2	7	6	11	1	1	-	28
การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่	1	2	4	4	10	8	-	29
การผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรม โอเลโอเคมีคอลในประเทศไทย	-	2	1	5	4	14	2	28
การจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อกำกับ ดูแลอำนวยความสะดวก ในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน	3	5	4	5	8	4	-	29
อื่น ๆ	-	1	-	1	-	-	-	2
รวม	28	29	29	29	28	29	3	

จากคำถามข้อที่ 4 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญกับพัฒนา ส่งเสริม ผลักดัน เพื่อยกระดับศักยภาพการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย ในประเด็นการออก กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ตามด้วยการให้องค์ความรู้ในการปลูก ดูแล เก็บเกี่ยว คัดคุณภาพในการจัดการ ในทางตรงกันข้าม การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ การจัดตั้งหน่วยงานกลางฯ ได้รับการให้ความสำคัญน้อย และการผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรม โอเลโอเคมีคอลในประเทศเป็นประเด็นที่ได้รับการให้ความสำคัญน้อยที่สุดในภาพรวม

คำถามที่ 5: ท่านมีข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ต่อการจัดกิจกรรมในวันนี้ อย่างไร

ข้อคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ
การควบคุมการรับฟังความคิดเห็นให้เป็นไปตามประเด็นของการประชุม	1
ขั้นตอนในการดำเนินการ/ วิธีการที่นำมาใช้รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เกิดประโยชน์และเห็นผล	1
ควรบรรจุข้อส่งเสริมการปลูกป่าไม้ยืนต้นอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสมของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อสร้างความชุ่มชื้น	1
จัดกิจกรรมให้ต่อเนื่อง	1
มี พรบ.ควบคุมราคาน้ำมันดิบ และเขตการปลูกป่าไม้ยืนต้น	1
มีบทลงโทษที่ชัดเจนและจริงจัง	1
สนับสนุนข้อเสนอแนะในกิจกรรมวันนี้ ให้เผยแพร่ไปยังภาคนโยบาย	1
สานต่อการผลักดัน พรบ. ให้สำเร็จ	1
เห็นด้วยกับการตั้งองค์กรกลาง ซึ่งต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้เรื่องป่าไม้ ในส่วนของกฎระเบียบ มีความชัดเจน และมีสภาพบังคับที่แท้จริงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุก ๆ ภาคส่วน	1
ไม่ระบุ	24
รวม	33

จากคำถามข้อที่ 5 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามได้แสดงความเห็นเห็นด้วยกับเนื้อหาในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ให้เกิดประโยชน์และเห็นผล และเห็นว่าควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการให้ความสำคัญโดยเฉพาะกับการจัดทำกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและให้มีการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวดต่อไป

➤ ภาพบรรยากาศ

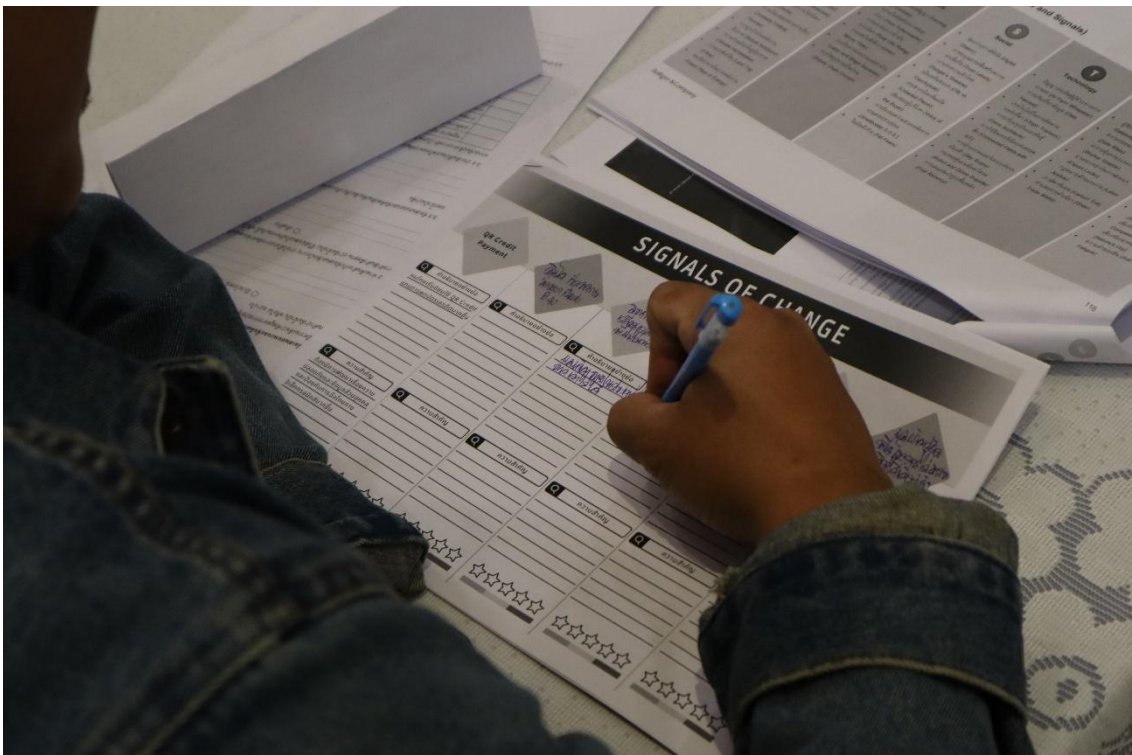

Zoom Workplace

Meeting

Chanon Wuthijanyarak's screen

Sign in

Recording View

สนเจ. กมลฉัตรดี

Chanon Wuthijanyarak

Bolliger, Saravut Jatun...

สนเจ. กมลฉัตรดี

สนเจ. กมลฉัตรดี

สนเจ. กมลฉัตรดี

ข้อเสนอเชิงนโยบายแนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน ทั้งในและต่างประเทศ

หน้า (เกษตรกร/สวนท)

- การสนับสนุนการตรวจสอบคุณภาพดิน
- การตรวจสอบการใช้ที่ดิน (Land Use Change) เนื่องจากบางพื้นที่อาจไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกปาล์ม
- การให้ความรู้แก่เกษตรกร และยกระดับด้านเทคโนโลยี การเงินและการทำธุรกิจ
- การออกมาตรฐานเฉพาะที่การนำปาล์มไปใช้เพื่อให้บริการแบบเฉพาะที่ให้แก่เกษตรกร
- การจัดกิจกรรมเชิงการตลาดและการค้าปาล์ม (เพื่อ Knowledge Transfer)
- การจัดทำกลไกการกำหนดและรับรอง

- การสนับสนุนเพื่อการจัดหาปุ๋ยและการรักษาใบไม้ไป
- การเพิ่มความรู้ของเกษตรกรเพื่อควบคุมและจัดการด้านปาล์มและการนำปาล์มไปใช้เชิงพาณิชย์
- สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตาม RSPO (ความมุ่งมั่นเข้าใจ ปาล์ม) และการดำเนินงานซึ่งอาจใช้มากขึ้น เป็นที่นิยม และกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กับโรงงาน

- การสร้างระบบการประกันที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้
- การพัฒนาพันธุ์ปาล์มให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ให้ได้ราคาดี
- การขยายกำลังการผลิตสินค้าปาล์มให้มากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ
- การสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรผ่านการจัดตั้งเกษตรกรแปลงใหญ่ และการรวมกลุ่มผู้ผลิตปาล์มเพื่อลดต้นทุน เช่น ต้นทุนค่าตัดปาล์ม ค่าปุ๋ย เป็นต้น รวมถึงส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO เพื่อการเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่เป็นหลัก

สนเจ. กมลฉัตรดี

Chanon Wuthijanyarak

Bolliger, Saravut Jatun...

สนเจ. กมลฉัตรดี

สนเจ. กมลฉัตรดี

สนเจ. กมลฉัตรดี

ภาคผนวก 4

มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน

(Roundtable Sustainable Palm Oil: RSPO)

Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) หรือการเจรจาโต๊ะกลมเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยก่อตั้งขึ้นในปี 2547 เพื่อตอบสนองต่อผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจากความต้อการน้ำมันปาล์มที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก ผ่านการจัดทำมาตรฐานที่มุ่งเน้นให้มีการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะป่าไม้ต้นกำเนิดของแหล่งน้ำ เนื่องจากการทำสวนปาล์มอาจเกิดจากการใช้พื้นที่ที่มาจากการถางป่าอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งมาตรฐานนี้จะมีการนำไปประยุกต์ใช้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

การรับรอง (Accreditation)

หน่วยงานต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานรับรอง (Certification bodies: CBs) ซึ่งเป็นบุคคลที่สาม นอกจากนี้ ผู้ถูกรับรองและ RSPO ต้องผ่านการตรวจสอบเพื่อประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO ของสมาชิก เพื่อให้มั่นใจว่าสมาชิกมีความสามารถในการดำเนินการตรวจสอบที่น่าเชื่อถือและสม่ำเสมอ ระบบการรับรอง RSPO กำหนดให้เฉพาะ CBs ที่ได้รับการรับรองเท่านั้นที่สามารถให้บริการการรับรอง RSPO ได้

CBs ที่ให้บริการการรับรอง RSPO จะได้รับการรับรองโดย Assurance Services International (ASI) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับการรับรองที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของ CBs ทั่วโลก ผ่านกระบวนการรับรองที่พัฒนาอย่างดี การปฏิบัติงานของ CBs จะได้รับการประเมินและติดตามอย่างใกล้ชิดโดยหน่วยงานข้างต้น

มาตรฐาน

มาตรฐานการรับรองของ RSPO สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 มาตรฐานตามผู้มีส่วนร่วมส่วนต่าง ๆ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ได้แก่

- **หลักการและเกณฑ์ RSPO (RSPO Principles and Criteria)** บังคับใช้แก่ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) และ/หรือมีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม
- **มาตรฐานการรับรองห่วงโซ่อุปทาน RSPO (RSPO Supply Chain Certification Standard)** บังคับใช้แก่ โรงสกัดอิสระ โรงกลั่น ผู้ผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์ หรืออาจรวมไปจนถึงผู้ค้าปลีกน้ำมันปาล์มและสินค้าเกี่ยวเนื่อง

- **มาตรฐาน RSPO สำหรับผู้ผลิตรายย่อยอิสระ (RSPO Independent Smallholder Standard)** บังคับใช้แก่ ผู้ปลูกรายย่อยอิสระที่มีพื้นที่ปลูกน้อยกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่)

โดยแต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

➤ RSPO Principles and Criteria (P&C)¹

RSPO P&C เป็นมาตรฐานความยั่งยืนสำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มบังคับใช้แก่ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีพื้นที่ปลูกมากกว่า 50 เฮกตาร์ (312.5 ไร่) และ/หรือมีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม เอกสารนี้ครอบคลุมหลักการสำคัญและเกณฑ์เฉพาะที่ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้มั่นใจว่า การผลิตน้ำมันปาล์ม/ผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันดำเนินการในลักษณะที่สร้างความสมดุลระหว่าง **"ประชาชน (People) โลก (Planet) และความมั่งคั่ง (Prosperity)"** อย่างเป็นทางการ มาตรฐานนี้ประกาศใช้ครั้งแรกเมื่อปี 2550 ก่อนมีการแก้ไข ฉบับที่ 2 ในปี 2556 และฉบับที่ 3 ในปี 2561 โดยฉบับปัจจุบันเป็นการแก้ไข ฉบับที่ 4 โดยได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 ซึ่งมีหลักการ (Principle) ทั้งหมด 7 หลักการ ทั้งนี้ หน่วยงานที่ได้รับการรับรอง (Unit of Certification) จะต้องปฏิบัติตามหลักการ ดังนี้²

หลักการที่ 1 ดำเนินการอย่างโปร่งใส มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบ

- แสดงความโปร่งใสและดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักการและเกณฑ์มาตรฐานของ RSPO โดยข้อมูลที่ให้ไว้จะต้องเป็นภาษาและรูปแบบที่เหมาะสม และมีกระบวนการดำเนินการที่โปร่งใส เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- มุ่งมั่นในพฤติกรรมที่ถูกต้องตามจริยธรรมในทุกการดำเนินธุรกิจ การทำธุรกรรม และการประพฤติตน

¹ 2024 RSPO Principles & Criteria for Sustainable Cultivation of Oil Palms & Production of Sustainable Palm Oil and Oil Palm Products version 4-0, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก https://rspo.org/wp-content/uploads/1_PC-2024-Final-Draft.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

² RSPO Principles and Criteria 2018 Auditor's Checklist, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Frspo.org%2Fwp-content%2Fuploads%2Frspo-pc-2018-generic-auditors-checklist-updated-december-2020.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK> สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

- ระบุ จัดการ และตรวจสอบผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินงานของตน ผ่านการนำการตรวจสอบและประเมินสถานะขององค์กรด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Due Diligence-HRDD) มาปรับใช้

หลักการที่ 2 ดำเนินการอย่างถูกกฎหมายและมีความรับผิดชอบ

- ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สอดคล้องกับข้อกำหนดทางกฎหมายที่บังคับใช้ และกฎหมายและระเบียบข้อบังคับระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรอง
- ร่วมมือกับผู้รับเหมาที่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- จัดหาผลไม้สด (Fresh Fruit Bunches: FFB) จากแหล่งวัตถุดิบ (Supplier) ที่ถูกต้องตามกฎหมายและสามารถตรวจสอบได้
- มุ่งมั่นที่จะปกป้องสิทธิมนุษยชน และเคารพสิทธิของแรงงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจ
- ปรึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและนำระบบที่สามารถเข้าถึงได้มาใช้ในการจัดการและแก้ไขข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและการดำเนินการ

หลักการที่ 3 ผลิตผลผลิตอย่างเหมาะสมที่สุด แสดงให้เห็นถึงการตรวจสอบย้อนกลับ และสร้างผลกระทบเชิงบวก

- พัฒนาและนำแผนธุรกิจไปปฏิบัติ เพื่อให้มั่นใจว่า หน่วยงานที่ได้รับการรับรองจะดำรงอยู่ได้ในระยะยาว
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการบันทึก การนำไปปฏิบัติ และการตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอย่างสม่ำเสมอ
- ดำเนินการประเมินผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุมก่อนการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกหรือการดำเนินการใด ๆ โดยต้องพัฒนาแผนการจัดการและการติดตามด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (การตีความระดับประเทศ ควรพิจารณากฎหมายของแต่ละประเทศ รวมถึงปัญหาอื่น ๆ ที่กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้แต่ถือว่าสำคัญ)
- จัดการที่ดินอย่างมีความรับผิดชอบและนำแนวทางปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agriculture Practices: GAPs) มาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตของปาล์มน้ำมันให้สูงสุด (การตีความระดับประเทศ (National Interpretation: NI) รวมถึงกำหนดข้อกำหนด

ทางกฎหมายระดับชาติ และแนวทางปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เกี่ยวข้องกับ โภชนาการและการจัดการสารอาหารของปาล์มน้ำมันของแต่ละประเทศ โดยไทย ได้มีการตีความและได้รับการรับรองเมื่อปี 2563)

- ข้อกำหนดห่วงโซ่อุปทานสำหรับโรงสกัด (Mill) (ไม่มีการบังคับใช้กับผู้ปลูกขนาดกลาง และเกษตรกรรายย่อยในโครงการ) เช่น ต้องบันทึกและเปิดเผยปริมาณการผลิต น้ำมันปาล์มดิบ ต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ครบถ้วนและทันสมัยสำหรับแบบจำลอง ห่วงโซ่อุปทาน RSPO ต้องมีขั้นตอนการตรวจสอบภายในประจำปี เป็นต้น เพื่อยืนยันว่าการดำเนินงานของโรงงานสอดคล้องกับข้อกำหนดของ RSPO อาทิ ห้ามจ้างบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินกิจกรรมการสกัดน้ำมันในโรงงาน

หลักการที่ 4 เคารพชุมชนและสิทธิมนุษยชน และมอบผลประโยชน์

- มีกระบวนการที่ตกลงร่วมกันและมีการบันทึกไว้สำหรับการจัดการกับข้อขัดแย้ง หรือข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งต้องนำไปปฏิบัติและได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบ
- มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนในท้องถิ่นตามที่ตกลงกันผ่านการปรึกษาหารือกับชุมชนในท้องถิ่น
- การใช้ที่ดินเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันต้องไม่ละเมิดสิทธิตามกฎหมาย ประเพณี หรือสิทธิของผู้ใช้รายอื่นโดยปราศจากความยินยอมโดยสมัครใจ ล่วงหน้า และได้รับการแจ้งข้อมูลอย่างครบถ้วน
- ไม่มีการปลูกพืชใหม่บนที่ดินของชนพื้นเมือง ที่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่า มีสิทธิตามกฎหมาย ประเพณี หรือสิทธิของผู้ใช้โดยปราศจากความยินยอมโดยแจ้งล่วงหน้า โดยเสรี (Free, prior and informed consent: FPIC) โดยต้องได้รับการจัดการผ่านระบบที่มีการบันทึกไว้ ซึ่งช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนผ่านสถาบันตัวแทนของตนเอง
- การเจรจาใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชดเชยการสูญเสียสิทธิตามกฎหมาย ประเพณี หรือสิทธิของผู้ใช้ จะได้รับการจัดการผ่านระบบที่มีการบันทึกไว้ ซึ่งช่วยให้ชนพื้นเมือง ชุมชนในท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนผ่านสถาบันตัวแทนของตนเอง
- หากสามารถพิสูจน์ได้ว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย ตามธรรมเนียม หรือตามสิทธิการใช้งาน ประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับค่าตอบแทนสำหรับการได้มาซึ่งที่ดินที่ตกลงกันไว้และการสละสิทธิ โดยขึ้นอยู่กับ FPIC และข้อตกลงที่เจรจากันไว้

- สิทธิในการใช้ที่ดินได้รับการพิสูจน์และไม่ถูกโต้แย้งโดยชอบธรรมโดยประชาชนในท้องถิ่นที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิตามกฎหมาย ตามธรรมเนียม หรือตามสิทธิการใช้งาน

หลักการที่ 5 สนับสนุนและให้โอกาสในการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อย

- มีส่วนร่วมและทำการค้ากับเกษตรกรรายย่อยอย่างยุติธรรมและโปร่งใส รวมถึงการเสริมความแข็งแกร่งผ่านการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อยเข้ามาในห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับการรับรอง RSPO
- สนับสนุนเกษตรกรรายย่อยผ่านการจัดการการพัฒนาการดำเนินงาน และการปรับปรุงคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อยอิสระที่ได้รับการรับรอง

หลักการที่ 6 เคารพสิทธิและสภาพการทำงานของแรงงาน

- ห้ามการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบต่อคนงานทุกคน
- สภาพการทำงานของคนงานทุกคนต้องเป็นไปตามมาตรฐานทางกฎหมายหรือมาตรฐานอุตสาหกรรม
- แรงงานทุกคนจะต้องได้รับค่าจ้างขั้นต่ำตามที่กำหนด
- ต้องเคารพสิทธิของคนงานทุกคนในการจัดตั้งและเข้าร่วมสหภาพแรงงาน สมาคม หรือองค์กรคนงานที่มีตัวแทนเพื่อเจรจาต่อรองร่วมกัน
- ห้ามใช้แรงงานเด็ก
- ปกป้อง เยียวยา และแก้ไขปัญหาการบังคับ คูกคาม ล่วงละเมิด หรือใช้ความรุนแรงในที่ทำงาน
- ห้ามใช้แรงงานที่ถูกบังคับและค้ำมนุษย์ โดยต้องมีขั้นตอนการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- นำแนวทางปฏิบัติด้านสุขภาพและความปลอดภัยมาใช้เพื่อปกป้องแรงงานจากการเจ็บป่วย โรค และการบาดเจ็บจากการทำงาน

หลักการที่ 7 ปกป้อง อนุรักษ์ และปรับปรุงระบบนิเวศในฐานะผู้ดูแลสิ่งแวดล้อมที่รับผิดชอบ

- ปฏิบัติตามการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน เพื่อจัดการศัตรูพืช โรค วัชพืช และพันธุ์พืชที่เข้ามารุกรานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ลด ไรโซเคิล นำกลับมาใช้ใหม่ และกำจัดของเสีย/ผลิตภัณฑ์ ในลักษณะที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม
- ไม่ดำเนินการปลูกพืชใหม่ในพื้นที่ลาดชัน ดินชายขอบ และดินเปราะบาง และต้องนำแนวทางปฏิบัติการอนุรักษ์ดินที่ดีมาใช้ เพื่อลดการกัดเซาะดินและการเสื่อมโทรมของดินในพื้นที่เหล่านี้
- ห้ามการถางป่าบนพื้นที่พรุ (โดยไม่คำนึงถึงความลึก) หลังจากวันที่ตัดรอบ คือ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2018 การปลูกพืชทั้งหมดบนพื้นที่พรุก่อนวันที่ตัดรอบจะต้องได้รับการจัดการอย่างมีความรับผิดชอบต่อ พื้นที่พรุที่ไม่ได้ปลูกพืชและที่จัดสรรไว้ทั้งหมด จะได้รับการคุ้มครองและอนุรักษ์ไว้
- แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการรักษาคุณภาพและความพร้อมใช้ของน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน และบรรเทา/แก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้น
- แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) มลพิษทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่มีอยู่และการพัฒนาใหม่ และลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล โดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานหมุนเวียน
- แฝวถางพื้นที่โดยไม่ก่อให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่าหรือสร้างความเสียหายให้กับพื้นที่ใด ๆ ที่จำเป็นในการปกป้องและ/หรือส่งเสริมป่าที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value: HCV) และ/หรือป่าที่มีปริมาณคาร์บอนสูง (High Carbon Stock: HCS) โดยป่า HCV และ HCS ในพื้นที่ที่จัดการจะได้รับการระบุ ปกป้อง และ/หรือส่งเสริม

➤ **RSPO Supply Chain Certification Standard (SCCS)³**

SCCS เป็นมาตรฐานด้านความยั่งยืนสำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มที่บังคับใช้กับผู้ประกอบการโรงสกัดอิสระ โรงกลั่น โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ ไปจนถึงผู้ค้าปลีกน้ำมันปาล์มและสินค้าที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อควบคุมการจัดการผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมาตรฐานนี้มีบทบาทสำคัญในการรักษาสมดุลของห่วงโซ่อุปทาน โดยป้องกันไม่ให้เกิดการ "ขายเกิน" (Overselling) หรือการผสมน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองกับน้ำมันปาล์มทั่วไป ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน RSPO สามารถดำเนินการซื้อขายได้ 3 รูปแบบ ได้แก่

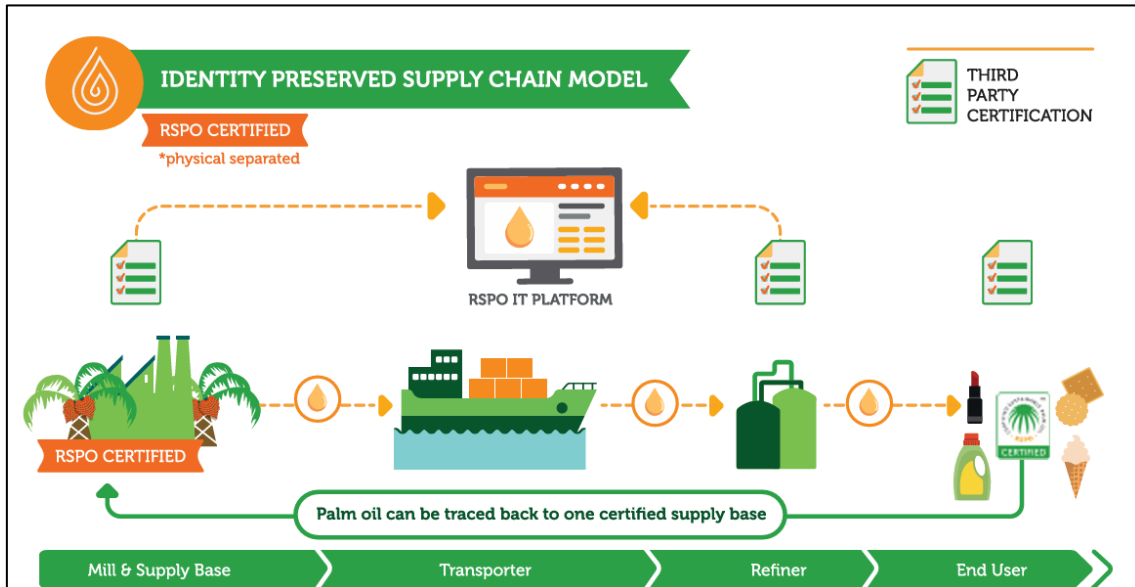
Identity Preserved (IP)

ห่วงโซ่อุปทานแบบ IP เป็นระบบที่รับประกันว่าผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ซึ่งส่งมอบให้กับผู้ค้าปลีกสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้อย่างชัดเจนถึงแหล่งที่มา โดยต้องมาจากโรงงานสกัดและฐานห่วงโซ่อุปทาน (Supply Base) เพียงแห่งเดียว นอกจากนี้ ผู้มีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานทุกระดับต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองในระบบ IP จะถูกเก็บ แปรรูป และขนส่ง แยกจากแหล่งอื่นทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันปาล์มที่ไม่ได้รับการรับรอง หรือแม้แต่ น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและรักษาความโปร่งใสตลอดกระบวนการ

³ RSPO Supply Chain Certification Standard for Organizations Seeking or Holding Certification 2020, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก https://rspo.org/wp-content/uploads/RSPO_Supply_Chain_Certification_Standard_2020-English.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

RSPO Supply Chain Certification Standard (SCCS), The British Standards Institution (BSI) เข้าถึงได้จาก <https://www.bsigroup.com/th-TH/RSPO-for-Sustainable-Palm-Oil/RSPO-Supply-Chain-Certification/> สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

ภาพที่ 1 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Identity Preserved

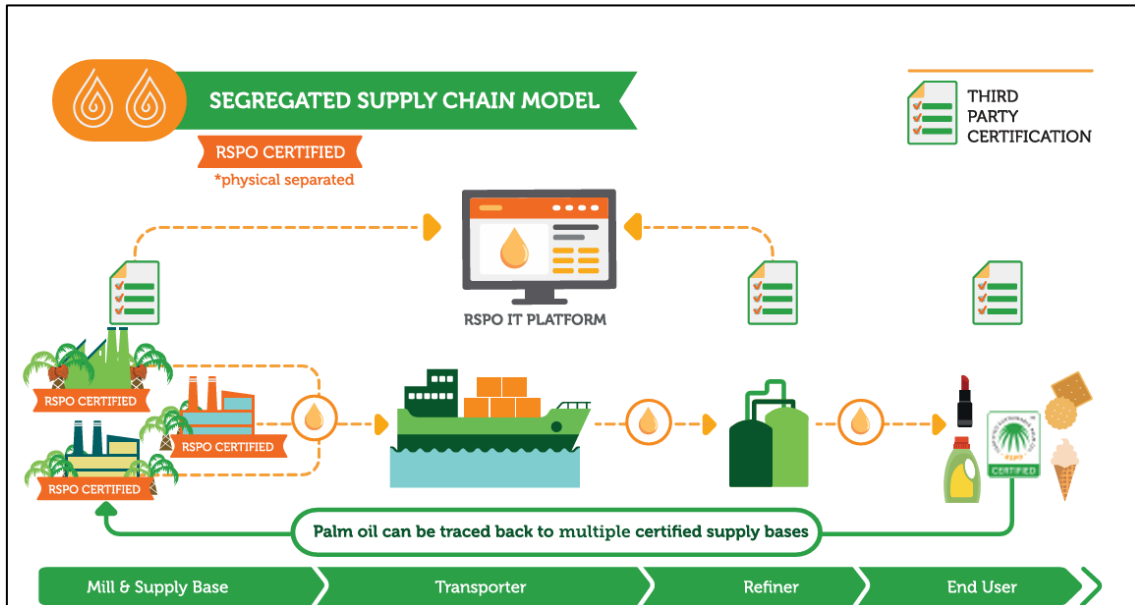

ที่มา: Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

Segregated (SG)

ห่วงโซ่อุปทานแบบ SG เป็นระบบที่รับประกันว่า ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ซึ่งส่งมอบถึงผู้ใช้อย่างปลอดภัย สามารถระบุได้ว่า มาจากแหล่งที่ได้รับการรับรอง โดยสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ถึงโรงสกัดน้ำมันปาล์มและฐานห่วงโซ่อุปทาน (Supply Base) ที่ได้รับการรับรองหลายแห่ง ถึงแม้ว่าจะสามารถนำน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจากหลายแหล่งมาผสมรวมกันได้ แต่ผู้ต้องมีการจัดเก็บและดำเนินการแยกจากน้ำมันปาล์มที่ไม่ได้รับการรับรอง เพื่อรักษาความโปร่งใสและป้องกันการปนเปื้อนในห่วงโซ่อุปทาน

ภาพที่ 2 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Segregated

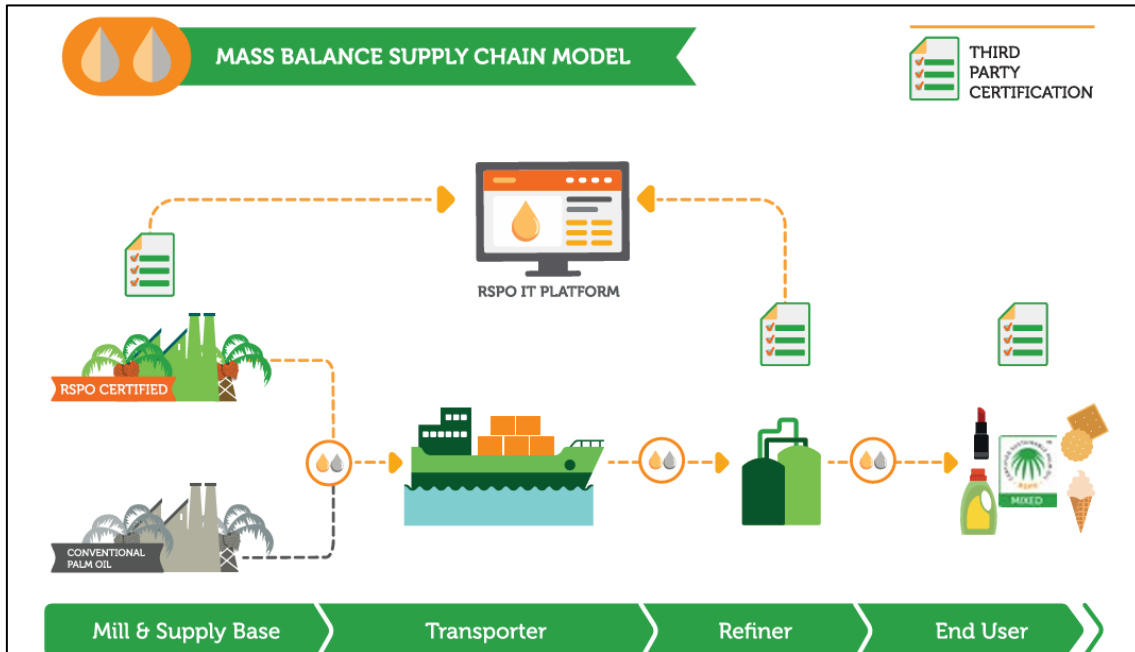
ที่มา: Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

Mass Balance (MB)

ห่วงโซ่อุปทานแบบ MB เป็นระบบการตรวจสอบทางการค้าเพื่อติดตามการซื้อขายผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการค้าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองในตลาดกระแสหลัก อย่างไรก็ตาม โมเดลข้างต้นสามารถใช้ได้เฉพาะภายในระดับพื้นที่ (Site Level) เท่านั้น ซึ่งหมายความว่า สิทธิการอ้างอิงในระบบ MB ไม่สามารถโอนไปยังสถานที่อื่นได้

โดยห่วงโซ่อุปทานแบบ MB อนุญาตให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานดำเนินการสนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองจาก RSPO ได้ ถึงแม้จะมีการผสมระหว่างผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองและผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มทั่วไปในกระบวนการผลิต อย่างไรก็ตาม จะต้องมีการควบคุมปริมาณรวมของผลิตภัณฑ์ภายในสถานที่ผลิตอย่างเข้มงวด เพื่อให้มั่นใจว่าปริมาณผลิตภัณฑ์ที่อ้างว่าได้รับการรับรองนั้นไม่เกินกว่าที่สถานที่นั้นได้รับหรือผลิตได้จริง และผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มที่ส่งมอบให้กับผู้ปลายทางภายใต้ระบบ MB จะสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ถึงรายชื่อของโรงงานที่ได้รับการรับรองจาก RSPO

ภาพที่ 3 ห่วงโซ่อุปทาน RSPO แบบ Mass Balance

ที่มา: Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO)

➤ RSPO Independent Smallholder Standard (ISH)⁴

ISH เป็นมาตรฐานที่บังคับใช้กับเกษตรกรรายย่อยในการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนทั่วโลก โดยกำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรผู้มีสิทธิ์เข้าร่วมไว้ ดังนี้:

- ไม่อยู่ภายใต้โครงการเกษตรกรรายย่อยแบบมีสัญญาผูกพัน (Scheme Smallholder)
- มีพื้นที่เพาะปลูกไม่เกิน 50 เฮกตาร์ (ประมาณ 312.5 ไร่) หรือเป็นไปตามที่กำหนดในเอกสารการตีความระดับประเทศ (National Interpretation) เช่น:
 - อินโดนีเซีย: ไม่เกิน 25 เฮกตาร์ (156.25 ไร่)
 - เอกวาดอร์: ไม่เกิน 75 เฮกตาร์ (468.75 ไร่)
- มีอำนาจตัดสินใจอย่างอิสระในการจัดการพื้นที่และการดำเนินการผลิต
- มีเสรีภาพในการเลือก วิธีใช้ที่ดิน ประเภทของพืชที่ปลูก และแนวทางการจัดการทั้งในเชิงการจัดระเบียบ การดำเนินงาน และการเงิน
- ปฏิบัติตามข้อกำหนดเพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้มาตรฐานตามบริบทของประเทศตนเอง

⁴ RSPO Independent Smallholder Standard for the Production of Sustainable Palm Oil 2019, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) เข้าถึงได้จาก https://rspo.org/wp-content/uploads/RSPO_ISH_Standard_2019-English.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568

มาตรฐาน RSPO ISH เป็นระบบการรับรองแบบกลุ่ม ซึ่งไม่อนุญาตให้เกษตรกรรายย่อยสมัครขอรับรองในฐานะบุคคลหรือรายเดี่ยวได้ แต่จำเป็นต้องรวมตัวกันเป็นกลุ่มก่อน โดยกลุ่มดังกล่าวจะต้องมีการจดทะเบียนในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกรรายย่อยแต่ละกลุ่มจะได้รับการรับรองโดยการออกไปรับรอง ซึ่งจะออกในนามกลุ่มเกษตรกร โดยจะมีผู้จัดการกลุ่ม (Group Manager) ทำหน้าที่บริหารจัดการดูแลสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม รวมถึงรับผิดชอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน RSPO ISH ซึ่งมี กฎเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงาน ที่กลุ่มต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ดังนี้

เงื่อนไขการปฏิบัติของเกษตรกรขนาดเล็กอิสระ

- ต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรขนาดเล็กที่กำลังดำเนินการเพื่อขอรับรอง
- สามารถจัดตั้งกลุ่มใหม่หรือเข้าร่วมกลุ่มที่มีอยู่แล้ว
- ลงนามใน Smallholder Declaration เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้งหมดของ RSPO ISH Standard

เงื่อนไขการปฏิบัติของกลุ่ม

- เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานที่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการหรือเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศที่กลุ่มตั้งอยู่
- แต่งตั้งผู้จัดการกลุ่ม (Group Manager) ที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้งหมดภายใต้ หลักการที่ 1 ตามหลักการของ ISH ได้
- สามารถมีสมาชิกที่อยู่ในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการรับรอง เช่น กำลังปฏิบัติตามเกณฑ์ เกณฑ์ขั้นต้น (Eligibility), หลักเกณฑ์ A (Milestone A) และหลักเกณฑ์ B (Milestone B) สมาชิกสามารถเข้าร่วมกลุ่มได้ในระยะเวลาที่ต่างกัน

คุณลักษณะของกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มอาจเป็นตัวแทนของโรงสกัด (Mill) องค์กร หรือบุคคล
- กลุ่มสามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือในนามบุคคลธรรมดา
- ต้องมีสมาชิกอย่างน้อย 1 คน โดยไม่จำกัดจำนวนสมาชิก
- ไม่มีการจำกัดพื้นที่รวมของกลุ่ม แต่มีข้อจำกัดสูงสุดสำหรับพื้นที่ของสมาชิกแต่ละราย ต้องไม่เกินข้อจำกัดการเป็นเกษตรกรอิสระขนาดเล็ก

กรอบระยะเวลาการปฏิบัติเพื่อให้ได้มาตรฐาน RSPO

มาตรฐาน RSPO ISH ได้กำหนดช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. **เกณฑ์ขั้นต้น Entry Level (Eligibility: E)** เป็นเกณฑ์ระดับเริ่มต้นโดยต้องผ่านเงื่อนไขขั้นต่ำในการเข้าร่วมมาตรฐาน

ข้อกำหนดในการรับรอง:

- แสดงการปฏิบัติตามตัวชี้วัดคุณสมบัติต้องผ่านการตรวจสอบในพื้นที่ (Field-based Audit) โดยหน่วยรับรองที่ได้รับการรับรองจาก RSPO
- สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มที่พร้อมรับการรับรองในระดับเริ่มต้นต้องปฏิบัติตามตัวชี้วัดคุณสมบัติทั้งหมด

สิทธิประโยชน์:

- สามารถขายผลปาล์มสด (Fresh Fruit Bunches: FFB) สูงสุดร้อยละ 40 ในนาม RSPO Smallholder Credit บนแพลตฟอร์มและช่องทางการขายของ RSPO
- เมื่อผ่านการตรวจสอบตัวชี้วัดคุณสมบัติแล้ว กลุ่มสามารถอ้างสิทธิ์ผลผลิต FFB เป็น CSPO equivalent และขายในรูปแบบ RSPO Smallholder Credits ได้
- ไม่สามารถขาย FFB ที่ได้ผ่านห่วงโซ่อุปทานแบบ IP หรือ SG ได้

2. **หลักเกณฑ์ B Progress (Milestone A: MS A)** เป็นเกณฑ์เงื่อนไขชั้นกลางมีการปรับปรุงและมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี นับจากผ่านระดับ E

ข้อกำหนดในการรับรอง:

- สมาชิกกลุ่มต้องปฏิบัติตามตัวชี้วัดของ Milestone A ทั้งหมด และยังคงปฏิบัติตามตัวชี้วัดของระดับ E ได้ครบถ้วน
- สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มต้องปฏิบัติตามตัวชี้วัดของ Eligibility และ Milestone A ทั้งหมด
- การตรวจสอบในพื้นที่ต้องดำเนินการโดยหน่วยรับรองที่ได้รับการรับรองจาก RSPO

สิทธิประโยชน์:

- สามารถขาย FFB สูงสุดร้อยละ 70 ในนาม RSPO Smallholder Credit บนแพลตฟอร์มและช่องทางการขายของ RSPO
- ไม่สามารถขาย FFB ที่ได้ผ่านห่วงโซ่อุปทานแบบ IP หรือ SG ได้

3. **หลักเกณฑ์ B Full Compliance (Milestone B: MS B)** เป็นหลักเกณฑ์เงื่อนไขขั้นสุดท้าย ซึ่งต้องมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและการปฏิบัติตามอย่างครบถ้วน ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปีนับจากผ่านระดับ MS A

ข้อกำหนดการรับรอง:

- สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องปฏิบัติตามตัวชี้วัดของ Milestone B และยังคงปฏิบัติตามตัวชี้วัดของ Eligibility และ Milestone A
- การตรวจสอบในพื้นที่ต้องดำเนินการโดยหน่วยรับรองที่ได้รับการรับรองจาก RSPO

สิทธิประโยชน์:

- สามารถขาย FFB สูงสุดร้อยละ 100 ในนาม RSPO Smallholder Credit บนแพลตฟอร์มและช่องทางการขายของ RSPO
- สามารถขาย FFB ให้กับโรงงานที่ได้รับการรับรองผ่านโมเดลห่วงโซ่อุปทานแบบ IP SG หรือ MB

ภาคผนวก 5

การสัมภาษณ์เชิงลึกหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน
และองค์กรระหว่างประเทศ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ได้มอบหมายให้บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ดำเนินโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้าง เสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) โดยมีขอบเขต การดำเนินงานระบุให้ที่ปรึกษาดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม ปลายน้ำในห่วงโซ่อุปทานปาล์มน้ำมัน จำนวน 4 หน่วยงาน ประกอบด้วย (1) สำนักงานนโยบาย และแผนพลังงาน (2) กรมการค้าภายใน (3) บริษัท แมทเทอร์ ออยล์ ซินเนอร์จี จำกัด และ (4) องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ประจำประเทศไทย เพื่อเก็บข้อมูล รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขอบเขตดังกล่าวแล้ว โดยสรุปได้ ดังนี้

หน่วยงาน	วันที่	สถานที่
1. สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน	23 พฤษภาคม 2568	ณ อาคารสำนักงาน นโยบายและแผน พลังงาน ชั้น 3
2. กรมการค้าภายใน	18 กรกฎาคม 2568	ณ ห้องประชุมอัสวายุ ชั้น 11 กรมการค้า ภายใน
3. บริษัท แมทเทอร์ ออยล์ ซินเนอร์จี จำกัด	19 พฤษภาคม 2568	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
4. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ ของเยอรมัน (GIZ) ประจำประเทศไทย	23 พฤษภาคม 2568	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำหรับรายละเอียดสาระสำคัญของการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปได้ ดังนี้

➤ สาระสำคัญ

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนางสาว ศศิธร เจษฎาจิตติกุล ผู้อำนวยการกองนโยบายปิโตรเลียม และคณะ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) มีหน้าที่ในการจัดทำโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคาไบโอดีเซลจะใช้ราคาอ้างอิงจากกรมการค้าภายใน ซึ่งจะมีการปรับระดับราคาตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ทั้งนี้ ราคาที่ใช้จะเป็นราคาเฉลี่ยย้อนหลัง 5 วันของน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) และสเตียรีน (ST) โดยจะออกประกาศเผยแพร่ราคาน้ำมันปาล์มเป็นรายสัปดาห์ นอกจากนี้ ข้อมูลปริมาณน้ำมันปาล์มที่ได้รับจะเป็นข้อมูลที่ได้รับจากกรมการค้าภายในเช่นเดียวกันราคาไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มที่กำหนดราคาตามร้อยละที่มีการผสม

จากข้อมูลกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า มีผู้ผลิตไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมันที่ได้รับความเห็นชอบการจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายไบโอดีเซลในประเทศไทยจำนวน 14 ราย อาทิ บริษัท เอไอ เอนเนอร์จี จำกัด (มหาชน) บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน) และ บริษัท แมทเทอร์ ออยล์ ซินเนอร์จี จำกัด นอกจากนี้ มีผู้ค้าน้ำมันที่ได้รับความเห็นชอบการจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมันจำนวน 12 ราย อาทิ บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มกราคม 2568)

นโยบายสนับสนุนไบโอดีเซลที่ผ่านมาและในอนาคต กระทรวงพลังงานได้มีการส่งเสริมไบโอดีเซลมาตั้งแต่ปี 2550 มาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยสถานการณ์ราคาไบโอดีเซลในประเทศจะสังเกตได้ว่า ราคาน้ำมันไบโอดีเซลสูงกว่าราคาน้ำมันดีเซล แปรผันตามอัตราส่วนการผสมโดย สนพ. ได้ใช้กลไกของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการกำกับดูแลเชื้อเพลิงชีวภาพผ่านการสนับสนุนราคาเชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อลดความผันผวนของราคาน้ำมัน ในช่วงเวลาที่เชื้อเพลิงชีวภาพมีต้นทุนสูง กองทุนจะนำเงินออกมาช่วยอุดหนุนให้ราคาไม่ปรับตัวสูงขึ้นมากเกินไป และเมื่อเชื้อเพลิงชีวภาพมีต้นทุนถูกลง จะพิจารณาจัดเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อลดภาระและสร้างความยั่งยืนของกองทุนในระยะยาวภายใต้เงื่อนไขระยะเวลาจนถึงเดือนกันยายน 2569 ดังนั้น กลไกการสนับสนุนอาจจะต้องเปลี่ยนแปลงไป โดยอาจเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ น้ำมันปาล์มในอุตสาหกรรมอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมความงาม

ในอนาคตมองว่า สินค้าปาล์มเป็นสินค้าเกษตรที่อ่อนไหวต่อราคาเป็นอย่างมาก และมีความผันผวนตามฤดูกาล ซึ่งการใช้กลไกการปรับสัดส่วนผสมน้ำมันไบโอดีเซลสามารถทำได้ แต่ต้องพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบด้วย เช่น ปริมาณสต็อกน้ำมันของประเทศ ความพร้อมของโรงกลั่นน้ำมัน ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันที่เพียงพอต่อการผลิต เป็นต้น โดยในระยะสั้น (ปี 2565 - 2566) ทาง สนพ. มีเกณฑ์ในการปรับสัดส่วนน้ำมันโดยแบ่งเป็น 2 ฉากทัศน์ ได้แก่

(1) ภาวะปกติ หมายถึง ภาวะที่ราคาน้ำมันดีเซลต่ำกว่า 30 บาทต่อลิตร จะมีการใช้น้ำมัน B7 และ B20 และ (2) ภาวะวิกฤต ภาวะที่ราคาน้ำมันดีเซลสูงกว่า 30 บาทต่อลิตร และจะไม่มีการชดเชย กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง หากสัดส่วนราคาน้ำมันไบโอดีเซลต่อราคาน้ำมันดีเซลมากกว่า 1.5 เท่า จะมีการใช้น้ำมัน B5 หรือถ้าเกิน 2.5 เท่า จะมีการใช้น้ำมัน B3 นอกจากนี้ ในด้านปริมาณ จะมีการพิจารณาความเหมาะสมของสต็อกน้ำมันร่วมกับกรมการค้าภายใน เช่น กรณีที่ปริมาณ สต็อกน้ำมันเกิน 300,000 ลิตร จะมีการพิจารณาปรับเป็น B7

สำหรับความสามารถในการปรับสัดส่วนน้ำมันไบโอดีเซลให้สูงเช่นเดียวกับมาเลเซีย หรืออินโดนีเซียที่ร้อยละ 40 จะต้องพิจารณาหลาย ๆ องค์ประกอบด้วยกันเช่นกัน ได้แก่ ปริมาณ ผลผลิตปาล์มน้ำมันในประเทศเพียงพอหรือไม่ หรือรถยนต์สามารถรับได้สูงสุดที่เท่าไร (ตามประกาศของกรมธุรกิจพลังงานระบุไว้สูงสุดไม่เกิน B10) หากมีปริมาณผลผลิตปาล์มเพียงพอ ต่อการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลในระยะยาว กระทรวงพลังงานจะพิจารณานโยบาย ตามความเหมาะสมต่อไป มิเช่นนั้นจะส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโดยรวม นอกจากนี้ ปัญหาเรื่อง ส่วนต่างของราคาซื้อขายเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องพิจารณาให้ละเอียดและเข้าใจ มากยิ่งขึ้น ซึ่งราคาซื้อขายจริงในตลาดจะเป็นราคาประกาศของ สนพ. หักลบด้วยค่าส่วนลด ของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 รวมถึงปัญหา เรื่องการตัดปาล์มก่อนสุก และการไม่มีกลไกสนับสนุนหรือสร้างแรงจูงใจด้านราคาให้แก่เกษตรกร ที่มีผลผลิตคุณภาพสูง

ปัจจุบันกำลังการผลิตติดตั้งของโรงงานไบโอดีเซลใช้งานจริงประมาณร้อยละ 30 – 40 ของกำลังการผลิตทั้งหมด ยกเว้นบางบริษัทน้ำมันพืชที่มีแผนการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น เพราะมี ระบบนิเวศอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และครบวงจรนอกเหนือจากน้ำมันปาล์ม อาทิ โรงงานผลิต ก๊าซเอทานอล ในส่วนของเชื้อเพลิงการบินที่ยั่งยืน (SAF) เป็นเชื้อเพลิงทางเลือกที่ผลิตจากวัตถุดิบ ที่ไม่ใช่ปิโตรเลียม จะเป็นการนำน้ำมันพืชที่ใช้แล้วมาผลิต ซึ่งยังไม่สามารถนำน้ำมันไบโอดีเซล มาผลิตได้โดยตรง และยังอยู่ระหว่างการศึกษานำไบโอดีเซลมาใช้ในการผลิต SAF ได้หรือไม่

ข้อเสนอแนะ ได้แก่ การพิจารณาให้ราคาเป็นไปตามกลไกตลาด การลดระดับอัตราภาษี นำเข้าสินค้าน้ำมันปาล์มดิบลง (ปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 143 ของราคาน้ำมันปาล์ม) โดยต้องมี มาตรการรองรับเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรภายในประเทศ ระบบการบริหารจัดการชลประทาน ที่ทั่วถึงและเพียงพอ การรวมกลุ่มเกษตรกรสวนปาล์มในการผลิตเกษตรแปลงใหญ่ ซึ่งต้อง เป็นหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการดำเนินการในส่วนนี้ เพื่อให้มีปริมาณผลผลิต ที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเชื่อมโยงถึงกระทรวงพลังงานในเรื่องการปรับสัดส่วนน้ำมันไบโอดีเซลต่อไป

กรมการค้าภายใน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก นางสาวญาณี ศรีมณี รองอธิบดีกรมการค้าภายใน นายกฤษณา ทองประเสริฐ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร 1 และคณะ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

กรมการค้าภายในมีบทบาทหน้าที่หลักในการรักษาสมดุลระหว่างผู้บริโภค ผู้ประกอบการ และเกษตรกร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 เป็นเครื่องมือหลักในการบังคับใช้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน ทั้งในด้านราคาและปริมาณสินค้า ในช่วงที่ผ่านมาพบว่า มีประเด็นปัญหาเรื่องผลผลิตปาล์มน้ำมันลดลง แต่ราคาขายน้ำมันปาล์มกลับสูงขึ้น เนื่องจากกลไกการควบคุมราคาด้วยการบริหารปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มดิบในประเทศ ซึ่งมีพาณิชย์จังหวัดทำหน้าที่ตรวจสอบสต็อกโรงกลั่น และโรงสกัดในทุกสัปดาห์ โดยในปี 2562 มีการติดมิเตอร์ปาล์มเพื่อดูว่าปริมาณน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในโรงกลั่น โรงสกัด รวมถึงโรงไบโอดีเซล เพื่อนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดราคาน้ำมันปาล์มในท้องตลาดทั้งในช่วงที่ราคาผลผลิตปาล์มสูงและราคาต่ำ ในช่วงเวลาที่ผ่านมาราคาน้ำมันปาล์มสูงสุดอยู่ที่ประมาณ 40-50 บาทต่อขวด นอกจากนี้ น้ำมันปาล์มยังเป็นส่วนประกอบที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ นอกเหนือจากใช้ในครัวเรือน กำไรหลังหักค่าใช้จ่ายระหว่างโรงสกัดและโรงกลั่น จะมีกรมการค้าภายในเป็นผู้บริหารจัดการในส่วนนี้ ทั้งนี้ บทบาทของโรงสกัดจะเป็นคนกลางระหว่างลานเทและเกษตรกร ในขณะที่เดียวกันสมาคมโรงสกัด โรงกลั่น ไบโอดีเซล ในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่ปาล์มน้ำมันดิบที่ได้เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการสมดุลปาล์มร่วมกับกรมการค้าภายในในแต่ละเดือน นอกจากนี้ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) กรมการค้าภายในโดยรองอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทำงานร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งเป็นเลขานุการ กนป.

สินค้าปาล์มเป็นสินค้าควบคุม ซึ่งผู้ประกอบการต้องแสดงราคารับซื้อโดยปัจจุบันมีการกำหนดราคาซื้อขายปาล์มน้ำมันอยู่ที่ร้อยละ 18 รวมถึงต้องมีการขออนุญาตขนย้าย แต่ปัจจุบันยังคงไม่สามารถควบคุมได้อย่างทั่วถึง โดยยังคงพบการลักลอบขนย้ายอย่างต่อเนื่อง กรมการค้าภายในจึงมีการประสานงานร่วมกับกรมศุลกากรและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและติดตามอย่างใกล้ชิด สำหรับหนึ่งในจุดอ่อนของสินค้าปาล์มน้ำมัน คือ ปัจจุบันยังไม่มีเม็ดเงินนำเทคโนโลยีมาตรวจวัดอัตราการสกัดน้ำมัน (OER) ได้เช่นเดียวกับการนำเทคโนโลยี

อาทิ เครื่องวัดความชื้นในการวัดปริมาณความชื้นหรือการวัดค่าเชื้อแป้งของพืชชนิดอื่น ๆ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง เป็นต้น ถึงแม้ว่ากรมการค้าภายในเคยมีการกำหนดระดับราคาในการรับซื้อตามระดับ OER แต่ปัจจัยด้านฤดูกาล ส่งผลต่อคุณภาพปาล์มที่ต่างกัน ทำให้ผลผลิตมีความผันผวนสูง ส่งผลให้ต้องมีการพัฒนาหลักเกณฑ์และมาตรฐานเป็นระยะ

สำหรับข้อมูลทั่วไปของสินค้าปาล์ม ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศอยู่ที่ประมาณ 35 บาทต่อกิโลกรัม มีปริมาณการใช้ภายในประเทศ 2 แสนตันต่อปี และส่งออกในรูปแบบไบโอดีเซลประมาณ 6-7 หมื่นตันต่อเดือน แต่ปัญหาหลักของสินค้าปาล์ม คือ การกระจุกตัวของผลผลิตในช่วงที่ผลิตได้มาก แต่ขาดแคลนในช่วงที่ผลิตได้น้อย นอกจากนี้ ปัญหาการรอคิวขายผลปาล์มของเกษตรกรให้แก่ลานเท ทางกรมการค้าภายในได้ขอความร่วมมือแต่ละลานเทให้มีการเปิดช่องทางจำหน่ายพิเศษให้แก่เกษตรกรรายย่อย ซึ่งโรงสกัดให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะมีความต้องการผลผลิตจากเกษตรกร อย่างไรก็ตาม จำนวนเกษตรกรรายย่อยและผลผลิตที่ใช้ช่องทางเฉพาะในการขายผลผลิตให้กับลานเทไม่มากนัก นอกจากนี้ เกษตรกรมีความต้องการทราบกำลังการผลิตของแต่ละลานเท เพื่อให้สามารถคาดการณ์ปริมาณการรับซื้อหรือบริหารจัดการในการนำส่งผลผลิตปาล์มได้

สำหรับมาตรการป้องกันการตัดปาล์มที่ไม่สุก มีการกำหนดเงื่อนไขให้คนตัดปาล์มตามความสุกผ่านโครงการฝึกอบรมหรือขึ้นทะเบียนเกษตรกรรวมถึงคนตัดปาล์มในการตัดผลปาล์มที่สุก อย่างไรก็ตาม ยังคงขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ ในบริบทของไทยต่างกับมาเลเซีย เนื่องจากมาเลเซียหรืออินโดนีเซียเป็นเกษตรแปลงใหญ่ มีโรงงานและเทคโนโลยีการผลิตในระดับใหญ่และทันสมัยกว่าทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าไทยและสามารถขายได้ในปริมาณที่มากถึงแม้ว่าราคาอาจไม่ได้สูงมาก ถึงแม้ว่าทางโรงสกัดพร้อมที่จะช่วยเกษตรกร อย่างไรก็ตาม หากโรงงานแปรรูปมีการเสนอราคารับซื้อผลิตภัณฑ์ในราคาที่ต่ำกว่าราคารับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกร อาจเป็นเรื่องยากที่โรงสกัดจะสามารถรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรได้ในราคาที่สูง

ในส่วน of โรงงานไบโอดีเซลมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์ม B7 อย่างไรก็ตาม นโยบายของกระทรวงพลังงานยังไม่ได้ส่งเสริมให้มีการนำน้ำมันปาล์มมาสกัดเป็นไบโอดีเซลมากนักเช่นเดียวกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย ในมุมมองของกระทรวงพาณิชย์ได้มีการผลักดันนโยบายส่งเสริม B5 เป็น B7 อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้ประกอบการรายใหญ่หลายรายมองว่าสินค้าปาล์มเป็นสินค้าที่มีศักยภาพในการแข่งขันในตลาด ซึ่งได้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูกปาล์มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในหลายภูมิภาคปัจจุบัน ถึงแม้ว่าในบางพื้นที่ อาทิ ภาคเหนือ ที่ยังไม่มีโรงสกัด เกษตรกร

ได้มีการขนส่งผลผลิตไปยังภูมิภาคอื่นที่มีโรงสกัด ถึงแม้ว่าราคาซื้อขายอาจไม่สูงมากแต่หากมีปริมาณการขายมากเพียงพอเกษตรกรก็ยังอยู่ได้ ซึ่งการกำหนดราคาอาจไม่ได้เป็นปัจจัยหลัก แต่จะเป็นเรื่องการอำนวยความสะดวกในการขายผลผลิตให้แก่โรงสกัด เพราะหากติดคิวรอขายเป็นระยะเวลานานจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตที่อาจเน่าเสียได้

เมื่อช่วงสิ้นปี 2568 ที่ผ่านมาเลขาธิการสภาประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Council of Palm Oil Producing Countries: CPOPC) ได้เดินทางมาพบ กนป. อย่างไรก็ตาม กนป. ขอพิจารณาในรายละเอียดให้ถี่ถ้วนก่อน ในความเห็นของกรมการค้าภายในเห็นว่า การเข้าร่วมเป็นสมาชิก CPOPC คาดว่า ไทยอาจได้ประโยชน์ในแง่ของความรู้ต่าง ๆ สำหรับภาคอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม กิตติ ในฐานะผู้ผลิตอันดับ 3 ในอาเซียน แต่ระดับการค้าของไทยยังคงต่างกับมาเลเซียและอินโดนีเซียสูงมาก ประกอบกับหนึ่งในประเด็นหลักของข้อกำหนดภายใต้ระเบียบ EUDR (EU Deforestation Regulation) คือ การให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ระบบนิเวศ โดยเฉพาะกรณีการบุกรุกพื้นที่ป่า ซึ่งส่งผลกระทบต่อสัตว์ป่า ในกรณีสิงคโปร์ที่ตั้งในอินโดนีเซียและมาเลเซีย ที่สูญเสียถิ่นอาศัยจากการขยายพื้นที่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว อาทิ ปาล์มน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ไทยไม่มีปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อปลูกปาล์มในระดับเดียวกับประเทศเหล่านี้ เนื่องจากส่วนใหญ่มีการปลูกในพื้นที่เกษตรเดิมหรือพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายหากไทยเข้าไปมีบทบาทหรือเกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานที่เชื่อมโยงกับประเทศที่มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าว อาจกลายเป็นความเสี่ยงต่อการถูกจำกัดหรือกีดกันทางการค้าจากสหภาพยุโรปได้ในอนาคตนอกจากนี้ การส่งออกผลิตภัณฑ์ปาล์มของไทยไม่ได้เป็นน้ำมันปาล์มดิบเหมือนประเทศอื่นเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งยังมีข้อกังวลเรื่องค่าธรรมเนียมสมาชิกรายปีประมาณ 3.5 ล้านบาท ตลอดจนการคัดเลือกผู้แทนหน่วยงานใดที่จะเข้าร่วมเป็นผู้แทนประเทศไทย กล่าวโดยสรุป เห็นควรต้องวิเคราะห์ผลประโยชน์และผลกระทบของการเข้าร่วมให้ละเอียดถี่ถ้วน ในขณะเดียวกัน หากไทยจะเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ ต้องเสนอเรื่องดังกล่าวต่อ กนป. เพื่อพิจารณาต่อไป

ในขณะที่ RSPO เป็นอีกแนวทางการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน โดยกรมการค้าภายในอยู่ระหว่างการพิจารณาผลักดัน RSPO ของไทย โดย RSPO มาเลเซียมีความพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือให้แก่ไทย ซึ่งคิดว่าทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันไทยจะมีมาตรฐานและมีการควบคุมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หากเกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันโดยภาครัฐเข้ามาสนับสนุนด้านการจัดสรรงบประมาณ และการตรวจสอบ (Audit) ในส่วนของความเป็นไปได้ในการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากปาล์มมาผลิตเพื่อการส่งออกสามารถทำได้ แต่อาจต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการนำเข้าเป็นบางช่วง รวมถึงปริมาณโควตาการนำเข้าในช่วงนั้น ๆ ในลักษณะที่คล้ายคลึงกับสินค้าน้ำมันมะพร้าวหรือมันสำปะหลัง

บริษัท แมทเทอร์ ออยล์ ซินเนอร์จี จำกัด

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากนายสมพงษ์ จิรภาไพศาล Risk Management and Business Analysis Manager และคณะ ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

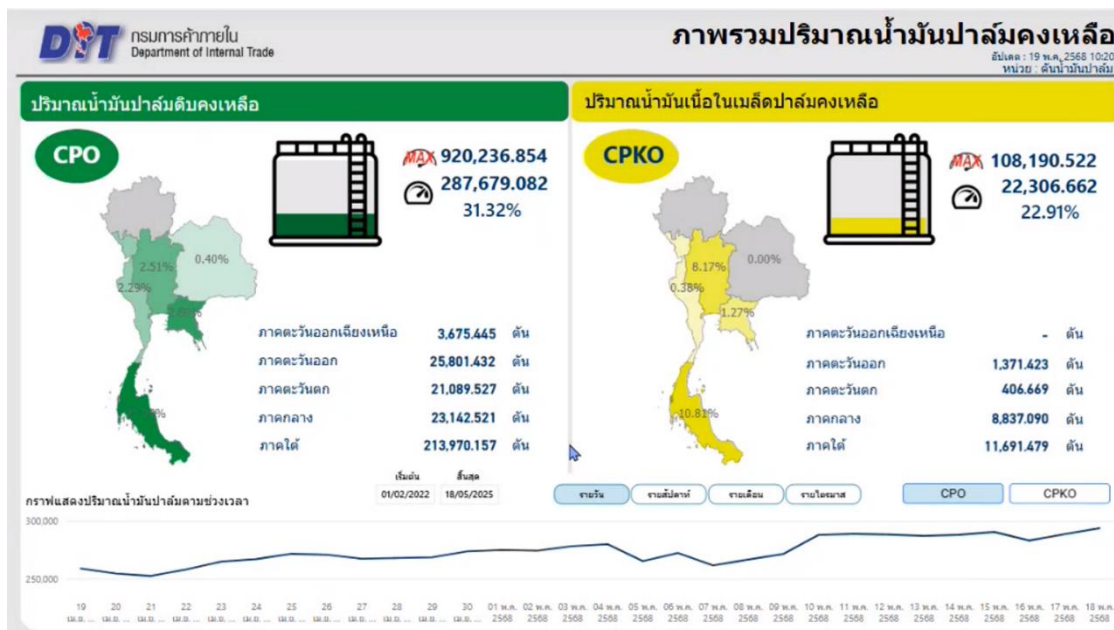
บริษัท แมทเทอร์ ออยล์ ซินเนอร์จี จำกัด เป็นบริษัทลูกของบริษัท ไบโอ กรีน เอ็นเนอร์ยี เทค จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซล (B100) และผลิตภัณฑ์พลอยได้จากปาล์มน้ำมัน และธุรกิจพาณิชย์นาวีเดินเรือระหว่างประเทศ และธุรกิจเกี่ยวกับการเดินเรือทะเลอย่างครบวงจร โดยปัจจุบันมีโรงงานผลิตน้ำมันไบโอดีเซล B100 อยู่ 2 แห่ง คือ บริษัท โกลบอล ไบโอ พาวเวอร์ จำกัด ตั้งอยู่ที่จังหวัดระยอง ซึ่งมีกำลังการผลิตประมาณ 4 แสนลิตรต่อปี และบริษัท แมทเทอร์ ออยล์ ซินเนอร์จี จำกัด ตั้งอยู่ที่จังหวัดชุมพร สำหรับช่วงเวลาที่ผ่านมาผลผลิตปาล์มน้ำมันเพิ่มสูงสุดในแต่ละปีจะอยู่ในช่วงฤดูฝน (ประมาณเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป) ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน ได้แก่ ปริมาณน้ำฝน และการชลประทาน โดยเฉพาะปริมาณน้ำฝนที่เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยเรื่องการจัดเก็บผลผลิตและโรคระบาดซึ่งเกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2567 โดยมีแหล่งวัตถุดิบของโรงงานจะรับซื้อโดยตรงจากโรงหีบ โดยอาจเป็นในรูปแบบน้ำมันปาล์มดิบหรือน้ำมันปาล์มกลั่น และมีการใช้วัตถุดิบในการผลิตจากหลายแหล่ง โดยเฉพาะจากภาคใต้ของประเทศ สำหรับข้อมูลทั่วไปของโรงสกัดน้ำมันไบโอดีเซลในประเทศอยู่ที่ประมาณ 13-15 ราย ที่เป็นผู้ผลิต B100

ปัญหาและอุปสรรคในการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม สามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้าน ได้แก่

1) ปริมาณ: ประเทศไทยยังคงมีปริมาณน้ำมันปาล์มที่เพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ ทั้งในด้านพลังงานและด้านอาหาร เว้นแต่อาจมีผู้เล่นบางรายในตลาดซื้อและกักเก็บน้ำมันปาล์มเพื่อเก็งกำไร จะเห็นว่า ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบคงเหลือ ณ วันที่ 19 พฤษภาคม 2568 อยู่ที่ประมาณ 300,000 ตัน ซึ่งถือว่าเป็นปริมาณที่สูง เนื่องจากการปรับลดสัดส่วนผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลลดลงเป็น B5 เพราะราคาน้ำมันปาล์มดิบไทยที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อความต้องการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล แต่หากพิจารณาข้อมูลราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

ไทยทั้งระบบ (รายวัน) ณ เดือนพฤษภาคม 2568 ของกรมการค้าภายในระบุว่า ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพของน้ำมันปาล์มดิบ (เอ) สก๊ตแยก ปัจจุบันอยู่ที่ 32 บาทต่อลิตร ในขณะที่ราคาน้ำมันไบโอดีเซล B100 ตามที่กระทรวงพลังงานประกาศอยู่ที่ 34.55 บาทต่อลิตร ซึ่งหากแยกภาระภาษีและค่าการตลาด (Marketing Margin) แล้ว พบว่า ยังมีส่วนต่างของราคาอีกประมาณ 70 สตางค์ ที่อาจจัดสรรมาเพื่อใช้ในนโยบายส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลจาก B5 เป็น B7 ได้ โดยไม่ได้กระทบต่อรายได้จัดเก็บของรัฐมากนัก และยังสามารถช่วยเหลืออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันให้ไปต่อได้

ภาพที่ 1 ภาพรวมปริมาณน้ำมันปาล์มคงเหลือ

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

2) ราคา: ในช่วงราคาน้ำมันปาล์มสูง ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของน้ำมันไบโอดีเซล (B100) โดยโครงสร้างราคาน้ำมันในส่วนของไบโอดีเซลพรีเมียม (H-Diesel) ในปัจจุบัน จะพบว่า สัดส่วนของ Marketing Margin สูงถึงเกือบร้อยละ 10 ของราคา ณ โรงกลั่น รวมถึงโครงสร้างราคาน้ำมันชนิดอื่น ๆ อาทิ แก๊สโซฮอล์ที่มี Marketing Margin สูงถึงเกือบร้อยละ 20 ของราคา ณ โรงกลั่น ดังภาพที่ 2 ซึ่งเห็นว่า ภาครัฐควรมีกลไกในการควบคุมราคาน้ำมันที่มีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 2 โครงสร้างราคาน้ำมันขายปลีกสำเร็จรูปในกรุงเทพฯ ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2568

UNIT: BAHT/LITRE	EX-REFIN.	EXCISE TAX	M. TAX	OIL FUND	CONSV. FUND	WHOLESALE (WS)	VAT (WS)	WS&VAT	MARKETING MARGIN	VAT (MM)	RETAIL
ULG95	16.6882	7.5000	0.7500	10.5000	0.0500	35.4882	2.4842	37.9724	2.9604	0.2072	41.14
GASOHOL95 E10	16.7553	6.7500	0.6750	3.7000	0.0500	27.9303	1.9551	29.8854	2.7707	0.1939	32.85
GASOHOL91	16.3417	6.7500	0.6750	3.7000	0.0500	27.5167	1.9262	29.4429	2.8384	0.1987	32.48
GASOHOL95 E20	16.6745	6.0000	0.6000	2.4000	0.0500	25.7245	1.8007	27.5252	2.9110	0.2038	30.64
GASOHOL95 E85	18.5381	1.1250	0.1125	3.6000	0.0500	23.4256	1.6398	25.0654	3.6679	0.2567	28.99
H-DIESEL	17.8175	6.9200	0.6920	3.0000	0.0500	28.4795	1.9936	30.4731	1.3709	0.0960	31.94
FO 600 (1) 2%S	14.8045	0.6400	0.0640	0.0600	0.0500	15.6185	1.0933	16.7118			
FO 1500 (2) 2%S	14.4369	0.6400	0.0640	0.0600	0.0500	15.2509	1.0676	16.3185			
LPG (BAHT/KILOGRAM)	20.6007	2.1700	0.2170	-2.0698	0.0000	20.9179	1.4643	22.3822	3.2566	0.2280	25.87

Exchange Rate = 33.4862 BAHT/USD

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน

นอกจากนี้ ผู้ค้าน้ำมันภายใต้มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 สามารถขอส่วนลดจากผู้ผลิตน้ำมันได้ ซึ่งส่วนลดราคาน้ำมันไบโอดีเซล B100 ของไตรมาสที่ 2 ปี 2568 อยู่ที่ 4 บาทต่อค่ากลาง หรือประมาณ 40 บาทต่อลิตร ส่งผลกระทบต่อราคาขายน้ำมันปาล์มดิบให้ลดลง ทำให้เกษตรกรได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

หากพิจารณาในด้านความแตกต่างของราคาน้ำมันไบโอดีเซล B100 ระหว่างโรงสกัดที่ได้รับ RSPO และไม่ได้รับ RSPO พบว่า โรงงานทั้ง 2 แห่งของบริษัทได้มีการทำ RSPO Certification แบบ Mass Balance ซึ่งหมายถึง ระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานน้ำมันปาล์มที่ผู้ผลิตสามารถสำแดงว่าน้ำมันไบโอดีเซล B100 มีปริมาณน้ำมันปาล์มที่ผ่านการรับรอง RSPO เท่าใด ตามวัตถุดิบที่ได้รับการรับรองการผลิตจาก RSPO อย่างไรก็ดี ปัจจุบันยังไม่มีอุปสงค์ในประเทศต่อการมี RSPO เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านความต่อเนื่องตลอดห่วงโซ่อุปทาน หากแต่ละห่วงโซ่อุปทานการผลิตน้ำมันปาล์มไม่ได้รับการรับรอง RSPO จะทำให้โรงงานผลิตไม่สามารถซื้อผลผลิตได้ นอกจากนี้ การปฏิบัติตามมาตรฐานการรับรองคาร์บอนและความยั่งยืนระหว่างประเทศ (International Sustainability & Carbon Certification: ISCC) ของสหภาพยุโรป ในการผลิตสินค้าที่มาจากปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ยังมีความยากในการปฏิบัติมากกว่ามาตรฐาน RSPO

สำหรับข้อเสนอแนะ เห็นว่า ภาครัฐควรมีการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการผลิตไบโอดีเซลที่ชัดเจน รวมถึงการทบทวนมาตรา 7 ที่อ้างอิงตามราคาซื้อขายของกระทรวงพลังงาน หรืออาจปิดช่องว่างการขอส่วนลดนอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ได้แก่ กระทรวงพลังงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ควรมีกลไกการทำงานที่เชื่อมโยงกันตลอดห่วงโซ่อุปทาน ทั้งในด้านการรักษาเสถียรภาพและการบริหารจัดการพลังงาน/ การจัดสรรประโยชน์ที่ได้จากการขาย ตลอดจนการรักษาอุตสาหกรรมพลังงานทดแทนในประเทศ การกำหนดโครงสร้างราคาน้ำมัน กลไกควบคุมราคาน้ำมันที่เหมาะสม

ตลอดจนการดูแล/ ส่งเสริมเกษตรกรอย่างยั่งยืน รวมทั้งการจัดสรรผลผลิตทางการเกษตรไปยัง
อุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ประจำประเทศไทย

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์
แอนด์ คอพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก
ดร.กนกวรรณ ศาสต์หัตตะ ผู้อำนวยการโครงการ GIZ ประจำประเทศไทย ในการให้ข้อมูล
ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญจาก
การสัมภาษณ์ ดังนี้

ปัจจุบัน GIZ ประเทศไทยได้ดำเนินโครงการ “การผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
อย่างยั่งยืน (Sustainable Palm Oil Production and Procurement: SPOPP) ระยะที่ 3
เพื่อเชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน และกลุ่มเกษตรกรรายย่อย
ให้คำนึงถึงความสำคัญของการเสริมสร้างศักยภาพการผลิต โดยโครงการดังกล่าวได้รับการ
สนับสนุนจากบริษัท โกลบอลกรีน เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (GGC) โดย GGC ได้ร่วมมือกับ
พันธมิตรในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งผลผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะถูกส่งต่อไปยังเครือข่าย
ของ GCC ปัจจุบันมีกลุ่มเกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งหมด 6 กลุ่ม ซึ่งได้ผ่าน
การตรวจรับรองมาตรฐาน RSPO และ GIZ ได้ดำเนินการเชิงลึกมิติอื่น ๆ ที่อาจเป็นแนวทาง
สร้างรายได้เพิ่มเติมให้แก่กลุ่มเกษตรกรทั้ง 6 กลุ่มได้ อาทิ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
หรือลดการปล่อยคาร์บอนในกิจกรรมต่าง ๆ (Low carbon) ของกลุ่มเกษตรกรข้างต้น เนื่องจาก
มีความพร้อมในการดำเนินการและมีมุมมองที่ก้าวหน้า และเปิดรับต่อมาตรฐานความยั่งยืน
ในระดับโลก ดังนั้น จึงยังไม่มีมีการขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายไปยังกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ เพิ่มเติม
นอกจากนี้ ในส่วนของโรงสกัดยังอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้ได้รับการรับรอง RSPO
โดย GIZ เป็นหน่วยงานสนับสนุนและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ทุกกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ในประเด็นปัญหาด้านต้นทุนการต่ออายุใบรับรองมาตรฐาน RSPO ของเกษตรกรชาวสวน
ปาล์มในประเทศไทย สาเหตุหลักเกิดจากการที่ไทยยังคงขาดแคลนผู้ตรวจประเมินที่สามารถ
ตรวจประเมินได้ตามมาตรฐาน RSPO ซึ่งทาง RSPO ได้มีความพยายามในการเพิ่มจำนวน
ผู้ตรวจประเมินสัญชาติไทย ซึ่งเป็นบริษัทจากเอกชน (ปัจจุบันในเว็บไซต์ของ RSPO ยังไม่มี
บริษัทผู้ตรวจสัญชาติไทย) ลดการพึ่งพิงผู้ตรวจประเมินจากต่างประเทศ เพื่อช่วยลดต้นทุน
การตรวจประเมินในอนาคต อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ในระยะแรกของการเข้าเป็นสมาชิก RSPO

จะมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการรับรองมาตรฐานแก่เกษตรกรในระยะ 5 ปีแรก แต่การต่ออายุในปีถัดไปเกษตรกรจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนนี้ด้วยตนเอง

สำหรับภาพรวมผลผลิตของเกษตรกรในระยะที่ 2 ของโครงการ พบว่า โดยรวมแล้วเกษตรกรมีแนวโน้มรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิก จากต้นทุนที่ลดลง เพราะมีอำนาจการต่อรองจากการรวมกลุ่มเกษตรกรและการมีองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ส่งผลให้ผลผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ เกษตรกรจะได้รับค่าพรีเมียมจาก RSPO ซึ่งเป็นรายได้อีกส่วนหนึ่งที่เพิ่มขึ้นมานอกเหนือจากรายได้จากการขายผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของภาพรวมโครงการระยะที่ 3 ทาง GIZ ได้มีการหารือร่วมกับ GGC ในการดำเนินโครงการในมิติ Low carbon ซึ่งได้มีการพัฒนา Carbon calculator ในการคำนวณปริมาณคาร์บอน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของเกษตรกรในการจัดเก็บข้อมูลที่มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรในการเข้าสู่ตลาด Carbon credit ในอนาคตได้

มุมมองในการขยายผลการดำเนินโครงการในระยะที่ 1 เป็นการมุ่งเน้นเพิ่มศักยภาพความรู้ และความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับมาตรฐาน RSPO ซึ่งคาดหวังว่าทางหน่วยงานภาครัฐจะมีการขับเคลื่อนและขยายผลต่อไปในส่วนนี้ สำหรับระยะที่ 2 เป็นการมุ่งเน้นถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานเอกชน 6 โรงงาน และเกษตรกร 6 กลุ่ม ซึ่งตามกลไกตลาดมองว่ากลุ่มเหล่านี้จะต้องมีการขยายผลเพื่อเพิ่มสมาชิกในเครือข่ายในแต่ละปี ๆ หากภาครัฐและภาคเอกชน อาทิ GGC เห็นว่าการดำเนินโครงการของ GIZ ในระยะต่อไปสามารถไปต่อได้ อาจมีโอกาที่จะมีการขยายกลุ่มเป้าหมายไปยังกลุ่มใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการระยะที่ 1 พบว่า ภาครัฐยังคงมีข้อจำกัดในความคล่องตัวของการปฏิบัติงาน เช่น การลงพื้นที่ เป็นต้น เนื่องจากต้องรอการพิจารณาจากฝ่ายบริหารและงบประมาณ ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะว่า ภาครัฐควรมีการทำความร่วมมือด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ร่วมกับภาคเอกชน เพื่อที่ว่าในอนาคตหากเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการหมุนเวียนบุคลากรภาครัฐ แต่ภาคเอกชนยังสามารถขับเคลื่อนการดำเนินการต่อไปได้อย่างยั่งยืน ในส่วนของระยะที่ 2 มองว่ามีโอกาสในการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มโรงงานและเกษตรกรต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกเกษตรกรและโรงงานยังคงมีความกังวลในเรื่องต้นทุน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งทาง GIZ ได้มีการอธิบายให้ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจอย่างใกล้ชิด จากการโครงการฝึกฝนและให้ความรู้แก่เกษตรกรและโรงงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในประเด็นเกษตรกรอายุมากมีผลต่อการดำเนินโครงการหรือไม่ นั้น เป็นข้อเท็จจริงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม กลไกการรวมกลุ่ม

ที่จะมีคณะกรรมการกลุ่มซึ่งประกอบด้วยเกษตรกรที่มีช่วงอายุหลากหลาย ทำหน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกรสูงอายุ เช่น การจดบันทึก เป็นต้น

มุมมองที่มีต่อมาตรฐาน TSPO ทาง GIZ มองว่า เป็นความตั้งใจที่ดีของภาครัฐที่ต้องการสร้างเครื่องมือในการสนับสนุนงบประมาณแก่เกษตรกรซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่คล้ายคลึงกับ RSPO อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนของ TSPO ยังคงมีอยู่ในเรื่องการดำเนินการซึ่งเป็นแบบสมัครใจ (Voluntary) และการเชื่อมโยงกับมาตรฐาน RSPO ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับจากต่างชาติ หากวิเคราะห์ในเรื่องของการยอมรับในมาตรฐาน TSPO แล้ว เห็นว่าภาครัฐควรมีการส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับหรือได้รับการยอมรับจากตลาดรับซื้อ ซึ่งจะช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่เกษตรกรในการเข้าร่วมมาตรฐาน TSPO เพิ่มขึ้น หรือจากตัวอย่างประเทศมาเลเซีย MSPO และอินโดนีเซีย ISPO ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำมาตรฐานของประเทศในภาคบังคับ และหากต้องการส่งออกผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการตามมาตรฐาน RSPO ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ตลาดยุโรปยังคงเชื่อมั่นเฉพาะมาตรฐาน RSPO ซึ่งมีการทบทวนมาตรฐานทุก ๆ 5 ปี ให้ความเข้มงวดมากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจาก TSPO ที่อาจยังไม่ได้มีการทบทวนใหม่เป็นระยะ ๆ เนื่องจากอาจยังไม่มีคณะกรรมการดำเนินการทบทวนในเชิงเทคนิค

ตลาดในประเทศที่ต้องการบริโภคสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO มีจำกัด เพียงประมาณร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปาล์มของไทย โดยมีการขายผ่านรูปแบบ RSPO เครดิตเป็นหลัก และส่วนหนึ่ง มีการขายผ่านรูปแบบ Mass Balance (MB) ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อส่งออกทั้งหมดไปยังยุโรป ทั้งนี้ ภาคเอกชน โดยเฉพาะโรงสกัดมีความพร้อมที่จะทำการขายในรูปแบบ Identity Preserved (IP) แล้วอย่างไรก็ดี อาจกล่าวได้ว่า ตลาดสินค้ายังคงค่อนข้างแคบมีความต้องการในประเทศจำกัด และยังมีความต้องการจากเฉพาะฝั่งประเทศยุโรป ดังนั้น หากต้องการดึงดูดผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวที่เป็นผู้ซื้อของมาเลเซียหรืออินโดนีเซียให้มาซื้อของไทย อาจต้องแก้ปัญหาเรื่องราคาสินค้าของไทยที่สูงกว่า 2 ประเทศข้างต้นโดยเปรียบเทียบ รวมทั้งต้องสร้างความมั่นใจในเรื่องการบริหารจัดการสต็อกน้ำมันในประเทศว่าเพียงพอต่อความต้องการของผู้ซื้อ ในด้านการบริโภคอาจต้องมีภาครัฐเป็นผู้นำร่องในการกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO และสร้างความตระหนักแก่ผู้ซื้อในประเทศ

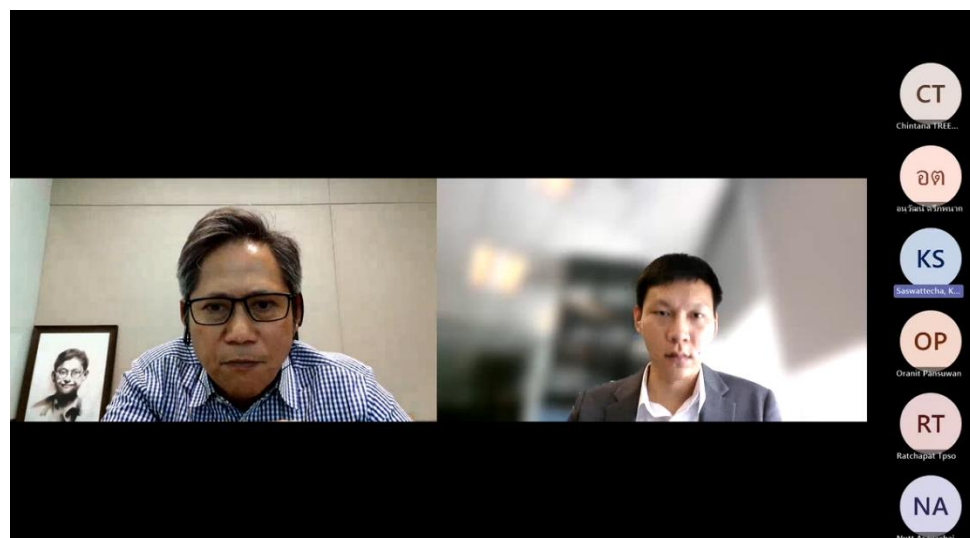
ในด้านการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตระหว่างเกษตรกรไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO กับเกษตรกรอินโดนีเซียและมาเลเซีย ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ทำข้อมูลเชิงเปรียบเทียบระหว่างประเทศ อย่างไรก็ดี มีบางปัจจัยที่ทำให้ต้นทุนแตกต่างกัน ได้แก่ (1) รัฐบาลอินโดนีเซียได้ให้การสนับสนุนต้นทุนค่าปุ๋ยแก่เกษตรกร ซึ่งแตกต่างกับไทยที่ไม่ได้มีมาตรการสนับสนุน

ในเชิงดังกล่าว (2) อินโดนีเซียและมาเลเซียเป็นลักษณะสวนปาล์มขนาดใหญ่ รวมทั้งมีบริษัทในการบริหารจัดการด้านประสิทธิภาพการผลิตในแต่ละห่วงโซ่อุปทาน ส่งผลให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) และประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งต่างกับไทยที่เกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นรายย่อย ซึ่งมีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูง เช่น ส่วนต่างราคาเมื่อนำไปขายให้กับลานเทเป็นต้น โดยภาครัฐและภาคการศึกษาไทยได้พยายามหาทางแก้ไขในส่วนนี้ (3) ข้อกำหนดเรื่องโรงงานจะต้องมีพื้นที่สวนปาล์ม เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามีผลผลิตส่งเข้ามาในโรงงานที่เพียงพอ เนื่องจากปัจจุบันยังคงมีการเร่งตัดผลปาล์มที่ยังไม่สุกเพื่อส่งขายให้แก่โรงงานในฤดูที่ผลผลิตขาดแคลน นำมาซึ่งผลกระทบต่ออัตราการสกัดน้ำมันที่ลดลง (4) การบริหารจัดการน้ำในสวนปาล์มภาคใต้ของประเทศไทยน้อยกว่าร้อยละ 1 ที่มีระบบการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งพึ่งพาน้ำฝนตามฤดูกาลเป็นส่วนใหญ่ ในมุมมองของภาครัฐไทย ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตรมีการร่วมมือกับโรงงานในแต่ละพื้นที่ที่มีความพร้อมและมั่นใจว่าสามารถทำได้ โดย GIZ ได้มีการส่งมอบแอปพลิเคชัน “i-Palm” ให้แก่กรมส่งเสริมการเกษตรในการบริหารจัดการต่อ ในส่วนของกรมวิชาการเกษตร ได้พยายามผลักดันมาตรฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลสัดส่วนของพื้นที่ผลผลิตน้ำมันปาล์มของสมาชิก RSPO ในประเทศไทยคิดเป็นร้อยละ 5 ของพื้นที่ผลผลิตน้ำมันปาล์มทั้งประเทศ ในส่วนของรูปแบบการขายผลผลิตของสมาชิกจะเป็นการซื้อขายแบบเครดิตเป็นหลัก ในขณะที่รูปแบบการผสมน้ำมันจากหลาย ๆ แหล่งที่ได้รับการรับรองในสายการผลิต (Mass Balance Palm Oil: MB) จะขึ้นอยู่กับการทำสัญญาซื้อขายในแต่ละโรงงาน ซึ่งมีบางรายที่ซื้อขายในรูปแบบนี้แล้ว และส่วนใหญ่จะเป็นการขายให้แก่ผู้ซื้อต่างประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น

สำหรับแนวทางการสนับสนุนหรือส่งเสริมการเข้าร่วมเป็นสมาชิก RSPO ในประเทศไทยในด้านโครงสร้างการทำงานจะให้ความสำคัญกับระบบการจัดการภายในกลุ่ม การวางแผนการผลิต กิจกรรมที่จะดำเนินการ และการจัดบันทึกและจัดเก็บข้อมูล ซึ่งจะแบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจนทาง GIZ จะมีคู่มือองค์ความรู้ ข้อมูลที่สำคัญ ตลอดจนการบริหารจัดการแก่กลุ่มสมาชิก โดยเน้นย้ำเรื่องหัวใจสำคัญของการทำงาน คือ การทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ตลอดจนการต่อยอด/ ยกระดับมาตรฐานเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการค้าอื่น ๆ ระดับโลก เช่น กฎหมายด้านการนำเข้าสินค้าที่มีส่วนในการตัดไม้ทำลายป่า (EU Deforestation Regulation: EUDR) เป็นต้น

➤ ภาพบรรยากาศ

ภาคผนวก 6

การศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต
การตลาด และการค้า ในต่างประเทศ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ได้มอบหมายให้บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ดำเนินโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้าง เสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) โดยมีขอบเขต การดำเนินงานกำหนดให้ศึกษาดูงานแนวทางการส่งเสริมด้านการผลิต การตลาด และการค้า ในต่างประเทศ ทั้งนี้ คณะทำงานได้พิจารณาพื้นที่ประเทศอินโดนีเซีย เนื่องจากประเทศ อินโดนีเซียเป็นประเทศผู้นำทั้งในด้านการเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้บริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์ม อีกทั้งยังเป็นประเทศที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) เพื่อเก็บข้อมูล รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศของอินโดนีเซียและไทย ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขอบเขตดังกล่าวแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดการ

วัน - เวลา	กิจกรรม	สถานที่
วันจันทร์ที่ 7 กรกฎาคม 2568		
06.30 น.	คณะเดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	
08.00 – 11.35 น.	คณะเดินทางออกเดินทางไปยังท่าอากาศยาน นานาชาตชูการ์โน-ฮัตตา โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG433 (ระยะเวลาเดินทาง 3 ชั่วโมง 35 นาที)	
12.00 – 13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
14.00 – 15.30 น.	คณะเดินทางเข้าพบหารือกับผู้แทน Indonesian Palm Oil Association (GAPKI) และ ผู้แทน The Directorate of Plantations	GAPKI OFFICE
18.00 – 19.30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19.30 น.	คณะเดินทางกลับโรงแรมที่พัก	Four Points by Sheraton Jakarta, Thamrin
07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก	
10.00 – 11.30 น.	เข้าพบหารือกับผู้แทน The Directorate of Plantations (TBC)	Ministry of Agriculture (Kementerian Pertanian)
12.00 – 13.30 น.	คณะเดินทางเข้าพบหารือกับผู้แทน Council of Palm oil Producing Countries (CPOPC)	*Lunch meeting* Graha Mandiri 31 st Floor

วัน - เวลา	กิจกรรม	สถานที่
14.00 – 15.30 น.	คณะเดินทางเข้าพบหารือกับผู้แทน RSPO Indonesia	Sona Topas Tower
18.00 – 19.30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19.30 น.	คณะเดินทางกลับโรงแรมที่พัก	Four Points by Sheraton Jakarta, Thamrin
วันพุธที่ 9 กรกฎาคม 2568		
07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก	
09.00 – 10.00 น.	คณะเดินทางเข้าพบหารือกับผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงจาการ์ตา	ห้องประชุมชั้น 4 สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา
12.00 – 13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
14.00 – 15.30 น.	คณะเดินทางเข้าพบหารือกับผู้แทนฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.)	ห้องประชุมชั้น 2 สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา
18.00 – 19.30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19.30 น.	เดินทางกลับโรงแรมที่พัก	Four Points by Sheraton Jakarta, Thamrin
วันพฤหัสบดีที่ 10 กรกฎาคม 2568		
07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก	Four Points by Sheraton Jakarta, Thamrin
10.00 – 11.30 น.	คณะเดินทางและเจ้าหน้าที่ สคต. เข้าพบหารือกับผู้แทนหน่วยงานด้านโลจิสติกส์	
12.00 – 13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
13.30 – 18.00 น.	คณะเดินทางเข้าและเจ้าหน้าที่ สคต. พบหารือกับผู้ประกอบการค้าปลีกน้ำมันปาล์ม	
18.00 – 19.30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19.30 น.	เดินทางกลับโรงแรมที่พัก	Four Points by Sheraton Jakarta, Thamrin
วันศุกร์ที่ 11 กรกฎาคม 2568		
07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก	Four Points by Sheraton Jakarta, Thamrin
11.05 น.	คณะเดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติ ซูการ์โน - อัตตา	

วัน - เวลา	กิจกรรม	สถานที่
12.35 – 16.05 น.	คณะเดินทางออกเดินทางไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG434 (ระยะเวลาเดินทาง 3 ชั่วโมง 35 นาที)	
16.05 น.	คณะเดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิโดยสวัสดิภาพ	

2. สำคัญ

The Directorate of Plantations, Ministry of Agriculture และ Indonesian Palm Oil Association (GAPKI)

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้แทน The Directorate of Plantations, Ministry of Agriculture และ Mr. M. Fadhil Hasan, Head of Foreign Affairs, GAPKI ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศอินโดนีเซีย โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญ ดังนี้

การเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันในอินโดนีเซียเริ่มขึ้นราวปี ค.ศ. 2007-2008 ภายหลังที่ปาล์มน้ำมันเริ่มแพร่หลายในมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม การเริ่มต้นการปลูกปาล์มในอินโดนีเซียนั้นเริ่มจากการลงทุนจากต่างประเทศก่อน แล้วประชาชนจึงค่อยเริ่มมีการปลูกตามมา ซึ่งในขณะนั้นคุณภาพปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซียยังไม่ดีมากนัก

คุณภาพที่ไม่สูงทำให้รัฐบาลอินโดนีเซียจัดตั้งโครงการ Indi Parma ซึ่งเป็นการร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซีย โดยเอกชนลงทุนเป็นส่วนใหญ่ และอีกโปรแกรมที่สำคัญคือ โครงการ Perkebunan Inti Rakyat: PIR หรือ Inti Plasma Scheme ซึ่งเป็นการร่วมมือระหว่างเอกชนและประชาชน โดยเอกชนลงทุนร้อยละ 20 และประชาชนลงทุนร้อยละ 80 ซึ่งเป็นการให้สินเชื่อจากธนาคารกลางแก่เอกชน ทำให้คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซียสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากตามกฎหมายหากบริษัทเอกชนจะจัดตั้งโรงงานเพื่อผลิตน้ำมันปาล์ม จำเป็นต้องสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนโดยรอบด้วย เช่น โรงเรียน

สถานพยาบาล และมีสัตว์ ในพื้นที่รอบโรงงาน ซึ่ง 1 โรงงานจะรองรับผลผลิตในพื้นที่ราว 6,000-10,000 เฮกตาร์

ปัจจุบันอินโดนีเซียมีห่วงโซ่อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่ระดับอุตสาหกรรมโอเลโอเคมี (Oleochemical) ที่ดำเนินการโดยการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้ในหลายอุตสาหกรรม และการส่งออกเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ด้วยโครงการการบริหารนโยบายของรัฐบาลหลังช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี ค.ศ. 2000 การบริหารงานได้ถูกกระจายอำนาจ (Decentralize) ไปยังส่วนปกครองท้องถิ่น ทำให้แต่ละท้องถิ่นสามารถจัดประชุมหารือเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันในพื้นที่ของตนเองได้ โดยจะมีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร เพื่อร่วมกันกำหนดราคาที่เหมาะสมสำหรับแต่ละพื้นที่หรือจังหวัด ทำให้ราคาปาล์มน้ำมันค่อนข้างมีเสถียรภาพ หากแต่ในช่วงที่มีผลผลิตสูงกว่าปริมาณความต้องการ ราคาอาจจะมีการปรับตัวลงบ้าง แต่ก็ยังเป็นเพียงระยะสั้น รวมไปถึงการกำหนดราคารับซื้อผลปาล์มในแต่ละพื้นที่ยังพิจารณาถึงราคาทะลายปาล์มสด (Fresh Fruit Bunches: FFB) เพื่อให้ราคารับซื้อจากเกษตรกรมีราคาเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การรับซื้อของผู้ผลิตจะไม่มีกรณีไม่รับซื้อผลปาล์มที่ยังไม่สุกเต็มที่ แต่ใช้วิธีการหักส่วนต่างสำหรับผลปาล์มที่ไม่สุก

อย่างไรก็ดี อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซีย ยังคงพบกับความท้าทายหลายประการ เช่น การปลอมแปลงเมล็ดที่มีคุณภาพ ผลผลิตทางการผลิตของเกษตรกรที่ยังคงห่างจากแปลงปลูกของรัฐและของภาคเอกชน และการบริหารจัดการสวนที่เหมาะสม รวมไปถึงการไม่สืบทอดสวนปาล์มของคนรุ่นใหม่ในอินโดนีเซีย และการเพิ่มความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกร ซึ่งถึงแม้อินโดนีเซียจะยังคงมีความท้าทายเหล่านี้ ค่าเฉลี่ยของการสกัดน้ำมันยังอยู่ในช่วงที่สูง โดยอยู่ระหว่างร้อยละ 20-26 ค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 22

ในด้านสมาชิกของ Indonesian Palm Oil Association (IPOA) มีอยู่ประมาณ 750 ราย ซึ่งผู้ที่จะเป็นสมาชิกได้จำเป็นต้องมีพื้นที่การปลูกปาล์มไม่น้อยกว่า 200 เฮกตาร์ ทำให้สมาชิกของ IPOA มีพื้นที่รวมกันกว่า 3.3 ล้านเฮกตาร์ จากพื้นที่ปลูกทั้งหมดของอินโดนีเซีย 16 ล้านเฮกตาร์ โดยในจำนวน 3.3 ล้านเฮกตาร์ นี้ สามารถแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ร้อยละ 40 เป็นเกษตรกร ร้อยละ 30 เป็นรัฐวิสาหกิจ และส่วนที่เหลือร้อยละ 30 เป็นบริษัทเอกชน

การที่อินโดนีเซียสามารถขึ้นเป็นประเทศผู้ผลิตนำปาล์มน้ำมันมากที่สุด ไม่เพียงแต่การส่งเสริมการผลิตเท่านั้น แต่เกิดจากการสร้างสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ โดยรัฐบาลได้ส่งเสริมอุปสงค์ภายในประเทศมาขึ้นด้วยการผลิต Biodiesel ซึ่งในปัจจุบันอินโดนีเซียใช้น้ำมัน

B40 เป็นหลัก และจะเพิ่มเป็น B50 ภายในปี 2569 หรือปีถัดไปร่วมกับการควบคุมไม่ให้มีการปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่ม แต่ส่งเสริมการปลูกทดแทน (Replanting) ในพื้นที่ที่ต้นปาล์มอายุมาก ผลผลิตน้อย หรือเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกปาล์มจากเมล็ดที่ไม่มีคุณภาพ

สำหรับประเด็น EUDR นั้นรัฐบาลอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม ซึ่งภาคเอกชนจะมีการปรับตัวได้ดีกว่าเกษตรกร ซึ่งคาดว่าเมื่อยุโรปประกาศใช้ก็จะมีผลกระทบกับการส่งออกของอินโดนีเซียอยู่บ้าง แต่ความรุนแรงอาจจะน้อย เนื่องจากยุโรปไม่ใช่ผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มหลัก

ในด้านนโยบาย อินโดนีเซียยังไม่มีนโยบายระดับประเทศที่กำกับอุตสาหกรรมปาล์มทั้งหมด แต่มีนโยบายเป็นเรื่อง ๆ กระจายไปในแต่ละห่วงโซ่การผลิต ซึ่งมีบทลงโทษหากไม่มีการปฏิบัติตาม

Council of Palm Oil Producing Countries (CPOPC)

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก (1) Ms. Izzana Salleh - Secretary General/Malaysia (2) Dr. Musdhalifah Machmud - Deputy SG/RI (3) Dr. Chandran Gunalan - Director of Policy and Strategy และ (4) Mr. Antonius Yudi - Director of Sustainability and Smallholder ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญ ดังนี้

CPOPC มีความตั้งใจในการสร้างความมั่นคงทางอาหารและความเป็นอยู่ที่ดีของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มขนาดเล็ก (Small holder) ตามเป้าหมายของ SDGs ซึ่งในประเทศสมาชิก มาเลเซียมีบริษัทขนาดใหญ่ร้อยละ 60 และผู้ปลูกรายเล็กร้อยละ 40 ขณะที่อินโดนีเซียมีบริษัทขนาดใหญ่ร้อยละ 51 และขนาดเล็กร้อยละ 49 รวมไปถึงรูปแบบการกำหนดนโยบายและการสร้างความมั่นคงของทั้งสองประเทศมีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับประเทศไทย รวมไปถึง CPOPC ไม่เคยมีการกำหนดราคารับซื้อผลปาล์ม ซึ่งแม้จะมีการกำหนดไว้ในกฎบัตร (Charter) ภายใต้เงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก แต่ตั้งแต่ก่อตั้งยังไม่มีกำหนดราคาโดย CPOPC แม้แต่ครั้งเดียว ซึ่งอาจจะมาจากการที่มีจำนวนสมาชิกหลักเพียงมาเลเซียและอินโดนีเซีย สำหรับสมาชิก (Membership) จะได้รับสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุม พัฒนาและกำหนดแนวนโยบายของ CPOPC ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในขณะที่ผู้สังเกตการณ์ (Observer) สามารถเข้าร่วมการประชุม ตลอดจนเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เปิดเผยได้ แต่จะไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน สามารถเข้า

ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้ สำหรับหลักการโหวต/ ลงคะแนนเสียงของประเทศสมาชิก 1 เสียง คิดจากปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์มที่ประเทศผลิตได้ต่อ 1 ล้านเมตริกตัน ค่าธรรมเนียมสมาชิก (Member fee) แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) ค่าธรรมเนียมรายปี และ (2) ร้อยละถ่วงน้ำหนักของมูลค่าการผลิตและการส่งออกของปีก่อนหน้า (ปีปฏิทิน)

การพิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิก CPOPC ความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับจากสิทธิในการออกเสียง และความเหมาะสมและงบประมาณที่จะจัดสรรเป็นค่าธรรมเนียมสมาชิก สำหรับประเทศไทยควรขอรับรายงานต้นทุนและผลประโยชน์ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับไทยเพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยไทยควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเปรียบเทียบผลประโยชน์ในกรณี “ไม่ได้เป็นสมาชิก” และเข้าร่วมในสถานะ “ผู้สังเกตการณ์” หรือเข้าร่วมในสถานะ “สมาชิก” โดยละเอียด เพื่อประโยชน์ด้านการค้า และการปรับตัวต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยในระยะยาวต่อไป

CPOPC ได้สอบถามถึงความคืบหน้าสำหรับประเทศไทยในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก เนื่องจากเมื่อประเทศไทยเข้าร่วมจะทำให้กำลังการผลิตร้อยละ 95 ของโลกอยู่ในกลุ่มของ CPOPC รวมถึงประเทศสมาชิกจะได้รับรายงานที่แสดงถึงข้อมูลเชิงลึกต่าง ๆ ทั้งในด้านราคากำลังการผลิต ปริมาณผลผลิต และค่าคาดการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงความช่วยเหลือทางเทคนิค (Technical assistant)

ทีมที่ปรึกษาให้ข้อมูลความก้าวหน้าและความกังวลของประเทศไทยในการเข้าร่วม CPOPC จาก 2 ประเด็นคือ สิทธิในการออกเสียง (Voting right) และค่าใช้จ่ายในการเข้าเป็นสมาชิก (Member fee) ทำให้ไทยชะลอการเข้าร่วม ซึ่งได้ใช้สองประเด็นนี้ในการสอบถาม CPOPC ถึงการปรับปรุงและแก้ไขส่วนนี้สำหรับประเทศไทย และ CPOPC ให้ความคิดเห็นต่อประเด็นดังกล่าวว่าจะยังไม่มีเปลี่ยนแปลง แต่หากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกจะสามารถแสดงความคิดเห็นและสอบถามประเทศสมาชิกอื่น เพื่อแก้ไข ข้อตกลง (Agreement) ได้อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผ่านมา CPOPC ได้ดำเนินการส่งหนังสือเชิญการเข้าร่วม เงื่อนไข และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เช่น การยกเว้นค่าสมาชิกใน 2 ปีแรก การแบ่งปันองค์ความรู้ หรือการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค แต่ไม่มีการตอบกลับหรือชี้แจงจากผู้แทนประเทศไทย โดยข้อสังเกตในการประสานงานสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ หนังสือถูกส่งไปยังหน่วยงานที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือส่งเรื่องต่อ และการเชิญมิได้มีการชี้แจงในประเด็นที่ประเทศไทยมีความกังวล จึงได้เสนอหน่วยงานแก่ CPOPC เพื่อส่งหนังสือเชิญพร้อมการชี้แจงรายละเอียดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตร และคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (National Palm Oil Policy Committee) นอกจากนี้ ทีมที่ปรึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะต่อ CPOPC ในการจัดทำรายงานข้อเสนอแนะและประโยชน์ต่อประเทศไทยเมื่อเข้าเป็นสมาชิก เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนและประโยชน์ต่อไป

อย่างไรก็ดี ทีมที่ปรึกษาได้สอบถามเพิ่มเติมต่อการเข้าร่วม CPOPC ในฐานะผู้สังเกตการณ์ในระยะแรก เนื่องจากเมื่อเปรียบเทียบข้อเสนอและท่าทีของประเทศไทยการเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์มีความเหมาะสมในปัจจุบัน ซึ่งยังมีหลายประเทศที่มีสถานะนี้ โดยประเทศผู้สังเกตการณ์ จะได้รับรายงานสถานการณ์ฉบับย่อ ความช่วยเหลือบางส่วน และสถานะของสมาชิกมีผลตลอดไปจนกว่าจะแจ้งความประสงค์ในการออกจากสมาชิกล่วงหน้า 90 วันต่อที่ประชุม

การดำเนินงานขั้นตอนต่อไป CPOPC จะมีการจัดประชุมในรอบถัดไปในเดือนพฤศจิกายน จึงต้องการให้ทีมที่ปรึกษา นำเรื่องที่หาได้หารือในที่ประชุมแจ้งต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและอินโดนีเซีย เพื่อนัดหมายการประชุมหารือและชี้แจงที่เกี่ยวข้องต่อความกังวลของประเทศไทย

Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จาก Mr Kevin Bako - Senior Executive, Government Affairs & Stakeholder Engagement และคุณวันดี กริชอนันต์ Smallholder Manager RSPO Thailand ในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม โดยมีรายละเอียดสาระสำคัญ ดังนี้

เป้าหมายของ RSPO เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย (Small holder) เนื่องจาก พบว่าเกษตรกรรายย่อยนั้นไม่สามารถรวมตัวกันเองโดยธรรมชาติ จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือเอกชนในการรวมกลุ่ม เช่น ในมาเลเซียและอินโดนีเซียที่ภาคเอกชนให้การสนับสนุนทั้งในด้านเงินทุนและความรู้ ทำให้เกิดเป็นประโยชน์ทั้งสองฝั่ง คือ โรงงานได้รับวัตถุดิบที่มีคุณภาพ มีการรับรอง RSPO และปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของผู้ผลิต ต่างกับประเทศไทยที่ยังไม่มีภาคเอกชนให้การสนับสนุนเท่าที่ควร รวมไปถึงหน่วยงานภาครัฐไทยเองไม่มีเงินทุนสนับสนุนที่มากพอ จึงต้องมีสถาบันการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม แต่ยังคงติดข้อจำกัด

ด้านทรัพยากรบุคคลที่จะเข้าถึงชุมชนและเกษตรกร นอกจากนี้ RSPO อยู่ระหว่างการปรับปรุงมาตรฐานให้มีความซับซ้อนที่ลดลง ด้วยการจัดทำระดับการรับรอง เป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) แบบที่ 1 Eligibility สำหรับเกษตรกรผู้เริ่มต้น ที่ตั้งเป้าหมายการพัฒนาให้ได้รับรอง RSPO ซึ่งจะได้รับ การให้คำแนะนำแบบ onsite และเคลมผลผลิตได้ร้อยละ 40 ของปริมาณผลผลิต (2) แบบที่ 2 Milestone A เมื่อเกษตรกรพัฒนาเข้าสู่ปีที่ 3 จะสามารถเคลมผลผลิตได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 70 และ (3) เกษตรกรจะสามารถเคลมผลผลิตได้ร้อยละ 100 และใบรับรองจะมีอายุ 5 ปี

สำหรับในกรณีของประเทศไทย การรับรอง RSPO ยังคงมีข้อจำกัดเนื่องจากในหลาย พื้นที่เกษตรกรขายผลผลิตให้กับลานเท ซึ่งในระบบของ RSPO เกษตรกรจะขายได้เพียงเครดิต เท่านั้น ทำให้กลไกราคาที่จะเพิ่มขึ้นจากการรับรอง RSPO ไม่ได้รับอย่างเต็มที่ และผลผลิตที่ลาน เทขายต่อให้กับโรงงานจะถูกนับเป็นผลผลิตแบบรวม ทำให้โรงงานจะไม่สามารถเคลมผลผลิต เหล่านั้นว่าได้รับรอง RSPO ได้ ดังนั้น สำหรับประเทศไทยจึงต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างตลาด ด้วยการตัดลานเทหรือพ่อค้าคนกลางออก ทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 6 ของพื้นที่ เพาะปลูกทั้งหมดที่ได้รับรอง RSPO เท่านั้น

ในปัจจุบัน RSPO ยังมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยผ่านระบบพี่เลี้ยงที่ผ่านการอบรมหรือเป็นเกษตรกรที่ได้รับรอง RSPO แล้ว และผ่านโครงการ RSPO Stallholder Support Fund (RSSF) ในด้านการให้ความรู้แก่เกษตรกร โดย Best model ที่ต้องการเห็นคือ เกิดเป็นโรงงานขนาดเล็กที่รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรรายย่อย โดยมีการแบ่ง ผลประโยชน์ระหว่างกัน ทำให้เกิด win-win situation รวมไปถึงการร่วมมือกับโรงงานที่ต้องการ ขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งใกล้แม่น้ำโขง ทำให้ มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก และสามารถขนส่งไปยังประเทศจีนได้สะดวก

นอกจากนี้ สำหรับประเด็นเรื่องค่าตรวจรับรองและการต่ออายุที่เป็นข้อจำกัด ของเกษตรกรไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีเนื้อที่เฉลี่ยน้อยกว่า 25 ไร่ และ เน้นการขายผลผลิตให้กับลานเท จากโครงสร้างของระบบ RSPO ที่ได้วางไว้ได้กำหนดให้เกิด ค่า premium ที่จะชามาทดแทนค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรอง ทำให้ประเทศไทยที่มีระบบคนกลาง มาคั้นจึงเกิดค่า premium ไม่มากพอที่จะชดเชยส่วนต่างตรงนี้ ภาครัฐและภาคเอกชนของไทย จึงต้องหารือร่วมกันถึงแนวทางการลดคนกลาง หรือทำให้คนกลางเป็นส่วนหนึ่งของระบบ RSPO ด้วยเช่นกัน ดังนั้น ความท้าทายสำคัญของประเทศไทยคือ (1) การทำให้ RSPO เป็นส่วนหนึ่ง ของระบบการซื้อขายผลผลิตปาล์มของไทย (How to pipeline the whole process) (2) การทำให้

เกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อลดต้นทุนค่าตัวจริงรับรองและมีจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการรับรองที่มากเพียงพอกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม (How to scale-up)

สำหรับประเด็น MSPO ของมาเลเซียหรือ ISPO ของอินโดนีเซีย เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรรายย่อยสามารถค่อย ๆ ปรับตัวได้เพื่อเข้าสู่ระบบ RSPO ซึ่งทั้งสองมาตรฐานเป็นสิ่งที่ใช้ได้ภายในประเทศ แต่การค้ำระหว่างประเทศยังคงรับรอง RSPO เป็นหลัก ฉะนั้นหากการปรับปรุงตามมาตรฐานภายในประเทศเป็นการสร้างต้นทุนเพิ่มเติม ก็ควรมีการพิจารณาการรับรองจาก RSPO ในครั้งเดียวจะช่วยประหยัดต้นทุนมากกว่าสำหรับเกษตรกรรายย่อย

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา และฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (คณะผู้วิจัย) ได้รับความอนุเคราะห์จากคุณสุดปราณี ไลออน อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) และคุณหทัยชนก สีวะรา อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการพาณิชย์) ในการเข้าพบหารือ แนวทางที่หน่วยงานเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันแนะนำ และต้องการจากประเทศไทย โดยได้กล่าวถึงความเหมือนและความแตกต่างของระบบอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยเฉพาะประเด็นที่ CPOPC ต้องการให้ไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยนำเสนอทั้งข้อดีและข้อสังเกต เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงสถานะและความก้าวหน้าในการหารือ รวมถึงการพิจารณาเข้าร่วมการประชุมที่จะจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน เพื่อรับทราบข่าวสารที่เกี่ยวข้องต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันจาก CPOPC ต่อไป

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งและสร้างเสถียรภาพให้แก่อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศไทยในระยะยาว ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับผลผลิตของเกษตรกรรายย่อยอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการพัฒนาและบูรณาการระบบตรวจสอบย้อนกลับ และมาตรฐานความยั่งยืนในห่วงโซ่อุปทาน ในขณะเดียวกัน จำเป็นต้องผลักดันการกระจายตลาดและผลิตภัณฑ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย โดยเฉพาะการพัฒนาไปสู่ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่มีมูลค่าสูงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ การสนับสนุนเชิงนโยบายที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน ตลอดจนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร จะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จและความยั่งยืนของอุตสาหกรรมนี้ในอนาคต อย่างไรก็ตาม มีเพียงร้อยละ 4.97 ของปริมาณน้ำมันปาล์มที่ผลิตในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานปาล์ม

น้ำมันอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil – RSPO) รวมถึงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตที่ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยยังไม่มีความพร้อมอย่างทั่วถึงในการปรับตัวตามมาตรฐานสากลด้านความยั่งยืน และข้อกำหนดใหม่ของตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะข้อกำหนดด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบสากล การเข้าถึงเทคโนโลยีที่เป็น แหล่งเงินทุน และระบบการติดตามตรวจสอบแปลงเพาะปลูกที่ได้มาตรฐาน

นอกจากนี้ เกษตรกรจำนวนมากยังคงจำหน่ายผลผลิตผ่านพ่อค้าคนกลางหรือผู้รวบรวมผลผลิต ส่งผลให้เกิดอุปสรรคต่อการตรวจสอบย้อนกลับของผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำคัญของระบบรับรองและระเบียบ EUDR ขณะที่เครื่องมือสนับสนุน เช่น ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ภาพถ่ายดาวเทียม และเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการติดตามตรวจสอบห่วงโซ่อุปทาน ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงหรือกระจายใช้งานในทุกพื้นที่ส่งผลให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้นในบางภูมิภาค

ฝ่ายการพาณิชย์ ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การค่าน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซียที่ต้องการลดการพึ่งพาการส่งออกเพียงอย่างเดียวด้วยการเพิ่มอุปสงค์ภายในประเทศด้วยการเพิ่มสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซล ถือเป็น การบริโภคน้ำมันปาล์มภายในประเทศโดยตั้งแต่ปี 2566 อินโดนีเซียใช้ B35 ราว 11.5-12.0 ล้านกิโลลิตรต่อปี ซึ่งรัฐบาลได้ส่งสัญญาณการเพิ่มปริมาณการผลิตไบโอดีเซลเป็น B40 และ B50 ในปี 2569 ซึ่งจะ ทำให้ปริมาณการใช้ไบโอดีเซลภายในประเทศเพิ่มเป็น 16 ล้านกิโลลิตรต่อปี นอกจากนี้ นโยบายภาษีตอบแทนของสหรัฐฯ ทำให้อินโดนีเซียในฐานะผู้ส่งออกรายใหญ่ได้รับผลกระทบ ซึ่งสหรัฐฯ อาจเปลี่ยนไปนำเข้าน้ำมันปาล์มจากประเทศอื่น หรือทดแทนด้วยน้ำมันพืชชนิดอื่นในอนาคต

3. ภาพบรรยากาศ

ภาคผนวก 7
รายงานสรุปผลการสัมมนา
โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย
การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้า
สินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

รายงานผลการสัมมนาภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

➤ ที่มาและความสำคัญ

ปาล์มน้ำมันเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทย สามารถนำมาสกัดเป็นน้ำมันปาล์ม และได้รับความนิยมนำมาใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมไบโอดีเซล อุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมอาหาร เนื่องจากเป็นน้ำมันพืชที่มีต้นทุนการผลิตต่ำสุดเมื่อเทียบกับ น้ำมันชนิดอื่น ๆ และมีคุณสมบัติประโยชน์มาก ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มทั่วโลกมีแนวโน้ม เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก ในปี 2567 คือ อินโดนีเซีย (ร้อยละ 58.64) และมาเลเซีย (ร้อยละ 22.47) สำหรับไทยมีผลผลิตเป็นอันดับ 4 ของโลก โดยสัดส่วน การผลิตร้อยละ 4.67 ของผลผลิตโลก มีเนื้อที่ให้ผลผลิต 6 ล้านไร่ ผลผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ที่ ประมาณ 15-19 ล้านตันต่อปี เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า 400,000 ครัวเรือน และมีจำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสม รวมทั้ง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการปลูกปาล์มน้ำมันแทนยางพารา และปลูกเพิ่มในพื้นที่นา และพื้นที่ รกร้างตามแนวทางที่ภาครัฐส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน ส่งผลให้ปาล์มน้ำมันของไทย มีศักยภาพในการผลิตเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง เนื่องจากพื้นที่ปลูกที่เพิ่มขึ้นจะช่วยเพิ่มผลผลิต ปาล์มน้ำมันสู่ตลาดได้มากขึ้น ประกอบกับความเหมาะสมของสภาพภูมิอากาศที่ช่วยเพิ่มผลผลิต ต่อไร่ อีกทั้งความหลากหลายในอุตสาหกรรมปลายน้ำและอุตสาหกรรมต่อเนื่องของไทย

ปัจจุบันอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันต้องเผชิญความท้าทายทางการค้าและกฎเกณฑ์ทาง การค้าใหม่ ทั้งกฎหมายสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EU Deforestation Regulation: EUDR) และการขอรับรองมาตรฐานปาล์มยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยด้านความผันผวนของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้ง มาตรการต่าง ๆ ที่ออกมาเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นศูนย์ ตลอดจนปัจจัยด้านต้นทุนการผลิต เช่น ราคารับซื้อ แรงงาน วัสดุ/อุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น ซึ่งความท้าทายเหล่านี้ ล้วนส่งผลให้เกษตรกร ผู้ประกอบการปาล์มน้ำมัน และ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ต้องปรับตัวเตรียมรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดได้

จากความสำคัญของปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นสินค้าที่มีโอกาสและศักยภาพ ทั้งการเพาะปลูก และการแปรรูปเป็นน้ำมัน เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าทางการค้าได้ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ว่าจ้างบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด เป็นที่ปรึกษาดำเนินโครงการข้างต้น ซึ่งหนึ่งในขอบเขตการดำเนินงานระบุให้ที่ปรึกษาดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินโครงการ และรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แนวทางการสร้างเสถียรภาพ การเพิ่มโอกาส ช่องทางการตลาด การสร้างศักยภาพในการแข่งขันทางการค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

➤ **วัตถุประสงค์**

- (1) เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาและข้อเสนอเชิงนโยบายจากการดำเนินโครงการฯ พร้อมทั้งจัดเวทีเสวนา และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องต่อข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)
- (2) เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางเชิงนโยบายในการเสริมสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าอย่างยั่งยืน

➤ **กำหนดการสัมมนาโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)**

การสัมมนาโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) จัดขึ้นเมื่อวันพุธที่ 23 กรกฎาคม 2568 เวลา 08.30 – 14.30 น. ณ ห้องพญาไท 1 ชั้น 6 โรงแรมอีสติน แกรนด์ พญาไท และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom จัดโดย สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ร่วมกับ บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 กำหนดการสัมมนา

เวลา	รายการ/ กิจกรรม
08.30 – 09.30 น.	ลงทะเบียน และรับประทานอาหารว่าง
09.30 – 09.35 น.	พิธีเปิดการประชุม กล่าวเปิดการประชุม โดย ■ นางสาวณัฐยา สุจินดา รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
09.35 – 09.45 น.	ถ่ายภาพรวม
09.45 – 11.00 น.	แนะนำโครงการและนำเสนอผลการดำเนินโครงการ โดยคณะผู้วิจัย ■ ดร. วัชรศักดิ์ ลีระวัฒน์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ■ นายศราวุฒิ จตุวิวัฒน์วรกุล ผู้จัดการอาวุโส บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด
11.00 – 11.15 น.	รับประทานอาหารว่าง
11.15 – 12.15 น.	เสวนาวิชาการ เรื่อง “ทิศทางและโอกาสทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม” โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ■ นางสาวนิภา สงฤทธิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมยางพาราและปาล์มน้ำมัน กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ■ นายกฤษฎา ทองประเสริฐ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร 1 กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ■ นายศานินทร์ ตรียานนท์ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ■ นายตรรก พงษ์เกตรา กรรมการบริหารกลุ่มทักษิณปาล์ม ฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท ทักษิณปาล์ม (2521) จำกัด ■ ผศ.ดร.ไชยยะ คงมณี (Online) สถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ■ นายบำรุง หนูด้วง

เวลา	รายการ/ กิจกรรม
	สมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ดำเนินรายการโดย ดร. รัชดา เจียสกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โพลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด
12.15 – 12.30 น.	รับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม
12.30 – 13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30 – 14.30 น.	สรุปผลการศึกษา

➤ กรอบประเด็นการนำเสนอและการเสวนา

ช่วงการนำเสนอผลการศึกษา

1. ที่มาและความสำคัญของโครงการ ฯ วัตถุประสงค์ และการดำเนินงานภายใต้โครงการ ฯ
2. ห่วงโซ่อุปทานและอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย
3. สถานการณ์การผลิต การบริโภค และการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
4. ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง
5. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
6. ข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย
7. การออกแบบสถาปัตยกรรมข้อมูล
8. ภาพอนาคตสินค้าปาล์มน้ำมัน

ช่วงการเสวนาวิชาการ เรื่อง “ทิศทางและโอกาสทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม”

โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นหลัก

1. บทบาทของหน่วยงานต่อการผลิต - การค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
2. สถานการณ์ ปัญหา อุปสรรค ความท้าทาย
3. ภาพอนาคตในอีก 10 ปีข้างหน้า ของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่ควรจะเป็น
ของแต่ละภาคส่วน
4. แนวทางการพัฒนา การปรับตัวอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทย

- ผู้เข้าร่วมการสัมมนาโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

ในงานสัมมนาโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 139 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เข้าร่วม ณ ห้องประชุม รวมทั้งสิ้น 65 ท่าน และผู้เข้าร่วมผ่านช่องทางออนไลน์ รวมทั้งสิ้น 74 ท่าน

- ช่วงเสวนาวิชาการ เรื่อง “ทิศทางและโอกาสทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม”

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นางสาวนิภา สงฤทธิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมยางพาราและปาล์มน้ำมัน ได้นำเสนอความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของประเทศไทย โดยระบุว่า อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันมีศักยภาพในการแข่งขันและมีจุดแข็งที่สามารถพัฒนาและต่อยอดได้ โดยเฉพาะการนำมาตรฐานต่าง ๆ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต รวมทั้งมีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน สำหรับกรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการสนับสนุนเกษตรกรผ่านการส่งเสริมองค์ความรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิต การพัฒนาและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า ตลอดจนการส่งเสริมรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างยั่งยืน โดยมีการนำระบบ “Agri-Map” มาใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่เพาะปลูกในด้านต่าง ๆ อาทิ สภาพดิน ภูมิประเทศ และภูมิอากาศ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลือกปลูกพืชให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ การปลูกปาล์มน้ำมันได้มีการขยายพื้นที่จากภาคใต้ไปยังภูมิภาคอื่น ๆ เช่น ภาคกลางบริเวณทุ่งรังสิต และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณจังหวัดหนองคาย เป็นต้น โดยนำบทเรียนจากการขยายพื้นที่ในพื้นที่ใหม่มาใช้ในการพัฒนาระบบน้ำและการเลือกพันธุ์ปาล์มที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ซึ่งช่วยลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพิ่มผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการจัดการสวนอย่างเหมาะสม การใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารจัดการด้านการเก็บเกี่ยวและการส่งต่อผลผลิตไปยังโรงงาน โดยเน้นย้ำถึงความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผลปาล์มสุกระหว่างเกษตรกรและโรงงานแปรรูป ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานการซื้อขาย

ในส่วนของการส่งเสริมการผลิตที่ยั่งยืน ปัจจุบันมีเกษตรกรเพียงบางส่วนที่สามารถดำเนินการตามมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้ร่วมมือกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมนี (GIZ) ในการดำเนินโครงการนำร่องในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร และกระบี่ แม้ว่าช่วงเริ่มต้นจะประสบความท้าทาย โดยเฉพาะในช่วงปลายน้ำที่โรงงานแปรรูป ยังมีการตอบสนองไม่มากนัก แต่ในปัจจุบันความต้องการจากภาคอุตสาหกรรมปลายน้ำได้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีแนวทางในการขยายโครงการไปยังภูมิภาคอื่น ๆ เช่น ภาคตะวันออกเฉิยงเหนือ เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโรงงานต้นแบบ การรวมกลุ่มเกษตรกร และการขับเคลื่อนมาตรฐานเข้าสู่เวทีสภาอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนต่อหน่วย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการผลิตและการตลาดของปาล์มน้ำมันอย่างเป็นระบบและยั่งยืนในระยะยาว

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

นายฤทธิช หนองประเสริฐ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร 1 ให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกรมการค้าภายในในการบริหารจัดการเสถียรภาพของระบบการค้าปาล์มน้ำมัน โดยระบุว่า การดูแลความสมดุลในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันจำเป็นต้องพิจารณาครอบคลุมทั้ง 3 ภาคส่วนหลัก ได้แก่ (1) เกษตรกร (2) ผู้ประกอบการ และ (3) ผู้บริโภค ซึ่งกรมฯ มีหน้าที่ในการบริหารจัดการห่วงโซ่ทั้ง 3 ส่วนให้เกิดความสมดุล เป็นธรรม และป้องกันการเอารัดเอาเปรียบ โดยเฉพาะในด้านราคาและการกระจายสินค้า ทั้งนี้ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ที่สามารถกำหนดสินค้าเกษตรบางประเภท เช่น ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ให้เป็นสินค้าควบคุม เพื่อให้ออกมาตรการกำกับดูแลที่เหมาะสม อาทิ การควบคุมการขนย้าย การแจ้งสต็อกสินค้า และการรายงานอัตราการสกัดน้ำมัน โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตปาล์มออกสู่ตลาดในปริมาณมาก แต่กำลังการสกัดลดลงเนื่องจากอุณหภูมิที่สูง กรมฯ จึงกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องรายงานอัตราการสกัด เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของทุกภาคส่วน ทั้งนี้ ปัจจุบันระบบติดตามข้อมูลสต็อกมีความแม่นยำสูง โดยใช้เทคโนโลยีตรวจวัดระดับน้ำมันในถังจัดเก็บ (มิเตอร์ปาล์ม) และมีข้อมูลสต็อกปาล์มอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มพืชเกษตรของประเทศ

นอกจากนี้ การจัดตั้ง “คณะกรรมการด้านสมดุลปาล์ม” ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการหารือ วิเคราะห์ และวางมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาด ทั้งในช่วงราคาสูงและต่ำ โดยยึดหลักการประเมินจากข้อมูลหลัก 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านผลผลิต ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) แม้อาจมีข้อคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง แต่ก็มีมีการปรับปรุงและแจ้งข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (2) ด้านความต้องการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งค่อนข้างคงที่ โดยมีปริมาณการใช้น้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ประมาณ 120,000 ตันต่อเดือน และการส่งออกต้องพิจารณาคู่แข่งในตลาดโลก (3) ด้านกำลังการผลิตและการสกัด หากผลผลิตออกมาน้อยเกินไป จะเกิดปัญหาการขาดแคลน แต่หากออกมามากเกินไป จะทำให้ราคาคงต่ำ กรมการค้าภายในจึงต้องดำเนินการติดตาม วิเคราะห์ และปรับสมดุลอย่างใกล้ชิด เพื่อดูแลให้ระบบตลาดปาล์มน้ำมันมีเสถียรภาพและเป็นธรรมสำหรับทุกฝ่ายอย่างยั่งยืน

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

นายศานินท์ ตริยานนท์ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศไทย โดยสะท้อนถึงทั้งบริบทภายในประเทศและความท้าทายที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการแข่งขันระดับโลก โดยระบุว่า กลุ่มอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันมีบทบาทสำคัญในการรวมกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในด้านความคิดและทิศทางการพัฒนา ทั้งการให้ข้อมูลสนับสนุนแก่ภาครัฐ ตลอดจนการปรับตัวให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งประเทศไทยมีจุดแข็งในด้านปริมาณน้ำมันปาล์มส่วนเกิน (Surplus) ที่สามารถนำมาใช้ภายในประเทศอย่างเต็มที่และยังสามารถส่งออกได้

ในด้านเสถียรภาพของอุตสาหกรรม นายศานินท์ ระบุว่า ปัจจุบันประเทศไทยมี “ความพร้อมของปริมาณ” (Availability) อย่างเพียงพอ แต่ยังประสบปัญหาในด้าน “เสถียรภาพของราคา” (Price stability) ซึ่งเป็นผลมาจากความผันผวนของตลาดโลกที่ถูกครอบงำโดยผู้ผลิตรายใหญ่ที่มีส่วนแบ่งตลาดอันดับหนึ่งและสองของโลก ทำให้ประเทศไทยไม่มีอำนาจในการกำหนดราคาตลาด ทั้งนี้ ได้เสนอว่า ประเทศไทยควรใช้แนวทางการบริหารจัดการตลาดเพื่อให้ราคาน้ำมันปาล์มในประเทศอยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับราคาตลาดโลก โดยไม่ควรเกิดภาวะที่ประชาชนต้องจ่ายแพงในขณะที่ส่งออกสินค้าในราคาถูก ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม และทำให้ไม่มีความแน่นอนในการลงทุน เนื่องจากอุตสาหกรรมนี้มีลักษณะเป็น “Commodity” ที่แข่งขันกันด้านปริมาณและมีความอ่อนไหวสูงต่อราคา

นอกจากนี้ ยังมีการสะท้อนถึงความซับซ้อนของห่วงโซ่อุตสาหกรรมที่มีหลายกระบวนการเกินไป และชี้ให้เห็นว่าการกำหนดนโยบายของภาครัฐควรคำนึงถึงภาพรวมของประเทศเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการประสานงานระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายต่างกัน ซึ่งควรมีการจัดการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Business environment) ที่เอื้อต่อความมั่นคงของอุตสาหกรรม รวมถึงการบริหารจัดการการส่งออกอย่างเหมาะสม โดยควรสนับสนุนผ่านมาตรการที่เหมาะสม อาทิ มาตรการภาษี เพื่อให้เกิดเสถียรภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน ผู้บริโภคในประเทศไม่ต้องแบกรับราคาที่สูง และเกษตรกรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในห่วงโซ่อุตสาหกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี หากสามารถดำเนินการในลักษณะดังกล่าวได้ อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศไทยจะสามารถเติบโตได้อย่างมีศักยภาพในอนาคต

บริษัท ทักษิณปาล์ม (2521) จำกัด

นายตรรก พงษ์เมตรา กรรมการบริหารกลุ่มทักษิณปาล์ม ฝ่ายปฏิบัติการ ได้แสดงความคิดเห็นโดยสะท้อนภาพรวมของสถานการณ์ภาคเอกชนในห่วงโซ่อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มจากมุมมองของผู้ปฏิบัติการจริง โดยกล่าวถึงบทเรียนสำคัญที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาทั้งในด้านศักยภาพการแข่งขันของประเทศและข้อเสนอจากภาครัฐ ซึ่งแม้มีความตั้งใจดีแต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างได้อย่างเบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะในมิติของความผันผวนของผลผลิตและความไม่แน่นอนด้านการลงทุน โดยได้อธิบายว่า ธุรกิจของบริษัทฯ ครอบคลุมทั้งการนำเข้าเมล็ดพันธุ์เพื่อเพาะต้นกล้าจำหน่ายให้เกษตรกร การบริหารจัดการสวนปาล์มขนาดใหญ่ ตลอดจนการดำเนินกิจการโรงสกัดน้ำมัน ซึ่งในช่วงต้นปีมักประสบปัญหาผลผลิตน้อย ขณะที่ช่วงกลางปีผลผลิตกลับล้นโรงงาน หากระบบรับซื้อผลผลิตไม่ทันจะพบปัญหาการเน่าเสียของผลผลิต ซึ่งทางบริษัทฯ ได้มีการแก้ไขปัญหาในประเด็นนี้โดยนำบางส่วนไปใช้ในผลิตพลังงานไฟฟ้าทดแทน

ทั้งนี้ ได้มีการเน้นย้ำถึงความสำคัญของการเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพตั้งแต่ต้นทางเนื่องจากหากเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพจะส่งผลกระทบต่อศักยภาพการผลิตในระยะยาว และทำให้ผลผลิตไม่คุ้มค่าการลงทุน นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงความท้าทายในการจัดการสวนขนาดใหญ่ที่ต้องวางแผนด้านแรงงานอย่างรอบคอบตามฤดูกาลของผลผลิต ซึ่งหากคาดการณ์ผิดพลาดจะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตล้นตลาด ราคาตกต่ำ แต่ค่าจ้างแรงงานกลับสูงขึ้นอย่างไม่สมมูลกัน ปัญหาสำคัญจึงอยู่ที่การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานและการตัดสินใจลงทุนซึ่งยังต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน

นอกจากนี้ แม้สวนปาล์มขนาดใหญ่จะมีข้อได้เปรียบด้านเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีที่ช่วยลดต้นทุนได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ มาเลเซียและอินโดนีเซียที่มีขนาดสวนปาล์มและมีการลงทุนในระบบขนาดใหญ่มากกว่า ในประเด็นการจัดการผลผลิตที่ผันผวนในรอบปี ยังคงเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อความคุ้มค่าการลงทุนในระยะยาว โดยเฉพาะในแง่ของโรงงานหรือระบบที่มีต้นทุนสูงแต่ใช้งานจริงเพียงระยะสั้น ๆ ของปี ดังนั้น การลงทุนจึงยังคงมีความเสี่ยงสูง และภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนพลังงานหมุนเวียนจากผลพลอยได้ของปาล์ม เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการบางรายสามารถแข่งขันได้และสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

ในตอนท้ายได้ชี้แนะว่า แม้จะมีความท้าทายจำนวนมาก แต่การพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วในปัจจุบันเป็นโอกาสสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทั้งนี้ โจทย์สำคัญของอุตสาหกรรมในระยะต่อไป คือ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมัน และการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อควบคุมปริมาณผลผลิตให้มีความสม่ำเสมอตลอดทั้งปี ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการในการวางแผนและตัดสินใจลงทุนในระยะยาว

สถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผศ.ดร.ไชยยะ คงมณี ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและนวัตกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้ความเห็นในประเด็นเกี่ยวกับเสถียรภาพและความเข้มแข็งของเกษตรกรในอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม โดยเน้นว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมควรพิจารณาในมิติเชิงองค์รวม ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ซึ่งเป็น 4 มิติหลักที่จำเป็นต้องดำเนินไปควบคู่กัน ปัญหาสำคัญของประเทศไทยในปัจจุบัน คือการขาดความได้เปรียบด้านขนาดการผลิต (Economies of scale) อย่างไรก็ดีตาม ประเทศไทยยังสามารถแข่งขันได้ดีในมิติของสิ่งแวดล้อมและสังคม อันสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาโลกที่กำลังเคลื่อนไปสู่การบริโภคอย่างยั่งยืน ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทย

ในด้านการบริหารจัดการเชิงระบบ เห็นว่า ประเทศไทยมีศักยภาพในการรักษาสมดุลและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในหลายด้านเมื่อเทียบกับประเทศผู้ผลิตหลัก ได้แก่ มาเลเซียและอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตาม ความท้าทายสำคัญยังคงอยู่ที่ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกรอบกฎหมายและกลไกการกำกับดูแล ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการมีองค์กรผู้นำที่เข้มแข็งและสามารถขับเคลื่อนนโยบายได้อย่างบูรณาการ นอกจากนี้ ยังได้ชี้ให้เห็นถึงโอกาสของประเทศไทยจากการเข้าสู่มาตรฐาน EU

Deforestation Regulation (EUDR) ของสหภาพยุโรป โดยประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มความเสี่ยงต่ำ (Low risk) ขณะที่ประเทศคู่แข่งอยู่ในกลุ่มความเสี่ยงปานกลาง (Standard risk) ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ของไทย ทั้งนี้ หากสามารถเชื่อมโยงมิติด้านสิ่งแวดล้อมผ่านมาตรฐาน RSPO และ EUDR พร้อมทั้งเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างเกษตรกร โรงงานและผู้ซื้อ จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนได้อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนประเด็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) ซึ่งควรถูกนำมาใช้เป็นจุดขายของอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความแตกต่างจากประเทศที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูง พร้อมเสนอว่าหากประเทศไทยสามารถขับเคลื่อนนโยบายและกฎหมายไปในทิศทางเดียวกันอย่างจริงจัง โปร่งใส และมีการสื่อสารข้อมูลอย่างชัดเจน จะสามารถเสริมความน่าเชื่อถือและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง อีกทั้งยังเสนอให้มีการเปิดพื้นที่ให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อสะท้อนความต้องการและสร้างการเติบโตอย่างสมดุล

ในด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ได้แนะนำให้เน้นการวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถตอบโจทย์ปัญหาสำคัญในภาคการผลิต เช่น การควบคุมโรคการโนเดอร์มา ซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการวิจัยด้านพลังงานชีวภาพ โดยเฉพาะน้ำมันไบโอเจ็ต (Bio jet) ซึ่งแม้จะมีต้นทุนสูงและยังไม่สามารถขยายใช้ได้ทั่วโลก แต่มีศักยภาพในตลาดระดับภูมิภาค ขณะเดียวกัน ศูนย์วิจัยด้านโอเลโอเคมี (Oleochemical) ยังมีบทบาทสำคัญในการปรับสัดส่วนน้ำมันให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ในหลากหลายภาคส่วน จึงสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยในระยะต่อไปต้องอาศัยการบูรณาการระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นโยบาย และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนในระยะยาว

สมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

นายบำรุง หนูด้วง ผู้แทนจากสมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี แสดงความคิดเห็นโดยสะท้อนประสบการณ์จากภาคเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันว่า ในอดีตได้มีการรวมตัวของเกษตรกรร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดตั้งสมาคมชาวสวนปาล์มน้ำมัน และต่อมาได้ขยายความร่วมมือจนกลายเป็นสมาพันธ์ระดับจังหวัด เพื่อเป็นกลไกกลางในการประสานงานพัฒนาองค์ความรู้ และขับเคลื่อนประเด็นสำคัญในอุตสาหกรรมจากฝั่งของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในเรื่องของมาตรฐานการผลิตที่ยั่งยืน RSPO ซึ่งระบุว่า ไม่ใช่มาตรการกีดกัน

ทางการค้า แต่เป็นโอกาสในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสินค้าไทยในตลาดโลก ทั้งนี้ สิ่งสำคัญคือการสร้างความเข้าใจร่วมให้กับเกษตรกรไทยอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการสื่อสารอย่างชัดเจนว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้สามารถดำเนินการได้จริงและจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในระยะยาว

ในส่วนของปัญหาหลักที่เกษตรกรในพื้นที่เผชิญอยู่ในปัจจุบันว่า แม้จะมีพื้นที่เพาะปลูกเป็นจำนวนมาก แต่ยังคงขาดความรู้ที่ถูกต้องในการปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการปลูกที่เหมาะสม หรือการเลือกพันธุ์ปาล์มที่ยังมีการสั่งซื้อผ่านช่องทางออนไลน์โดยไม่มีแหล่งที่มาชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตในระยะยาว ทั้งนี้ ได้เสนอแนะว่า เกษตรกรไม่ควรมุ่งหวังเพียงด้านราคาจำหน่ายเท่านั้น แต่ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิต ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างมีนัยสำคัญ

ในตอนท้าย ได้เน้นย้ำถึงบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการสนับสนุนเกษตรกรให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยควรเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และดูแลทุกขั้นตอน ตั้งแต่การจัดหาองค์ความรู้ การเข้าถึงแหล่งพันธุ์ที่มีคุณภาพ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ไปจนถึงการเชื่อมโยงกับตลาดในระดับสากล เพื่อให้เกษตรกรไทยสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม

➤ สรุปสาระสำคัญจากการสัมมนา

จากการสัมมนาโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ในวันที่ 23 กรกฎาคม 2568 ที่ปรึกษาสามารถสรุปสาระสำคัญแนวทางการสร้างเสถียรภาพฯ จากการสัมมนาได้ ดังนี้

ภาครัฐ	ภาคเอกชน	ภาควิชาการ	ภาคการเกษตร
- การถ่ายทอดและใช้เทคโนโลยี เช่น Agri-Map วิเคราะห์พื้นที่เพาะปลูกให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาด้านการผลิตและแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า	- การให้ข้อมูลสนับสนุนแก่ภาครัฐ ตลอดจน การปรับตัวให้ตอบสนองต่อความต้องการ ของตลาดโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว	- การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาผลผลิต เช่น โรคปาล์ม จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น	- การสร้างความเข้าใจร่วมกันเรื่อง เกณฑ์ประเมินผลปาล์มสุระหว่างเกษตรกร กับโรงงาน
- การจัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรการ ระหว่างประเทศของเยอรมนี (GIZ) เพื่อให้เกิด การรวมกลุ่มเกษตรกรพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกและ ผลิตปาล์ม และการขยายโครงการไปยังภูมิภาค อื่น ๆ	- การเชื่อมโยงมิติด้านสิ่งแวดล้อมผ่านมาตรฐาน RSPO และ EUDR พร้อมทั้งเน้นการทำงานร่วมกัน ระหว่างเกษตรกร โรงงานและผู้ซื้อ	- การวิจัยด้านพลังงานชีวภาพ (Bio jet)	- สร้างองค์ความรู้เรื่อง การคัดเลือกพันธุ์และ เพาะปลูกที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดศักยภาพการผลิต ในระยะยาว และคุ้มค่าในการลงทุน
- - การมีฐานข้อมูลระบบติดตามข้อมูลสต็อกน้ำมัน ปาล์มที่มีความแม่นยำสูง โดยใช้เทคโนโลยีตรวจวัด ระดับน้ำมันในถังจัดเก็บ (มิเตอร์ปาล์ม)	- การใช้ SDG เพื่อการสร้างความแตกต่างในตลาด จากประเทศที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูง	- การวิจัยด้านโอเลโอเคมี (Oleochemical) เพื่อปรับ สัดส่วนน้ำมันให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ใน หลากหลายภาคส่วน	- การบริหารจัดการสวนปาล์มขนาดใหญ่ โดยวางแผนแรงงานตามฤดูกาล
- การจัดตั้งคณะทำงานด้านสมดุลงานปาล์มเพื่อรักษา เสถียรภาพตลาด	- การเปิดพื้นที่ให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น เพื่อสะท้อนความต้องการและสร้าง การเติบโตอย่างสมดุล	- การสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อควบคุมผลผลิตให้ สม่าเสมอตลอดปี	- การสร้างความเข้าใจเกษตรกรให้ปฏิบัติตาม มาตรฐาน RSPO อย่างทั่วถึงพัฒนาและยกระดับ คุณภาพสินค้าไทยในตลาดโลก
- การกำหนดนโยบายและมาตรการส่งออก ที่เหมาะสม อาทิ มาตรการภาษี เพื่อให้เกิด เสถียรภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดภาระด้านราคาสินค้าที่สูงให้แก่ประชาชน และ ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น	- การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ และการลงทุน ระยะยาว		
- การพัฒนารอบกฎหมายและกลไกกำกับดูแล ไปในทิศทางเดียวกันอย่างจริงจัง โปร่งใส และมีการสื่อสารข้อมูลอย่างชัดเจน	- การแข่งขันโดยใช้จุดแข็งของไทยใน EUDR (Low risk)		
- การมีมาตรการหรือนโยบายสนับสนุนพลังงาน หมุนเวียนจากผลพลอยได้ของปาล์ม เพื่อช่วยให้ ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้และสร้างรายได้ อย่างยั่งยืน			

➤ สรุปแบบประเมินความพึงพอใจ

ในการจัดการจัดงานสัมมนาโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ที่ปรึกษาได้ดำเนินการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจให้กับผู้เข้าร่วมได้ประเมินและแสดงความคิดเห็นต่อการจัดงานสัมมนาฯ จากผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจรวมทั้งสิ้น 52 ท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	22	42.31
หญิง	30	57.69
รวม	52	100.00

หน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
ภาครัฐ	40	76.92
ภาคเอกชน	4	7.69
อื่น ๆ	8	15.38
รวม	52	100.00

การศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	3.85
ปริญญาตรี	21	40.38
ปริญญาโท	24	46.15
สูงกว่าปริญญาโท	5	9.62
รวม	52	100.00

อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	7	13.46
31-40 ปี	17	32.69
41-50 ปี	16	30.77
51-60 ปี	11	21.15
61 ปีขึ้นไป	1	1.92
รวม	52	100.00

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการสัมมนา

ในส่วนที่ 2 ของการประเมินเป็นการประเมินความพึงพอใจ โดยแบ่งตามระดับคะแนน ได้แก่ 5 คือ มากที่สุด 4 คือ มาก 3 คือ ปานกลาง 2 คือ น้อย และ 1 คือ น้อยที่สุด ทั้งนี้ ผลการประเมินสามารถสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อการประเมิน	จำนวนผู้ตอบ	คะแนนเฉลี่ย
(1) เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสัมมนา	52	4.44
(2) ความครบถ้วนของเนื้อหาในการสัมมนา	52	4.37
(3) เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการสัมมนา	52	3.96
(4) ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการสัมมนา	52	4.37
(5) ความรู้ ความเข้าใจ หลังจบการสัมมนา	52	4.27
(6) สถานที่และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม	52	4.65
(7) ระยะเวลาในการสัมมนา มีความเหมาะสม	52	4.15
ความพึงพอใจโดยรวมในการเข้าร่วมการสัมมนา	52	4.40

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ในส่วนที่ 3 ของแบบประเมินเป็นข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจำนวน 6 คำถาม โดยมีการตอบรับ ดังนี้

คำถามที่ 1: ท่านเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) เป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวทางเศรษฐกิจการค้า เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการค้าหรือไม่

ข้อคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
เห็นด้วย	50	96.15
ไม่เห็นด้วย	2	3.85
รวม	52	100.00

จากคำถามข้อที่ 1 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวทางเศรษฐกิจการค้า เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการค้า

คำถามที่ 2: ท่านคิดว่าข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) เป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวทางเศรษฐกิจการค้า เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการค้าในระดับใด

ระดับคะแนน	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
5	16	30.77
4	27	51.92
3	8	15.38
2	1	1.92
1	0	0.00
รวม	52	100.00
ระดับคะแนนเฉลี่ยรวม		4.12

หมายเหตุ: ระดับคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 5 คือ มากที่สุด 4 คือ มาก 3 คือ ปานกลาง 2 คือ น้อย และ 1 คือ น้อยที่สุด

จากคำถามข้อที่ 2 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยเป็นอย่างมากกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) เป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวทางเศรษฐกิจการค้า เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการค้า

คำถามที่ 3: ท่านจะนำผลการศึกษาจากโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ไปใช้ประโยชน์ต่อไปหรือไม่

การนำไปใช้ประโยชน์	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
นำไปใช้ประโยชน์	50	96.15
ไม่นำไปใช้ประโยชน์	2	3.85
รวม	52	100.00

จากคำถามข้อที่ 3 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า สามารถนำผลการศึกษาจากโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

คำถามที่ 4: การจะนำผลการศึกษาจากโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ไปใช้ประโยชน์ด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การนำไปใช้ประโยชน์	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์	7	13.46
นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ	35	67.31
นำไปใช้ประโยชน์ทางสังคมและชุมชน	10	19.23
นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายเพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารหรือกำหนดนโยบาย	20	38.46
อื่นๆ	3	5.77
รวม	52	100.00

จากคำถามข้อที่ 4 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า สามารถนำผลการศึกษาจากโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ รองลงมา คือ นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายเพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหาร หรือกำหนดนโยบาย และนำไปใช้ประโยชน์ทางสังคมและชุมชน

คำถามที่ 5: ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็ง
ทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

ข้อคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ
- ควรมีการเปรียบเทียบสิ่งที่มีการดำเนินการส่งเสริมที่ภาครัฐและเอกชนดำเนินการในปัจจุบันกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม - ภาครัฐควรกำหนดกลไกทางการเงินที่เอื้อให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งของเกษตรกร ให้สามารถผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน - ควรมีการสร้างความต้องการปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพและยั่งยืนให้เกิดขึ้นภายในประเทศ - ควรมีข้อเสนอแนะแนวทางการปรับตัวของเกษตรกรในการลดผลกระทบโลกร้อน - ควรเพิ่มข้อสังเกตเรื่อง การทำสวนปาล์มในพื้นที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยไม่บุกรุกป่า รวมถึงการศึกษาพันธุ์ปาล์มที่ปรับตัวได้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือทนต่ออุณหภูมิสูง เพื่อสามารถเพิ่มผลผลิตสูง - ควรมีการให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนของการส่งเสริมปาล์มน้ำมันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม - ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการ - ควรเพิ่มมาตรการระยะสั้นในการรับมือกับสถานการณ์ราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ทุกปี - แนวทางที่ได้จากผู้ร่วมเสวนามีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากกว่าในสภาพเศรษฐกิจและสังคมในขณะนี้ - ควรมุ่งเน้นการกำหนดพื้นที่ (Zoning) เพิ่มเติม พิจารณาความเหมาะสมของการปลูกจากความเหมาะสมและความยั่งยืนของพื้นที่ด้วย นอกจากนี้ การขยายพื้นที่สามารถใช้ข้อมูลศักยภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจของกรมพัฒนาที่ดินได้ รวมถึงการปลูกมีปัจจัยอื่นมากกว่าเรื่อง น้ำ การจัดการดิน ปริมาณความต้องการของพืชก็เป็นปัจจัยสำคัญ - ควรกำหนดผู้ที่จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปใช้ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติจริง และได้ประโยชน์ไปสู่เกษตรกรรวมถึงการพัฒนาสินค้าปาล์มน้ำมันให้ได้มาตรฐานอย่างแท้จริง - ควรมีข้อเสนอแนะสำหรับผลิตภัณฑ์อื่นหรือรายผลิตภัณฑ์ของปาล์ม (จากข้อมูลการนำเข้า/ส่งออก) จึงควรมีการวิเคราะห์โอกาสการส่งออกให้กับผู้ผลิตในประเทศ รวมถึงความชัดเจนของนโยบายพลังงานทดแทนของประเทศ นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ ควรเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน เนื่องจากอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันตลอดห่วงโซ่อุปทานเกี่ยวเนื่องกับหลายส่วน ทำเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งไม่สำเร็จ - ความถูกต้องของข้อมูลห่วงโซ่อุปทานและอุตสาหกรรม "เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันส่งผลปาล์มไปยังลานเทประมาณร้อยละ 80 และโรงสกัดต่าง ๆ โดยตรงร้อยละ 20" ซึ่งไม่ได้เป็นการส่งไปยังลานเททั้งหมด	19

ข้อคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ
- ควรเพิ่มเติมการใช้หรือการผลิต Biomethane จาก Biomass เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้แก่อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และพิจารณาปริมาณอุปสงค์และอุปทานในอนาคต เพื่อความชัดเจนในการพิจารณาข้อเสนอเชิงนโยบายต่อไป - ควรพิจารณาให้รอบด้าน นอกจากนี้ บริบทของประเทศไทยและมาเลเซียแตกต่างกันมาก ไม่สามารถนำมาเทียบกันได้ทั้งหมด ด้วยโครงสร้าง ข้อกฎหมายต่าง ๆ ต้องพิจารณาให้รอบคอบ - ถ้าสามารถเพิ่มมูลค่าเพิ่มเติมของสินค้าปาล์มและการสร้างเสถียรภาพด้านราคาได้รับประโยชน์มากขึ้น อย่างไรก็ตาม อยากรให้มีการแสดงภาพที่เกษตรกรรายย่อยจะต้องปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สามารถเข้าถึงประโยชน์ที่จะได้รับเพิ่มมากขึ้น - อาจกล่าวถึงอนาคตของปาล์มน้ำมันเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น - ควรมีการบริหารข้อมูลเชิงพื้นที่ปาล์ม ผลผลิต และกำลังการผลิตของโรงงาน ให้มีความเที่ยงตรง	
ไม่ระบุ	33
รวม	52

จากคำถามข้อที่ 5 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะหลักในด้านการมุ่งเน้นให้ภาครัฐและเอกชนร่วมกันเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรด้วยกลไกทางการเงิน การกำหนดพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม การพัฒนามาตรฐานผลผลิต และการสร้างความต้องการปาล์มคุณภาพและยั่งยืนในประเทศ ควบคู่กับมาตรการระยะสั้นเพื่อรับมือปัญหาราคาตกต่ำ รวมถึงการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม กฎหมาย และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่าและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ปาล์ม โดยควรมีการจัดลำดับความสำคัญ ข้อมูลที่ถูกต้อง และการนำไปปฏิบัติได้จริงเพื่อประโยชน์ต่อเกษตรกรและอุตสาหกรรมโดยรวม

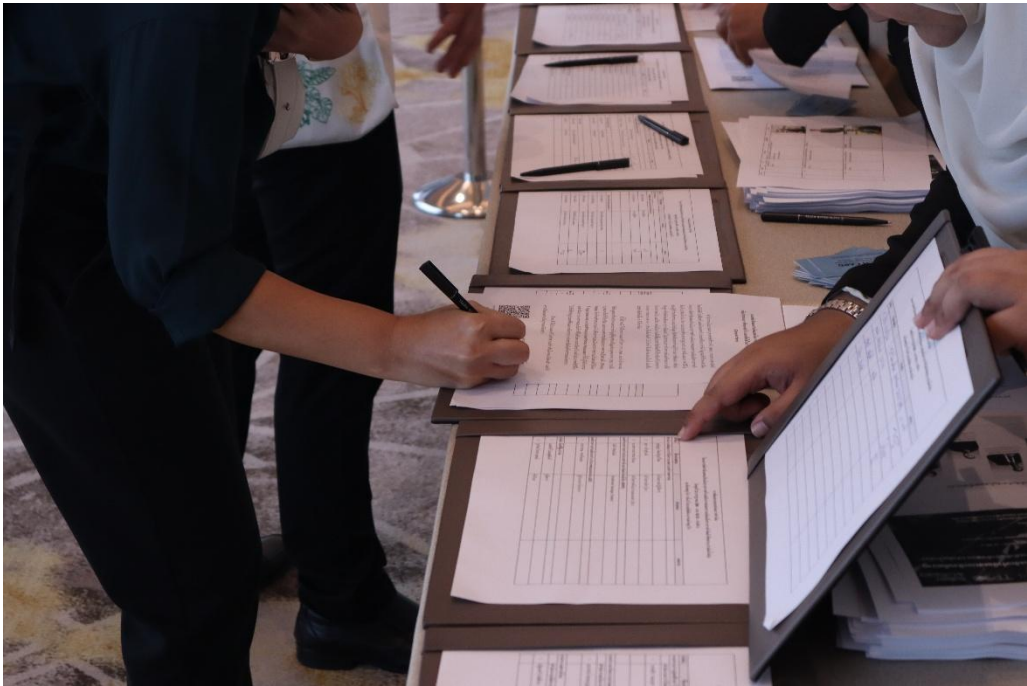
คำถามที่ 6: ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดสัมมนา ในครั้งนี้

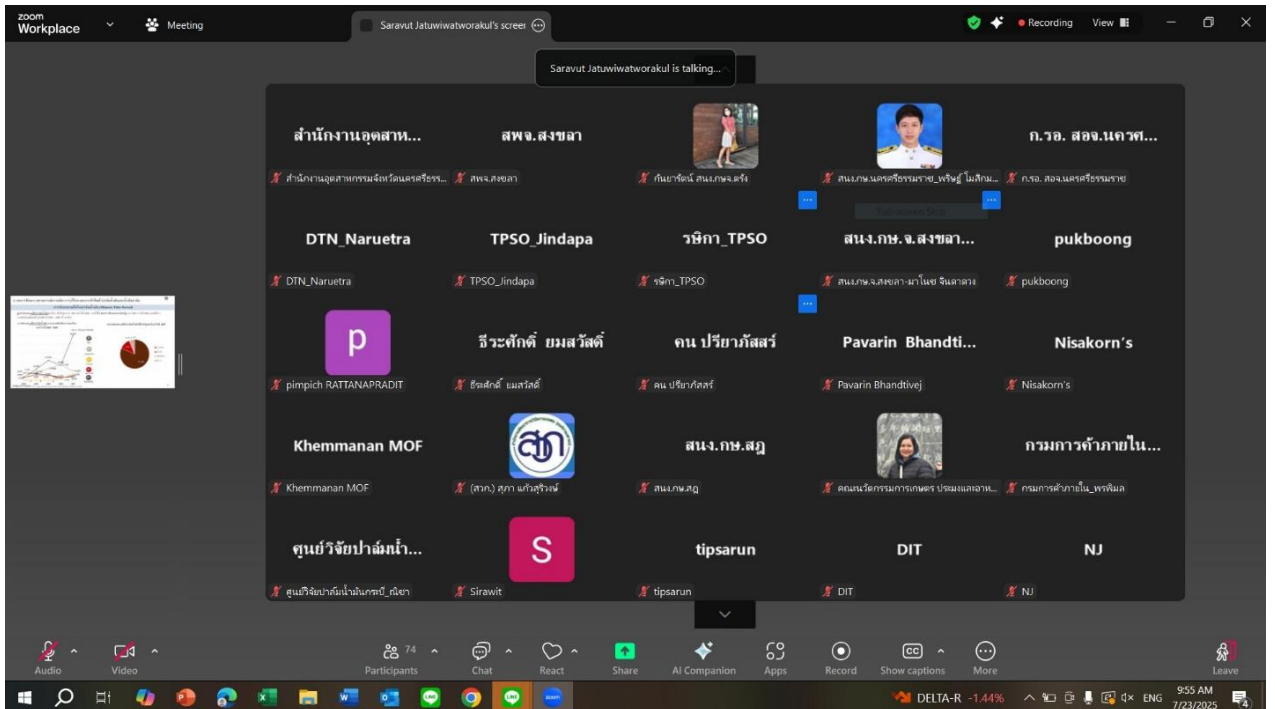
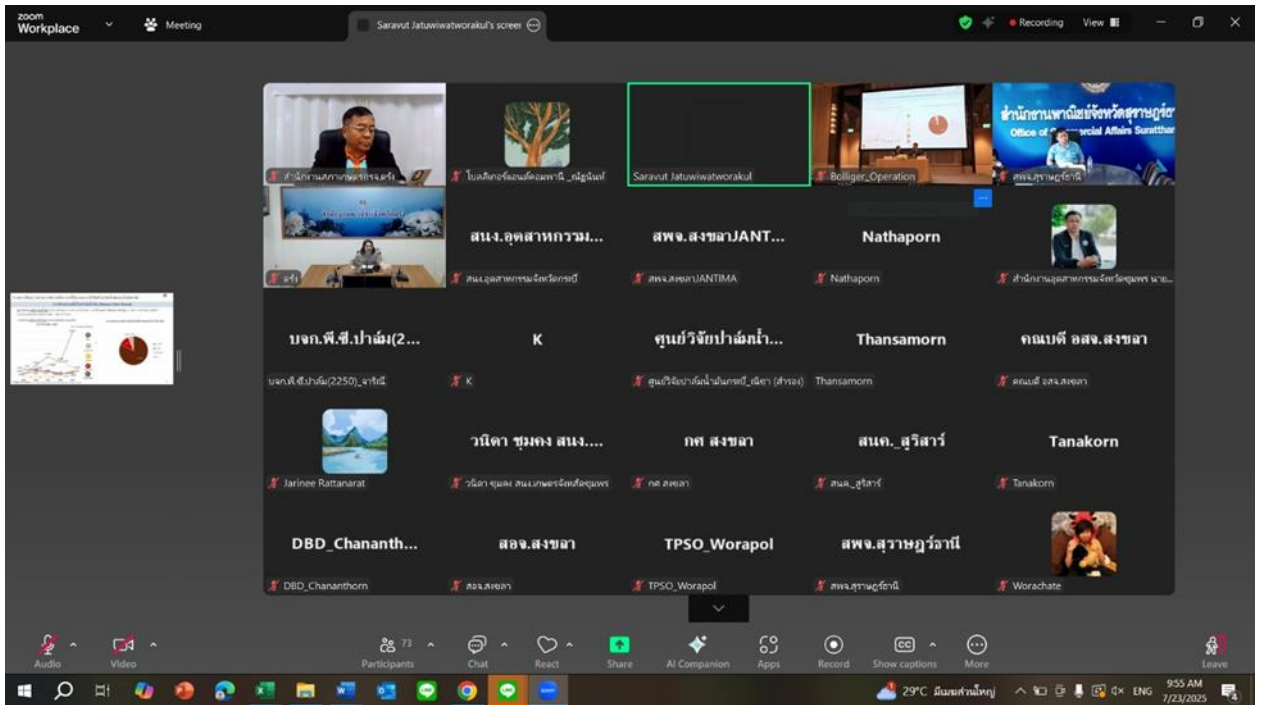
จากคำถามข้อที่ 6 ผู้ร่วมตอบแบบสอบถามมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่อง การรักษาเวลาในการสัมมนาให้มีความเหมาะสม และมีความพึงพอใจในมาตรฐานของอาหาร เครื่องดื่ม และสถานที่ได้มาตรฐาน

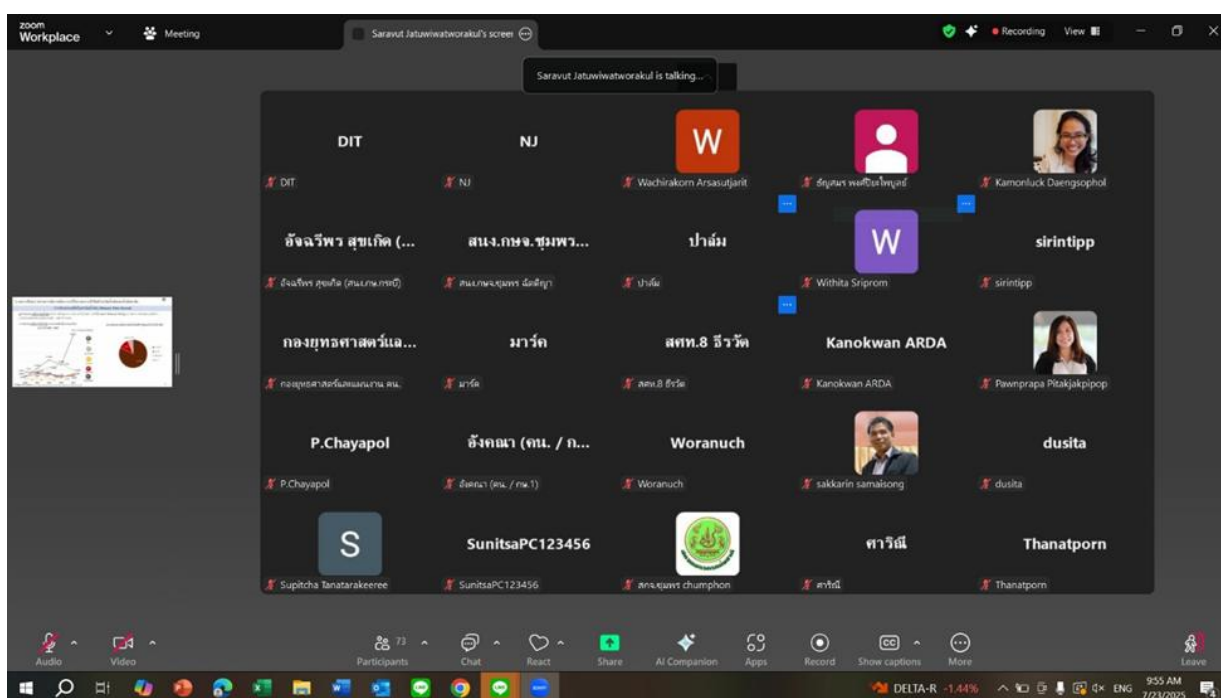
➤ ภาพบรรยากาศการสัมมนา

➤ เอกสารประกอบการสัมมนา

Bolliger & Company (Thailand) Ltd.

Level 31, Sathorn Square Office Tower

98 North Sathorn Road, Silom, Bangrak, Bangkok 10500

T +66 (0) 2 230 6399 | F +66 (0) 2 230 6333

www.bolliger-company.com

**Bolliger
& Company**